

Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6)

UKRAINIAN NATURE CONSERVATION GROUP

Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6)

Том 1

Науковий редактор

доктор біологічних наук, старший науковий співробітник **А. А. Куземко**

Київ – Чернівці
«Друк Арт»
2019

Рецензенти:

- Я. П. Дідух**, доктор біологічних наук, професор, академік НАН України
(Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України),
І. І. Чорней, доктор біологічних наук, професор
(Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича)

3-75 **Знахідки** рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6). – Т. 1 / наук. ред. А. А. Куземко. – Київ – Чернівці : Друк Арт, 2019. – 496 с. – (Серія: «Conservation Biology in Ukraine» ; вип. 11).

ISBN 978-617-7465-82-8

У збірнику наведені відомості про знахідки у 2009–2018 роках видів рослин і грибів, занесених до третього видання Червоної книги України. Також представлені обґрунтування для включення нових видів або видалення їх з Червоної книги України. У публікації наведена інформація, яку зібрали більше 115 фахівців-біологів. Загалом подано дані про 10 000 зустрічей червонокнижних видів рослин і грибів із 15 000 локалітетів.

Для професійних ботаніків, природоохоронців, працівників установ природно-заповідного фонду.

УДК 58+582.28:502.172:502.211

Збір та опрацювання матеріалу здійснено за сприяння Ukrainian Nature Conservation Group.

ЗМІСТ

Передмова	7
Антосяк Т. М., Козурак А. В., Глеб Р. Ю. Знахідки рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, на території Карпатського біосферного заповідника	9
Бабійчук О. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, на території Львівської та Волинської областей	14
Банік М. В., Савченко Г. О., Ронкін В. І., Тупіков А. І. Знахідки рослин Червоної книги України на північному сході України	15
Баточенко В. М. Знахідки видів флори, занесених до додатків Бернської конвенції, на Херсонщині та в західних областях України	19
Баточенко В. М. Знахідки деяких видів флори, занесених до Червоної книги України, на Волино-Поділлі та Закарпатті	24
Безсмертна О. О., Бабицький А. І. Зафіксовані знахідки <i>Botrychium virginianum</i> (L.) Sw. на території України	40
Бенгус Ю. В., Садрицька А. І. Знахідки рослин Червоної книги України в м. Харкові та Харківській області	45
Бесарабчук І. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, у Волинській області	47
Біатов А. П., Пономарьова А. О. Знахідки деяких видів рослин Червоної книги України на території заказника «Нагольний кряж» та в його околицях	49
Богомаз М. В., Шевченко Н. М. Знахідки рослин Червоної книги України протягом 2007-2018 років на існуючих і перспективних територіях природно-заповідного фонду	51
Бондаренко Г. М. Знахідки рослин із крейдяних відслонень Харківської області, що включені до Червоної книги України	59
Боровик Л. П. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в Луганській області	60
Бронскова О. М. Бронсков О. І. Знахідки видів рослин, занесених до Червоної книги України, в областях Степової зони	76
Брусенцова Н. О., Безроднова О. В., Саїдахмедова Н. Б. Види рослин і мікобіоти з Червоної книги України та Бернської конвенції на території Краснотутського району Харківської області	84
Бузунко П. А. Знахідки рослин Червоної книги України в Щорсько-Семенівському геоботанічному районі	89
Бумар Г. Й. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, на території Поліського заповідника та в його околицях	94
Бурковський О. П. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги, в Добропільському, Покровському і Костянтинівському районах Донецької області	98
Василюк О. В. Знахідки рослин, грибів та лишайників Червоної книги України в областях Степової зони	100
Василюк О. В., Богомаз М. В., Шевченко Н. М., Шевченко М. С., Іноземцева Д. М., Плига А. В., Костюшин В. А., Коломицев Г. О. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України та Резолюції 4 Бернської конвенції, в існуючих і перспективних територіях природно-заповідного фонду Київської області та м. Києва	122
Василюк О. В., Коломицев Г. О. Пропозиції до оформлення видового нариса Червоної книги України	137
Василюк О. В., Куземко А. А., Спрягайло О. А., Спрягайло О. В., Чорна Г. А., Шевчик В. Л., Ширяєва Д. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в Черкаській області	142

Василюк О. В., Шамала М. М. Поширення видів рослин Червоної книги України в Лутугинському районі Луганської області	154
Вашеняк Ю. А., Дідух Я.П., Термена І.Б. Нове місцезнаходження <i>Allium obliquum</i> L. у Дністровському каньйоні	162
Винокуров Д. С., Ширяєва Д. В., Мойсієнко І. І. Знахідки рідкісних рослин у Правобережному Степу України.	163
Вірченко В. М. Знахідки рідкісних плауноподібних у Вінницькій області	194
Воробйов Є. О. Знахідки видів рослин з Червоної книги України в північній частині Київської області	195
Вовк О. Г., Надточій Г. С., Журавель М. Ю., Клочко П. В. Знахідки рослин Червоної книги України в областях лісостепової зони.	197
Головко О. В., Кальчук Г. В., Лисюк В. М., Столяр Н. В. Знахідки рослин і грибів, занесених до Червоної книги України, на території та в околицях національного природного парку «Дермансько-Острозький»	203
Гребенщиков В. О. Знахідки грибів з Червоної книги України в НПП «Черемоський» та на сусідніх територіях Путильського району	212
Гребенщиков В. О., Пахарь У. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в НПП «Черемоський» та на сусідніх територіях Путильського району	214
Гриб О. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги, в Житомирській та Хмельницькій областях.	216
Губанов В. В., Степанок М. А. Знахідка виду Червоної книги України в межах міста Одеса	222
Губарь Л. М., Кочнов С. О. Знахідки рослин Червоної книги України на півночі Хмельницької області та в АР Крим	223
Давидов Д. А. Знахідки видів рослин з «Червоної книги України» на території Лівобережного Лісостепу України у 2009–2018 рр.	225
Давидова А. О. Рослини Червоної книги України на території НПП «Джарилгацький» (Херсонська обл.)	237
Данько Г. В. Знахідки рослин Червоної книги України в Чернігівській області.	240
Дзеркаль В. М., Пономарьова А. А. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в НПП «Нижньодніпровський» та на прилеглих територіях	241
Драбинюк Г. В. Відомості про місцезростання рослин Червоної книги України в РЛП «Приінгульський»	242
Дьякова О. В., Дьяков В. А. Знахідки рослин Червоної книги України в Донецькій області	245
Іванець В. Ю. Знахідки рослин Червоної книги України і видів, занесених до Резолюції 6 Бернської конвенції, в Сумській області та АР Крим.	247
Ільмінська Л. О. Знахідки рослин включених до Червоної книги України	248
Конякін С. М. Знахідки раритетних видів рослин на території Черкаської і Київської областей	249
Красова О. О., Шоль Г. Н., Баранець М. О. Знахідки рослин, включених до Червоної книги України, у Правобережному Степу.	252
Куземко А. А., Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської конвенції, в угрупованнях лучної та степової рослинності рівнинної частини України (за матеріалами Ukrainian Grassland Database).	261
Кульша Ю. М., Пруденко М. М., Шевчик В. Л., Грищенко В. М., Яблоновська-Грищенко Є. Д. Знахідки рідкісних видів грибів у Середньому Придніпров'ї у 2009-2018 рр.	270
Леонтьєв Д. В., Кочергіна А. В. Міксоміцети в Червоній книзі України: утопія чи необхідність?	272

Лилик В. І., Юречко Р. Ю. Знахідки рослин Червоної книги України в межах НПП «Північне Поділля»	278
Лисенко Г. М. Динаміка популяції <i>Carex bohemica</i> Schreb. на території Ічнянського національного природного парку	281
Лисенко Г. М. Знахідки рослин Червоної книги України на півдні Чернігівської області	282
Ломако М. М., Кулішов М. В. Знахідка вероники тіньової (<i>Veronica umbrosa</i> M. Bieb.) у Лисичанську.	283
Маланюк В. Б. Знахідки грибів Червоної книги України на території Івано-Франківської області	285
Маланюк В. Б., Заборока А. М., Леонтєв Д. В., Дудка І. О. Знахідки грибів Червоної книги України на території Галицького НПП.	287
Мартинюк В. О., Карпенко Н. І., Костіков І. Ю. Критичні таксони триби Sileneae DC. (Caryophyllaceae) у Червоній книзі України	290
Морошан О. Р. Знахідки видів грибів та рослин, занесених до Червоної книги України, на території західних областей України.	293
Мостовий П. А. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в областях Степової зони	296
Надточій Г. С. Знахідки представників родини Зозулинцеві (Orchidaceae) в долині річки Уди (Харківська область)	297
Ольшанський І. Г. Знахідки видів рослин, які включені до Червоної книги України та Бернської конвенції, в Полтавській області та місті Києві	299
Панченко С. М. Знахідки рослин Червоної книги України на північному сході України.	301
Панчук О. С., Давиденко І. В. Знахідки рослин Червоної книги в різних областях України	306
Панчук О. С., Плига А. В., Гриник Є. О., Зикова М. О., Карпюк Т. С., Бондарчук Ю. М., Попов Г. В., Давиденко І. В., Данілов О. А., Шелестов А. О., Ковальов М. О., Гнезділова О. О., Ключєва К. В., Зінькевич Ж. О., Стопчик В. П., Волкова Г. М. Лісові види рослин Червоної книги України в Київській області	312
Плига А. В., Гриник Є. О., Плющ Т. О. До знахідок видів рослин Червоної книги України в лісах Київської та Житомирської областей	319
Подпрятєв О. О. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в північному Приазов'ї (Запорізька область).	321
Прилуцький О. В., Леонтєв Д. В., Бенгус Ю. В. Знахідки грибів з Червоної книги України на території Харківської області	324
Рало В. М., Юречко Р. Ю., Знахідки рослин Червоної книги України в межах НПП «Північне Поділля»	325
Сіра О. Є. Знахідки видів, що включені до Червоної книги України, в Івано-Франківській, Тернопільській і Харківській областях.	329
Скоробогатов В. М. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, у Вознесенському та Веселинівському районах Миколаївської області	330
Скоробогатов В. М. Нові знахідки рідкісних степових видів рослин у межах Причорноморської низовини (Одеська та Миколаївська області).	337
Статива А. І. Знахідки видів рослин, включених до третього видання Червоної книги України, на півдні Сумської області	340
Стороженко Ж. В. Знахідки рослин Червоної книги України на території НПП «Хотинський» та його околиць.	343
Тимошенкова В. В. Деякі відомості про розповсюдження видів рослин, включених до Червоної книги України, на території Харківської і Луганської областей.	345

Томич М. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в НПП «Гуцульщина»	353
Тротнер (Приймачук) В. В. Знахідки рідкісних видів рослин у степових областях України	358
Тротнер (Приймачук) В. В. Знахідка рослини, занесеної до Резолюції 6 Бернської конвенції, <i>Echium russicum</i> J.F. Gmel. (Boraginaceae) у Дніпропетровській області	372
Трубеко Т. В. Знахідки рослин Червоної книги України в областях Степової зони	374
Тупіков А. І. Знахідки видів рослин, занесених до Червоної книги України, в Харківській та Донецькій областях	376
Тюх Ю. Ю., Нірода Т. М. Види рослин та грибів, включені до Червоної книги України, які знайдені за останні десять років на території НПП «Синевир».	382
Філатова О. В., Надточій Г. С., Вовк О. Г. Знахідки рослин Червоної книги України у Степовій зоні Харківської області.	384
Філатова О. В., Надточій Г. С., Вовк О. Г. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в Лісостеповій зоні Харківської області	391
Філатова О. В., Надточій Г. С., Вовк О. Г. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, на Харківщині	417
Фокшей С. І. Знахідки макроміцетів, занесених до Червоної книги України, в НПП «Гуцульщина»	426
Ходосовцев О. Є., Дармостук В. В. Знахідки лишайників, занесених до Червоної книги України, у Степовій зоні.	431
Чаплигіна А. Б., Надточій Г. С. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в Казантипському природному заповіднику.	435
Чусова О. О. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в басейні р. Красна	436
Шевчик В. Л. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської конвенції, в угрупованнях середнього Придніпров'я та західного Полісся	441
Ширяєва Д. В., Винокуров Д. С., Коломієць Г. В., Артамонов В. А. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, на території Національного природного парку «Бузький Гард» та прилеглих ділянках	448
Штогрин М.О., Штогун А. О. Нові знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, на території Національного природного парку «Кременецькі гори»	457
Юзик Д. І. Знахідки видів рослин, включених до Червоної книги України, у НПП «Черемоський» (Путильський р-н, Чернівецька обл.) у 2017–2018 роках	458
Юречко Р. Ю. Знахідки рідкісних видів рослин у межах Львівської та Тернопільської областей.	459
Яніш Є. Ю., Яніш Ю. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в Київській області та АР Крим	469
Ярова Т. А. Знахідки рідкісних рослин співробітниками наукового відділу Приазовського національного природного парку	471
Яцюк Є. О. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в межах Харківської області	475
Товстуха Н. І. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, у Нижньодністровському національному природному парку (Одеська область)	478
Систематичний покажчик видів	480
Алфавітний покажчик видів	485
Покажчик видів Резолюції 6 Бернської конвенції	490
Покажчик установ природно-заповідного фонду	491

ПЕРЕДМОВА

Ведення Червоної книги України (далі – ЧКУ) регламентується Законом України «Про Червону книгу України». У нашій країні вона є основним механізмом охорони рідкісних, зникаючих і таких, що потребують охорони, видів тваринного та рослинного світу. ЧКУ має передбачену законодавством систему відповідальності за порушення вимог охорони зазначених видів. Кабінетом Міністрів України затверджені такси для обрахування збитків, нанесених державі завданням шкоди популяціям або середовищам існування (оселищам) видів, що включені до ЧКУ. Також, згідно із законодавством, місця зростання видів, занесених до ЧКУ мають оголошуватися територіями природно-заповідного фонду.

Червона книга України, згідно зі статтею 12 Закону, перевидається один раз на десять років. Про кожний вид рослин вона має містити відомості щодо їх сучасного поширення та чисельності і причини їх зміни, місць перебування, вжитих та необхідних заходів з охорони. Для можливості поновлення в ЧКУ інформації про види, які охороняються, має постійно вестися моніторинг стану «червонокнижних» видів.

Останнє (3-тє) видання ЧКУ опубліковане у 2009 році. Тому у 2019 році має бути видане наступне, 4-тє, видання Червоної книги України. На жаль, в Україні відсутня державна система моніторингу видів ЧКУ. Польові дослідження щодо «червонокнижних» видів практично не фінансуються державою. Часткове фінансування цього напрямку є в об'єктах природно-заповідного фонду високого рангу – біосферних та природних заповідниках, національних природних та регіональних ландшафтних парках. Але вони складають лише декілька відсотків територій України, та не відіграють значної ролі для збереження багатьох «червонокнижних» видів, а, нерідко, і взагалі не мають значення для їх збереження. У зв'язку з цим, дані щодо видів ЧКУ, які накопичувалися після її останнього видання, не є результатом систематичної та планомірної роботи на державному рівні. Вони збиралися фахівцями з різних наукових та природоохоронних установ, або в межах їх планових тем, здебільшого не націлених суто на «червонокнижні» види, або, що найчастіше, попутно до основних їхніх наукових завдань. Завдяки цьому у великій кількості

фахівців накопичилося чимало даних щодо знахідок видів ЧКУ, які не були опубліковані в наукових виданнях тому, що останні, як правило, намагаються друкувати лише аналітичні праці, а не первинну інформацію про знахідки. Таким чином, значний обсяг даних по «червонокнижних» видах, крім того, що він збирався не на систематичній та планомірній основі, ще й залишається не оприлюдненим.

Мета цієї збірки – оприлюднення даних щодо знахідок у 2009-2019 роках видів рослин, занесених до Червоної книги України, а також обґрунтування для внесення нових видів, або виведення їх з ЧКУ. Окрім того, до збірки увійшли відомості про деякі локалітети рідкісних видів рослин, виявлені до 2009 року, які не були враховані в діючому (третьому) виданні Червоної книги України.

Враховуючи, що сьогодні в Україні інтенсивно відбувається процес розбудови мережі Емеральд (Смарагдової), однією з підстав створення територій (сайтів) якої є наявність видів, включених до Резолюції 6 Бернської конвенції, особливу увагу у збірнику приділено інформацію про знахідки рослин з переліку цієї Резолюції, навіть якщо вони не охороняються на національному рівні, тобто не включені до Червоної книги України.

Переважає більшість матеріалів, включених до збірки, є короткими повідомленнями із доданими відомостями про місця знахідок видів рослин ЧКУ у визначеному табличному форматі, із зазначенням географічних координат таких знахідок та дат (або діапазонів дат). Декілька статей містять позицію авторів щодо доповнення або ревізії переліків видів ЧКУ або підходів до її укладання та оформлення.

Статті мають різний обсяг. Частина авторів звела всі свої дані в одній статті. В інших випадках автори навпаки – розділили свої матеріали на кілька окремих публікацій (за регіонами, групами, за відомостями, зібраними ними в рамках роботи в різних установах і організаціях). Переважає кількість відомостей, включених у збірку, публікуються вперше. У низці випадків автори посилаються на власні публікації та інші перевірені ними джерела, де вперше було оприлюднено інформацію про ті чи інші знахідки. Разом з тим, географічні координати знахідок однаково

вперше вказані лише в даній публікації. Упорядниками будь-який з таких підходів не обмежувався, оскільки це не суперечить задачам збірки.

Загалом, понад як 130 авторів, що надали свої дані до збірки, подали інформацію про 10 000 знахідок видів, знесених до Червоної книги України.

Загалом збіркою охоплена інформація про поширення 338 видів рослин, грибів та лишайників Червоної книги України, а також про 19 видів, включених до Резолюції 6 Бернської конвенції (12 з них одночасно включені до Червоної книги України).

Це дає надію, що незважаючи на відсутність державної системи моніторингу видів рослин Червоної книги України, хоча б частково вдасться закрити «білі плями» в даних щодо цих видів, а також щодо низки малодосліджених регіонів України. Також сподіваємось на продовження цього видання в подальшому на більш регулярній основі, що дозволило би привернути ще більшу увагу дослідників до збору даних по видах рослин Червоної книги України.

Відкритим питанням лишається якість даних, яка може бути предметом обговорення. Більшість географічних координат, включених до збірки, були встановлені авторами за допомогою інтернет-сервісів Google Maps, Google Earth та інших. Відтак є певна похибка в таких, умовно точних координатах. З питань визначення географічних координат, а також власне визначення видів, інформація про які публікується у збірці, просимо звертатись до авторів публікацій.

Одним з найбільш дискусійних питань є сам факт оприлюднення у збірці координат локалітетів видів, що розглядається низкою фахівців як певний ризик для подальшого збереження популяцій таких видів. З цього приводу необхідно зазначити, що більшість координат, оприлюднених у збірці, були встановлені авторами під час аналізу картографічного матеріалу та космічних знімків і є умовно точними, адже встановлені аналітичним шляхом, а не за допомогою спе-

ціальних прикладів у польових умовах. Разом з тим, точність таких даних є більш ніж достатньою для використання їх при підготовці Червоної книги України, діаметр позначки на картах якої становить щонайменше 18 км. З іншого боку, ми вважаємо, що в сучасних умовах, коли в нашій державі відсутня ефективна система обліку і моніторингу місцезнаходжень рідкісних видів рослин, на відміну від багатьох країн Європи, де така інформація доступна у відкритих інформаційних системах, саме точне документування таких даних може забезпечити збереження популяцій рідкісних видів, оскільки є підставою для створення об'єктів ПЗФ, а також може слугувати аргументами при прийнятті управлінських рішень і підготовці звітів про оцінку впливу на довкілля відповідно до чинного законодавства.

Видання збірки здійснене громадською організацією «Українська природоохоронна група» без жодного спеціального фінансування. Кошти, необхідні для виготовлення макету, а також для друку накладу збірки, були зібрані волонтерами із продажу запчастин відпрацьованої комп'ютерної техніки, переданої для цього небайдужими користувачами мережі Фейсбук.

Висловлюємо щире подяку всім, хто допоміг зробити це видання можливим. Особливо дякуємо Павлу Романову за безцінну допомогу в тестуванні переданої техніки та запчастин, а також Вікторії Горяїнової за верифікацію географічних координат, поданих авторами.

Василюк О. В.,

Голова Правління

ГО «Українська природоохоронна група»

Куземко А. А.,

член правління

ГО «Українська природоохоронна група»

Антосяк Тетяна Миколаївна
 Козурак Алла Василівна
 Глеб Руслан Юрійович
 Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ТА ГРИБІВ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, НА ТЕРИТОРІЇ КАРПАТСЬКОГО БІОСФЕРНОГО ЗАПОВІДНИКА

На території Карпатського біосферного заповідника (КБЗ) охороняється 201 рідкісний вид рослин та грибів, що включені до діючого видання Червоної книги України. Серед них вищих судинних рослин – 147 видів, мохів – 9 видів, лишайників – 24 види, водоростей – 1 вид і грибів – 20 видів. Критичний аналіз червонокнижних видів рослин було проведено у 2010 р. (Антосяк, 2017). У даному повідомленні зібрана інформація про знахідки рідкісних видів

у заповідних масивах та прилеглих до заповідника територіях науковцями установи та спеціалістами інших установ. Особливо наголошується на види, які взагалі не вказувалися для території заповідника в останньому виданні ЧКУ.

Подається інформація про місцезростання рідкісних грибів, яка не наводиться у ЧКУ та види, які потребують включення до нового видання ЧКУ.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Botrychium multifidum</i> (S. G. Gmel.) Rupr.	Чорногірський масив, по дорозі на пол. Рогнеска	48,145285	24,381688	2015	Богдан-Петроське ПНДВ	Москалюк, Віденко, 2016
<i>Pinus cembra</i> L.	Свидовецький масив, ур. Кирчия	48,228036	24,230213	06.09.2017	Територія без вилучення, землі запасу Рахівської районної ради	Глеб та ін., 20186
-//-	Свидовецький масив, г. Терентин	48,123259	24,214318	17.11.1996	Біля телевізійної вежі	Шушман, 2008
<i>Aquilegia transilvanica</i> Schur	Свидовецький масив, пол. Драгобрат	48,251460	24,223747	23.07.1994	Перевизначений Н.М. Сичак, 04.08.2005	Збір Вайнагія І.В. як <i>Aquilegia nigricans</i> Baumg.
<i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz.	Чорна гора, околиці м. Виноградова	48,157973	23,072926	28.05.1993 04.07.2001 12.04.2018	Гербарій СБР	Збори Кіша Р., Бедея М.І., Волощук М.І., Антосяк Т.М.
<i>Genista oligosperma</i> (Andrae) Simonk.	Марамороський масив, г. Берлибашка (г. Латундур)	47,948334	24,320933	20.07.1993 20.06.2013	Гербарій СБР Потрібно змінити категорію	Вайнагія І.В., Антосяк Т.М., Козурак А.В.
<i>Chamaecytisus rochelii</i> (Wierzb.) Rothm.	Чорна гора, околиці м. Виноградова	48,158159	23,072604	06.09.1999	Гербарій СБР Визначено Антосяк Т.М.	Лазуткін Г.Г.
<i>Securigera elegans</i> (Pančić) Lassen	Юлівські гори	48,031199	23,090482	28.09.1997	Гербарій СБР	Бедей М.І.
<i>Gentiana lutea</i> L.	Марамороський масив, г. Петрос, 1780 м н.р.м.	47,956916	24,334115	30.05.2015	Гербарій СБР	Волощук М.І.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Pinguicula vulgaris</i> L.	Свидовецький масив, пол. Драгобрат, на болоті	48,244620	24,242739	10.02.1992	Гербарій СБР Не вказується в ЧКУ для КБЗ	Вайнагій І.В.,
- // -	- // -	- // -	- // -	15.02.2000 письмове повідомлення		Бедей М.І.
- // -	- // -	- // -	- // -	16.06.2018 – фото		Козурак А.В.
<i>Saussurea alpina</i> (L.) DC.	Чорногірський масив, г. Говерла, Петрос	48,160378	24,500194	21.07.2010	Петрос	Волощук М.І.
- // -	- // -- // -	- // -	- // -	18.07.2010	Говерла	
<i>Allium ursinum</i> L.	Мараморощський масив, ур. Луги	47,93589	24,28569	21.04.2011	Не вказується для території КБЗ	Глеб та ін., 2015
- // -	Угольсько-Широколужанський масив	48,24575	23,69186	18.05.2010	Тячівський р-н, територія без вилучення, Груниківське л-во; площа 10 м ² ; Гербарій СБР	Знахідка Сухарюка Д.Д. Глеб та ін., 2017
- // -	Юліївські гори, Виноградівський район	48,031199	23,090482	20.05.1997	Буковий ліс	Збір Бедея М.І., № 7382 (СБР)
- // -	Квасівське лісництво ДП «Рахівського ЛДГ»	48,16086	24,32144	08.06.2016		Глеб , 2016а, б
<i>Herminium monorchis</i> (L.) R. Br					Не має даних щодо зростання цього виду у КБЗ	
<i>Gymnadenia odoratissima</i> (L.) Rich.					Для КБЗ вказується помилково	
<i>Orchis pallens</i> L.	Кузій-Трибушанський масив, ур. Припур	47,945236	24,119736	7.05.1993	Гербарій СБР	Вайнагій І.В.
- // -	Околиці с. Ділове, ур. Ліщинка	47,972596	24,194838			Лоя, 2010
<i>Pseudorchis albida</i> (L.) A. Löve et D. Löve	Свидовецький масив, пол. Драгобрат	48,244620	24,242739	16.06.2018	2 екземпляри	Козурак А.В.
<i>Sempervivum maritimum</i> Griseb	с. Луг, Рахівського р-н.	47,94850	24,09165	31.07.2018	на південно-західних схилах г. Кимпа	Глеб та ін., 2018 а
<i>Scheuchzeria palustris</i> L.	Свидовецький масив, болото	48,228264	24,235016		Напроти турбази «Оаза», не вказується для КБЗ	Данилик, Борсукевич, 2010
<i>Carex dioica</i> L.	Свидовецький масив, схилове болото під г. Стіг	48,244613	24,242438		Не вказується для КБЗ	Данилюк та ін., 2014
<i>Festuca heterophylla</i> Lam.	Мараморощський масив, долина р. Квасний, ур. Усть-Лечин	47,998706	24,344969	10.08.1994	Гербарій СБР, не вказується для КБЗ	Вайнагій І.В.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
ГРИБИ						
<i>Tuber aestivum</i> Vitt	Кузій-Трибушанський масив	47,94	24,12	2014	Дві популяції	Глеб Р.Ю., Антосяк Т.М., Козурак А.В., Волощук М.І. Нові знахідки рослин і грибів / Літопис природи 2015. – Том 38.
<i>Boletus aureus</i> Bull	Кузій-Трибушанський масив, ур. Кузій	47,952724	24,130817	10.07.2013		Глеб, 2016
<i>Boletus parasiticus</i> Fr.	Кузій-Трибушанський масив, ур. Підділ	48,02669	24,163	04.09.2014		Глеб Р.Ю., Антосяк Т.М., Козурак А.В., Волощук М.І. Нові знахідки рослин і грибів / Літопис природи 2015. – Том 38.
<i>Boletus regius</i> Krombh	Кузій-Трибушанський масив	47,93	24,10	23.09.2013		Глеб, 2016в
- // -	ДП «Великобичківське ЛМГ»	47,976725	24,041272	24.06.2016		- //
- // -	- // -	48,004998	24,058968	- // -		- //
- // -	- // -	48,010092	24,061195	- // -		- //
<i>Catathelasma imperiale</i> (Fr.) Sing.	Свидовецький масив					Джаган та ін., 2015
- // -	Чорногірський масив	48,21	24,47	06.09.2017		Глеб Р. Ю.
<i>Gomphus clavatus</i> (Pers: Fr.) Gray	Чорногірський масив, ур. Козьмещик	48,211108	254,478360	06.09.2017		- //
<i>Lycoperdon mammaeforme</i> Pers.	Угольсько-Широколужанський масив, ур. Мала Уголька	48,25906	23,62644	01.08.2014		Глеб 2016а
<i>Mutinus caninus</i> (Huds.) Fr.	Чорногірський масив					Джаган та ін., 2015
- // -	Угольсько-Широколужанський масив, ур. Мала Уголька	48,26406	23,63103	01.08.2014	У букових пралісах	Глеб 2016а
<i>Polyporus umbellatus</i> (Pers.) Fr.	Угольсько-Широколужанський масив	48,25	23,62	05.07.2016	Буковий ліс	Глеб Р. Ю.
<i>Lactarius lignyotus</i> Fr.	Чорногірський масив, по дорозі на г. Туркул	48,11356	24,49572	26.07.2016	Хвойний ліс	Волощук М.І., Антосяк А.В., Козурак А.В., Глеб Р.Ю. Нові місцезростання видів рослин, грибів та угруповань, які поширені на території КБЗ // Літопис природи, 2016. – Т. 40.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Марамороський масив, долина Білого потоку	47,93614	24,28378	10.08.2009		Глеб Р.Ю., Антосяк Т.М., Козурак А.В., Волощук М.І. Нові знахідки рослин і грибів // Літопис природи 2015. – Том 38.
<i>Phaeolepiota aurea</i> (Matt.) Maire	Чорногірський масив					Джаган та ін., 2015
- // -	Свидовецький масив, мішаний ліс на території Кісвлянського природоохоронно науково-дослідного відділення, квартал 11, виділ 5	48,18406	24,17794	6.09. 2017	10 екземплярів різного віку	Знахідка Козурак А.В. Глеб, Козурак, 2018
- // -	Марамороський масив, долина Білого потоку	47,93581	24,28133	25.09.2008	Більше 20 екземплярів різного віку	
<i>Suillus plorans</i> (Rolland) Kuntze	Свидовецький масив, ур. Кирчия			6.09.2017	Потребує включення до нового видання Червоної книги України	Глеб та ін., 2018 6
<i>Suillus viscidus</i> (L.) Roussel	Свидовецький масив, ур. Кузій	47,93606	24,10119	01.10.2015	Потребує включення до нового видання Червоної книги України	

Література:

1. Антосяк Т.М., Козурак А.В. Роль Карпатського біосферного заповідника у збереженні рідкісних видів рослин. У зб.: *Актуальні проблеми дослідження довкілля: матер. V Міжнародної наукової конференції* (23–25 травня 2013 р., м. Суми). Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2013, с. 64–71.
2. Глеб Р.Ю. *Allium ursinum* L. на території Карпатського біосферного заповідника. У зб.: *Молодь і поступ біології: збірник тез: матер. XII Міжнародної наукової конференції студентів і аспірантів* (м. Львів, 19 – 21 квітня 2016 р.). Львів, 2016а, с. 84–85.
3. Глеб Р. Ю. Рідкісні види грибів Карпатського біосферного заповідника. У зб.: *Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень: матер. третьої наук.-практ. конференції* (13–14 травня 2016 р.). Чернівці: Друк Арт., 2016а, с. 313–315.
4. Глеб Р.Ю. Структура рослинних угруповання з участю цибули ведмежої (*Allium ursinum* L., Alliaceae) в Карпатському біосферному заповіднику та на прилеглих територіях. У зб.: *Актуальні питання досліджень рослинного світу Карпат: ретроспектива та сучасність: матер. Міжнародної наукової конференції* (Ужгород, 8–9 грудня 2016 р.). Ужгород: УжНУ «Говерла», 2016б, С. 22.
5. Глеб Р.Ю. Нові знахідки виду *Butyriboletus regius* (Krombh.) D. Arora & J.L. Frank (Basidiomycota, Boletales, Butyriboletus) на території Карпатського біосферного заповідника та прилеглих лісах. У зб.: *Актуальні проблеми ботаніки та екології: матер. Міжнародної конференції молодих вчених* (29 червня – 03 липня 2016 р., м. Херсон). Херсон, 2016в, С. 29.
6. Глеб Р.Ю., Вашеняк Ю.А., Безсмертна О.О. Нове місцезнаходження *Sempervivum tatargoeum* Griseb (Crassulaceae) в Україні. У зб.: *Проблеми збереження гірських екосистем та сталого використання біологічних ресурсів Карпат: матер. Міжнародної наукової конференції з нагоди 50-річчя організації КБЗ* (Україна, м. Рахів, 22–25 жовтня 2018 р.). Івано-Франківськ: НАІР, 2018а, с.123–126.
7. Глеб Р.Ю., Кабаль М.В., Полянчук І.Й., Сухарюк Д.Д. Заходи щодо збереження реліктового угруповання *Pinus setmbra* L. на території Карпатського біосферного заповідника. У зб.: *Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень: матер. п'ятої наук.-практ. конференції* (19 квітня 2018 р.). Чернівці: «Друк Арт», 2018б, с. 18–19.
8. Глеб Р.Ю., Кабаль М.В., Полянчук І.Й., Сухарюк Д.Д. Структура асоціації буковий ліс ведмежоцибулевий у Марамор

- роському масиві Карпатського біосферного заповідника. У зб.: *60-річчя Високогірного біологічного стаціонару Львівського нац. унів. ім. І. Франка: матер. наукової конференції*. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015, С. 92.
9. Глеб Р.Ю., Козурак А.В. Нові знахідки виду *Phaeolepiota aurea* (Matt.) Maire (Basidiomycota, Agaricales, Tricholomataceae) на території Карпатського біосферного заповідника. У зб.: *Актуальні проблеми ботаніки та екології: матер. Міжнародної конференції молодих вчених* (Кирилівка, 2–5 вересня, 2018 р.). Київ, 2018, С. 14.
  10. Глеб Р.Ю., Козурак А.В., Сухарюк Д.Д. Види роду *Suillus* Gray (Boletales, Basidiomycota) у складі мікофлори Карпатського біосферного заповідника. *Природа Карпат: науковий щорічник Карпатського біосферного заповідника та Інституту екології Карпат НАНУ*. 2018в, 1(3): 80–85.
  11. Глеб Р.Ю., Сухарюк Д.Д., Угляр В.І. Угруповання букових лісів (*Fageta sylvatica*) з домінуванням у травостой *Allium ursinum* L. Угольського масиву Карпатського біосферного заповідника. У зб.: *Букові праліси Карпат та давні букові ліси Німеччини: історія, стан та проблеми впровадження інтегрованої системи менеджменту: матер. міжнародної науково-практичної конференції, з нагоди Десятиріччя створення об'єкта Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО*. (м. Рахів, 26–29 вересня 2017 року). Рахів, 2017, с. 91–96.
  12. Данилик І.М., Босукевич Л.М. Проблеми збереження раритетних судинних рослин урочища Драгобрат (Свидовець, Карпати). У зб.: *Два століття дослідження рослинного покриву Карпат: матер. Міжнародної наукової конференції, присвяч. 130-річчю від дня народження А. Маргіттая* (Мукачеве, 16–19 вересня 2010). Ужгород, 2010, с. 51–54.
  13. Данилик І.М., Борсукевич Л.М., Сосновська С.В. Унікальна популяція *Carex dioica* (Surgaceae) у високогір'ї Свидовця (Українські Карпати). *Укр. бот. журн.*, 2014, 71(2): 209–213.
  14. Джаган В., Щербакова Ю., Сенчило О. Нові місцезнаходження занесених до Червоної книги України макроміцетів у Карпатському біосферному заповіднику. *Вісник Львівського ун-ту. Серія біологічна*, 2015, 70: 59–66.
  15. Козурак А.В., Антосяк Т.М. Соссюреї Українських Карпат. *Зелені Карпати*, 2014, 1–2: 110–111.
  16. Лоя В.В. Поширення видів родини *Orchidaceae* Juss. в Закарпатті. У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин: матер. Міжнародної наукової конференції* (Київ, 11–15 жовтня 2010 р.). Київ: Альтерпрес, 2010, с. 135–136.
  17. Москалюк Б.І., Діденко С.Я. Нове місцезнаходження *Botrychium multifidum* (Orphioglossaceae) в Українських Карпатах. У зб.: *Актуальні питання досліджень рослинного світу Карпат: ретроспектива та сучасність: матер. Міжнародної наукової конференції* (м. Ужгород, 8–9 грудня 2016). Ужгород: УжНУ «Говерла», 2016, с. 47–48.
  18. Шушман В.С. Ботанічні нотатки про цікаві знахідки. У зб.: *Фіторизноманіття Карпат: сучасний стан, охорона та відтворення: матер. Міжнародної наукової конференції присвяч. 15-річчю Міжвідомчої науково-дослідної лабораторії охорони природних екосистем УжНУ*, (Ужгород, 11–13 вересня 2008 р.). Ужгород: Ліра, 2008, с. 177–180.
  19. Шушман В.С. Матеріали до вивчення поширення видів роду Зелениця (*Diphasiastrum*) в Закарпатті. У зб.: *Проблеми збереження гірських екосистем та сталого використання біологічних ресурсів Карпат: матер. міжнар. наук.-практ. конференції з нагоди 50-річчя організації КБЗ* (Рахів, 22–25 жовтня 2018 р.). Івано-Франківськ: НАІР, 2018, с. 541–547.

Бабійчук Оксана Василівна
ДНЗ Нововолинський ЦПТО
м. Нововолинськ, Волинська обл.

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, НА ТЕРИТОРІЇ ЛЬВІВСЬКОЇ ТА ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

Публікація містить короткі відомості про знахідки рослин Червоної книги України впродовж 2014–2018 років на території Львівської та Волинської областей. Облік видів здійснювався під час родинних поїздок на відпочинок. Для підтвердження визначення проводилася фотофіксація. Визначення координат відбувалось за допомогою онлайн-сервісу GoogleMaps та може містити похибку в географічному розташуванні до 500 м. Визначення *Silene lithuanica* підтвердила Надія Сичак в Українській Ботанічній Групі <https://www.facebook.com/groups/flora.ukraine/permalink/1982110145230020/>.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Hericum coralloides</i> (Fr.) Gray	Буковий ліс	48,848881	23,017833	12.07.2014	1 ос.	Бабійчук О.В.
<i>Sparassis crispa</i> (Wulfen) Fr.	Мішаний ліс	50,620142	24,142305	16.10.2016	1 ос.	- // -
<i>Dactylorhiza incarnata</i> L.	Заплавні луки, долина р. Луги	50,815162	24,332254	07.06.15 постійно зростає до 2018 року включно	3–5 ос.	- // -
<i>Isoetes lacustris</i> L.	Озеро Святе	51,670919	24,259795	19.06.2016– постійно зростає до 2018 включно	2 м.кв	- // -
- // -	Село Самари оз. Лука	51,855143	24,618578	11.08.2018	Багаточисельний, площа не встановлювалася	- // -
<i>Epipactis helleborine</i> (L.)	Широколистяний ліс	50,741736	24,275311	23.07.17	1 ос.	- // -
<i>Atocion armeria</i> var. <i>lituanicum</i> (Zapat.) Niketić & Stevan	Піщані пагорби, рідколісся.	51,685050	24,222058	07.08.2018	Багаточисельна популяція на піщаних пагорбах і в лісі, Територія потребує охорони.	- // -
- // -	- // -	51,688651	24,215991	06.08.2018	Багаточисельна популяція на піщаних пагорбах і в лісі, Територія потребує охорони	- // -
<i>Crocus heuffelianus</i> Herb	Вершина гори Довга	48,368608	24,367724	01.03.16	Вздовж дороги по хребту	- // -
<i>Galanthus nivalis</i> L.	Узлісся біля річки	48,353142	24,425520	28.03.14		- // -

Банік Михайло Вікторович^{1,2},
Савченко Галина Олексіївна^{1,2},
Ронкін Володимир Ісаакович^{1,2},
Тупіков Андрій Ігорович²

¹Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, м. Харків,
²Національний природний парк «Дворічанський», Харківська область

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ НА ПІВНІЧНОМУ СХОДІ УКРАЇНИ

Матеріал зібрано, головним чином, у східній частині Харківської області у Великобурлуцькому (с. Нестерівка, с. Зелений Гай, с. Катеринівка, с. Стецівка, с. Яечне) та Дворічанському (с. Колодязне, с. Тополі, с. Піски, с. Лиман Другий, с. Нежданівка, с. Кам'янка, колишній хутір Колошматів, с. Красне Перше, с. Новомлинськ, НПП «Дворічанський», смт Дворічна, колишній хутір Червона Долина) районах. Деякі дані наведено для Вовчанського (с. Землянки), Куп'янського (колишній хутір Калинове), Зачепилівського (с. Займанка), Барвінківського (с. Дмитрівка) і Харківського (с. Руські Тишки) р-нів Харківської обл. і Магдалинського р-ну (с. Степанівка) Дніпропетровської області.

У таблиці наведено дані щодо 38 видів рослин з Червоної книги України, з яких *Stipa capillata* і *Stipa pennata* є звичайними представниками рос-

линності степових ділянок Великобурлуцького і Дворічанського районів. Координати місцезнаходжень цих поширених видів ковили надано в широкому діапазоні, з наведенням лише двох перших цифр після коми. Видом, що досить часто трапляється на степових ділянках, є також *Adonis vernalis*. Тому координати, які були занесені до таблиці, далеко не охоплюють всі місцезнаходження трьох зазначених вище видів, що були зареєстровані нами у процесі досліджень.

Androsace koso-poljanskii, *Artemisia hololeuca*, *Hyssopus cretaceus*, *Koeleria talievii*, *Matthiola fragrans*, *Onosma tanaitica*, *Scrophularia cretacea* є звичайними представниками рослинності крейдяних відслонень НПП «Дворічанський» та його околиць; координати їхніх місцезнаходжень надано також з наведенням лише двох перших цифр після коми.

Вид	Широта	Довгота	Місце знахідки	Дата	Автор / автори
<i>Adonis vernalis</i> L.	49,93150	37,3055	Околиці с. Нестерівка	1990-2018	Савченко Г.О., Ронкін В.І.
- // -	49,9609	37,2891	Околиці с. Зелений Гай	2005-2018	- // -
- // -	49,9124	37,7525	НПП «Дворічанський»	2000-2018	Банік М.В., Савченко Г.О., Ронкін В.І.
<i>Adonis wolgensis</i> Stev.	50,01971	37,27504	Околиці с. Яечне	2.05.2018	Савченко Г.О., Ронкін В.І.
- // -	49,91383	37,75372	НПП «Дворічанський»	2000-2018	Банік М.В., Савченко Г.О., Ронкін В.І.
- // -	49,91318	37,75381	- // -	2015-2018	Банік М.В.
<i>Alyssum gymnopodum</i> P. Smirn.	49,96146	37,80475	Околиці колишнього хутора Колошматів	2012-2018	- // -
- // -	50,00713	37,89836	Околиці с. Тополі, НПП «Дворічанський»	2017	Банік М.В., Новіков О.О.
- // -	49,88589	37,73652	Околиці с. Новомлинськ	2016-2017	Новіков О.О., Клетьонкін В.Г.

Вид	Широта	Довгота	Місце знахідки	Дата	Автор / автори
<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon & M.W. Chase	49,92700	37,31347	Околиці с. Нестерівка	5.06.2017	Савченко Г.О., Ронкін В.І.
- // -	50,14804	36,42377	Околиці с. Руські Тишки	1995-2018	Банік М.В.
- // -	50,15173	36,43456	- // -	1995-2018	- // -
- // -	49,95391	37,88283	Околиці с. Лиман Другий	2013	- // -
- // -	49,93578	37,84641	Околиці с. Нежданівка	2014	- // -
<i>Androsace koso-poljanskii</i> Ovcz.	49,80 – 49,99	37,64 – 37,88	НПП «Дворічанський» та його околиці	2000-2018	Банік М.В., Савченко Г.О., Ронкін В.І.
- // -			- // -	2001-2018	- // -
- // -	50,0125	37,6611	Околиці с. Колодязне	2015-2018	Савченко Г.О., Ронкін В.І.
<i>Artemisia hololeuca</i> M. Bieb. ex Besser	49,91	37,75	НПП «Дворічанський»	2000-2018	Банік М.В., Савченко Г.О., Ронкін В.І.
<i>Crambe tataria</i> Sebeók	49,92321	37,76125	- // -	2012-2018	- // -
- // -	50,40415	37,43734	Околиці с. Землянки	2000-2008	Банік М.В.
<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P. F. Hunt & Summerh.	50,15165	36,43463	Околиці с. Руські Тишки	1995-2018	- // -
<i>Diploxys cretacea</i> Kotov	49,88834	37,73362	НПП «Дворічанський»	2015-2018	Банік М.В., Савченко Г.О., Ронкін В.І.
- // -	49,91288	37,75720	- // -	2017	Савченко Г.О., Ронкін В.І.
- // -	49,93966	37,77881	- // -	2018	- // -
<i>Elytrigia stipifolia</i> (Czern. ex Nevski) Nevski	49,13584	36,65467	Околиці с. Дмитрівка	2012	Банік М.В.
<i>Epipactis palustris</i> (L.) Crantz	50,14455	36,43046	Околиці с. Руські Тишки	1999	- // -
<i>Erysimum ucranicum</i> J. Gay	49,82807	37,67516	Околиці смт Дворічна	2004-2018	- // -
- // -	49,79987	37,64883	Околиці колишнього хутора Червона Долина	2001-2008	- // -
<i>Festuca cretacea</i> T. Pop. et Proskor.	49,90792	37,75667	НПП «Дворічанський»	2013-2014	- // -
- // -	49,90678	37,75553	- // -	2014	- // -
- // -	49,89614	37,74544	- // -	2017	Савченко Г.О., Ронкін В.І.
<i>Fritillaria meleagroides</i> Patrin. ex Schult. & Schult. f.	49,92244	37,31587	Околиці с. Нестерівка	1994-2018	Савченко Г.О., Ронкін В.І.
- // -	49,87559	37,73675	Лівий берег р. Оскіл навпроти с. Новомлинськ	2016	Банік М.В.
- // -	49,88133	37,74106	Лівий берег р. Оскіл навпроти с. Новомлинськ	2016	- // -
- // -	49,96981	37,84558	Лівий берег р. Оскіл навпроти с. Кам'янка	2016	- // -
- // -	49,16570	35,18780	Околиці с. Займанка	2015	- // -
<i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.	49,97995	37,89509	Околиці с. Піски	2014	- // -
- // -	50,01758	37,65790	Околиці с. Колодязне	2008-2011	- // -
- // -	49,91337	37,75240	НПП «Дворічанський»	2010	- // -
<i>Gladiolus tenuis</i> M. Bieb.	49,92300	37,31596	Околиці с. Нестерівка	1994-2018	Савченко Г.О., Ронкін В.І.
- // -	49,97150	37,84403	Околиці с. Кам'янка	2016	Банік М.В.
- // -	49,96858	37,83853	- // -	2016	- // -
- // -	49,96594	37,83994	- // -	2016	- // -
- // -	49,96375	37,83853	- // -	2016	- // -
- // -	50,15091	36,42402	Околиці с. Руські Тишки	1995-2018	- // -

Вид	Широта	Довгота	Місце знахідки	Дата	Автор / автори
<i>Helianthemum canum</i> (L.) Hornem. s.l. (incl. <i>H. cretaceum</i> (Rupr.) Juz.)	49,91	37,75	НПП «Дворічанський»	2000-2018	Банік М.В., Савченко Г.О., Ронкін В.І.
- // -	49,98360	37,87719	- // -	2000-2018	Банік М.В.
<i>Hyssopus cretaceus</i> Dubjan.	49,91	37,75	- // -	2000-2018	Банік М.В., Савченко Г.О., Ронкін В.І.
<i>Koeleria talievii</i> Lavrenko	49,91	37,75	- // -	2000-2018	- // -
<i>Linaria cretacea</i> Fisch. ex Spreng.	49,83697	37,67506	Біля смт Дворічна	2010	Банік М.В.
- // -	49,83697	37,67625	Біля смт Дворічна	2010	- // -
- // -	49,83706	37,67633	- // -	2010	- // -
- // -	49,83697	37,67686	- // -	2010	- // -
- // -	49,83653	37,67686	- // -	2010	- // -
- // -	49,83528	37,67436	- // -	2010	- // -
- // -	49,80122	37,64958	Біля колишнього хутора Червона Долина	2010	- // -
- // -	49,80144	37,65008	- // -	2010	- // -
- // -	49,83819	37,67702	Заказник «Коробочкине», околиці смт Дворічна	20.07.2016	Тупіков А.І.
- // -	49,83592	37,67335	- // -	22.07.2016	- // -
- // -	49,83703	37,67394	- // -	28.07.2016	- // -
- // -	49,80097	37,65033	Околиці колишнього хутора Червона Долина	25.07.2016	- // -
<i>Matthiola fragrans</i> Bunge	49,91	37,75	НПП «Дворічанський»	2000-2018	Банік М.В., Савченко Г.О., Ронкін В.І.
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	49,9553	37,77353	- // -	2017	Новіков О.О.
<i>Onosma tanaitica</i> Klokov	49,91	37,75	- // -	2000-2018	Банік М.В., Савченко Г.О., Ронкін В.І.
<i>Orchis militaris</i> L.	49,91503	37,75905	- // -	2018	Новіков О.О., Банік М.В.
<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	49,17194	34,97342	Околиці с. Степанівка, Магдалинівський район, Дніпропетровська область	2015	Банік М.В.
<i>Paeonia tenuifolia</i> L.	49,8995	37,7450	НПП «Дворічанський»	2012-2018	Банік М.В., Савченко Г.О., Ронкін В.І.
- // -	49,94492	37,79056	- // -	2016	Банік М.В.
- // -	49,94536	37,79022	- // -	2016	- // -
- // -	49,94553	37,78981	- // -	2016	- // -
- // -	49,94556	37,79003	- // -	2016	- // -
- // -	49,94783	37,79269	- // -	2017	- // -
- // -	49,94783	37,79403	- // -	2017	- // -
- // -	49,94769	37,79428	- // -	2017	- // -
- // -	49,94822	37,79322	- // -	2017	- // -
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Hill.	49,94606	37,79356	- // -	2016	- // -
- // -	49,94528	37,79131	- // -	2016	- // -
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill.	49,92438	37,30732	Околиці с. Нестерівка	1990-2018	Савченко Г.О., Ронкін В.І.
- // -	49,92660	37,30512	- // -	1990-2018	- // -
- // -	49,91349	37,75353	НПП «Дворічанський»	2000-2018	Банік М.В., Савченко Г.О., Ронкін В.І.
<i>Scutellaria cretica</i> Juz.	49,9139	37,7538	- // -	2000-2018	- // -

Вид	Широта	Довгота	Місце знахідки	Дата	Автор / автори
<i>Scrophularia cretacea</i> Fisch. ex Spreng.	49,91	37,75	- // -	2000-2018	- // -
<i>Silene cretacea</i> Fisch. ex Spreng.	49,837	37,675	Біля смт Дворічна	2010	Банік М.В.
- // -	49,837	37,676	- // -	2010	- // -
- // -	49,800	37,649	Біля колишнього хутора Червона Долина	2010	- // -
- // -	49,800	37,648	- // -	2010	- // -
- // -	49,800	37,649	- // -	2010	- // -
- // -	49,801	37,648	- // -	2016	Тупіков А.І.
- // -	49,815	37,669	Околиці смт Дворічна	2.10.2018	Тупіков А.І.
<i>Stipa capillata</i> L.	49,9300	37,3109	Околиці с. Нестерівка	2000-2018	Савченко Г.О., Ронкін В.І.
- // -	49,88 – 49,99	37,73 – 37,90	НПП «Дворічанський» та його околиці	2000-2018	Банік М.В., Савченко Г.О., Ронкін В.І.
- // -	49,9978	37,5442	Околиці с. Катеринівка	2000-2018	Савченко Г.О., Ронкін В.І.
<i>Stipa dasyphylla</i> (Lindem.) Trautv.	50,01947	37,27492	Околиці с. Ячне	2014-2018	- // -
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. & Rupr.	49,92543	37,30464	Околиці с. Нестерівка	2005-2018	- // -
- // -	49,96608	37,81613	НПП «Дворічанський»	2012-2018	- // -
- // -	49,93162	37,77042	- // -	2018	- // -
<i>Stipa pennata</i> L.	49,9243	37,3044	Околиці с. Нестерівка	2005-2018	- // -
- // -	49,9959	37,5091	Околиці с. Катеринівка	2014-2018	- // -
- // -	49,9978	37,5442	- // -	2000-2018	- // -
- // -	49,88 – 49,99	37,73 – 37,90	НПП «Дворічанський» та його околиці	2001-2018	Банік М.В., Савченко Г.О., Ронкін В.І.
<i>Stipa pulcherrima</i> C. Koch.	49,96278	37,98472	Околиці с. Зелений Гай	2009-2018	Савченко Г.О., Ронкін В.І.
- // -	49,91287	37,75747	НПП «Дворічанський»	2010-2018	Банік М.В., Савченко Г.О., Ронкін В.І.
<i>Stipa tirsia</i> Stev.	49,92424	37,30834	Околиці с. Нестерівка	2009-2018	Савченко Г.О., Ронкін В.І.
- // -	49,92730	37,76035	Околиці с. Красне Перше, НПП «Дворічанський»	2016-2018	- // -
- // -	49,92570	37,75087	- // -	2016-2018	- // -
- // -	49,96099	37,28916	Околиці с. Зелений Гай	2005-2018	- // -
- // -	49,9140	37,5565	Околиці с. Стецівка	2016	- // -
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov & Zoz.	49,92132	37,31647	Околиці с. Нестерівка	1994-2018	- // -
- // -	49,9208	37,2959	- // -	1994-2018	- // -
- // -	49,9315	37,3013	Околиці с. Нестерівка	1994-2018	- // -
- // -	49,94	37,76	Ліс «Заливний», НПП «Дворічанський»	2015-2018	Тупіков А.І., Банік М.В., Савченко Г.О., Ронкін В.І.

Баточенко Володимир Миколайович
 Національний природний парк «Північне Поділля»,
 с. Підгірці, Бродівський р-н, Львівська обл.

ЗНАХІДКИ ВИДІВ ФЛОРИ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ДОДАТКІВ БЕРНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ, НА ХЕРСОНЩИНІ ТА В ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ

Представлено дані польових спостережень деяких видів флори, включених до списків додатків Бернської конвенції на півночі Львівської, а також у Рівненській, Тернопільській, Херсонській, Хмельницькій та Чернівецькій областях із 2009 по 2018 рік (Баточенко, 1999, 2001а, б, 2012; Баточенко, Скакальська, 2016; Мельник та ін., 2014а, б; Woźniak et al., 2014). Наведено дані про локалітети *Carlina on-*

opordifolia Besser ex Szafer, Kulcz. et Pawł., *Cypripedium calceolus* L., *Dracocephalum austriacum* L., *Fritillaria montana* Hoppe, *Liparis loeselii* (L.) Rich., *Pulsatilla grandis* Wender., *Pulsatilla patens* (L.) Mill. s.l., – видів включених до Червоної книги України (2009) та видів які в Україні вважаються регіонально рідкісними – *Echium russicum* J.F. Gmel., *Iris hungarica* Waldst. et Kit.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигратній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Carlina onopordifolia</i> Besser ex Szafer, Kulcz. et Pawł.	Рівненська обл., Млинівський р-н, с. Смодьва, гора Вапниця	50,428003	25,554696	08.03.2016	до 70 особин, зменшується, під загрозою через заростання лісом, потребує заходів збереження	Баточенко В.М.
- // -	Тернопільська обл., Кременецький р-н, с. Лопушне, гора Куриліха	49,934921	25,450894	2009-2017	100 особин, чисельність збільшується	Баточенко В.М. (Баточенко, 2001а, Мельник та ін., 2014а)
- // -	- // -	49,934249	25,450908	2009-2017	50 особин	- // -
- // -	Львівська обл., Бродівський р-н, с. Гаї, гора Макітра	50,037690	25,262823	2009-2018	до 10 особин, вперше зафіксовані у кінці 1990-х	Баточенко В.М.
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Підлисса, гора Біла	49,931231	24,841119	2012-2017	до 500 особин	- // -
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Жуличі, гора Жулицька	49,875696	24,853869	2012-2016	до 20 особин, під загрозою зникнення через заростання лісом, потребує негайних заходів для збереження	- // -
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Стінка	49,801207	24,714338	2012-2018	до 100 особин у 2016 р.	- // -
- // -	- // -	49,793599	24,713832	2012-2018	більше 1000 особин, збільшується	- // -
- // -	- // -	49,793418	24,723194	2016	більше 100 особин	- // -
- // -	- // -	49,777606	24,746639	2012-2018	більше 1000 особин, збільшується	Баточенко В.М. (Мельник та ін., 2014бв)

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	- // -	49,769237	24,724722	2012-2017	до 100 особин у 2016 р.	Баточенко В.М.
<i>Cypripedium calceolus</i> L.	Рівненська обл., Радивилівський р-н, с. Теслулів	50,336172	25,335539	2010	до 70 кущів, чисельність зменшується	Баточенко В.М. (Баточенко, 20016)
- // -	Рівненська обл., Радивилівський р-н, с. Барання	50,192108	25,287258	2014	до 30 кущів, чисельність зменшується	- // -
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Підлипці	49,758862	25,045654	02.07.2014	до 5 кущів, під загрозою зникнення	Баточенко В.М., Кузярін О.Т. (Кузярін, Баточенко, 2015)
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Лука	49,788248	25,034290	2013	до 5 особин, під загрозою зникнення	Баточенко В.М., КВНА
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Підлисса, гора Біла	49,937656	24,844504	2009-2018	більше 200 кущів, чисельність збільшується	Баточенко В.М.
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Червоне	49,803311	24,717250	2012-2018	більше 100 кущів, чисельність збільшується	- // -
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Стінка	49,775895	24,747827	2013	до 5 кущів	- // -
- // -	Львівська обл., Бродівський р-н, с. Залісся	49,226257	25,226257	2009	до 5 кущів, чисельність зменшується, під загрозою зникнення	- // -
<i>Dracocephalum austriacum</i> L.	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Стінка	49,802129	24,714807	2009 - 2018	20 особин, чисельність зменшується, потребують заходів оохорони	- // -
<i>Fritillaria montana</i> Hoppe	Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Сокіл	48,550402	26,614482	2011, 2013	більше 500 особин, насінневе та вегетативне розмноження	Баточенко В.М. (Баточенко, 2012)
- // -	Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Сокіл	48,546503	26,614308	2011, 2013	більше 500 особин, насінневе та вегетативне розмноження	- // -
<i>Liparis loeselii</i> (L.) Rich.	Львівська обл., зах. окоп. м. Броди, ур. Кемпа	50,089485	25,115093	2009 - 2017	до 20 особин	Баточенко В.М., КВНА. (Баточенко, Скакальська, 2016)
- // -	- // -	50,090359	25,116406	2009 - 2017	до 10 особин	Баточенко В.М. (Баточенко, Скакальська, 2016)
- // -	Львівська обл., зах. окоп. м. Броди, ур. Гатки	50,091567	25,125757	2009-2016	до 50 особин	Баточенко В.М.
<i>Pulsatilla grandis</i> Wender.	Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Сокіл	48,529316	26,675587	30.04.2011, 17.05.2011	до 10 кущів	Баточенко В.М. (Баточенко, 2012)
- // -	- // -	48,523807	26,677860	30.04.2011, 17.05.2011	до 20 кущів	- // -
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Стінка	49,777679	24,745938	11.03.2015, 2012-2018	100 кущів	Баточенко В.М. (Мельник та ін., 20146)

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	- // -	49,771829	24,738276	2013-2018	20 кущів, загроза заростання лісом, потребує заходів збереження	Баточенко В.М.
- // -	Львівська обл., Бродівський р-н, с. Гаї, гора Макітра	50,037056	25,264810	2009-2018	до 100 кущів	- // -
- // -	Львівська обл., Бродівський р-н, с. Бучина, гора Цимбал	50,031548	25,304064	2009-2018	малочисельна, під загрозою зникнення	Баточенко В.М. (Woźniak, 2014)
- // -	Львівська обл., Бродівський р-н, с. Бучина, за Ріжком	49,997205	25,308964	2009-2018	до 10 кущів, загроза заростання лісом	Баточенко В.М.
- // -	Львівська обл., Бродівський р-н, с. Видра, Жолоби	49,967229	25,189866	2009-2018	до 20 кущів	Баточенко В.М. (Баточенко, 2014б)
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Тростянець, гора Петрівка	49,803255	25,050463	26.05.2016, 2013-2018	до 20 кущів	Баточенко В.М.
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Лука, ур. Сон-гора	49,786875	25,029620	26.05.2016, 2013-2018	до 30 кущів	Баточенко В.М., (Баточенко, 2014в), КВНА
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Підлипці	49,769729	25,038090	13.05.2014, 2013 - 2018	до 20 кущів	- // -
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Стінка	49,777679	24,745938	11.03.2015, 2012-2018	100 кущів	- // -
- // -	- // -	49,771829	24,738276	2013-2018	20 кущів, загроза заростання лісом, потребує заходів охорони	- // -
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Підлисса, гора Біла	49,934121	24,842369	2009-2018	багаточисельне, загроза заростання лісом, потребує заходів охорони	- // -
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. s.l.	- // -	49,933185	24,844661	05.2012-2018	чисельне зростання, є форма із відчутним запахом квітів	Баточенко В.М.
- // -	Львівська обл., Бродівський р-н, с. Гаї, гора Макітра,	50,036219	25,266305	2009-2018	наявна форма із забарвленою коробочкою	- // -
- // -	Львівська обл., Бродівський р-н, с. Черниця, ур. Жолоби	49,967277	25,189919	2009-2018	малочисельна популяція	Баточенко В.М. (Баточенко, 2014б), КВНА
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Лука, ур. Сон-гора	49,786931	25,029570	2013-2018	загроза заростання лісом	Баточенко В.М. (Баточенко, 2014в), КВНА
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Тростянець, гора Петрівка	49,802831	25,049685	2013-2018	малочисельна популяція	Баточенко В.М., КВНА
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Стінка	49,777793	24,745730	2012-2018	дуже багаточисельна популяція	Баточенко В.М.
- // -	- // -	49,799641	24,713070	2012-2018	стабільне	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Echium russicum</i> J.F. Gmel.	Львівська обл., Бродівський р-н, с. Гаї, гора Макітра,	50,036488	25,264758	04.06.2010, 2009-2018	стабільне	- // -
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Підлисса, гора Біла	49,933407	24,844552	21.05.2012, 2012-2018	стабільне	- // -
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Підлипці	49,769838	25,038077	13.05.2013, 2013-2018	загроза заростання лісом	Баточенко В.М., (Баточенко, 2014а)
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Стінка	49,801161	24,714636	27.05.2012, 2012-2018	стабільне	Баточенко В.М.
<i>Iris hungarica</i> Waldst. et Kit.	Херсонська область, Бериславський район, с. Червоний Маяк, над урвищем берега Дніпра	46,944421	33,601426	28.06.2018	у кількох місцях, куртинами	- // -
- // -	Чернівецька обл., Кельменецький р-н, с. Вороновиця, стінки каньйону над Дністром	48,541162	26,676465	2011	є широколиста форма	Баточенко В.М., (Баточенко, 2012б)
- // -	Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Цвіклівці, стінки каньйону над Дністром	48,558990	26,623262	2011, 2013	часто, невеликими групами	Баточенко В.М., (Баточенко, 2012а)
- // -	Львівська обл., Золочівський р-н, с. Підлипці	49,769838	25,038077	13.05.2013, 2013-2018	малочисельна, загроза заростання лісом	Баточенко В.М., (Баточенко, 2014а)
- // -		50,037344	25,263369	2012-2018	є форма із забарвленою коробочкою	Баточенко В.М.
- // -	Львівська обл., Бродівський р-н, с. Микити	49,998254	25,308564	2013-2018	малочисельна	Баточенко В.М.
- // -	Львівська обл., Бродівський р-н, с. Тетильківці, гора Вісяч	49,958532	25,360337	2013-2018	малочисельна, загроза заростання лісом	Баточенко В.М., Шовган Ю.А.

Література

1. Баточенко В.М. Зникаючі, рідкісні та деякі цікаві види рослин території Радивилівського району Рівненської області. У зб.: *Природа Розточчя: науково-технічні праці природного заповідника «Розточчя»*. Івано-Франкове, 1999, 1: с. 123–126.
2. Баточенко В.М. Деякі флористичні знахідки та зростання на північно-східних Вороняках. У зб.: *Проблеми охорони генофонду природи Полісся*. Луцьк: Надстир'я, 2001а, с. 11–12.
3. Баточенко В.М. Зростання видів рослин занесених до Червоної книги України на території Радивилівського району Рівненської області. У зб.: *Проблеми охорони генофонду природи Полісся*. Луцьк, 2001б, С. 13.
4. Баточенко В.М. Подобиці нового зростання *Fritillaria montana* Норре на Кам'янецькому Поділлі. У зб.: *Природозаповідання як основна форма збереження біорізноманіття: матер. науково-практичної конференції* (Кременець, 20–21 вересня 2012 р.). Кременець: ТОВ «Папірус-К», 2012а, с. 239–243.
5. Баточенко В.М. *Allium obliquum* L. – доповнення до списку флори Буковини. У зб.: *Природозаповідання як основна форма збереження біорізноманіття: матер. науково-практичної конференції* (Кременець, 20–21 вересня 2012 р.). Кременець: ТОВ «Папірус-К», 2012б, с. 282–285.
6. Баточенко В.М. Зростання *Lathyrus laevigatus* (Waldst. et Kit.) Fritsch у Нацпарку «Північне Поділля». У зб.: *Природничі дослідження на Поділлі: матер. міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 10-річчю природничого факультету Кам'янець-Подільського національного університету імені І. Огієнка*. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2014а, с. 17–18.
7. Баточенко В.М. Нові відомості про поширення *Sesleria caerulea* (L.) Arđ. (Poaceae) на північно-західному Поділлі. *Флорологія та фітосоціологія*. 2014б, 3-4: 24–28.

8. Баточенко В.М. *Anemonastrum narcissiflora* (L.) Holub (Ranunculaceae Juss) – забута знахідка в околицях НПП «Північне Поділля. У зб.: *Відновлення порушених природних екосистем: матер. В міжнародній науковій конференції* (Донецьк, 12–15 травня 2014 р.). Донецьк, 2014в, с. 32–34.
9. Кузярін О.Т., Баточенко В.М. Фітоценотичні умови поширення *Sesleria caerulea* (L.) Ard. (Poaceae) в Україні: гігрофітні та ксеромезофітні оселища. *Наукові основи збереження біотичної різноманітності*. 2015, 6(13): 145–170.
10. Мельник В.І., Баточенко В.М., Глінська С.О., Скоропляс І.О. Нове місцезнаходження *Carlina oporodifolia* Besser ex Szafer, Kkulcz. et Pawł. в урочищі Курилиха. *Флорологія та фітосозологія*. 2014а, 3–4: 56–59.
11. Мельник В.І., Скоропляс І.О., Баточенко В.М. Сучасний стан популяцій *Carlina oporodifolia* (Asteraceae) на заходному Волино-Поділлі. *Укр. бот. журн.*, 2014б, 71(2): 196–202.
12. Скакальська О.И., Баточенко В.Н. Ценопопуляції *Drosera rotundifolia* L. на території урочища «Кемпа» (Львовской области). *Наукові записки Тернопільського педагогічного університету ім. І.Гнатюка. Серія: Біологія*. 2016, 3–4 (67): 31–36.
13. Скоропляс І.О., Баточенко В.М. Подробиці зростання виду *Carlina cirsioides* Klokov. в урочищі Гологірка. У зб.: *Природно-заповідний фонд Львівщини: Стан та перспективи розвитку: матер. міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 15-річчю створення Яворівського національного природного парку*. Івано-Франкове, 2013, с. 196–198.
14. Woźniak A., Soroka M., Batoczenko V., Szowhan J. Roślinność stepowa góry Cymbał (Park Narodowy «Północne Podole» (Ukraina). *Zarządzanie ochroną przyrody w lasach*. Tuchola: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania Środowiskiem w Tucholi, 2014, 8: 246–260.

Баточенко Володимир Миколайович

Національний природний парк «Північне Поділля»,
вул. Гагаріна 2-б, с. Підгірці, Бродівський р-н, Львівська обл., 80660;
E-mail: vydra2007@gmail.com

ЗНАХІДКИ ДЕЯКИХ ВИДІВ ФЛОРИ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, НА ВОЛИНО-ПОДІЛЛІ ТА ЗАКАРПАТТІ

Представлено дані польових спостережень локалітетів деяких видів флори, занесених до Червоної книги України, на півночі Львівської, а також у Рівненській, Тернопільській, Хмельницькій та Чернівецькій областях із 2009 по 2018 роки. Подано дані про зростання 63 видів судинних рослин, 1 виду лишайників та 5 видів грибів.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	с. Сестратин, Рівненська обл.	50,234053	25,232292	2012		Баточенко В.М., (Баточенко, 20016)
- // -	с. Верхобуж, Львівська обл.	49,858233	25,066146	2014		Баточенко В.М.
- // -	с. Пониковиця, Львівська обл.	50,775556	26,280556	2013		- // -
<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank et Mart.	с. Боратин, Львівська обл. Південно-західна околиця. Територія НПП Північне Поділля без вилучення.	49,989222	25,157583	02.11.2018	1 куртина, 0,5 × 0,6 м. У буковому лісі. Вперше виявлена у 90-х роках. При обстеженні у 2012 р. не була знайдена і вважалася такою що зникла.	- // -
- // -	с. Немирівка, Рівненська обл.	50,091129	25,260259	2012		Баточенко В.М., (Шуст, 2012)
- // -	с. Гаї-Лев'ятинські, Рівненська обл.	50,080983	25,250974	2012		Баточенко В.М., (Баточенко, 20016)
- // -	с. Верхобуж, Львівська обл.	49,855903	25,075103	2012	1 куртина	Баточенко В.М., (Шуст, 2013)
- // -	с. Жарків, Львівська обл.	49,916466	25,109731	2010	1 куртина	Баточенко В.М. (Баточенко, 2001а), KWHA
- // -	с. Переліски, Львівська обл.	49,945713	25,157271	2013	1 куртина	Баточенко В.М.
- // -	ур. Кемпа, м. Броди, Львівська обл.	50,089811	25,115703	2013, 2016	27 куртин у 2013 р. дуже потерпіли від випалу у 2015 р.	Баточенко В.М.
- // -	с. Пониковиця, Львівська обл.	50,059504	25,041789	2012, 2013	10 куртин, у 2018 р. вже не знайдена	Баточенко В.М. (Рябчук, 2014)
- // -	- // -	50,062563	25,038910	2012-2017	2 куртини	Баточенко В.М.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Adonis vernalis</i> L.	ур. Дідова гора, с. Підгірці, Львівська обл.	49,953981	24,964405	26.03.2014	Нечисленна популяція	- // -
- // -	с. Піліпці, Львівська обл.	49,767650	25,038702	13.05.2014		- // -
- // -	- // -	49,770154	25,036166	13.05.2014		- // -
- // -	с. Стінка, Львівська обл.	49,771960	24,738242	11.03.2015		- // -
- // -	с. Гологірка, Львівська обл.	49,762522	24,723939	11.03.2015		- // -
- // -	с. Косарщина, Львівська обл.	50,054933	25,095499	2009-2013	Нечисленна популяція, 3 куці, на межі зникнення	
- // -	с. Ситне, Рівненська обл.	50,182239	25,379391	2009-2018	Розсіяно по всьому урочищі	Баточенко В.М., (Баточенко, 2001б)
- // -	гора Цимбал, с. Бучина, Львівська обл.	50,032203	25,302498	30.05.13.		Баточенко В.М., Шовган Ю.А.
- // -	гора Макітра, с. Бучина, Львівська обл.	50,034388	25,264948	2009-2017		Баточенко В.М.
- // -	г. Камінна, с. Осовиця, Львівська обл.	49,802999	25,051883	26.05.2016		- // -
- // -	ур. Жолоби, с. Черниця, Львівська обл.	49,967235	25,189784	2009-2018		- // -
- // -	с. Плуґів, Львівська обл.	49,753051	25,042626	2013		- // -
- // -	г. Курилиха, с. Лопушне, Тернопільська обл.	49,931081	25,445081	2009-2014		Баточенко В.М., (Мельник, 2014)
- // -	с. Борщівка, Тернопільська обл.	49,953978	25,555278	2009, 2010		Баточенко В.М. (Баточенко, 2001а)
<i>Allium obliquum</i> L.	с. Вороновиця, Чернівецька обл.	48,543776	26,671939	2011	Кілька мікролокусів на стінках каньйону р. Дністра. Західний уже знищений через добування каміння у прибережній смузі.	Баточенко В.М., (Баточенко, 2012а), KWHNA
- // -	с. Устя, Хмельницька обл.	48,577905	26,642507	2011, 2013, 2015		Баточенко В.М.
<i>Allium strictum</i> Schrad.	гора Маслятин, Тернопільська обл.	50,079833	25,644482	2015		- // -
- // -	гора Дівочі скелі, Тернопільська обл.	50,118663	25,727061	2015		- // -
- // -	с. Устя, Хмельницька обл.	48,577905	26,642507	2011, 2013, 2015		Баточенко В.М., (Баточенко, 2012)
<i>Allium ursinum</i> L.	с. Підліпці, Львівська обл.	49,770856	25,036547	13.05.2014	Нечисленна популяція, до 20 особин	Баточенко В.М.
- // -	- // -	49,780218	25,034414	2013	Численна популяція	- // -
- // -	с. Верхобуж, Львівська обл.	49,845949	25,103733	2013		- // -
- // -	ур. Ріжок, с. Бучина, Львівська обл.	50,005061	25,323321	2009-2015	Численна популяція	- // -
- // -	ур. Жолоби, с. Черниця, Львівська обл.	49,972520	25,184579	2009-2017	На межі зникнення після вирубки лісу	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	с. Зарваниця, Львівська обл.	49,762018	24,955740	2013	Нечисленна	- // -
- // -	с. Смодва, Рівненська обл.	50,423104	25,546074	2010, 2017		- // -
- // -	с. Чорний Ліс, Тернопільська обл.	49,930456	25,409639	2009, 2010		Баточенко В.М., (Баточенко, 2014а, 2015)
<i>Anacamptis morio</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	с. Крутнів, Тернопільська обл.	49,771600	24,993658	2009, 2012, 2014-2016	У часі виявлення у кінці 90-х понад 1000 генеративних особин, у т. ч. білокувкові. Через заліснення схилу сосною зростання гине. У 2013-2016 до 20 генеративних особин.	Баточенко В.М., KWNA
- // -	с. Лісові, Львівська обл.	49,719809	24,728199	22.05.2017	До 500 особин	Баточенко В. М., Юречко Р. Ю.
- // -	с. Кіндратів, Львівська обл.	49,75085	24,790668	15.05.2017, 14.06.2017	Близько 2 га, до 1 тис. генеративних особин у 2017 р.	Юречко Р. Ю., Баточенко В.М.
<i>Anemone narcissiflora</i> L.	с. Лука, Львівська обл.	49,787151	25,029588	2013		Баточенко В.М., (Баточенко, 2016)
- // -	гора Кузяріна, с. Плугів, Львівська обл.	49,769034	24,998981	2013		Баточенко В.М., (Баточенко, 2014е), KWNA
- // -	с. Червоне, Львівська обл.	49,802228	24,714878	2009-2018		Баточенко В.М., (Баточенко, 2016)
- // -	с. Чорний Ліс, Тернопільська обл.	49,935559	25,418053	2009, 2013, 2015	Під загрозою загибелі через заростання лісом	Баточенко В.М., (Баточенко, 2016), KWNA
- // -	с. Троянець, Львівська обл.	49,788175	25,034079	2013	У двох місцях нечисленна популяція, до 10 ос. У т. ч. є кущі, які ростуть на колишньому полі - тепер сіножаті. Під загрозою через заростання лісом.	Баточенко В.М., (Баточенко, 2016), KWNA
<i>Astragalus monspessulanus</i> L.	с. Цвіклівці, Хмельницька обл.	48,559000	26,623799	2011		Баточенко В.М.
- // -	с. Вороновиця, Чернівецька обл.	48,543776	26,671939	2011		Баточенко В.М.
<i>Betula humilis</i> Schrank	с. Верхобуж, Львівська обл.	49,851472	25,097565	2012, 21.04.2016	Розсіяно, місцями групами, на території колишнього болота - вздовж меліоративного каналу, приблизно 1,3 × 0,4 км площі. Без вжиття заходів, прийаймі частина локалітету під загрозою зникнення через швидке заростання лісом осушеного болота.	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	с. Верхобуж, Львівська обл.	49,849367	25,115716	2013		- // -
- // -	- // -	49,848636	25,107528	2013		
- // -	с. Нова Мощаниця, Рівненська обл.	50,291486	26,060867	2015	Численна популяція, місцями суцільно, 9-10 га	Савчук Р.І.
- // -	с. Батьківці, Рівненська обл.	50,286111	26,268839	2015	Нечисленна популяція, поодинокі кущі	- // -
- // -	с. Волошки, болото Солонки, Рівненська обл.	50,775556	26,280556	2017	Ділянка малопрхідна	- // -
<i>Betula obscura</i> A. Kotula (<i>Betula kotulae</i> Zaverucha)	гора Збараж, с. Видра, Львівська обл.	49,945052	25,195415	2012		Баточенко В.М.
- // -	с. Нова Гута, Львівська обл.	49,951359	25,131487	2013		Баточенко В.М., (Баточенко, 2014-ж)
- // -	с. Лев'ятин, Рівненська обл.	50,119005	25,236837	2010		Баточенко В.М.
- // -	с. Біла Криниця, Рівненська обл.	50,134811	25,336464	2009-2017		Баточенко В.М., КВНА
<i>Carex davalliana</i> Smith	с. Пługів	49,770361	25,019408	13.05.2014		Баточенко В.М.
- // -	с. Цибухів, Рівненська обл.	50,114311	25,254995	2009-2017	Через осушення і розорювання заплави зменшується площа локалітету	Баточенко В.М.
- // -	Лев'ятинське болото м. Радивилів, Рівненська обл.	50,121813	25,244685	2009-2016	На межі зникнення через заростання осушеного болота вільхою чорною	Баточенко В.М., (Баточенко, 2001-6)
<i>Carlina cirsioides</i> Klokov	гора Макітра, Львівська обл.	50,037402	25,263106	2009-2017	Нечисленна популяція	Баточенко В.М.
- // -	с. Стінка, Львівська обл.	49,772713	24,737187	2012-2017	до 200 кущів	- // -
- // -	гора Кузаріна, с. Пługів, Львівська обл.	49,769034	24,998981	2013-2017	При обліку у 2013 році більше 1,4 тис. ос.	Баточенко В.М., (Скоропляс, 2014), КВНА
- // -	с. Червоне, Львівська обл.	49,801175	24,714202	2009-2018		Баточенко В.М.
- // -	с. Верхобуж, Львівська обл.	49,850611	25,101204	2017	Нечисленна популяція, під загрозою зникнення	- // -
<i>Cephalanthera damasonium</i> Druce	с. Підлипці, Львівська обл.	49,766731	25,042985	13.05.2014	Нечисленна популяція	- // -
- // -	ур. Жолоби, с. Черниця, Львівська обл.	49,971038	25,187694	2009-2018		- // -
- // -	с. Михайлівка, Рівненська обл.	50,174469	25,379408	2017		- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	с. Тростянець, Львівська обл.	49,800166	25,052503	2013-2017		- // -
- // -	с. Підлипці, Львівська обл.	49,780218	25,034414	2013-2017		- // -
- // -	с. Чорний Ліс, Тернопільська обл.	49,936382	25,419979	2009-2017		Баточенко В.М., (Баточенко, 2014, 2015)
<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch.	гора Триніг, с. Видра, Львівська обл.	49,944647	25,193743	2014	2 ос., знищені при влаштуванні екостежки.	Баточенко В.М., Головка О.В.
<i>Cephalanthera rubra</i> (L.) Rich.	ур. Борщовниця, с. Михайлівка, Рівненська обл.	50,174469	25,379408	2017	Раніше Численна популяція, понад 150 генеративних особин, тепер лише поодинокі особини. Сусідній локалітет в ур. Барання вже не підтверджується.	Баточенко В.М., (Баточенко, 20016), KWNA
<i>Chamaecytisus albus</i> (Насц.) Rothm.	гора Макітра, Львівська обл.	50,037402	25,263106	2009-2017		Баточенко В.М.
- // -	с. Підлипці, Львівська обл.	49,756783	25,048796	2013	Поодинокими особинами на крейдяних схилах	Кузярін О.Т., Баточенко В.М.
- // -	- // -	49,955838	24,959025	14.08.2018	Кілька особин	Юречко Р. Ю., Баточенко В.М.
<i>Cladium mariscus</i> (L.) Pohl s.l.	с. Верхобуж, Львівська обл.	49,848336	25,113328	2015- 2017	Після осушення болота виділ заростає лісом. Без проведення заходів локалітет під загрозою зникнення у найближчі 10 років.	- // -
- // -	с. Опаки, Львівська обл.	49,860987	25,068408	2012, 2015, 2018		- // -
- // -	ур. Кемпа, м. Броди, Львівська обл.	50,088753	25,114876	2009-2017		Баточенко В.М., (Борсукевич, 2008)
- // -	с. Зарваниця, Львівська обл.	49,771424	24,991980	2013-2018		Кузярін О.Т., Баточенко В.М.
<i>Cochlearia pyrenaica</i> DC.	с. Верхобуж, Львівська обл.	49,847206	25,107664	2015 - 2018	25...140 генеративних особин на площі 0,13 га у 2015-2018 рр.	Баточенко В.М., Юречко Р.Ю.
<i>Coeloglossum viride</i> (L.) C. Hartm.	гора Макітра, Львівська обл.	50,035057	25,266729	2010, 2012, 2017	Два мікролокуси, квітують не кожен рік	Баточенко В.М., (Баточенко, 2014ж)
<i>Colchicum autumnale</i> L.	с. Пониковиця, Львівська обл.	50,061261	25,060048	16.09.2012, 31.08.2012	Локус під загрозою зникнення. Інші три локуси в околиці Пониковиці уже не підтверджуються.	Баточенко В.М., (Баточенко, 2013), LW

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó s.l.	с. Цибухів, Рівненська обл.	50,114311	25,254995	2009-2017	Раніше численна популяція, швидко зменшується	Баточенко В.М.
- // -	м. Радивилів, Рівненська обл.	50,122468	25,246025	2017	У 2018 не квітнув	- // -
- // -	с. Боратин, Рівненська обл.	50,291174	25,350194	2010	Раніше Численна популяція, швидко зменшується	- // -
- // -	с. Пониковиця, Львівська обл.	50,058803	25,060770	2013-2017	Після внесення гербіцидів у 2012 році дуже добре відріс у 2013 році	- // -
- // -	Пониква з-к	49,973759	25,150286	2012-2015	Нечисленна популяція	- // -
- // -	с. Пляшева, Рівненська обл.	50,348395	25,203058	2009-2011	Раніше нечисленна популяція, швидко зменшується	- // -
- // -	с. Зашків, Львівська обл.	49,723400	24,738407	07.06.2017	Нечисленна популяція, до 10 особин	Баточенко В. М, Юречко Р. Ю.
- // -	с. Зарваниця, Львівська обл.	49,770848	24,994763	23.06.2017	Нечисленна популяція, до 10 особин	Баточенко В.
<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F. Hunt et Summerhayes s.l.	с. Цибухів, Рівненська обл.	50,114311	25,254995	2009-2017	Зменшується через розорювання заплави	Баточенко В.М.
- // -	с. Пониковиця, Львівська обл.	50,058803	25,060770	2013-2017	Після внесення гербіцидів у 2012 році дуже добре відріс у 2013 році. У 2018 – не виявлено.	- // -
- // -	с. Боратин, Рівненська обл.	50,291174	25,350194	2010	Раніше численна популяція, швидко зменшується	- // -
- // -	с. Переліски ,Львівська обл.	49,949782	25,172862	2009-2017	Нечисленна популяція, поодинокі або групами	- // -
- // -	с. Межигори, Львівська обл.	49,834329	25,268764	2013-2015	Нечисленна популяція	- // -
- // -	с. Крутнів, Тернопільська обл.	49,947712	25,450367	2012-2016	Нечисленна популяція і зменшується. Був у сусідньому покинутому саду але після заростання сосною зник.	- // -
- // -	с. Опаки, Львівська обл.	49,883539	25,040255	2012-2017		- // -
- // -	с. Кіндратів, Львівська обл.	49,753273	24,777428	22.05.2017	Близько 30 особин	Баточенко В. М, Юречко Р. Ю.
- // -	с. Лісові, Львівська обл.	49,723514	24,735698	22.05.2017	Близько 10 особин	- // -
- // -	с. Верховуж, Львівська обл.	49,856013	25,078234	13.06.2017	Близько 10 особин	- // -
<i>Daphne sneorum</i> L.	гора Макітра, Львівська обл.	50,036024	25,266646	2009-2017		Баточенко В.М.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	с. Стінка, Львівська обл.	49,778195	24,746178	2012-2017	Численна популяція	- // -
- // -	с. Лука, Львівська обл.	49,787144	25,029602	2013-2017	Нечисленна популяція	- // -
- // -	с. Барання, Рівненська обл.	50,190175	25,283248	2010, 2012,	Після скасування заказника проводиться суцільна вирубка лісу і підготовка ґрунту плужними борознами. Раніше численна популяція, нині чисельність значно зменшилася.	Баточенко В.М., (Баточенко, 20016)
<i>Dictamnus albus</i> L.	с. Цвіклівці, Хмельницька обл.	48,559000	26,623799	2011	На схилі стінки каньйону на відкритому місці	Баточенко В.М.
- // -	с. Межигір'я, Хмельницька обл.	48,540137	26,617173	2011	На схилі стінки каньйону в рідколіссі	Баточенко В.М., (Баточенко, 20126)
<i>Dracocephalum austriacum</i> L.	с. Стінка, Львівська обл.	49,802132	24,714909	2012-2017		Баточенко В.М.
<i>Dracocephalum ruyschiana</i> L.	с. Верхобуж, Львівська обл.	49,851286	25,102171	13.06.2017	Нечисленна популяція, 10 ос., інші локалітети в зоні діяльності НПП «Північне Поділля» не відомі	Баточенко В. М, Юречко Р. Ю.
<i>Eriopactis atrorubens</i> (Hoffm. ex Bernh.) Besser	гора Макітра, Львівська обл.	50,035382	25,266333	2012-2016	Квітує раз на кілька років	Загультський М.М., Баточенко В.М.
- // -	с. Видра, Львівська обл.	49,971540	25,185847	2009-2016	Після 2016 р. квітування не було	Баточенко В.М., (Баточенко, 2014ж)
<i>Eriopactis helleborine</i> (L.) Crantz	с. Підгірці, Львівська обл.	49,954761	24,968381	14.08.2018	Кілька особин	Баточенко В. М., Юречко Р. Ю.
- // -	с. Чорний Ліс, Тернопільська обл.	49,936347	25,419504	2012		Баточенко В.М., (Баточенко, 2014, 2015)
<i>Eriopactis palustris</i> (L.) Crantz	Лев'ятитнське болото, м. Радивилів, Рівненська обл.	50,121813	25,244685	2009-2017	На межі зникнення через заростання осушеного болота вільхою чорною	Баточенко В.М., (Баточенко, 20016)
- // -	с. Цибухів, Рівненська обл.	50,114311	25,254995	2009-2017	На межі зникнення через розорювання заплави	Баточенко В.М.
- // -	ур. Кемпа, м. Броди, Львівська обл.	50,090706	25,108903	2009-2017	Нечисленна популяція, і чисельність продовжує зменшуватися через осушення території	- // -
- // -	с. Звижень, Львівська обл.	49,878553	25,223442	2013-2015	Почала випадати після припинення сінокосіння і заростання високорослими травами	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	с. Пониковиця, Львівська обл.	50,058994	25,060023	2009-2017	Швидко випадає після припинення сінокошення і заростання високорослими травами	- // -
- // -	с. Межигори, Львівська обл.	49,834553	25,265484	2013-2015	Нечисленна популяція	- // -
- // -	с. Верховуж, Львівська обл.	49,858693	25,070724	2012-2018 05.07.2018	У кількох місцях, групами	Баточенко В. М., Юречко Р. Ю.
- // -	с. Зарваниця, Львівська обл.	49,771101	24,994345	2013-2017, 23.06.2017	У кількох місцях, групами	- // -
<i>Euphorbia volhynica</i> Besser ex Racib.	с. Борщовниця, Тернопільська обл.	49,944782	25,536811	2010, 2012, 2014		Баточенко В. М., (Баточенко, 2014д)
<i>Festuca pallens</i> Host.	гора Маслятин, Тернопільська обл.	50,079833	25,644482	2015		Баточенко В. М.
- // -	Гора Дівочі Скелі, Тернопільська обл.	50,118663	25,727061	2015		- // -
<i>Galanthus nivalis</i> L.	ур. Бабина долина, с. Підгірці, Львівська обл.	49,954632	24,964478	26.03.2014	У т. ч. 1 особина з подвійним віночком	Баточенко В. М., Шовган Ю. А.
- // -	с. Боратин, Львівська обл.	49,997479	25,146978			Баточенко В. М.
- // -	с. Хватів, Львівська обл.	49,957140	24,955922	2009-2018	Часто, місцями масово	- // -
- // -	с. Верховуж, Львівська обл.	49,856038	25,068559	2013-2017	У колишній заплаві, весною підтоплюється	Баточенко В. М., Шовган Ю. А.
- // -	с. Зарваниця, Львівська обл.	49,755892	24,973534	2014		Баточенко В. М., Шовган Ю. А.
- // -	с. Червоне, Львівська обл.	49,802532	24,719566	2013-2017	Часто, місцями масово. Промислова заготівля на продаж	- // -
	с. Стінка, Львівська обл.	49,774337	24,745866	2013-2017	Промислова заготівля на продаж	Баточенко В. М.
- // -	с. Підгірці, Львівська обл.	49,900334	25,000898	2013-2017	Часто, місцями масово	Баточенко В. М., Шовган Ю. А.
- // -	с. Чорний Ліс, Тернопільська обл.	49,932677	25,414279	2010-2016	Часто, місцями масово	(Баточенко, 2014; Баточенко, 2015)
- // -	с. Розтоки, Тернопільська обл.	49,941464	25,489322	2010-2016	Часто, місцями масово	Баточенко В. М.
- // -	с. Бучина, Львівська обл.	50,005710	25,322693	2009-2017	Численна популяція	- // -
- // -	м. Почаїв, ур. Скит, Тернопільська обл.	49,989473	25,545856	2009-2017	Численна популяція	- // -
- // -	с. Вовковії, Рівненська обл.	50,336484	25,367006	2010	Численна популяція коло х-ра Лоза	- // -
- // -	с. Придорожне, Рівненська обл.	50,411902	25,528662	2017	Часто, місцями масово	- // -
<i>Gladiolus imbricatus</i> L.	с. Лонівка, Львівська обл.	49,715902	24,734107	12.07.2013	Нечисленна популяція	- // -
- // -	с. Дітківці, Львівська обл.	49,715692	24,734130	2009-2017	Нечисленна популяція. Локалітет відомий із 1970-х років	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Goodyera repens</i> (L.) R.Br.	- // -	50,092780	25,211657	2017	У к. 90-х 0,29 га, надзвичайно щільне зростання. Після вирубки сусіднього лісу на плато локалітет майже зник. У 2017 р. лише 88 розеток.	Баточенко В.М., (Баточенко, 1994, 1997)
- // -	с. Гаї-Лев'ятинські, Рівненська обл.	50,086750	25,258592	2012-2016	Чисельність і площа популяції зростають, близько 10 га	Баточенко В.М., (Баточенко, 1994, 1997)
- // -	ур. Кишка, с. Срібне Рівненська обл.	50,221453	25,271150	2015	У кінці 1990-х рр. більше 32 га при низькій щільності, 1-2 розетки на 1 м кв. Швидко зменшується.	- // -
<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R.Br.	гоа Макітра, Львівська обл.	50,036423	25,262445	2017	Нечисленна популяція	Баточенко В.М.
- // -	ур. Грабчак, с. Переліски, Львівська обл.	50,036423	25,262445	2016	Раніше тут не спостерігався	- // -
- // -	с. Осовиця, Львівська обл.	49,789927	25,058841	2014-2017	Численна популяція, до 500 генеративних особин	- // -
- // -	гора Кузяріна, с. Плугів, Львівська обл.	49,769321	24,996991	2014	Нечисленна популяція	- // -
- // -	с. Гологірка, Львівська обл.	49,768429	24,721715	2014-2017	Численна популяція, кілька сот генеративних особин у 2017 р. Збільшується.	- // -
<i>Iris sibirica</i> L.	с. Верхобуж, Львівська обл.	49,850611	25,101204	2015	Нечисленна популяція	- // -
- // -	с. Пониковиця, Львівська обл.	50,065823	25,020006	2012-2017	Нечисленна популяція	- // -
- // -	с. Пониковиця, Львівська обл.	50,040993	25,002059	2015	Нечисленна популяція	- // -
- // -	с. Срібне, Рівненська обл.	50,215231	25,277904	2010	До 10 ос., через заростання болота під загрозою зникнення. На правому березі р. Ситенки локалітет вже зник.	- // -
<i>Juncus subnodulosus</i> Schrank	с. Зарваниця, Львівська обл.	49,771267	24,993830	2013; 23.06.2017	Нечисленна популяція. Єдиний відомий локалітет в Україні!	Кузярін О.Т.; Баточенко В. М., Юречко Р. Ю.
- // -	с. Тростянець, Львівська обл.	49,800166	25,052503	2014	до 50 ос.	Баточенко В.М., (Баточенко, 2014-6)
- // -	с. Підлипці, Львівська обл.	49,780218	25,034414	21.05.2013, 13.05.2014	Більше 100 генеративних особин	Баточенко В.М., (Баточенко, 2014-6)

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Leucojum vernum</i> L.	с. Баймаки, Львівська обл.	50,005753	24,814124	2009	Після вирубки лісу локалітет майже зник	Баточенко В.М., (Мельник, 2010)
- // -	с. Горбалі, Львівська обл.	49,958753	25,131074	2015	На плато, багаточисельна популяція	- // -
- // -	с. Голубиця, Львівська обл.	49,916911	25,139730	2009	Багаточисельна популяція. Біла карстового провалля знайдені особини, у яких на квітконосах було по 3- та 4-квіткі.	Баточенко В.М.
- // -	с. Опаки, Львівська обл.	49,890873	25,023752	2013-2017	Дуже Численна популяція	- // -
- // -	с. Побіч, Львівська обл.	49,896269	24,987940	2014-2017	Численна популяція	- // -
- // -	с. Зарваниця, Львівська обл.	49,761195	24,963291	2014	Нечисленна популяція, чисельність зменшується	- // -
- // -	с. Верховуж, Львівська обл.	49,856038	25,068559	2013-2017	Місцями, багаточисельні	- // -
- // -	с. Підлипці, Львівська обл.	49,769179	25,038832	13.05.2014		- // -
- // -	гора Макітра, Львівська обл.	50,036647	25,266486	2009-2017	У т. ч. білоквіткова форма	- // -
- // -	с. Чорний Ліс, Тернопільська обл.	49,936347	25,419504	2009, 2013, 2015		- // -
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	с. Підлипці, Львівська обл.	49,768202	25,038439	13.05.2014	У 2-х місцях, малочисельні	- // -
- // -	с. Розтоки, Тернопільська обл.	49,944103	25,475601	2009, 2013, 2015		- // -
- // -	с. Підлисса, Львівська обл.	49,938932	24,844382	2012-2017		- // -
- // -	с. Косарщина, Львівська обл.	50,058087	25,097577	2010	Після зростання чисельності у 1990-х, - зникає	Баточенко В.М., (Мельник, 2010)
- // -	ур. Гатки, м. Броди, Львівська обл.	50,090960	25,125296	2015	Нечисленна популяція	Баточенко В.М.
- // -	с. Верховуж, Львівська обл.	49,855203	25,077948	2012		- // -
<i>Lonicera caerulea</i> L.	с. Ясиня, ур. Студений, Закарпатська обл.	48,176036	24,420542	2011	Загальна площа в Україні до 5 га, чисельність кущів до 300. Скорочується через випалювання та наступний випас. Збереглися кущі лише у місцях, недоступних для худоби.	Баточенко В.М., (Баточенко, 2005, 2008)
- // -	с. Кваси, ур. Ступи, Закарпатська обл.	48,172404	24,409558	2011	Нечисленна популяція, в кількох місцях поодинокими кущами	Баточенко В.М., (Баточенко, 2005, 2008)
<i>Lunaria rediviva</i> L.	с. Пониковиця, Львівська обл.	50,062986	25,024039	2015	Нечисленна популяція, в заплаві р. Стир	(Баточенко, 2014-ж)
- // -	с. Верховуж, Львівська обл.	49,846932	25,101085	2014-2017		Баточенко В.М.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	с. Переліски, Львівська обл.	49,940995	25,188641	2009, 2013	Нечисленна популяція, на краю ліквідованого заповідного урочища	- // -
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	с. Підлипці, Львівська обл.	49,768786	25,039237	13.05.2014	Спорадично, групами	- // -
- // -	с. Чорний Ліс, Тернопільська обл.	49,935964	25,419941	2010, 2013		Баточенко В.М., (Баточенко, 201, 2015)
<i>Orchis militaris</i> L.	с. Підлипці, Львівська обл.	49,769931	25,038247	13.05.2014	Нечисленна популяція, до 30 ос.	Баточенко В.М.
- // -	- // -	49,766622	25,041407	2013-2017	Нечисленна популяція, до 20 ос.	- // -
- // -	- // -	49,769702	25,035501	2013-2017	Близько 100 генеративних ос.	- // -
- // -	с. Лука, Львівська обл.	49,773481	25,021323	2013-2017	Близько 500 генеративних ос. на перелозі, який заростає глодом	- // -
- // -	с. Лука, Лоскітові гори, Львівська обл.	49,775953	25,022336	2013-2017	Кількадесят	- // -
- // -	с. Пługів, Львівська обл.	49,771137	25,017902	2013-2017	До 20 ос., у т. ч. білоквіткові особини	- // -
- // -	гора Цимбал, с. Бучина, Львівська обл.	50,032587	25,301249	2009-2017		- // -
- // -	гора Макітра, Львівська обл.	50,038010	25,262323	2009-2017		Баточенко В.М., (Баточенко, 2014ж)
- // -	ур. Самосил-гора, с. Переліски, Львівська обл.	49,951169	25,165358	2015		Баточенко В.М.
- // -	с. Хватів, Львівська обл.	49,963867	24,947165	2009		- // -
- // -	с. Підлисса, Львівська обл.	49,938670	24,844897	2012-2017	У т.ч. є білоквіткові особини	- // -
- // -	с. Гологірка, Львівська обл.	49,766383	24,722423	2013-2017		- // -
- // -	с. Підгірці, Львівська обл.	49,956170	24,964452	14.08.2018	Кілька особин	Баточенко В. М., Юречко Р. Ю.
<i>Pinguicula vulgaris</i> L.	м. Броди, Львівська обл.	50,091813	25,111676	2009-2017	Локалітет у заказнику Кемпа вже зник через осушення території. Поза заказником, багато чисельний локалітет, до 400 ос., потребує охорони.	Баточенко В.М., (Баточенко, 2014ж)
- // -	с. Пониковиця, Львівська обл.	50,062533	25,021364	2013	У 2015 р. місцина висохла, пізніше не обстежувалося	Баточенко В.М.
- // -	с. Батьків, Львівська обл.	49,834772	25,265116	2014	На болоті	Баточенко В.М. публік
- // -	с. Зарваниця, Львівська обл.	49,771697	24,993214	2013	У меліоративній каналі	Кузарін О.Т., Баточенко В.М., Шовган Ю.А.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	с. Верховбуж, Львівська обл.	49,854838	25,119827	2013	На стінках меліоративного каналу	Баточенко В.М.
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	с. Підлипці, Львівська обл.	49,767964	25,039922	13.05.2014	Звичайний вид, заселяє перелоги	- // -
- // -	с. Дітківці, Львівська обл.	50,090945	25,224291	2009-2016		- // -
- // -	с. Розтоки, Тернопільська обл.	49,943795	25,476338	2009, 2012, 2015		- // -
- // -	с. Черниця, Львівська обл.	49,981605	25,205820	2009-2018		- // -
- // -	ур. Грабчак, с. Переліски, Львівська обл.	49,963579	25,159750	2009-2018		Баточенко В.М., (Баточенко, 2014ж)
- // -	с. Переліски, Львівська обл.	49,944816	25,162966	2015		Баточенко В.М.
- // -	с. Верховбуж, Львівська обл.	49,854616	25,080313	13.06.2017	Кілька особин	Баточенко В. М., Юречко Р. Ю.
<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.	с. Підкамінь, Львівська обл.	49,954173	25,338668	2016		Баточенко В.М.
<i>Salix lapponum</i> L.	с. Сестратин, Рівненська обл.	50,226546	25,250064	2012, 2014	Болото через осушення почало заростати деревами	Баточенко В.М., (Баточенко, 2001б)
<i>Salix myrtilloides</i> L.	с. Батьківці, Рівненська обл.	50,292126	26,247560	2010	Сфагнове болітце серед піщаних дюн, вкритих сосновим лісом	Баточенко В.М.
- // -	с. Цибухів, Рівненська обл.	50,113366	25,253649	2009-2018	Посеред сфагнового болота. Із 2016 року швидко заростає деревами.	Баточенко В.М., (Баточенко, 2001б)
<i>Schoenus ferrugineus</i> L.	ур. Кемпа, м. Броди, Львівська обл.	50,088943	25,114299	2009-2017		Баточенко В.М.
- // -	с. Верховбуж, Львівська обл.	49,856104	25,077626	2013-2018		- // -
- // -	с. Чепелі, Львівська обл.	49,881479	25,220000	2013		- // -
- // -	с. Плуґів, Львівська обл.	49,769558	25,021266	13.05.2014	Залишок болота	- // -
<i>Scutellaria verna</i> Besser	с. Устя, Хмельницька обл.	48,576655	26,641115	2011, 2013	На крутосхилі над р. Смотрич	
<i>Sesleria caerulea</i> (L.) Ard.	с. Плуґів, Львівська обл.	49,772011	25,016598	13.05.2014	На залишку болота	Баточенко В.М., (Баточенко, 2014в)
- // -	с. Зарваниця, Львівська обл.	49,777745	24,984015	2013		- // -
- // -	с. Підлипці, Львівська обл.	49,754055	25,053472	2013		- // -
- // -	- // -	49,759604	25,041608	2013		- // -
- // -	- // -	49,758866	25,044938	2013		- // -
- // -	- // -	49,760617	25,045432	2013		- // -
- // -	- // -	49,758612	25,057899	2013		- // -
- // -	- // -	49,762778	25,056392	2013		- // -
- // -	- // -	49,766645	25,041172	2013		- // -
- // -	- // -	49,769726	25,035621	2013		- // -
- // -	с. Лука, Львівська обл.	49,774100	25,021509	2013		- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -		49,772732	25,016705	2014	На осушеному болоті	- // -
- // -	с. Плугів, Львівська обл.	49,765610	25,019805			- // -
- // -	с. Зарваниця, Львівська обл.	49,772159	24,984877	2013	На осушеному болоті	Кузярін О.Т., Баточенко В.М.
- // -		49,771359	24,992022	2013	На осушеному болоті	- // -
- // -		49,773632	24,995031	2013	На осушеному болоті	- // -
- // -		49,778339	24,995848	2013		Баточенко В.М., (Баточенко, 2014в)
- // -	с. Золочівка, Львівська обл.	49,801027	24,923336	2016	Нечисленна популяція, потерпає від витоптування	Юречко Р.Ю.
- // -	с. Руда, Львівська обл.	49,749372	25,034497	2013		Баточенко В.М., (Баточенко, 2014в)
- // -	гора Кузяріна, с. Плугів, Львівська обл.	49,769015	24,997732	2013		- // -
- // -	с. Тростянець, Львівська обл.	49,809852	25,035574	2013		- // -
- // -	с. Кийків, Львівська обл.	49,783477	24,967593	2013		- // -
- // -	с. Козаки, Львівська обл.	49,781246	24,979645	2013		- // -
<i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz	с. Межигір'я, Хмельницька обл.	48,540638	26,616799	2011, 2013	2 дерева на стінці каньйону р. Дністра. Одне утворює багато кореневої порослі.	Баточенко В.М., (Баточенко, 2012б)
<i>Spiranthes amoena</i> (M. Bieb.) Spreng.	м. Броди, Львівська обл.	50,091023	25,111734	2009-2017, 04.08.2017	У 2016 р. не квітнув. У 2017 р. бл. 150 квітучих особин. Локалітет на правому березі р. Бовдурки, ймовірно, зник.	Баточенко В.М., (Матлай І.Й., 1984)
<i>Staphylea pinnata</i> L.	с. Підлипці, Львівська обл.	49,767193	25,041167	13.05.2014	На схилі, на великому відрізку до 1 км	Баточенко В.М.
- // -	с. Боратин, Львівська обл.	50,008045	25,152641	2009-2016		Баточенко В.М., (Баточенко, 2014ж)
- // -	с. Розтоки, Тернопільська обл.	49,943737	25,473033	2009-2016		Баточенко В.М.
- // -	м. Почаїв, ур. Скит, Тернопільська обл.	49,988456	25,558107	2009-2016	Нечисленна популяція, до 50 кущів	Баточенко В.М., (Баточенко, 2001а)
- // -	гора Маслятин, Тернопільська обл.	50,080104	25,646448	2009-2016	Ймовірно, лише 1 куртина яка вегетативно розмножилася	Баточенко В.М.
- // -	гора Триніг, с. Видра, Львівська обл.	49,952390	25,199966	2012-2017		- // -
- // -	с. Підгір'я, Львівська обл.	49,964053	25,134080	2009-20154		- // -
- // -	с. Тріщуки, Львівська обл.	49,954721	25,080801	2009-2016		(Баточенко, 2014ж)
- // -	с. Підлисса, Львівська обл.	49,937721	24,847262	2009-2017		Баточенко В.М.
- // -	с. Червоне, Львівська обл.	49,802438	24,719907	2012-2017		- // -
- // -	с. Стінка, Львівська обл.	49,774412	24,745691	2013-2017		- // -
- // -	с. Межигір'я, Хмельницька обл.	48,541017	26,616275	2011, 2013		- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	с. Хватів, Львівська обл.	49,957454	24,961624	2009-2018, 14.08.2018		- // -
<i>Stipa pennata</i> L.	гора Макітра, Львівська обл.	50,034642	25,266148	2009-2017	Стабільний локалітет. Відмічене на сусідніх перелогах.	Баточенко В.М., (Баточенко, 2014ж)
- // -	с. Жуличі, Львівська обл.	49,877707	24,844173	2013	Під загрозою зникнення через заростання лісом	Баточенко В.М.
- // -	гора Маслятин, Тернопільська обл.	50,079833	25,644482	2009-2015	Тут два види новили, але другий не визначено	- // -
<i>Swertia perennis</i> L.	с. Верховуж, Львівська обл.	49,852656	25,100595	2012-2017		- // -
<i>Tofieldia calyculata</i> (L.) Wahlenb.	м. Броди, Львівська обл.	50,090390	25,110007	2009-2017		Баточенко В.М., (Баточенко, 2014ж)
- // -	с. Червоне, Львівська обл.	49,803922	24,716003	20012-2017		Баточенко В.М.
- // -	с. Зарваниця, Львівська обл.	49,769920	24,996392	2013, 2015, 2017		- // -
<i>Trifolium rubens</i> L.	гора Макітра, Львівська обл.	50,036246	25,262338	2009-2017		Баточенко В.М., (Баточенко, 2014ж)
- // -	ур. Жолоби, с. Видра, Львівська обл.	49,967495	25,189118	2009-2018, 04.08.2017		Баточенко В.М.
- // -	с. Тетильківці, Львівська обл.	49,959404	25,361032	2014		- // -
- // -	с. Вербівчик, Львівська обл.	49,893272	25,283389	2013		- // -
- // -	с. Стінка, Львівська обл.	49,771803	24,738519	11.03.2015		- // -
- // -	с. Червоне, Львівська обл.	49,800963	24,714529	2012-2017		- // -
- // -	с. Раславка, Тернопільська обл.	49,958393	25,465275	10.08.2014		- // -
ЛИШАЙНИКИ						
<i>Melanohalea elegantula</i> (Zahlbr.) O. Blanco et al.	с. Верховуж, Львівська обл.	49,856830	25,077556	2014		Данилків І.С., Шовган Ю.А.
ГРИБИ						
<i>Anthurus archeri</i> (Berk.) Fischer	с. Грабово, Львівська обл.	49,900659	24,939260	12.08.2018		Ковальчук М.В.
- // -	с. Підгірці, Львівська обл.	49,939388	24,945594	22.08.2018	Близько 100 плод-вих тіл	Баточенко В.М., Юречко Р.Ю.
<i>Mutinus caninus</i> (Huds.) Fr.		49,955141	24,964449	14.08.2018, 22.08.2018		Юречко Р.Ю.
<i>Grifola frondosa</i> (Dicks.) Gray	с. Голубиця, Львівська обл.	49,856830	25,077556	2014		Баточенко В.М., (Баточенко, 2018)
- // -	с. Опакі, Львівська обл.	49,884304	25,068127	2012		- // -
<i>Hericium coralloides</i> (Scop.) Pers.	гора Збараж, с. Переліски, Львівська обл.	49,944957	25,195568	2012, 2013		- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	с. Опаки, Львівська обл.	49,895536	25,031716	2013		- // -
<i>Strobilomyces strobilaceus</i> (Scop.) Berk.	с. Майдан-Пеняцький, Львівська обл.	49,922015	25,027356	2016		- // -
- // -	с. Підгірці, Львівська обл.	49,938590	24,946123	22.08.2018	Більше 100 плодкових тіл. У двох місцях через дорогу.	Баточенко В.М., Юречко Р.В.

Література

- Баточенко В.М. Нові знахідки *Goodyera repens* (L.) R.Br. на Малому Поліссі. У зб.: *Популяції орхідей: вивчення та охорона: матер. міжнародного симпозіуму* (Рахів, 11–13 травня 1994 р.). Львів: 1994, с. 27–30.
- Баточенко В.М. Унікальне місцезнаходження *Goodyera repens* (L.) R.Br. на Малому Поліссі. *Вісник Українського товариства охорони орхідей*. 1997–98, 1–2: 12–13.
- Баточенко В.М. Деякі флористичні знахідки та зростання на північно-східних Вороняках. У зб.: *Проблеми охорони генофонду природи Полісся*. Ред. О.І. Бондар, Г.С. Стеценко. Луцьк: Надстир'я, 2001а, с. 11–12.
- Баточенко В.М. Зростання видів рослин занесених до Червоної книги України на території Радивилівського району Рівненської області. У зб.: *Проблеми охорони генофонду природи Полісся*. Луцьк, 2001б, с. 13.
- Баточенко В.М. Карпатська їстівна жимолость: у природі та у первинній культурі. У зб.: *Садівництво України: традиції, здобутки, перспективи*. Корсунь-Шевченківський: ПП Майдаченко І.С., 2005. с. 149–155.
- Баточенко В.М. Карпатська синеплодна жимолость. В зб.: *Інтродукція нетрадиційних і рідких рослин: матер. VIII Міжнародної науково-методическої конференції* (Мичуринск-наукоград РФ, 8–12 июня 2008 г.) Т.1. Плодовые, ягодные, редкие и нетрадиционные садовые культуры. Воронеж: Кварта, 2008, с. 105–107.
- Баточенко В.М. *Allium obliquum* L. – доповнення до списку флори Буковини. У зб.: *Природозаповідання як основна форма збереження біорізноманіття: матер. науково-практичної конференції* (Кременець, 20–21 вересня 2012 р.). Кременець: ТОВ «Папірус-К», 2012б, с. 282–285.
- Баточенко В.М. Подробиці нового зростання *Fritillaria montana* Норре на Кам'янецькому Поділлі. У зб.: *Природозаповідання як основна форма збереження біорізноманіття: матер. науково-практичної конференції* (Кременець, 20–21 вересня 2012 р.). Кременець: ТОВ «Папірус-К», 2012а, с. 239–243.
- Баточенко В.М. До збереження найбільш північного в Україні зростання *Colchicum autumnale* L. У зб.: *Природно-заповідний фонд Львівщини: Стан та перспективи розвитку: матер. міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 15-річчю створення Яворівського національного природного парку*. Івано-Франкове, 2013, с. 111–113.
- Баточенко В.М. До рідкісних видів урочища «Чорний ліс». У зб.: *Бессерівські природознавчі студії: матер. всеукр. наукової конференції* (Кременець, 1–3 жовтня 2014 р.). Кременець: ВЦ КОГПІ, 2014, с. 47–48.
- Баточенко В.М. Зростання *Lathyrus laevigatus* (Waldst. et Kit.) Fritsch у Нацпарку «Північне Поділля». У зб.: *Природничі дослідження на Поділлі: матер. міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 10-річчю природничого факультету Кам'янець-Подільського національного університету імені І.Огієнка*. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2014б, с. 17–18.
- Баточенко В.М. Нові відомості про поширення *Sesleria caerulea* (L.) Arg. (Poaceae) на північно-західному Поділлі. *Флорологія та фітосоціологія*. 2014б, 3–4: 24–28.
- Баточенко В.М. Бродівський район – список видів судинних рослин. У зб.: *Природа Полісся: дослідження та охорона: матер. міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 15-річчю Рівненського природного заповідника та 10-річчю Рамсарського угіддя «Торфово-болотний масив Переброди»* (Сарни, 3–5 липня 2014 р.). Рівне: ВАТ «Рівненська друкарня», 2014г, с. 299–308.
- Баточенко В.М., Глінська С.О. Нове зростання *Euphorbia volhynica* Besser ex Racib. (Euphorbiaceae) на горбогір'ї Вороняки. У зб.: *Природничі дослідження на Поділлі: матер. міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 10-річчю природничого факультету Кам'янець-Подільського національного університету імені І. Огієнка*. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2014д, с. 19.
- Баточенко В.М. *Anemonastrum narcissiflora* (L.) Holub (Ranunculaceae Juss) – забута знахідка в околицях НП «Північне Поділля. У зб.: *Відновлення порушених природних екосистем: матер. V міжнародної наукової конференції* (Донецьк, 12–15 травня 2014 р.). Донецьк, 2014в, с. 32–34.
- Баточенко В.М. До зростання *Pleurospermum austriacum* (L.) Hoffm. (Apiaceae Lindl.) у Чорному лісі. У зб.:

- Екологічний контроль і моніторинг стану дубових лісів Поділля та особливості їх природного відновлення: матер. І Міжнародної науково-практичної конференції (Чечельник, 20–22 травня 2015 р.). Вінниця: ФОР Корзун Д.Ю., 2015, с. 266–269.
17. Баточенко В.М. Зростання *Anemonastrum narcissiflora* (L.) Holub (Ranunculaceae Juss.) в зоні діяльності НПП «Північне Поділля». *Вісті Біосферного заповідника «Асканія-Нова»*, 2016, 18: 228–230.
  18. Борсукевич Л.М. Поширення та еколого-ценотичні особливості *Cladium mariscus* (L.) Pohl. на Львівщині. *Укр. бот. журн.*, 2008, 65(1): 58–65.
  19. Мельник В.І., Баточенко В.М., Глінська С.О., Скоропляс І.О. Нове місцезнаходження *Carlina oporordifolia* Besser ex Szafer, Kkulcz. et Pawł. в урочищі Курилиха. *Флорологія та фітосозологія*. 2014а, 3–4: 56–59.
  20. Мельник В.І., Баточенко В.М., Діденко С.Я. Популяції *Leucorhiza vertut* L. (Amaryllidaceae) на східній межі ареалу. *Національний університет Києво-Могилянська академія: Наукові записки. Біологія та екологія*, 2010, 106: 45–51.
  21. Мельник В.І., Скоропляс І.О., Баточенко В.М. Сучасний стан популяцій *Carlina oporordifolia* (Asteraceae) на Західному Волино-Поділлі. *Укр. бот. журн.*, 2014, 71(2): 196–202.
  22. Рябчук В.П., Баточенко В.М., Шуст В.В. Особливості зростання баранця звичайного (*Hyperzia selago* (L.) Bernh. ex Schrank et Mart.) в умовах західної частини Малеого Полісся. У зб.: *Природа Полісся: дослідження та охорона: матер. міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 15-річчю Рівненського природного заповідника та 10-річчю Рамсарського угіддя «Торфово-болотний масив Переброди»* (Сарни, 3–5 липня 2014 р.). Рівне: ВАТ «Рівненська друкарня», 2014, с. 377–384.
  23. Скакальська О.І., Баточенко В.М., Скоропляс І.О. Дослідження *Pinguicula vulgaris* L. в межах басейну річки Золочівка. У зб.: *Біологічні дослідження – 2014: матер. V Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених і студентів*. Житомир: ЖДУ ім. Івана Франка, 2014, с. 428–430.
  24. Скоропляс І. О., Баточенко В. М., Скакальська О. І. Нове місцезнаходження *Carlina cirsioides* Klokov на території геоморфологічного району Гологори. *Природа Західного Полісся та прилеглих територій*. Луцьк: Східноєвроп. нац. Ун-т ім. Л. Українки, 2014, 11: 201–205.
  25. Шуст В. В., Баточенко В. М. Зростання *Hyperzia selago* (L.) Bernh. ex Schrank et Mart. У Немирівському лісі. У зб.: *Природозаповідання як основна форма збереження біорізноманіття: матер. науково-практичної конференції* (Кременець, 20–21 вересня 2012 р.). Кременець: ТОВ «Папірус-К», 2012, с. 154–160.
  26. Шуст В.В., Баточенко В.М. Подобиці зростання *Hyperzia selago* (L.) Bernh. ex Schrank et Mart. у верхів'ї Західного Бугу. У зб.: *Проблеми природоохоронного менеджменту території з інтенсивним веденням господарства, прийнятих до складу національних природних парків: матер. II науково-практичної конференції* (Кременець, 3–4 жовтня 2013). Кременець, 2013, С. 130–133.
  27. Woźniak A., Soroka M., Batoczenko V., Szowhan J. Roślinność stepowa góry Cymbał (Park Narodowy «Północne Podole» (Ukraina). *Zarządzanie ochroną przyrody w lasach*. Tuchola: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania Środowiskiem w Tucholi, 2014, 8: 246–260.

Безсмертна Олеся Олексіївна^{1,2,3},

Бабицький Андрій Ігорович⁴

¹Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна,

²Ківерцівський національний природний парк «Цуманська пуца», Ківерці, Україна,

³Ukrainian Nature Conservation Group,

olesya.bezsmertna@gmail.com,

⁴Національний університет біоресурсів і природокористування України

ЗАФІКСОВАНІ ЗНАХІДКИ *BOTRYCHIMUM VIRGINIANUM* (L.) SW. НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Botrychium virginianum (L.) Sw (*Botrypus virginianus* ssp. *virginianus* (L.) Michx.) описаний із США (штат Вірджинія). Це циркумбореальний вид, який розповсюджений у Північній Америці (трапляється у східних і південно-східних штатах США та в Канаді). Також наводиться для Західного Сибіру, Скандинавії, Атлантичної та Середньої Європи (Фомін, 1926; Червона ..., 2009).

На території України *Botrychium virginianum* знаходиться на південній межі ареалу, наводиться для Карпат, Лісостепу та Полісся. За результатами опрацювання літературних джерел та зразків низки гербарних колекцій (загалом 36) виявлено, що вид, зокрема, вказувався для територій Закарпатської (1), Київської (2), Львівської (10), Рівненської (1), Тернопільської (1), Харківської (5), Хмельницької (1), Чернівецької (5) та Чернігівської (3) областей (CHER, KW, LW, LWS, MSU; Мельник, 2009; Парнікоза, Целька, 2016; Parnikoza et al., 2017). Загалом виявлено 29 локалітетів.

Стан популяцій майже усіх знахідок невідомий. Лише три із зафіксованих знахідок (в Чернігівській та Київській областях) виявлені в останні 20 років – в околицях сіл Углова Рудня та Зубахи Ріпкинського району Чернігівської області (Мельник, 2009;

Parnikoza et al., 2017) та в околицях Києва (Київська область). Популяція досліджуваного виду в околицях с. Углова Рудня в урочищі «Пушкарівське» складалася з трьох спороносних та 6 ювенільних спорофітів (лівосторонній віковий спектр популяції) (Мельник та ін., 2006; Мельник, 2009; Лукаш, 2010; Охорона..., 2016). В околицях Києва (заказник «Лісники») було виявлено лише одну особину (Фіторізноманіття.... 2012). Стан популяції в околицях села Зубахи (урочище «Ясинське») – невідомий.

Botrychium virginianum охороняється на державному рівні: занесена до третього видання Червоної книги України (2009). Охороняється на території Національного природного парку (НПП) «Голосіївський» (заказник «Лісники», Київська обл.). Місцезнаходження в Чернігівській області – поза межами об'єктів природно-заповідного фонду. Ймовірно, одна із знахідок була зареєстрована на території НПП «Північне Поділля» (Львівська обл.) (Фіторізноманіття..., 2012).

Нижче подано перелік усіх зафіксованих за гербарними зразками та літературними відомостями знахідок досліджуваного виду на території України відповідно до сучасного адміністративного поділу та із орієнтовними координатами локалітетів.

Зафіксовані знахідки *Botrychium virginianum* (L.) Sw. на території України

№ п/п	Місцезнаходження (відповідно до сучасного адміністративного поділу)	Місцезнаходження (за першими розбірливими знайденими літературними або гербарними відомостями)	Координати (Lat/ Long)		Герб. зр.	Літературні відомості
1.	Закарпатська обл., окол. м. Рахів,	окол. міста Рахів	48,085794	24,215932	–	Бобров, 1974; Чопик, 1978; Крічфалушій та ін., 1999; Мельник, 2009; Сабадош, 2010; Парнікоза, Целька, 2016;

№ п/п	Місцезнаходження (відповідно до сучасного адміністративного поділу)	Місцезнаходження (за першими розбірливими знайденими літературними або гербарними відомостями)	Координати (Lat/ Long)		Герб. зр.	Літературні відомості
2.	Київська обл., окол. м. Київ	Въ числѣ только одной особи на влажных лугахъ за Дарницею	50,459134	30,699788	–	Шмальгаузен, 1891; Фомін, 1926; Мельник, 2009; Парнікоза, Целька, 2016
3.	Київська обл., окол. м. Київ	Один екземпляр було виявлено в 1999 р. в заказнику “Лісники”	50,299066	30,545461	–	Фіторазноманіття..., 2012
4.	Львівська обл., окол. м. Винники	W leise Dabrowa w Winnikach kolo Lwowa (157/x) w kilkinastu rozrzuczonych okazach	49,814306,	24,106333	–	Мотука, 1947; Чопик, 1978; Мельник, 2000, 2009; Парнікоза, Целька, 2016
5.	Львівська обл., Пустомитівський р-н, окол. с. Деревач	Derewacz na ..... do Janowen. Zebrał 20.06. 1873. ... Założył r. 1874. Prof Ciesislski	49,681558	24,002360	LW	Мадальський 1938; Парнікоза, Целька, 2016
6.	Львівська обл., Яворівський р-н, окол. м. Івано-Франкове	W lasach 'Jaryna' kolo Janowa	49,911766	23,713891	–	Мадальський 1938; Мельник, 2009; Парнікоза, Целька, 2016
7.	Львівська обл., Золочівський р-н, окол. с. Колтів	W lesie jesionowo-bukowym w pn.-wsch. Żłebie góry Osmej In silva Fraxinus-Fagus in latere sept-or. Montis Osmej. Kołtów pr. Złoczów, 7.08.1938. leg. et det. J. Madalski	49,827496	25,071904	KW, LW, MSU	Мадальський 1938; Мельник, 2009; Парнікоза, Целька, 2016
8.	Львівська обл., Золочівський р-н, окол. с. Попірня	W lesia bukowym na pn.-zach. Skraju Lasu Oszowica. Popielnia przys. Trościańca m. k. Złoczowa. 06.08.1938. Zebrał Oznaczył J. Mądalski	49,886057	24,933975	LWS	Мадальський 1938; Парнікоза, Целька, 2016
9.	Львівська обл., Золочівський р-н, окол. с. Хмелева	W bukowym lesie na pd. od wsi, na senonie; eksp. pn.-zach. Chmielowa k. Sassowa. Data 12.08.1937. Zebrał ..... Oznaczył J. Mądalski	49,837047	25,001899	LW	Парнікоза, Целька, 2016
10.	Львівська обл., Золочівський р-н, окол. с. Тростянець	Trościaniec Mały, na południe od wsi, w lesie na północnym stoku wzgóra „Mogila” (14. VII. 36)	49,787139	25,036065	–	Мадальський 1938
11.	Львівська обл., Золочівський р-н, окол. с. Обертасів	Obertasow, w lesie na północ od wsi (12. VIII. 37 – zdjęcie 78)	49,832588	25,018268	–	Мадальський 1938
12.	Львівська обл., Золочівський р-н, окол. с. Кругів	Kruhów, w lesie grabowym mieszanym na południowy- wscbod od wsi (25. VIII. 37 -- zdjęcie 92)	49,824735	25,136161	–	Мадальський 1938
13.	Львівська обл., окол. м. Жовква	Okolicy Żółtkwi	50,053454	23,943450	–	Rehman, 1870; Мадальський 1938
14.	Рівненська обл., Острозький р-н, окол. с. Теремне	Miedzy Mizoczem a Szumskiem w poblizu nadeśnictwa w Teremnem, w małym skupieniu lecz w znaczniejszej ilości osobników (129/x)	50,217076	26,222161	–	Мотука, 1947; Чопик, 1978; Мельник, 2000; Мельник, 2009; Парнікоза, Целька, 2016

№ п/п	Місцезнаходження (відповідно до сучасного адміністративного поділу)	Місцезнаходження (за першими розбірливими знайденими літературними або гербарними відомостями)	Координати (Lat/ Long)		Герб. зр.	Літературні відомості
15.	Тернопільська обл., Зборівський р-н, окол. с. Нище	Wij. tarropolskie (palat. Tarnopol), pow. (distr.) Złoczów: Nuszcze k. Sassowa (pr. Sassów). W lesia bukowym na pn.-ws. skraju dawnego lasu "Oszowica" na wapieniach litotamniowych I kredzie senoriskiej. – In fageto, solo calcareo-lithothamnioso et crataceo (senonico). – 7.07.1936, 20.08.1937, 06.08.1938. Ig. J.Madalski.	49,806152	25,103321	KW, LW, LWS	Mađalski 1938; Мельник, 2009; Парнікоза, Целька, 2016
16.	Харківська обл., окол. м. Харків	in umbrosis. Харьков. legit Черняев, teste Ширяев	50,044388	36,249647	KW	Черняев, 1859; Шмальгаузен, 1891; Фомін, 1926; Мельник, 2009; Парнікоза, Целька, 2016
17.	Харківська обл., Харківський р-н, окол. с. Верхня Озеряна	Въ густых тѣнистых кустарниках ... хутора въ Озернянском яру недалеко от вершины его	49,827883	36,004085	KW	Наливайко, 1898; Угринский, 1910; Širjaev, Lavrenko, 1926; Фомін, 1926; Мельник, 2009; Парнікоза, Целька, 2016
18.	Харківська обл., Харківський р-н, окол. с. Покотилівка	Харьковская губ. Покотиловка, яръ "Проська". 07.1913. Собр., Опред. Г.Ширяевъ	49,920085	36,182438	KW	Угринский, 1910; Širjaev, Lavrenko, 1926; Мельник, 2009; Парнікоза, Целька, 2016
19.	Харківська обл., Харківський р-н, між с. Покотилівка і смт Високий	між станцією Покотилівка та Зеленим Гаєм в Чугуївському р-ні	49,903956	36,148485	–	Мельник, 2009; Парнікоза, Целька, 2016
20.	Харківська обл., ?	Печенізький р-н, Дівичино. яр поблизу Андріївки (Угринський)	?		–	Фомин, 1938; Мельник, 2009; Парнікоза, Целька, 2016
21.	Хмельницька обл., окол. м. Славути	Заслав. пов., коло м. Славути. 22.V.13. Троїцьк!	50,271286	26,842254	–	Фомін, 1926; Фомин, 1938; Мельник, 2009; Парнікоза, Целька, 2016
22.	Чернівецька обл., Хотинський р-н, окол. с. Грозинці	окол. с. Грозинці, урочище Голяк, 4.07.1935, Е. Тора, М. Gusuleac	48,439414	26,132312	CHER	Тора, 1936; Чорней та ін., 2004; Мельник, 2009; Парнікоза, Целька, 2016
23.	Чернівецька обл., Хотинський р-н, окол. с. Колінцівці	окол. с. Колінківці, урочище Гирла	48,429571	26,097493	–	Тора, 1936; Чорней та ін., 2004; Мельник, 2009; Парнікоза, Целька, 2016
24.	Чернівецька обл., Хотинський р-н, між с.с. Зарожани та Клішківці	між с.ми Зарожани та Клішківці, 20.07.1935, Е. Тора	48,410089	26,286402	CHER	Тора, 1936; Чорней та ін., 2004; Мельник, 2009; Парнікоза, Целька, 2016
25.	Чернівецька обл., Хотинський р-н, окол. с. Блищадь	окол. с. Блищадь, Рухотинське л-во, кв. 22, літер. ділянки 1, волога дубова бучина, 18.06.1961, З.Н. Горохова	48,498720	26,138716	CHER	Чорней та ін., 2004; Мельник, 2009; Парнікоза, Целька, 2016

№ п/п	Місцезнаходження (відповідно до сучасного адміністративного поділу)	Місцезнаходження (за першими розбірливими знайденими літературними або гербарними відомостями)	Координати (Lat/ Long)		Герб. зр.	Літературні відомості
26.	Чернівецька обл., Хотинський р-н, окол. с. Рашків	окол. с. Рашків, на краю Клішківського лісу, 20.08.1935, Е. Тора	48,499107	26,278692	CHER	Чорней та ін., 2004; Мельник, 2009; Парнікоза, Целька, 2016
27.	Чернігівська обл., Ріпкинський р-н, окол. с. Углова Рудня	... в урочищі Пушкарівське (землі Мохначівської сільради Ріпкинського району Чернігівської області поблизу с. Углова Рудня). Ліс розміщений поблизу болота Паристе.	51,770103	30,727218	–	Мельник та ін., 2006; Мельник, 2009; Лукаш, 2010; Парнікоза, 2010; Парнікоза, Целька, 2016; Parnikoza et al., 2017
28.	Чернігівська обл., Ріпкинський р-н, окол. с. Зубахи	Сосновий ліс зеленомоховий, урочище «Ясинське», окол. с. Зубахи, Чернігівськ обл., Ріпкинський р-н. 30.05.2004. Leg., Det.: Графін М.В.	51,754075	30,817166	KW	Парнікоза, Целька, 2016; Parnikoza et al., 2017
29.	Чернігівська обл., окол. смт Ріпки	На лъсистыхъ лугахъ и между кустарникамиоколо дер. Ръпокъ	51,814889	31,062075	–	Рогович, 1855; Мельник, 2009

Ймовірно, що місцезнаходження, що вказані як «Харьковская губ. Покатиловка, яръ «Просека». 07.1913. Собр., Опред. Г.Ширяевъ» та «між станцією Покотилівка та Зеленим Гаєм в Чугуївському р-ні», можуть бути одним і тим самим локалітетом. Однак за відсутності гербарних зразків другого з них, на сьогодні це не можливо стверджувати з певністю. Також, на жаль, не вдалося виявити географічні

координати місцезнаходження «Печенізький р-н, Дівичино. яр поблизу Андріївки (Угринський)» – згадуване с. Андріївка нині може бути у Вовчанському та у Великобрлущькому р-нах, що також потребує подальших досліджень.

Щиро дякуємо Н.Б. Саїдахмедовій за надану інформацію щодо поширення виду на території Харківщини.

Література

- Бобров А. Е. Отдел *Polypodiophyta* – Папоротникообразные. В кн.: *Флора европейской части СССР*. Ленинград: Наука, 1974. т. 1., с. 68–99.
- Крїчфалушї В.В., Будніков Г.Б., Мигаль А.В. *Червоний список Закарпаття: Види рослин та рослинні угруповання, що знаходяться під загрозою зникнення*. Ужгород: Патент, 1999, 196 с.
- Лукаш О.В. Види судинних рослин Східного Полісся, занесені до національних Червоних книг. У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин: матер. міжнародної конференції* (Київ, 11–15 жовтня 2010 р.). Київ: Альтерпрес, 2010, с. 136–141.
- Мельник В.І. *Рідкі види флори рівнинних лесов України*. Київ: Фитосоціоцентр, 2000, 211 с.
- Мельник В.І. Види роду *Botrychium* SW (*Botrychaceae*), рекомендовані для включення до Червоної книги України: географічне поширення та стан популяції. *Національний університет «Києво-Могилянська академія». Наукові записки. Біологія та екологія*. 2009, 93: 45–53.
- Мельник В.І., Рак О.О., Попруга В.М. Рідкісні види судинних рослин урочища «Пушкарівське». У зб.: *VI Міжнародної наукової конференції молодих дослідників*. Кривий Ріг: Абетка, 2006, с. 59–61.
- Наливайко П.Н. *Список дикорастущих и одичалых цветковых и высших споровых растений, собранных в г. Харькове в 1891-97 гг.* Харьков: Паровая типография и литография, 1898, 152 с.
- Охорона фіторізноманіття Чернігівської області: види Червоної книги України*. Гол ред. ред. Т.Л. Андрієнко-Малюк, О.В. Лукаш. Чернігів: Десна Поліграф, 2016, 120 с.
- Парнікоза І., Целька З. Архів знахідок представників *Orhioglossaceae* в Україні. У зб.: *Рідкісні рослини та гриби України та прилеглих територій: реалізація природоохоронних стратегій: матеріали IV Міжнародної конференції* (Київ, 16–20 травня 2016 р.). Київ: Паливода А.В., 2016, с. 119–125.
- Парнікоза І.Ю. Сучасний стан популяцій видів *Orhioglossaceae* флори України. *Заповідна справа в Україні*, 2010, 16(1): 22–27.
- Рогович А. Описание сосудистых и полусосудистых растений, входящих в состав флоры губерний Киевского, Черниовской и Полтавской. *Труды комиссии, вы-*

- сочайше учрежденной при ун-те Святого Владимира для описания губерний Киевского учебного округа. Киев, 1855, с. 1–147.
12. Сабадош В.І. До вивчення поширення в Закарпатті видів відділу *Polypodiophyta*. У зб.: *Два сторіччя дослідження рослинного покриву Карпат: матер. міжнародної наукової конференції* (Мукачево-Берегове, 16–18 вересня 2010 р.). Ужгород: Карпати, 2010, с. 175–180.
  13. Угринский К.А. Заметки о некоторых редких видах Харьковской флоры. *Труды Общества испытателей природы при Императорском Харьковском университете*, 1910, 43: 225–237.
  14. *Фіторізноманіття заповідників і національних природних парків України. Ч.2. Національні парки*. Ред.: В.А. Онищенко, Т.Л. Андрієнко. Київ: Фітосоціоцентр, 2012, 580 т.с.
  15. Фомин О.В. *Папоротеподібні*. В кн.: *Флора УРСР*. Київ: вид-во АН УРСР, 1938, т.1. с. 106–110.
  16. Фомін О.В. *Pteridophyta*. У вид.: *Флора України*. Київ: Укр.АН, 1926. вип., 1, 90 с.
  17. Черняев В.М. *Конспект растений дикорастущих и разводимых в окрестностях Харькова и на Украине*. Харьков: Изд-во Харьковского ун-та, 1859, 90 с.
  18. Чопик В.И. *Редкие и исчезающие растения Украины: справочник*. Киев: Наук. думка, 1978, 211 с.
  19. Чорней І.І. Буджак В.В., Токарюк А.І., Никирса Т.Д. Рід *Botrychium Swartz (Ophioglossaceae)* у флорі Буковини. Хорологічна характеристика. *Науковий вісник Чернівецького університету. Збірник наукових праць. Біологія*, 2004, 194: 132–137.
  20. Шмальгаузен И. О некоторых новых для окрестностей г. Киева видах растений. *Зап. Киев. об-ва естествоиспыт.*, 1891, 11(2): 69–74.
  21. Madalski J. *Botrychium virginianum Sw.* na północnej krawedzi Podola. *Kosmos. Ser. A.*, 1938, 63(3): 363–375.
  22. Motyka J. *Rozmieszczenie i ekologia roślin naczyniowych na północnej krawedzi Podola*. Lublin, 1947, 400 p.
  23. Parnikoza I., Chernyshenko M., Celka Z. *Ophioglossaceae (Psilotopsida) in Ukraine. Biodiv. Res. Conserv.*, 2017, 48: 25–47.
  24. Rehman A. O formacjach roślinnych Galicji. *Spraw. Kom. Fizj. P. A. U. Vol. 4: 1870, 195 p.*
  25. Širjaev G. et Lavrenko E. *Conspectus criticus florum provinciae Charkoviensis. Pars 1. Pteridophyta et Monocotyledones*. Brunae, 1926, 65 p.
  26. Topa E. Fragmente floristice din Bucovina si Basarabia de Nord. *Bul. Gradini Botanice si al Museulul Botanic de la Univ. din Cluj*. 1936, 15(1): 209–218.

Бенгус Юрій Володимирович,
Садрицька Анна Ігорівна
ХНПУ імені Г.С. Сковороди

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В М. ХАРКОВІ ТА ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Більшість знахідок були зроблені у 2016–2018 роках під час польової практики з ботаніки студентів 2 курсу природничого факультету ХНПУ імені Г. С. Сковороди та екскурсій «вихідного дня» зі студентами різних курсів.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Allium ursinum</i> L.	Лісопарк., біля 17-го кладовища	50,080761	36,298390	23.05.2017, 25.05.2018		Бенгус Ю.В., Леонтьєв Д.В., Садрицька А.І.
- // -	Лісопарк, Діброва біля вул. Дерев'яноко	50,043915	36,225093	21.04.2016	Можливо результат штучної реінтродукції	Бенгус Ю.В., Мазур В.Р.
<i>Anacamptis coriophora</i> L.	Станція Новожанове	49,955017	36,191258	31.05.2018		Бенгус Ю.В., Садрицька А.І.
- // -	Станція Новожанове	49,956885	36,199804	31.05.2018		- // -
- // -	смт Малинівка	49,805570	36,676775	22- 29.05.2018		- // -
<i>Anacamptis palustris</i> Jacq.	Станція Новожанове	49,955259	36,190229	26.05.2016, 31.05.2018		- // -
- // -	Станція Залютине	49,972447	36,139892	20.05.2017.		Бенгус Ю.В.
- // -	Станція Залютине	49,970005	36,146868	25.06.2017		
- // -	смт Малинівка	49,805570	36,676775	22- 29.05.2018		Бенгус Ю.В., Садрицька А.І.
<i>Botrychium lunaria</i> L.	Станція Новожанове	49,955820	36,193057	26.05.2016 21.07.2018		- // -
<i>Crambe maritima</i> L.	Станція Новожанове	49,957398	36,198607	31.05.2018, 14.10.2018		- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	13.03.2018		- // -
<i>Dactylorhiza incarnata</i> L.	Станція Новожанове	49,957517	36,196204	31.05.2018		- // -
- // -	смт Малинівка	49,805376	36,676913	22- 29.05.2018		- // -
- // -	Станція Залютине	49,972433	36,139538	20.05.2017.		Бенгус Ю.В.
	Станція Залютине	49,970005	36,146868	25.06.2017		- // -
- // -	с. Гайдари, НПП «Гомільшанські ліси», Іськів Яр	49,630799	36,281508	28.05.2017		- // -
<i>Eriopactis palustris</i> L.	Станція Новожанове	49,957517	36,196204	21.07.2018		Бенгус Ю.В., Садрицька А.І.
- // -	Станція Новожанове	49,957567	36,197606	31.05.2018		- // -
- // -	Станція Залютине	49,970005	36,146868	25.06.2017		Бенгус Ю.В.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Fritillaria meleagroides</i> Patr. in ex Schult.	с. Задонецьке, НПП «Гомільшанські ліси»	49,612238	36,367607	06.06.2018		- // -
- // -	Околиці смт Рогань	49,885831	36,444057	25.05.2017		Бенгус Ю.В.
<i>Iris pineticola</i> Klokov	с. Задонецьке, НПП «Гомільшанські ліси»	49,603083	36,375358	12.06.2016		- // -
- // -	с. Задонецьке, НПП «Гомільшанські ліси»	49,602259	36,353821	12.06.2016		- // -
<i>Listera ovata</i> L.	с. Гайдари, НПП «Гомільшанські ліси»	49,605330	36,333366	10.06.2016	Поодинокі особини	- // -
<i>Neottia nidus-avis</i> L.	Лісопарк, ст. метро Перемога	50,071618	36,220344	23.05.2014		- // -
<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	Харківська обласна клінічна психіатрична лікарня № 3	49,985318	36,288874	25.04.2016 04.05.2017	Десятки генеративних особин	- // -
- // -	- // -	49,988153	36,285667	25.04.2016 04.05.2017	Десятки генеративних особин	- // -
- // -	- // -	49,986176	36,288244	25.04.2016 04.05.2017	Тисячі генеративних особин на площі понад 400м ²	- // -
<i>Platanthera bifolia</i> L.	смт Малинівка	49,799177	36,681132	22.05.2018		Бенгус Ю.В., Садрицька А.І.
- // -	с. Задонецьке, НПП «Гомільшанські ліси»	49,605911	36,362753	10.06.2017		Бенгус Ю.В.
- // -	с. Гайдари, НПП «Гомільшанські ліси», Заячий яр	49,627062	36,320462	11.06.2017, 15.06.2018		Бенгус Ю.В., Садрицька А.І.
<i>Salvinia natans</i> L.	с. Гайдари, НПП «Гомільшанські ліси», р. Сіверський Донець	49,620830	36,329514	2015-2018		- // -
- // -	с. Щурівка, р. Сіверський Донець	49,413213	36,922717	09.07.2018		Бенгус Ю.В.
<i>Staphylea pinnata</i> L.	смт Докучаєвське, дендропарк ХНАУ імені В.В. Докучаєва	49,894021	36,453630	28.10.2018	Численний самосів поруч зі штучними посадками	- // -
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz	вул. Дача № 55, Лісопарк	50,052016	36,277759	30.04.2018		Садрицька А.І.
- // -	Лісопарк, с. Помірки	50,059893	36,266858	20.04.2017		Бенгус Ю.В.
- // -	Лісопарк, поблизу цвинтаря № 17	50,083047	36,295627	17.04.2016		- // -
- // -	вул. Пушкінська, Молодіжний парк	50,007949	36,248231	30.04.2018		- // -

Бесарабчук Інна Валеріївна
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, У ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Матеріал зібраний під час польових досліджень на території м. Луцька та околиць с. Муравище Ківерцівського району Волинської області, впродовж 2016–2018 років у рамках роботи над дисертацією. Результатом флористичних обстежень стало вияв-

лення 5 видів судинних рослин, що підлягають охороні (знахідки видів на території м. Луцька частково опубліковані (Бесарабчук, 2017), фотографії деяких з них відвантаженні на сайт UkrBIN (UkrBIN, 2017)).

Вид	Місце знахідки	X	Y	Дата	Автор / автори
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó s.l.	м. Луцьк, загальнозоологічний заказник місцевого значення «Гнідавське болото»	50,73908	25,3035	17.05.17, 01.06.17, 11.05.18	Бесарабчук І.В., Антонюк Ю.М.
- // -	- // -	50,73733	25,30483	01.06.17, 11.05.18	Бесарабчук І.В.
- // -	- // -	50,73731	25,30525	01.06.17, 11.05.18	- // -
- // -	- // -	50,73825	25,30172	21.05.18	- // -
- // -	- // -	50,73425	25,30356	19.06.18	- // -
<i>Epipactis palustris</i> (L.) Crantz	м. Луцьк, загальнозоологічний заказник місцевого значення «Гнідавське болото»	50,73888	25,304197	11.07.17, 19.06.18	Бесарабчук І.В.
- // -	- // -	50,73697	25,30181	- // -	- // -
- // -	- // -	50,73856	25,30286	- // -	- // -
- // -	- // -	50,73619	25,30456	- // -	- // -
- // -	- // -	50,73772	25,30231	19.06.18	- // -
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	м. Луцьк, загальнозоологічний заказник місцевого значення «Гнідавське болото»	50,73858	25,303	17.05.17, 01.06.17	Бесарабчук І.В., Антонюк Ю.М.
- // -	- // -	50,73539	25,30433	- // -	Бесарабчук І.В.
- // -	Ботанічний сад «Волинь» (вул. Потебні)	50,73083	25,30464	12.07.17, 19.06.18	- // -
- // -	- // -	50,73017	25,30589	19.06.18	- // -
- // -	м. Луцьк, Центральний парк культури і відпочинку ім. Л. Українки	50,73914	25,33597	14.07.16, 17.06.17, 11.07.18	- // -
- // -	м.Луцьк, парк ім. 900-річчя Луцька	50,75647	25,36797	04.07.16, 12.06.17, 25.06.18	- // -
- // -	м. Луцьк, поблизу стежини в парку	50,77208	25,36917	23.05.17, 15.07.18	- // -
- // -	м. Луцьк, санітарно-захисна зона промислових підприємств	50,77817	25,37683	14.06.16, 18.07.18	- // -

Вид	Місце знахідки	X	Y	Дата	Автор / автори
- // -	м. Луцьк, поблизу залізничної колії, серед чагарників	50,78519	25,37306	18.07.17, 15.07.18	- // -
- // -	Околиці с. Муравище, узбіччя дороги	50,84886	25,48994	08.07.17	- // -
- // -	Околиці с. Муравище, меліорована канава поблизу с/г угідь	50,86094	25,56089	03.06.17, 14.06.18	- // -
- // -	Околиці с. Муравище, біля стежини, широколистяний ліс	50,84356	25,58642	03.06.17	- // -
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	м. Луцьк, загальнозоологічний заказник місцевого значення «Гнідавське болото»	50,73894	25,303611	17.05.17, 01.06.17	Бесарабчук І.В., Антонюк Ю.М.
- // -	- // -	50,73861	25,30342	11.05.18	Бесарабчук І.В.
- // -	- // -	50,73853	25,30319	- // -	- // -
- // -	Околиці с. Муравище, меліорована канава поблизу с/г угідь	50,86089	25,56133	03.06.17	Бесарабчук І.В.
<i>Orchis militaris</i> L.	«Гнідавське болото»	50,73881	25,30325	11.05.18, 21.05.18	Бесарабчук І.В.

Література

1. Бесарабчук І.В. Орхідні (*Orchidaceae* Juss.) загальнозоологічного заказника місцевого значення «Гнідавське болото» (м. Луцьк, Волинська область). У зб.: *Актуальні проблеми ботаніки та екології: матер. Міжнародної конференції молодих вчених* (Луцьк, 2–10 вересня 2017 р.). Луцьк: Вежа-Друк, 2017, С. 24.
2. \UkrBIN. 2017. UkrBIN: Ukrainian Biodiversity Information Network [public project & web application]. UkrBIN, Database on Biodiversity Information, available at: <http://www.ukrbn.com> (Accessed: Date (accessed 22 June 2017)).

Біатов Антон Петрович¹,
Пономарьова Алевтина Олександрівна¹
¹ Ukrainian Nature Conservation Group

ЗНАХІДКИ ДЕЯКИХ ВИДІВ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ НА ТЕРИТОРІЇ ЗАКАЗНИКА «НАГОЛЬНИЙ КРЯЖ» ТА В ЙОГО ОКОЛИЦЯХ

У 2011 і 2013 роках автори статті здійснили ряд виїздів на територію ландшафтного заказника місцевого значення «Нагольний кряж» (Довжанський район, Луганська область). Обстежили східну частину заказника та його північно-східні околиці.

Серед особливо цікавих знахідок: локалітети Косариків тонких (*Gladiolus tenuis*) та Тюльпану Шренка (*Tulipa schrenkii*).

На даний час найбільшу загрозу збереженню червонокнижних рослин на території обстеження становить щорічне випалювання трав'янистої рослинності.

Вид	Локалітет	X	Y	Дата	Автори знахідки
<i>Hyacinthella pallasiana</i>	Північно-східні околиці ландшафтного заказника місцевого значення «Нагольний кряж»	39,52861	48,022803	30.04.2011	Біатов А.П., Пономарьова А.О.
- // -	- // -	39,52508	48,0188	21.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,525027	48,018867	23.04.2013	- // -
-//-	Ландшафтний заказник місцевого значення «Нагольний кряж»	39,516872	48,010981	01.05.2011	- // -
- // -	- // -	39,508115	48,014185	01.05.2011	- // -
- // -	- // -	39,506698	48,01479	01.05.2011	- // -
<i>Tulipa ophiophylla</i>	Північно-східні околиці ландшафтного заказника місцевого значення «Нагольний кряж»	39,534596	48,021495	30.04.2011	- // -
- // -	- // -	39,534997	48,021093	30.04.2011	- // -
- // -	- // -	39,504825	48,016022	01.05.2011	- // -
- // -	- // -	39,530662	48,018489	02.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,528917	48,01745	22.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,517615	48,01287	25.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,520007	48,013198	25.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,519272	48,012687	25.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,528457	48,011316	27.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,52932	48,01376	29.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,528598	48,014225	29.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,536604	48,020571	01.05.2013	- // -
<i>Fritillaria ruthenica</i>	Північно-східні околиці ландшафтного заказника місцевого значення «Нагольний кряж»	39,533055	48,026212	01.05.2011	- // -
- // -	- // -	39,531488	48,01685	25.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,531469	48,016899	25.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,531606	48,016892	25.04.2013	- // -
- // -	Ландшафтний заказник місцевого значення «Нагольний кряж»	39,510672	48,012058	01.05.2011	- // -
- // -	- // -	39,510465	48,011991	01.05.2011	- // -

Вид	Локалітет	X	Y	Дата	Автори знахідки
<i>Morchella steppicola</i>	Північно-східні околиці ландшафтного заказника місцевого значення «Нагольний кряж»	39,50934	48,022336	01.05.2011	- // -
- // -	- // -	39,55039	48,016674	23.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,536938	48,022933	15.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,541726	48,027265	15.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,537163	48,025921	15.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,534557	48,016206	25.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,550703	48,019411	30.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,544373	48,018321	01.05.2013	- // -
<i>Pulsatilla pratensis</i>	Ландшафтний заказник місцевого значення «Нагольний кряж»	39,513606	48,01111	01.05.2011	- // -
- // -	- // -	39,508172	48,014211	01.05.2011	- // -
- // -	- // -	39,50674	48,014784	01.05.2011	- // -
- // -	- // -	39,508179	48,014176	01.05.2011	- // -
- // -	Північно-східні околиці ландшафтного заказника місцевого значення «Нагольний кряж»	39,504795	48,016047	01.05.2011	- // -
- // -	- // -	39,525682	48,018657	21.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,526778	48,01846	22.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,535	48,016747	25.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,517226	48,012928	25.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,520468	48,013246	25.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,519849	48,012629	25.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,528018	48,011476	27.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,517832	48,013401	27.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,548391	48,023485	28.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,524033	48,017131	29.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,536658	48,020946	01.05.2013	- // -
<i>Crocus reticulatus</i>	- // -	39,536096	48,020356	05.03.2013	- // -
- // -	- // -	39,535348	48,019954	05.03.2013	- // -
- // -	- // -	39,532178	48,019397	05.03.2013	- // -
- // -	- // -	39,536513	48,021839	05.03.2013	- // -
<i>Gladiolus tenuis</i>	- // -	39,525361	48,018738	21.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,525147	48,018836	23.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,535424	48,015121	29.05.2013	- // -
<i>Tulipa quercetorum</i>	- // -	39,532025	48,016987	25.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,531378	48,01677	25.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,531548	48,016815	25.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,51835	48,013401	25.04.2013	- // -
- // -	- // -	39,526966	48,011856	27.04.2013	- // -
<i>Tulipa schrenkii</i>	- // -	39,534804	48,016295	25.04.2013	- // -

Богомаз Михайло Володимирович,
Шевченко Наталія Миколаївна
Ukrainian Nature Conservation Group,
вул. Сергія Данченка, 5, Київ, 04078
E-mail: wpbogomaz@gmail.com

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ ПРОТЯГОМ 2007–2018 РОКІВ НА ІСНУЮЧИХ І ПЕРСПЕКТИВНИХ ТЕРИТОРІЯХ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Протягом 2007–2018 років нами проводились роботи з натурного обстеження територій природно-заповідного фонду та прилеглих до них територій у межах АР Крим, Закарпатської, Івано-Франківської, Житомирської, Київської, Львівської, Чернігівської, Полтавської, Тернопільської,

областей та м. Києва з метою виявлення популяцій видів рослин, що включені до Червоної книги України (2009).

Загалом вдалось підтвердити та знайти місцезростання 64 видів вищих судинних рослин, які наведено в таблиці.

Вид	Локація	Рік	Координати		Автори знахідки
<i>Allium ursinum</i> L.	Київська область, ДП «Київський лісгосп», поряд з смт Плахтянка	2012	50,515633°	29,943117°	Богомаз М.
- // -	Київська область, Вишгородський лісгосп, ДП «Вишгородський лісгосп»	2012	50,921686°	30,653536°	- // -
- // -	Київська область, ДП «Київський лісгосп», поряд з смт Плахтянка	2013	50,517933°	29,950417°	- // -
- // -	Закарпатська область, Воловецький район, ДП «Воловецький лісгосп»	2013	48,661582°	23,103410°	- // -
- // -	НПП «Північне Поділля», Львівська область, окол. с. Лука	2016–2018	49,781288°	25,032950°	- // -
- // -	НПП «Голосіївський», окол. смт Лісники	2007–2018	50,298214°	30,545800°	- // -
- // -	Закарпатська область, Воловецький район, окол. с. Розтока	2018	48,898434°	22,889777°	- // -
- // -	Тернопільська обл. НПП «Кременецькі гори»	2016	50,146232°	25,842652°	- // -
<i>Anacamptis coriophora</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Чернігівська область, Козелецький район, заплава р. Десни	2010	51,009300°	30,902267°	Богомаз М.
- // -	- // -	2010	50,988333°	30,897483°	- // -
- // -	- // -	2010	50,989617°	30,896817°	- // -
- // -	Київська область, Броварський район, окол. смт Богданівка	2008–2015	50,638997°	30,928163°	- // -
- // -	Київська область. окол. Вишгорода	2010–2017	50,599921°	30,432047°	- // -
<i>Anacamptis morio</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Закарпатська область, Свалявський район, окол. с. Сасівка	2018	48,561619°	23,096751°	Богомаз М., Луцан П.
<i>Anacamptis palustris</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Чернігівська область, Козелецький район, заплава р. Десни	2010	51,009300°	30,902267°	Богомаз М., Шевченко Н.

Вид	Локація	Рік	Координати		Автори знахідки
- // -	- // -	2018	50,979104°	30,822189°	- // -
- // -	- // -	2018	50,980201°	30,836369°	- // -
<i>Anacamptis picta</i> (Loisel.) R.M. Bateman	АР Крим, п-ів Тарханкут, окол. смт Міжводне	2010	45,554614°	32,822992°	Богомаз М., Шевченко Н.
- // -	АР Крим, гірський масив Демерджі	2013	44,748510°	34,430835°	- // -
<i>Anacamptis pyramidalis</i> (L.) Rich	АР Крим, гірський масив Демерджі	2013	44,771840°	34,368511°	Богомаз М., Шевченко Н.
- // -	АР Крим, Ая-Байдарський заказник	2013	44,434886°	33,666618°	Богомаз М., Шевченко Н., Ваградян С.
<i>Anemona narcissiflora</i> L.	Львівська область, НПП «Північне Поділля», Лиса Гора	2018	49,801410°	24,714974°	Богомаз М.
<i>Cephalanthera damasonium</i> (Mill.) Druce	АР Крим, околиці с. Лучисте	2013	44,759872°	34,380474°	Богомаз М.
- // -	Львівська область, НПП «Північне Поділля», Лиса гора	2016-2018	49,803941°	24,798824°	- // -
- // -	Львівська область, НПП «Північне Поділля», окол. с. Луки	2016-2018	49,785390°	25,034347°	- // -
<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch	Закарпатська область, Ужанський НПП, окол. смт Жорнава	2018	48,967903°	22,648001°	Богомаз М.
- // -	АР Крим, поблизу скель Ільяс-Кая	2013	44,399108°	33,740521°	Богомаз М., Шевченко Н., Ваградян С., Богомаз Г.
<i>Coeloglossum viride</i> (L.) C. Hartm.	Закарпатська область, Карпатський БЗ, г. Петрос	2007	48,172055°	24,422621°	Богомаз М., Шевченко Н.
<i>Comperia comperiana</i> (Steven) Asch. et Graebn.	АР Крим, поблизу скель Ільяс-Кая	2013	44,398225°	33,742629°	Богомаз М., Шевченко Н., Ваградян С., Богомаз Г.
- // -	АР Крим, уздовж автодороги Севастополь-Ялта	2013	44,401189°	33,727822°	- // -
- // -	АР Крим, урочище Батилиман	2013	44,422992°	33,703239°	- // -
<i>Crocus angustifolius</i> Wes.	АР Крим, ліси навколо гірського масиву Демерджі	2013	44,754102°	34,440993°	Богомаз М., Шевченко Н.
- // -	АР Крим, ліси навколо гірського масиву Демерджі	2013	44,763275°	34,391348°	- // -
<i>Crocus heuffelianus</i> Herb.	Закарпатська область, полонина на північ від Чорної Тиси	2010	48,346264°	24,264267°	Богомаз М., Лабудзинський Д.
- // -	Закарпатська область, Карпатський БЗ, південно-західні відроги г. Ребра	2018	48,100480°	24,523146°	Богомаз М.
- // -	- // -	2018	48,105704°	24,551127°	- // -
- // -	Закарпатська область, полонина Шеса	2016-2018	48,209338°	24,365388°	- // -
- // -	Закарпатська область, полонина Печенежска	2016-2018	48,193753°	24,400868°	- // -
- // -	Закарпатська область, ДП «Воловецький лісгосп»	2012-2018	48,682889°	23,106519°	- // -
- // -	Закарпатська область, біля г. Петрос	2008-2018	48,169153°	24,433313°	- // -

Вид	Локація	Рік	Координати		Автори знахідки
<i>Crocus tauricus</i> (Trautv.) Puring	АР Крим, узлісся біля гірського масиву Демерджи	2013	44,772368°	34,368803°	Богомаз М., Шевченко Н.
<i>Dactylorhiza cordigera</i> (Fries.) Soó	Закарпатська область, Карпатський БЗ, південні відрогі г. Говерла	2008-2010	48,155431°	24,472482°	Богомаз М, Шевченко Н.
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soó	Київська область, Іванківський район, ДП «Іванківський лісгосп»	2010-2017	50,677757°	29,722136°	Богомаз М., Шевченко Н.
- // -	- // -	2012	50,788917°	29,916683°	Богомаз М., Ваградян С.
- // -	Київська область, Бородянський район, ДП «Клавдієвський лісгосп»	2012	50,787117°	29,857067°	Богомаз М.
- // -	Київська область, Бородянський район, окол. смт Пилиповичі	2011	50,600713°	29,979446°	Богомаз М., Шевченко Н.
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó	Київська область, Бородянський район, ДП «Тетерівський лісгосп»	2009	50,735170°	29,723930°	Богомаз М., Шевченко Н.
- // -	Київська область, Бородянський район, ДП «Клавдієвський лісгосп»	2011	50,764217°	29,852533°	Богомаз М.
- // -	Київська область, Бородянський район, окол. смт Нова Буда	2011	50,686067°	29,760983°	Богомаз М, Шевченко Н.
- // -	Київська область, Бородянський район, окол. с. Коблиця	2011	50,784483°	29,879583°	Богомаз М.
- // -	- // -	2011	50,790033°	29,872317°	- // -
- // -	Київська область, Іванківський район, ДП «Іванківський лісгосп»	2011	50,789517°	29,911867°	- // -
<i>Dactylorhiza romana</i> (Sebast.) Soó	АР Крим, гірський масив Демерджи	2013	44,770408°	34,448669°	Богомаз М, Шевченко Н.
<i>Dactylorhiza sambucina</i> (L.) Soó	Закарпатська область, Свалявський район, окол. с. Сасівка	2018	48,566611°	23,126630°	Богомаз М., Луцан П.
- // -	Закарпатська область, Рахівський район	2010	48,076656°	24,069789°	Богомаз М., Лабудзинський Д.
<i>Diphasiastrum complanatum</i> (L.) Holub.	Київська область, Бородянський район, ДП «Тетерівський лісгосп»	2007	50,718055°	29,648439°	Богомаз М, Шевченко Н.
<i>Drosera intermedia</i> Hayne	Київська область, Бородянський район, ДП «Клавдієвський лісгосп»	2017	50,658204°	30,141660°	Богомаз М.
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	Київська область, Бородянський район, ДП «Клавдієвський лісгосп»	2011	50,767500°	29,844083°	Богомаз М.
- // -	Київська область, Вишгородський район, ДП «Вищедубечанський лісгосп»	2011	50,880542°	30,680143°	Богомаз М.
- // -	Київська область, НПП «Залісся», поряд с. Захарівка	2011	50,597856°	31,006598°	Богомаз М, Шевченко Н.
- // -	Київська область, Бородянський район, ДП «Тетерівський лісгосп»	2011	50,789660°	29,736700°	- // -
- // -	- // -	2011	50,721500°	29,718517°	- // -
<i>Epipactis palustris</i> (L.) Crantz	Київська область, околиця Вишгорода	2011	50,599952°	30,433893°	Богомаз М, Шевченко Н.
- // -	Київська область, Броварський район, окол. с. Бобрин	2012	50,673886°	31,085039°	- // -
- // -	Закарпатська область, околиці Рахова	2007-2012	48,027053°	24,195122°	- // -
- // -	Закарпатська область, Карпатський БЗ	2007	48,207235°	24,314039°	- // -

Вид	Локація	Рік	Координати		Автори знахідки
<i>Erythronium dens-canis</i> L.	Житомирська область, Романівський район	2012-2017	50,241073°	27,947469°	Богомаз М., Ваградян С.
- // -	Житомирська область, Романівський район, заказник «Довгий брід»	- // -	50,222011°	27,963447°	- // -
- // -	Закарпатська область, Рахівський район, околиці Карпатського БЗ	2018	47,956226°	24,115705°	Богомаз М.
<i>Fritillaria meleagris</i> L.	Київська область, Рокитнянський район, поряд із заказником «Сухоліський»	2009-2016	49,721080°	30,334197°	Борисенко К., Богомаз М.
<i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.	Київська область, Миронівський район, окол. с. Центральне	2016-2018	49,656491°	31,091457°	Богомаз М.
<i>Galanthus nivalis</i> L.	Закарпатська область, ДП «Воловецький лісгосп»	2012	48,618983°	23,092167°	Богомаз М., Шевченко Н., Ваградян С.
- // -	- // -	- // -	48,632733°	23,090467°	- // -
- // -	- // -	- // -	48,641350°	23,105183°	- // -
- // -	- // -	- // -	48,714450°	23,161533°	- // -
- // -	- // -	2018	48,697420°	23,104065°	Богомаз М.
- // -	- // -	2015, 2018	49,365346°	30,157696°	- // -
- // -	Закарпатська область, окол. м. Рахова	2018	48,022611°	24,212800°	- // -
- // -	- // -	2018	48,020313°	24,242640°	- // -
- // -	Закарпатська область, Карпатський БЗ	2018	48,214658°	24,315489°	- // -
<i>Galanthus plicatus</i> M. Bieb.	АР Крим, гірський масив Демерджі	2013	44,761534°	34,375439°	Богомаз М., Шевченко Н.
- // -	- // -	- // -	44,760783°	34,440916°	- // -
- // -	- // -	- // -	44,766381°	34,453971°	- // -
<i>Gentiana acaulis</i> L.	Закарпатська область, Карпатський БЗ	2018	48,108491°	24,449495°	Богомаз М.
<i>Gladiolus imbricatus</i> L.	Київська область, Броварський район, поряд із заказником «Калитянська дача»	2010	50,675533°	31,087666°	Богомаз М., Шевченко Н.
<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.	Закарпатська область, околиці Рахова	2007-2013	48,046383°	24,267691°	Богомаз М., Шевченко Н.
- // -	- // -	- // -	48,036942°	24,260682°	- // -
- // -	- // -	- // -	48,043265°	24,251758°	- // -
- // -	Закарпатська область, сінокоси в межах смт Ясіня	2015	48,255553°	24,354869°	- // -
- // -	Львівська область, НПП «Північне Поділля», Лиса гора	2018	49,801174°	24,715138°	Богомаз М.
<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank et Mark	Закарпатська область, Карпатський БЗ	2017	48,152506°	24,344152°	Богомаз М., Щербакова Ю.
<i>Iris sibirica</i> L.	Чернігівська область, Козелецький район, заплава Десни	2011	51,074747°	30,912362°	Богомаз М., Ваградян С., Полянська К.
- // -	Чернігівська область, Міжріччинський РЛП	2013	51,130941°	30,907438°	Богомаз М.
- // -	- // -	2013	51,099009°	30,810883°	- // -
- // -	- // -	2013	51,106736°	30,798714°	- // -
- // -	Івано-Франківська область, НПП «Верховинський»	2018	47,834626°	24,882685°	- // -

Вид	Локація	Рік	Координати		Автори знахідки
<i>Leucojum vernum</i> L.	Закарпатська область, Рахівський район	2010	48,252685°	24,107202°	Богомаз М., Лабудзинський Д.
- // -	Закарпатська область, Воловецький район, ДП «Воловецький лісгосп»	2012	48,618983°	23,092167°	Богомаз М., Шевченко Н., Ваградян С.
- // -	- // -	- // -	48,668371°	23,104875°	- // -
- // -	- // -	- // -	48,699326°	23,131429°	- // -
- // -	Закарпатська область, Свалявський район, ДП «Свалявський район»	2018	48,589851°	23,197359°	Богомаз М, Луцан П.
- // -	- // -	- // -	48,573221°	23,177903°	- // -
- // -	- // -	- // -	48,562004°	23,160487°	- // -
<i>Lilium martagon</i> L.	Київська область, Бородянський район, ДП «Тетерівський лісгосп»	2010	50,745520°	29,725188°	Богомаз М., Шевченко Н.
- // -	Закарпатська область, околиці Рахова	2013	48,032781°	24,261117°	Богомаз М., Шевченко Н., Ваградян С.
<i>Listera cordata</i> L.	Івано-Франківська область, НПП «Верховинський», поряд з полониною Прелука	2018	47,814583°	24,895922°	Богомаз М.
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	Закарпатська область, околиці Рахова	2007	48,032852°	24,264165°	Богомаз М., Шевченко Н.
- // -	Київська область, НПП «Залісся»	2008	50,587217°	30,997266°	- // -
- // -	Київ, НПП «Голосіївський»	2010- 2018	50,297558°	30,552262°	- // -
- // -	Київська область, Броварський район, околиці смт Заворичі	2010	50,684143°	31,092920°	- // -
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	Київська область, Бородянський район, ДП «Клавдієвський лісгосп»	2010	50,551717°	30,000083°	Богомаз М., Шевченко Н.
- // -	- // -	- // -	50,761200°	29,867267°	- // -
- // -	Київська область, Бородянський район, ДП «Тетерівський» лісгосп»	- // -	50,737517°	29,757267°	- // -
- // -	- // -	- // -	50,707683°	29,734650°	- // -
- // -	- // -	- // -	50,727017°	29,727850°	- // -
- // -	Київська область, Бородянський район, ДП «Іванківський лісгосп»	- // -	50,752483°	29,904350°	- // -
- // -	Івано-Франківська область, хребет Аршиця	2018	48,718702°	23,891579°	Богомаз М., Плига А.
<i>Malaxis monophyllos</i> (L.) Sw.	Закарпатська область, Карпатський БЗ	2007	48,206560°	24,315485°	Богомаз М., Шевченко Н.
<i>Neotinea tridendata</i> (Scop.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	АР Крим, околиці смт Прохладне	2013	44,757284°	33,958623°	Богомаз М., Шевченко Н., Ваградян С., Богомаз Г.
<i>Neotinea ustulata</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Закарпатська область, околиці Рахова	2007- 2013	48,045098°	24,244281°	Богомаз М., Шевченко Н., Ваградян С.
- // -	- // -	- // -	48,031435°	24,178110°	- // -
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	Київська область, Бородянський район, ДП «Тетерівський» лісгосп»	2008	50,738520°	29,723340°	Богомаз М., Шевченко Н.
- // -	Київська область, НПП «Залісся»	- // -	50,597270°	31,006668°	- // -

Вид	Локація	Рік	Координати		Автори знахідки
- // -	Київська область, Бородянський район, ДП «Клавдієвський лісгосп»	- // -	50,603958°	29,988112°	- // -
- // -	- // -	- // -	50,668331°	30,124059°	- // -
- // -	- // -	- // -	50,587556°	29,997114°	- // -
- // -	Закарпатська область, Воловецький район, ДП «Воловецький лісгосп»	2012	48,632733°	23,090467°	- // -
- // -	Київська область, Фастівський район	2012	50,024750°	29,824850°	- // -
- // -	АР Крим, гірський масив Демерджи	2013	44,758739°	34,362320°	- // -
- // -	Закарпатська область, Ужанський НПП	2018	48,967456°	22,642812°	- // -
<i>Ophrys taurica</i> (Aggeenko) Nevski	АР Крим, околиці смт Прохладне	2013	44,757052°	33,960206°	Богомаз М., Шевченко Н., Ваградян С., Богомаз Г.
- // -	- // -	- // -	44,759883°	33,975799°	- // -
<i>Ophrys oestriifera</i> M. Bieb.	АР Крим, ліси навколо г. Ільяс-Кая	2013	44,398218°	33,742908°	Богомаз М., Шевченко Н., Ваградян С., Богомаз Г.
<i>Orchis pallens</i> L.	АР Крим, гірський масив Демерджи	2013	44,767250°	34,450945°	Богомаз М., Шевченко Н.
<i>Orchis punctulata</i> Steven ex Lindl.	АР Крим, автодорога Севастополь–Ялта	2013	44,404789°	33,726439°	Богомаз М., Шевченко Н., Ваградян С., Богомаз Г.
<i>Orchis simia</i> Lam.	АР Крим, гірський масив Демерджи	2013	44,807685°	34,480637°	Богомаз М., Шевченко Н., Богомаз Г.
- // -	- // -	- // -	44,803753°	34,470663°	- // -
<i>Orchis signifera</i> Vest	Закарпатська область, філія Карпатського БЗ «Долина нарцисів»	2010	48,176177°	23,348765°	Богомаз М.
<i>Orchis morio</i> L.	АР Крим, ліси навколо скелі Ільяс-Кая	2013	44,409820°	33,741942°	Богомаз М., Шевченко Н., Ваградян С., Богомаз Г.
<i>Orchis militaris</i> L.	Львівська область, НПП «Північне Поділля»	2016–2018	49,797340°	24,714328°	Богомаз М.
- // -	- // -	- // -	49,804723°	24,792252°	- // -
- // -	- // -	- // -	49,772344°	25,025803°	- // -
<i>Orchis purpurea</i> Huds.	АР Крим, околиці смт Прохладне	2013	44,756491°	33,960033°	Богомаз М., Шевченко Н., Ваградян С., Богомаз Г.
- // -	- // -	- // -	44,743047°	33,937064°	
<i>Paeonia taurica</i> Andrews	АР Крим, ліси навколо скелі Ільяс-Кая	2013	44,412930°	33,730604°	Богомаз М., Шевченко Н., Ваградян С., Богомаз Г.
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich	Київська область, Іванківський район, ДП «Іванківський лісгосп»	2013	50,790617°	29,913133°	Богомаз М.

Вид	Локація	Рік	Координати		Автори знахідки
- // -	Київська область, Вишгородський район, заказник «Чернинський»	- // -	50,918717°	30,657120°	- // -
- // -	Київська область, Бородянський район, ДП «Тетерівський» лісгосп»	- // -	50,714000°	29,737033°	- // -
- // -	- // -	- // -	50,714220°	29,727760°	- // -
- // -	- // -	- // -	50,738630°	29,723280°	- // -
- // -	- // -	- // -	50,723050°	29,718583°	- // -
- // -	- // -	- // -	50,714617°	29,728200°	- // -
- // -	- // -	- // -	50,683256°	29,741510°	- // -
- // -	Закарпатська область, Воловецький район, с. Розтока	2018	48,904307°	22,874380°	- // -
- // -	Чернігівська область, Міжрічинський РЛП	- // -	48,897121°	22,893043°	- // -
<i>Primula minima</i> L.	Закарпатська область, Карпатський БЗ, Чорногора	2018	48,117997°	24,553947°	Богомаз М.
<i>Pseudorchis albida</i> A. Love et D. Love	Івано-Франківська область, післялісові луки біля с. Пробійнівка	2018	47,948906°	24,787557°	Богомаз М.
- // -	Івано-Франківська область, Карпатський НПП, г. Шпиці	- // -	48,119664°	24,558811°	- // -
<i>Pulsatilla grandis</i> Wender.	Львівська область, НПП «Північне Поділля», Лиса Гора	2016-2018	49,797402°	24,715027°	Богомаз М.
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. s.l.	Київська область, Бородянський район, ДП «Тетерівський» лісгосп»	2010	50,704748°	29,605503°	Богомаз М.
- // -	- // -	- // -	50,714350°	29,657636°	- // -
- // -	Чернігівська область, Міжрічинський РЛП	- // -	50,915743°	30,757216°	- // -
- // -	- // -	- // -	51,091548°	30,792225°	- // -
- // -	Київська область, Бородянський район, ДП «Клавдієвський лісгосп»	- // -	50,573277°	29,979910°	- // -
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l.	Київська область, Бородянський район, ДП «Тетерівський» лісгосп»	2010	50,705755°	29,619946°	Богомаз М.
- // -	- // -	- // -	50,714350°	29,657636°	- // -
<i>Pulsatilla taurica</i> Juz.	АР Крим, гірський масив Демерджи	2013	44,775028°	34,442470°	Богомаз М.
<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	Чернігівська область, Міжрічинський РЛП	2013	51,106538°	30,800873°	Богомаз М.
- // -	Київська область, заплава р. Тетерів		50,743364°	29,584735°	- // -
- // -	Київська область, Бородянський район, ДП «Тетерівський» лісгосп»	2016	50,664306°	29,690969°	- // -
<i>Scopolia carniolica</i> Jacq.	Закарпатська область, Воловецький район, ДП «Воловецький лісгосп»	2015	48,686130°	23,115842°	Богомаз М.
- // -	- // -	- // -	48,643605°	23,131268°	- // -
- // -	Тернопільська область, НПП «Кременецькі гори»	2016	50,144048°	25,833386°	Богомаз М., Полянська К.
<i>Silene lithuanica</i> Zapal.	Чернігівська область, Міжрічинський РЛП	2013	51,153374°	30,777980°	Богомаз М.
- // -	- // -	- // -	51,206146°	30,764114°	- // -
<i>Steveniella satyrioides</i> (Spreng.) Schltr.	АР Крим, околиці смт Прохладне	2013	44,756923°	33,960092°	Богомаз М., Шевченко Н., Ваградян С., Богомаз Г.

Вид	Локація	Рік	Координати		Автори знахідки
<i>Traunsteinera globosa</i> (L.) Rchb.	Закарпатська область, околиці Рахова	2013	48,033641°	24,263338°	Богомаз М., Шевченко Н., Ваградян С.,
- // -	Закарпатська область, Карпатський БЗ, г. Туркул	2018	48,121791°	24,536140°	Богомаз М.

Література

1. *Червона книга України. Рослинний світ*. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009. 900 с.

Бондаренко Георгій Михайлович
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
кафедра ботаніки та екології рослин, м. Харків

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ІЗ КРЕЙДЯНИХ ВІДСЛОНЕНЬ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ, ЩО ВКЛЮЧЕНІ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Збір матеріалів проводився протягом квітня-серпня 2018 року в околицях м. Вовчанськ (Вовчанський р-н, Харківська обл.) на крейдяних відслоненнях по правому корінному берегу р. Вовча, що є лівою притокою Сіверського Дінця.

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
<i>Hyssopus cretaceus</i> Dubjan.	50,30624	36,980131	околиці м. Вовчанськ	19.08.2018	Бондаренко Г.М.
<i>Androsace koso-poljanskii</i> Ovcz.	50,305856	36,978543	- // -	26.05.2018	- // -
<i>Erysimum ucranicum</i> J. Gay.	50,305007	36,975324	- // -	12.05.2018	- // -
<i>Silene cretacea</i> Fisch. ex Spreng.	50,306953	36,979959	- // -	01.08.2018	- // -
<i>Caragana scythica</i> (Ком.) Pojark.	50,307611	36,977084	- // -	30.04- 12.05.2018	- // -
<i>Koeleria talievii</i> Lavrenko	50,304486	36,974638	- // -	01.08.2018	- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	50,305582	36,980174	- // -	19.08.2018	- // -
<i>Artemisia hololeuca</i> M. Bieb. ex Besser	50,303252	36,974766	- // -	26.05.2018	- // -

Боровик Лариса Павлівна
Луганський природний заповідник НАН України
с. Великоцьк, Луганська область

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, В ЛУГАНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Представлені матеріали були зібрані під час експедицій, що проводилися у 2009–2012 рр. у рамках роботи по Проектах ЄС (2008–2009 рр.) і «Посилені економічні і правові інструменти для збереження степового біорізноманіття і адаптації до змін клімату та їх пом'якшення (Степове біорізноманіття)» (2011–2012 рр.) (Боровик та ін., 2009, 2013).

За матеріалами досліджень були підготовлені сім обґрунтувань на створення об'єктів природно-заповідного фонду, що ініціював Луганський природний заповідник. Крім того, низка об'єктів пропонувалася з ініціативи Проекту «Комплексне використання земель Євразійських степів» (Боровик та ін., 2009). Однак, заповідні об'єкти були створені лише на трьох територіях. У 2013 р. був заснований

ландшафтний заказник «Балакирівський», створення якого підтримала громадська компанія «Збережемо українські степи!», а у 2016 р. – ботанічний заказник загальнодержавного значення «Балка Ковильна». Був також затверджений заказник місцевого значення «Великоцький», із приводу організації якого були значні суперечності, зважаючи на дуже високий антропогенний пресинг на природні комплекси території (безпосередньо межує з великою фермою). Більшість обстежених локалітетів рідкісних видів досі залишається за межами природоохоронної мережі. Зокрема, найбільш цінними за кількістю рідкісних видів є крейдяні відслонення на корінному березі Комишної в околицях села Зориківка.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Adonis wolgensis</i> Steven	Крейдяні відслонення на правому березі Айдару між селами Танюшівка Новопсковського р-ну і Шарівка Білокураїнського р-ну	49,831300	38,896564	01.08.09	Крейдяні степи формацій <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Stipeta capillata</i> , <i>Stipeta</i> , часто чисельний	Боровик, Сова, 2015
-//-	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Балка Ковильна»; околиці с. Зориківка Мілівського р-ну	49,370985	39,801085	30.05.09	Відвершки балки на корінному березі р. Комишної; в угрупованнях формацій <i>Stipeta zaleskyi</i> , <i>Stipeta tirsae</i> , чисельний	Боровик Л.П.
-//-	Крейдяні відслонення уздовж Деркулу, на південь від с. Красний Деркул (Станично-Луганський р-н)	48,845572	39,793591	15.06.09	В угрупованнях формацій <i>Elytrigeta stipifoliae</i> і <i>Stipeta pulcherrimae</i> на схилах з дерново-карбонатними ґрунтами	Боровик, Демина, Рогаль, 2009
<i>Artemisia hololeuca</i> Bieb. ex Bess.	На північ від с. Балакирівка Старобільського р-ну, ландшафтний заказник «Балакирівський»; крейдяні відслонення на правому березі р. Айдар	49,357109	38,921686	29.06.12	Утворює угруповання <i>Artemisia hololeuca</i> + <i>Thymus cretaceus</i> ; також в угрупованнях формацій <i>Artemisieta salsoiditis</i> , <i>Thymeta cretacei</i> ; популяція дуже чисельна, площа – близько 100 га.	Боровик та ін., 2013

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
-//-	Крейдяні відслонення на правому березі Айдару між селами Танюшівка Новопсковського р-ну і Шарівка Білокураїнського р-ну	49,831300	38,896564	01.08.09	В угрупованнях формацій <i>Artemisieta hololeucaea</i> , <i>Artemisieta salsoloiditis</i> , <i>Thymeta cretacei</i> на крейдових відслоненнях, дуже чисельний, орієнтовна площа – близько 300 га	Боровик, Сова, 2015
-//-	Околиці с. Кононівка (покинута с. Роздолля), загальнозоологічний заказник «Новолимарівський»	49,333515	39,746513	16.07.09	Невеликі за площею плями на опуклих схилах зі щільною крейдою і дрібноземом, в угрупованнях формації <i>Artemisieta hololeucaea</i>	Боровик Л.П.
-//-	Крейдяні відслонення на корінному березі Комишної між селами Зориківка і Микільське Міловського р-ну	49,367761	39,829382	24.06.09	Стрімкі схили корінного берега, в угрупованнях формації <i>Artemisieta hololeucaea</i>	-//-
-//-	Околиці с. Кирносове Міловського р-ну; балка Дубова, система балки Березової, притоку Комишної	49,217627	39,990014	06.08.09	Крейдяні відслонення на схилах і останці; в угрупованнях формацій <i>Hyssopeta cretacei</i> , <i>Thymeta cretacei</i>	-//-
<i>Astragalus cretophilus</i> Klokov	Околиці с. Балакирівка Старобільський р-н, ландшафтний заказник «Балакирівський»; крейдяні відслонення на правому березі р. Айдар	49,338741	38,920828	29.06.12	На відслоненнях і на карбонатних ґрунтах; в угрупованнях формацій <i>Hyssopeta cretacei</i> , <i>Thymeta cretacei</i> , <i>Festuceta valesiaca</i> , <i>Bromopsideta inermis</i> ; популяція дуже чисельна, площа – близько 150 га.	Боровик та ін., 2013
-//-	Крейдяні відслонення уздовж Деркулу, між селами Красний Деркул і Герасимівка (Станично-Луганський р-н)	48,845572	39,793591	15.06.09	В угрупованнях формації <i>Thymeta cretacei</i> на відслоненнях; <i>Elytrigietta stipifoliae</i> і <i>Stipeta pulcherrimae</i> – на схилах з дерново-карбонатними ґрунтами	Боровик, Демина, Рогаль, 2009
<i>Atraphaxis replicata</i> Lam.	Околиці с. Давидово-Микільське, Сорокинського (Краснодонського) р-ну; схили яружно-балкової системи в долині р. Білої (Мокрої), правої притоки Сіверського Дінця	48,504437	39,801327	16.06.09	На крейдово-мергельних відслоненнях, в угрупованні <i>Thymus cretaceus</i> + <i>Euphorbia cretophila</i> ; виявлені поодинокі особини	Боровик, Демина, Рогаль, 2009
<i>Calophaca wolgarica</i> (L. f.) DC.	Околиці с. Королівка Сорокинського (Краснодонського) р-ну; на вододілі між річками Верхнє і Нижнє Провалля	48,211177	39,939513	17.06.09	Кам'янисті степи формації <i>Festuceta valesiaca</i> (с. <i>Festuca valesiaca</i> + <i>Stipa ucrainica</i>); популяція чисельна	Боровик, Демина, Рогаль, 2009
<i>Diplotaxis cretacea</i> Kotov	На північ від с. Хворостянівка, Старобільський р-н; балка, що перетинає корінний берег р. Айдар	49,170343	38,866776	27.06.12	На крейдових відслоненнях, в угрупованні <i>Thymus cretaceus</i> + <i>Astragalus albicaulis</i> , зрідка, не чисельні групи особин	Боровик та ін., 2013

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
-//-	Околиці с. Лозовівка Старобільський р-н, Плоський яр; балка, що перетинає корінний берег р. Айдар	49,185267	38,864918	28.06.12	Стрімкі схили із крейдяною крихтою, в угрупованнях <i>Thymus cretaceus</i> + <i>Teucrium polium</i> , <i>Thymus cretaceus</i> + <i>Pimpinella titanophila</i> , <i>Thymus cretaceus</i> + <i>Onosma tanaitica</i> нечисельні групи особин	-//-
-//-	Крейдяні відслонення на правому березі Айдару між селами Танюшівка Новопсковського р-ну і Шарівка Білокуракінського р-ну	49,831300	38,896564	01.08.09	Стрімкі схили з ущільненою крейдою, угруповання формації <i>Thymeta cretacei</i> , нечисельні групи особин	Боровик, Сова, 2015
<i>Elytrigia stipifolia</i> (Czern. ex Nevski) Nevski	Крейдяні відслонення уздовж Деркулу, на південь від с. Красний Деркул (Станично-Луганський р-н)	48,845572	39,793591	15.06.09	В угрупованнях формацій <i>Elytrigieta stipifoliae</i> і <i>Stipeta pulcherrimae</i> на схилах з дерново-карбонатними ґрунтами	Боровик, Демина, Рогаль, 2009
-//-	На північ від с. Герасимівка (Станично-Луганський р-н); крейдяні відслонення на корінному березі Деркулу	48,785436	39,757896	15.06.09	В угрупованнях формації <i>Thymeta cretacei</i> на відслоненнях; на схилах з дерново-карбонатними ґрунтами, як невелика домішка; в угрупованнях крейдяних степів формацій <i>Stipeta capillatae</i> , <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Elytrigieta stipifoliae</i>	-//-
-//-	Околиці с. Давидово-Микільське, Сорокинського (Краснодонського) р-ну; схили яружно-балкової системи в долині р. Білої (Мокрої), правої притоки Сіверського Дінця	48,517117	39,829007	16.06.09	На крейдово-мергельних відслоненнях, як домішка в угрупованнях формації <i>Thymeta cretacei</i> ; у фрагментах крейдяних степів формацій <i>Stipeta capillatae</i> , <i>Stipeta lessingiana</i> , місцями дуже рясний	-//-
-//-	Околиці с. Підгірне Сорокинського (Краснодонського) р-ну; крейдяні відслонення на корінному березі Сіверського Дінця	48,402826	39,881149	16.06.09	На ділянках відслонень з наносами ґрунту і з дерново-карбонатними ґрунтами; угруповання формацій <i>Thymeta cretacei</i> , <i>Stipeta pulcherrimae</i> , <i>Elytrigieta stipifoliae</i> ; місцями дуже рясний	-//-
-//-	Околиці с. Попівка Сорокинського (Краснодонського) р-ну; крейдяні відслонення на корінному березі Сіверського Дінця	48,374013	39,900096	16.06.09	Угруповання формації <i>Elytrigieta stipifoliae</i> в нижніх частинах схилів і в місцях наносу ґрунту	-//-
-//-	Околиці с. Астахове Довжанського р-ну; кам'яністі відслонення і степові фрагменти в долині р. Кріпкої	47,857434	39,641723	18.06.09	У складі угруповань формацій <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Bromopsisida ripariae</i> , місцями як домішка	-//-

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
-//-	Околиці с. Любиме Довжанського р-ну; кам'янисті відслонення і степові фрагменти в долині р. Лівий Тузлів	47,862128	39,464139	19.06.09	У складі угруповань формацій <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Festuceta valesiaca</i> , <i>Bromopsisideta ripariae</i> , місцями, як домішка	-//-
<i>Erysimum cretaceum</i> (Rupr.) Schmalh.	На північ від с. Балакирівка Старобільський р-н, ландшафтний заказник «Балакирівський»; крейдяні відслонення на правому березі р. Айдар	49,368065	38,920699	29.06.12	На лобі схилу, з ущільненою крейдою; в угрупованні формації <i>Artemisieta hololeuca</i> ; популяція малочисельна – близько 20 особин	Боровик та ін., 2013
<i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.	Околиці с. Зориківка Міловського р-ну, відвершки балки на корінному березі р. Комишної	49,385608	39,783773	05.05.09	Гаялини байрачного лісу, невеликі групи особин, спорадично	Боровик Л.П.
<i>Hedysarum ucrainicum</i> Kaschm.	Крейдяні відслонення на правому березі Айдару між селами Танюшівка Новопсковського р-ну і Шарівка Білокураїнського р-ну	49,831300	38,896564	01.08.09	Піонерні угруповання на крейдяних відслоненнях, формацій <i>Artemisieta hololeuca</i> , <i>Artemisieta salsoloiditis</i> , в якості домішки; популяція доволі чисельна	Боровик, Сова, 2015
<i>Hedysarum cretaceum</i> Fisch.	Крейдяні відслонення на корінному березі Комишної між селами Зориківка і Микільське Міловського р-ну	49,367761	39,829382	24.06.09	Верхні частини крейдяних схилів з наносами ґрунту, в угрупованнях формації <i>Hedysareta cretacei</i> ; популяція дуже чисельна, площа – близько 50 га.	Боровик Л.П.
<i>Hyssopus cretaceus</i> Dubjan.	Околиці с. Балакирівка Старобільський р-н; ландшафтний заказник «Балакирівський»; крейдяні відслонення на правому березі р. Айдар	49,334238	38,921858	29.06.12	В угрупованнях на ділянках з розмитою крейдою, формацій <i>Hyssopeta cretacei</i> , <i>Thymeta cretacei</i> , <i>Artemisieta hololeuca</i> , переважно як домішка; популяція чисельна	Боровик та ін., 2013
-//-	Крейдяні відслонення на правому березі Айдару між селами Танюшівка Новопсковського р-ну і Шарівка Білокураїнського р-ну	49,831300	38,896564	01.08.09	У піонерних угрупованнях на крейдяних відслоненнях, формацій <i>Artemisieta hololeuca</i> , <i>Artemisieta salsoloiditis</i> , як домішка; популяція доволі чисельна	Боровик, Сова, 2015
-//-	Околиці с. Кононівка (покинута с. Роздолля), загальнозоологічний заказник «Новолимарівський»	49,333515	39,746513	16.07.09	Крейдяні відслонення, ділянки з рухливою крейдою, в угрупованнях формацій <i>Hyssopeta cretacei</i> , <i>Artemisieta salsoloiditis</i> , <i>Artemisieta hololeuca</i>	Боровик Л.П.
-//-	Крейдяні відслонення на корінному березі Комишної між селами Зориківка і Микільське Міловського р-ну	49,367761	39,829382	24.06.09	Агломеративні угруповання на різноманітних відслоненнях крейди формацій <i>Hyssopeta cretacei</i> , <i>Artemisieta salsoloiditis</i> , <i>Artemisieta hololeuca</i> , <i>Thymeta cretacei</i>	-//-

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
-//-	Околиці с. Кирносове Міловського р-ну; балка Дубова, система балки Березової, притоку Комишної	49,217627	39,990014	06.08.09	Крейдяні відслонення на схилах і останці; в угрупованнях формацій <i>Hyssopeta cretacei</i> , <i>Thymeta cretacei</i>	-//-
-//-	Околиці с. Красний Деркул (Станично-Луганський р-н); крейдяні відслонення на корінному березі Деркулу	48,850345	39,820413	15.06.09	Стрімкі схили з рухливою крейдою, на слабо задернованих фрагментах в угрупованнях формації <i>Thymeta cretacei</i>	Боровик, Демина, Рогаль, 2009
-//-	На північ від с. Герасимівка (Станично-Луганський р-н); крейдяні відслонення на корінному березі Деркулу	48,785436	39,757896	15.06.09	Слабо задерновані фрагменти на різноманітних ділянках відслонень, як невелика домішка	-//-
<i>Koeleria talievii</i> Lavr.	Околиці с. Лозовівка, Старобільський р-н, Плоский яр; балка, що перетинає корінний берег р. Айдар	49,184565	38,867558	28.06.12	У складі угруповання <i>Bothriochloa ischaemum</i> + <i>Teucrium polium</i> , як домішка, малочисельний	Боровик та ін., 2013
-//-	Околиці с. Балакирівка Старобільський р-н, ландшафтний заказник «Балакирівський» Крейдяні відслонення на правому березі р. Айдар.	49,362227	38,920701	29.06.12	На задернованих схилах, спорадично, невеликими плямами; в угрупованні формації <i>Artemisieta salsoloiditis</i>	-//-
-//-	Околиці с. Зориківка Міловського р-ну, відвершки балки на корінному березі р. Комишної	49,389146	39,810553	30.05.09	На крейдяній крихті з дрібноземом, у добре задернованих, угрупованнях формації <i>Artemisieta salsoloiditis</i> , зростає локальними плямами, чисельний	Боровик Л.П.
-//-	Крейдяні відслонення на правому березі Айдару між селами Танюшівка Новолосківського р-ну і Шарівка Білокураїнського р-ну	49,831300	38,896564	01.08.09	У крейдяних степах формацій <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Stipeta capillata</i> , <i>Stipeta pennata</i> , як домішка, чисельний	Боровик, Сова, 2015
-//-	Крейдяні відслонення на корінному березі Комишної між селами Зориківка і Микільське Міловського р-ну	49,367761	39,829382	24.06.09	Як домішка у складі угруповань на крейдяних відслоненнях формацій <i>Artemisieta hololeuca</i> <i>Artemisieta salsoloiditis</i> , <i>Hedysarea cretacei</i> ; у крейдяних степах формації <i>Stipeta pennata</i> (<i>Stipa pennata</i> + <i>Carex humilis</i>); популяція дуже чисельна	Боровик Л.П.
-//-	Околиці с. Великоцьк; схили корінного берегу р. Мілової	49,355407	40,073613	16.08.09	На гумусованій крейді, в угрупованнях формації <i>Stipeta capillata</i> , невеликі плями, малочисельний	-//-
<i>Linaria cretacea</i> Fisch. ex Spreng.	Околиці с. Балакирівка Старобільський р-н, ландшафтний заказник «Балакирівський»; крейдяні відслонення на правому березі р. Айдар	49,362409	38,921200	29.06.12	В угрупованнях формації <i>Artemisieta hololeuca</i> , невеликими плямами. Популяція чисельна	Боровик та ін., 2013

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
-//-	Крейдяні відслонення на правому березі Айдару між селами Танюшівка Новопсковського р-ну і Шарівка Білокураїнського р-ну	49,831300	38,896564	01.08.09	У піонерних угрупованнях на крейдяних відслоненнях, формації <i>Artemisieta hololeuca</i> , утворює локальні плями, доволі чисельний	Боровик, Сова, 2015
-//-	Крейдяні відслонення на корінному березі Комишної між селами Зориківка і Микільське Міловського р-ну	49,367761	39,829382	24.06.09	На крейдяних відслоненнях, зростає невеликими плямами в угрупованнях формацій <i>Artemisieta hololeuca</i> , <i>Thymeta cretacei</i>	Боровик Л.П.
<i>Matthiola fragrans</i> Bunge.	Околиці с. Балакирівка Старобільський р-н, ландшафтний заказник «Балакирівський». Крейдяні відслонення на правому березі р. Айдар	49,347369	38,921715	29.06.12	На стрімких схилах, спорадично в угрупованнях формацій <i>Artemisieta salsoloiditis</i> , <i>Artemisieta hololeuca</i> , <i>Thymeta cretacei</i> , чисельний	Боровик та ін., 2013
-//-	Околиці с. Зориківка Міловського р-ну, схили і балки на корінному березі р. Комишної	49,389146	39,810553	30.05.09	На крейдяних відслоненнях, в угрупованнях формацій <i>Artemisieta hololeuca</i> <i>Artemisieta salsoloiditis</i> <i>Hedysareta cretacei</i> , як невелика домішка	Боровик Л.П.
-//-	Крейдяні відслонення на правому березі Айдару між селами Танюшівка Новопсковського р-ну і Шарівка Білокураїнського р-ну	49,831300	38,896564	01.08.09	У піонерних угрупованнях формації <i>Artemisieta hololeuca</i> , в якості домішки. Популяція доволі чисельна.	Боровик, Сова, 2015
-//-	Околиці с. Красний Деркул (Станично-Луганський р-н). Крейдяні відслонення на корінному березі Деркулу.	48,850345	39,820413	15.06.09	На стрімких схилах з рухливою крейдою, на відносно мало задернованих фрагментах, в угрупованнях формації <i>Thymeta cretacei</i>	Боровик, Демина, Рогаль, 2009
-//-	Околиці с. Давидово-Микільське, Сорокинського (Краснодонського) р-ну. Схили яружно-балкової системи в долині р. Білої (Мокрої), правої притоки Сіверського Дінця	48,517117	39,829007	16.06.09	На мел-мергельних відслоненнях. Зрідка, в угрупованнях <i>Thymus cretaceus</i> + <i>Artemisia salsoloides</i> .	-//-
-//-	Околиці с. Попівка Сорокинського (Краснодонського) р-ну. Крейдяні відслонення на корінному березі Сіверського Дінця.	48,374013	39,900096	16.06.09	Стрімкі схили крейдяних останців, у складі угруповання <i>Onosma tanaitica</i> + <i>Genista tanaitica</i> + <i>Euphorbia cretaphila</i> , як невелика домішка	-//-
<i>Onosma tanaitica</i> Klokov	На північ від с. Хворостянівка, Старобільський р-н. Балка, що перетинає корінний беріг р. Айдар	49,170343	38,866776	27.06.12	На відслоненнях, в угрупованні <i>Stipa lessingiana</i> + <i>Stipa capillata</i> , популяція чисельна	Боровик та ін., 2013
-//-	Околиці с. Лозовівка Старобільський р-н, Плоський яр. Балка, що перетинає корінний беріг р. Айдар.	49,185267	38,864918	28.06.12	Плями на периферії лобів схилів, в угрупованнях <i>Thymus cretaceus</i> + <i>Pimpinella titanophila</i> , <i>Thymus cretaceus</i> + <i>Onosma tanaitica</i> , рясний, чисельний	-//-

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
-//-	Околиці с. Балакирівка Старобільський р-н, ландшафтний заказник «Балакирівський». Крейдяні відслонення на правому березі р. Айдар.	49,338981	38,920943	29.06.12	На осипах крейди, на карбонатних ґрунтах. В угрупованнях <i>Thymus cretaceus</i> + <i>Onosma tanaitica</i> , <i>Artemisia salsoloides</i> + <i>Onosma tanaitica</i> . Популяція дуже чисельна, площа – біля 150 га.	-//-
-//-	Крейдяні відслонення на корінному березі Комишної між селами Зориківка і Микільське Міловського р-ну	49,394658	39,786777	24.06.09	На крейдяних крихті з дрібноземом, добре задерновані угруповання формацій <i>Artemisieta salsoloiditis</i> , <i>Thymeta cretacei</i> , дуже рясний	Боровик Л.П.
-//-	Крейдяні відслонення на правому березі Айдару між селами Танюшівка Новопсковського р-ну і Шарівка Білоукраїнського р-ну	49,831300	38,896564	01.08.09	В угрупованнях формацій <i>Artemisieta hololeuca</i> , <i>Thymeta cretacei</i> на крейдяних відслоненнях, у крейдяних степах формацій <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Stipeta capillatae</i> , <i>Stipeta pennatae</i> . Популяція дуже чисельна.	Боровик, Сова, 2015
-//-	Околиці с. Великоцьк. Схили корінного берегу річки Мілової, заказник «Великоцький».	49,355407	40,073613	16.08.09	На крейдяних відслоненнях, в угрупованнях формації <i>Thymeta cretacei</i> , локальними плямами, доволі чисельний	Боровик Л.П.
-//-	Околиці с. Красний Деркул (Станично-Луганський р-н). Крейдяні відслонення на корінному березі Деркулу.	48,850345	39,820413	15.06.09	В угрупованнях формації <i>Thymeta cretacei</i> на крейдяних відслоненнях, на ділянках з наносами дрібнозему	Боровик, Демина, Рогаль, 2009
-//-	На північ від с. Герасимівка (Станично-Луганський р-н). Крейдяні відслонення на корінному березі Деркулу.	48,785436	39,757896	15.06.09	В угрупованнях формації <i>Thymeta cretacei</i> (<i>Onosma tanaitica</i> + <i>Thymus cretaceus</i>) на добре задернованих ділянках схилів	-//-
-//-	Околиці с. Підгірне Сорокинського (Краснодонського) р-ну. Крейдяні відслонення на корінному березі Сіверського Дінця	48,402826	39,881149	16.06.09	В угрупованнях формацій <i>Stipeta pulcherrimae</i> , <i>Elytrigietea stipifoliae</i> , як значна домішка. Популяція чисельна.	-//-
-//-	Околиці с. Попівка Сорокинського (Краснодонського) р-ну. Крейдяні відслонення на корінному березі Сіверського Дінця.	48,374013	39,900096	16.06.09	Стрімкі схили крейдяних останців, в угрупованнях <i>Onosma tanaitica</i> + <i>Genista tanaitica</i> + <i>Euphorbia cretophila</i> .	-//-
<i>Paeonia tenuifolia</i> L.	Околиці с. Зориківка Міловського р-ну, балка на корінному березі р. Комишної	49,391530	39,804716	5.05.09	В угрупованнях формації <i>Stipeta capillatae</i> , зрідка	Боровик Л.П.
-//-	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Балка Ковильна». Околиці с. Зориківка Міловського р-ну.	49,370985	39,801085	30.05.09	Відвершки балки на корінному березі р. Комишної В угрупованнях степових формацій <i>Stipeta zalesskyi</i> , <i>Stipeta tirsae</i> .	-//-

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Psathyrostachys juncea</i> (Fisch.) Nevski	Околиці с. Зориківка Міловського р-ну, схили і балки на корінному березі р. Комишної	49,362374	39,831463	24.06.09	Нижні частини схилів корінного берегу Комишної. Популяція не чисельна, 10-20 особин.	Боровик Л.П.
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill.	На північ від с. Хворостянівка, Старобільський р-н. Балка, що перетинає корінний беріг р. Айдар	49,161223	38,868106	27.06.12	На степових схилах з дерново-карбонатними ґрунтами, в угрупованні <i>Stipa lessingiana</i> + <i>Stipa capillata</i> , спорадично	Боровик та ін., 2013
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill	Околиці с. Лозовівка Старобільський р-н, Плоський яр. Балка, що перетинає корінний беріг р. Айдар.	49,196192	38,842982	28.06.12	На піщаних ґрунтах, в угрупованнях формації <i>Stipeta borysthenicae</i> , чисельний	Боровик та ін., 2013
-/-	Околиці с. Лимарівка, Присяньська сільська рада, Марківського р-ну. Система балок у верхів'ї Деркулу	49,575272	39,711665	30.06.12	На схилах балки з супіщаними ґрунтами, в угрупованні <i>Stipa borysthenica</i> + <i>Festuca rupicola</i> + <i>Veronica incana</i>	-/-
-/-	Околиці с. Лимарівка, Присяньської сільської ради, Марківського р-ну. Система балок у верхів'ї Деркулу	49,581965	39,737672	30.06.12	На піщаних відслоненнях, в угрупованні <i>Festuca rupicola</i> + <i>Artemisia marschalliana</i> + <i>Jurinea centauroides</i> . Популяція дуже чисельна, площа – біля 20 га.	-/-
-/-	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Балка Ковильна». Околиці с. Зориківка Міловського р-ну.	49,370985	39,801085	30.05.09	Відвершки балки на корінному березі р. Комишної Степи формації <i>Stipeta zaleskyi</i> , <i>Stipeta tirsae</i> , чисельний	-/-
<i>Scrophularia cretacea</i> Fisch. ex Spreng.	Околиці с. Балакирівка Старобільський р-н, андшафтна заказник «Балакирівський». Крейдяні відслонення на правому березі р. Айдар.	49,338741	38,920828	29.06.12	На стрімких схилах, в угрупованнях формацій <i>Hyssopeta cretacei</i> , <i>Thymeta cretacei</i> . Чисельний, площа – біля 150 га.	Боровик та ін., 2013
-/-	Крейдяні відслонення на правому березі Айдару між селами Танюшівка Новопсковського р-ну і Шарівка Білокураїнського р-ну	49,831300	38,896564	1.08.09	У піонерних угрупованнях на крейдяних відслоненнях, формацій <i>Artemisieta hololeucaea</i> , <i>Artemisieta salsoliditis</i> , як домішка. Популяція доволі чисельна.	Боровик, Сова, 2015
-/-	Крейдяні відслонення на корінному березі Комишної між селами Зориківка і Микільське Міловського р-ну	49,367761	39,829382	24.06.09	На стрімких схилах, в угрупованнях формацій <i>Artemisieta hololeucaea</i> , <i>Artemisieta salsoliditis</i> , як домішка, чисельний	Боровик Л.П.
-/-	Околиці с. Красний Деркул (Станично-Луганський р-н). Крейдяні відслонення на корінному березі Деркулу.	48,850345	39,820413	15.06.09	Стрімкі схили з рухливою крейдою, мало задерновані фрагменти на фоні угруповань формації <i>Thymeta cretacei</i>	Боровик, Демина, Рогаль, 2009

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
-/-	Околиці с. Підгірне Сорокинського (Краснодонського) р-ну. Крейдяні відслонення на корінному березі Сіверського Дінця	48,402826	39,881149	16.06.09	В агломеративних угрупованнях на відслоненнях і в зімкнених угрупованнях формації <i>Thymeta Cretacei</i> , як доволі значна домішка. Популяція чисельна.	-/-
-/-	Околиці с. Попівка Сорокинського (Краснодонського) р-ну. Крейдяні відслонення на корінному березі Сіверського Дінця	48,374013	39,900096	16.06.09	Стрімкі схили крейдяних останців, у складі угруповання <i>Onosma tanaitica + Genista tanaitica + Euphorbia cretophila</i> , як домішка	-/-
<i>Scrophularia donetzica</i> Kotov	Околиці с. Астахове Довжанського р-ну. Кам'янисті відслонення і степові фрагменти в долині р. Кріпкої.	47,857434	39,641723	18.06.09	У дуже розріджених агломеративних угрупованнях на відслоненнях сланців	Боровик, Демина, Рогаль, 2009
<i>Silene cretacea</i> Fisch. ex Spreng.	Крейдяні відслонення на корінному березі Комишної між селами Зориківка і Микільське Міловського р-ну	49,367761	39,829382	24.06.09	На стрімких схилах з ущільненою крейдою, в угрупованнях формації <i>Artemisieta hololeuca</i> . Декілька невеликих плям, малочисельний.	Боровик Л.П.
<i>Stipa borysthenica</i> Klokov ex Prokudin	Околиці с. Лозовівка Старобільський р-н, Плоський яр. Балка, що перетинає корінний беріг р. Айдар	49,196192	38,842982	28.06.12	На піщаних ґрунтах, чисельний, утворює угруповання <i>Stipa borysthenica + Jurinea centauroides</i>	Боровик та ін., 2013
-/-	Околиці с. Лимарівка, Просяньської сільської ради, Марківського р-ну. Система балок у верхів'ї Деркулу.	49,574591 49,582104	39,713296 39,736599	30.06.12	На піщаних ґрунтах як домішка і невеликі фрагменти угруповань формації <i>Stipeta borysthenicae</i>	-/-
-/-	Околиці с. Крейдяне, Новолимарівської сільської ради, Біловодського р-ну. Балка – лівий доплив р. Деркул.	49,295611	39,674417	2.08.12	Піщані відслонення на схилах балки, невеликі фрагменти угруповань формації <i>Stipeta borysthenicae (Stipa borysthenica + Artemisia marschalliana)</i>	Боровик Л.П.
-/-	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Балка Ковильна». Околиці с. Зориківка Міловського р-ну.	49,370985	39,801085	30.05.09	Відвершки балки на корінному березі р. Комишної. На піщаних виходах. Степи формацій <i>Stipeta borysthenicae, Stipeta dasyphyllae</i> .	-/-
-/-	Відслонення на корінному березі Комишної між селами Зориківка і Микільське Міловського р-ну	49,367761	39,829382	24.06.09	Фрагменти піщаних степів у верхніх частинах схилів корінного берегу. Угруповання формації <i>Stipeta borysthenicae</i> .	-/-
<i>Stipa capillata</i> L.	На північ від с. Хворостянівка, Старобільський р-н	49,171823	38,862988	27.06.12	Утворює угруповання на схилах з глинистими ґрунтами: <i>Stipa capillata + Stipa lessingiana + Salvia nutans, Stipa capillata + Bromopsis riparia, Stipa capillata + Festuca rupicola</i>	Боровик та ін., 2013

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
--/	Околиці с. Лозовівка Старобільський р-н, Плоський яр. Балка, що перетинає корінний беріг р. Айдар.	49,188338	38,854994	28.06.12	Утворює угруповання на випасених схилах с глинистими ґрунтами (невеликі плями на фоні травостою з <i>Festuca rupicola</i>); на пологих схилах з карбонатними ґрунтами	--/
--/	Околиці с. Балакирівка Старобільський р-н, андшафтна заказник «Балакирівський». Крейдяні відслонення на правому березі р. Айдар.	49,338741	38,920828	29.06.12	Фрагменти крейдяних степів у верхніх частинах схилів, угруповання формацій <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Stipeta capillata</i>	--/
--/	Околиці с. Лимарівка, Присянської сільської ради, Марківського р-ну. Система балок у верхів'ї Деркулу.	49,574591 49,582104	39,713296 39,736599	30.06.12	Перелogi і степові схили на чорноземних і супіщаних ґрунтах. В угрупованнях формацій <i>Festuceta rupicola</i> , <i>Poa angustifolia</i> , <i>Stipeta borysthenica</i> , <i>Stipeta capillata</i> .	--/
--/	Околиці с. Крейдяне, Новолимарівської сільської ради, Біловодського р-ну. Балка – лівий доплив р. Деркул.	49,295613	39,674425	2.08.12	У складі дернино-злакових і чагарникових угруповань формацій <i>Festuceta rupicola</i> , <i>Caragana fruticosa</i> , <i>Amygdaleta nana</i> , звичайний	Боровик Л.П.
--/	Околиці с. Зориківка Міловського р-ну, балки на корінному березі р. Комишної	49,394658	39,786777	30.05.09	Переліг, біля 10 років, спорадично, чисельний. Добре задерновані крейдяні відслонення, угруповання формацій <i>Artemisia salsoloides</i> , <i>Hedysarea cretacea</i> . Крейдяні степи формацій <i>Stipeta pennata</i> , <i>Stipeta capillata</i> , звичайний.	--/
--/	Крейдяні відслонення на правому березі Айдару між селами Танюшівка Новопсковського р-ну і Шарівка Білокуракінського р-ну	49,831300	38,896564	1.08.09	Крейдяні степи формацій <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Stipeta capillata</i> , <i>Stipeta pennata</i>	Боровик, Сова, 2015
--/	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Балка Ковильна». Між селами Новомикільське і Зориківка Міловського р-ну.	49,370985	39,801085	30.05.09	Відвершки балки на корінному березі р. Комишної. Степи формацій <i>Stipeta zalesskyi</i> , <i>Stipeta tirsae</i> , <i>Stipeta dasyphylla</i> , звичайний.	Боровик Л.П.
--/	Околиці с. Великоцьк. Схили корінного берегу річки Мілової, заказник «Великоцький».	49,355407	40,073613	16.08.09	Крейдяні відслонення і степові схили, угруповання формацій <i>Stipeta capillata</i> , <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Stipeta pulcherrima</i>	--/
--/	Околиці с. Красний Деркул (Станично-Луганський р-н). Крейдяні відслонення на корінному березі Деркулу.	48,850345	39,820413	15.06.09	Фрагменти крейдяних степів на верхніх частинах схилів, угруповання формацій <i>Stipeta capillata</i> , <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Festuceta rupicola</i>	Боровик, Демина, Рогаль, 2009

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
-/-	На північ від с. Герасимівка (Станично-Луганський р-н). Крейдяні відслонення на корінному березі Деркулу.	48,785436	39,757896	15.06.09	Як домішка в угрупованнях формації <i>Thymeta cretacei</i> на відслоненнях; фрагменти крейдяних степів формації <i>Stipeta capillatae</i> , <i>Stipeta lessingiana</i>	-/-
-/-	Околиці с. Давидово-Микільське, Сорокинського (Краснодонського) р-ну. Схили яружно-балкової системи в долині р. Білої (Мокрої), правої притоки Сіверського Дінця.	48,517117	39,829007	16.06.09	На мел-мергельних відслоненнях, як домішка в угрупованнях формації <i>Thymeta cretacei</i> . У степових фрагментах формацій <i>Stipeta capillatae</i> , <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Festuceta rupicolae</i> .	-/-
-/-	Околиці с. Микишівка Сорокинського (Краснодонського) р-ну	48,232764	39,946487	17.06.09	Кам'янисті степи формації <i>Festuceta valesiaca</i> (ac. <i>Festuca valesiaca</i> + <i>Stipa ucrainica</i> + <i>Stipa dasyphylla</i>)	-/-
-/-	На південь від с. Королівка Сорокинського (Краснодонського) р-ну	48,190984	39,927821	17.06.09	Кам'янисті справжні і чагарникові степи формацій <i>Festuceta valesiaca</i> , <i>Stipeta ucrainica</i>	-/-
-/-	Околиці с. Астахове Довжанського р-ну. Кам'янисті відслонення і степові фрагменти в долині р. Кріпкої.	47,857434	39,641723	18.06.09	Фрагменти випасених степів формацій <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Festuceta rupicolae</i> , <i>Bromopsideta ripariae</i>	-/-
-/-	Околиці с. Любиме Довжанського р-ну. Кам'янисті відслонення і степові фрагменти в долині р. Лівий Тузлів	47,862128	39,464139	19.06.09	У складі угруповань випасених степів формацій <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Festuceta valesiaca</i> , <i>Bromopsideta ripariae</i> .	-/-
<i>Stipa dasyphylla</i> (Czern. ex Lindem.) Trautv.	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Балка Ковильна». Між селами Новомикільське і Зориківка Міловського р-ну.	49,370985	39,801085	30.05.09	Відвершки балки на корінному березі р. Комишної Степи формацій <i>Stipeta zalesskyi</i> , <i>Stipeta tirsae</i> , <i>Stipeta dasyphylla</i> .	Боровик Л.П.
-/-	Околиці с. Великоцьк. Схили корінного берегу річки Мілової, заказник «Великоцький».	49,355407	40,073613	16.08.09	Степові схили, угруповання формацій <i>Stipeta capillatae</i> , <i>Stipeta tirsae</i> , <i>Stipeta dasyphylla</i>	-/-
-/-	Околиці с. Микишівка Сорокинського (Краснодонського) р-ну	48,232764	39,946487	17.06.09	Кам'янисті степи формації <i>Festuceta valesiaca</i> (ac. <i>Festuca valesiaca</i> + <i>Stipa ucrainica</i> + <i>Stipa dasyphylla</i>)	Боровик, Демина, Рогаль, 2009
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. & Rupr.	На північ від с. Хворостянівка, Старобільський р-н. Балка, що перетинає корінний беріг р. Айдар.	49,171823	38,862988	27.06.12	Утворює угруповання на схилах с дерново-карбонатними ґрунтами - <i>Stipa lessingiana</i> + <i>Stipa capillata</i> , <i>Stipa lessingiana</i> + <i>Bromopsis riparia</i> , <i>Stipa lessingiana</i> + <i>Thymus cretaceus</i>	Боровик та ін., 2013
-/-	Околиці с. Лозовівка Старобільський р-н, Плоский яр. Балка, що перетинає корінний беріг р. Айдар.	49,184369	38,868330	28.06.12	Угруповання <i>Stipa lessingiana</i> + <i>Stipa capillata</i> + <i>Teucrium polium</i> на схилах с дерново-карбонатними ґрунтами	-/-

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
-/-	Околиці с. Балакирівка Стара-Робільський р-н, ландшафтний заказник «Балакирівський». Крейдяні відслонення на правому березі р. Айдар.	49,338741	38,920828	29.06.12	Фрагменти крейдяних степів у верхніх частинах схилів, угруповання формацій <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Stipeta capillata</i>	-/-
-/-	Околиці с. Лимарівка, Просянської сільської ради, Марківського р-ну. Система балок у верхів'ї Деркулу.	49,574591 49,582104	39,713296 39,736599	30.06.12	Перелogi і степові схили на чорноземних і супіщаних ґрунтах. В угрупованнях формацій <i>Festuceta rupicolae</i> , <i>Poa angustifolia</i> , <i>Stipeta capillata</i>	-/-
-/-	Околиці с. Крейдяне, Новолимарівської сільської ради, Біловодського р-ну. Балка – лівий доплив р. Деркул.	49,295613	39,674425	2.08.12	На схилах, в складі степових і чагарникових угруповань формацій <i>Amygdaleta nanae</i> , <i>Caraganeta fruticis</i> , <i>Festuceta rupicolae</i>	Боровик Л.П.
-/-	Околиці с. Зориківка Міловського р-ну, балки на корінному березі р. Комишної	49,389146	39,810553	30.05.09	Добре задерновані крейдяні відслонення, угруповання формацій <i>Artemisieta salsoiditis</i> , <i>Hedysareta cretacei</i> . Крейдяні степи формацій <i>Stipeta pennatae</i> , <i>Stipeta capillatae</i>	-/-
-/-	Крейдяні відслонення на правому березі Айдару між селами Танюшівка Новопсковського р-ну і Шарівка Білокуракинського р-ну	49,831300	38,896564	01.08.09	Крейдяні степи формацій <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Stipeta capillatae</i> , <i>Stipeta pennatae</i>	Боровик, Сова, 2015
-/-	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Балка Ковильна». Околиці с. Зориківка Міловського р-ну.	49,370985	39,801085	30.05.09	Відвершки балки на корінному березі р. Комишної Степи формацій <i>Stipeta zaleskyi</i> , <i>Stipeta tirsae</i> , <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Stipeta dasyphyllae</i> .	Боровик Л.П.
-/-	Околиці с. Кирносове Міловського р-ну. Балка Дубова, система балки Березової, притоку Комишної.	49,217627	39,990014	06.08.09	Крейдяні відслонення на схилах і останці. Угруповання формацій <i>Hyssopeta cretacei</i> , <i>Thymeta cretacei</i>	-/-
-/-	Околиці с. Великоцьк. Схили корінного берегу річки Мілової, заказник «Великоцький».	49,355407	40,073613	16.08.09	Крейдяні відслонення і степові схили, угруповання формацій <i>Stipeta capillatae</i> , <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Stipeta pulcherrimae</i>	-/-
-/-	Околиці с. Красний Деркул (Станично-Луганський р-н). Крейдяні відслонення на корінному березі Деркулу.	48,850345	39,820413	15.06.09	Фрагменти крейдяних степів на верхніх частинах схилів, угруповання формацій <i>Stipeta capillatae</i> , <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Festuceta rupicolae</i>	Боровик, Демина, Рогаль, 2009
-/-	На північ від с. Герасимівка (Станично-Луганський р-н). Крейдяні відслонення на корінному березі Деркулу.	48,785436	39,757896	15.06.09	Як домішка в угрупованнях формації <i>Thymeta cretacei</i> на відслоненнях; фрагменти крейдяних степів формацій <i>Stipeta capillatae</i> , <i>Stipeta lessingiana</i>	-/-

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
-/-	Околиці с. Давидово-Микільське, Сорокинського р-ну. Схили яружно-балкової системи в долині р. Білої (Мокрої), правої притоки Сіверського Дінця.	48,517117	39,829007	16.06.09	На мел-мергельних відслоненнях, як домішка, в угрупованнях формації <i>Thymeta cretacei</i> . У степових фрагментах формацій <i>Stipeta capillatae</i> , <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Festuceta rupicola</i> .	-/-
-/-	Околиці с. Підгірне Сорокинського (Краснодонського) р-ну. Крейдяні відслонення на корінному березі Сіверського Дінця.	48,402826	39,881149	16.06.09	Як домішка в угрупованнях на крейдяних відслоненнях і у фрагментах крейдяних степів формацій <i>Stipeta pulcherrimae</i> , <i>Elytrigietia stipifoliae</i>	-/-
-/-	Околиці с. Попівка Сорокинського (Краснодонського) р-ну. Крейдяні відслонення на корінному березі Сіверського Дінця.	48,374013	39,900096	16.06.09	Як домішка в угрупованнях на крейдяних відслоненнях і у фрагментах крейдяних степів формації <i>Elytrigietia stipifoliae</i>	-/-
-/-	На південь від с. Королівка Сорокинського (Краснодонського) р-ну	48,190984	39,927821	17.06.09	Кам'янисті справжні і чагарникові степи формацій <i>Festuceta valesiaca</i> , <i>Stipeta ucrainicae</i>	-/-
-/-	Околиці с. Астахове Довжанського р-ну. Кам'янисті відслонення і степові фрагменти в долині р. Кріпкої.	47,857434	39,641723	18.06.09	Фрагменти випасених степів формацій <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Festuceta rupicola</i> , <i>Bromopsideta ripariae</i>	-/-
-/-	Околиці с. Любиме Довжанського р-ну. Кам'янисті відслонення і степові фрагменти в долині р. Лівий Тузлів.	47,862128	39,464139	19.06.09	В угрупованнях випасених степів формацій <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Festuceta valesiaca</i> , <i>Bromopsideta ripariae</i>	-/-
<i>Stipa pennata</i> L.	На північ від с. Хворостянівка, Старобільський р-н. Балка, що перетинає корінний беріг р. Айдар	49,171823	38,862988	27.06.12	Як домішка в угрупованнях формації <i>Stipeta lessingiana</i> , чисельний	Боровик та ін., 2013
-/-	Околиці с. Лозовівка Старобільський р-н, Плоський яр. Балка, що перетинає корінний беріг р. Айдар.	49,185968	38,860626	28.06.12	Чисельний, в складі угруповань формації <i>Thymeta cretacei</i> , в нижніх частинах схилів утворює плями угруповань <i>Stipa pennata</i> + <i>Onosma tanaitica</i> + <i>Thymus cretaceus</i>	-/-
-/-	Околиці с. Лимарівка, Просянської сільської ради, Марківського р-ну. Система балок у верхів'ї Деркулу.	49,573968	39,711116	30.06.12	Перелogi і цілинні пасовища на нижніх частинах схилів балок і улоговин стоку з чорноземними ґрунтами. Угруповання формації <i>Stipeta pennatae</i> , <i>Stipeta capillatae</i> .	-/-
-/-	Околиці с. Крейдяне, Новолимарівської сільської ради, Біловодського р-ну. Балка – лівий доплив р. Деркул.	49,295613	39,674425	2.08.12	Невеликі фрагменти угруповань формації <i>Stipeta pennatae</i> в нижніх частинах схилів і в улоговинах стоку, у складі сукцесійних різнотравних лучно-степових угруповань	Боровик Л.П.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
--/	Околиці с. Зориківка Міловського р-ну, схили і балки на корінному березі р. Комишної	49,394658	39,786777	24.06.09	Переліг, біля 10 років, спорадично, чисельний. Добре задерновані крейдяні відслонення, угруповання формацій <i>Artemisieta salsoloiditis</i> , <i>Hedysareta cretacei</i> . Крейдяні степи формацій <i>Stipeta pennatae</i> , <i>Stipeta capillatae</i>	--/
--/	Крейдяні відслонення на правому березі Айдару між селами Танюшівка Новопсковського р-ну і Шарівка Білокуракинського р-ну	49,831300	38,896564	1.08.09	Крейдяні степи формацій <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Stipeta capillatae</i> , <i>Stipeta pennatae</i>	Боровик, Сова, 2015
--/	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Балка Ковильна». Околиці с. Зориківка Міловського р-ну.	49,370985	39,801085	30.05.09	Відвершки балки на корінному березі р. Комишної Степи формацій <i>Stipeta zalesskyi</i> , <i>Stipeta tirsae</i> .	Боровик Л.П.
--/	Околиці с. Кирносове Міловського р-ну. Балка Дубова, система балки Березової, притоку Комишної.	49,217627	39,990014	6.08.09	Крейдяні відслонення на схилах і останці. Угруповання формацій <i>Hyssopeta cretacei</i> , <i>Thymeta cretacei</i>	--/
--/	Околиці с. Великоцьк. Схили корінного берегу річки Мілової, заказник «Великоцький».	49,355407	40,073613	16.08.09	Крейдяні відслонення і степові схили, угруповання формацій <i>Stipeta capillatae</i> , <i>Stipeta tirsae</i> , <i>Stipeta pennatae</i>	--/
--/	Околиці с. Красний Деркул (Станично-Луганський р-н). Крейдяні відслонення на корінному березі Деркулу.	48,850345	39,820413	15.06.09	Фрагменти крейдяних степів на верхніх частинах схилів, угруповання формацій <i>Stipeta capillatae</i> , <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Festuceta rupicola</i>	Боровик, Демина, Рогаль, 2009
--/	На північ від с. Герасимівка (Станично-Луганський р-н). Крейдяні відслонення на корінному березі Деркулу.	48,785436	39,757896	15.06.09	Угруповання формації <i>Thymeta cretacei</i> на відслоненнях і на схилах з дерново-карбонатними ґрунтами у фрагментах крейдяних степів формацій <i>Stipeta capillatae</i> , <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Elytrigietta stipifoliae</i> , як невелика домішка.	--/
--/	На південь від с. Королівка Сорокінського (Краснодонського) р-ну	48,190984	39,927821	17.06.09	Кам'янисті справжні і чагарникові степи формацій <i>Festuceta valesiaca</i> , <i>Stipeta ucrainicae</i>	--/
<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch.	На північ від с. Хворостянівка, Старобільський р-н. Балка, що перетинає корінний беріг р. Айдар.	49,171823	38,862988	27.06.12	Угруповання формації <i>Stipeta pulcherrimae</i> невеликими плямами поширені на схилах з карбонатними ґрунтами	Боровик та ін., 2013
--/	Околиці с. Лозовівка Старобільський р-н, Плоский яр. Балка, що перетинає корінний беріг р. Айдар.	49,184369	38,868330	28.06.12	У складі угруповань на дерново-карбонатних ґрунтах, спорадично	--/

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
-/-	Околиці с. Крейдяне, Новолимарівської сільської ради, Біловодського р-ну. Балка – лівий доплив р. Деркул.	49,295613	39,674425	2.08.12	У складі дернино-злакових угруповань формації <i>Festuceta rupicolae</i>	Боровик Л.П.
-/-	Крейдяні відслонення на правому березі Айдару між селами Танюшівка Новопсковського р-ну і Шарівка Білокураїнського р-ну	49,831300	38,896564	1.08.09	Крейдяні степи формацій <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Stipeta capillata</i> , <i>Stipeta pennata</i>	Боровик, Сова, 2015
-/-	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Балка Ковильна». Околиці с. Зориківка Міловського р-ну.	49,370985	39,801085	30.05.09	Балки на корінному березі р. Комишної Степи формацій <i>Stipeta zalesskyi</i> , <i>Stipeta tirsae</i> .	Боровик Л.П.
-/-	Околиці с. Зориківка Міловського р-ну, схили і балки на корінному березі р. Комишної	49,367761	39,829382	24.06.09	Крейдяні степи формацій <i>Stipeta pennata</i> , <i>Stipeta capillata</i>	-/-
-/-	Околиці с. Великоцьк. Схили корінного берегу річки Мілової, заказник «Великоцький»	49,355407	40,073613	16.08.09	На гумусова ній крейди, угруповання формацій <i>Stipeta capillata</i> , <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Stipeta pulcherrimae</i>	-/-
-/-	Між селами Красний Деркул і Герасимівка (Станично-Луганський р-н). Крейдяні відслонення на корінному березі Деркулу.	48,832070	39,782830	15.06.09	На схилах з дерново-карбонатними ґрунтами. Фрагменти крейдяних степів формацій <i>Stipeta capillata</i> , <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Elytrigeta stipifolia</i> , <i>Stipeta pulcherrimae</i> , як домішка або домінує.	Боровик, Демина, Рогаль, 2009
-/-	Околиці с. Давидово-Микільське, Сорокинського (Краснодонського) р-ну. Схили яружно-балкової системи в долині р. Білої (Мокрої), правої притоки Сіверського Дінця	48,517117	39,829007	16.06.09	На мел-мергельних відслоненнях, як домішка в угрупованнях формації <i>Thymeta cretacei</i> . У степових фрагментах формацій <i>Stipeta capillata</i> , <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Festuceta rupicolae</i> .	-/-
-/-	Околиці с. Підгірне Сорокинського (Краснодонського) р-ну. Крейдяні відслонення на корінному березі Сіверського Дінця.	48,402826	39,881149	16.06.09	Як домішка в угрупованнях на крейдяних відслоненнях і у фрагментах крейдяних степів формацій <i>Stipeta pulcherrimae</i> , <i>Elytrigeta stipifolia</i>	-/-
-/-	Околиці с. Попівка Сорокинського (Краснодонського) р-ну. Крейдяні відслонення на корінному березі Сіверського Дінця.	48,374013	39,900096	16.06.09	У фрагментах крейдяних степів на нижніх частинах схилів, формації <i>Elytrigeta stipifolia</i> .	-/-
-/-	На південь від с. Королівка Сорокинського (Краснодонського) р-ну	48,190984	39,927821	17.06.09	Кам'янисті справжні і чагарникові степи формацій <i>Festuceta valesiaca</i> , <i>Stipeta ucrainica</i>	-/-
<i>Stipa tirsae</i> Stev.	Околиці с. Лимарівка, Просянської сільської ради, Марківського р-ну. Система балок у верхів'ї Деркулу.	49,576066 49,582049	39,716171 39,737157	30.06.12	На супіщаних ґрунтах і на солонцях. Як невелика домішка в угрупованнях формації <i>Festuceta rupicolae</i>	Боровик та ін., 2013

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
-//-	Околиці с. Крейдяне, Новолимарівської сільської ради, Біловодського р-ну. Балка – лівий доплив р. Деркул.	49,295613	39,674425	2.08.12	У складі дернино-злакових і чагарникових угруповань формацій <i>Festuceta rupicola</i> , <i>Caragana fruticis</i> , <i>Amygdaleta nanae</i>	Боровик Л.П.
-//-	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Балка Ковильна». Околиці с. Зориківка Міловського р-ну.	49,370985	39,801085	30.05.09	Відвершки балки на корінному березі р. Комишної Степи формацій <i>Stipeta zaleskyi</i> , <i>Stipeta tirsae</i>	-//-
-//-	Околиці с. Великоцьк. Схили корінного берегу річки Мілової, заказник «Великоцький».	49,355407	40,073613	16.08.09	Степові схили, угруповання формацій <i>Stipeta capillatae</i> , <i>Stipeta tirsae</i> , <i>Stipeta pennatae</i>	-//-
-//-	Околиці с. Підгірне Сорокинського (Краснодонського) р-ну. Крейдяні відслонення на корінному березі Сіверського Дінця.	48,402826	39,881149	16.06.09	Спорадично у фрагментах крейдяних степів формацій <i>Stipeta pulcherrimae</i> , <i>Elytrigietta stipifoliae</i>	Боровик, Демина, Рогаль, 2009
<i>Stipa ucrainica</i> P. Smirn.	Околиці с. Микішівка Сорокинського (Краснодонського) р-ну	48,232764	39,946487	17.06.09	Кам'янисті степи формації <i>Festuceta valesiaca</i> (ac. <i>Festuca valesiaca</i> + <i>Stipa ucrainica</i> + <i>Stipa dasyphylla</i>)	Боровик, Демина, Рогаль, 2009
-//-	На південь від с. Королівка Сорокинського (Краснодонського) р-ну	48,190984	39,927821	17.06.09	Кам'янисті справжні і чагарникові степи формацій <i>Festuceta valesiaca</i> , <i>Stipeta ucrainica</i>	-//-
<i>Stipa zaleskyi</i> Wilensky	Околиці с. Лимарівка, Проснянської сільської ради, Марківського р-ну. Система балок у верхів'ї Деркулу.	49,574591	39,713296	30.06.12	На перелозі, як домішка в угрупованнях формацій <i>Festuceta rupicola</i> , <i>Poa angustifoliae</i>	Боровик та ін., 2013
-//-	Околиці с. Зориківка Міловського р-ну, схили і балки на корінному березі р. Комишної	49,394658	39,786777	30.05.09	Переліг, біля 10 років, групи особин, чисельний. Крейдяні степи формацій <i>Stipeta lessingiana</i> , <i>Stipeta capillatae</i> , <i>Stipeta pennatae</i> .	Боровик Л.П.
-//-	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Балка Ковильна». Околиці с. Зориківка Міловського р-ну.	49,370985	39,801085	30.05.09	Відвершки балки на корінному березі р. Комишної Степи формацій <i>Stipeta zaleskyi</i> , <i>Stipeta tirsae</i> .	-//-
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov & Zoz.	Околиці с. Зориківка Міловського р-ну, від верхки балки на корінному березі р. Комишної	49,385608	39,783773	5.05.09	Галєвини байрачного лісу, чисельний	Боровик Л.П.

Література

- Боровик Л.П., Демина О.Н., Рогаль Л.Л. Матеріали к инвентаризации целинных участков в приграничной зоне Луганской области. *Науковий вісник Луганського НАУ. Серія Біологічні науки*, 2009, 8: 22–30.
- Боровик Л.П., Яроцкий В.Ю., Пастернак В.П., Марков Р.В., Шепитько В.С. Перспективные территории для сохранения степного биоразнообразия и расширения природно-заповедного фонда на севере Луганской области. *Степной бюллетень*. 2013, 37: 13–18.
- Боровик Л., Сова Т. Про необхідність охорони ділянки крейдяного степу на півночі Луганської області. *Вісник Національного науково-природничого музею*, 2015, 13: 25–32.

Бронскова Олена Миколаївна

Бронсков Олександр Іванович

Національний природний парк «Меотида», Донецька область

ЗНАХІДКИ ВИДІВ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, В ОБЛАСТЯХ СТЕПОВОЇ ЗОНИ

За умов наростаючої фрагментації природних та напівприродних залишків степових екосистем, зменшення їх площі, деградації та трансформації рослинного покриву під дією антропогенних чинників особливе значення має виявлення локалітетів рідкісних та таких, що знаходяться під загрозою зникнення, видів рослин з метою їх першочергової охорони та збереження. Виявлення нових і підтвердження існування раніше відомих локалітетів цих видів з уточненням їх геолокації надає змогу побачити реальну картину розповсюдження созофітів, відслідкувати її зміни в часі та просторі та провести необхідні заходи зі збереження та відтворення рослинного світу.

Знахідки рідкісних видів здебільшого були здійснені у ході маршрутно-експедиційного обстеження території Північного Приазов'я та частково – попутно під час зоологічних та ботанічних екскурсій у інших регіонах України. Деякі знахідки вже були опубліковані (Бронскова, Бронсков, 2016, 2018) і в даній роботі не наводяться. Збирання гербарію проводилось за необ-

хідності у 2015–2018 рр., а фотографування рослин та геолокація точки за допомогою GPS-навігаторів здійснювалися у кожному випадку. Обробка картографічної інформації проводилась вільним програмним забезпеченням QGIS. У графі таблиці «Додаткова інформація» вказано рясність дослин по шкалі Друде чи кількість особин в чисельному вимірі, або площа локалітету (для *Caragana scythica* (Kom.) Pojark.). Відносно *Glycyrrhiza glabra* L. зазначимо, що наведені точки знахідок лише приблизно ілюструють розповсюдження даного виду у прибережній смузі Азовського моря в межах Донецької області, де він зустрічається часто і місцями масово. Матеріали польових досліджень були покладені в основу наукового обґрунтування розширення території національного природного парку «Меотида» та створення 16 нових об'єктів природно-заповідного фонду у Мангушському і Нікольському районах Донецької області.

Назви видів рослин наводяться за Червоною книгою України (ЧКУ, 2009). Прийняті скорочення: НПП – національний природний парк; в-ще – водосховище.

Вид	Місце знахідки	Широта	Довгота	Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Adonis vernalis</i> L.	Долина р. Калець нижче с. Перемога (1)	47,28956	37,44184	10.04.2010	sol	Бронсков О.І., Бронскова О.М.
- // -	Балка Харцизька (1)	47,17376	38,05729	10.05.2011	un	- // -
- // -	Долина р. Каратиш вище с. Стародубівка (1)	47,14316	37,08418	16.04.2014	un	- // -
- // -	Балка Панасова нижче с. Зелений Яр (1)	47,17267	37,09368	16.04.2014	un	- // -
- // -	Балка Харцизька (1)	47,18698	38,06265	27.04.2014	un	- // -
- // -	Околиці с. Покровське (2)	47,32973	35,60943	25.04.2015	un	- // -
- // -	Долина р. Темрюк вище с. Веселе (1)	47,19743	36,96818	23.03.2016	un	- // -
- // -	Долина р. Каратюк вище с. Захаріївка (1)	47,1805	36,93498	08.04.2016	sol	- // -
- // -	Балка Панасова нижче с. Зелений Яр (1)	47,18134	37,07901	02.05.2016	un	- // -

Вид	Місце знахідки	Широта	Довгота	Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
- // -	Долина р. Каратюк (1)	47,18893	36,92105	02.05.2016	300 ос.	- // -
- // -	Околиці с. Шевченко (1)	47,24289	37,45488	30.04.2017	10 ос.	- // -
- // -	- // -	47,25514	37,47719	30.04.2017	30 ос.	- // -
- // -	Околиці с. Шевченко (1)	47,25884	37,46737	30.04.2017	40 ос.	- // -
- // -	Долина р. Каратиш вище с. Суженка (1)	47,1582	37,10717	30.06.2017	6 ос.	- // -
<i>Adonis wolgensis Steven</i>	Долина р. Вовча вище с. Карлівка (1)	48,14195	37,48062	27.03.2010	sol	- // -
- // -	На схід від с. Луганське (1)	47,90796	37,7384	01.04.2010	sp	- // -
- // -	Долина р. Бичок нижче с. Олександро-Калинове (1)	48,43877	37,68173	04.04.2010	sp	- // -
- // -	Долина р. Калка на північ від с. Гранітне (1)	47,33511	37,54938	10.04.2010	sol	- // -
- // -	Балка Широка на північ від с. Обрив (1)	47,1376	38,17478	16.04.2010	un	- // -
- // -	Балка Корнеєва поблизу с. Нова Мар'ївка (1)	47,45512	37,91892	17.04.2010	un	- // -
- // -	Схил до р. Вовча (1)	48,11107	37,46921	17.04.2011	sol	- // -
- // -	Балка Суха (1)	48,2925	37,77384	25.04.2011	sol	- // -
- // -	- // -	48,31336	37,75268	25.04.2011	sol	- // -
- // -	- // -	48,35108	37,73597	25.04.2011	sol	- // -
- // -	Долина р. Темрюк вище с. Веселе (1)	47,19734	36,96872	23.03.2016	un	- // -
- // -	Долина р. Кальчик нижче с. Катеринівка (1)	47,43597	37,2651	28.04.2016	un	- // -
- // -	Околиці с. Федорівка (1)	47,2108	37,13757	23.03.2017	5 ос.	- // -
- // -	Околиці с. Українка (1)	47,29056	37,09965	27.05.2017	10 ос.	- // -
- // -	Околиці с. Катеринівка (1)	47,43385	37,27196	28.05.2017	un	- // -
- // -	Схил до р. Кальчик (1)	47,40851	37,30286	28.05.2017	un	- // -
- // -	Балка Вели-Тарама (1)	47,38294	37,41814	18.06.2017	3 ос.	- // -
- // -	- // -	47,37603	37,41512	18.06.2017	15 ос.	- // -
- // -	Балка Полкова (1)	47,35809	37,49421	18.06.2017	3 ос.	- // -
- // -	Околиці с. Суженка (1)	47,15832	37,10961	30.06.2017	1 ос.	- // -
- // -	- // -	47,15959	37,10965	30.06.2017	1 ос.	- // -
<i>Allium lineare L.</i>	Околиці с. Гірне (1)	48,06843	38,21833	19.06.2011	un	- // -
<i>Artemisia hololeuca M. Bieb.</i>	Долина р. Берестова поруч з с. Червоне (1)	47,83747	37,78363	11.07.2010	sol	- // -
- // -	Долина р. Кринка (1)	47,81388	38,53461	19.06.2011	sol	- // -
- // -	Околиці с. Сидорове (1)	48,99448	37,61535	09.07.2011	sol	- // -
- // -	Балка Вісла (1)	48,99163	37,54516	01.07.2012	sol	- // -
- // -	Долина р. Біленька (1)	48,66577	37,71998	24.07.2012	sol	- // -
- // -	- // -	48,66695	37,71253	24.07.2012	sol	- // -
<i>Astragalus albicaulis DC.</i>	Околиці с. Іванівське (1)	48,58371	37,9041	12.05.2013	sol	- // -
- // -	Околиці с. Новоганнівка (3)	48,43181	39,51016	08.07.2012	un	- // -
- // -	Околиці с. Богородичне (1)	49,01788	37,50015	08.07.2012	sol	- // -
- // -	Схил до р. Кринка (1)	48,67896	37,66204	24.07.2012	un	- // -
- // -	- // -	48,66856	37,71149	24.07.2012	sol	- // -

Вид	Місце знахідки	Широта	Довгота	Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Astragalus asper</i> Jacq.	Балка Безіменна (1)	47,13784	37,96937	02.06.2013	un	- // -
- // -	Околиці с. Новоганнівка (3)	48,44629	39,43093	01.06.2012	un	- // -
- // -	- // -	48,45525	39,4333	01.06.2012	un	- // -
- // -	Балка Безіменна (1)	47,14224	37,98778	21.05.2014	un	- // -
- // -	Околиці с. Першокостянтинівка (4)	46,235931	33,65127	05.05.2018	sol	- // -
<i>Astragalus henningii</i> (Steven) Boriss.	Балка Безіменна (1)	47,14582	37,95613	06.06.2010	un	- // -
- // -	Околиці с. Самсонове (1)	47,10364	38,02627	20.04.2013	6 ос.	- // -
- // -	Околиці м. Краснодар (3)	48,28731	39,78148	05.05.2013	un	- // -
- // -	Околиці с. Сабівка (3)	48,5994	39,12443	06.05.2013	un	- // -
- // -	Околиці с. Рибаківка (1)	47,00878	37,45781	11.04.2015	un	- // -
- // -	Балка Бурякова (1)	46,97166	37,358	13.04.2015	un	- // -
- // -	Околиці с. Азовське (1)	46,95567	37,35759	13.04.2015	un	- // -
- // -	Балка Бурякова (1)	46,98608	37,37663	22.04.2016	100 ос.	- // -
- // -	- // -	46,98678	37,37147	22.04.2016	100 ос.	- // -
- // -	Околиці с. Мелекіне (1)	46,95814	37,37717	22.04.2016	10 ос.	- // -
- // -	Балка Бурякова (1)	46,99063	37,38552	08.05.2016	300 ос.	- // -
- // -	Околиці с. Комишувате (1)	47,07481	37,17934	27.04.2017	220 ос.	- // -
- // -	Околиці с. Шевченко (1)	47,25493	37,47691	30.04.2017	1 ос.	- // -
- // -	- // -	47,25434	37,47533	30.04.2017	13 ос.	- // -
- // -	- // -	47,25415	37,4738	30.04.2017	20 ос.	- // -
- // -	- // -	47,25515	37,47282	30.04.2017	12 ос.	- // -
- // -	- // -	47,25585	37,47152	30.04.2017	30 ос.	- // -
- // -	Балка Бурякова (1)	46,97446	37,37864	13.05.2017	200 ос.	- // -
- // -	- // -	46,99036	37,38525	13.05.2017	10 ос.	- // -
- // -	Схил до р. Каратюк (1)	47,18936	36,91784	27.04.2018	1 ос.	- // -
<i>Astragalus tanaiticus</i> K. Koch	Околиці с. Калаус (3)	48,77471	38,91246	06.05.2013	50 ос.	- // -
<i>Calophaca wolgarica</i> (L. f.) DC.	Балка Безіменна (1)	47,15103	37,96303	21.05.2014	un	- // -
- // -	м. Маріуполь (1)	47,09523	37,50610	02.04.2016	un	- // -
- // -	Заказник «Знаменівська балка» (1)	47,45391	37,43066	03.06.2016	600 ос.	- // -
<i>Caragana scythica</i> (Kom.) Pojark.	Околиці с. Андріївка (1)	47,83788	37,78373	11.07.2010	un	- // -
- // -	- // -	47,83854	37,77529	11.07.2010	un	- // -
- // -	Околиці с. Новоселівка (1)	47,83005	37,83335	11.07.2010	un	- // -
- // -	Балка Харцизька (1)	47,18996	38,04759	07.05.2011	un	- // -
- // -	Балка Безіменна (1)	47,15081	37,9614	09.05.2011	un	- // -
- // -	Околиці с. Андріївка (1)	47,83681	37,78889	16.05.2011	un	- // -
- // -	Ділянка НПП «Меотиди» «Половецький степ» (1)	47,19699	36,96801	23.03.2016	un	- // -
- // -	Околиці с. Азовське (1)	46,95427	37,35701	23.04.2016	un	- // -
- // -	Балка Бабах-Тарама (1)	46,89735	37,08096	23.04.2016	un	- // -
- // -	Околиці с. Зелений Яр (1)	47,17907	37,0827	02.05.2016	un	- // -
- // -	- // -	47,17964	37,07921	02.05.2016	un	- // -
- // -	- // -	47,18112	37,07921	02.05.2016	un	- // -

Вид	Місце знахідки	Широта	Довгота	Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
- // -	Ділянка НПП «Меотида» «Половецький степ» (1)	47,18309	36,93083	02.05.2016	un	- // -
- // -	- // -	47,17494	36,95176	02.05.2016	un	- // -
- // -	- // -	47,18416	36,92944	02.05.2016	sp	- // -
- // -	Околиці с. Глибоке (1)	46,99085	37,38569	08.05.2016	un	- // -
- // -	- // -	46,99147	37,38672	08.05.2016	un	- // -
- // -	Околиці с. Калинове (1)	47,45776	37,45773	03.06.2016	un	- // -
- // -	Ділянка НПП «Меотида» «Половецький степ» (1)	47,16692	36,98531	03.06.2016	un	- // -
- // -	Заказник «Знаменівська балка» (1)	47,45110	37,43307	03.06.2016	un	- // -
- // -	- // -	47,44700	37,43128	03.06.2016	un	- // -
- // -	- // -	47,44781	37,42751	03.06.2016	un	- // -
- // -	- // -	47,44663	37,42523	03.06.2016	un	- // -
- // -	Заказник «Бешаш» (1)	47,25584	37,08191	19.06.2016	un	- // -
- // -	- // -	47,26137	37,06411	19.06.2016	un	- // -
- // -	- // -	47,26141	37,05604	19.06.2016	un	- // -
- // -	- // -	47,26430	37,04940	19.06.2016	un	- // -
- // -	- // -	47,25589	37,07310	19.06.2016	un	- // -
- // -	Околиці с. Юр'ївка (1)	46,94366	37,17548	27.04.2017	7 м ²	- // -
- // -	- // -	46,94118	37,17716	27.04.2017	3 м ²	- // -
- // -	Околиці с. Дем'янівка (1)	47,05748	37,18595	27.04.2017	1 м ²	- // -
- // -	Околиці с. Шевченко (1)	47,25487	37,47633	30.04.2017	1 м ²	- // -
- // -	- // -	47,25364	37,47510	30.04.2017	3 м ²	- // -
- // -	- // -	47,26018	37,47517	30.04.2017	3 м ²	- // -
- // -	- // -	47,25987	37,47407	30.04.2017	3 м ²	- // -
- // -	Околиці с. Українка (1)	47,29657	37,08923	27.05.2017	79 м ²	- // -
- // -	Схил до р. Кальчик (1)	47,41562	37,28811	28.05.2017	1 м ²	- // -
- // -	- // -	47,40741	37,302	28.05.2017	13 м ²	- // -
- // -	- // -	47,41137	37,30625	28.05.2017	1 м ²	- // -
- // -	Балка Вели-Тарама (1)	47,37691	37,4141	18.06.2017	28 м ²	- // -
- // -	- // -	47,3679	37,407257	18.06.2017	20 м ²	- // -
- // -	Околиці с. Федорівка (1)	47,19533	37,11204	30.06.2017	13 м ²	- // -
- // -	Околиці с. Суженка (1)	47,15306	37,10486	30.06.2017	3 м ²	- // -
- // -	Околиці с. Бойове (1)	47,17033	37,14066	30.06.2017	3 м ²	- // -
- // -	- // -	47,17281	37,13292	30.06.2017	13 м ²	- // -
<i>Centaurea taliewii</i> Клеорow	Схил до р. Кальміус (1)	47,54876	37,98544	06.04.2013	20 ос.	- // -
- // -	Околиці с. Азовське (1)	46,95422	37,35683	13.04.2015	250 ос.	- // -
- // -	Схил над с. Мелекіне (1)	46,96408	37,40701	22.04.2016	50 ос.	- // -
- // -	Балка Бурякова (1)	46,99361	37,38824	08.05.2016	20 ос.	- // -
- // -	- // -	46,98423	37,37694	08.05.2016	10 ос.	- // -
- // -	- // -	46,97614	37,38362	13.05.2017	30 ос.	- // -
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	Урочище Круглик (1)	48,27154	38,55673	04.04.2009	sol	- // -
- // -	На південь від с. Калинове (1)	48,12857	37,45389	27.03.2010	sp	- // -
- // -	Долина р. Вовча вище с. Карлівка (1)	48,14182	37,47977	27.03.2010	sol	- // -

Вид	Місце знахідки	Широта	Довгота	Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
- // -	На північ від с. Калинове (1)	48,14497	37,44098	27.03.2010	sol	- // -
- // -	Північно-західні околиці м. Ясинувата (1)	48,1307	37,82088	31.03.2010	sol	- // -
- // -	На захід від с. Луганське (1)	47,909454	37,733913	01.04.2010	sp	- // -
	Схил до Клебан-Бикського водосховища (1)	48,44128	37,68676	04.04.2010	sp	- // -
<i>Elytrigia stipifolia</i> (Czern. ex Nevski) Nevski	Околиці с. Бойове (1)	47,17016	37,13882	30.06.2017	14 oc.	- // -
<i>Erodium beketowii</i> Schmalh.	Схил до р. Кальміус поблизу с. Майорове (1)	47,49974	37,94341	03.06.2010	sol	- // -
- // -	- // -	47,50701	37,92786	14.07.2012	sol	- // -
- // -	Околиці с. Василівка (1)	47,60671	38,02666	13.06.2011	sol	- // -
- // -	Схил до р. Кальміус (1)	47,6029	37,95641	18.09.2011	sol	- // -
- // -	Схил до р. Кальчик поблизу с. Касянівка (1)	47,28071	37,47953	24.04.2013	sol	- // -
- // -	- // -	47,2895	37,48584	24.04.2013	sol	- // -
- // -	Схил до р. Кальміус поблизу с. Пищевик (1)	47,24665	37,76618	25.04.2013	sol	- // -
- // -	Схил до р. Кальміус поблизу с. Пищевик (1)	47,25251	37,76617	25.04.2013	sol	- // -
- // -	Балка Максимова (1)	47,48501	37,92427	01.05.2013	sol	- // -
- // -	Схил до р. Кальчик поблизу с. Шевченко (1)	47,26509	37,4664	30.04.2017	sol	- // -
- // -	- // -	47,2589	37,47151	30.04.2017	sol	- // -
- // -	- // -	47,26516	37,46121	30.04.2017	sol	- // -
- // -	- // -	47,26238	37,46479	30.04.2017	sol	- // -
- // -	- // -	47,26307	37,46712	30.04.2017	sol	- // -
<i>Genista scythica</i> Pacz.	Балка Харцизька (1)	47,18278	38,05946	10.05.2011	sol	- // -
- // -	- // -	47,18471	38,04274	10.05.2011	sp	- // -
- // -	- // -	47,18804	38,05221	27.04.2014	sp	- // -
- // -	Білосарайська коса (1)	46,9269	37,31355	07.06.2015	un	- // -
- // -	- // -	46,93698	37,341	18.05.2016	sp	- // -
- // -	- // -	46,94332	37,35518	28.05.2016	sp	- // -
<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	Зсуви до Азовського моря (1)	46,982261	37,431101	21.08.2015	un	- // -
- // -	- // -	46,975944	37,427366	21.08.2015	un	- // -
- // -	- // -	46,989809	37,441866	21.08.2015	un	- // -
- // -	- // -	47,010344	37,46055	27.08.2015	un	- // -
- // -	- // -	47,022008	37,46995	27.08.2015	sp	- // -
- // -	Околиці с. Мелекіне (1)	46,960957	37,390039	22.04.2016	sp	- // -
- // -	- // -	46,95718	37,372606	22.04.2016	sol	- // -
- // -	Балка Бурякова (1)	46,96777	37,366365	22.04.2016	cop	- // -
- // -		46,975663	37,374296	22.04.2016	sp	- // -
- // -	Білосарайська коса (1)	46,939911	37,352109	22.04.2016	sol	- // -
- // -	- // -	46,943432	37,357659	22.04.2016	sp	- // -
- // -	- // -	46,903951	37,327378	10.06.2016	sol	- // -
- // -	Балка Бурякова (1)	46,961193	37,360861	10.06.2016	sp	- // -
- // -	Білосарайська коса (1)	46,951981	37,354761	31.05.2017	sol	- // -

Вид	Місце знахідки	Широта	Довгота	Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
- // -	Околиці с. Азовське (1)	46,952227	37,328275	31.05.2017	sol	- // -
- // -	Білосарайська коса (1)	46,936664	37,358723	14.06.2017	sp	- // -
- // -	- // -	46,9379	37,36749	14.06.2017	sp	- // -
- // -	- // -	46,948642	37,374046	14.06.2017	sp	- // -
- // -	- // -	46,944515	37,34766	05.07.2017	un	- // -
- // -	- // -	46,918543	37,33754	05.07.2017	un	- // -
<i>Hyacinthella pallasiana</i> (Steven) Losinsk.	Схил до р. Калка (1)	47,339916	37,538509	10.04.2010	un	- // -
- // -	Схил до р. Калка (1)	47,336172	37,538395	10.04.2010	sol	- // -
- // -	Околиці с. Кременівка (1)	47,321355	37,48709	10.04.2010	sol	- // -
- // -	Околиці с. Кременівка (1)	47,314234	37,494868	10.04.2010	sol	- // -
- // -	Схил до р. Кальміус біля с. Сонцеве (1)	47,531138	37,996971	15.04.2010	sp	- // -
- // -	Балка Корнеєва (1)	47,4562	37,886296	17.04.2010	sp	- // -
- // -	Схил до р. Кальміус біля с. Ларіне (1)	47,869178	37,928665	30.05.2010	sol	- // -
- // -	Балка Безіменна (1)	47,143752	37,953986	06.04.2013	sol	- // -
- // -	Околиці с. Українка (1)	47,288962	37,105591	19.04.2013	sp	- // -
- // -	Пам'ятка природи «Чердакли»(1)	47,284343	37,483355	24.04.2013	sp	- // -
- // -	Околиці с. Касянівка (1)	47,300715	37,504893	16.04.2014	cop	- // -
- // -	Околиці с. Стародубівка (1)	47,120298	37,061652	16.04.2014	cop	- // -
- // -	Долина р. Темрюк (1)	47,195581	36,973666	23.03.2016	sp	- // -
- // -	- // -	47,203722	36,974872	10.06.2016	sp	- // -
- // -	Околиці с. Шевченко (1)	47,242227	37,454553	30.04.2017	un	- // -
- // -	- // -	47,252285	37,480961	30.04.2017	un	- // -
- // -	- // -	47,259193	37,473195	30.04.2017	un	- // -
- // -	- // -	47,27969	37,448225	30.04.2017	sol	- // -
- // -	Околиці с. Українка (1)	47,29219	37,092116	27.05.2017	un	- // -
- // -	Околиці с. Малоянісоль (1)	47,407805	37,302199	28.05.2017	un	- // -
- // -	- // -	47,41086	37,305582	28.05.2017	sol	- // -
<i>Onosma tanaitica</i> Klokov	Околиці с. Богородичне (1)	49,017471	37,481303	24.05.2010	sp	- // -
- // -	Околиці с. Ларіне (1)	47,860976	37,934418	28.05.2010	un	- // -
- // -	Долина р. Калинівка нижче с. Зоря	48,376995	37,664733	04.07.2010	un	- // -
- // -	Околиці м. Амвросіївка (1)	47,795409	38,532454	13.05.2012	sp	- // -
- // -	Околиці с. Велике Мішкове (1)	47,889013	38,577514	13.05.2012	sp	- // -
- // -	Околиці м. Амвросіївка (1)	47,793223	38,54348	13.05.2012	sol	- // -
- // -	Балка Вісла (1)	48,989633	37,542749	01.07.2012	sp	- // -
- // -	Околиці с. Пришиб (1)	49,029604	37,643011	02.07.2012	sol	- // -
- // -	Околиці с. Семенівка (1)	48,678658	37,660661	24.07.2012	sol	- // -
- // -	Балка Суха вище с. Романівка (1)	48,351947	37,734985	25.04.2011	un	- // -
- // -	Долина р. Калинівка нижче с. Зоря (2)	48,392524	37,669137	27.05.2011	sol	- // -
- // -	Околиці с. Білоярівка (1)	47,803892	38,555489	19.06.2011	sp	- // -
- // -	Околиці с. Слов'янка (5)	48,432188	36,720303	11.05.2013	sol	- // -
- // -	Околиці с. Іванівське (1)	48,583026	37,903559	12.05.2013	sp	- // -
- // -	- // -	48,579695	37,895427	12.05.2013	sol	- // -

Вид	Місце знахідки	Широта	Довгота	Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	Околиці с. Галіцинівка (1)	48,119237	37,439176	14.05.2011	un	- // -
- // -	Околиці с. Слов'янка (5)	48,433416	36,724465	11.05.2013	un	- // -
- // -	Околиці с. Кінські Роздори (2)	47,376213	36,435591	03.05.2015	un	- // -
- // -	Балка Бурякова (1)	46,977032	37,377783	22.04.2016	un	- // -
- // -	Долина р. Каратюк (1)	47,183849	36,937679	02.05.2016	un	- // -
<i>Paeonia tenuifolia</i> L.	Околиці с. Калинове (1)	48,146107	37,446116	27.03.2010	un	- // -
- // -	Схил над Клебан-Бикським в-щем (1)	48,438794	37,67648	11.04.2010	un	- // -
- // -	Околиці с. Первомайське (1)	47,477232	37,962563	17.04.2010	un	- // -
- // -	Околиці с. Калинове (1)	48,148927	37,453002	09.05.2010	sol	- // -
- // -	- // -	48,154775	37,461827	09.05.2010	sol	- // -
- // -	Околиці с. Зоря (1)	48,386453	37,670992	27.05.2011	un	- // -
- // -	Балка Харцизька (1)	47,187186	38,051194	27.04.2014	un	- // -
<i>Scrophularia cretacea</i> Fisch. ex Spreng.	Околиці с. Богородичне (1)	49,017175	37,498391	08.07.2012	un	- // -
- // -	Околиці с. Семенівка (1)	48,678771	37,659513	24.07.2012	un	- // -
- // -	Околиці с. Білокузьминівка (1)	48,667068	37,715786	24.07.2012	un	- // -
- // -	Околиці с. Богородичне (1)	49,017469	37,497089	11.07.2011	un	- // -
<i>Tulipa biflora</i> Pall.	Схил над Клебан-Бикським в-щем (1)	48,437969	37,680524	25.04.2011	un	- // -
<i>Tulipa granitcola</i> (Klokov et Zoz) Klokov	Схил до р. Калка (1)	47,340302	37,538906	10.04.2010	un	- // -
- // -	Схил до р. Калка (1)	47,3358	37,538685	10.04.2010	un	- // -
- // -	Околиці с. Кременівка (1)	47,321763	37,486339	10.04.2010	sp	- // -
- // -	Схил до р. Кальміус біля с. Сонцеве(1)	47,529554	37,993902	17.04.2010	sp	- // -
- // -	Балка Корнеєва (1)	47,456229	37,885308	17.04.2010	sp	- // -
- // -	Схил до р. Кальміус (1)	47,470913	37,89834	17.04.2010	sp	- // -
- // -	Околиці с. Касянівка (1)	47,29653	37,500338	06.04.2013	un	- // -
- // -	Околиці с. Українка (1)	47,287987	37,105955	19.04.2013	sol	- // -
- // -	Долина р. Темрюк (1)	47,215798	36,976009	19.04.2013	sol	- // -
- // -	- // -	47,193252	36,971024	19.04.2013	sol	- // -
- // -	Пам'ятка природи «Чердакли» (1)	47,28811	37,487003	24.04.2013	sp	- // -
- // -	Околиці с. Стародубівка (1)	47,12065	37,062495	16.04.2014	sp	- // -
- // -	Околиці с. Калиніне (1)	47,460993	37,45324	28.04.2015	sol	- // -
- // -	Долина р. Темрюк (1)	47,195084	36,973765	23.03.2016	sp	- // -
- // -	Околиці с. Катеринівка (1)	47,435972	37,265095	28.04.2016	un	- // -
- // -	Околиці с. Шевченко (1)	47,242072	37,45478	30.04.2017	un	- // -
- // -	Околиці с. Українка (1)	47,29219	37,092116	27.05.2017	un	- // -
- // -	Околиці с. Катеринівка (1)	47,432495	37,26491	28.05.2017	un	- // -
- // -	Околиці с. Малооянісоль (1)	47,41114	37,310495	28.05.2017	un	- // -
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz	Схил до р. Бичок (1)	48,43755	37,64635	25.04.2010	un	- // -
- // -	Околиці с. Софіївка (3)	48,37118	38,52739	02.05.2010	sol	- // -
- // -	Схил до р. Кальміус (1)	47,5382	37,99552	20.04.2013	un	- // -
- // -	Околиці с. Шевченко (1)	47,26181	37,46352	30.04.2017	un	- // -

Вид	Місце знахідки	Широта	Довгота	Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Tulipa ophiophylla</i> Klokov et Zoz	Схил над Клебан-Бикським в-щем (1)	48,437765	37,687131	27.03.2010	un	- // -
- // -	Балка Безіменна (1)	47,134576	37,953696	13.04.2013	un	- // -
- // -	Околиці с. Українка (1)	47,288678	37,107081	19.04.2013	un	- // -
- // -	Долина р. Темрюк (1)	47,21449	36,976407	19.04.2013	un	- // -
- // -	- // -	47,191859	36,972482	19.04.2013	un	- // -
- // -	Околиці с. Галицінівка (1)	48,107484	37,470302	06.04.2014	un	- // -
- // -	Білосарайська коса (1)	46,931166	37,317604	13.04.2015	un	- // -
- // -	Білосарайська коса (1)	46,939663	37,350987	13.04.2015	un	- // -
- // -	Околиці с. Мелекіне (1)	46,962375	37,396135	03.04.2016	un	- // -
- // -	- // -	46,960076	37,386229	03.04.2016	un	- // -
- // -	Білосарайська коса (1)	46,940824	37,306276	10.04.2016	un	- // -
- // -	- // -	46,944222	37,357362	28.05.2016	un	- // -
- // -	Схил над Клебан-Бикським в-щем (1)	48,437765	37,687131	27.03.2010	un	- // -
- // -	Балка Безіменна (1)	47,134576	37,953696	13.04.2013	un	- // -
- // -	Околиці с. Українка (1)	47,288678	37,107081	19.04.2013	un	- // -

(1) – Донецька обл.; (2) – Запорізька обл.; (3) – Луганська обл.; (4) – Херсонська обл.; (5) – Дніпровська обл.

Література

1. Бронскова О.М., Бронсков О.І. Нові знахідки рідкісних рослин у Північному Приазов'ї. У зб.: *Рідкісні рослини і гриби України та прилеглих територій: реалізація природоохоронних стратегій: матер. IV Міжнародної конференції* (Київ, 16–20 травня 2016 р.). Київ: Паливода А.В., 2016, с. 65–67.
2. Бронскова О.М., Бронсков О.І. Рослини Червоної книги України у національному природному парку «Меотида». У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин: матер. V Міжнародної конференції* (Херсон, 25–28 червня 2018 р.). Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 2018, с. 31–35.
3. *Червона книга України. Рослинний світ*. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.

Брусенцова Наталія Олександрівна,
Безроднова Ольга Володимирівна,
Саїдахмедова Наталія Борисівна

Національний природний парк «Слобожанський», Харківська область

ВИДИ РОСЛИН І МІКОБІОТИ З ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ ТА БЕРНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ НА ТЕРИТОРІЇ КРАСНОКУТСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Виявлення локалітетів рідкісних і зникаючих видів, моніторинг за станом їхніх популяцій має важливе значення. Це сприяє покращенню охорони таких видів, дозволяє спланувати і науково обґрунтувати певні природоохоронні заходи, що є невід'ємною частиною роботи національних природних парків (НПП). На Харківщині розташовано три НПП – «Гомільшанські ліси», «Дворічанський» і «Слобожанський» (відповідно Зміївський, Дворічанський і Краснокутський райони). В межах цих парків і на прилеглих територіях сконцентрована значна частина як загального флористичного різноманіття області, так і раритетної компоненти регіональної флори. НПП «Слобожанський» увійшов до переліку важливих ботанічних територій (ІПА) України (Bezrodnova, Saidakhmedova, 2017).

Краснокутський район знаходиться на північно-му заході Харківської області. Ця територія доволі унікальна – це частина басейну р. Дніпро (переважна частина області належить до басейну Доне) і осередок Слобожанського Полісся у Лісостеповій зоні. Саме вздовж р. Мерла розташований найбільший на Харківщині комплекс лісових боліт та озер поліського типу. Наразі значну частину району складають агроландшафти, але на території району збереглися і природні комплекси, які представлені дібровами, борами, суборами, вільшняками, остеп-

неними балками та заплавними луками. Історично так склалось, що саме у Краснокутському районі флористичний і фітоценотичний склад рослинних угруповань до початку ХХІ ст. був мало вивчений, дослідження мали фрагментарний характер. Лише в останні десятиріччя, з початком роботи зі створення НПП «Слобожанський», ботанічні та фітосозологічні дослідження стали більш планомірні, набули певної всебічності (Філатова, Саїдахмедова, Клімов, 2012). НПП «Слобожанський» (загальною площею 5244 га) було створено Указом Президента України №1047/2009 від 11 грудня 2009 року, але діяльність співробітників наукового відділу парку розпочалась тільки у 2012 р. Станом на 2016 рік здійснено інвентаризацію флори, створено систематичні списки судинних рослин, мохоподібних, водоростей, грибів і грибоподібних організмів, лишайників, що їх було виявлено на території НПП «Слобожанський», складено загальну характеристику раритетної фракції флори (Безроднова, 2016). Завдяки роботі співробітників парку, фахівців із інших науково-дослідних установ і вищих навчальних закладів також створено базу даних місцезнаходжень рідкісних і зникаючих видів флори. У таблиці наведені дані про локалітети видів рослин та представників мікобіоти, які включені до Червоної книги України (2009) та Резолюції 6 Бернської конвенції.

Знахідки видів рослин з Червоної книги України та Бернської конвенції

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Bulbocodium versicolor</i>	Околиці с. Березівка	49,906	34,952	2015	Єдиний локалітет	Саїдахмедова Н.Б.
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	Околиці с. Качалівка	50,013	35,173	16.03.2015	Приблизно 20 особин	Саїдахмедова Н.Б., Біатов А.П.
- // -	Околиці с. Качалівка	50,015	35,170	16.03.2015	Поряд декілька локалітетів. Усього до 20 особин.	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Околиці смт Краснокутськ	50,041	35,121	19.03.2016	2 локалітети	Саїдахмедова Н.Б.
- // -	Між сел. Степове (Піонерське) та с. Котелівка	50,055	34,970	2015	Кілька особин	Саїдахмедова Н.Б., Біатов А.П.
- // -	Між с. Любівка та сел. Степове (Піонерське)	50,049	35,031	2015	Багато рослин по степовій балці	- // -
- // -	Околиці с. Березівка	49,908	34,955	2015	Близько 10 локалітетів в межах степової балки	Саїдахмедова Н.Б.
- // -	Околиці с. Любівка	50,027	35,089	2014	1 локалітет	- // -
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó	Заплава р. Мерчик, в околицях с. Мурафа	50,054	35,290	26.05.2018	Більше 100 пагонів	Бондаренко З.С., Брусенцова Н.О.
<i>Diphasiastrum complanatum</i> (L.) Holub	НПП «Слобожанський»	50,053	35,238	2007-2018	Один локалітет	Саїдахмедова Н.Б. (Безроднова, Саїдахмедова, 2016)
- // -	НПП «Слобожанський»	50,065	35,267	2016-2018	Один локалітет	- // -
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	Поряд із лісовими болотами та озерами, Володимирівське ПНДВ, НПП «Слобожанський»	50,060*	35,241*	2007-2018	Близько 20 локалітетів у межах парку від 2-5 до 100-200 м ²	Саїдахмедова Н.Б., Бондаренко З.С., Брусенцова Н.О., Безроднова О.В., Біатов А.П.
- // -	Володимирівське лісництво, Гутянський лісгосп	50,105	35,290	2014	1 локалітет	Брусенцова Н.О., Бондаренко З.С.
<i>Jurinea cyanoides</i> (L.) Rchb.	Володимирівське ПНДВ, НПП «Слобожанський»	50,060*	35,241*	2012-2018	Спорадично на всій території	Саїдахмедова Н.Б., Брусенцова Н.О., Безроднова О.В.
<i>Dracocephalum ruyschiana</i> L.	НПП «Слобожанський»	50,068	35,246	2009	У межах 1 локалітету 7 особин	Саїдахмедова Н.Б.
<i>Utricularia minor</i> L.	Лісові болота та озера НПП «Слобожанський»	50,051	35,202	2014-2018	Ще виявлена в 4 місцях у сусідніх болотах	- // -
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Hill.	Володимирівське ПНДВ, НПП «Слобожанський»	50,060*	35,241*	2007-2018	Спорадично на всій території	Саїдахмедова Н.Б., Бондаренко З.С., Брусенцова Н.О., Безроднова О.В., Біатов А.П.
- // -	Околиці с. Березівка	49,906	34,952	2015	1 локалітет	Саїдахмедова Н.Б.
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l.	Володимирівське ПНДВ, НПП «Слобожанський»	50,060*	35,241*	2007-2018	Спорадично на всій території	- // -
- // -	Околиці с. Березівка	49,924	34,957	2015	1 локалітет	Саїдахмедова Н.Б.
<i>Allium ursinum</i> L.	Володимирівське ПНДВ, НПП «Слобожанський»	50,081	35,270	2013-2018	Ще 6 локалітетів у межах кварталу	- // -
- // -	Пархомівське ПНДВ, НПП «Слобожанський»	50,112	35,173	2012-2017	Ще 5 локалітетів у системі цього яру	Саїдахмедова Н.Б., Брусенцова Н.О., Біатов А.П.
- // -	- // -	50,125	35,190	2013-2018	Ще 3 локалітети в системі цього яру	Саїдахмедова Н.Б., Біатов А.П.
<i>Iris furcata</i> M. Bieb. (<i>Iris hungarica</i> Waldst. & Kit.)	Околиці сел. Степове (Піонерське)	50,061	34,964	2015	2 локалітети	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Володимирівське ПНДВ, НПП «Слобожанський»	50,051	35,265	2014-2017	Ще 5 локалітетів поряд у сусідніх кварталах	Саїдахмедова Н.Б., Брусенцова Н.О.
- // -	- // -	50,055	35,259	2014-2017	Ще 2 локалітети поряд у межах кварталу	- // -
- // -	- // -	50,050	35,246	2008-2017	Ще 1 локалітет поряд у межах кварталу	- // -
- // -	- // -	50,045	35,214	2015-2017	2 локалітети, близько 100 пагонів	- // -
- // -	- // -	50,073	35,206	2014	На 2017 рік у межах 2 локалітетів більше 200 пагонів	Саїдахмедова Н.Б.
<i>Iris pineticola</i> Klokov	- // -	50,051	35,265	2014	На 2018 рік у межах 1 локалітету на 100 м ² 4 куртини – 52 вегет. і 8 генеративних пагонів	- // -
<i>Fritillaria meleagris</i> L.	Заплава на лівому березі р. Мерла напроти с. Любівка	49,994	35,042	2015	Площа близько 2 га	Біатов А.П., Саїдахмедова Н.Б.
- // -	Заплава на лівому березі р. Мерла напроти с. Капранське, до межі з Полтавською обл., включаючи ботанічний заказник «Капранський»	49,950	34,903	2015	Окремі локалітети на площі близько 100-150 га	- // -
- // -	Заплава на лівому березі р. Мерла напроти с. Городнє	50,103	35,261	2015	Поодинокі	- // -
- // -	Заплава р. Мерчик на межі з НПП «Слобожанський»	50,063	35,285	2014	2 локалітети	Рижков С.
- // -	Заплава р. Мерчик на межі з НПП «Слобожанський» напроти с. Володимирівка	50,072	35,275	2014	Площа локалітету близько 1 га, ще 4 менші локалітети на відстані 150-300 м. На 2018 рік щільність ценопопуляції коливається від 1-2 до 10-20 особин на 1м ² .	Біатов А.П., Саїдахмедова Н.Б.
- // -	Володимирівське ПНДВ, НПП «Слобожанський»	50,082	35,272	2015	На 2018 рік в межах 1 локалітету площею 20 м ² приблизно 100 вегет. та генеративних особин	- // -.
- // -	Заплава р. Мерла на межі з НПП «Слобожанський»	50,095	35,243	2015	1 локалітет	- // -
- // -	Заплава р. Мерла, місце впадіння р. Мерчик, на межі з НПП «Слобожанський»	50,096	35,249	2015-2018	3 локалітети (2 поряд, 1 – на відстані 300 м), в межах яких до 100 генеративних особин	Саїдахмедова Н.Б., Брусенцова Н.О., Безроднова О.В.
<i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.	Володимирівське ПНДВ, НПП «Слобожанський»	50,049	35,245	2015	Більше 100 особин	Саїдахмедова Н.Б., Біатов А.П.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Пархомівське ПНДВ, НПП «Слобожанський»	50,130	35,199	2018	Більше 50 особин	Брусенцова Н.О.
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov & Zoz	- // -	50,115**	35,185**	2012-2018	Спорадично по всій території	Саїдахмедова Н.Б., Брусенцова Н.О., Бондаренко З.С., Біатов А.П.
- // -	Володимирівське ПНДВ, НПП «Слобожанський»	50,071	35,202	2016	1 локалітет у межах ділянки діброви	Брусенцова Н.О.
- // -	- // -	50,094	35,242	2013	2 локалітети в межах ділянки діброви	Саїдахмедова Н.Б.
- // -	Вздовж межі парку від с. Сорокове до місця протікання р. Мерчик через ліс, НПП «Слобожанський»	50,085	35,271	2013	Близько 15 локалітетів	Саїдахмедова Н.Б., Біатов А.П.
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	Володимирівське ПНДВ, НПП «Слобожанський»	50,056	35,258	2014-2017	8 локалітетів у межах кварталу	Саїдахмедова Н.Б., Брусенцова Н.О.
- // -	- // -	50,043	35,218	2015	1 особина	Саїдахмедова Н.Б.
- // -	Пархомівське ПНДВ, НПП «Слобожанський»	50,115**	35,185**	2012-2018	7 відомих локалітетів, ймовірно існує більше	Саїдахмедова Н.Б., Брусенцова Н.О., Біатов А.П.
- // -	Околиці с. Качалівка	50,015	35,168	2015	17 особин	Саїдахмедова Н.Б., Біатов А.П.
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	Пархомівське ПНДВ, НПП «Слобожанський»	50,107	35,177	2014-2017	4 локалітети вздовж озера Вільшанка	Саїдахмедова Н.Б., Брусенцова Н.О.
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	- // -	50,107	35,176	2014-2017	2 локалітети вздовж озера Вільшанка	- // -
- // -	Володимирівське ПНДВ, НПП «Слобожанський»	50,056	35,258	2014-2018	2 локалітети в межах кварталу	- // -
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	- // -	50,072	35,205	2012	2 локалітети в межах кварталу	Саїдахмедова Н.Б., Біатов А.П.
- // -	- // -	50,080	35,217	2014-2016	3 локалітети в межах кварталу	Біатов А.П., Безроднова О.В.
- // -	- // -	50,082	35,228	2009	2 локалітети в сусідніх кварталах	Саїдахмедова Н.Б.
<i>Stipa borysthena</i> Klokov ex Prokudin	- // -	50,060*	35,241*	2008-2018	Близько 10 локалітетів у межах парку	Саїдахмедова Н.Б., Брусенцова Н.О., Безроднова О.В., Біатов А.П.
<i>Stipa capillata</i>	Околиці с. Котелівка	50,041	34,959	2015	Кілька локалітетів у степовій балці	Саїдахмедова Н.Б.
- // -	Околиці с. Березівка	49,911	34,950	2015	Більше 10 локалітетів у межах степової балки	Саїдахмедова Н.Б.
<i>Batrachospermum gelatinosum</i> (L.) D.C.	р. Мерчик, околиці с. Володимирівка	50,077	35,276	10.05.2014	Вегетативні та генеративні слані	Жежера М.Д.
<i>Roya anglica</i> G.S. West.	НПП «Слобожанський»	50,061	35,268	2014	Поодинокі	Жежера М.Д. (Жежера, 2016)

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Mutinus caninus</i> (Huds.) Fr.	пам'ятка природи «Мурафська дача», НПП «Слобожанський»	50,070	35,289	30.06.2015	Одне плодове тіло	Прилуцький О.В.
<i>Polyporus umbellatus</i> (Pers.) Fr.	НПП «Слобожанський»	50,13	35,19	19.06.2013	Одне плодове тіло	Прилуцький О.В., Брусенцова Н.О.

* 50.060, 35.241 – координати умовного центру Володимирівського природоохоронного науково-дослідного відділення (ПНДВ) НПП, наведені для широко розповсюджених видів.

** 50.115, 35.185 – координати умовного центру Пархомівського природоохоронного науково-дослідного відділення (ПНДВ) НПП, наведені для широко розповсюджених видів.

Таким чином, на території Краснокутського району було зафіксовано 23 види рослин та 2 види грибів, що занесені до Червоної книги України. З них 19 видів рослин та 2 види грибів зростають на території НПП «Слобожанський» (Літопис природи..., 2017).

Загалом, рідкісні види в НПП охороняються шляхом збереження їхніх локалітетів та просвітницької роботи з підвищення екологічної свідомості населення Краснокутського району.

Література

1. Безроднова О.В., Саїдахмедова Н.Б. Збереження популяції *Diphasiastrum complanatum* (L.) Holub у НПП «Слобожанський». У зб.: *Природоохоронні території в минулому, сучасному й майбутньому світі (до 130-річчя створення «Пам'ятки Пеняцької» першої природоохоронної території у Європі: матер. II міжнародної наукової конференції* (Львів, 26–27 жовтня 2016 р.). Львів: Ліга-прес, 2016, с. 39–42.
2. Безроднова О.В. Раритетна фракція флори Національного природного парку «Слобожанський» (вивчення та охорона). У зб.: *Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень: матер. четвертої Міжнародної науково-практичної конференції* (Путила, 28–29 квітня 2017 р.). Путила: Центр екологічної освіти та інформації, 2016 б, с. 44–47.
3. Жежера М.Д. До флори водоростей Національного природного парку «Слобожанський»: Charophyta (Zygnematales, Charophyceae). У зб.: *Природоохоронні території в минулому, сучасному й майбутньому світі (до 130-річчя створення «Пам'ятки Пеняцької» першої природоохоронної території у Європі: матер. II міжнародної наукової конференції* (Львів, 26–27 жовтня 2016 р.). Львів: Ліга-прес, 2016, с. 126–128.
4. *Літопис природи Національного природного парку «Слобожанський»*. Брусенцова Н.О., Бондаренко З.С., Барішніков О.О., Жежера М.Д., Безроднова О.В., Атемадова Т.А., Бодня О.В., Коротеєва А.Д., Прилуцький О.В., Савченко А.О., Саїдахмедова Н.Б., Скоробогатов Є.В., Хлесткова А.О., Шевченко О.С., Шумілова А.В., Яцюк Є.О., Яцюк І.І. Краснокутськ, 2017, т. 5, 354 с.
5. Філатова О.В., Саїдахмедова Н.Б., Клімов О.В. *Національний природний парк Слобожанський*. У кн.: *Фіторізноманіття заповідників і національних природних парків України*. Ред. В.А. Онищенко, Т.Л. Андрієнко. Київ: Фітосоціоцентр, 2012, с. 486–495.
6. *Червона книга України. Рослинний світ*. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.
7. Bezrodnova O.V., Saidakhmedova N.B. Bir na Merli. *Important Plant Areas of Ukraine* / Ed. V.A. Onyshchenko. Kyiv: Alterpress, 2017, p. 42–44.

Бузунко Петро Андрійович

Національний університет «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка, м. Чернігів

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В ЩОРСЬКО-СЕМЕНІВСЬКОМУ ГЕОБОТАНІЧНОМУ РАЙОНІ

Дані, представлені в таблиці, зібрано впродовж пошуків популяції созологічно цінних видів вищих судинних рослин з 2013 по 2018 рр. Допомогу з визначенням окремих видів рослин та поради концептуального характеру надавав д. б. н. О. В. Лукаш (Національний університет «Чернігівський колегі-

ум» ім. Т. Г. Шевченка). Частину пошуків проведено сумісно з І. К. Левченком (Семенівська гімназія №2 Чернігівської області), переможцем Всеукраїнського етапу олімпіади з екології 2016 року. При встановленні координат використано GPS-навігатор Garmin Dakota 10.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Allium ursinum</i> L.	Заповідне урочище місцевого значення «Радомська дача»	51,948874	32,482726	25.04.14	Ділянка лісу дубово-грабового. Площа 3–4 га.	Бузунко П. А., [1, 2]
- // -	- // -	51,936281	32,488623	- // -	Ділянка лісу дубово-грабового. Площа 100 м ² .	Бузунко П. А., [1]
<i>Astragalus arenarius</i> L.	Біля с. Набережне, кв. 18 Блешнянського лісництва	52,202106	32,394363	23.08.15	Ділянка лісу соснового зеленомохового	- // -
<i>Botrychium lunaria</i> (L.) Sw.	Ліс на схід від вул. Кути Перші, м. Семенівка,	52,131614	32,613800	04.06.14	Ділянка лісу соснового зеленомохового, нараховано 34 особини	Бузунко П. А., [3, 4]
- // -	Ліс на схід від вул. Кути Перші, м. Семенівка	52,131194	32,617741	15.06.15	Ділянка лісу соснового зеленомохового, 2 особини	Бузунко П. А.
- // -	Ліс на північ від с. Миколаївка Семенівського р-ну	52,270580	32,665406	28.06.14	Ділянка лісу соснового зеленомохового, 3 особини	Бузунко П. А., [1]
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soo	Заплавна лука Снов, на схід від с. Тимоновичі	52,283432	32,432890	13.06.15	Вказана точка найближча від дороги, особини трапляються вздовж річки щонайменше протягом 800 м	Бузунко П. А., [1]
- // -	Болото між м. Семенівка й ботанічним заказником місцевого значення Кривуша	52,166057	32,638920	15.06.14, 11.06.15, 12.07.17	У 2015 році нараховано близько 180 генеративних особин	- // -
- // -	Лука за присадибними ділянками по вул. Замостя м. Семенівка, біля затопленого торфового кар'єру	52,168753	32,617106	02.06.15, 18.06.17	Поодинокі особини	- // -
- // -	Болото на північ від с. Машове	52,121924	32,799864	09.06.14	Поодинокі особини	- // -
- // -	Заболочена лука вздовж траси за 0,5 км на північ від с. Іваніне	52,007217	32,665066	30.06.14	Площа 3 га	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Заповідне урочище місцевого значення Радомська дача, на виїзді з лісу біля с. Майбутнє	51,962832	32,467555	26.06.15	3 генеративні особини.	Бузунко П. А.
<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soo	Заболочена лука вздовж траси за 0,5 км на північ від с. Іваніне	52,008240	32,664364	01.07.14	Поодинокі особини.	Бузунко П. А., визначила Данько Г. В.
<i>Diphysastrum complanatum</i> (L.) Holub	Ліс між м. Семенівка й с. Мхи, кв. 44	52,146395	32,472774	01.05.14	1 куртина біля 25-30 м ² .	Бузунко П. А., [1]
- // -	Ліс між м. Семенівка й с. Жадове, біля залізниці	52,101278	32,665954	13.04.14	Ліс сосновий зеленомоховий. 1 куртина біля 25-30 м ² .	- // -
- // -	Ліс за 1,7 км на схід від вул. Кути Перші м. Семенівка	52,118806	32,621984	18.04.14	Ліс сосновий зеленомоховий. 1 куртина біля 30 м ² .	- // -
- // -	Машівське лісництво	52,101566	32,743447	24.04.15	Ліс сосновий зеленомоховий. Вказано координати однієї з куртин, площа кожної 20-200 м ² . Всього 6 куртин.	Бузунко П. А.
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	Ліс на схід від с. Ферубки	52,167898	32,835933	05.06.14	Ліс сосновий зеленомоховий, розсіяно.	Бузунко П. А., [1]
- // -	Миколаївський ліс, біля кордону з РФ	52,271848	32,663125	28.06.14	Розсіяно, переважно поодинокі особини. Ближче до узлісся соснового лісу.	- // -
- // -	Лісовий масив між м. Семенівка й вул. Кути Перші, частина, що межує з дорогою Семенівка-Жадове	52,131289	32,650997	12.06.14, 28.07.17	Популяція витягнута смугою вздовж дороги. 28.07.17 р. нараховано 125 генеративних і 58 вегетативних особин.	Бузунко П. А., Левченко І. К., [1, 4]
- // -	Заповідне урочище місцевого значення «Радомська дача»	51,960201	32,478809	30.06.14, 27.06.15	Західна частина урочища, ділянки лісу соснового з домішкою дубу звичайного.	Бузунко П. А.
- // -	Заповідне урочище місцевого значення «Холминська дача»	51,859449	32,558919	03.07.17	Ліс дубовий ліщиново-яглицевий, розсіяно.	- // -
- // -	Ботанічний заказник місцевого значення Боровицька дача	51,826301	31,880610	10.08.17	Дубово-сосновий ліс ліщиновий.	- // -
<i>Jovibarba globifera</i> (L.) J. Parn	Ліс на північний схід від с. Тимоновичі	52,295128	32,409114	13.06.15	Сосновий ліс зеленомоховий.	Бузунко П. А., [1]
- // -	Заповідне урочище місцевого значення «Базарна роща»	52,167823	32,540141	26.07.13, 28.04.14, 13.07.17	Сосновий ліс зеленомоховий, піщаний ґрунт.	Бузунко П. А., Левченко І. К., [2, 3]
- // -	Ліс між м. Семенівка й с. Мхи, кв. 44	52,141954	32,448132	01.05.14, 13.06.15	Ділянка лісу соснового зеленомохового. Площа біля 3 га.	Бузунко П. А., [1]
<i>Lilium martagon</i> L.	Ліс на схід від вул. Кути Перші, м. Семенівка	52,133310	32,614193	20.07.14	На місці вирубки й у лісі навколо неї.	Бузунко П. А. [4]

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Liparis loeselii</i> (L.) Rich.	Заболочена ділянка лісу вільхового, біля берега водойми Кар'єри, м. Семенівка	52,168299	32,613390	22.07.18	Знайдено 1 генеративну особину.	Бузунко П. А., Левченко І. К.
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	Ліс на схід від с. Ферубки	52,161392	32,849932	04.05.16	Окремі куртини площею біля 10 м ² .	Бузунко П. А.
- // -	Ліс на північний схід від м. Семенівки	52,191988	32,624217	21.04.14	Ліс сосновий зеленомоховий. Окремі куртини площею 10-30 м ² . Під час рекогносцировочного маршруту нараховано 8 куртин.	- // -
- // -	Заповідне урочище місцевого значення «Базарна роща»	52,183595	32,567796	21.04.14	Ліс сосновий зеленомоховий. Окремі куртини площею 10-30 м ² .	- // -
- // -	Ліс на південь від с. Набережне	52,185863	32,396023	17.06.14	Ліс сосновий зеленомоховий.	- // -
- // -	Ботанічний заказник місцевого значення «Кривуша»	52,167306	32,654359	23.02.14	Ділянка лісу соснового. Місцями утворює суцільний покрив площею в декілька га (до 3-4 га).	Бузунко П. А., Левченко І. К., [1]
- // -	Ліс між м. Семенівка і вул. Кути Перші, урочище Пенькомочище, кв. 71, 72 Семенівського лісництва	52,141868	32,605264	21.04.14	Переважно на ділянках лісу соснового зеленомохового. Впродовж огляду позначено 11 місцезростань, надано координати однієї з ділянок посередині.	Бузунко П. А., [1]
- // -	Ліс між м. Семенівка і вул. Кути Перші, урочище Пенькомочище	52,134991	32,628305	05.05.15	Ліс сосновий зеленомоховий.	Бузунко П. А.
- // -	Ліс, біля 2 км на схід від вул. Кути Перші	52,117459	32,619349	05.05.15	Ліс сосновий зеленомоховий, декілька куртин площею 30-100 м ² .	- // -
- // -	Ліс між м. Семенівка і с. Мхи, кв. 43, 44, 50, 51 Блешнянського лісництва	52,142154	32,472856	01.05.14	Ліс сосновий зеленомоховий, нараховано 7 куртин вздовж траси, надано координати однієї з середніх.	Бузунко П. А., [1]
- // -	Північна частина Орликівського лісництва, лісовий заказник Калино-Дубицька дача	52,097250	32,449786	14.05.14	Ліс сосновий зеленомоховий, декілька куртин по 20-50 м ² .	Бузунко П. А.
- // -	Ліс між с. Орликівка і с. Тополівка	52,053112	32,444251	31.07.14	Ліс сосновий зеленомоховий, декілька куртин вздовж лісової дороги.	Бузунко П. А., Левченко І. К.
- // -	Ліс між м. Семенівка й с. Жадове, біля залізниці	52,101283	32,667303	13.04.14	Ліс сосновий зеленомоховий. Численні куртини 10-100 м ² .	Бузунко П. А.
- // -	Машівське лісництво, кв. 83, 84, 85	52,102611	32,735925	24.04.15	Ліс сосновий зеленомоховий. Вказано координати однієї з численних куртин, площа кожної 30-300 м ² . Всього відмічено 7 куртин.	Бузунко П. А., [1]

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Заповідне урочище місцевого значення «Холминська дача»	51,862146	32,565451	03.08.17	Ділянка лісу дубово-соснового. Площа – 35 м ² .	Бузунко П. А.
- // -	Ботанічний заказник місцевого значення «Вершини»	51,684427	32,001490	11.05.18	Ліс сосновий зеленомоховий, площа куртин 30-50 м ² .	- // -
- // -	Ліс сосновий зеленомоховий на північ від м. Снов	51,843257	31,975257	10.08.17	1 куртина, площа 40 м ² .	- // -
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	Миколаївський ліс, біля кордону з РФ, ділянка лісу соснового.	52,269635	32,657550	28.06.14, 17.05.15	Розсіяна популяція, переважно поодинокі особини.	Бузунко П. А., [1]
- // -	Ліс між с. Ферубки і с. Угли	52,168849	32,860906	04.05.16	Розсіяна популяція, переважно поодинокі особини.	Бузунко П. А.
- // -	Ліс між м. Семенівка й с. Жадове, зі сторони Семенівки	52,131231	32,650109	28.07.17	Поодинокі особини.	- // -
- // -	Заповідне урочище місцевого значення «Радомська дача»	51,950220	32,463575	27.06.15	Поодинокі особини.	- // -
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	Ліс на схід від с. Ферубки	52,167416	32,836305	05.06.14, 11.05.15	Доволі компактна популяція, відстань між сусідніми особинами чи групами коливається в межах 1-20 м. нарахували понад 800 особин.	Бузунко П. А., [1]
- // -	Ліс на північ від с. Миколаївка, біля кордону з РФ	52,271810	32,662999	28.06.14	Дуже розсіяна популяція, переважно з поодиноких особин, ділянка лісу соснового зеленомохового.	- // -
- // -	Ліс на схід від вул. Кути Перші (м. Семенівка)	52,137357	32,614873	30.06.14	Ділянка лісу соснового з домішками дубу звичайного, берези бородавчатої. Розсіяно.	Бузунко П. А., Левченко І. К., [4]
- // -	Заповідне урочище місцевого значення «Радомська дача»	51,960251	32,478852	06.07.14, 27.06.15	Ділянка лісу соснового з домішками дубу звичайного.	Бузунко П. А., Левченко І. К.
- // -	Заповідне урочище місцевого значення «Холминська дача»	51,858818	32,559080	03.08.17	Ліс дубовий ліщиново-яглицевий.	Бузунко П. А.
- // -	Ботанічний заказник місцевого значення Боровицька дача	51,825170	31,874723	10.08.17	Дубово-сосновий ліс ліщиновий, розсіяно.	- // -
<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.	Ліс на схід від вул. Кути Перші (м. Семенівка)	52,136005	32,614740	30.06.14	Ділянка лісу соснового з домішками дубу звичайного, берези бородавчатої.	Бузунко П. А., Левченко І. К., [4]
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. s.l.	Ліс на схід від вул. Кути Перші (м. Семенівка), кв. 66, 71-73 Семенівського лісництва	52,119586	32,619577	21.04.14, 22.04.15, 15.04.17, 05.05.18	Ділянка лісу соснового зеленомохового. Популяція займає ділянку завдовжки 700 м, що тягнеться з півночі на південь.	Бузунко П. А., Левченко І. К., [1]

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	На північ від с. Погорільці, кв. 35, 39 Радомського лісництва	52,066821	32,521676	04.04.14, 15.04.15, 05.05.18	Ділянка лісу соснового зеленомохового, найбільше квітучих особин на межі з вирубанною ділянкою.	Бузунко П. А. [1]
- // -	Біля 1 км на схід від с. Орликівка	52,071338	32,445226	15.04.15	Ділянка лісу соснового зеленомохового.	Бузунко П. А.

Література

1. Лукаш А.В., Бузунко П.А., Левченко І.К. Оптимизация территориальной охраны фиторазнообразия Щорско-Семеновского геоботанического района (Восточное Полесье) в связи с новыми флористическими находками. В сб.: *Эколого-биологические аспекты состояния и развития Полесского региона и сопредельных территорий: наука, образование, культура: матер. VII Международной заочной научно-практической конференции* (Мозырь, 2016 г.). Мозырь: МГПУ им. И.П. Шамякина, 2016, с. 77–79.
2. Лукаш О.В. *Флора судинних рослин Східного Полісся: созологічна оцінка*. Київ: Фітосоціоцентр, 2010, 220 с.
3. Бузунко П.А., Левченко І.К. Созологічно цінні види рослини Семенівського району Чернігівської області та їх поширення на природно-заповідних територіях. В сб.: *Приоритеты научной ценности особо охраняемых природных территорий Полесья: матер. международной научно-практического семинара* (Чернигов, 20 февраля 2014 г.). Чернигов: Лозовий В.М., 2014, с. 118–120.
4. Левченко І.К., Бузунко П.А. Созологічно цінні види флори урочища Великий бір (Семенівський район Чернігівської області) та загроза їх знищення внаслідок вирубування лісу. У зб.: *Природні та антропогенно трансформовані екосистеми прикордонних територій у постчорнобильський період: матер. міжнародної наукової конференції*. Чернігів: Лозовий В.М., 2014, с. 38–41.

Бумар Галина Йосипівна
 Поліський природний заповідник, Житомирська обл.

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, НА ТЕРИТОРІЇ ПОЛІСЬКОГО ЗАПОВІДНИКА ТА В ЙОГО ОКОЛИЦЯХ

На території Поліського природного заповідника та в його околицях протягом тривалого часу ведуться моніторингові спостереження за станом популяцій окремих рідкісних видів Червоної книги України. Інформація про рідкісні види на території заповідника

та в деяких заказниках півночі Житомирщини наводиться в наукових працях (Андриєнко і др., 1986; Бумар, 2004, 2009а, 2009б, 2014а, 2014б). У даній статті автором вперше подаються точні місця знахідок рідкісних видів з їхніми координатами.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація
		широта	довгота		
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	Кв. 31, Селезівське л-во	51,53413	28,07497	12.06.14	Площа коливається від 100 до 200 м ²
-//-	Кв. 25 Селезівське л-во	51,54635	28,07323	19.06.14	-//-
-//-	На межі кв. 37 і ОХЗ	51,52342	28,06707	08.08.16	-//-
-//-	Кв. 31, Селезівське л-во	51,51692	28,0869	24.05.16	-//-
-//-	Кв 3 - 8, правий берег річки Болотниці	51,573517	28,11562	16.08.16	Розширює межі, близько 2000 м ²
-//-	Кв. 8.	51,57528	28,11632	-//-	-//-
-//-	Кв. 8.	51,57623	28,11682	-//-	-//-
-//-	Кв. 8	51,57858	28,117133	-//-	-//-
-//-	Кв. 8	51,580250	28,11797	-//-	-//-
-//-	Кв. 3	51,581700	28,1188	-//-	-//-
-//-	Кв. 3	51,582800	28,119	-//-	-//-
-//-	Кв. 57	51,472900	28,01852	27.06.17	Близько 100 м ²
-//-	Копищанське л-во, кв. 26 діл. 14	51, 546	27, 938	23.09.10.	Близько 0,01 га
-//-	Копищанське л-во, кв 26, діл. 7	51, 546	27, 938	23.09.10	Близько 0,01 га
-//-	Копищанське л-во, кв. 47-48	51, 529	27, 931	13.04.09	Великі площі, сосново-дубові ліси
-//-	Кв. 55 Бігунського л-ва	51,5559	28,19948	25.04.18	150 м ²
<i>Goodyera repens</i> (L.) R. Br.	Кв. 31, Селезівське л-во	51,53822	28,060550	12.06.14	Популяція знищена лісовою пожежою 2009 року
<i>Diphasiastrum tristachyum</i> (Pursh) Holub	Кв. 24, Селезівське л-во	51,54458	28,05372	12.06.14	Популяції стабільні
-//-	Кв. 31 Селезівське л-во	51,541617	28,07578	20.06.14	-//-
-//-	Кв. 42 Селезівське л-во	51,51187	28,07618	14.07.14	-//-
-//-	Деякі місця на схилі горба у кв. 24 Селезівського л-ва	51,54922	28,04753	16.07.14	Популяції стабільні
-//-	-//-	51,54313	28,0487	16.07.14	-//-
-//-	-//-	51,54715	28,04655	16.07.14	-//-
-//-	-//-	51,546667	28,04655	16.07.14	-//-

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація
		широта	довгота		
-/-	Кв. 27, Селезівське л-во	51,54037	28,25365	22.07.14	Популяція згасаюча
-/-	Кв. 49 Селезівського л-ва	51,48477	28,04215	27.06.17	Популяція стабільна
-/-	Кв. 58, ур. «Партизанські табори»	51,46938	28,03305	27.06.17	Площа зростає
-/-	-/-	51,46918	28,03298	-/-	-/-
-/-	-/-	51,47172	28,03275	-/-	-/-
-/-	-/-	51,46905	28,03242	-/-	-/-
-/-	Кв. 56 Селезівського л-ва.	51,48473	28,06515	20.06.17	Чітко виражені дві дуги
<i>Diphasiastrum zeilleri</i> (Rouy) Holub	Кв. 47, Селезівське л-во	51,504117	28,06783	14.07.14	Площа зростає
-/-	Кв.23 Селезівське л-во	51,5462	28,04272	16.07.14	Популяція стабільна
-/-	Кв. 25	51,547583	28,063883	15.07.14	Популяції загрожує підтоплення
-/-	Кв. 25	51,54792	28,06547	15.07.14	Популяція стабільна
<i>Diphasiastrum complanatum</i> (L.) Holub	Кв. 55 на старій мінералізованій смузі	51,48342	28,04658	27.06.17	Розширює межі
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soó	ОХЗ кв 33-36 Селезівського л-ва	51,53112	28,105	18.06.18	460 генеративних особин.
-/-	Ур. «Дроздов острівок», ОХЗ кв. 28.	51,54618	28,1188	23.06.14	Зменшує чисельність
-/-	Ур. «Рябий», Копищанське л-во	51,54622	28,0268	09.06.16	Популяції нечисленні.
-/-	Кв. 5, болото на правому березі річки Плотниці	51,56838	28,05895	09.08.16	-/-
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó s.l.	Кв. 27 Селезівського л-ва, біля броду на «Іваніху»	51,54402	28,08067	03.06.17	Чисельність зростає
-/-	ОХЗ кв. 51 Перганського л-ва	51,38	27,944	25.05.18	Більше 1000 квітучих особин
-/-	Ур.«Сирницькі луки», обводнені заплавні луки на березі р. Зимухи.	51,4725	28,083	02.06.09	60 квітучих особин
<i>Juncus bulbosus</i> L.	Ур. «Рябий», Копищанське л-во, брід на дорозі	51,541	28,028583	16.07.14	Популяція стабільна
-/-	Осушувальний канал на просіці кв. 31-25, Селезівське л-во.	51,55623	28,19188	30.07.14	Близько 0,01 га
-/-	В руслі річки Болотниці, кв. 19	51,55178	28,1067	-/-	Невеликі зарості, площею 1 м ²
-/-	Кв. 17 Селезівського л-ва	51,55168	28,06578	26.06.17	Три популяції у невеликих каналах
-/-	Кв 29 Селезівського л-ва, ос. канал	51,52943	28,04155	12.06.17	Близько 100 м ²
-/-	На березі невеликого потічка, ур. «Мельничка»	51,53585	28,14783	29.07.14	Малочисленні популяції, нестабільні
-/-	Ур. «Рябий», Копищанське л-во у броду по дорозі.	51,541500	28,02785	09.06.16	Популяції стабільні, займають невелику площу
<i>Drosera intermedia</i> Hayne	ОХЗ кв. 28 Селезівського л-ва	51,54162	28,07578	23.06.14	Площа заростей зменшується
-/-	На березі невеликого потічка, ур. «Мельничка»	51,53585	28,14783	29.07.14	Малочисленні популяції, нестабільні
-/-	Ур. «Рябий», Копищанське л-во у броду по дорозі.	51,541500	28,02785	9.06.16	Популяції стабільні, займають невелику площу

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація
		широта	довгота		
<i>Lycopodiella inundata</i> (L.) Holub	ОХЗ кв. 28 Селезівського л-ва	51,54162	28,07578	23.06.14	
<i>Salix lapponum</i> L.	Болото, (х. «Мільча»)	51,5559	28,19948	29.07.14	6 невеликих куртин
-//-	Ур. «Калета», кв. 28, Селезівське л-во	51,52097	28,0946	18.06.16	Декілька невеликих куртин
-//-	Селезівське л-во, кв. 41	51,50882	28,05667	14.07.14	Верби в пригніченому стані.
<i>Salix myrtilloides</i> L.	Ур. «Калета», кв. 28, Селезівське л-во	51,52097	28,0946	18.06.16	Декілька невеликих куртин
-//-	Селезівське л-во, кв. 41	51,50882	28,05667	14.07.14	Верби в пригніченому стані.
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill.	Кв. 11, ур. «Боровський Брід»	51,56683	28,08688	04.08.14	20 особин, на площі 6 м ²
-//-	ОХЗ кв. 60 Селезівського л-ва	51,47167	28,068	06.04.17	15 квітучих особин
<i>Iris sibirica</i> L.	Берег озера Грибове, ОХЗ кв. 48	51,521133	28,09555	17.05.16	4 невеликі куртини
-//-	Бігунське міжколгоспне л-во, кв 71, вид. 9 ур. «Мельничка»	51,532967	28,08435	23.05.16	Чисельність зменшується
<i>Utricularia intermedia</i> Hayne	Кв 42 Селезівського л-ва	51,50697	28,07488	20.06.17	В мочажині мезотрофного болота, цвіте
-//-	Селезівське л-во, кв. 41	51,508817	28,05667	14.07.14	-//-
-//-	Ур. «Калета», кв 28 , Селезівське л-во	51,520967	28,0946	18.06.16	Невеликі куртини
-//-	На березі невеликого потічка, ур. «Мельничка»	51,53585	28,14783	29.07.14	Малочисленні популяції, нестабільні
<i>Betula obscura</i> A. Kotula.	Кв. 62 Копищанського л-ва	51,51	28,0275	07.06.09	5 дерев в пригніченому стані
<i>Oxycoccus microcarpus</i> Turcz. ex Rupr.	Заказник «Плотниця» кв. 2	51, 378	28,004	07.07.09	-//-
<i>Scheuchzeria palustris</i> L.	Кв 6, заказник «Плотниця»	51, 368	28,001	07.07.09	Близько 0,25 га
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	ОХЗ кв.33-36 Селезівського л-ва	51,531117	28,105	18.06.18	Поодинокі особини
	ОХЗ кв. 60 Селезівського л-ва	51,47167	28,068	06.06.09	20 особин
<i>Lilium martagon</i> L.	Кв. 54 Перганського л-ва	51,379	27,99	07.06.18	100 особин у вигляді двох куртин.

Примітка. У таблиці скорочення: л-во – лісництво, ур. – урочище, ОХЗ – охоронна зона заповідника, кв – квартал.

За результатами багаторічних спостережень вдалось проаналізувати стан популяцій рідкісних видів за основними популяційними показниками, які змінюються з часом, прослідкувати за основними тенденціями розвитку популяцій, а також вжити природоохоронних заходів для їх збереження.

В умовах Поліського заповідника найбільш стабільними є популяції видів з родини плаунових: *Lycopodium annotium*, *Diphasiastrum tristachyum*, *D. zeileri*, *D. complanatum*. Відомо 35 місць знахідок зелениці триколоскової, 5 знахідок зелениці Цайллера та одне місце знахідки зелениці сплюснutoї. Популяції зеле-

ниць в умовах заповідного режиму переважно мають тенденцію до збільшення площі заростей, за виключенням трьох популяцій (квартали 30, 27, 8), які зникають з невідомих причин.

В результаті маршрутного обстеження території заказників «Страхів», «Циганка», що в Олевському районі виявлено ще 2 нові місця знахідок зелениці Цайллера. Поза межами заповідника також виявлено крупну популяцію зелениці триколоскової в кварталі 57 Бігунського лісництва Словечанського АПК. Зелениця зростає у вигляді трьох чітко виражених кілець в сосновому лісі лишайниково-зеленомоховому.

Lycopodium annotium досить поширений вид на півночі Житомирщини. Крім місць знахідок, що наведені в таблиці, вид неодноразово відмічався нами на Словечансько-Овруцькому кряжі – Городецьке (кв. 38) та Кованське (кв. 11) лісництва. У заказнику «Страхів» (Хочинське лісництво) плаун колючий є звичайним видом. Тут він утворює зарості великих розмірів.

Протягом одного дня (липень 2009 рік) маршрутного обстеження нами тричі відмічено великі зарості плауна на даній території: квартал 16 Хочинського лісництва – 800 м²; біля просіки кварталів 32 і 33 цього ж лісництва – 500 м²; на березі меліоративного каналу, який є просікою між 32 і 39 кварталами цього ж лісництва – суцільні зарості великих розмірів, біля 2 га.

Крім відомого єдиного місця знахідки *Lilium martagon* у Поліському заповіднику, даний вид відмічався нами в останні п'ять років у заказнику «Словечансько-Овруцький кряж» у розріджених дібровах, у сосняках орляково-зеленомохових з участю дуба, а також на старих дубових вирубах в заказнику «Страхів» Олевського району. Трапляється зрідка поодинокими екземплярами або дисперсними групами.

Література.

1. Андриенко Т.Л., Попович С.Ю. *Полесский государственный заповедник растительный мир*. Киев: Наук. думка, 1986, 202 с.
2. Бумар Г.Й. Щодо вивчення раритетних видів флори півночі Житомирщини. У зб.: *Й.К. Пачоський та сучасна ботаніка*. Херсон: Айлант, 2004, с. 261–264.
3. Бумар Г.Й. Раритетне фіторизноманіття Поліського природного заповідника, підходи щодо охорони та збереження. У зб.: *10-річчя Рівненського природного заповідника: матер. міжнародної науково-практичної конференції* (Сарни, 11–13 червня 2009 р.). Рівне, 2009, с. 119–128.
4. Бумар Г.Й. Проблеми збереження рідкісних видів рослин та їх оселищ в Поліському природному заповіднику. У зб.: *Природа Полісся: дослідження та охорона: матер. міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 15-річчю Рівненського природного заповідника та 10-річчю Рамсарського угіддя «Торфово-болотний масив Переброди»* (Сарни, 3–5 липня 2014 р.). Рівне: ВАТ «Рівненська друкарня», 2014, с. 308–315.
5. Бумар Г.Й. Тенденції щодо розвитку популяцій рідкісних видів рослин Поліського природного заповідника. *Заповідна справа в Україні*, 2014, 1: 8–52.

До дуже вразливих видів у заповіднику належать *Salix myrtilloides* і *S. lapponum*. У заповіднику вони перебувають у пригніченому стані через відсутність сінокосіння та зменшення обводнення боліт. Крім заповідника, *S. myrtilloides* відмічена нами в заказнику «Дідове озеро» на обводненому мезотрофному болоті (кв. 11, Кованське л-во). Вона займала площу 0,02 га. Вид добре відновлювався після весняної низової пожежі.

Platanthera bifolia поодинокими особинами відмічена нами в різнотравних дубових лісах у заказнику «Страхів» (Хочинське лісництво, квартали 6–9) та в заказнику «Микитче» (Хочинське лісництво, кв. 44).

Juncus bulbosus – великі популяції сконцентровані в заростаючих каналах Жолобницької осушувальної системи. Популяції мають тенденцію до збільшення своїх площ.

Utricularia intermedia на дослідженій території утворює невеликі малочисленні популяції, росте куртинами, добре помітними під час цвітіння. На території Поліського заповідника виявлена в декількох місцях (урочище «Йосипове болото», урочище «Рябий», урочище «Калета»). Вид приурочений до мочажин мезотрофних ділянок боліт зі значним ступенем обводнення.

Бурковський Олексій Петрович
 Донецьке обласне відділення
 ВГО «Всеукраїнська екологічна ліга»,
 Покровський район

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ, В ДОБРОПІЛЬСЬКОМУ, ПОКРОВСЬКОМУ І КОСТЯНТИНІВСЬКОМУ РАЙОНАХ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Відомості, що містяться в публікації, складаються із двох основних джерел: даних досліджень Київського національного університету ім. Тараса Шевченка по Добропільському району та власних експедицій у Покровському та частково Добропільському районах з метою виявлення ділянок, придатних для створення нових об'єктів природно-заповідного фонду та, відповідно, написання наукових обґрунтувань щодо цих ділянок. Одна експедиція була також здійснена у східну частину Костянтинівського району. Частина досліджених ділянок вже отримала статус ландшафтних та ботанічних заказників у 2018 р:

- у Добропільському районі: «Баранцевий Яр», «Брандушкін Яр», «Воронцева Поляна», «Заплава р. Бик»;
- у Покровському районі: «Караковський», «Приторський», «Галина Гірка».

Важливо відзначити, що на території ландшафтного заказника «Приторський» відновлення популяції ковили Лессінга відбулося у процесі природного самовідтворення ценозу (ревайлдінг) після припинення оранки цієї ділянки та консервації цієї території з метою лісонасадження.

Вид	Локалітет	X	Y	Рік	Автор
<i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker Gawl.) Spreng.	с. Золотий Колодязь	37,2435	48,49197	2018	Бурковський О.П.
- // -	с. Новотроїцьке	37,24273	48,57353	2018	- // -
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	с. Юріївка	36,84911	48,39272	2018	- // -
<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	с.мт Новоекономічне	37,34471	48,31366	2018	- // -
<i>Paeonia tenuifolia</i> L.	с. Зелене	36,86032	48,46428	2018	- // -
- // -	с. Золотий Колодязь	37,2435	48,49197	2018	- // -
- // -	с. Криворіжжя	36,90023	48,4495	2018	- // -
- // -	с. Кучерів Яр	37,30829	48,50651	2018	- // -
- // -	с. Никанорівка	37,25318	48,43051	2018	- // -
- // -	с. Новотроїцьке	37,24273	48,57353	2018	- // -
- // -	с. Юріївка	36,84911	48,39272	2018	- // -
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill.	с. Веселе	37,23945	48,54962	2018	- // -
- // -	с. Золотий Колодязь	37,2435	48,49197	2018	- // -
- // -	с. Новотроїцьке	37,24273	48,57353	2018	- // -
- // -	с. Юріївка	36,84911	48,39272	2018	- // -
- // -	с. Миролюбівка	37,41843	48,29211	2018	- // -
<i>Stipa borysthena</i> Klokov ex Prokudin	с. Золотий Колодязь	37,2435	48,49197	2018	- // -
- // -	с. Новотроїцьке	37,24273	48,57353	2018	- // -

Вид	Локалітет	X	Y	Рік	Автор
<i>Stipa capillata</i> L.	с. Новополтавка	37,48472	48,37417	2018	- // -
- // -	с. Бойківка	37,31606	48,38631	2018	- // -
- // -	с. Зелене	36,86032	48,46428	2018	- // -
- // -	с. Золотий Колодязь	37,2435	48,49197	2018	- // -
- // -	с. Коптеве	37,37898	48,37429	2018	- // -
- // -	с. Криворіжжя	36,90023	48,4495	2018	- // -
- // -	с. Никанорівка	37,25318	48,43051	2018	- // -
- // -	с. Новотроїцьке	37,24273	48,57353	2018	- // -
- // -	с. Шахове	37,3361	48,45293	2018	- // -
- // -	с. Юрївка	36,84911	48,39272	2018	- // -
- // -	с. Малинівка (колишн. Улянівка)	37,38851	48,32653	2018	- // -
- // -	с. Разіно	37,3092	48,35682	2018	- // -
- // -	с. Мироліубівка	37,41843	48,29211	2018	- // -
- // -	смт Новоекономічне	37,34187	48,34552	2018	- // -
- // -	- // -	37,34471	48,31366	2018	- // -
- // -	хут. Михайловський	37,35921	48,29614	2018	- // -
- // -	хут. Балаган	37,30074	48,29439	2018	- // -
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. & Rupr.	с. Новополтавка	37,48472	48,37417	2018	- // -
- // -	с. Бойківка	37,31606	48,38631	2018	- // -
- // -	с. Веселе	37,23945	48,54962	2018	- // -
- // -	с. Золотий Колодязь	37,2435	48,49197	2018	- // -
- // -	с. Коптеве	37,37898	48,37429	2018	- // -
- // -	с. Криворіжжя	36,90023	48,4495	2018	- // -
- // -	с. Кучерів Яр	37,30829	48,50651	2018	- // -
- // -	с. Никанорівка	37,25318	48,43051	2018	- // -
- // -	с. Новотроїцьке	37,24273	48,57353	2018	- // -
- // -	с. Шахове	37,3361	48,45293	2018	- // -
- // -	с. Юрївка	36,84911	48,39272	2018	- // -
- // -	м. Мирноград	37,29655	48,30818	2018	- // -
- // -	с. Малинівка (колишн. Улянівка)	37,38851	48,32653	2018	- // -
- // -	с. Разіно	37,3092	48,35682	2018	- // -
- // -	с. Мироліубівка	37,41843	48,29211	2018	- // -
- // -	смт Новоекономічне	37,34187	48,34552	2018	- // -
- // -	- // -	37,34471	48,31366	2018	- // -
- // -	хут. Михайловський	37,35921	48,29614	2018	- // -
- // -	хут. Балаган	37,30074	48,29439	2018	- // -
<i>Stipa pennata</i> L.	с. Золотий Колодязь	37,2435	48,49197	2018	- // -
<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch	с. Золотий Колодязь	37,2435	48,49197	2018	- // -
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov & Zoz	с. Бойківка	37,31606	48,38631	2018	- // -
- // -	с. Золотий Колодязь	37,2435	48,49197	2018	- // -
- // -	с. Коптеве	37,37898	48,37429	2018	- // -
- // -	с. Мироліубівка	37,41843	48,29211	2018	- // -
- // -	смт. Новоекономічне	37,34471	48,31366	2018	- // -

Василюк Олексій Володимирович

Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України,
Ukrainian Nature Conservation Group

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ГРИБІВ ТА ЛИШАЙНИКІВ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В ОБЛАСТЯХ СТЕПОВОЇ ЗОНИ

Матеріал зібраний автором під час експедицій, які проводились у 2010–2013 роках у рамках роботи громадської кампанії «Збережемо українські степи!» та були спрямовані на вивчення природних степових ділянок. Результатом експедицій стало створення у 2013 році заказників «Нагольний кряж» у Довжан-

ському та «Штормівський» у Новоайдарському районі Луганської області (знахідки видів із зазначених локалітетів також містяться у статті). Крім того, матеріали експедицій лягли в основу розробки обґрунтування включення каньйону р. Кальміус у мережу Емеральд (Спінова, Василюк, 2016).

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ					
<i>Adonis wolgensis</i> Stev.	48,01883	39,52731	Луганська область	21- 27.04.2012	Василюк О.В., Кривохижа М.В.
- // -	48,34061	39,12849	- // -	- // -	- // -
- // -	49,56752	38,15137	- // -	- // -	- // -
- // -	48,34061	39,12849	- // -	- // -	- // -
- // -	48,34517939	48,34517939	- // -	- // -	- // -
- // -	48,34583081	48,34583081	- // -	- // -	- // -
- // -	47,99103	39,51513	Околиці сіл Нагольно- Тарасівка, Березівка, Антракоп	16- 19.04.2010	Василюк О.В.
- // -	48,00716	39,54238	- // -	- // -	- // -
- // -	48,01029	39,54779	- // -	- // -	- // -
- // -	48,01404	39,51476	- // -	- // -	- // -
- // -	48,01494	39,51843	- // -	- // -	- // -
- // -	48,01680	39,52311	- // -	- // -	- // -
- // -	48,02099	39,53461	- // -	- // -	- // -
<i>Artemisia hololeuca</i> Bieb. Ex Bess.	49,54897101	39,21938864	околиці с. Новорозсош, Донцівка	4-9.04.2012	- // -
- // -	49,54925708	39,22012372	- // -	- // -	- // -
- // -	49,54988799	39,21983314	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55084015	39,22014864	- // -	- // -	- // -
- // -	49,5519585	39,22032457	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55263013	39,22086033	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55346315	39,24330644	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55349101	39,24218075	- // -	- // -	- // -
- // -	49,5535674	39,24494632	- // -	- // -	- // -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
- // -	49,55402574	39,23081045	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55449049	39,23454493	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55457923	39,23175262	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55493772	39,22814085	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55719891	39,24526761	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55772785	39,24215965	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55799015	39,24428297	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55830689	39,24531901	- // -	- // -	- // -
- // -	49,56797344	39,24112102	- // -	- // -	- // -
- // -	49,56934998	39,23954665	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57010194	39,24130137	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57176899	39,24324238	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57221213	39,24189311	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57550054	39,23863207	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57566616	39,23738164	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57717434	39,24142398	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57740406	39,24038351	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57778271	39,2388815	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57780741	39,24117851	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57904516	39,24260542	- // -	- // -	- // -
- // -	49,58503013	39,23925464	- // -	- // -	- // -
- // -	49,58899841	39,24819078	- // -	- // -	- // -
- // -	49,58900981	39,24434857	- // -	- // -	- // -
- // -	49,58910067	39,24687016	- // -	- // -	- // -
- // -	49,58950651	39,24362792	- // -	- // -	- // -
- // -	49,58982069	39,24727001	- // -	- // -	- // -
- // -	49,59040534	39,2460499	- // -	- // -	- // -
- // -	49,09077	38,87928	Луганська область	21- 27.04.2012	Василюк О.В., Кривохижа М.В.
- // -	49,10702	38,85635	- // -	- // -	- // -
- // -	49,50692	39,03205	- // -	- // -	- // -
- // -	49,54638	38,14489	- // -	- // -	- // -
<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	48,013505	39,136659	ок. с. Оріхове, Антрацитівський р-н	05.06.2011	Василюк О.В., Іноземцева Д.М., Балашов І.О.
- // -	48,024747	39,137109	- // -	- // -	- // -
- // -	48,024774	39,149826	- // -	- // -	- // -
- // -	48,027631	39,161432	- // -	- // -	- // -
- // -	48,029521	39,136601	- // -	- // -	- // -
<i>Cetraria steppae</i> (Sawicz) Karnef.	48,00700	39,51680	ок. с. Нагольно-Тарасівка	24.04.2010	Василюк О.В.
- // -	48,00860	39,51430	- // -	- // -	- // -
- // -	48,00980	39,52440	- // -	- // -	- // -
- // -	48,01250	39,51400	- // -	- // -	- // -
- // -	48,01310	39,50140	- // -	- // -	- // -
- // -	48,01450	39,52910	- // -	- // -	- // -
- // -	48,01760	39,54110	- // -	- // -	- // -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
- // -	48,01930	39,52890	- // -	- // -	- // -
- // -	48,02300	39,53180	- // -	- // -	- // -
- // -	48,02600	39,53650	- // -	- // -	- // -
- // -	48,02870	39,53610	- // -	- // -	- // -
- // -	48,05080	39,087907	Заказник «Нагольчанський»	04.06.2011	М.Фатікова, Д.Іноземцева, О.Василіук, С.Ваградян, Г.Коломицев, Г.Нужна, А.Немікіна
- // -	48,018087	39,122611	ок. с. Оріхове, Антрацитівський р-н	05.06.2011	Василіук О.В., Іноземцева Д.М., Балашов І.О.
- // -	48,019342	39,112571	- // -	- // -	- // -
- // -	48,020283	39,124918	- // -	- // -	- // -
- // -	48,022418	39,144822	- // -	- // -	- // -
- // -	48,024641	39,150047	- // -	- // -	- // -
- // -	48,025929	39,159115	- // -	- // -	- // -
- // -	48,026196	39,1512	- // -	- // -	- // -
- // -	48,026216	39,152899	- // -	- // -	- // -
- // -	48,027013	39,153568	- // -	- // -	- // -
- // -	48,027674	39,160821	- // -	- // -	- // -
- // -	48,028823	39,154688	- // -	- // -	- // -
- // -	48,029597	39,155003	- // -	- // -	- // -
- // -	48,042883	39,202478	- // -	- // -	- // -
- // -	48,33377136	48,33377136	Луганська область	21- 27.04.2012	Василіук О.В., Кривохижа М.В.
- // -	48,33492755	48,33492755	- // -	- // -	- // -
- // -	48,33709742	48,33709742	- // -	- // -	- // -
- // -	48,33994647	48,33994647	- // -	- // -	- // -
- // -	48,34061	39,12849	- // -	- // -	- // -
- // -	48,379505	39,139847	- // -	- // -	- // -
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adam	48,02982	39,53974	Околиці сіл Нагольно- Тарасівка, Березівка, Антракоп	16- 19.04.2010	Василіук О.В.
<i>Fritillaria meleagris</i> L.	49,09375	38,89132	Луганська область	21- 27.04.2012	Василіук О.В., Кривохижа М.В.
<i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.	48,01646	39,50617	Околиці сіл Нагольно- Тарасівка, Березівка, Антракоп	16- 19.04.2010	Василіук О.В.
- // -	48,02955	39,53764	- // -	- // -	- // -
<i>Gladiolus tenuis</i> Bieb.	48,013364	39,148133	ок. с. Оріхове, Антрацитівський р-н	05.06.2011	Василіук О.В., Іноземцева Д.М., Балашов І.О.
<i>Helianthemum</i> <i>cretaceum</i> (Rupr) Juz.	49,10702	38,85635	Луганська область	21- 27.04.2012	Василіук О.В., Кривохижа М.В.
- // -	49,50692	39,03205	- // -	- // -	- // -
- // -	49,56752	38,15137	- // -	- // -	- // -
<i>Hyssopus cretaceus</i> Dubjan.	49,09077	38,87928	- // -	- // -	- // -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
- // -	49,10702	38,85635	- // -	- // -	- // -
- // -	49,50692	39,03205	- // -	- // -	- // -
<i>Morchella steppicola</i> Zerova	48,53225	38,37484	- // -	- // -	- // -
- // -	49,469319	38,964053	с. Закотне	- // -	- // -
<i>Onosma tanaitica</i> Klokov	49,55575336	39,24392609	околиці с. Новорозсош, Донцівка	4-9.04.2012	Василюк О.В.
- // -	49,5673675	39,24063796	- // -	- // -	- // -
- // -	49,56916617	39,23939235	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57002155	39,24089362	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57210644	39,24148814	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57303359	39,24196133	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57324681	39,2393206	- // -	- // -	- // -
- // -	49,573319	39,24070283	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57537765	39,23844121	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57740293	39,24024055	- // -	- // -	- // -
- // -	49,09077	38,87928	Луганська область	21- 27.04.2012	Василюк О.В., Кривохижа М.В.
- // -	49,50692	39,03205	- // -	- // -	- // -
<i>Paeonia tenuifolia</i> L.	49,09077	38,87928	- // -	- // -	- // -
- // -	49,469319	38,964053	- // -	- // -	- // -
- // -	48,00617	39,51866	Околиці сіл Нагольно- Тарасівка, Березівка, Антракоп	16- 19.04.2010	Василюк О.В.
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. s.l.	49,57410454	39,23664988	околиці с. Новорозсош, Донцівка	4-9.04.2012	
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l.	49,57304333	39,23983402	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57329639	39,23805327	- // -	- // -	- // -
- // -	48,050807	39,087907	Заказник «Нагольчанський»	04.06.2011	М.Фатікова, Д.Іноземцева, О.Василюк, С.Ваградян, Г.Коломицев, Г.Нужна, А.Немикіна
- // -	48,011615	39,142383	ок. с. Оріхове, Антрацитівський р-н	05.06.2011	Василюк О.В., Іноземцева Д.М., Балашов І.О.
- // -	48,012893	39,140083	- // -	- // -	- // -
- // -	48,013906	39,138653	- // -	- // -	- // -
- // -	48,015313	39,142857	- // -	- // -	- // -
- // -	48,016579	39,141238	- // -	- // -	- // -
- // -	48,01695	39,139836	- // -	- // -	- // -
- // -	48,017647	39,138921	- // -	- // -	- // -
- // -	48,01815	39,136133	- // -	- // -	- // -
- // -	48,01882	39,132345	- // -	- // -	- // -
- // -	48,019188	39,130612	- // -	- // -	- // -
- // -	48,019983	39,1279	- // -	- // -	- // -
- // -	48,02072	39,11367	- // -	- // -	- // -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
-/-	48,021127	39,115613	-/-	-/-	-/-
-/-	48,021808	39,118309	-/-	-/-	-/-
-/-	48,022064	39,120442	-/-	-/-	-/-
-/-	48,022361	39,147939	-/-	-/-	-/-
-/-	48,022424	39,122703	-/-	-/-	-/-
-/-	48,023501	39,145929	-/-	-/-	-/-
-/-	48,024982	39,149631	-/-	-/-	-/-
-/-	48,02529	39,145034	-/-	-/-	-/-
-/-	48,025733	39,141408	-/-	-/-	-/-
-/-	48,025883	39,137782	-/-	-/-	-/-
-/-	48,026064	39,150989	-/-	-/-	-/-
-/-	48,026081	39,158816	-/-	-/-	-/-
-/-	48,026332	39,153342	-/-	-/-	-/-
-/-	48,026398	39,133221	-/-	-/-	-/-
-/-	48,027521	39,161369	-/-	-/-	-/-
-/-	48,028013	39,153474	-/-	-/-	-/-
-/-	48,028201	39,130064	-/-	-/-	-/-
-/-	48,029315	39,154998	-/-	-/-	-/-
-/-	48,032968	39,157812	-/-	-/-	-/-
-/-	48,046556	39,20216	-/-	-/-	-/-
-/-	47,96338	39,48469	Луганська область	21- 27.04.2012	Василюк О.В., Кривохижа М.В.
-/-	48,01883	39,52731	-/-	-/-	-/-
-/-	48,04307	39,23437	-/-	-/-	-/-
-/-	48,05007	39,1855	-/-	-/-	-/-
-/-	48,34061	39,12849	-/-	-/-	-/-
-/-	48,04232258	48,04232258	-/-	-/-	-/-
-/-	48,04249386	48,04249386	-/-	-/-	-/-
-/-	48,04266227	48,04266227	-/-	-/-	-/-
-/-	48,04278169	48,04278169	-/-	-/-	-/-
-/-	48,04299719	48,04299719	-/-	-/-	-/-
-/-	48,0432114	48,0432114	-/-	-/-	-/-
-/-	48,0434479	48,0434479	-/-	-/-	-/-
-/-	48,05007	39,1855	-/-	-/-	-/-
-/-	48,34468685	48,34468685	-/-	-/-	-/-
-/-	48,34502199	48,34502199	-/-	-/-	-/-
-/-	48,34515162	48,34515162	-/-	-/-	-/-
-/-	48,34537746	48,34537746	-/-	-/-	-/-
-/-	48,34553941	48,34553941	-/-	-/-	-/-
-/-	48,34556565	48,34556565	-/-	-/-	-/-
-/-	48,34577135	48,34577135	-/-	-/-	-/-
-/-	48,34702741	48,34702741	-/-	-/-	-/-
-/-	48,34821083	48,34821083	-/-	-/-	-/-
-/-	48,371687	39,111726	-/-	-/-	-/-
-/-	48,02099	39,53461	Околиці сіл Нагольно- Тарасівка, Березівка, Антракоп	16- 19.04.2010	Василюк О.В.
-/-	47,99103	39,51513	-/-	-/-	-/-

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
- // -	48,00617	39,51866	- // -	- // -	- // -
- // -	48,00900	39,52162	- // -	- // -	- // -
- // -	48,00912	39,50996	- // -	- // -	- // -
- // -	48,01029	39,54779	- // -	- // -	- // -
- // -	48,01235	39,51382	- // -	- // -	- // -
- // -	48,01370	39,50032	- // -	- // -	- // -
- // -	48,01374	39,50392	- // -	- // -	- // -
- // -	48,01409	39,52750	- // -	- // -	- // -
- // -	48,01856	39,54098	- // -	- // -	- // -
- // -	48,01963	39,52921	- // -	- // -	- // -
- // -	48,02683	39,53660	- // -	- // -	- // -
<i>Scraphularia cretacea</i> Fisch. ex Spreng.	49,50692	39,03205	Луганська область	21- 27.04.2012	Василіук О.В., Кривохижа М.В.
<i>Stipa capillata</i> L.	49,55388656	39,24492595	околиці с. Новорозсош, Донцівка	4-9.04.2012	Василіук О.В.
- // -	49,55427504	39,23350355	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55464115	39,24112332	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55475482	39,24406992	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55497315	39,23881365	- // -	- // -	- // -
- // -	49,5551092	39,23708136	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55515409	39,24005568	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55574602	39,23328562	- // -	- // -	- // -
- // -	49,5558234	39,23562743	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55673699	39,23458993	- // -	- // -	- // -
- // -	49,557012	39,23254741	- // -	- // -	- // -
- // -	49,5576308	39,23376454	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55780315	39,23516193	- // -	- // -	- // -
- // -	49,55791549	39,23251416	- // -	- // -	- // -
- // -	49,56272888	39,24245836	- // -	- // -	- // -
- // -	49,56538971	39,24146206	- // -	- // -	- // -
- // -	49,56675459	39,239179	- // -	- // -	- // -
- // -	49,56896037	39,2418869	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57023679	39,24282181	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57048495	39,24124402	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57131352	39,24336924	- // -	- // -	- // -
- // -	49,5723811	39,23784522	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57259587	39,23563624	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57622129	39,23847553	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57755257	39,23985621	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57922648	39,24057301	- // -	- // -	- // -
- // -	49,57973862	39,24169562	- // -	- // -	- // -
- // -	49,58033401	39,24051866	- // -	- // -	- // -
- // -	49,58100959	39,23594399	- // -	- // -	- // -
- // -	49,58166903	39,23602263	- // -	- // -	- // -
- // -	49,58265325	39,23580234	- // -	- // -	- // -
- // -	49,58343349	39,23543661	- // -	- // -	- // -
- // -	49,5845038	39,23523891	- // -	- // -	- // -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
-/-	49,58565135	39,23498558	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58632055	39,23449567	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58703373	39,23488163	-/-	-/-	-/-
-/-	49,587454	39,23611721	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58878023	39,24681106	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58880408	39,24776099	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58898681	39,24348032	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58913441	39,2460846	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58934698	39,24688766	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58952976	39,2478008	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58980535	39,24305647	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58983253	39,24646364	-/-	-/-	-/-
-/-	49,59000101	39,24407417	-/-	-/-	-/-
-/-	49,5900494	39,24714105	-/-	-/-	-/-
-/-	49,59027895	39,24527668	-/-	-/-	-/-
-/-	49,59064825	39,24692303	-/-	-/-	-/-
-/-	49,59082918	39,24590267	-/-	-/-	-/-
-/-	49,5915899	39,24566872	-/-	-/-	-/-
-/-	48,028167	39,250414	Заказник «Вишневий»	04.06.2011	М.Фатікова, Д.Іноземцева, О.Василюк, С.Ваградян, Г.Коломицев, Г.Нужна, А.Немікіна
-/-	48,050807	39,087907	Заказник «Нагольчанський»	04.06.2011	М.Фатікова, Д.Іноземцева, О.Василюк, С.Ваградян, Г.Коломицев, Г.Нужна, А.Немікіна
-/-	48,013749	39,136228	ок. с. Оріхове, Антрацитівський р-н	05.06.2011	Василюк О.В., Іноземцева Д.М., Балашов І.О.
-/-	48,018028	39,136457	-/-	-/-	-/-
-/-	48,018863	39,132538	-/-	-/-	-/-
-/-	48,019728	39,127864	-/-	-/-	-/-
-/-	48,020276	39,111372	-/-	-/-	-/-
-/-	48,021972	39,148383	-/-	-/-	-/-
-/-	48,024602	39,149549	-/-	-/-	-/-
-/-	48,025967	39,151466	-/-	-/-	-/-
-/-	48,026293	39,158576	-/-	-/-	-/-
-/-	48,026735	39,152649	-/-	-/-	-/-
-/-	48,027543	39,161028	-/-	-/-	-/-
-/-	48,027699	39,149152	-/-	-/-	-/-
-/-	48,027738	39,161569	-/-	-/-	-/-
-/-	48,028791	39,154289	-/-	-/-	-/-
-/-	48,029161	39,136062	-/-	-/-	-/-

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
-// -	48,029883	39,15286	-// -	-// -	-// -
-// -	48,031171	39,237528	-// -	-// -	-// -
-// -	48,035086	39,241413	-// -	-// -	-// -
-// -	48,037139	39,231845	-// -	-// -	-// -
-// -	48,038122	39,237086	-// -	-// -	-// -
-// -	48,038809	39,246889	-// -	-// -	-// -
-// -	48,04192	39,209497	-// -	-// -	-// -
-// -	48,042626	39,242732	-// -	-// -	-// -
-// -	48,043368	39,203082	-// -	-// -	-// -
-// -	47,96338	39,48469	Луганська область	21- 27.04.2012	Василюк О.В., Кривохижа М.В.
-// -	48,01883	39,52731	-// -	-// -	-// -
-// -	48,04307	39,23437	-// -	-// -	-// -
-// -	48,05007	39,1855	-// -	-// -	-// -
-// -	48,36878	39,13333	-// -	-// -	-// -
-// -	48,53225	38,37484	-// -	-// -	-// -
-// -	49,10702	38,85635	-// -	-// -	-// -
-// -	49,54638	38,14489	-// -	-// -	-// -
-// -	49,56752	38,15137	-// -	-// -	-// -
-// -	48,05007	39,1855	-// -	-// -	-// -
-// -	48,22455925	48,22455925	-// -	-// -	-// -
-// -	48,22501818	48,22501818	-// -	-// -	-// -
-// -	48,23217033	48,23217033	-// -	-// -	-// -
-// -	48,23351703	48,23351703	-// -	-// -	-// -
-// -	48,33198397	48,33198397	-// -	-// -	-// -
-// -	48,33353986	48,33353986	-// -	-// -	-// -
-// -	48,33517904	48,33517904	-// -	-// -	-// -
-// -	48,33629082	48,33629082	-// -	-// -	-// -
-// -	48,33850217	48,33850217	-// -	-// -	-// -
-// -	48,33964	39,21249	-// -	-// -	-// -
-// -	48,33972798	48,33972798	-// -	-// -	-// -
-// -	48,34061	39,12849	-// -	-// -	-// -
-// -	48,34473457	48,34473457	-// -	-// -	-// -
-// -	48,34498172	48,34498172	-// -	-// -	-// -
-// -	48,34502655	48,34502655	-// -	-// -	-// -
-// -	48,34535927	48,34535927	-// -	-// -	-// -
-// -	48,34538678	48,34538678	-// -	-// -	-// -
-// -	48,3454873	48,3454873	-// -	-// -	-// -
-// -	48,34569655	48,34569655	-// -	-// -	-// -
-// -	48,34576599	48,34576599	-// -	-// -	-// -
-// -	48,34617973	48,34617973	-// -	-// -	-// -
-// -	48,34652278	48,34652278	-// -	-// -	-// -
-// -	48,34695273	48,34695273	-// -	-// -	-// -
-// -	48,3474364	48,3474364	-// -	-// -	-// -
-// -	48,40880619	48,40880619	-// -	-// -	-// -
-// -	48,40992708	48,40992708	-// -	-// -	-// -
-// -	48,41026145	48,41026145	-// -	-// -	-// -
-// -	48,41202365	48,41202365	-// -	-// -	-// -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
-/-	48,4143119	48,4143119	-/-	-/-	-/-
-/-	48,4181709	48,4181709	-/-	-/-	-/-
-/-	48,42211988	48,42211988	-/-	-/-	-/-
-/-	48,42320366	48,42320366	-/-	-/-	-/-
-/-	48,47858771	48,47858771	-/-	-/-	-/-
-/-	48,4787324	48,4787324	-/-	-/-	-/-
-/-	48,47898889	48,47898889	-/-	-/-	-/-
-/-	48,47899987	48,47899987	-/-	-/-	-/-
-/-	48,47920782	48,47920782	-/-	-/-	-/-
-/-	48,47931601	48,47931601	-/-	-/-	-/-
-/-	48,47936498	48,47936498	-/-	-/-	-/-
-/-	48,47937535	48,47937535	-/-	-/-	-/-
-/-	48,47938309	48,47938309	-/-	-/-	-/-
-/-	48,47957171	48,47957171	-/-	-/-	-/-
-/-	48,47959182	48,47959182	-/-	-/-	-/-
-/-	48,47968846	48,47968846	-/-	-/-	-/-
-/-	48,4796906	48,4796906	-/-	-/-	-/-
-/-	48,47986591	48,47986591	-/-	-/-	-/-
-/-	48,47993931	48,47993931	-/-	-/-	-/-
-/-	48,47998788	48,47998788	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48003101	48,48003101	-/-	-/-	-/-
-/-	48,480041	48,480041	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48016627	48,48016627	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48025595	48,48025595	-/-	-/-	-/-
-/-	48,4803702	48,4803702	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48048105	48,48048105	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48048477	48,48048477	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48048972	48,48048972	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48049852	48,48049852	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48050093	48,48050093	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48052608	48,48052608	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48056704	48,48056704	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48064565	48,48064565	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48069806	48,48069806	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48076879	48,48076879	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48082764	48,48082764	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48107968	48,48107968	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48109931	48,48109931	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48117257	48,48117257	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48122488	48,48122488	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48164072	48,48164072	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48188972	48,48188972	-/-	-/-	-/-
-/-	48,48189225	48,48189225	-/-	-/-	-/-
-/-	48,53225	38,37484	Скеля над с. Троїцьке	-/-	-/-
-/-	47,997332	39,300854	Луганська область	-/-	-/-
-/-	47,997332	39,300854	-/-	-/-	-/-
-/-	48,005798	39,287035	-/-	-/-	-/-

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
-/-	48,298607	39,191545	-/-	-/-	-/-
-/-	48,339219	39,144834	-/-	-/-	-/-
-/-	48,366492	39,220428	-/-	-/-	-/-
-/-	48,379505	39,139847	-/-	-/-	-/-
-/-	49,516839	37,980617	-/-	-/-	-/-
-/-	48,00900	39,52162	Околиці сіл Нагольно-Тарасівка, Березівка, Антракоп	16-19.04.2010	Василюк О.В.
-/-	48,01370	39,50032	-/-	-/-	-/-
-/-	48,01374	39,50392	-/-	-/-	-/-
-/-	48,01409	39,52750	-/-	-/-	-/-
-/-	48,01856	39,54098	-/-	-/-	-/-
-/-	48,02683	39,53660	-/-	-/-	-/-
-/-	48,02955	39,53764	-/-	-/-	-/-
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr.	49,55453683	39,24011985	околиці с. Новорозсош, Донцівка	4-9.04.2012	-/-
-/-	49,55455333	39,21193829	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55469683	39,23843643	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55473475	39,24156401	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55296753	39,24057825	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55326868	39,2081148	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55344269	39,20945842	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55371701	39,23326444	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55382178	39,24059003	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55384534	39,21272344	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55387917	39,21503208	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55389593	39,2417825	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55396453	39,21094641	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55400459	39,23920778	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55419109	39,23778285	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55432945	39,21388687	-/-	-/-	-/-
-/-	49,554422	39,21610166	-/-	-/-	-/-
-/-	49,5544592	39,21939315	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55446488	39,23279216	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55487765	39,21483962	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55489109	39,21310542	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55503057	39,23240248	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55523542	39,21642988	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55528354	39,21387853	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55542523	39,21871678	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55566165	39,21579499	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55572852	39,23936586	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55587871	39,23355941	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55589724	39,24080018	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55594525	39,23271336	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55620803	39,21809087	-/-	-/-	-/-
-/-	49,5562489	39,21918753	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55637297	39,22419877	-/-	-/-	-/-

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
-/-	49,55642466	39,22261644	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55651269	39,22048553	-/-	-/-	-/-
-/-	49,5566272	39,23253692	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55664511	39,24117237	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55669863	39,21750071	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55676279	39,23508875	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55689332	39,21922541	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55705045	39,21823449	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55707692	39,23183716	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55710189	39,23369265	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55731173	39,22093077	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55734967	39,2224333	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55735264	39,22005162	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55744446	39,22521165	-/-	-/-	-/-
-/-	49,557561	39,22400947	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55780599	39,23366492	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55808023	39,2261346	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55815676	39,22149954	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55816968	39,22286701	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55834733	39,22422321	-/-	-/-	-/-
-/-	49,56084176	39,24009592	-/-	-/-	-/-
-/-	49,56160628	39,24084428	-/-	-/-	-/-
-/-	49,56474497	39,24348323	-/-	-/-	-/-
-/-	49,56516454	39,24233043	-/-	-/-	-/-
-/-	49,565665	39,24128668	-/-	-/-	-/-
-/-	49,56658223	39,24083729	-/-	-/-	-/-
-/-	49,56713913	39,23897192	-/-	-/-	-/-
-/-	49,56749807	39,24042208	-/-	-/-	-/-
-/-	49,56921689	39,2407364	-/-	-/-	-/-
-/-	49,56931435	39,2388863	-/-	-/-	-/-
-/-	49,56935136	39,24185838	-/-	-/-	-/-
-/-	49,56955389	39,23753132	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57000625	39,23579843	-/-	-/-	-/-
-/-	49,570112	39,23781776	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57018528	39,23978175	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57022398	39,23401301	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57057591	39,23630574	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57079492	39,23776317	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57088339	39,23928329	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57097044	39,24237446	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57129216	39,24069905	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57150173	39,23848012	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57163965	39,24158731	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57168306	39,23373311	-/-	-/-	-/-
-/-	49,5719439	39,24007267	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57211274	39,23564331	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57214078	39,23276068	-/-	-/-	-/-

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
-/-	49,57220046	39,24093982	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57240021	39,23762547	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57249602	39,23421306	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57277444	39,23887501	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57312251	39,23611132	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57333363	39,23735994	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57379116	39,23085576	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57392629	39,23388429	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57443177	39,23246226	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57480279	39,23464468	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57517566	39,23341041	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57528041	39,23153202	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57587437	39,23674685	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57603227	39,23523	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57656742	39,23322699	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57661257	39,23453724	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57665682	39,23746525	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57696288	39,23642079	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57707595	39,23853717	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57717042	39,24064612	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57717709	39,23174064	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57792559	39,2384693	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57800176	39,24200155	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57852273	39,23988124	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57874425	39,24152947	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57919389	39,24289309	-/-	-/-	-/-
-/-	49,57978008	39,24060938	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58056907	39,23539429	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58098505	39,23376967	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58130103	39,2358953	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58189239	39,23692589	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58295831	39,23609205	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58315527	39,23787565	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58388184	39,23731828	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58410233	39,23587353	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58508641	39,23526416	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58515003	39,23952845	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58615425	39,23481364	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58675152	39,24146867	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58697763	39,23594667	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58704577	39,23430578	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58720231	39,23707295	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58817357	39,23610077	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58881125	39,23787372	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58917657	39,24125726	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58955352	39,24935614	-/-	-/-	-/-
-/-	49,58960726	39,2391101	-/-	-/-	-/-

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
-/-	49,59003054	39,24867048	-/-	-/-	-/-
-/-	49,59004096	39,24159625	-/-	-/-	-/-
-/-	49,59028679	39,23999908	-/-	-/-	-/-
-/-	49,59064242	39,2480527	-/-	-/-	-/-
-/-	49,59105545	39,24662987	-/-	-/-	-/-
-/-	49,59121951	39,24129832	-/-	-/-	-/-
-/-	49,59137154	39,24583694	-/-	-/-	-/-
-/-	49,59198006	39,24421878	-/-	-/-	-/-
-/-	49,59212259	39,24274034	-/-	-/-	-/-
-/-	49,55614894	39,21658647	-/-	-/-	-/-
-/-	48,049987	39,18146	ок. с. Оріхове, Антрацитівський р-н	05.06.2011	Василіук О.В., Іноземцева Д.М., Балашов І.О.
-/-	48,310593	38,999649	-/-	-/-	-/-
-/-	48,315511	39,019902	-/-	-/-	-/-
-/-	48,317959	39,027288	-/-	-/-	-/-
-/-	48,320332	39,032834	-/-	-/-	-/-
-/-	48,324722	39,035833	-/-	-/-	-/-
-/-	48,325029	39,034868	-/-	-/-	-/-
-/-	48,32779	39,041222	-/-	-/-	-/-
-/-	48,328298	39,037531	-/-	-/-	-/-
-/-	48,329674	39,042617	-/-	-/-	-/-
-/-	48,330049	39,039065	-/-	-/-	-/-
-/-	48,33481	39,045066	-/-	-/-	-/-
-/-	48,340833	39,064166	-/-	-/-	-/-
-/-	48,365138	39,094234	-/-	-/-	-/-
-/-	48,367608	39,090275	-/-	-/-	-/-
-/-	48,377178	39,108721	-/-	-/-	-/-
-/-	48,379925	39,114148	-/-	-/-	-/-
-/-	48,38273	39,119276	-/-	-/-	-/-
-/-	48,385861	38,557527	-/-	-/-	-/-
-/-	48,387301	39,133625	-/-	-/-	-/-
-/-	48,38841	39,139752	-/-	-/-	-/-
-/-	48,389072	39,143716	-/-	-/-	-/-
-/-	48,391601	39,151608	-/-	-/-	-/-
-/-	48,451165	39,255838	-/-	-/-	-/-
-/-	48,460061	39,25971	-/-	-/-	-/-
-/-	48,465306	39,259107	-/-	-/-	-/-
-/-	48,471328	39,261068	-/-	-/-	-/-
-/-	48,524169	38,861199	-/-	-/-	-/-
-/-	48,528055	38,862777	-/-	-/-	-/-
-/-	48,533166	37,984	-/-	-/-	-/-
-/-	48,621805	37,984333	-/-	-/-	-/-
-/-	48,650583	37,987861	-/-	-/-	-/-
-/-	48,661527	38,00375	-/-	-/-	-/-
-/-	48,379505	39,139847	Луганська область	21- 27.04.2012	Василіук О.В., Кривохижа М.В.

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
-// -	48,00617	39,51866	Околиці сіл Нагольно-Тарасівка, Березівка, Антракоп	16-19.04.2010	Василюк О.В.
-// -	48,00716	39,54238	-// -	-// -	-// -
-// -	48,00900	39,52162	-// -	-// -	-// -
-// -	48,00912	39,50996	-// -	-// -	-// -
-// -	48,01409	39,52750	-// -	-// -	-// -
-// -	48,01680	39,52311	-// -	-// -	-// -
-// -	48,02266	39,53307	-// -	-// -	-// -
<i>Stipa ucrainica</i> P. Smirn.	47,981093	39,146445	ок. с. Оріхове, Антрацитівський р-н	05.06.2011	Василюк О.В., Іноземцева Д.М., Балашов І.О.
-// -	47,981346	39,144187	-// -	-// -	-// -
-// -	47,982454	39,145699	-// -	-// -	-// -
-// -	47,983679	39,138057	-// -	-// -	-// -
-// -	47,986389	39,144713	-// -	-// -	-// -
-// -	47,999079	39,147415	-// -	-// -	-// -
-// -	48,000294	39,134265	-// -	-// -	-// -
-// -	48,002137	39,147251	-// -	-// -	-// -
-// -	48,004728	39,149615	-// -	-// -	-// -
-// -	48,008188	39,149753	-// -	-// -	-// -
-// -	48,008448	39,148062	-// -	-// -	-// -
-// -	48,008655	39,142143	-// -	-// -	-// -
-// -	48,00951	39,140365	-// -	-// -	-// -
-// -	48,010484	39,138719	-// -	-// -	-// -
-// -	48,01069	39,147445	-// -	-// -	-// -
-// -	48,010866	39,149479	-// -	-// -	-// -
-// -	48,011224	39,138042	-// -	-// -	-// -
-// -	48,011987	39,231919	-// -	-// -	-// -
-// -	48,012086	39,147977	-// -	-// -	-// -
-// -	48,012388	39,14272	-// -	-// -	-// -
-// -	48,013005	39,136514	-// -	-// -	-// -
-// -	48,013028	39,14059	-// -	-// -	-// -
-// -	48,01334	39,212071	-// -	-// -	-// -
-// -	48,013446	39,217484	-// -	-// -	-// -
-// -	48,013756	39,232487	-// -	-// -	-// -
-// -	48,013888	39,200223	-// -	-// -	-// -
-// -	48,014358	39,140803	-// -	-// -	-// -
-// -	48,01446	39,228993	-// -	-// -	-// -
-// -	48,014685	39,196577	-// -	-// -	-// -
-// -	48,014858	39,220459	-// -	-// -	-// -
-// -	48,014912	39,174954	-// -	-// -	-// -
-// -	48,015227	39,147822	-// -	-// -	-// -
-// -	48,015275	39,13647	-// -	-// -	-// -
-// -	48,015702	39,178733	-// -	-// -	-// -
-// -	48,015948	39,142488	-// -	-// -	-// -
-// -	48,01621	39,194675	-// -	-// -	-// -
-// -	48,016337	39,18188	-// -	-// -	-// -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
-// -	48,016399	39,188702	-// -	-// -	-// -
-// -	48,01698	39,185285	-// -	-// -	-// -
-// -	48,017596	39,140303	-// -	-// -	-// -
-// -	48,01767	39,191445	-// -	-// -	-// -
-// -	48,017721	39,122167	-// -	-// -	-// -
-// -	48,017901	39,138164	-// -	-// -	-// -
-// -	48,01851	39,227783	-// -	-// -	-// -
-// -	48,018746	39,148361	-// -	-// -	-// -
-// -	48,018785	39,134758	-// -	-// -	-// -
-// -	48,019252	39,132297	-// -	-// -	-// -
-// -	48,019445	39,129656	-// -	-// -	-// -
-// -	48,019579	39,143016	-// -	-// -	-// -
-// -	48,019599	39,149914	-// -	-// -	-// -
-// -	48,019746	39,124696	-// -	-// -	-// -
-// -	48,019933	39,128181	-// -	-// -	-// -
-// -	48,019974	39,15778	-// -	-// -	-// -
-// -	48,020062	39,145266	-// -	-// -	-// -
-// -	48,020377	39,111877	-// -	-// -	-// -
-// -	48,020399	39,145839	-// -	-// -	-// -
-// -	48,020425	39,235777	-// -	-// -	-// -
-// -	48,020561	39,189884	-// -	-// -	-// -
-// -	48,020636	39,162489	-// -	-// -	-// -
-// -	48,020955	39,141316	-// -	-// -	-// -
-// -	48,021303	39,154791	-// -	-// -	-// -
-// -	48,021375	39,157688	-// -	-// -	-// -
-// -	48,02149	39,119725	-// -	-// -	-// -
-// -	48,02177	39,148017	-// -	-// -	-// -
-// -	48,022133	39,242702	-// -	-// -	-// -
-// -	48,022334	39,152038	-// -	-// -	-// -
-// -	48,02288	39,1239	-// -	-// -	-// -
-// -	48,023678	39,156732	-// -	-// -	-// -
-// -	48,023731	39,153699	-// -	-// -	-// -
-// -	48,023869	39,124999	-// -	-// -	-// -
-// -	48,024335	39,149826	-// -	-// -	-// -
-// -	48,024461	39,161357	-// -	-// -	-// -
-// -	48,024986	39,241971	-// -	-// -	-// -
-// -	48,025114	39,148973	-// -	-// -	-// -
-// -	48,025221	39,145829	-// -	-// -	-// -
-// -	48,025405	39,158348	-// -	-// -	-// -
-// -	48,025482	39,156194	-// -	-// -	-// -
-// -	48,025812	39,138802	-// -	-// -	-// -
-// -	48,025979	39,142481	-// -	-// -	-// -
-// -	48,026074	39,134296	-// -	-// -	-// -
-// -	48,026282	39,158993	-// -	-// -	-// -
-// -	48,026528	39,150489	-// -	-// -	-// -
-// -	48,026603	39,208385	-// -	-// -	-// -
-// -	48,026883	39,157147	-// -	-// -	-// -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
-/-	48,027202	39,234986	-/-	-/-	-/-
-/-	48,027279	39,174002	-/-	-/-	-/-
-/-	48,027493	39,153797	-/-	-/-	-/-
-/-	48,027644	39,14283	-/-	-/-	-/-
-/-	48,027773	39,150199	-/-	-/-	-/-
-/-	48,027974	39,131601	-/-	-/-	-/-
-/-	48,028103	39,129168	-/-	-/-	-/-
-/-	48,028189	39,159118	-/-	-/-	-/-
-/-	48,028606	39,209648	-/-	-/-	-/-
-/-	48,028819	39,137349	-/-	-/-	-/-
-/-	48,028884	39,153803	-/-	-/-	-/-
-/-	48,028988	39,134286	-/-	-/-	-/-
-/-	48,029023	39,142181	-/-	-/-	-/-
-/-	48,029044	39,228327	-/-	-/-	-/-
-/-	48,029124	39,1396	-/-	-/-	-/-
-/-	48,029588	39,160873	-/-	-/-	-/-
-/-	48,029794	39,14528	-/-	-/-	-/-
-/-	48,029866	39,223299	-/-	-/-	-/-
-/-	48,030841	39,156519	-/-	-/-	-/-
-/-	48,031159	39,158309	-/-	-/-	-/-
-/-	48,031508	39,167242	-/-	-/-	-/-
-/-	48,031735	39,234205	-/-	-/-	-/-
-/-	48,03222	39,163579	-/-	-/-	-/-
-/-	48,032319	39,192143	-/-	-/-	-/-
-/-	48,033187	39,166817	-/-	-/-	-/-
-/-	48,033397	39,164532	-/-	-/-	-/-
-/-	48,033567	39,163123	-/-	-/-	-/-
-/-	48,033664	39,161918	-/-	-/-	-/-
-/-	48,033682	39,199393	-/-	-/-	-/-
-/-	48,033813	39,165892	-/-	-/-	-/-
-/-	48,034288	39,211911	-/-	-/-	-/-
-/-	48,035146	39,16212	-/-	-/-	-/-
-/-	48,035219	39,237681	-/-	-/-	-/-
-/-	48,035499	39,241318	-/-	-/-	-/-
-/-	48,036701	39,23127	-/-	-/-	-/-
-/-	48,037923	39,23838	-/-	-/-	-/-
-/-	48,038046	39,211969	-/-	-/-	-/-
-/-	48,038552	39,235088	-/-	-/-	-/-
-/-	48,038618	39,245105	-/-	-/-	-/-
-/-	48,040301	39,176234	-/-	-/-	-/-
-/-	48,041741	39,210257	-/-	-/-	-/-
-/-	48,042305	39,201131	-/-	-/-	-/-
-/-	48,042404	39,20387	-/-	-/-	-/-
-/-	48,042548	39,245005	-/-	-/-	-/-
-/-	48,043137	39,198949	-/-	-/-	-/-
-/-	48,043309	39,192422	-/-	-/-	-/-
-/-	48,043379	39,189326	-/-	-/-	-/-

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
-/-	48,043439	39,236059	-/-	-/-	-/-
-/-	48,044001	39,18659	-/-	-/-	-/-
-/-	48,044467	39,182917	-/-	-/-	-/-
-/-	48,044633	39,178681	-/-	-/-	-/-
-/-	48,045768	39,205065	-/-	-/-	-/-
-/-	48,045889	39,209771	-/-	-/-	-/-
-/-	48,046073	39,203658	-/-	-/-	-/-
-/-	48,047785	39,19809	-/-	-/-	-/-
<i>Tulipa bibersteiniana</i> Schult. f. s.l.	48,025105	39,14089	-/-	-/-	-/-
-/-	48,025978	39,158876	-/-	-/-	-/-
-/-	48,026946	39,152261	-/-	-/-	-/-
-/-	48,02955	39,53764	Околиці сіл Нагольно- Тарасівка, Березівка, Антракоп	16- 19.04.2010	Василюк О.В.
-/-	48,00617	39,51866	-/-	-/-	-/-
-/-	48,00900	39,52162	-/-	-/-	-/-
-/-	48,00912	39,50996	-/-	-/-	-/-
-/-	48,01029	39,54779	-/-	-/-	-/-
-/-	48,01370	39,50032	-/-	-/-	-/-
-/-	48,01374	39,50392	-/-	-/-	-/-
-/-	48,01409	39,52750	-/-	-/-	-/-
-/-	48,01494	39,51843	-/-	-/-	-/-
-/-	48,01856	39,54098	-/-	-/-	-/-
-/-	48,01963	39,52921	-/-	-/-	-/-
-/-	48,02099	39,53461	-/-	-/-	-/-
-/-	48,02683	39,53660	-/-	-/-	-/-
-/-	48,00617	39,51866	-/-	-/-	-/-
-/-	48,00900	39,52162	-/-	-/-	-/-
-/-	48,01370	39,50032	-/-	-/-	-/-
-/-	48,01374	39,50392	-/-	-/-	-/-
-/-	48,01409	39,52750	-/-	-/-	-/-
-/-	47,96338	39,48469	Луганська область	21- 27.04.2012	Василюк О.В., Кривохижа М.В.
-/-	49,09007	38,87928	-/-	-/-	-/-
-/-	49,09375	38,89132	-/-	-/-	-/-
-/-	49,6881	37,5785	-/-	-/-	-/-
-/-	47,997332	39,300854	-/-	-/-	-/-
-/-	48,341124	39,135719	-/-	-/-	-/-
-/-	49,097260	38,884418	-/-	-/-	-/-
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ					
<i>Adonis vernalis</i> L.	49,926229064565	37,3009110653986	ок. х. Нестерівка, РЛП «Великобурлуцький степ»	05- 07.05.2013	Василюк О.В.
-/-	49,9233857036987	37,3089572794804	-/-	-/-	-/-
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l.	49,925894975753	37,2998339059731	-/-	-/-	-/-
-/-	49,9233576238401	37,305080995459	-/-	-/-	-/-

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
- // -	49,9245766760057	37,3071573106165	- // -	- // -	- // -
- // -	49,9263807768349	37,3028275870826	- // -	- // -	- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	49,924101012151	37,3079345868479	- // -	- // -	- // -
- // -	49,9231274444848	37,3052692911526	- // -	- // -	- // -
- // -	49,9244168286401	37,3100126052649	- // -	- // -	- // -
- // -	49,9252516472887	37,3061975690109	- // -	- // -	- // -
- // -	49,9258477154645	37,3031002130928	- // -	- // -	- // -
- // -	49,9261835662117	37,2984292436799	- // -	- // -	- // -
- // -	49,9270381360043	37,300838929899	- // -	- // -	- // -
<i>Stipa ucrainica</i> P. Smirn.	49,9224979250663	37,3051029701924	- // -	- // -	- // -
- // -	49,9231780665423	37,3047450692065	- // -	- // -	- // -
- // -	49,9243782827551	37,3076929032741	- // -	- // -	- // -
- // -	49,9244194268866	37,3040730398413	- // -	- // -	- // -
- // -	49,9248755308356	37,3005597867496	- // -	- // -	- // -
- // -	49,9255402559748	37,3030704692398	- // -	- // -	- // -
- // -	49,9256182245591	37,3053710781508	- // -	- // -	- // -
- // -	49,9272178162567	37,3014972907944	- // -	- // -	- // -
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ					
<i>Cetraria steppae</i> (Sawicz) Karnef.	47,46422836	37,8835646	Долина р. Кальміус	травень, 2013	Василюк О.В., Іноземцева Д.М.
- // -	47,46502568	37,88353858	- // -	- // -	- // -
- // -	47,46572535	37,88474069	- // -	- // -	- // -
- // -	47,46630178	37,8849254	- // -	- // -	- // -
- // -	47,46743835	37,88530895	- // -	- // -	- // -
- // -	47,46773986	37,88381164	- // -	- // -	- // -
- // -	47,46798134	37,88625826	- // -	- // -	- // -
- // -	47,46927636	37,88593237	- // -	- // -	- // -
- // -	47,4694379	37,88195252	- // -	- // -	- // -
- // -	47,46950273	37,882751	- // -	- // -	- // -
- // -	47,46967089	37,88428664	- // -	- // -	- // -
- // -	47,47077118	37,88758108	- // -	- // -	- // -
- // -	47,47082801	37,88833646	- // -	- // -	- // -
- // -	47,47096326	37,8869011	- // -	- // -	- // -
- // -	47,47302173	37,88796218	- // -	- // -	- // -
- // -	47,47316836	37,8849614	- // -	- // -	- // -
- // -	47,47359844	37,88753891	- // -	- // -	- // -
- // -	47,47724697	37,88909548	- // -	- // -	- // -
- // -	47,478043	37,8863662	- // -	- // -	- // -
- // -	47,47832501	37,88870226	- // -	- // -	- // -
- // -	47,47907725	37,88820384	- // -	- // -	- // -
- // -	47,47935459	37,88593064	- // -	- // -	- // -
- // -	47,47980307	37,88670876	- // -	- // -	- // -
- // -	47,47982766	37,88754266	- // -	- // -	- // -
- // -	47,48020657	37,88568454	- // -	- // -	- // -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
-// -	47,48048581	37,88383725	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48096323	37,886172	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48103399	37,88449716	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48121108	37,88732434	-// -	-// -	-// -
-// -	47,4813468	37,88311974	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48159578	37,88474428	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48170026	37,88213596	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48216123	37,88727225	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48257443	37,8850703	-// -	-// -	-// -
-// -	47,4827967	37,88365595	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48338077	37,88056078	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48341034	37,88538378	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48376961	37,88672625	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48407867	37,88430419	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48411916	37,88185187	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48422432	37,88550353	-// -	-// -	-// -
-// -	47,4850713	37,88640755	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48539899	37,883983	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48578665	37,88613325	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48592431	37,88516843	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48768323	37,88481078	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48775066	37,88632691	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48799016	37,88192704	-// -	-// -	-// -
-// -	47,4880295	37,88332951	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48836754	37,88645465	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48842221	37,88136436	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48849341	37,88517641	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48850274	37,88010989	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48854157	37,87735338	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48857374	37,87894031	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48884714	37,88402353	-// -	-// -	-// -
-// -	47,48949378	37,88677769	-// -	-// -	-// -
-// -	47,49005818	37,88534936	-// -	-// -	-// -
-// -	47,49068487	37,88426074	-// -	-// -	-// -
-// -	47,49142548	37,88275002	-// -	-// -	-// -
-// -	47,49174985	37,88190038	-// -	-// -	-// -
-// -	47,49190512	37,87964821	-// -	-// -	-// -
-// -	47,49197474	37,88085216	-// -	-// -	-// -
-// -	47,49278468	37,8824327	-// -	-// -	-// -
-// -	47,49311614	37,88083835	-// -	-// -	-// -
-// -	47,49467325	37,88184417	-// -	-// -	-// -
-// -	47,49524347	37,87504202	-// -	-// -	-// -
-// -	47,49560586	37,87774639	-// -	-// -	-// -
-// -	47,49564217	37,87895028	-// -	-// -	-// -
-// -	47,49569149	37,87616123	-// -	-// -	-// -
-// -	47,49768169	37,87870724	-// -	-// -	-// -
-// -	47,49800875	37,87694699	-// -	-// -	-// -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
-/-	47,4983303	37,87171234	-/-	-/-	-/-
-/-	47,49838118	37,87307088	-/-	-/-	-/-
-/-	47,49876681	37,87810472	-/-	-/-	-/-
-/-	47,49877688	37,87486024	-/-	-/-	-/-
-/-	47,49912987	37,87685101	-/-	-/-	-/-
-/-	47,4996662	37,87609844	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50005159	37,87522722	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50019389	37,87452978	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50046353	37,87366347	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50150107	37,87650957	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50173369	37,8752737	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50294398	37,87402257	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50311928	37,87555351	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50494776	37,87319642	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50495754	37,87191409	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50507293	37,87415031	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50512357	37,87105093	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50522062	37,87489806	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50531594	37,8758648	-/-	-/-	-/-
-/-	47,5053363	37,86969541	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50541038	37,86888187	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50576362	37,87528844	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50616608	37,87458445	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50657065	37,8739681	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50695816	37,87325206	-/-	-/-	-/-
<i>Hyacinthella pallasiana</i> (Steven) Losinsk.	47,46450231	37,88163336	-/-	-/-	-/-
-/-	47,46561315	37,88530324	-/-	-/-	-/-
-/-	47,46859845	37,88453553	-/-	-/-	-/-
-/-	47,47221877	37,88756479	-/-	-/-	-/-
-/-	47,4773081	37,88817632	-/-	-/-	-/-
-/-	47,47912418	37,88545489	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48112827	37,88642862	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48373795	37,88529518	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48581181	37,88415409	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48920485	37,87952095	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48934383	37,88536631	-/-	-/-	-/-
-/-	47,49150344	37,88243041	-/-	-/-	-/-
-/-	47,4934281	37,88074812	-/-	-/-	-/-
-/-	47,49606912	37,87641305	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50050022	37,87560429	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50545587	37,87373842	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50720831	37,87076951	-/-	-/-	-/-
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l.	47,46558536	37,88421937	-/-	-/-	-/-
-/-	47,47827391	37,88529864	-/-	-/-	-/-

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
-/-	47,48048027	37,88596999	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48246844	37,88577799	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48574944	37,88450008	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48861856	37,87950045	-/-	-/-	-/-
-/-	47,4891587	37,88553824	-/-	-/-	-/-
-/-	47,49472149	37,87989902	-/-	-/-	-/-
-/-	47,49584823	37,87809196	-/-	-/-	-/-
-/-	47,49771587	37,8782164	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50093418	37,87447276	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50518348	37,87108576	-/-	-/-	-/-
-/-	47,50713042	37,87260509	-/-	-/-	-/-
<i>Stipa capillata</i> L.	47,46494303	37,88159389	-/-	-/-	-/-
-/-	47,46499785	37,87750975	-/-	-/-	-/-
-/-	47,46601103	37,87599443	-/-	-/-	-/-
-/-	47,46606499	37,88472094	-/-	-/-	-/-
-/-	47,46607184	37,87746877	-/-	-/-	-/-
-/-	47,46628442	37,88289354	-/-	-/-	-/-
-/-	47,46708022	37,8746475	-/-	-/-	-/-
-/-	47,4672715	37,88560888	-/-	-/-	-/-
-/-	47,46753136	37,87712411	-/-	-/-	-/-
-/-	47,46818509	37,88194251	-/-	-/-	-/-
-/-	47,46827828	37,88362822	-/-	-/-	-/-
-/-	47,46850643	37,87460591	-/-	-/-	-/-
-/-	47,46863864	37,88616747	-/-	-/-	-/-
-/-	47,46990032	37,88463954	-/-	-/-	-/-
-/-	47,47010341	37,88733205	-/-	-/-	-/-
-/-	47,47100005	37,88404749	-/-	-/-	-/-
-/-	47,47136362	37,88724313	-/-	-/-	-/-
-/-	47,4724737	37,88598186	-/-	-/-	-/-
-/-	47,47803394	37,88377848	-/-	-/-	-/-
-/-	47,47824817	37,88735596	-/-	-/-	-/-
-/-	47,47927694	37,88260142	-/-	-/-	-/-
-/-	47,47938597	37,88680478	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48034218	37,88143113	-/-	-/-	-/-
-/-	47,481027	37,88479766	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48139451	37,88706542	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48150262	37,88266806	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48181769	37,87921596	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48250716	37,88402709	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48359645	37,88095577	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48365982	37,87752607	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48408507	37,88668981	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48429908	37,88362654	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48559779	37,88427471	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48574161	37,87541134	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48587015	37,88576375	-/-	-/-	-/-
-/-	47,48822594	37,88586594	-/-	-/-	-/-

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
- / - / -	47,48841468	37,87423074	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,48842567	37,88320457	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,48864175	37,87749955	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,48899729	37,88085956	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,48928675	37,88408055	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,48939849	37,87254186	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,49124737	37,87131885	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,49177324	37,88203582	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,4930297	37,88246396	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,49311377	37,86995028	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,49353084	37,87954817	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,49464161	37,8686706	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,49494737	37,88143379	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,49531405	37,87667987	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,49548001	37,87918922	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,49682362	37,875611	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,49714317	37,87795127	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,49888597	37,87358294	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,49909143	37,87504105	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,49947779	37,87742452	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,5010037	37,87542081	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,50151964	37,87367359	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,50301021	37,87560464	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,5032813	37,87174272	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,50376342	37,87434261	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,50539932	37,87127446	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,5055793	37,87440787	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,50645936	37,87285566	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,50660688	37,87130798	- / - / -	- / - / -	- / - / -
<i>Tulipa bibersteiniana</i> Schult. f. s.l.	47,46411676	37,87891933	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,46438248	37,88248358	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,4787614	37,88716525	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,48159292	37,88599434	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,4838022	37,88463296	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,49053532	37,88323137	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,49684519	37,87565692	- / - / -	- / - / -	- / - / -
- / - / -	47,50412821	37,87372699	- / - / -	- / - / -	- / - / -

Література

1. Спінова Ю.О., Василюк О.В. Обґрунтування включення долини річки Кальміус до Смарагдової мережі України. У зб.: *Біологія: від молекули до біосфери: матер. XI Міжнародної конференції молодих учених* (Харків, 29 листопада – 2 грудня 2016 р.). Харків: Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2016, с.188–189.

Василюк Олексій Володимирович,
Богомаз Михайло Володимирович,
Шевченко Наталія Миколаївна,
Шевченко Марія Сергіївна,
Іноземцева Дар'я Миколаївна,
Плига Андрій Вікторович,
Костюшин Василь Анатолієвич,
Коломицев Григорій Олександрович
Ukrainian Nature Conservation Group

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ ТА РЕЗОЛЮЦІЇ 4 БЕРНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ, В ІСНУЮЧИХ І ПЕРСПЕКТИВНИХ ТЕРИТОРІЯХ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА М. КИЄВА

Впродовж 2007–2017 років нами проводились роботи з натурного обстеження територій природно-заповідного фонду (ПЗФ) м. Києва та Київської області з метою з'ясування природної цінності та стану охорони, а також готувались обґрунтування для створення нових територій ПЗФ. В обох випадках, основною формою робіт було проведення польових виїздів з метою виявлення популяцій видів рослин та тварин, що включені до тих чи інших охоронних списків національного, регіонального та міжнародного рівнів.

Експедиційні дослідження проводились у рамках курсових, дипломних і дисертаційних робіт членів команди, трьох проектів ВГО «Національний екологічний центр» (НЕЦУ) щодо інвентаризації степів Київщини¹ (2009), інвентаризації ПЗФ Київщини² (2012) та розробки Деснянського екологічного коридору³ (2010) а також в рамках робіт з розробки Регіональної схеми екологіч-

ної мережі Київської області⁴ (2015), що виконувались Інститутом зоології імені І.І. Шмальгаузена НАН України. Крім того, до статті долучені відомості натурних обстежень ПЗФ Київщини, що здійснювались членами Дружини охорони природи м. Києва та молодіжного відділення НЕЦУ з 2008 по 2015 рік та частково були оприлюднені на електронному ресурсі www.pryroda.in.ua/kyiv-region.

У результаті цієї діяльності була підготовлена низка наукових публікацій та довідкових видань (Василюк та ін., 2012, 2013, 2018; Костюшин та ін., 2010; Парнікоза та ін., 2009; Прекрасна та ін., 2012), а також відбулось розширення мережі ПЗФ м. Києва та Київської області. Найбільш значимими результатами стало створення заказників «Бориспільські острови» (6900 га), «Кілов-Рудяків» (1000 га), «Стайківські обрії» (212 га), «Зачарована Десна» (2600 га), «Бурковиця» (349 га), «Сторожівці» (47,9 га), «Ковалівський яр» (15 га), «Невідомщина» (16, 5 га), «Яхнівський» (426 га), «Гайдамацьке болото» (751 га), «Юрівський» (10 га), «Горницький» (221 га), «Виток струмка Дніприк» (1,5 га), «Кошівські джерела» (178,9 га) та низка інших. Також у 2014 році було розширено територію Національного природного парку «Голосіївський» на 6462,62 га (Указ Президента України № 446/2014 від 1 травня 2014 року «Про зміну меж національного природного парку «Го-

1 Проект «Інвентаризація та збереження степових біотопів Київської області (ОЕК/ЖВП 2008–006)», який виконувався НЕЦУ протягом 2008–2009 рр. за підтримки Офісу радника з питань сільського господарства, природи та якості харчових продуктів Посольства Королівства Нідерландів в Україні, в рамках українсько-голандського меморандуму щодо навколишнього середовища.

2 Проект «Громадський контроль та підтримка мережі природно-заповідного фонду (ПЗФ) в Київській області, як основного напрямку розвитку національної екологічної мережі України», що виконувався у 2012 році за підтримки Посольства Королівства Нідерландів в Україні.

3 Проект «Розвиток Деснянського коридору як частини національної екологічної мережі України», який виконувався НЕЦУ протягом 2009–2010 рр. за підтримки Посольства Королівства Нідерландів в Україні.

4 Розпорядження голови Київської обласної державної адміністрації від 21 квітня 2017 року № 209 «Про схвалення проекту регіональної програми розвитку природно-заповідного фонду Київської області «Київщина заповідна» на 2017–2020 роки».

лосіївський»). Втім, ці, вже оголошені об'єкти ПЗФ є лише незначною частиною підготовлених нами пропозицій. Загалом було підготовлено понад 120 клопотань про оголошення нових територій ПЗФ. Більшість з них увійшли в додатки обласної цільової програми «Київщина заповідна» (Регіональна ..., 2017), що була затверджена Київською обласною державною адміністрацією у 2016 році.

Частина результатів цього дослідження, яку ми не включаємо у статтю – вже опублікована у 2018 році у збірці наукових праць «Рослинний світ у Червоній книзі України», куди включені відомості інвентаризації раритетної флори проєктованого національного природного парку «Дівички» (Василюк та ін., 2018).

Загальними висновками нашого дослідження стало усвідомлення того, що переважна більшість територій ПЗФ Київської області не має на своїй території жодного виду рослин, що був би включений до охоронних переліків. Важливо відмітити і те, що рішення про створення таких ПЗФ і обґрунтування щодо їх створення нерідко містять помилкову інформацію про наявність видів, занесених до Червоної книги України. Водночас, більшість популяцій рідкісних видів знаходяться за межами охоронюваних територій. Таким чином, важливим є суттєве розширення мережі ПЗФ Київської області в рамках реалізації обласної цільової програми «Київщина заповідна».

Вид	Місце знахідки	Дата	X	Y	Автор
<i>Adonis vernalis</i> L.	с. Тростинка Васильківського р-ну	2009	50,066232	30,333448	Бубела О., Борисенко К., Василюк О.
- // -	ЛЗ «Копачівські схили»	- // -	50,144521	30,505533	Парнікоза І., Костюшин В., Василюк О., Борисенко К.
- // -	На крутому схилі над р. Сквирюю на схід від с. Жуківці Обухівського р-ну	- // -	50,05922	30,811833	- // -
- // -	с. Уляники Миронівського р-ну	- // -	49,916079	31,100604	- // -
- // -	БПП «Роблена Могила»	- // -	50,237933	31,651392	- // -
- // -	Заказник «Степовий»	2018	50,057697	31,835926	- // -
- // -	Проєктований заказник «Миронівський»	2016	49,656859	31,091520	Богомаз М., Ширяєва Д., Василюк О.
- // -	Заказник «Астрагал»	- // -	49,648181	31,055893	- // -
<i>Allium ursinum</i> L.	проєктований заказник «Клавдієвська дірова»	2013	50,592427	29,987933	Богомаз М., Шевченко Н.
<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	БПП «Роблена Могила»	2009	50,237933	31,651392	Парнікоза І., Костюшин В., Василюк О., Борисенко К.
- // -	БПП «Три брати»	- // -	50,094162	31,311680	- // -
- // -	БПП «Дніпрово-Яненківський вал»	- // -	50,024158	31,524934	- // -
- // -	- // -	- // -	50,026546	31,531358	- // -
- // -	Заказник «Степовий»	2018	50,057697	31,835926	- // -
<i>Botrychium multifidum</i> (S.G. Gmel.) Rupr.	Проєктований РЛП «Труханів острів»	2012	50,465302	30,538939	Василюк О.
<i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker Gawl.) Spreng.	Проєктований заказник Шандрівський ліс	2016	49,796033	31,166381	Богомаз М., Василюк О.
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	Проєктований заказник «Миронівський»	2016	49,656859	31,091520	Богомаз М., Ширяєва Д., Василюк О.

Вид	Місце знахідки	Дата	X	Y	Автор
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soó	ЛЗ «Гайдамацьке болото»	2010	50,901436	29,781074	Панікоза І., Василюк О., Костюшин В.
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó	Проектовані заказники у с. Підгірці	16.06.2008	50,2444444	30,54491667	Шевченко М.
- // -	- // -	- // -	50,2472222	30,54916667	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2469444	30,54944444	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2458333	30,52416667	- // -
- // -	БЗ «Урочище Безодня», с. Лісники	2009-2017	50,308794	30,494183	Вересенко А., Василюк О.
- // -	Проект. ЛЗ «Урочище Панське»	2008-2019	50,310516	30,526117	Вересенко А., Василюк О., Іноземцева Д., Парнікоза І.
- // -	- // -	2008-2020	50,311084	30,529296	- // -
- // -	Ландшафтний заказник «Ковалівський яр»	2009-2018	50,181457	30,340153	Василюк О.
- // -	- // -	- // -	50,177031	30,339646	- // -
- // -	ПП Хвоц великий	2012	50,595643	30,500613	- // -
- // -	м. Васильків, проєктований заказник Здорівка	2010	50,190173	30,304513	- // -
- // -	околиці м. Вишгород	2012	50,59733	30,43873	Карпенко О., Василюк О.
- // -	- // -	- // -	50,60018	30,43322	
- // -	проєктований заказник «Кільнище»	2009	50,544184	30,543323	Василюк О., Скрипнік Р., Богомаз М.
- // -	проєктований НПП «Подесіння», ок. с. Сувид	2010	50,850416	30,767359	Борисенко К., Богомаз М., Шевченко Н.
- // -	ПП «Витоки Струмка Дніприк»	2008	50,336339	30,427985	Борисенко К., Василюк О.
- // -	БЗ «Юрівський»	2008	50,347004	30,360012	Зінченко А.
- // -	Урочище «Процівські луки»	2012	50,1568856	30,86278933	Василюк О., Костюшин В.
- // -	- // -	- // -	50,1570064	30,86002978	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1560788	30,86515033	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1565614	30,86359387	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1546244	30,86772342	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1551511	30,8643642	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1531559	30,86796282	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1540532	30,86751391	- // -
- // -	- // -	- // -	50,155799	30,85913584	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1544756	30,86365753	- // -
- // -	ЛЗ «Кілов-Рудяків»	2013	50,1275724	30,93261974	Богомаз М., Шевченко Н., Борисенко К., Василюк О.
- // -	- // -	- // -	50,1253863	30,93329648	- // -

Вид	Місце знахідки	Дата	X	Y	Автор
- // -	- // -	- // -	50,1268443	30,93565413	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1231534	30,94077474	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1253178	30,93129143	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1275438	30,93647456	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1227589	30,93900433	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1214146	30,93977571	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1231834	30,93395443	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1200084	30,94329857	- // -
- // -	проектований заказник «Богданівські Багна»	2009	50,6356465	30,93230284	Богомаз М., Шевченко Н.
- // -	- // -	- // -	50,6435221	30,9492314	- // -
- // -	- // -	- // -	50,6378884	30,95039165	- // -
- // -	- // -	- // -	50,6353787	30,90461064	- // -
- // -	- // -	- // -	50,6417789	30,92252509	- // -
- // -	- // -	- // -	50,6476906	30,91850933	- // -
- // -	- // -	- // -	50,6340344	30,92188605	- // -
- // -	- // -	- // -	50,6359812	30,91428573	- // -
- // -	- // -	- // -	50,6461375	30,93844631	- // -
- // -	ок. с. Зазим'є	2015-2018	50,580598	30,693595	Шевченко М.
- // -	- // -	- // -	50,579886	30,688125	- // -
- // -	- // -	- // -	50,581956	30,677031	- // -
- // -	- // -	- // -	50,585546	30,680601	- // -
- // -	- // -	- // -	50,583594	30,693198	- // -
- // -	- // -	- // -	50,588191	30,674649	- // -
- // -	- // -	- // -	50,588632	30,687346	- // -
- // -	- // -	- // -	50,593860	30,688536	- // -
- // -	- // -	- // -	50,595497	30,678417	- // -
- // -	- // -	- // -	50,591716	30,663636	- // -
- // -	- // -	- // -	50,595245	30,674151	- // -
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	РЛП «Лиса Гора»	- // -	50,3935772	30,55563023	Іноземцева Д., Бубела О., Василіук О.
- // -	Проектовані заказники у м. Вишгороді	01.07.2009	50,5979	30,48008333	Шевченко М.
- // -	Урочище «Покал»	2015	50,375540	30,566231	- // -
- // -	Урочище «Покал»	2015	50,378281	30,552850	- // -
- // -	Урочище «Покал»	2015	50,383437	30,555155	- // -
- // -	Околиці ТЕЦ-6, м. Київ	2015	50,531572	30,682355	- // -
<i>Epipactis palustris</i> (L.) Crantz	ЛЗ «Василівські Карпати»	2015	50,212016	30,426589	Василіук О., Ширяєва Д., Мосякін А., Демченко Д., Скворцова В.
- // -	- // -	2015	50,212382	30,427585	- // -
- // -	Урочище «Вишгородські луки»	2010	50,612119	30,419715	Василіук О., Костюшин В.
- // -	Вздовж греблі «Проців-Кийлів»	2012	50,2277367	30,75263771	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2149405	30,7578927	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2042656	30,76420918	- // -

Вид	Місце знахідки	Дата	X	Y	Автор
- // -	- // -	- // -	50,198898	30,76744651	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1860487	30,77542091	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1712663	30,7953909	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1633228	30,81024247	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1545361	30,82689786	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1526172	30,84446607	- // -
- // -	Урочище «Процівські луки»	- // -	50,1568856	30,86278933	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1570064	30,86002978	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1560788	30,86515033	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1565614	30,86359387	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1546244	30,86772342	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1551511	30,8643642	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1531559	30,86796282	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1540532	30,86751391	- // -
- // -	- // -	- // -	50,155799	30,85913584	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1544756	30,86365753	- // -
- // -	ЛЗ «Кілов-Рудяків»	2013	50,1275724	30,93261974	Богомаз М., Шевченко Н., Борисенко К., Василюк О.
- // -	- // -	- // -	50,1253863	30,93329648	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1268443	30,93565413	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1231534	30,94077474	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1253178	30,93129143	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1275438	30,93647456	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1227589	30,93900433	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1214146	30,93977571	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1231834	30,93395443	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1200084	30,94329857	- // -
- // -	Проектовані закзаники в с. Підгірці	16.06.2008	50,2444444	30,54491667	Шевченко М.
- // -	- // -	- // -	50,2472222	30,54916667	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2469444	30,54944444	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2458333	30,52416667	- // -
<i>Iris hungarica</i> Waldst. & Kit.	БПП «Дніпрово-Яненківський вал»	2009	50,024158	31,524934	Парнікоза І., Костюшин В., Василюк О., Борисенко К.
- // -	- // -	- // -	50,026546	31,531358	- // -
- // -	РЛП «Лиса Гора»	- // -	50,3921787	30,54940413	Іноземцева Д., Бубела О., Василюк О.
- // -	- // -	- // -	50,3914962	30,55255394	- // -
- // -	- // -	- // -	50,391378	30,55424334	- // -
- // -	- // -	- // -	50,3907757	30,55377759	- // -
- // -	- // -	- // -	50,3976881	30,55391478	- // -
- // -	- // -	- // -	50,3975126	30,55346437	- // -
- // -	- // -	- // -	50,3970205	30,55371839	- // -

Вид	Місце знахідки	Дата	X	Y	Автор
- // -	- // -	- // -	50,396775	30,55626798	- // -
- // -	- // -	- // -	50,395391	30,54822084	- // -
- // -	- // -	- // -	50,3947115	30,54850668	- // -
<i>Iris sibirica</i> L.	Проектований НПП «Дівички» (ок. с. Кийлів)	21.06.2009	50,1370667	30,92951667	Шевченко М.
<i>Lilium martagon</i> L.	ЛЗ «Студенківські дубові насадження»	2010	50,161198	31,568701	Парнікоза І., Василюк О., Костюшин В.
- // -	ЛЗ «Борові ділянки»	2012	50,507186	29,490572	Плига А., Костюшин В., Василюк О., Прекрасна Є.
- // -	Проектований заказник Коблицький ліс (приблизно)	2015	50,725071	29,891119	Плига А., Богомаз М.
- // -	ЛЗ «Чернечий ліс»	2008-2018	50,2906448	30,52196345	Вересенко А., Василюк О., Іноземцева Д., Парнікоза І.
- // -	- // -	- // -	50,291278	30,51717776	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2917784	30,51415342	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2931589	30,5163457	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2921328	30,52007914	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2955803	30,5061037	- // -
- // -	- // -	- // -	50,294801	30,50858352	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2936485	30,5115374	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2941425	30,50737135	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2942322	30,51483825	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2909602	30,51951516	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2925573	30,52274292	- // -
- // -	Проектований НПП «Дівички» (ок. с. Кийлів)	21.06.2009	50,1474333	30,9429	Шевченко М.
<i>Liparis loeselii</i> (L.) Rich.	ПП Хвоц великий	2012	50,595643	30,500613	Василюк О.
<i>Listera ovata</i> (L.) R.Br.	Проектований заказник «Коблицький ліс» (приблизно)	2015	50,725071	29,891119	Плига А., Богомаз М.
- // -	Проектований заказник «Клавдієвська дірова»	2013	50,592427	29,987933	Богомаз М., Шевченко Н.
- // -	Проектований заказник	2009	50,5894444	30,48194444	Шевченко М.
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	Заповідне урочище «Вепрове»	2012	50,434080	29,608864	Плига А., Прекрасна Є., Василюк О.
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	Проектований заказник Коблицький ліс (приблизно)	2015	50,725071	29,891119	Плига А., Богомаз М.
- // -	проектований заказник «Здвижівський»	2015	50,638480	30,065588	Плига А.
<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	проектований заказник «Богданівські Багна»	2009	50,6356465	30,93230284	Богомаз М., Шевченко Н.
- // -	- // -	2010	50,6435221	30,9492314	- // -
- // -	- // -	- // -	50,6378884	30,95039165	- // -

Вид	Місце знахідки	Дата	X	Y	Автор
- // -	- // -	- // -	50,6353787	30,90461064	- // -
- // -	- // -	- // -	50,6417789	30,92252509	- // -
- // -	- // -	- // -	50,6476906	30,91850933	- // -
- // -	- // -	- // -	50,6340344	30,92188605	- // -
- // -	- // -	- // -	50,6359812	30,91428573	- // -
- // -	- // -	- // -	50,6461375	30,93844631	- // -
- // -	Проектовані заказники у с. Підгірці	16.06.2008	50,2444444	30,54491667	Шевченко М.
- // -	- // -	17.06.2008	50,2472222	30,54916667	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2469444	30,54944444	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2458333	30,52416667	- // -
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	Проектований заказник Коблицький ліс (приблизно)	2015	50,725071	29,891119	Плига А., Богомаз М.
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill.	Святошинсько-Біличанське відділення НПП «Голосіївський»	2012	50,48390	30,27301	Василюк О.
- // -	Дарницьке ЛПГ, Білодівровне лісництво	2015	50,5162716	30,66752795	Василюк О., Марущак О., Ширяєва Д.
- // -	- // -	- // -	50,5205137	30,6697607	- // -
- // -	- // -	- // -	50,5132324	30,66727196	- // -
- // -	- // -	- // -	50,5268951	30,66748844	- // -
- // -	- // -	- // -	50,5243542	30,66757799	- // -
- // -	- // -	- // -	50,5086053	30,66261297	- // -
- // -	- // -	- // -	50,5106967	30,67202022	- // -
- // -	- // -	- // -	50,4983059	30,65159161	- // -
- // -	- // -	- // -	50,5032823	30,66105442	- // -
- // -	Проектований НПП «Дівички» (ок. с. Київів)	21.06.2009	50,1476167	30,9344	Шевченко М.
- // -	- // -	- // -	50,1454833	30,92821667	Шевченко М.
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill.	- // -	2009-2017	50,307875	30,518770	Вересенко А., Василюк О.
- // -	БЗ «Кірикове», с. Лісники	- // -	50,302794	30,524819	- // -
- // -	БЗ «Гора Козинська», с. Лісники	2013	50,307875	30,518770	- // -
- // -	Палієва гора	2012	49,804177	30,056434	Василюк О., Полянська К., Костюшин В.
- // -	РЛП Лиса гора	2009-2017	50,391289	30,553930	Василюк О.
- // -	- // -	2009-2018	50,393474	30,545779	Василюк О.
- // -	Дарницьке ЛПГ, Білодівровне лісництво	2015	50,5162716	30,66752795	Василюк О., Марущак О., Ширяєва Д.
- // -	- // -	- // -	50,5205137	30,6697607	- // -
- // -	- // -	- // -	50,5132324	30,66727196	- // -
- // -	- // -	- // -	50,5268951	30,66748844	- // -
- // -	- // -	- // -	50,5243542	30,66757799	- // -
- // -	- // -	- // -	50,5086053	30,66261297	- // -
- // -	- // -	- // -	50,5106967	30,67202022	- // -
- // -	- // -	- // -	50,4983059	30,65159161	- // -
- // -	- // -	- // -	50,5032823	30,66105442	- // -

Вид	Місце знахідки	Дата	X	Y	Автор
- // -	Проектований НПП «Дівички» (ок. с. Київів)	21.06.2009	50,1471333	30,93835	Шевченко М.
- // -	- // -	- // -	50,1409667	30,9452	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1255333	30,95395	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1476167	30,93103333	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1474	30,93035	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1454833	30,92821667	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1469167	30,92505	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1457	30,92976667	- // -
- // -	Проектований заказник	2009	50,5894444	30,48194444	- // -
<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	Проектований РЛП «Труханів острів»	2013	50,465302	30,538939	Василіук О.
- // -	заказник «Острів Жуків»	2009-2019	50,359048	30,56643929	Богомаз М., Шевченко Н., Борисенко К., Василіук О.
- // -	- // -	- // -	50,3594475	30,5695876	Василіук О.
- // -	- // -	- // -	50,3584129	30,56829111	- // -
- // -	- // -	- // -	50,3577287	30,57321172	- // -
- // -	- // -	- // -	50,3565173	30,57264952	- // -
- // -	- // -	- // -	50,3525587	30,56567264	- // -
- // -	- // -	- // -	50,3534023	30,57163839	- // -
- // -	- // -	- // -	50,3486065	30,57210791	- // -
- // -	- // -	- // -	50,348942	30,57442896	- // -
- // -	- // -	- // -	50,3490547	30,56419725	- // -
- // -	- // -	- // -	50,3445603	30,57355609	- // -
- // -	- // -	- // -	50,3467157	30,56952904	- // -
- // -	- // -	- // -	50,349577	30,5691269	- // -
- // -	- // -	- // -	50,3433717	30,57825183	Василіук О.
<i>Stipa borysthena</i> Klokov ex Prokudin	Вздовж дороги «Київ-Обухів»	2009-2018	50,180250	30,664082	Парнікоза І., Костюшин В., Василіук О., Борисенко К.
- // -	- // -	- // -	50,222981	30,646013	- // -
- // -	Військовий полігон «Дівички»	2010-2012	50,0546429	31,03100205	Василіук О., Фатікова М., Пекрасна Є., Редчук Т., Редчук П., Костюшин В., Іноземцева Д.
- // -	- // -	- // -	50,0519585	31,03832643	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0556532	31,02033356	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0488281	31,03605512	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0594151	31,02231543	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0496293	31,01961991	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0446382	31,03007703	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0580385	31,06134249	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0713867	31,05014023	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0641108	31,05988712	- // -

Вид	Місце знахідки	Дата	X	Y	Автор
-// -	-// -	-// -	50,0620441	31,05043524	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0636683	31,00846064	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0671009	31,0151847	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0660015	31,00079684	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0717584	31,00680999	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0408021	31,0235291	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0404212	31,04280294	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0322283	31,06481036	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0231982	31,04596475	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0204868	31,04411878	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0188642	31,06001177	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0217323	31,05563489	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0168082	31,08944232	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0126802	31,08641521	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0302337	31,09732968	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0289998	31,11342698	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0175972	31,1013687	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0214479	31,11180445	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0439478	31,07948932	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0347343	31,09310409	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0471916	31,09263703	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0439995	31,0908124	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0397167	31,08523723	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9960266	31,12507322	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0039994	31,14215933	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0013732	31,11190752	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0146087	31,12686995	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0094847	31,11586874	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0306424	31,16789407	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0104243	31,18215672	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0040156	31,16527659	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0231329	31,13061417	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0304106	31,14823785	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0152734	31,15859649	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0090443	31,1740879	-// -
-// -	-// -	-// -	49,998347	31,18967936	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9976826	31,14681543	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0289381	31,18383439	-// -
-// -	-// -	-// -	50,019821	31,20781995	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0145147	31,21698427	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0095893	31,22564356	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0029693	31,21069678	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0281429	31,20688947	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0241594	31,2273597	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0179341	31,22740935	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0426428	31,17621294	-// -

Вид	Місце знахідки	Дата	X	Y	Автор
- // -	- // -	- // -	50,0379826	31,15857179	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0147656	31,13971831	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0292419	31,24720388	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0297167	31,27582825	- // -
- // -	- // -	- // -	50,022482	31,26251424	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0342536	31,22543044	- // -
- // -	ЛЗ «Бориспільські острови»	2010	50,0707443	30,96975998	Василюк О.
- // -	- // -	- // -	50,0641906	30,96959417	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0657167	30,96975871	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0672948	30,97095496	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0522693	30,96697775	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0454268	30,98710332	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0415145	30,9955495	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0419864	30,99360984	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0401875	30,99991704	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0403328	31,01121611	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0400521	31,00496546	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0366666	31,01624987	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0395422	31,01009042	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0266083	31,02116192	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0242599	31,02644744	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0253428	31,02338209	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0047774	31,06129889	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0096835	31,05973396	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0033195	31,07147018	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0005636	31,0759085	- // -
- // -	- // -	- // -	49,9981783	31,07881964	- // -
- // -	- // -	- // -	49,9852877	31,06673184	- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	БЗ «Гора Козинська», с. Лісники	2009-2017	50,307875	30,518770	Вересенко А., Василюк О.
- // -	ЛЗ «Урочище Верем'я»	2012	50,1237	30,4619	Парнікоза І., Василюк О., Костюшин В.
- // -	- // -	2012	50,1414	30,4891	- // -
- // -	Пд. Околиця с. Ходосівка, терасовані степові схили	2015-2015	50,272361	30,493532	Василюк О., Борисенко К.
- // -	- // -	2015-2016	50,272050	30,500306	- // -
- // -	Планерна гора, с. Ходосівка	2015-2017	50,266449	30,528677	- // -
- // -	- // -	- // -	50,262012	30,529374	- // -
- // -	м. Васильків, проєктований заказник «Змієві Вали»	2009-2018	50,180068	30,320031	Василюк О.
- // -	- // -	- // -	50,182004	30,325561	- // -
- // -	- // -	- // -	50,185551	30,324590	- // -
- // -	На околицях с. Щербанівка	2009	50,072110	30,726799	Парнікоза І., Костюшин В., Василюк О., Борисенко К.

Вид	Місце знахідки	Дата	X	Y	Автор
- // -	ЛЗ «Копачівські схили»	- // -	50,144521	30,505533	- // -
- // -	БПП «Роблена Могила»	- // -	50,237933	- // -	- // -
- // -	БПП «Три брати»	- // -	50,094162	- // -	- // -
- // -	БПП «Дніпрово-Яненківський вал»	- // -	50,024158	- // -	- // -
- // -	БПП «Дніпрово-Яненківський вал»	- // -	50,026546	31,531358	- // -
- // -	Вал між селами Круглик та Іванковичі	2018	50,281677	30,447540	Василюк О., Василюк А.
- // -	- // -	- // -	50,280642	30,449897	- // -
- // -	Проектований заказник «Миронівський»	2016	49,656859	31,091520	Богомаз М., Ширяєва Д., Василюк О.
- // -	ЗУ «Городище»	22.07.2012	50,014779	30,587681	Плига А., Парнікоза І., Костюшин В., Василюк О.
- // -	ЗУ «Веремья»	- // -	50,114307	30,461256	- // -
- // -	ПП Вибла могила	- // -	50,249851	31,576933	Демченко Д., Костюшин В., Нужна А., Василюк О.
- // -	ПП Хвощ великий	2012	50,596680	30,499707	Василюк О.
- // -	Палієва гора, Дендропарк «Олександрія»	- // -	49,804177	30,056434	Василюк О., Полянська К., Костюшин В.
- // -	РЛП Лиса гора	2009-2016	50,400511	30,544238	Василюк О.
- // -	Околиці с. Копачів	2010	50,1237	30,4619	Василюк О., Костюшин В.
- // -	- // -	2010	50,1414	30,4891	- // -
- // -	Ландшафтний заказник «Новалівський яр»	2009-2018	50,1791126	30,33957707	Василюк О.
- // -	- // -	- // -	50,1789526	30,33918	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1788342	30,33909631	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1786832	30,33915609	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1785316	30,33888835	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1776282	30,33864358	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1779338	30,33898193	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1781325	30,33885394	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1783235	30,33876078	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1773008	30,33909654	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1774269	30,33889487	- // -
<i>Stipa pennata</i> L.	Планерна гора, с. Ходосівка	- // -	50,266449	30,528677	Василюк О., Борисенко К.
- // -	- // -	- // -	50,262012	30,529374	- // -
<i>Trapa natans</i> L. s.l.	Заказник «Острів Жуків»	- // -	50,349536	30,568354	Василюк О.
- // -	- // -	2015	50,2743571	30,64138839	Аналіз ДЗЗ Коломицев Г.К., Василюк О.В.
- // -	- // -	- // -	50,2480998	30,70656307	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2599776	30,71906956	- // -

Вид	Місце знахідки	Дата	X	Y	Автор
-// -	-// -	-// -	50,2015602	30,74904574	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1815141	30,76437531	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1588074	30,74574728	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1590972	30,81022928	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1762225	30,74477635	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1868292	30,77030197	-// -
-// -	-// -	-// -	50,2138942	30,71063492	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1156448	30,92717298	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0917499	30,95228956	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0366196	31,01248346	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9747416	31,10718797	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9946267	31,03838023	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9545132	31,28602862	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9410239	31,2716614	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0292488	31,34342216	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0259222	31,42955012	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0396707	31,37453315	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0051858	31,46621077	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0421102	31,49823989	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0099171	31,49590159	-// -
-// -	-// -	-// -	50,048514	31,50050919	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9819579	31,56105009	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9858468	31,54454552	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9474784	31,56829115	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9175767	31,55813869	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9330237	31,56196114	-// -
-// -	-// -	-// -	49,8982148	31,57876199	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9074722	31,56787736	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9660702	31,56107449	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9943201	31,51622522	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0254963	31,50338099	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0099956	31,44542981	-// -
-// -	-// -	-// -	50,032902	31,40801023	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0284773	31,40833603	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0253858	31,4007689	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0329903	31,3164947	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0373417	31,35566958	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0201443	31,25480984	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0336766	31,29426234	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0345211	31,28368409	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9931903	31,17823474	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9862621	31,20851398	-// -
-// -	-// -	-// -	49,974635	31,19872892	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0112928	31,21420006	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9993867	31,19829375	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9830317	31,11007467	-// -

Вид	Місце знахідки	Дата	X	Y	Автор
-// -	-// -	-// -	49,9689762	31,13831721	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9757859	31,08966282	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9559708	31,15360511	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9393061	31,23899812	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9363907	31,25602377	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9510564	31,17809777	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9873021	31,06419484	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0177524	31,02499304	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0064393	31,07133928	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0283774	31,02839576	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0112386	31,03016706	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0093993	31,05192895	-// -
-// -	-// -	-// -	49,9982331	31,06746345	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0024322	31,04447949	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0317952	30,99972636	-// -
-// -	-// -	-// -	50,043993	31,00301086	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0767517	30,93385926	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0854418	30,93046271	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0721597	30,95120368	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0707219	30,97955985	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0682303	30,99035387	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0577591	30,98244166	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0514643	30,97028417	-// -
-// -	-// -	-// -	50,107425	30,90321059	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1037866	30,92711002	-// -
-// -	-// -	-// -	50,0969421	30,90304647	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1087179	30,95360427	-// -
-// -	-// -	-// -	50,133444	30,91330388	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1313541	30,90185172	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1158414	30,91655561	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1011522	30,9337678	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1208341	30,94703409	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1129464	30,94499644	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1502252	30,78075148	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1532955	30,76261613	-// -
-// -	-// -	-// -	50,165662	30,78240401	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1679659	30,7988574	-// -
-// -	-// -	-// -	50,153569	30,83140815	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1363399	30,78457026	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1439373	30,76432878	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1690849	30,75687484	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1328585	30,77360122	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1766398	30,7772031	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1645831	30,77326919	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1400236	30,80762858	-// -
-// -	-// -	-// -	50,1294796	30,78374345	-// -

Вид	Місце знахідки	Дата	X	Y	Автор
- // -	- // -	- // -	50,1274768	30,76767373	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1187503	30,80548814	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1264573	30,82863084	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1366686	30,89334359	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2360357	30,71044519	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2127445	30,7168534	- // -
- // -	- // -	- // -	50,1928857	30,73259384	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2154532	30,74024447	- // -
- // -	- // -	- // -	50,187604	30,75103691	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2798298	30,67101336	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2575097	30,67889069	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2702111	30,65885647	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2647217	30,70276417	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2540698	30,71066398	- // -
- // -	- // -	- // -	50,266472	30,68851549	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2456241	30,69630277	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2749071	30,6895344	- // -
- // -	- // -	- // -	50,242352	30,70336864	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2226224	30,7081851	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2263632	30,73522807	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2490441	30,68525578	- // -
- // -	- // -	- // -	50,3010889	30,63442685	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2979297	30,62370975	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2885339	30,65595236	- // -
- // -	- // -	- // -	50,2958454	30,6607083	- // -
- // -	- // -	- // -	50,3249188	30,61135989	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0607376	30,93334597	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0711128	30,92242412	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0244858	30,98698585	- // -
- // -	- // -	- // -	50,037359	30,96488657	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0096619	31,00976193	- // -
- // -	- // -	- // -	49,9744448	31,06320794	- // -
- // -	- // -	- // -	50,0020965	31,09720422	- // -

Література

- Василюк О., Костюшин В., Норенко К., Некрасова О., Куцоконь Ю., Войцехович А., Мішта А., Циба А., Парнікоза І., Коломицев Г., Фатікова М., Полянська К. *Проектований регіональний ландшафтний парк «Надстугнянський»*. Київ: НЕЦУ, 2013, 78 с.
- Василюк О., Костюшин В., Норенко К., Плига А., Прокрасна Є., Коломицев Г., Фатікова М. *Природно-заповідний фонд Київської області*. Київ: НЕЦУ, 2012, 338 с.
- Василюк О.В., Богомаз М.В., Шевченко Н.М., Костюшин В.А., Ширяєва Д.В. Знахідки рослин Червоної книги України в межах проектного національного природного парку «Дівички». У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин: матер. V Міжнародної конференції* (Херсон, 25–28 червня 2018 р.). Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 2018, с. 37–39.
- Костюшин В. А., Тарашук С. В., Василюк О. В., Мельничук В. П., Мішта А. В., Некрасова О.Д. Головні напрямки плану дій щодо охорони й відтворення видів хребетних тварин та місць їхнього перебування в межах Київської міської агломерації. У зб.: *Проблеми вивчення й охорони тваринного світу у природних і антропогенних екосистемах: матер. міжнародної наукової конференції, присвяченої 50-річчю з часу опублікування регіонального зведення «Животний мир Советской Буковини»* (Чернівці, 13 листопада 2009 р.). Чернівці: ДрукАрт, 2010, с. 145–148.

5. Парнікоза І., Василюк О., Іноземцева Д., Костюшин В., Мішта А., Некрасова О., Балашов І. *Степи Київської області. Сучасний стан та проблеми збереження*. Серія: Збережемо українські степи. Київ: НЕЦУ, 2009, 160 с.
6. Прекрасна Є., Василюк О., Домашевський С., Парнікоза І., Фатікова М., Надєїна О., Норенко К. *Проектований національний природний парк «Дівички» у Київській області*. Серія: Збережемо українські степи. Київ: НЕЦУ, 2012, 44 с.
7. *Регіональна програма розвитку природно-заповідного фонду Київської області «Київщина заповідна» на 2017–2020 роки (науково-практичний коментар)*. Ред. Василюк О., Норенко К. Київ: UNCG, 2017, 36 с.

Василюк Олексій Володимирович,
Коломицев Григорій Олександрович

Ukrainian Nature Conservation Group, м. Київ

ПРОПОЗИЦІЇ ДО ОФОРМЛЕННЯ ВИДОВОГО НАРИСУ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Стаття містить пропозиції щодо оптимізації структури видового нарису в Червоній книзі України (далі – ЧК України), а також аналіз варіантів оптимізації оформлення карт поширення у видових нарисах друкованого видання ЧК України.

Ведення ЧК України регламентується Законом України «Про Червону книгу України». Що стосується друкованого видання ЧК, Закон визначає, що «Червона книга України є офіційним державним документом, який містить перелік рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, а також узагальнені відомості про сучасний стан цих видів тваринного і рослинного світу та заходи щодо їх збереження і відтворення» [1, стаття. 3]. У реальності, ЧК України складається окремо зі списку видів, що затверджується Постановою Кабінету Міністрів України, та друкованого видання, публікацію якого забезпечує Кабінет Міністрів України (з періодичністю раз на 10 років) (Закон, 2002: стаття 12).

Закон також визначає, що у друкованому виданні ЧК України, «про кожний рідкісний і такий, що перебуває під загрозою зникнення, вид тваринного і рослинного світу, занесений до Червоної книги України, зазначаються такі відомості:

- назва (українською та латинською мовами),
- місце у системі класифікації тваринного і рослинного світу,
- категорія,
- наукове значення,
- поширення та чисельність (у тому числі за межами України) і причини їх зміни,
- місця перебування (зростання),
- загальна характеристика,

- заходи з охорони,
- вимоги щодо режиму збереження популяцій,
- відомості про розмноження або розведення в спеціально створених умовах,
- джерела відповідної інформації тощо.

Щодо кожного виду тваринного і рослинного світу, занесеного до Червоної книги України, складається картосхема поширення, а також виготовляються його фотографії (малюнки) [1, стаття. 12]. Таким чином, закон дозволяє певне поле для маневру в частині можливості доручення додаткових розділів у видові нариси ЧК України, а також у підході до оформлення як самого нариса, так і карти поширення. Можливість такого «маневру» була використана під час підготовки Третього видання ЧК України, в якому в нариси не було включено розділ «місця перебування (зростання)» (хоча на нашу думку, він є вкрай важливим, адже дає уявлення про біотопи що потребують охорони в контексті збереження зазначеного виду. Водночас, у нариси було включено розділ «господарське та комерційне значення», який для переважної більшості видів звучить як «не має господарського та комерційного значення». Для видів, щодо яких можливий нелегальний промисел, відомості з такого розділу цілком можна було розмістити в розділі «вимоги щодо режиму збереження популяцій», змінивши його назву на «Здійснені та рекомендовані заходи охорони».

Щодо візуального оформлення, нариси Третього видання ЧК України включають схематичну карту України із з нанесеними точками, що відповідають локалітетам видів. Для деяких видів вжито 2 або 3 різних позначки, що відповідають різним статусам перебування видів, або означають сумнівний характер збереження відомих у минулому популяцій. Наприклад, у випадку із тваринами,

для беркута точки розділені на зустрічі в зимовий період і у період гніздування (ЧКУ, 2009: с. 432). Також нариси включають фото, або малюнок виду (для деяких видів фото зображають музейні експонати або гербарні зразки).

Сьогодні обговорення раціонального бачення щодо оформлення нового видання ЧКУ, що має бути опубліковане у 2019 році, є актуальним питанням. Можливість не лише перегляду переліків видів ЧК України, а й залучення нових технологій та кращих практик до підготовки Четвертого видання ЧК України потребує вивчення підходів, використаних при підготовці інших «червоних книг».

Ця стаття ґрунтується на досвіді авторів у частині підготовки третього видання ЧК України і аналізі відомих нам видань «червоних книг» різних адміністративних одиниць. Головним напрямком нашого міркування є те, що завдяки раціональному підходу до оформлення карт видових нарисів ЧК і відомостям про чисельність видів і її динаміку, «червоні книги» стають актуальними, відображають ступінь вивченості та стан охорони кожного з видів.

Оформлення карт

Серед різноманіття підходів (зображення точок, полігонів, або результатів моделювання) найбільш раціональним виявляється розділення території адміністративної одиниці на сітку квадратів і позначення квадратів різними позначками, згідно з обраними критеріями. На нашу думку, оптимальним є відображення на таких картах квадратів, у яких наявність виду була підтверджена за останній «ревізійний» період і квадратів, у яких вид був відомий у попередній ревізійний період, але нових джерел інформації про його поширення за останні 10 років не з'явилося. Для видів, які перебувають на території України в різні сезони в різних статусах (наприклад, гніздують в одному регіоні і зимують в іншому), доцільно розділяти позначки на окремі класи.

Зображення на картах фактично моделі (позначених різними кольорами квадратів), а не конкретних точок знахідок видів дозволяє уникнути багатьох складностей, пов'язаних із неповнотою даних та іншими факторами. Так, виділення квадрату стороною 20–50 км дозволяє:

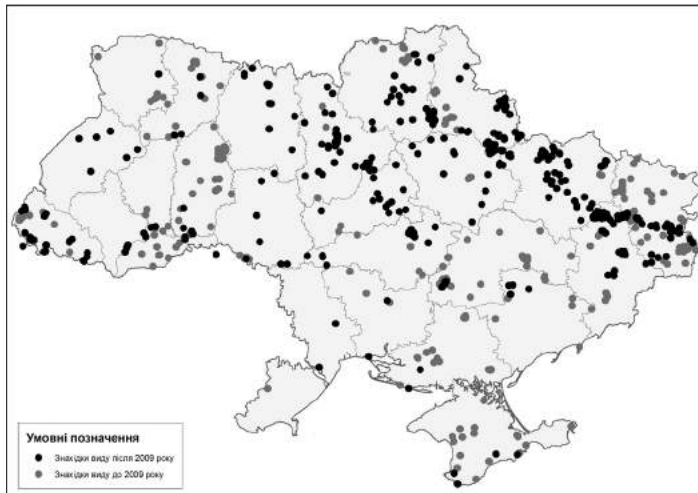
- Уникнути нагромодження точок знахідок у місцях де авторами було ретельно закар-

тографовано наявність видів, при цьому не видаляючи штучним чином розміщені поряд точки, що при візуалізації карти просто «налазили» б одна на одну. Наприклад, у третьому виданні ЧК України діаметр точок дозволяє зобразити лише знахідки розміщені одна від одної не ближче ніж 17,5 км.

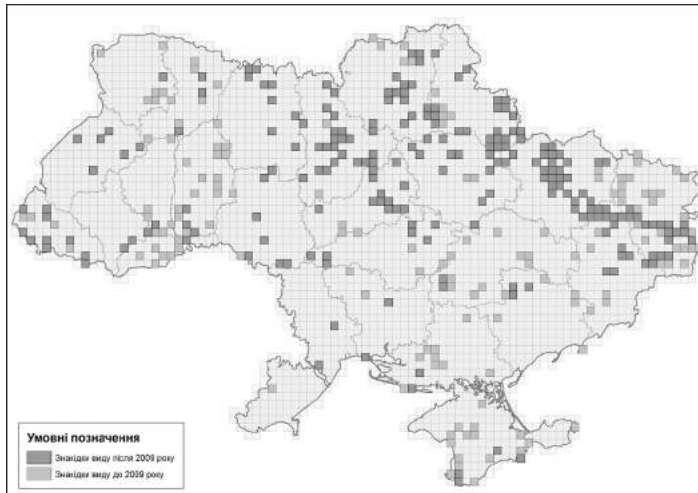
- Урівноважити нерівномірність вивчення території. Для жодного виду ЧК не проводились рівномірні дослідження на всій території країни (виняток становлять лише вузьколокальні ендеміки). Тому велика кількість точок в одному місці і незначна в іншому можуть відображати не стільки рясність поширення виду, скільки ретельність фіксування дослідниками зустрічей з ним.
- Уникнути дублювання відомостей з різних джерел. У ряді випадків, різні літературні джерела та особисті повідомлення авторів можуть стосуватись однієї популяції, поселення, гнізда. Проте щоразу шукаючи координати за словесним описом автора, упорядники ЧК неминуче зазначають близькі, але різні координати, штучно розмножуючи кількість точок на карті. Таким чином, одна і та ж популяція, відома з різних публікацій, може бути позначена на картах багатократно. Створення ж карти-моделі, зобразить лише одну комірку, для якої відомий вид, відкинувши штучно розмножені дублі.
- Зробити всі карти за єдиним підходом, дозволивши читачу ЧК візуально порівнювати стан поширення видів.

Таким чином, пропонуємо уніфікувати всі карти по всіх видах у видових нарисах ЧК. На них територію України розділити на квадрати по 15 (20–50) км. У зазначеній сітці квадратів розділити комірки на три класи:

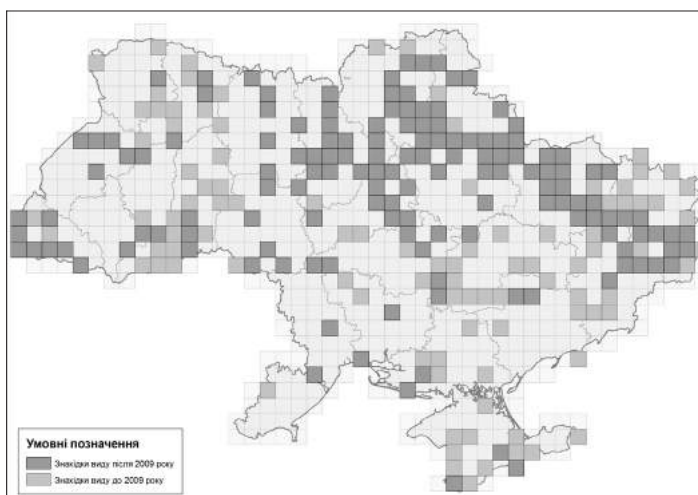
- 1 – порожні (вид для території не фіксувався; точок знахідок невідомо);
- 2 – перший колір (вид фіксувався протягом останніх 10 років; в квадрат потрапляють більше точок знахідок протягом ревізійного періоду);
- 3 – другий колір (вид фіксувався в попередній ревізійний період; у квадрат потрапляють більше точок знахідок протягом попереднього ревізійного періоду, але за останній ревізійний період – жодної).

А. Відображення точками
(всього 1200 точок)

Б. Відображення моделі
(сітка 15×15 км)

В. Відображення моделі
(сітка 30×30 км)

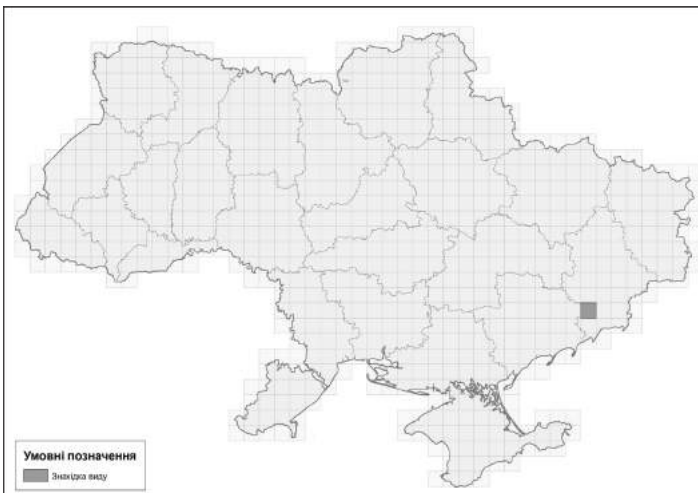
Рис. 1. Картосхема зустрічей жуна-олея до 2009 та в період 2009-2018 рр (вид, поширений у всіх регіонах України).

А. Відображення точками
(всього 1 точка)

Б. Відображення моделі
(сітка 15×15 км)

В. Відображення моделі
(сітка 30×30 км)

Рис. 2 Картосхема зустрічей ендемічного виду (деревій голий).

Структура видових нарисів

Щодо оформлення друкованого видання ЧК, вважаємо раціональними оригінальні нововведення з деяких видань ЧК (інших країн), зокрема дублювання вступної частини видання англійською мовою; введення в нарис розділу із вказівкою біотопів (оселищ), у яких поширений вид; зазначення авторства даних, використаних при підготовці карти. Також, у вступі до видання повинні бути детально прописано алгоритм підготовки карт і структури нарису.

Таким чином, на нашу думку, структура нарису оптимально матиме такий вигляд:

- Назва (українською мовою, латинською мовою);
- Таксономічна належність (родина);
- Природоохоронний статус виду в Україні (категорія);
- інформація, з якого року включений вид до ЧК України;
- Природоохоронний статус виду в міжнародних охоронних списках;
- Ареал виду та його поширення в Україні (локалітети, якщо їх кількість незначна, вказуються словесно в узагальненому вигляді (наприклад, «зустрічається лише у відділенні УСПЗ «Кам'яні могили»));
- Типові біотопи (оселища), характерні для виду;
- Чисельність в Україні і в межах всього ареалу та причини її зміни;

Література

1. Закон України «Про Червону книгу України». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, N 30, ст.201.
2. Червона книга України. Тваринний світ. Ред. І.А. Акімов. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 600 с.

- Морфологічні ознаки;
- Особливості біології та екології;
- Вжиті та необхідні заходи з охорони відомих популяцій;
- Інформація про розмноження та розведення у спеціально створених умовах;
- Основні джерела інформації;
- Автор нарису;
- Автор або джерело ілюстрації;
- Автори відомостей, відображених на карті.

Ілюстрація

Для ілюстрування видових нарисів слід використовувати фотографії. Бажано використовувати два фото: 1 – загальний вигляд особини виду, що дозволяє визначити його в природі, 2 - наближені (збільшені) фото, що дозволяють ідентифікувати важливі для вивчення морфологічні деталі. Замість фото 2 можливим є використання якісних малюнків.

Запропоновані принципи і схема оформлення видових нарисів ЧКУ можуть стати суттєвим кроком підвищення якості представлення даних і розширити її функціональність. Пропозиції, що включені нами до публікації також подані на розгляд Національної комісії з питань ведення Червоної книги України.

Василюк Олексій Володимирович^{1,6}, Куземко Анна Аркадіївна^{2,6},
Спрягайло Оксана Анатоліївна³, Спрягайло Олександр Васильович^{3,6},
Чорна Галина Анатоліївна⁴, Шевчик Василь Леонович⁵,
Ширяєва Дарія Володимирівна²

¹Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена Національної академії наук України,

²Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного Національної академії наук України,

³Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького,

⁴Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,

⁵Канівський природний заповідник ННЦ «Інститут біології та медицини»

Київського національного університету імені Тараса Шевченка,

⁶Ukrainian Nature Conservation Group

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Матеріал було зібрано в рамках підготовки видання «50 рідкісних рослин Черкащини» із серії «50 рідкісних рослин областей України». Наведено інформацію з літературних джерел (після 2009 р.), більш ранніх видань, але підтверджених після 2009 р., а також оригінальні, не опубліковані раніше дані.

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата знахідки	Автор знахідки / джерело
<i>Adonis vernalis</i> L.	49,60927	31,24704	с. Беркозівка Канівського р-ну	17.04.2017	Спрягайло О.А., Спрягайло О.В.
- // -	49,0248	32,205728	околиці с. Косарі Кам'янського району	06.05.16	Ширяєва Д.В.
- // -	49,579973	32,222859	околиці с. Крутьки Чернобаївського району	10.04.16	- // -
- // -	49,597282	32,225922	- // -	10.04.16	- // -
- // -	49,519028	32,323704	околиці с. Іркліїв Чернобаївського району	10.04.16, 04.04.17	- // -
- // -	49,58193	32,222281	околиці с. Крутьки Чернобаївського району	10.04.16	- // -
- // -	49,586431	32,220887	- // -	10.04.16	- // -
- // -	49,475213	32,372102	ур. Джулайка, околиці с. Придніпровське Чернобаївського району	11.04.16	- // -
<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman	49,670688	31,699812	на пдн. с. Бубнівська Слобідка Золотоніського р-ну	01.06.2010	Шевчик В.Л.
- // -	49,668226	31,579890	на заплавах луках р. Рось, між с. Михайлівка і с. Пекарі Канівського р-ну	01.05.2017	- // -
<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	49,074491	32,658659	м. Чигирин, Замкова гора	15.08.2018	Спрягайло О.А., Спрягайло О.В.
- // -	49,638912	31,353625	околиці с. Полствин Канівського р-ну	2004-2017	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О.Д. [10]
- // -	49,677549	31,666135	околиці с. Бубнівська Слобідка Золотоніського району	2017	- // -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата знахідки	Автор знахідки / джерело
- // -	49,689072	31,263327	ок с. Пилява Канівського р-ну	2004-2017	- // -
- // -	49,089182	31,980147	околиці с. Райгород Кам'янського р-ну	03.04.17	Ширяєва Д.В.
- // -	49,069353	31,994611	околиці с. Ярове Кам'янського р-ну	03.04.17	- // -
- // -	49,041269	32,084557	м. Кам'янка, Чернаська область	20.04.17	- // -
- // -	49,716594	31,708764	околиці с. Бубнівська Слобідка Золотоніського району	30.06.16	- // -
<i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker Gawl.) Spreng.	49,012617	32,770409	окол. с. Стецівка Чигиринського р-ну	06.03.17	- // -
<i>Cephalanthera damasonium</i> (Mill.) Druce	48,944614	30,437049	окол. с. Паланочка Маньківського р-ну	2009	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О.Д. [7]
- // -	48,931824	30,425111	ур. Великий ліс біля с. Паланочка, Маньківського р-ну. У розрідженому трав'яному покриві розсіяно росте разом з коручкою широколистою і булаткою довголистою, створюючи покриття 5%.	2009	- // -
<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch.	48,931824	30,425111	у лісовому масиві ур. Великий ліс поблизу с. Паланочка Маньківського р-ну. У розрідженому трав'яному покриві зростає розсіяно до 10 особин/	2009	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О.Д. [7]
-//-			Креселецьке л-во, Чигиринський р-н	2009	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О.Д. [7]
-//-	49,721241	31,512927	грабняки Канівського заповідника	2000-2018	Шевчик В.Л.
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	49,014791	30,511169	окол. с. Чорна Кам'янка Маньківського р-ну Черкаської області	2009	Куземко А.А.
- // -	49,525277	32,665926	ботанічна пам'ятка природи «Маців яр», поблизу півд. околиці с. Лящівка Чорнобаївського р-ну	2010	Василіук О.В.
- // -	48,949612	30,924520	околиці смт. Катеринопіль, ліс	2010	Чорна Г.А.
- // -	48,662614	30,446638	с. Корж-Кут Уманського р-ну, біля р. Ревуха	2012	- // -
- // -	48,659271	30,424963	с. Корж-Кут Уманського р-ну	2012, 2013, 2014, 2018	Куземко А.А.
- // -	49,000286	30,515279	с. Юрпіль Маньківського р-ну, окол. р. Гірський Тікич	2010	Чорна Г.А., Куземко А.А.
- // -	48,701620	32,029558	лесові схили правого борту долини р. Золотоношка, на схід від дороги	2000-2010	Шевчик В.Л.
- // -	49,007256	32,633614	Чигиринський р-н, с. Вершаці	2000-2010	- // -
- // -	49,702973	32,02922	околиці с. Бакаївка Золотоніського р-ну	05.03.17	Ширяєва Д.В.
- // -	49,416093	31,220084	околиці м. Корсунь-Шевченківський	10.03.16	- // -
- // -	49,592769	32,222489	околиці с. Крутьки Чорнобаївського р-ну	10.04.16	- // -
- // -	49,555717	32,283846	околиці с. Червонохижинці Чорнобаївського р-ну	10.04.16	- // -
- // -	49,555825	32,284137	- // -	10.04.16	- // -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата знахідки	Автор знахідки / джерело
- // -	49,558274	32,285321	- // -	10.04.16	- // -
- // -	49,356605	30,632231	околиці с. Чаплинка Лисянського р-ну	12.03.16	- // -
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó s.l.	49,146956	29,936258	с. Адамівка Жашківського р-ну	09.05.2002, 14.06.2010	Чорна Г.А. Куземко А.А.
- // -	49,150717	29,917947	с. Шуляки Жашківського р-ну	14.06.2010	Куземко А.А.
- // -	49,700595	31,666988	ок. с. Сушки Канівського р-ну, заболоч вільхові рідколісся	2005-2010	Шевчик В.Л.
- // -	49,479895	32,367943	ок. с. Придніпровське Чернобаївського р-ну, заболочені підніжжя схилу берега Кременчуцького вдсх.	2015	- // -
- // -	49,830665	31,531365	узбережжя Канівського вдсх. У р-ні с. Ліпляве. Заболочені ліси із березою	2018	- // -
- // -	49,689402	31,740067	урочище Склярове, околиці с. Бубнівська Слобідка Золотоніського р-ну. Зростає на ділянках лук, де проводиться випас худоби. Зустрічається рідко. На луках з <i>Eriophorum polystachyon</i> і <i>Carex rostrata</i> створює покриття 1% від загального.	2009-2010	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О. Д. [7]
- // -	49,924311	31,909508	на низинних ділянках заплави р. Супій на околиці с. Безпальче Драбівського р-ну, на мокрій сінокісній луці з ярусом гіпнових мохів. Зустрічається рідко.	2009	- // -
- // -	49,586987	32,132394	між селами Хвильово-Сорочин і Деньги Золотоніського р-ну зрідка зустрічається на післялісовій сінокісній луці з мінеральними ґрунтами без ознак заторфованості.	2009	- // -
- // -	49,141164	29,936157	на Шуляцькому лучно-болотному масиві по свіжих і вологих луках з багатими лучно-болотними огленими ґрунтами рідко зустрічалися догенеративні особини цього виду.	2009	- // -
- // -	49,860968	31,542243	ур. Зміїні острови, Канівський природний заповідник	2009	Шевчик В.Л. Соломаха В.А., Войтюк Ю.О. [9]
- // -	49,860482	31,562119	острів у лимані Канівського рибного господарства (Канівський р-н)	2000-2018	Шевчик В.Л., Полішко О.Д.
<i>Daphne cneorum</i> L.	49,840137	31,542044	галявини на прибережних зниженнях у Ліпльавському лісництві (Канівський р-н)	2018	Шевчик В.Л.
- // -	49,845070	31,544780	сосново-дубові ліси у Ліпльавському лісництві (Канівський р-н)	2018	- // -
- // -	49,590165	31,552258	соснові ліси між селами Софіївка і Станіславчик Черкаського р-ну	2018	- // -
- // -	49,590165	31,552258	- // -	2018	- // -
- // -	49,470700	31,557158	соснові ліси на пдн-зах від с. Білозір`я Черкаського р-ну	2018	- // -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата знахідки	Автор знахідки / джерело
- // -	49,424671	31,825829	соснові ліси на зах від с. Руська Поляна Черкаського р-ну	2018	- // -
- // -	49,370891	31,708808	околиці с. Ірдинь Черкаського району	2014	Спрягайло О.А., Спрягайло О.В.
- // -	49,378018	31,757989	сосново-дубовий ліс між селами Дубіївка і Ірдинь Черкаського р-ну на пологіх схилах з дерново-підзолистими ґрунтами	2009-2018	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О. Д. [7]
- // -	49,830201	31,541279	в охоронній зоні ур. Зміїні острови Канівського природного заповідника	2009-2018	- // -
- // -	49,621728	31,557860	Михайлівський ліс, біля с. Михайлівка, Канівський р-н	2009-2018	Бортняк М.М., Любченко В.М., Войтюк Ю.О., Голяченко Т.В. [1]
<i>Diphysastrum complanatum</i> (L.) Holub	49,621728	31,557860	- // -	1998, 2003	Бортняк М.М., Любченко В.М., Войтюк Ю.О., Голяченко Т.В. [1], Куземко А.А.
<i>Epipactis atrorubens</i> (Hoffm. ex Bernh.) Besser	49,097893	32,259743	околиці села Буда Чигиринського р-ну. Шість генеративних клонів загальною кількістю 17 пагонів на лісовому схилі північно-західної експозиції у порослевому мертвопокривному грабняку на відстані 200-300 м на північ від дуба М. Залізняка	2009	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О. Д. [7]
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	48,931824	30,425111	у лісовому масиві ур. Великий ліс між селами Іваньків і Паланочка Маньківського р-ну на плакорі з ухилом на схід в 3 о в дубово-грабовому лісі. У розрідженому травостой зростає компактно групами, створюючи покриття 1%.	2009	- // -
- // -	48,997932	30,530707	поблизу с. Юрпіль Маньківського р-ну на північному схилі в нижній частині вертикального гранітного обриву в місцях вторинної акумуляції на гранітах, кілька екземплярів	2009	- // -
- // -	48,981381	31,453571	у старому широколистяному лісі з явора 60-70 років і дуба близько 100 років, що зростає на пологому схилі долини р. Гнилий Толмач, що поблизу м. Шпола, рідко.	2009	- // -
- // -	49,860968	31,542243	ур. Зміїні острови, Канівського природного заповідника, субір	2009-2018	Шевчик В.Л. Соломаха В.А., Войтюк Ю.О. [9]
- // -	49,132996	30,351124	Окол. с. Кути Маньківського р-ну	2006, 2010	Чорна Г.А., Куземко А.А.
- // -	49,131563	30,334044	- // -	- // -	- // -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата знахідки	Автор знахідки / джерело
<i>Eriopactis palustris</i> (L.) Crantz	49,492462	32,369177	у підніжжі лучно-степових схилів ур. Джулайка поблизу с. Придніпровське Чорнобаївського р-ну. Уздовж ґрунтової дороги, на місцях палів, серед заростей чагарників нараховано 40 куртин. В окремих місцях щільність пагонів сягає 30 шт. на 1 м ² . Загальна площа зростання 30 ар.	2009-2015	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О. Д. [7]
- // -	48,721595	30,080944	с. Розсішки Уманського р-ну	2017	Горобченко О., Горобченко О.
- // -	49,860968	31,542243	ур. Зміїні острови, Канівського природного заповідника	2009-2018	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В. [6]
<i>Euonymus nana</i> M. Bieb.	48,637128	30,295492	с. Ятранівка Уманського р-ну	2010	Чорна Г.А.
- // -	48,934490	31,738480	грабові ліси в лісовому масиві між селами Пастирське Смілянського р-ну та Капітонівка Кіровоградської обл.	2007-2014	Шевчик В.Л.
- // -	49,184392	32,282748	лісовий масив «Холодний Яр»	2018	Спрягайло О.В., Спрягайло О.А.
- // -	49,184392	32,282748	- // -	2010-2018	- // -
- // -	49,156025	32,270122	- // -	2010-2018	Конограй В.А., Спрягайло О.В.
- // -	48,759855	30,236045	НДП «Софіївка», масив Грибок	2007-2017	Косенко І. С., Куземко А. А., Діденко І. П., Пономаренко Г. М. [3], Куземко А. А.
- // -	48,953251	31,740707	у північно-східній частині лісового масиву на межі Черкаської і Кіровоградської областей на схилах лісової балки із системою ставків яка виходить до с. Пастирське. На сірих лісових супіщаних ґрунтах, по горбах штучного походження в молодих грабнях віком 40 років, по днищах балок де акумулюється лісова підстилка. Більшість куртин знаходяться в місцях розрідженого травостою з яглиці. На мікротерасах утворюється ярус, де бруслина домінує: до 40-50 пагонів на 1 м ²	2009	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О. Д. [7]
<i>Fritillaria meleagris</i> L.	48,888586	30,976448	сmt. Катеринопіль Черкаської обл.	2003, 2007, 2012, 2018	Діденко І.П. [2], Чорна Г.А., Куземко А.А.
<i>Galanthus nivalis</i> L.	48,996973	29,968202	с. Копіювата Монастирищенського р-ну	2010	Чорна Г.А.
- // -	48,643056	30,288023	с. Ятранівка Уманського р-ну	2010	- // -
- // -	48,829846	30,055009	с. Верхнячка Христинівського р-ну	2010	- // -
- // -	48,649719	30,200205	с. Громи Уманського р-ну	2018	Горобченко О., Горобченко О.

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата знахідки	Автор знахідки / джерело
- // -	48,946210	30,437921	с. Паланочка, Маньківський р-н	2017	Грабовий В.М.
- // -	49,792280	31,306067	грабові ліси в ур. Красний яр в ок. с. Грищенці дуже велика популяція	2010-2018	Шевчик В.Л.
- // -	49,721512	31,423284	грабові ліси 3 км на південь від кінці вул Бузницького м. Канів дуже велика популяція	2015	- // -
<i>Galanthus plicatus</i> M. Bieb.	49,167028	32,247500	лісовий масив «Холодний Яр», кв. 17	2001-2018	Спрягайло О.А., Спрягайло О.В.
- // -	49,17175	32,223667	лісовий масив «Холодний Яр», кв. 5	2001-2018	- // -
- // -	49,145861	32,216028	лісовий масив «Холодний Яр», кв. 39	2001-2018	- // -
- // -	49,14919	32,263917	лісовий масив «Холодний Яр», околиці Мотронинського монастира	2001-2018	- // -
<i>Gladiolus imbricatus</i> L.	49,128285	30,293661	с. Кути Маньківського р-ну	2006, 2010	Чорна Г.А., Куземко А.А.
<i>Iris pineticola</i> Klokov	49,074491	32,658659	м. Чигирин, Замкова гора	2017	Спрягайло О.А., Спрягайло О.В.
<i>Iris sibirica</i> L.	49,673557	31,584735	луки в дельті р. Рось на 4 км на пдн-сх від с. Пекарі попул. займає до 2 га	2016-2018	Шевчик В.Л.
- // -	49,719526	31,570230	у заростях аморфи на о. Шелестів Канівського природного заповідника	2018	- // -
- // -	49,755569	31,520255	рідкостойні дубняки в ур. Криві озера в сх. ок. Канева	2018	- // -
- // -	49,651473	31,712406	свіжі заплавні луки Дніпра в ур. Склярове на пдн від с. Бубнівська Слобідка Золотоніського р-ну	2010	- // -
- // -	49,638268	31,610844	околиці с.Хрещатик Черкаського р-ну. Свіжі луки на терит бот. зак. «Прироські луки»	2018	- // -
- // -	49,685581	31,605761	луки на заплавному о.Просеред на Дніпрі (навпроти дельти Росі)	2001-2015	- // -
<i>Lilium martagon</i> L.	49,088991	30,581476	в ур. Пеховська дача в околицях с. Ризине Звенигородського р-ну. У дубово-грабовому лісі зростає рідко вздовж дороги тимчасового користування. Там же в ясеневодубово-липовому світлому лісі штучного походження – на південно-західному схилі в 10 гр.	2009	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О. Д. [7]
- // -	49,133112	30,350174	с. Кути Маньківського р-ну	2006, 2010	Чорна Г.А., Куземко А.А.
- // -	48,643761	30,212452	с. Громи Уманського р-ну	2010	Чорна Г.А., Куземко А.А., Діденко І.П. [5]
- // -	49,443296	31,585645	околиці с. Яснозір'я Черкаського р-ну. Заказник «Імшан» – подинокі особ. на узл сосн.-дуб. лісу	2018	Спрягайло О.А., Спрягайло О.В., Шевчик В.Л.
- // -	49,085109	30,575323	околиці с. Ризине Звенигородського р-ну, дуб.-граб. ліси ур. Пеховська дача	2009	Шевчик В.Л.

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата знахідки	Автор знахідки / джерело
<i>Liparis loeselii</i> (L.) Rich.	49,840137	31,542044	на підтоплених ділянках борової тераси Ліплявське л-во по пд-сх. узбережжі Канівського водосховища	2009-2018	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О. Д. [7]
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	49,845641	31,546914	«затухаюча» популяція в чагарях на дамбі біля Зміїних островів Канівського природного заповідника	2000-2018	Шевчик В.Л.
- // -	49,840137	31,542044	на підтоплених ділянках борової тераси Ліплявське л-во по пд-сх. узбережжі Канівського водосховища	2009	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О. Д. [7]
- // -	49,860968	31,542243	ур. Зміїні острови, Канівський природний заповідник	2009-2018	Шевчик В.Л. Соломаха В.А., Войтюк Ю.О. [9]
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	49,167978	30,903086	у штучних дубових насадженнях віком 50-60 років на південному схилі 15-20 о в ур. Губське біля с. Мурзинці Звенигородського р-ну, рідко.	2009	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О. Д. [7]
- // -	49,045173	29,813685	у лісовому ур. Центральне біля с. Антоніна Монастирищенського р-ну, на зниженнях вздовж водотоку, рідко.	2009	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О. Д. [7]
- // -	48,953251	31,740707	у лісовому масиві на кордоні Черкаської і Кіровоградської областей поблизу с. Пастирське, в молодому грабняку по днищах активного стоку і на мікротерасах, де акумулюється лісова підстилка і зростає бруслина карликова, рідко.	2009	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О. Д. [7]
- // -	- // -	- // -	с. Розсішки Уманського р-ну	2017	Горобченко О., Горобченко О.
- // -	48,660517	30,199041	с. Громи Уманського р-ну	2017	Чорна Г.А.
- // -	49,040581	29,823188	Цибулівський ліс, околиці с. Антоніна Монастирищенського р-ну	2009	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О. Д. [7]
- // -	48,934490	31,738480	грабові ліси в лісовому масиві на кордоні Черкаської і Кіровоградської областей поблизу с. Пастирське	2009	Шевчик В.Л.
- // -	48,170997	30,891480	лісове урочище «Губське» в ок. с. Мурзинці Звенигородського р-ну	2009	- // -
- // -	48,037879	29,798512	широколист. ліс біля водотоку в ок. с. Антоніна на Монастирищанщині	2009	- // -
- // -	49,722578	31,513539	грабняки Канівського заповідника	2000-2018	- // -
<i>Orchis coriophora</i> L.	49,689402	31,740067	в ур. Склярове (південні околиці с. Бубнівська Слобідка Золотоніського р-ну): грудок на узліссі ближче до берега озера разом з зозулинцем болотним; на вологій луці, на узліссі вільхового лісу, рідко.	2009-2010	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О. Д. [7]
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	49,497589	31,861833	бот. пам'ятка природи «Ландшафтне насадження дуба», Черкаський р-н	2018	Спрягайло О.А., Спрягайло О.В.
- // -	48,927214	31,028788	сmt Катеринопіль Черкаської обл.	2012	Чорна Г.А.

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата знахідки	Автор знахідки / джерело
- // -	49,860968	31,542243	ур. Зміїні острови, Канівський природний заповідник	2009-2018	Шевчик В.Л., Соломаха В.А., Войтюк Ю.О. [9]
<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.			с. Розсішки Уманського р-ну	2017	Горобченко О., Горобченко О.
-//-	49,860968	31,542243	ур. Зміїні острови, Канівський природний заповідник	2009-2018	Шевчик В.Л.
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. s.l.	49,853754	31,546746	ур. Зміїні острови, Канівський природний заповідник	2009-2018	- // -
- // -	49,378018	31,757989	у сосново-дубовому лісі на пологіх схилах з дерново-підзолистими ґрунтами між селами Ірдинь і Дубіївка Черкаського р-ну	2009	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О. Д. [7]
- // -	49,366709	31,759597	лісовий масив між с. Дубіївка та Ірдинь Черкаського району	2014	Спрягайло О.А., Спрягайло О.В.
- // -	49,300981	31,837408	окол. с. Білозір'я	21.08.2018	Куземко А.А., Спрягайло О.В., Спрягайло О.А., Шевчик В.Л.
- // -	49,282596	31,818647	окол. с. Білозір'я	21.08.2018	- // -
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l.	49,406131	31,092133	смт Стеблів К.-Шевченківського р-ну	19.04.2013	Чорна Г.А.
- // -	48,932255	30,970515	околиці смт Катеринопіль	02.06.2010	- // -
- // -	- // -	- // -	с. Дубова Уманського р-ну	2017	Горобченко О., Горобченко О.
- // -	- // -	- // -	с. Дубова Уманського р-ну	2012	Чорна Г.А.
- // -	49,288498	31,874904	с.Білозір'я Черкаського р-ну	2018	- // -
- // -	49,860968	31,542243	ур. Зміїні острови, Канівський природний заповідник	2009-2018	Шевчик В.Л., Соломаха В.А., Войтюк Ю.О. [9]
- // -	49,840137	31,542044	Ліпльавське лісництво, Канівський р-н	2009-2018	Шевчик В.Л., Полішко О.Д. [8]
- // -	49,621728	31,557860	Михайлівський ліс, біля с. Михайлівка, Канівський р-н	підтверджено 2012	Бортняк М.М., Любченко В.М., Войтюк Ю.О., Голяченко Т.В. [1]
- // -	49,621728	31,557860	на піщаних горбах лівобережної борової тераси в Канівському районі, в Михайлівському лісі та Черкаському бору.	2009-2018	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О.Д. [7]
- // -	49,721091	31,608162	на піщаних горбах лівобережної борової тераси в Канівському районі, в Михайлівському лісі та Черкаському бору.	2009-2018	Шевчик В.Л.
- // -	49,437689	31,875851	- // -	2009-2018	- // -
- // -	49,853754	31,546746	ур. Зміїні острови, Канівський природний заповідник	2009-2018	- // -
- // -	49,47628	31,99547	м. Черкаси	2017	Спрягайло О.А., Спрягайло О.В.
- // -	49,54516	31,86	м. Черкаси	2017	- // -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата знахідки	Автор знахідки / джерело
- // -	48,8239	30,8479	околиці с. Криві Коліна Тальнівського р-ну		Куземко А.А.
- // -	49,840226	31,539310	ур. Зміїні острови, Канівський природний заповідник	2009, 2012	Ukrainian Grassland Database
- // -	48,643436	30,421963	с.Дубова Уманського р-ну	2013	Куземко А.А.
- // -	49,465403	31,997244	м. Черкаси	21.08.2018	Куземко А.А., Спрягайло О.В., Спрягайло О.А., Шевчик В.Л.
- // -	49,303098	31,846109	с. Білозір'я	21.08.2018	- // -
- // -	49,302818	31,843418	- // -	21.08.2018	- // -
- // -	49,060808	32,010136	окол. с. Ревівка Кам'янського р-ну, долина р.Тясмин	03.04.17	Ширяєва Д.В.
- // -	49,587497	32,220574	околиці с. Крутьки Чорнобаївського району Черкаської області	10.04.16	- // -
- // -	49,579727	32,221458	- // -	10.04.16	- // -
- // -	49,59498	32,224472	- // -	10.04.16	- // -
- // -	49,476373	32,370239	ур. Джулайка, околиці с. Придніпровське Чорнобаївського району	11.04.16	- // -
- // -	49,089168	32,723923	околиці с. Вітове Чигиринського р-ну	17.04.16	- // -
<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	49,719526	31,570230	у старичних озерах о. Шелестів, Канівський природний заповідник	1987-2018	Шевчик В.Л.
- // -	49,845641	31,546914	в акваторії перепускного каналу біля ур. Зміїні о-ви, Канівський природний заповідник	2000-2018	- // -
- // -	49,457456	32,056326	узбережжя Кременчуцького вдсх., м. Черкаси	2001-2018	Куземко А.А., Спрягайло О.В., Спрягайло О.А., Шевчик В.Л.
- // -	49,55372	31,856982	Кременчуцьке вдсх., Осокинські острови	20.08.2018	Куземко А.А., Спрягайло О.В., Шевчик В.Л.
- // -	49,627250	31,635768	острів Плавучий, Кременчуцьке вдсх. Біла с. Сокирне Черкаського р-ну	20.08.2018	Куземко А.А.
- // -	49,561294	31,837127	заказник Рогозинські острови	20.08.2018	- // -
- // -	49,580831	31,812150	- // -	20.08.2018	- // -
- // -	49,595743	31,798847	- // -	20.08.2018	- // -
- // -	49,638712	31,644933	острів навпроти с. Хрещатик	20.08.2018	- // -
- // -	49,689402	31,740067	між селами Бубнівська Слобідка і Шабельники Золотоніського р-ну, в старицях та затоках в урочищі Склярове	2009-2018	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О. Д. [7]
<i>Scopolia carniolica</i> Jacq.	48,762140	30,232858	НДП «Софіївка», масив Дубинка	2014	Куземко А.А.
- // -	49,718250	31,494914	грабовий ліс Канівського природного заповідника	1987-2018	Шевчик В.Л.
- // -	48,723912	30,077931	с. Паланка Уманського р-ну	2018	Горобченко О., Горобченко О.

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата знахідки	Автор знахідки / джерело
<i>Stipa borysthena</i> Klokov ex Prokudin	49,840226	31,539310	ур. Зміїні острови, Канівський природний заповідник	2009, 2012	Ukrainian Grassland Database
- // -	49,632079	31,510123	Михайлівський ліс	1999, 2003, 2012	Куземко А.А. [4]
- // -	49,708461	31,573692	острів Шелестів Канівського природного заповідника, до 2 га	1987-2018	Шевчик В.Л.
- // -	49,724610	31,535364	схил дамби Канівської ГЕС	1990-2018	- // -
- // -	49,828327	31,541734	на пісках по узлісся бору, вздовж дороги Канів-Софіївка	2018	- // -
- // -	49,770303	31,476412	схил дорожнього насипу в охоронній зоні Канівського природного заповідника, до 0,5 га	2002-2018	- // -
- // -	49,623765	31,558429	соснові рідколісся на пн. схід від хут. Гута Станіславчицька Черкаського р-ну	2000-2018	- // -
- // -	49,696986	31,683953	борова тераса в урочищі Зміїні острови Канівського природного заповідника	1987-2018	Шевчик В.Л. Соломаха В.А., Войтюк Ю.О. [9]
- // -	49,860482	31,562119	півострів Канівського лиманного господарства	1989-2018	Шевчик В.Л. Полішко О.Д. [8]
<i>Stipa capillata</i> L.	49,525277	32,665926	ботанічний заказник місцевого значення «Великобурімські крутосхили» в околицях с. Велика Бурімка Чорнобаївського р-ну. Відкриті остепнені крутосхили до заплави Сули.	2002-2018	Шевчик В.Л.
- // -	48,785725	30,878475	околиці с. Криві Коліна Тальнівського р-ну Черкаської області	12.06.2010, 28.09.2016	Куземко А.А.
- // -	48,785913	30,877805	- // -	12.06.2010, 28.09.2016	Куземко А.А.
- // -	48,850335	30,803543	між селами Корсунка і Глибочок Тальнівського р-ну Черкаської області	12.06.2010	Куземко А.А.
- // -	48,854500	30,800732	- // -	12.06.2010	Куземко А.А.
- // -	48,8802	30,7822	між селом Глибочок і м. Тальне	12.06.2010	Куземко А.А.
- // -	48,888839	30,759147	окол. м. Тальне	12.06.2010, 28.09.2016	Куземко А.А.
- // -	49,492217	32,370397	в ур. Джулайка біля с. Придніпровське Чорнобаївського р-ну	2009	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О. Д. [7]
- // -	49,074495	32,658754	м. Чигирин, Замкова гора	2018	Спрягайло О.А., Спрягайло О.В.
- // -	48,654892	30,296544	с. Степківка Уманського р-ну	2018	Чорна Г.А., Куземко А.А., Діденко І.П. [5]
- // -	48,998406	30,533185	околиці с. Юрпіль Маньківського р-ну	2010	Куземко А.А.
- // -	49,433921	31,13715	околиці с. Виграїв К.-Шевченківського р-ну	02.07.16	Ширяєва Д.В.
- // -	49,062161	32,00599	околиці с.Ярове Кам'янського р-ну, долина р.Тясмин	03.04.17	Ширяєва Д.В.

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата знахідки	Автор знахідки / джерело
- // -	49,089686	31,981756	околиці Райгород Кам'янського р-ну	03.04.17	- // -
- // -	48,983475	30,270575	околиці с. Дзендзелівка Маньківського р-ну	03.04.17	- // -
- // -	49,069725	31,991653	околиці с. Ярове Кам'янського р-ну, долина р. Тясмин	03.04.17	- // -
- // -	49,072949	31,985351	околиці с. Ярове Кам'янського р-ну, долина р. Тясмин	03.04.17	- // -
- // -	49,419125	31,118208	околиці с. Стеблів К.-Шевченківського р-ну	03.07.16	- // -
- // -	49,408648	31,1098	околиці с. Стеблів К.-Шевченківського р-ну	03.07.16	- // -
- // -	48,783588	30,882357	околиці с. Добрянкa Тальнівського р-ну	10.08.16	- // -
- // -	48,806448	30,894357	околиці с. Лоташеве Тальнівського р-ну	10.08.16	- // -
- // -	48,849849	30,803702	околиці с. Глибочок Тальнівського р-ну	11.08.16	- // -
- // -	48,888578	30,759498	околиці с. Тарасівка Тальнівського р-ну	25.04.17	- // -
- // -	48,997434	30,533558	околиці с. Юрпіль Маньківського р-ну	06.08.16	- // -
- // -	49,023575	32,747621	Чигиринський р-н, с. Стецівка	18.04.16	- // -
- // -	49,040385	32,086922	м. Кам'янка, степовий схил в балці	20.04.17	- // -
- // -	49,063427	32,141912	околиці с. Ребедайлівка Кам'янського р-ну	07.05.16	- // -
- // -	49,356684	30,634178	околиці с. Чаплинка Лисянського р-ну	10.07.16	- // -
- // -	49,40877	31,1091	околиці с. Стеблів К.-Шевченківського р-ну	13.07.16	- // -
- // -	49,475069	32,372092	ур. Джулайка біля с. Придніпровське Чорнобаївського р-ну.	11.04.16	- // -
- // -	49,496712	32,345576	околиці с. Придніпровське Чорнобаївського району	10.04.16	- // -
- // -	49,514891	32,326105	околиці с. Іркліїв Чорнобаївського району Черкаської області	10.04.16	- // -
- // -	49,521412	32,323303	- // -	10.04.16	- // -
- // -	49,546704	32,286405	- // -	10.04.16	- // -
- // -	49,547758	32,286243	між селами Мельники і Скородистик Чорнобаївського району	10.04.16	- // -
- // -	49,580213	32,220973	околиці с. Крутьки Чорнобаївського району Черкаської області	10.04.16	- // -
- // -	49,581839	32,221683	- // -	10.04.16	- // -
- // -	49,586832	32,220822	- // -	10.04.16	- // -
- // -	49,59204	32,219956	- // -	10.04.16	- // -
- // -	49,70447	32,041309	околиці с. Бакаївка Золотоніського р-ну	09.04.16	- // -
- // -	49,711745	32,038505	- // -	09.04.16	- // -
- // -	49,715729	32,034333	- // -	09.04.16	- // -
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr.	48,8239	30,8479	околиці с. Криві Коліна Тальнівського р-ну Черкаської області	12.06.2010	Куземко А.А.

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата знахідки	Автор знахідки / джерело
<i>Stipa pennata</i> L.	48,819228	30,855933	околиці с. Криві Коліна Тальнівського р-ну Черкаської області	12.06.2010	- // -
- // -	48,888825	30,758997	між селом Глибочок і м. Тальне Черкаської області	12.06.2010	- // -
- // -	49,492217	32,370397	ур. Джулайка біля с. Придніпровське Чорнобаївського р-ну	2009	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О. Д. [7]
- // -	48,783875	30,884197	околиці с. Добрянка Тальнівського р-ну	10.06.16	Ширяєва Д.В.
- // -	49,989237	31,396036	РЛП «Трахтемирів»	19.06.16	- // -
- // -	48,889235	30,758057	- // -	25.04.17	- // -
<i>Trapa natans</i> L. s.l.	49,689402	31,740067	у стоячих водах стариць в ур. Склярове між селами Бубнівська Слобідка і Шабельники Золотоніського р-ну	2009	Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О. Д. [7]
- // -	49,8402260	31,5393100	ур. Зміїні острови, Канівський природний заповідник	2008-2018	Шевчик В.Л.
- // -	49,455089	32,059640	узбережжя Кременчуцького вдсх., м. Черкаси	2009-2015	Осипенко В.В., Спрягайло О.А.
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz	49,163130	32,249792	лісовий масив «Холодний Яр», кв.17	2005-2018	Спрягайло О.А., Спрягайло О.В.
- // -	48,760933	30,233953	НДП «Софіївка», масив Дубинка	2014-2018	Куземко А.А.
- // -	48,981544	32,781325	окол. с. Стецівка Чигиринського р-ну	2016	Ширяєва Д.В.

Література:

1. Бортняк М.М., Любченко В.М., Войтюк Ю.О., Голяченко Т.В. Флора Михайлівського соснового лісу на Черкащині. *Вісн. Київ. Ун-ту: хім.-біол. науки та науки про землю*, 1991, 1: 44–50.
2. Діденко І.П. *Види роду Fritillaria L. (Liliaceae) в Україні (еколого-ценотичні особливості та охорона)*: автореф. дис ... канд. біол. наук: спец. 03.00.05. «Ботаніка». Київ, 2007, 20 с.
3. Косенко І.С., Куземко А.А., Діденко І.П., Пономаренко Г.М. Еколого-ценотичні особливості рідкісних видів спонтанної флори Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України. *Інтродукція рослин*, 2014, 4: 22–30.
4. Куземко А.А. *Рослинність долини річки Рось: синтаксономія, антропогенна динаміка, охорона*: автореф. дис ... канд. біол. наук: спец. 03.00.05. «Ботаніка». Київ, 2003, 20 с.
5. Чорна Г.А., Куземко А.А., Діденко І.П. Рослинні раритети Уманського району. Автохтонні та інтродуковані рослини. *Зб. наук. праць*, 2009, 5: 51–57.
6. Шевчик В.Л., Бакалина Л.В. Унікальне місцезростання рідкісних видів рослин на Зміїних островах (Канівський природний заповідник, Україна). *Заповідна справа в Україні*, 1997, 3(1): 20–22.
7. Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О.Д. Про поширення деяких рідкісних видів рослин на Черкащині. *Вісник Черкаського ун-ту. Сер. Біологічні науки*, 2009, 156: 135–148.
8. Шевчик В.Л., Полішко О.Д. Синтаксономія рослинності ділянки борової тераси (Ліплявське лісництво Черкаської області). *Укр. фітоцен. зб. Сер. А.*, 2000, 1(16): 67–89.
9. Шевчик В.Л., Соломаха В.А., Войтюк Ю.О. Синтаксономія рослинності та список флори Канівського природного заповідника. *Укр. фітоцен. зб. Сер. В.*, 1996, 1(4): 119 с.
10. Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О.Д. Ценотичні та хорологічні особливості *Astragalus dasyanthus* Pall на півночі Придніпровського лісостепу та перспективи його збереження. *Заповідна справа в Україні*, 2006, 12(2): 17–21.

Васильюк Олексій Володимирович¹,

Шамала Михайло Михайлович²

¹ Ukrainian Nature Conservation Group,

² Керівник гуртка «Єврика», с. Фабричне
Лутугинського району Луганської області

ПОШИРЕННЯ ВИДІВ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В ЛУТУГІНСЬКОМУ РАЙОНІ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Протягом 2009–2014 років перший автор цієї статті надавав консультативну допомогу гуртку юнатів «Єврика» с. Фабричне Лутугинського району Луганської області, що працював під керівництвом вчителя біології Фабриченської ЗОШ Шамали М. М. Впродовж вказаного періоду, юнати вели фенологічні спостереження над усіма відомими гуртківцям популяціями «червонокнижних» та регіонально рідкісних видів рослин у Лутугинському районі Луганської області. Загальна кількість досліджуваних щороку місцезростань – 538. Щодо кожної з них щороку проводились фенологічні записи та фотофіксація. Нами надавалась допомога у визначенні географічних координат за допомогою космічних знімків, на ос-

нові яких гуртківці картографували відомі їм місцезростання. Достовірність визначення видів підтверджена на основі фотоматеріалів кожної з популяцій, переданих у електронній формі.

Матеріали гуртка вже частково використовувались професійними ботаніками у наукових та науково-популярних публікаціях. У тому числі нами ці відомості були залучені до укладання матеріалів книжки «50 рідкісних рослин Луганщини» (Перегрим та ін., 2014).

Проте, після окупації частини Луганської області у 2014 році, зв'язок із гуртком було втрачено. По цій причині, публікуємо останні перевірені відомості, зібрані членами гуртка у доокупаційний період.

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
<i>Adonis wolgensis</i> Stev.	48,325	39,4167	Балка Оріхова біля с. Першозванівка	26.04.2009	Сурженко М.
- // -	48,325	39,4167	- // -	26.04.2009	- // -
- // -	48,3442	39,206	північ Балки Круглик	01.07.2010	Головацький Є.
- // -	48,4111	39,0515	Балка Західна, с. Новопавлівка	26.04.2009	Лисенко Р.
- // -	48,4784	39,2198	Балка Плоска, Лутугинський р-н біля с. Розкішне	26.04.2009	Бегун Д.
- // -	48,5001	39,3271	Балка Видна	01.07.2010	Андреєнкова Г.
- // -	48,228651	39,359008	Балки Лутугинського р-ну	02.07.2010	- // -
- // -	48,228918	39,341882	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,229968	39,384596	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,279101	39,129217	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,292276	39,378426	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,296278	39,392931	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,301209	39,399919	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,308977	39,392139	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,31105	39,418547	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,314247	39,406693	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,3157	39,41539	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,322072	39,404373	- // -	02.07.2010	- // -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
- // -	48,322612	39,421061	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,324754	39,384735	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,326239	39,202167	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,327634	39,175637	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,329077	39,217079	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,32917	39,181091	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,330045	39,19294	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,335062	39,380316	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,337216	39,195921	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,351485	39,191062	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,355974	39,371553	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,357423	39,199374	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,360129	39,278552	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,361406	39,362394	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,3622	39,315935	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,362654	39,208031	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,365676	39,331222	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,365683	39,397529	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,366043	39,406075	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	47,57215278	35,844475	- // -	2009	Губанова Б., Дєдов М., Лєндєнєвоє М.
- // -	48,16319167	38,8607	Історико-природний ландшафтний парк «Мі- ус-фронт»	2009	Матеріали клубу юнатів «Єврика» с. Фабричне
- // -	48,3225389	39,40221944	Балка Оріхова	2007 - 2008	- // -
- // -	48,32394167	39,17101944	Балка Круглик	2007 - 2008	- // -
- // -	48,357767	39,1377722	Успенське л-во	2007 - 2008	- // -
- // -	48,378367	39,16450278	Балка Суха Вільховата	2006-2008	- // -
- // -	48,385167	39,08225	Балка Західна	2007 - 2008	- // -
- // -	48,40674722	39,0794944	- // -	2006-2008	- // -
- // -	48,4090278	39,05149167	Балка Лисиця	2006-2008	- // -
- // -	48,41878611	39,318278	Балка Карагуз	2006-2008	- // -
- // -	48,42521389	38,9676583	Мєргєлєвоє грєдє	2009	- // -
- // -	48,43459167	39,24991944	Балка Коноплєнівськє	2006-2008	- // -
- // -	48,44341389	39,253133	Урочище «Дєлєфінєвієвий схил»	2010	- // -
- // -	48,450122	39,3359167	Балка Кисличнє	2007 - 2008	- // -
- // -	48,4714	39,3501833	Балка Виднє	2007 - 2008	- // -
- // -	48,4717944	39,192456	Ботєнічнє пєм'єткє прирєднє «Чєлюскінськє Балкє»	2010	- // -
- // -	48,48526945	39,22911	Балка Плєскє	2006-2008	- // -
- // -	48,27728481	39,3434327294573	Балка Оріхова	2013	- // -
- // -	48,2820426	39,3595151418605	- // -	2013	- // -
- // -	48,29665804	39,3949674067833	- // -	2013	- // -
- // -	48,30509213	39,4030072243417	- // -	2013	- // -
- // -	48,31427715	39,4106268291407	- // -	2013	- // -
- // -	39,3434327294573	48,2772848100662	- // -	2013	- // -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
-// -	39,3595151418605	48,2820426003316	-// -	2013	-// -
-// -	39,3949674067833	48,2966580368974	-// -	2013	-// -
-// -	39,4030072243417	48,3050921283203	-// -	2013	-// -
-// -	39,4106268291407	48,3142771452313	-// -	2013	-// -
<i>Astragalus cretophilus</i> Klokov	48,442618	39,342226	Балки Лутугинського р-ну	02.07.2010	-// -
-// -	48,488245	39,226038	-// -	02.07.2010	-// -
<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	48,3024287	39,4132777995988	Балка Оріхова	2013	-// -
-// -	48,31581076	39,4189064206947	-// -	2013	-// -
-// -	39,4132777995988	48,3024287015329	-// -	2013	-// -
-// -	39,4189064206947	48,3158107599145	-// -	2013	-// -
<i>Astragalus novoascanicus</i> Klokov	48,440119	39,338203	Балки Лутугинського р-ну	02.07.2010	-// -
-// -	48,45554	39,330686	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,488222	39,243064	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,44341389	39,253133	Урочище «Дельфінієвий схил»	2010	-// -
<i>Astragalus pubiflorus</i> DC.	48,4784	39,2198	Балка Плоска, біля с. Розкішне	26.04.2009	Бегун Д.
-// -	48,5001	39,3271	Балка Видна	01.07.2010	Андреєнкова Г.
<i>Centaurea taliewii</i> Kleopow	48,44341389	39,253133	Урочище «Дельфінієвий схил»	2010	-// -
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	39,3699929121902	48,2896057912956	-// -	2010	-// -
-// -	39,3871554169348	48,2915072249993	-// -	2010	-// -
-// -	39,4148920523555	48,3271848878235	-// -	2010	-// -
-// -	39,4207884084071	48,3179866839683	-// -	2010	-// -
-// -	48,28960579	39,3699929121902	-// -	2010	-// -
-// -	48,29150722	39,3871554169348	-// -	2010	-// -
-// -	48,31798668	39,4207884084071	-// -	2010	-// -
-// -	48,32718489	39,4148920523555	-// -	2010	-// -
-// -	48,28210495	39,3293913127371	-// -	2010	-// -
-// -	48,29199073	39,3502677496861	-// -	2010	-// -
-// -	48,29645364	39,4094689873107	-// -	2010	-// -
-// -	48,30095943	39,3735537525123	-// -	2010	-// -
-// -	48,30787179	39,4186219011275	-// -	2010	-// -
-// -	48,30811288	39,3853620219667	-// -	2010	-// -
-// -	48,32100094	39,4193856464083	-// -	2010	-// -
-// -	39,3293913127371	48,2821049464412	-// -	2010	-// -
-// -	39,3502677496861	48,2919907328192	-// -	2010	-// -
-// -	39,3735537525123	48,3009594259471	-// -	2010	-// -
-// -	39,3853620219667	48,3081128803871	-// -	2010	-// -
-// -	39,4094689873107	48,2964536366023	-// -	2010	-// -
-// -	39,4186219011275	48,3078717910959	-// -	2010	-// -
-// -	39,4193856464083	48,3210009418227	-// -	2010	-// -
<i>Diploxys cretacea</i> Kotov	48,44341389	39,253133	Урочище «Дельфінієвий схил»	2010	-// -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
<i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.	48,3343	39,2094	Західна частина Балки Круглик	01.07.2010	Головацький Є.
- // -	48,3409	39,0165	Балка Пасічна	01.07.2010	Єдаменко А.
- // -	48,4784	39,2198	Балка Плоска, біля с. Розкішне	26.04.2009	Бегун Д.
- // -	48,5001	39,3271	Балка Видна	01.07.2010	Андреєнкова Г.
- // -	48,4717944	39,192456	Ботанічна пам'ятка природи «Челюскінська Балка»	2010	Матеріали клубу юнатів «Єврика» с. Фабричне
- // -	48,44341389	39,253133	Урочище «Дельфінієвий схил»	2010	- // -
- // -	48,285829	39,375739	Балки Лутугинського р-ну	02.07.2010	- // -
- // -	48,298486	39,392132	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,316752	39,152961	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,320886	39,175494	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,459313	39,199639	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,488213	39,235537	- // -	02.07.2010	- // -
<i>Gladiolus imbricatus</i> L.	48,29370976	39,3977100612287	Балка Оріхова	2010	- // -
- // -	48,30684195	39,4141948893091	- // -	2010	- // -
- // -	48,30713401	39,4176732573692	- // -	2010	- // -
- // -	48,31804935	39,4200701226136	- // -	2010	- // -
- // -	48,32424478	39,4341919812549	- // -	2010	- // -
- // -	39,3977100612287	48,2937097562066	- // -	2010	- // -
- // -	39,4141948893091	48,3068419470705	- // -	2010	- // -
- // -	39,4176732573692	48,3071340060963	- // -	2010	- // -
- // -	39,4200701226136	48,3180493467223	- // -	2010	- // -
- // -	39,4341919812549	48,3242447825845	- // -	2010	- // -
- // -	48,325	39,4167	Балка Оріхова біля с. Першозванівка	26.04.2009	Сурженко М.
- // -	48,3262	39,1072	Балка Прокопова, с. Круглик Лутугинського	01.07.2010	Головацький Є.
- // -	48,260785	39,326381	Балки Лутугинського р-ну	02.07.2010	Матеріали клубу юнатів «Єврика» с. Фабричне
- // -	48,263354	39,347347	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,266053	39,340275	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,271316	39,352242	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,275512	39,386463	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,282294	39,430421	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,285979	39,424722	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,289678	39,429904	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,297602	39,368827	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,305517	39,134449	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,30897	39,148975	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,311227	39,150719	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,31562	39,163407	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,315668	39,145995	- // -	02.07.2010	- // -
<i>Onosma tanaitica</i> Klokov	48,3343	39,2094	Західна частина Балки Круглик	01.07.2010	Головацький Є.
- // -	48,5001	39,3271	Балка Видна	01.07.2010	Андреєнкова Г.

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
<i>Paeonia tenuifolia</i> L.	48,3241	39,1571	Східна сторона Балки Круглик	01.07.2010	Головацький Є.
- // -	48,3262	39,1072	Балка Прокопова, с. Круглик Лутугинського	01.07.2010	- // -
- // -	48,4784	39,2198	Балка Плоска, Лутугинський р-н біля с. Розкішне	26.04.2009	Бегун Д.
- // -	48,5001	39,3271	Балка Видна	01.07.2010	Андреєнкова Г.
- // -	48,44341389	39,253133	Урочище «Дельфінієвий схил»	2010	Матеріали клубу юнатів «Єврика» с. Фабричне
- // -	48,442522	39,339146	Балки Лутугинського р-ну	02.07.2010	- // -
- // -	48,444171	39,337007	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,451805	39,254054	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,452259	39,331199	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,458708	39,329307	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,481858	39,213898	- // -	02.07.2010	- // -
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. (<i>P. nigricans</i> Stoerck, <i>P. bohémica</i> (Skalický) Tzvelev)	48,3241	39,1571	Східна сторона Балки Круглик	01.07.2010	Головацький Є.
- // -	48,325	39,4167	Балка Оріхова біля с. Першозванівка	26.04.2009	Сурженко М.
- // -	48,3262	39,1072	Балка Прокопова, с. Круглик Лутугинського	01.07.2010	Головацький Є.
- // -	48,3343	39,2094	Західна частина Балки Круглик	01.07.2010	- // -
- // -	48,3409	39,0165	Балка Пасічна	01.07.2010	Єдаменко А.
- // -	48,3442	39,206	Північ Балки Круглик	01.07.2010	Головацький Є.
- // -	48,3806	39,1239	Успенське лісництво, сміт Успенка	01.07.2010	Лисенко Р.
- // -	48,4017	39,164	Балка Суха Вільховата	01.07.2010	- // -
- // -	48,4111	39,0515	Балка Західна, с. Новопавлівка	26.04.2009	- // -
- // -	48,4784	39,2198	Балка Плоска, Лутугинський р-н біля с. Розкішне	26.04.2009	Бегун Д.
- // -	39,350467375501	48,2946961140459	Балка Оріхова	2010	Матеріали клубу юнатів «Єврика» с. Фабричне
- // -	39,3552833206736	48,2802330849036	- // -	2010	- // -
- // -	39,3867287564856	48,2868847553728	- // -	2010	- // -
- // -	39,3950450855881	48,2977337411035	- // -	2010	- // -
- // -	39,4076339515854	48,3078247467587	- // -	2010	- // -
- // -	39,4116710896255	48,3029562284471	- // -	2010	- // -
- // -	39,4148325283676	48,320878684668	- // -	2010	- // -
- // -	39,4164242377647	48,3152360950801	- // -	2010	- // -
- // -	39,4183045058374	48,3108244244915	- // -	2010	- // -
- // -	48,28023308	39,3552833206736	- // -	2010	- // -
- // -	48,28688476	39,3867287564856	- // -	2010	- // -
- // -	48,29469611	39,350467375501	- // -	2010	- // -
- // -	48,29773374	39,3950450855881	- // -	2010	- // -
- // -	48,30295623	39,4116710896254	- // -	2010	- // -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
- // -	48,30782475	39,4076339515854	- // -	2010	- // -
- // -	48,31082442	39,4183045058374	- // -	2010	- // -
- // -	48,3152361	39,4164242377647	- // -	2010	- // -
- // -	48,32087868	39,4148325283676	- // -	2010	- // -
- // -	48,226591	39,368622	Балки Лутугинського р-ну	02.07.2010	- // -
- // -	48,228778	39,353568	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,229397	39,391621	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,230006	39,384632	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,309679	39,418838	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,315328	39,415828	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,321954	39,170226	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,324505	39,418435	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,33072	39,180513	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,332369	39,191094	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,333109	39,218204	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,336975	39,192832	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,340038	39,230793	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,342653	39,201511	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,346258	39,423967	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,349633	39,409282	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,359865	39,271827	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,489944	39,225742	- // -	02.07.2010	- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	48,4717944	39,192456	Ботанічна пам'ятка природи «Челюскінська Балка»	2010	- // -
- // -	48,44341389	39,253133	Урочище «Дельфінієвий схил»	2010	- // -
<i>Stipa dasyphylla</i> (Czern. ex Lindem.) Trautv.	48,325	39,4167	Балка Оріхова біля с. Першозванівка	26.04.2009	Сурженко М.
- // -	48,3409	39,0165	Балка Пасічна	01.07.2010	Єдаменко А.
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr.	48,3241	39,1571	Східна сторона Балки Круглик	01.07.2010	Головацький Є.
- // -	48,325	39,4167	Балка Оріхова біля с. Першозванівка	26.04.2009	Сурженко М.
- // -	48,3343	39,2094	Західна частина Балки Круглик	01.07.2010	Головацький Є.
- // -	48,3442	39,206	Північ Балки Круглик	01.07.2010	- // -
- // -	48,4111	39,0515	Балка Західна, с. Новопавлівка	26.04.2009	Лисенко Р.
- // -	48,5001	39,3271	Балка Видна	01.07.2010	Андреєнкова Г.
- // -	48,44341389	39,253133	Урочище «Дельфінієвий схил»	2010	Матеріали клубу юнатів «Єврика» с. Фабричне
- // -	48,4717944	39,192456	Ботанічна пам'ятка природи «Челюскінська Балка»	2013	- // -
- // -	48,4717944	39,192456	- // -	2013	- // -
- // -	48,44341389	39,253133	Урочище «Дельфінієвий схил»	2010	- // -
<i>Tulipa gesneriana</i> L.	48,4111	39,0515	Балка Західна, с. Новопавлівка	26.04.2009	Лисенко Р.
- // -	48,4784	39,2198	Балка Плоска, Лутугинський р-н біля с. Розкішне	26.04.2009	Бегун Д.

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
- // -	48,4717944	39,192456	Ботанічна пам'ятка природи «Челюскінська Балка»	2010	Матеріали клубу юнатів «Єврика» с. Фабричне
- // -	48,44341389	39,253133	Урочище «Дельфінієвий схил»	2010	- // -
- // -	48,474496	39,172317	Балки Лутугинського р-ну	02.07.2010	- // -
- // -	48,483171	39,219507	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,489521	39,238336	- // -	02.07.2010	- // -
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz	48,325	39,4167	Балка Оріхова біля с. Першозванівка	26.04.2009	Сурженко М.
- // -	48,3409	39,0165	Балка Пасічна	01.07.2010	Єдаменко А.
- // -	48,3442	39,206	Північ Балки Круглик	01.07.2010	Головацький Є.
- // -	48,4111	39,0515	Балка Західна, с. Новопавлівка	26.04.2009	Лисенко Р.
- // -	48,4784	39,2198	Балка Плоска, Лутугинський р-н біля с. Розкішне	26.04.2009	Бегун Д.
- // -	48,5001	39,3271	Балка Видна	01.07.2010	Андреєнкова Г.
- // -	39,3530860859201	48,2839268636794	Балка Оріхова	2013	Матеріали клубу юнатів «Єврика» с. Фабричне
- // -	39,362697377681	48,2841723331793	- // -	2013	- // -
- // -	39,3654403540897	48,2900887256171	- // -	2013	- // -
- // -	39,3846845589165	48,2895571402645	- // -	2013	- // -
- // -	39,3907983618961	48,2996206504768	- // -	2013	- // -
- // -	39,4097008363661	48,3055223071476	- // -	2013	- // -
- // -	39,4169226998626	48,3231370515461	- // -	2013	- // -
- // -	39,4204819513899	48,3171777281972	- // -	2013	- // -
- // -	48,28392686	39,35308608592	- // -	2013	- // -
- // -	48,28417233	39,362697377681	- // -	2013	- // -
- // -	48,28955714	39,3846845589165	- // -	2013	- // -
- // -	48,29008873	39,3654403540897	- // -	2013	- // -
- // -	48,29962065	39,3907983618961	- // -	2013	- // -
- // -	48,30552231	39,4097008363661	- // -	2013	- // -
- // -	48,31717773	39,4204819513899	- // -	2013	- // -
- // -	48,32313705	39,4169226998626	- // -	2013	- // -
- // -	48,222348	39,378075	Балки Лутугинського р-ну	02.07.2010	- // -
- // -	48,229228	39,384565	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,255154	39,374627	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,259076	39,403712	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,260553	39,364885	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,270821	39,400259	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,283486	39,35478	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,289116	39,373858	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,29088	39,366584	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,295463	39,386691	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,298209	39,390888	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,301915	39,395989	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,304025	39,406315	- // -	02.07.2010	- // -
- // -	48,312548	39,405314	- // -	02.07.2010	- // -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
-// -	48,314277	39,172523	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,318258	39,167043	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,323512	39,177417	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,330077	39,21124	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,332442	39,378178	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,33347	39,182567	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,333581	39,370185	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,34417	39,209968	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,349116	39,194811	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,317259	39,411466	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,312531	39,4161	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,327496	39,186901	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,459125	39,19911	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,482307	39,210371	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,225316	39,400412	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,230471	39,361208	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,231111	39,341402	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,231145	39,408184	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,315751	39,416054	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,329293	39,193891	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,355038	39,203256	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,357026	39,199243	-// -	02.07.2010	-// -
-// -	48,4717944	39,192456	Ботанічна пам'ятка природи «Челюскінська Балка»	2013	-// -
-// -	48,44341389	39,253133	Урочище «Дельфінієвий схил»	2013	-// -
-// -	48,4434138888889	39,253133	-// -	2013	-// -

Література.

1. Перегрим М., Василюк О., Ширяєва Д., Коломицев Г. *50 рідкісних рослин Луганщини. Атлас-довідник*. Київ: «Веселка», 2014, 60 с.

Вашеняк Юлія Анатоліївна

Кафедра ботаніки та екології Донецького національного університету ім. В. Стуса, м. Вінниця,
Ukrainian Nature Conservation Group

Дідух Яків Петрович

Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України, м. Київ

Термена Ігор Борисович

НПП «Хотинський», м. Чернівці

НОВЕ МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ *ALLIUM OBLIQUUM* L. У ДНІСТРОВЬСЬКОМУ КАНЬЙОНІ

Allium obliquum, цибуля коса, характеризується диз'юнктивними ареалом і трапляється в Румунії, на Уралі, Алтаї, Саур-Тарбагатаї та Тянь-Шані (Euro+Med, 2006; Червона книга України, 2009). У 1979 р. було знайдено цей вид і в Україні, зокрема в долині р. Смотрич, поблизу с. Устя Кам'янець-Подільського району Хмельницької області (Червона книга України, 2009). Автори зазначають (Дідух та ін., 1982): популяція такого виду налічує 2500 особин та займає площу у декілька гектар. Наразі популяція *Allium obliquum* знаходиться під охороною у заказнику місцевого значення «Устянський», що входить до системи природоохоронних територій національного природного парку «Подільські Товтри» (Любінська, 2016).

Під час проведення експедиції по Дністровському каньйону ми знайшли нове місцезнаходження популяції виду поблизу с. Субич Кам'янець-Подільського району Хмельницької області (N48.60771°; E26.82700°, 137 м н.р.м.). Популяція є досить чисельною – близько 5000 особин і займає вертикальні стінки каньйону південної та південно-західної експозиції. Угрупування за участі *Allium obliquum* трапляються на вертикальних відслоненнях – «поличках», приурочені до короткопрофільних ґрунтів (3-5 см), сформованих на сарматських

вапняках, – рендзинових лептосолях, збагачених йонами кальцію та магнію, з високим вмістом дрібних уламків породи. Трапляється в угрупованнях з *Agropyron cristatum* subsp. *pectinatum* (M. Bieb.) Tzvelev, *Poa versicolor* Besser, *Stipa pulcherrima* K. Koch, *Aurinia saxatilis* (L.) Desv., *Iris aphylla* L. та ін. З мохоподібних трапляються *Encalypta streptocarpa* Hedw., *Tortella tortuosa* (Hedw.) Limpr., *Schistidium apocarpum* (Hedw.) Bruch & Limpr. Ми припускаємо, що такі угруповання належать до петрофітних степів Поділля та класифікуються як угруповання союзу *Galio campanulati-Poion versicoloris* Kukovitsa et al. 1997 ex Didukh & Vasheniak 2017, порядку *Stipo pulcherrimae-Festucetalia pallentis* Pop 1968, класу *Festuco-Brometea* Br.-Bl. & Tüxen ex. Br.-Bl. 1949. Такі угруповання є перехідними до угруповань союзу *Alyssso-Sedion* Oberdofer & Müller in Müller 1961 порядку *Alyssso-Sedetalia* Moraves 1967 класу *Sedo-Scleranthetea* Br.-Bl. 1955. Вони належать до біотопів європейського значення і охороняються як 6190 Rupicolous pannonic grasslands (*Stipo-Festucetalia pallentis*) / Наскельні паннонські трав'яні угруповання (*Stipo-Festucetalia pallentis*) (Додаток I Оселищної Директиви) та E1.2 Perennial calcareous grassland and basic steppes / Багаторічні трав'яні угруповання на карботанах та справжні степи (Резолюція 4 Бернської конвенції).

Література

1. Дідух Я. П., Камелин Р. В., Куковица Г. С. *Allium obliquum* (Alliaceae) – новий вид для флори України. *Ботан. журн.*, 1982, 67(4): 547–549
2. Червона книга України. Рослинний світ. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.
3. Любінська Л. Г., Рубановська Н. В. Відновлення рідкісних видів роду *Allium* L. В умовах Західного Поділля. *Подільські читання Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка*, 2016, 3: 224–227.
4. Didukh Y.P., Vasheniak Y.A. Vegetation of limestone outcrops in Western and Central Podillia (Ukraine). *Tuexenia*, 2018, 38: 419–444.
5. Council Directive 92/43/EEC, available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:31992L0043&from=EN>
6. Euro+Med (2006–): Euro+Med PlantBase – the information resource for Euro-Mediterranean plant diversity, available at: <http://www2.bgbm.org/EuroPlusMed> (accessed 22 November 2017).

Винокуров Денис Сергійович
Ширяєва Дарія Володимирівна

Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, м. Київ

Мойсієнко Іван Іванович

Херсонський державний університет, м. Херсон

ЗНАХІДКИ РІДКІСНИХ РОСЛИН У ПРАВОБЕРЕЖНОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ

Територія степової зони України є фрагментарно дослідженою у флористичному аспекті. Крім того, для багатьох відомих місцезростань рідкісних видів в літературі досі фактично не наводилися точні GPS-координати. Тому актуальним завданням моніторингу раритетної компоненти флори є виявлення нових місцезростань рідкісних видів, а також уточнення або підтвердження попередніх знахідок новими обстеженнями.

У статті представлені відомості поширення 38 видів рослин, 36 з яких занесені до чинно-

го видання Червоної книги України (Червона..., 2009), 4 – до переліку Резолюції 6 Бернської конвенції (Revised..., 2011). Наведені в публікації локалітети досліджені авторами під час експедицій 2009-2018 рр. у Херсонську, Миколаївську, Кіровоградську та Одеську області. Для деяких знахідок також вказується фітоценотична приуроченість до рідкісних угруповань, занесених до Зеленої книги України (2009), або пропонується для занесення до її наступного видання.

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
<i>Adonis vernalis</i> L.	Правий схил долини р. Інгулець, окол. с. Наталіне, Високопільський район, Херсонська обл.	47,490423	33,260936	05.05.18		Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
- // -	Заповідник «Єланецький степ», Єланецький район, Миколаївська обл.	47,561531	32,025722	16.06.11		Винокуров Д.С., Кучеревський В.В., Баранець М.О., Провоженко Т.А.
- // -	Заповідник «Єланецький степ», Єланецький район, Миколаївська обл.	47,559947	32,026664	16.06.11		- // -
- // -	Заповідник «Єланецький степ», Єланецький район, Миколаївська обл.	47,565092	32,032108	16.06.11	Угруповання асоціації <i>Stipetum (pulcherrimae)</i> <i>botriochloosum (ischaemi)</i>	- // -
- // -	Лівий схил балки системи р. Громоклія, окол. с. Антонівка, Новоодеський район, Миколаївська обл.	47,545444	32,077025	16.06.11	Угруповання асоціації <i>Chamaecytisetum (graniticolae) festucosum</i> <i>(valesiaca)</i>	- // -
- // -	Лівий схил балки системи р. Громоклія, окол. с. Антонівка, Новоодеський район, Миколаївська обл.	47,544958	32,077497	16.06.11	Угруповання асоціації <i>Stipetum (pulcherrimae)</i> <i>chamaecytosum (graniticolae)</i>	- // -
- // -	Балка в системі р. Громоклія, окол. с. Кашперо-Миколаївка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,422408	32,223875	17.06.11		- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Свобода, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,368928	32,249614	17.06.11	Угрупування асоціації <i>Caraganelum (scythicae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Новобірзулівка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,428322	32,282392	17.06.11	Угрупування асоціації <i>Elytrigietum (stipifoliae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Новобірзулівка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,428347	32,283761	17.06.11	Угрупування асоціації <i>Elytrigietum (stipifoliae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Новобірзулівка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,434214	32,282919	17.06.11	Угрупування асоціації <i>Elytrigietum (stipifoliae) teucriosum (chamaedrys)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Новобірзулівка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,426481	32,282397	02.08.11		Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Новобірзулівка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,428542	32,282192	02.08.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Новобірзулівка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,425706	32,281975	02.08.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Світлицьке, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,558139	32,317828	02.08.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Новопетрівка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,562194	32,325119	02.08.11		- // -
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,047361	32,096017	01.06.11		- // -
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,048044	32,095433	01.06.11		- // -
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,049156	32,094689	02.06.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,048411	32,093678	02.06.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (pulcherrimae) chamaecytosum (graniticolae)</i>	- // -
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,048064	32,092397	02.06.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (ucrainicae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,048256	32,092678	02.06.11		- // -
- // -	Балка в системі р. Інгул, окол. с. Лаврівка, Долинський район, Кіровоградська обл.	48,188908	32,549553	03.06.12		- // -
- // -	Балка в системі р. Інгул, окол. с. Лаврівка, Долинський район, Кіровоградська обл.	48,188914	32,550892	03.06.12		- // -
- // -	Балка в системі р. Інгул, окол. с. Лаврівка, Долинський район, Кіровоградська обл.	48,189669	32,555914	03.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Балка в системі р. Інгул, окол. с. Лаврівка, Долинський район, Кіровоградська обл.	48,181397	32,537331	03.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Балка в системі р. Інгул, окол. с. Лаврівка, Долинський район, Кіровоградська обл.	48,186753	32,525933	03.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (pennatae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Інженерівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,196144	32,493492	07.06.12		- // -
- // -	Лівий берег р. Інгул між сс. Розанівка та Пелагеївка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,740342	32,382222	10.06.12		- // -
- // -	Балка в системі р. Інгул, навпроти с. Пелагеївка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,741981	32,401739	10.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (ucrainicae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, нижче с. Привільне, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,456156	32,300189	10.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) salviosum (nutantis)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, нижче с. Привільне, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,451753	32,296822	10.06.12	Угрупування асоціації <i>Elytrigietum (stipifoliae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Капустина балка, окол. с. Капустине, Вітовський район, Миколаївська область	47,092302	32,023464	10.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) festucosum (valesiacaе)</i>	Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
<i>Adonis wolgensis</i> Steven	Схили Тилігульського лиману, вище с. Калинівка, Лиманський район, Одеська обл.	46,895990	30,994270	13.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) festucosum (valesiacaе)</i>	Винокуров Д.С.
- // -	- // -	46,896130	31,006820	13.06.18		- // -
- // -	- // -	46,897290	31,013080	12.06.18		- // -
- // -	Схили Тилігульського лиману, нижче с. Танівка, Лиманський район, Одеська обл.	47,025780	30,990150	14.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Заповідник «Еланецький степ», Еланецький район, Миколаївська обл.	47,561531	32,025722	16.06.11		Винокуров Д.С., Кучеревський В.В., Баранець М.О., Провоженко Т.А.
- // -	- // -	47,565092	32,032108	16.06.11		- // -
- // -	- // -	47,559806	32,032219	16.06.11	Угруповання асоціації <i>Stipetum (pulcherrimae) botriochloetum (ischaemi)</i>	- // -
- // -	Балка в системі р. Громоклія, окол. с. Антонівка, Миколаївська обл.	47,545444	32,077025	16.06.11		- // -
- // -	- // -	47,544958	32,077497	16.06.11	Угруповання асоціації <i>Stipetum (pulcherrimae) chamaecytosum (graniticolae)</i>	- // -
- // -	Балка навпроти с. Кашперо-Миколаївська, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,421244	32,227167	16.06.11		- // -
- // -	- // -	47,419542	32,225708	16.06.11		- // -
- // -	- // -	47,422408	32,223875	17.06.11		- // -
- // -	Схили долини р. Громоклія, окол. с. Свобода, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,368928	32,249614	17.06.11	Угруповання асоціації <i>Caraganeum (scythicae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Привільне, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,428322	32,282392	17.06.11	Угруповання асоціації <i>Elytrigietum (stipifoliae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	- // -	47,434214	32,282919	17.06.11	Угруповання асоціації <i>Elytrigietum (stipifoliae) chamaecytosum chamaedrys</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Новопетрівське, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,558139	32,317828	17.06.11		Винокуров Д.С.
- // -	- // -	47,562194	32,325119	17.06.11		- // -
- // -	Балка в системі р. Інгул, окол. с. Лаврівка, Долинський район, Кіровоградська обл.	48,188908	32,549553	03.06.12		- // -
- // -	- // -	48,188914	32,550892	03.06.12	Угруповання асоціації <i>Stipetum (lessingianaе) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	- // -	48,181397	32,537331	03.06.12	Угруповання асоціації <i>Stipetum (lessingianaе) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	- // -	48,186753	32,525933	03.06.12	Угруповання асоціації <i>Stipetum (pennataе) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Інженерівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,196144	32,493492	03.06.12		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Розанівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,740342	32,382222	10.06.12		- // -
- // -	- // -	47,741981	32,401739	10.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (ucrainicae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Привільне, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,456156	32,300189	10.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianaе) salviosum (nutantis)</i>	- // -
- // -	- // -	47,451753	32,296822	10.06.12	Угрупування асоціації <i>Elytrigietum (stipifoliae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
<i>Alyssum savranicum</i> Andr.	Лівий берег Бузького лиману, с. Галицинове, Миколаївська область	46,802689	31,956625	08.07.18		Ширяєва Д.В., Коломієць Г.В.
- // -	Правий берег р. Південний Буг, окол. с. Ковалівка, Миколаївський район, Миколаївська область	47,307383	31,718920	10.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (borysthenaicae) festucoso (beckeri) - koeleriosum (sabuletorii)</i>	Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
- // -	Лівий берег р. Південний Буг, окол. с. Баловне, Новоодеський район, Миколаївська область	47,034568	31,877551	13.07.18		Ширяєва Д.В.
- // -	Лівий берег р. Південний Буг, північно-західна околиця м. Миколаїв, Миколаївська область	47,011938	31,910557	13.07.18		- // -
- // -	- // -	47,013403	31,900587	13.07.18		- // -
<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	Правий схід Донської балки, окол. с. Донська Балка, Березівський район, Одеська обл.	47,100860	30,915000	14.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianaе) festucosum (valesiacaе)</i>	Винокуров Д.С.
- // -	Донська балка, окол. с. Донське, Березівський район, Одеська обл.	47,126314	30,907500	14.06.18		- // -
- // -	Правий схід Донської балки, між сс. Донське та Донська Балка, Березівський район, Одеська обл.	47,098023	30,918506	14.06.18		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгулець, окол. с. Наталіне, Високопільський район, Херсонська обл.	47,481504	33,267566	05.05.18		Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Балка в системі долини р. Інгул, окол. с. Лаврівка, Долинівський район, Кіровоградська обл.	48,189169	32,546961	02.06.12	Угруповання асоціації <i>Stipetum (pennatae) festucosum (valesiacaе)</i>	Винокуров Д.С.
- // -	- // -	48,188914	32,550892	02.06.12		- // -
- // -	- // -	48,189669	32,555914	03.06.12	Угруповання асоціації <i>Stipetum (lessingianaе) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Схил долини р. Інгул, окол. с. Губівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,282725	32,455225	05.06.12		- // -
- // -	- // -	48,287689	32,452578	05.06.12	Угруповання асоціації <i>Amygdaletum (nanae) poosum (angustifoliae)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Інженерівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,197536	32,490594	07.06.12	Угруповання асоціації <i>Stipetum (lessingianaе) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	- // -	48,193328	32,448903	07.06.12	Угруповання асоціації <i>Stipetum (capillatae) caraganosum (mollis)</i>	- // -
- // -	- // -	48,180544	32,434322	07.06.12		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, між сс. Наглядівка і Лозуватка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,172769	32,382206	07.06.12		- // -
- // -	Новокаїрська балка, окол. с. Новокаїри, Бериславський район, Херсонська обл.	47,015560	33,613030	11.06.13	Угруповання асоціації <i>Stipetum (ucrainicae) galatellosum (villosae)</i>	Винокуров Д.С., Дембіч І., Мойсієнко І.І.
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,056757	32,095868	25.05.09		Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Губівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,314407	32,437335	05.06.12		- // -
<i>Astragalus henningii</i> (Steven) Klokov	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,056757	32,095868	25.05.09		- // -
<i>Astragalus odessanus</i> Besser	Схили долини р. Інгул, між сс. Губівка та Інгуло-Кам'янка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,286264	32,452467	05.06.12	Угруповання асоціації <i>Stipetum (capillatae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Сагайдак, окол. с. Розанівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,793950	32,373500	16.06.13		Винокуров Д.С., Ємельянова С.М.
- // -	Схили Каховського водосховища, окол. с. Республіканець, Бериславський район, Херсонська обл.	47,022001	33,656595	25.02.12		Винокуров Д.С., Дембіч І., Мойсієнко І.І.

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Доброкам'янка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,243667	32,224517	05.06.11		Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Інгулка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,228578	32,226839	04.06.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Пересадівка, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,135981	32,198573	04.06.11		- // -
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,049156	32,094689	02.06.11		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Калинівка, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,076699	32,184504	03.06.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Доброкам'янка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,243667	32,224517	05.06.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Новопетрівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,558139	32,317828	02.08.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Кашперо-Миколаївка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,363711	32,204442	05.06.11		- // -
<i>Astragalus ponticus</i> Pall.	Правий схил долини р. Інгулець, окол. с. Наталіне, Високопільський район, Херсонська обл.	47,481447	33,267749	05.05.18		Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
- // -	Лівий берег р. Південний Буг, окол. с. Білоусівка, Вознесенський район, Миколаївська область	47,391869	31,583799	09.06.18		Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
- // -	Балка в долині р. Сухий Єланець, окол. с. Себіне, Новоодеський район, Миколаївська область	47,247927	31,892002	10.06.18		- // -
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,048108	32,092517	02.06.11		Винокуров Д.С.
- // -	- // -	47,062781	32,090347	02.06.11		- // -
<i>Vupleurum tenuissimum</i> L.	Заплава р. Інгул, окол. с. Інгулка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,204632	32,245339	23.08.14		- // -
<i>Caragana scythica</i> (Ком.) Pojark.	Лівий схил долини р. Інгулець, окол. с. Іванівка, Високопільський район, Херсонська обл.	47,459130	33,391360	05.05.18		Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Правий схил балки в системі р. Інгулець, окол. с. Велике Артакове, Березнегуватський район, Миколаївська обл.	47,228540	33,059970	06.05.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) salviosum (nutantis)</i>	- // -
- // -	Балка в системі р. Інгулець, окол. с. Новополтавка, Великоолександрівський район, Херсонська обл.	47,152820	32,959350	06.05.18	Угрупування асоціації <i>Caraganelum (scythicae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Балка в системі р. Інгул, між сс. Свобода та Новобірзулівка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,368928	32,249614	17.06.11	Угрупування асоціації <i>Caraganelum (scythicae) festucosum (valesiacaе)</i>	Винокуров Д.С., Кучеревський В.В., Баранець М.О., Провоженко Т.А.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, між сс. Новобірзулівка та Привільне, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,447642	32,291100	17.06.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Привільне, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,451933	32,296114	01.08.11		Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Новопетрівка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,560486	32,321378	02.08.11		- // -
- // -	- // -	47,563397	32,325453	02.08.11		- // -
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,049156	32,094689	02.06.11		- // -
- // -	- // -	47,048656	32,094019	02.06.11		- // -
- // -	- // -	47,047917	32,092942	02.06.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Привільне, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,457283	32,298225	10.06.12		- // -
- // -	Балка в долині р. Сухий Єланець, окол. с. Себине, Новоодеський район, Миколаївська область	47,249079	31,891271	10.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) festucosum (valesiacaе)</i>	Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
- // -	- // -	47,248907	31,891145	09.06.18		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, м. Миколаїв, Миколаївська обл.	47,010781	32,024748	30.05.11		Винокуров Д.С.
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Калинівка, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,076699	32,184504	03.06.11		- // -
- // -	Балка в окол. с. Кашперо-Миколаївка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,428444	32,229539	17.06.11	Угрупування асоціації <i>Caraganelum (scythicae) botriochloosum (ishaemi)</i>	Винокуров Д.С., Кучеревський В.В., Баранець М.О., Провоженко Т.А.

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Старогорожене, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,514407	32,367994	02.08.11		Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Світлицьке, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,543697	32,323728	02.08.11		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Ганнівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,529166	32,366000	03.06.11		- // -
<i>Centaurea margarita-alba</i> Klokov	Правий берег р. Південний Буг, окол. с. Ковалівка, Миколаївський район, Миколаївська область	47,307383	31,718920	10.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (borysthenicae) festucoso (beckeri) - koeleriosum (sabuletorii)</i>	Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
- // -	Лівий берег р. Південний Буг, окол. с. Баловне, Новоодеський район, Миколаївська область	47,034568	31,877551	13.07.18		Ширяєва Д.В.
- // -	Лівий берег р. Інгул, окол. с. Михайло-Ларине, Вітовський район, Миколаївська область	47,134286	32,214558	12.07.18		- // -
- // -	- // -	47,129867	32,217060	12.07.18		- // -
- // -	Лівий берег р. Інгул, окол. с. Мар'ївка, Вітовський район, Миколаївська область	47,158764	32,235328	04.06.11		Винокуров Д.С.
<i>Centaurea margaritacea</i> Ten.	Лівий берег р. Інгул, окол. с. Мішково-Погорілово, Вітовський район, Миколаївська область	47,011895	32,094123	12.07.18		Ширяєва Д.В.
<i>Centaurea protomargaritacea</i> Klokov	Лівий берег Бузького лиману, окол. с. Галицинове, Миколаївська область	46,791471	31,938920	08.07.18		Ширяєва Д.В., Коломієць Г.В.
- // -	Лівий берег Бузького лиману, Корабельний район, Миколаїв, Миколаївська область	46,819936	31,953380	08.07.18		- // -
- // -	- // -	46,832368	31,970673	08.07.18		- // -
- // -	Лівий берег Бузького лиману, с. Галицинове, Миколаївська область	46,802689	31,956625	08.07.18		- // -
<i>Chamaecytisus graniticus</i> (Rehmann) Rothm.	Схил балки в системі р. Інгулець, окол. с. Велике Артакове, Березнегуватський район, Миколаївська обл.	47,228333	33,059667	06.05.18		Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
- // -	Русова балка, окол. с. Мала Олександрівка, Велико-Олександрівський район, Херсонська обл.	47,268600	33,239700	04.05.18	Угрупування асоціації <i>Chamaecytisetum (graniticolae) elytirigosum (stipifoliae)</i>	Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Схил балки в системі р. Інгулець, окол. с. Новогригорівка, Березнегуватський район, Миколаївська обл.	47,244267	33,153850	06.05.18		Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
- // -	Балка в системі р. Громоклія, окол. с. Водяно-Лорине та Антонівка, Миколаївська обл.	47,544958	32,077497	16.06.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (pulcherrimae) chamaecytosum (graniticolae)</i>	Винокуров Д.С.
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,049075	32,094522	02.06.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	- // -	47,048222	32,093133	02.06.11	Угрупування асоціації <i>Chamaecytisetum (graniticolae) jurineosum (brachycephalae)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Кашперо-Миколаївка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,363711	32,204442	05.06.11		- // -
- // -	Капустина балка, окол. с. Капустине, Вітовський район, Миколаївська область	47,092302	32,023464	10.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) festucosum (valesiacaе)</i>	Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Інгулка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,228578	32,226839	04.06.11		Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Улянівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,619353	32,314269	03.06.11		- // -
<i>Crambe tataria</i> Sebeók	Донська балка, окол. с. Донське, Березівський район, Одеська обл.	47,126315	30,907794	14.06.18		- // -
- // -	Михайлівська балка, окол. с. Михайлівка, Новоодеський район, Миколаївська область	47,406544	31,615422	09.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) stiposum (capillatae)</i>	Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	Донська балка, окол. с. Карнагорове, Березівський район, Одеська обл.	47,127880	30,874530	15.06.18		Винокуров Д.С.
- // -	Русова балка, окол. с. Мала Олександрівка, Велико-олександрівський район, Херсонська обл.	47,268600	33,239700	04.05.18	Угрупування асоціації <i>Chamaecytisetum (graniticolae) elytirigiosum (stipifoliae)</i>	Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
<i>Cymbocasma borys-thenica</i> (Pall. ex Schlecht.) Klokov & Zoz	Правий схил долини р. Інгулець, окол. с. Наталине, Високопільський район, Херсонська обл.	47,481142	33,267459	05.05.18		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгулець навпроти с. Мар'їне, Високопільський район, Херсонська обл.	47,478068	33,344757	05.05.18		- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Схили балки в системі р. Інгулець, окол. с. Галаганівка, Снігурівський район, Миколаївська обл.	46,917110	32,850880	06.05.18		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, між сс. Костичі та Новофонтанка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,308523	32,208597	05.06.11		Винокуров Д.С.
- // -	Балка навпроти с. Капшери-Миколаївка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,410183	32,218086	17.06.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (ucrainicae) botriochloosum ischaemi</i>	Винокуров Д.С., Кучеревський В.В., Баранець М.О., Провоженко Т.А.
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,049075	32,094522	02.06.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) festucosum (valesiacaе)</i>	Винокуров Д.С.
- // -	Схили долини р. Інгулець, окол. с. Ясна Поляна, Білозерський район, Херсонська обл.	46,819582	32,792135	14.05.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) ephedrosium (distachii)</i>	Винокуров Д.С., Дембіч І., Мойсієнко І.І.
<i>Dianthus hyp- anicus</i> Andr.	Гранітний схил долини р. Інгул, окол. с. Борисівка, район, Кіровоградська обл.	48,021556	32,363094	07.08.11		Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, навпроти с. Розанівка, Ново-бузький район, Миколаївська обл.	47,785547	32,369719	08.08.11		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Губівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,311426	32,442030	05.06.12		Винокуров Д.С.
- // -	- // -	48,306302	32,440513	05.06.12		- // -
- // -	Правий берег долини р. Інгул, окол. с. Інгуло-Кам'янка, Новгородківський район, Кіровоградська обл.	48,275843	32,476124	03.06.12		- // -
- // -	Правий берег долини р. Інгул, окол. с. Лаврівка, Долинський район, Кіровоградська обл.	48,220258	32,521048	02.06.12		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Інженерівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,197171	32,488107	07.06.12		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Лозуватка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,169165	32,376937	07.06.12		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Седнівка, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,963178	32,433664	07.06.12		- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Лівий берег долини р. Інгул, окол. с. Олександрівка, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,921785	32,437559	08.06.12		- // -
- // -	Лівий берег долини р. Інгул, навпроти с. Любовичка, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,815394	32,401277	09.06.12		- // -
- // -	Правий схил р. Сугоклія, м. Бобринець, Бобринецький район, Кіровоградська обл.	48,065730	32,181111	08.08.11		Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
<i>Eremogone cephalotes</i> (M.Bieb.) Fenzl	Донська балка, окол. с. Донське, Березівський район, Одеська обл.	47,126314	30,907500	14.06.18		Винокуров Д.С.
- // -	Балка навпроти с. Капшери-Миколаївка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,410183	32,218086	17.06.11	Угруповання асоціації <i>Stipetum (ucrainicae) botriochloosum ischaemi</i>	Винокуров Д.С., Кучеревський В.В., Баранець М.О., Провоженко Т.А.
- // -	Балка в системі р. Інгул, навпроти с. Пелагеївка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,742869	32,402581	10.06.12	Угруповання асоціації <i>Stipetum (ucrainicae) festucosum (valesiacaе)</i>	Винокуров Д.С.
<i>Elytrigia stipifolia</i> (Czern. ex Nevski) Nevski	Правий схил долини р. Інгулець, окол. с. Наталине, Високопільський район, Херсонська обл.	47,481326	33,267395	05.05.18		Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
- // -	Балка в системі р. Інгулець навпроти с. Мар'їне, Високопільський район, Херсонська обл.	47,478300	33,345250	05.05.18	Угруповання асоціації <i>Stipetum (asperellae) teucriosum (chamaedrys)</i>	- // -
- // -	Русова балка, окол. с. Мала Олександрівка, Велико-олександрівський район, Херсонська обл.	47,268600	33,239700	04.05.18	Угруповання асоціації <i>Chamaecytisetum (graniticolae) elytrigiosum (stipifoliae)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгулець, окол. с. Наталине, Високопільський район, Херсонська обл.	47,481200	33,267460	05.05.18		- // -
- // -	Балка на правому схилі долини р. Інгул, між сс. Привільне та Новобірзулівка	47,428322	32,282392	17.06.11	Угруповання асоціації <i>Elytrigietum (stipifoliae) festucosum (valesiacaе)</i>	Винокуров Д.С., Кучеревський В.В., Баранець М.О., Провоженко Т.А.
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,048222	32,093133	02.06.11	Угруповання асоціації <i>Chamaecytisetum (graniticolae) jurineosum (brachycephalae)</i>	Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Привільне, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,451753	32,296822	10.06.12	Угруповання асоціації <i>Elytrigietum (stipifoliae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Заповідник «Єланецький степ», Єланецький район, Миколаївська обл.	47,561452	32,032004	16.06.11		Винокуров Д.С., Кучеревський В.В., Баранець М.О., Провоженко Т.А.
<i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.	Правий берег долини р. Інгул, окол. с. Каравелове, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,002877	32,083997	30.05.11		Винокуров Д.С.
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Калинівка, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,076646	32,186516	03.06.11		Винокуров Д.С.
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, нижче с. Розанівка, Ново-бузький район, Миколаївська обл.	47,769199	32,375281	28.05.09		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул вище с. Інгуло-Кам'янка, Новгородківський район, Кіровоградська обл.	48,274221	32,459086	05.06.12		- // -
<i>Genista scythica</i> Pacz.	Правий схил долини р. Інгул, м. Миколаїв, Миколаївська обл.	47,010781	32,024748	30.05.11		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Калинівка, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,076699	32,184504	03.06.11		- // -
- // -	Михайлівська балка, окол. с. Михайлівка, Новоодеський район, Миколаївська область	47,406544	31,615422	09.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) stiposum (capillatae)</i>	Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
- // -	- // -	47,408846	31,620162	09.06.18		Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Привільне, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,455247	32,301061	01.08.11	Угрупування асоціації <i>Genistetum (scythicae) pimpinellosum (titanophillae)</i>	Винокуров Д.С.
- // -	Балка в долині р. Гнилий Єланець, між сс. Новопавлівка та Криворіжжя, Новоодеський район, Миколаївська обл.	47,397789	31,758042	15.06.11		Винокуров Д.С., Кучеревський В.В., Баранець М.О., Провоженко Т.А.
- // -	Заповідник «Єланецький степ», Єланецький район, Миколаївська обл.	47,559806	32,032219	16.06.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Привільне, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,428322	32,282392	17.06.11	Угрупування асоціації <i>Elytrigietum (stipifoliae) genistosum (scythicae)</i>	- // -
- // -	- // -	47,455106	32,299250	18.06.11		Винокуров Д.С.
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,048222	32,093133	02.06.11	Угрупування асоціації <i>Chamaecytisetum (graniticolae) jurineosum (brachycephalae)</i>	- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Пересадівка, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,135981	32,198573	04.06.11		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Мішково-Погорілове, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,006212	32,122769	03.06.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Доброкам'янка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,243667	32,224517	05.06.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Кашперо-Миколаївка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,363711	32,204442	05.06.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Новобірзулівка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,396071	32,270334	05.06.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Улянівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,619353	32,314269	03.06.11		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Ганнівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,529166	32,366000	03.06.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Софіївка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,681702	32,334830	03.06.11		- // -
<i>Iris pontica</i> Zapat.	Балка в системі р. Інгул, окол. с. Лаврівка, Долинський район, Кіровоградська обл.	48,189600	32,555936	03.06.12		- // -
- // -	Схили долини р. Інгул, між сс. Губівка та Інгуло-Кам'янка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,290982	32,449943	05.06.12		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Борисівка, Бобринецький район, Кіровоградська обл.	48,022334	32,370512	07.08.11		Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
- // -	Правий берег долини р. Інгул, окол. с. Олександрівка, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,938692	32,430053	08.06.12		Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Ганно-Леонтовичеве, Устинівський район, Кіровоградська обл.	48,008775	32,369929	08.06.12		- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
<i>Jurinea cyanoides</i> s.l. (<i>J. charcovien-sis</i> s. str.)	Галіявина в Ташкентському лісі, лівий берег р. Інгул, окол. с. Мішково-Погорілово, Вітовський район, Миколаївська область	47,009918	32,097763	12.07.18		Ширяєва Д.В.
- // -	Лівий берег Бузького лиману, Корабельний район, Миколаїв, Миколаївська область	46,819936	31,953380	09.07.18		Ширяєва Д.В., Коломієць Г.В.
- // -	- // -	46,832368	31,970673	09.07.18		- // -
- // -	Лівий берег Бузького лиману, с. Галицинове, Миколаївська область	46,802689	31,956625	10.07.18		Ширяєва Д.В.
- // -	- // -	46,790831	31,963205	09.07.18		Ширяєва Д.В., Коломієць Г.В.
<i>Ostericum palustre</i> (Besser) Besser (<i>Angelica palustris</i> (Besser) Hoffm.)	Заплава р. Інгул, окол. м. Кропивницький, Кіровоградська обл.	48,587475	32,227580	06.08.11		Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill.	Правий берег р. Південний Буг, навпроти с. Гур'івка, Миколаївський район, Миколаївська область	47,108192	31,858147	10.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (tirsae) festucosum (valesiacae)</i>	Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Губівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,314407	32,437335	05.06.12		Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, між сс. Борисівка та Ганно-Леонтовичеве, Устинівський район, Кіровоградська обл.	48,010094	32,371517	07.08.11		Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, навпроти с. Розанівка, Ново-бузький район, Миколаївська обл.	47,785547	32,369719	08.08.11		- // -
- // -	Балка в системі р. Інгул, окол. с. Лаврівка, Долинський район, Кіровоградська обл.	48,186497	32,532406	03.06.12		Винокуров Д.С.
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, вище с. Інгуло-Кам'янка, Новгородківський район, Кіровоградська обл.	48,275944	32,479006	03.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) koeleriotosum (crinatae)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, між сс. Інгуло-Кам'янка та Губівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,286264	32,452467	05.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) festucosum (valesiacae)</i>	Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Інженерівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,196311	32,494525	07.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) festucosum (valesiacae)</i>	- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Правий схил долини р. Інгул, між сс. Наглядівка та Інженерівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,193328	32,448903	07.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) caraganosum (mollis)</i>	- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, вище с. Ганно-Леонтовиче, Устинівський район, Кіровоградська обл.	48,014206	32,383386	08.06.12		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, вище с. Олександрівка, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,938692	32,430053	08.06.12		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, нижче с. Інгульське, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,838214	32,401311	09.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (graniticolae) phleosum (phleoidis)</i>	- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, нижче с. Любовичка, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,805112	32,392374	09.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (graniticolae) poosum (bulbosae)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, навпроти с. Розанівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,793528	32,370333	16.06.13	Угрупування асоціації <i>Stipetum (graniticolae) festucosum (valesiacae)</i>	Винокуров Д.С., Ємельянова С.М.
<i>Scutellaria verna</i> Besser	Балка в системі р. Громоклія, окол. с. Архангельське, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,472987	32,112363	16.06.11		Винокуров Д.С., Кучеревський В.В., Баранець М.О., Провоженко Т.А.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Привільне, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,455247	32,301061	01.08.11	Угрупування асоціації <i>Genistetum (scythicae) pimpinellosum (titano-phillae)</i>	Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Світлицьке, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,543697	32,323728	02.08.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Майорове, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,609281	32,323475	03.06.11		- // -
<i>Stipa asperella</i> Klokov et Ossyaczjuk	Балка в системі р. Інгулець навпроти с. Мар'їне, Високопільський район, Херсонська обл.	47,478300	33,345250	05.05.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (asperellae) teucriosum (chamaedrys)</i>	Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
- // -	Балка в системі р. Інгулець, окол. с. Новогригорівка, Березнегуватський район, Миколаївська обл.	47,244267	33,153850	06.05.18		- // -
- // -	Заповідник «Єланецький степ», Єланецький район, Миколаївська обл.	47,566156	32,030600	16.06.11		Винокуров Д.С., Кучеревський В.В., Баранець М.О., Провоженко Т.А.

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,048411	32,093678	02.06.11		Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Привільне, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,455247	32,301061	01.08.11		Винокуров Д.С.
- // -	Михайлівська балка, окол. с. Михайлівка, Новоодеський район, Миколаївська область	47,406544	31,615422	09.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) stiposum (capillatae)</i>	Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
<i>Stipa borysthénica</i> Klokov ex Prokudin	Правий берег р. Південний Буг, окол. с. Петрово-Солониха, Миколаївська область	47,088016	31,890444	11.07.18		Ширяєва Д.В.
- // -	Правий берег р. Південний Буг, окол. с. Ковалівка, Миколаївський район, Миколаївська область	47,307383	31,718920	10.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (borysthénicae) festucoso (beckeri) - koeleriosum (sabuletorii)</i>	Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
- // -	Лівий берег р. Інгул, окол. с. Михайло-Ларине, Вітовський район, Миколаївська область	47,133345	32,213827	12.07.18		Ширяєва Д.В.
- // -	- // -	47,158764	32,235328	05.06.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (borysthénicae) festucosum (beckeri)</i>	Винокуров Д.С.
<i>Stipa capillata</i> L.	Балка в системі р. Інгулець навпроти с. Мар'їне, Високопільський район, Херсонська обл.	47,478300	33,345250	05.05.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (asperellae) teucriosum (chamae-drys)</i>	Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
- // -	Балка в системі р. Інгулець, окол. с. Велике Артакове, Березнегуватський район, Миколаївська обл.	47,228540	33,059970	06.05.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) salviosum (nutantis)</i>	- // -
- // -	Балка в системі р. Інгулець, окол. с. Новополтавка, Великоолександрівський район, Херсонська обл.	47,152820	32,959350	06.05.18	Угрупування асоціації <i>Caraganetum (scythicae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Дніпро, окол. с. Микільське, Білозерський район, Херсонська обл.	46,713140	32,855660	08.05.18		Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Дніпро, окол. с. Микільське, Білозерський район, Херсонська обл.	46,711330	32,852760	08.05.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) agropyrosum (pectinati)</i>	- // -
- // -	Схили Тилігульського лиману, вище с. Калинівка, Лиманський район, Одеська обл.	46,895990	30,994270	13.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Схили Тилігульського лиману, окол. с. Златоустове, Лиманський район, Одеська обл.	46,972360	31,004210	13.06.18		- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	- // -	46,999710	30,995740	14.06.18		- // -
- // -	Схили Тилігульського лиману, навпроти с. Софіївка, Лиманський район, Одеська обл.	47,030720	30,982150	14.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) salviosum (nutantis)</i>	- // -
- // -	Донська балка, окол. с. Донське, Березівський район, Одеська обл.	47,100860	30,915000	14.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) festucosum (valesiacae)</i>	- // -
- // -	Русова балка, окол. с. Мала Олександрівка, Велико-олександрівський район, Херсонська обл.	47,268600	33,239700	04.05.18	Угрупування асоціації <i>Chamaecytisetum (graniticolae) elytirigiosum (stipifoliae)</i>	Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
- // -	Правий схил долини р. Інгулець, окол. с. Наталине, Високопільський район, Херсонська обл.	47,481100	33,267583	05.05.18		- // -
- // -	Балка в системі р. Інгулець, окол. с. Новогригорівка, Березнегуватський район, Миколаївська обл.	47,244267	33,153850	06.05.18		- // -
- // -	Схили балки в системі р. Інгулець, окол. с. Галаганівка, Снігурівський район, Миколаївська обл.	46,917160	32,851060	06.05.18		- // -
- // -	Балка в системі р. Гнилий Єланець, окол. с. Троїцьке, Новоодеський район, Миколаївська обл.	47,344906	31,765678	15.06.11		Винокуров Д.С., Кучеревський В.В., Баранець М.О., Провоженко Т.А.
- // -	Балка в системі р. Гнилий Єланець, окол. с. Новопавлівка, Новоодеський район, Миколаївська обл.	47,397789	31,758042	15.06.11		- // -
- // -	Заповідник «Єланецький степ», Єланецький район, Миколаївська обл.	47,567214	32,016747	15.06.11		- // -
- // -	Балка в системі р. Громоклія, окол. с. Остапівка, Новоодеський район, Миколаївська обл.	47,544958	32,077497	16.06.11		- // -
- // -	Балка в системі р. Громоклія, окол. с. Кашперо-Миколаївка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,410183	32,218086	17.06.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (ucrainicae) botriochloosum (ischaemi)</i>	- // -
- // -	Схили долини р. Інгул, окол. с. Свобода, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,370981	32,255019	17.06.11	Угрупування асоціації <i>Caraganetum (scythicae) botriochloosum (ischaemi)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Привільне, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,454956	32,301517	01.08.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) festucosum (valesiacae)</i>	Винокуров Д.С.

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Світлицьке, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,542536	32,327483	02.08.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Новопетрівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,558139	32,317828	02.08.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Майорове, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,594622	32,317772	03.08.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Улянівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,619353	32,314269	03.08.11		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Тарасівка, Новгородківський район, Кіровоградська обл.	48,305256	32,444711	06.08.11		Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, між сс. Тарасівка та Інгуло-Кам'янка, Новгородківський район, Кіровоградська обл.	48,282622	32,458064	06.08.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Борисівка, Бобринецький район, Кіровоградська обл.	48,023997	32,365750	07.08.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Ганно-Леонтовичеве, Устинівський район, Кіровоградська обл.	48,010094	32,371517	07.08.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, навпроти с. Розанівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,793350	32,374085	08.08.11		- // -
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,043069	32,095228	31.05.11		Винокуров Д.С.
- // -	- // -	47,090691	32,129644	31.05.11		- // -
- // -	Лівий берег долини р. Інгул, окол. с. Мар'ївка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,158764	32,235328	05.06.11		- // -
- // -	Балка в системі р. Інгул, окол. с. Лаврівка, Долинський район, Кіровоградська обл.	48,189028	32,553244	03.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) carecosum (praecocis)</i>	- // -
- // -	Лівий берег долини р. Інгул, окол. с. Інгуло-Кам'янка, Новгородківський район, Кіровоградська обл.	48,276856	32,474825	03.06.12		- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Балка на лівому схилі долини р. Інгул, між сс. Інгуло-Кам'янка і Тарасівка, Новгородківський район, Кіровоградська обл.	48,304075	32,467064	04.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Балка в системі р. Вашива, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,284408	32,394647	04.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) chamaecytosum (austriacaе)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Інженерівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,196311	32,494525	07.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) potentillosum (arenariae)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, між сс. Інженерівка та Наглядівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,181672	32,433264	07.06.12		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, між сс. Наглядівка та Лозуватка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,172769	32,382206	07.06.12		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Ганно-Леонтовичево, Устинівський район, Кіровоградська обл.	48,014206	32,383386	08.06.12		- // -
- // -	Правий берег долини р. Інгул, окол. с. Олександрівка, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,938692	32,430053	08.06.12		- // -
- // -	Лівий берег долини р. Інгул, окол. с. Інгульське, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,836994	32,400944	09.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Правий берег долини р. Інгул, окол. с. Любовичка, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,805850	32,390744	09.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Лівий берег р. Інгул, окол. с. Розанівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,771583	32,381606	10.06.12		- // -
- // -	Лівий берег р. Інгул, між сс. Розанівка та Софіївка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,742042	32,381642	10.06.12		- // -
- // -	Софіївська балка, окол. с. Новодмитрівка, Білозерський район, Херсонська обл.	46,601660	32,297886	14.05.12		- // -
- // -	Балка в окол. смт. Білозерка, Білозерський район, Херсонська обл.	46,644247	32,424403	14.05.12		- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Долина річки Інгулець, лівий берег, окол. с. Ясна Поляна, Білозерський район, Херсонська обл.	46,819582	32,792135	16.05.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) poosum (bulbosae)</i>	Винокуров Д.С., Дембіч І., Мойсієнко І.І.
- // -	Долина р. Інгул, правий берег, навпроти с. Розанівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,790633	32,368967	14.06.13		Винокуров Д.С., Емельянова С.М.
- // -	Правий берег р. Південний Буг, окол. с. Петрово-Солониха, Миколаївська область	47,077492	31,886909	11.07.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) festucosum (valesiacaе)</i>	Ширяєва Д.В.
- // -	Арбузинський каньйон, окол. с. Актове, Вознесенський район, Миколаївська область	47,705436	31,438038	09.06.18		Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
- // -	Михайлівська балка, окол. с. Михайлівка, Новоодеський район, Миколаївська область	47,406544	31,615422	09.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianaе) stiposum (capillataе)</i>	- // -
- // -	Балка в долині р. Сухий Єланець, окол. с. Себіне, Новоодеський район, Миколаївська область	47,249079	31,891271	10.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianaе) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Капустина балка, окол. с. Капустине, Вітовський район, Миколаївська область	47,092302	32,023464	10.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianaе) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Правий берег р. Південний Буг, навпроти с. Гур'івка, Миколаївський район, Миколаївська область	47,108192	31,858147	10.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (tirsae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Правий берег Бузького лиману, окол. с. Парутине, Очаківський район, Миколаївська область	46,670278	31,899966	11.06.18		- // -
- // -	Окол. с. Южне, Лиманський район, Одеська область	46,623929	31,114143	12.06.18		- // -
- // -	Правий берег Березанського лиману, окол. с. Калинівка, Лиманський район, Одеська область	46,897465	31,016018	12.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianaе) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Правий берег р. Південний Буг, окол. с. Ковалівка, Миколаївський район, Миколаївська область	47,288028	31,730472	20.08.18		Ширяєва Д.В.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, м. Миколаїв, Миколаївська обл.	46,994327	32,042618	30.05.11		Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Ясна Поляна, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,076298	32,150403	03.06.11		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Калинівка, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,076699	32,184504	03.06.11		- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Пересадівка, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,135981	32,198573	04.06.11		- // -
- // -	Поперечна балка в системі р. Інгул, між сс. Пересадівка та Інгулка, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,165563	32,202256	04.06.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Інгулка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,228578	32,226839	04.06.11		- // -
- // -	Балка в системі р. Інгул, між сс. Інгулка та Костичі, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,247643	32,202929	05.06.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) festucosum (valesiacae)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, між сс. Костичі та Новофонтанка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,308523	32,208597	05.06.11		- // -
- // -	Балка в системі р. Інгул, окол. с. Новофонтанка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,320210	32,171382	05.06.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Кашперо-Миколаївка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,363711	32,204442	05.06.11		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Мішково-Погорілове, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,006212	32,122769	03.06.11		- // -
<i>Stipa dasyphylla</i> (Czern. ex Lindem.) Trautv.	Правий берег р. Інгул, окол. с. Інженерівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,196481	32,490122	07.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (dasyphyllae) stiposum (capillatae)</i>	- // -
- // -	Лівий берег р. Сагайдак, окол. с. Завтурове, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,795900	32,369017	13.06.13	Угрупування асоціації <i>Stipetum (dasyphyllae) festucosum (valesiacae)</i>	Винокуров Д.С., Емельянова С.М.
- // -	Правий берег р. Сагайдак, біля впадіння в р. Інгул, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,788267	32,364489	16.06.13	Угрупування асоціації <i>Stipetum (dasyphyllae) festucosum (valesiacae)</i>	- // -
- // -	Правий берег р. Південний Буг, навпроти с. Гур'ївка, Миколаївський район, Миколаївська область	47,106595	31,858523	09.06.18		Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
<i>Stipa granitcola</i> Klokov	Лівий берег долини р. Інгул, між сс. Тарасівка та Інгуло-Кам'янка, Новгородківський район, Кіровоградська обл.	48,301428	32,450575	06.08.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (granitcolae) cleistogenosum (bulgaricae)</i>	Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
- // -	Правий берег долини р. Інгул, окол. с. Седнівка, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,958394	32,434686	07.08.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (granitcolae) festucosum (valesiacae)</i>	- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Правий схил долини р. Інгул, навпроти с. Розанівка, Ново-бузький район, Миколаївська обл.	47,785172	32,369722	08.08.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (graniticolae) stiposum (capillatae)</i>	- // -
- // -	Балка в системі р. Інгул, окол. с. Лаврівка, Долинський район, Кіровоградська обл.	48,218622	32,520256	03.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (graniticolae) festucosum (valesiacaе)</i>	Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Інженерівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,195747	32,492558	07.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (graniticolae) phleosum (phleoidis)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Наглядівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,169861	32,403008	07.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (graniticolae) poosum (bulbosae)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, між сс. Наглядівка та Лозуватка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,171442	32,396614	07.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (graniticolae) poosum (bulbosae)</i>	- // -
- // -	Лівий берег долини р. Інгул, окол. с. Ганно-Леонтовиче, Устинівський район, Кіровоградська обл.	48,014206	32,383386	08.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (graniticolae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Правий берег долини р. Інгул, окол. с. Олександрівка, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,939761	32,430142	08.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (graniticolae) poosum (bulbosae)</i>	- // -
- // -	Лівий берег долини р. Інгул, окол. с. Завтурове, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,838214	32,401311	09.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (graniticolae) phleosum (phleoidis)</i>	- // -
- // -	Лівий берег долини р. Інгул, нижче с. Завтурове, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,805453	32,390683	09.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (graniticolae) poosum (bulbosae)</i>	- // -
- // -	Лівий берег р. Сагайдак, окол. с. Завтурове, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,795900	32,369017	13.06.13		Винокуров Д.С., Ємельянова С.М.
- // -	Правий берег долини р. Інгул, навпроти с. Розанівка, Ново-бузький район, Миколаївська обл.	47,793528	32,370333	16.06.13	Угрупування асоціації <i>Stipetum (graniticolae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Лівий берег р. Південний Буг, окол. с. Кінецьпіль, Первомайський район, Миколаївська область	48,031541	30,766176	09.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (graniticolae) festucosum (valesiacaе)</i>	Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. & Rupr.	Правий схил долини р. Інгулець, окол. с. Розівка, Високопільський район, Херсонська обл.	47,546350	33,192180	05.05.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianaе) poosum (bulbosae)</i>	- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Правий схил балки в системі р. Інгулець, окол. с. Велике Артакове, Березнегуватський район, Миколаївська обл.	47,228540	33,059970	06.05.18	Угруповання асоціації <i>Stipetum (lessingianae) salviosum (nutantis)</i>	- // -
- // -	Правий схил балки в системі р. Інгулець, окол. с. Велике Артакове, Березнегуватський район, Миколаївська обл.	47,228333	33,059667	06.05.18		Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
- // -	Схили Тилігульського лиману, окол. с. Калинівка, Лиманський район, Одеська обл.	46,908050	30,994270	13.06.18		Винокуров Д.С.
- // -	- // -	46,895990	30,994270	13.06.18	Угруповання асоціації <i>Stipetum (lessingianae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	- // -	46,896130	31,006820	13.06.18		- // -
- // -	- // -	46,897290	31,013080	12.06.18		- // -
- // -	Схили Тилігульського лиману, окол. с. Каїри, Лиманський район, Одеська обл.	46,924900	30,976800	13.06.18		- // -
- // -	Схили Тилігульського лиману, окол. с. Златоустове, Лиманський район, Одеська обл.	46,972360	31,004210	13.06.18		- // -
- // -	Схили Тилігульського лиману, окол. с. Танівка, Лиманський район, Одеська обл.	47,030720	30,982150	14.06.18	Угруповання асоціації <i>Stipetum (lessingianae) salviosum (nutantis)</i>	- // -
- // -	Донська балка, окол. с. Донська Балка, Березівський район, Одеська обл.	47,091160	30,929850	14.06.18	Угруповання асоціації <i>Stipetum (lessingianae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Донська балка, окол. с. Донське, Березівський район, Одеська обл.	47,100860	30,915000	14.06.18	Угруповання асоціації <i>Stipetum (lessingianae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгулець, окол. с. Шостакове, Високопільський район, Херсонська обл.	47,412550	33,362560	03.05.18		Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
- // -	Правий схил долини р. Інгулець, окол. с. Наталине, Високопільський район, Херсонська обл.	47,481200	33,267460	05.05.18		- // -
- // -	Балка в системі р. Гнилий Єланець, окол. с. Троїцьке, Новоодеський район, Миколаївська обл.	47,345392	31,767856	15.06.11		Винокуров Д.С., Кучеревський В.В., Баранець М.О., Провоженко Т.А.
- // -	Балка в системі р. Гнилий Єланець, окол. с. Новопавлівка, Новоодеський район, Миколаївська обл.	47,397789	31,758042	15.06.11		- // -
- // -	Заповідник «Єланецький степ», Єланецький район, Миколаївська обл.	47,567039	32,016783	15.06.11		- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Балка навпроти с. Кашперо-Миколаївська, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,421244	32,227167	05.06.11	Угрупування асоціації <i>Caraganelum (scythicae) botriochloosum (ischaemi)</i>	Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Свобода, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,368928	32,249614	17.06.11		Винокуров Д.С., Кучеревський В.В., Баранець М.О., Провоженко Т.А.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Привільне, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,428322	32,282392	05.06.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingiana) festucosum (valesiaca)</i>	Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Привільне, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,456759	32,307053	05.06.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingiana) festucosum (valesiaca)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Світлицьке, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,542644	32,325389	02.08.11		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Старогорожене, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,514407	32,367994	02.08.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Новопетрівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,561597	32,324024	03.08.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Майорівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,594622	32,317772	03.08.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Улянівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,621115	32,319347	03.08.11		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Щасливе, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,666281	32,350288	03.08.11		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Софіївка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,682440	32,372601	03.08.11		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Тарасівка, Новгородківський район, Кіровоградська обл.	48,323131	32,443440	06.08.11		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Козирівка, Новгородківський район, Кіровоградська обл.	48,379219	32,413848	06.08.11		- // -
- // -	Балка в системі р. Вашива, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,293864	32,393876	06.08.11		- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Правий схил долини р. Інгул, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,292218	32,449836	06.08.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Інгуло-Кам'янка, Новгородківський район, Кіровоградська обл.	48,271523	32,483277	06.08.11		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Інгуло-Кам'янка, Новгородківський район, Кіровоградська обл.	48,271533	32,493297	06.08.11		- // -
- // -	Балка в системі р. Інгул, окол. с. Лаврівка, Долинський район, Кіровоградська обл.	48,189669	32,555914	03.06.12	Угруповання асоціації <i>Stipetum (lessingianae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Інженерівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,197536	32,490594	07.06.12	Угруповання асоціації <i>Stipetum (lessingianae) salviosum (nutantis)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Наглядівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,178836	32,434683	07.06.12		- // -
- // -	Схил поперечної балки в системі р. Інгул, між сс. Наглядівка та Лозуватка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,173645	32,397519	07.06.12		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, нижче с. Лозуватка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,145664	32,353590	07.06.12		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, навпроти с. Верхньоінгульське, Бобринецький район, Кіровоградська обл.	48,083761	32,337701	08.06.12		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Сугоклія, окол. с. Сугокліївка, Бобринецький район, Кіровоградська обл.	48,045793	32,343332	08.06.12		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Ганно-Леонтовичево, Устинівський район, Кіровоградська обл.	48,019577	32,383102	08.06.12		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Седнівка, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,944530	32,426225	08.06.12		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, навпроти с. Олександрівка, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,918097	32,436926	08.06.12		- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Олександрівка, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,901695	32,421210	08.06.12		- // -
- // -	Схил поперечної балки в системі р. Інгул, навпроти с. Костянтинівка, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,886991	32,417664	08.06.12		- // -
- // -	Схил поперечної балки в системі р. Інгул, навпроти с. Інгульське, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,856239	32,393254	08.06.12		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул навпроти с. Завтурове, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,836062	32,399699	09.06.12		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул в окол. с. Любівичка, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,811609	32,394069	09.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianaefestucosum (valesiacae)</i>	- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул між сс. Розанівка та Софіївка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,742042	32,381642	10.06.12		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул в окол. с. Новорозанівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,761730	32,362408	10.06.12		- // -
- // -	Балка в системі р. Інгул, окол. с. Пелагеївка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,728059	32,328218	10.06.12		- // -
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,035743	32,092795	31.05.11		- // -
- // -	- // -	47,062473	32,086649	31.05.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianaefestucosum (valesiacae)</i>	- // -
- // -	- // -	47,090270	32,126290	31.05.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, м. Миколаїв, Миколаївська обл.	47,010781	32,024748	30.05.11		- // -
- // -	- // -	46,994327	32,042618	30.05.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Ясна Поляна, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,076298	32,150403	03.06.11		- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Калинівка, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,076699	32,184504	03.06.11		- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Пересадівка, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,135981	32,198573	04.06.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) festucosum (valesiacae)</i>	- // -
- // -	Поперечна балка в системі р. Інгул, між сс. Пересадівка та Інгулка, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,165563	32,202256	04.06.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Інгулка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,228578	32,226839	04.06.11		- // -
- // -	Балка в системі р. Інгул, між сс. Інгулка та Костичі, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,247643	32,202929	05.06.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (capillatae) festucosum (valesiacae)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, між сс. Костичі та Новофонтанка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,308523	32,208597	05.06.11		- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Кашперо-Миколаївка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,363711	32,204442	05.06.11		- // -
- // -	Лівий берег р. Південний Буг, окол. с. Білоусівка, Вознесенський район, Миколаївська область	47,391869	31,583799	09.06.18		Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
- // -	Михайлівська балка, окол. с. Михайлівка, Новоодеський район, Миколаївська область	47,406544	31,615422	09.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) stiposum (capillatae)</i>	- // -
- // -	Балка в долині р. Сухий Єланець, окол. с. Себіне, Новоодеський район, Миколаївська область	47,249079	31,891271	10.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) festucosum (valesiacae)</i>	- // -
- // -	Капустина балка, окол. с. Капустине, Вітовський район, Миколаївська область	47,092302	32,023464	10.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) festucosum (valesiacae)</i>	- // -
- // -	Правий берег Тилігульського лиману, окол. с. Любопіль, Лиманський район, Одеська область	46,728965	31,143215	12.06.18		- // -
- // -	Правий берег Березанського лиману, окол. с. Калинівка, Лиманський район, Одеська область	46,897465	31,016018	12.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (lessingianae) festucosum (valesiacae)</i>	- // -
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Мішково-Погорілове, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,006212	32,122769	03.06.11		Винокуров Д.С.

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
<i>Stipa pennata</i> L.	Балка в системі р. Інгул, окол. с. Лаврівка, Долинський район, Кіровоградська обл.	48,186753	32,525933	03.06.12	Угрупування асоціації <i>Stipetum (pennatae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Стовпова, окол. с. Розанівка, Новобузький район, Кіровоградська обл.	47,788556	32,366056	17.06.13	Угрупування асоціації <i>Stipetum (pennatae) festucosum (valesiacaе)</i>	Винокуров Д.С., Ємельянова С.М.
<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch	Русова балка, окол. с. Мала Олександрівка, Велико-олександрівський район, Херсонська обл.	47,268600	33,239700	04.05.18		Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
- // -	Лівий берег р. Південний Буг, окол. с. Білоусівка, Вознесенський район, Миколаївська область	47,391354	31,582272	09.06.18		Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
- // -	Заповідник «Єланецький степ», Єланецький район, Миколаївська обл.	47,565092	32,032108	16.06.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (pulcherrimae) botriochloosum (ischaemi)</i>	Винокуров Д.С., Кучеревський В.В., Баранець М.О., Провоженко Т.А.
- // -	Лівий схил балки системи р. Громокля, окол. с. Антонівка, Новоодеський район, Миколаївська обл.	47,544958	32,077497	16.06.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (pulcherrimae) chamaecytosum (graniticolae)</i>	- // -
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,048411	32,093678	02.06.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (pulcherrimae) festucosum (valesiacaе)</i>	Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, між сс. Наглядівка і Лозуватка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,172769	32,382206	07.06.12		- // -
<i>Stipa tirsa</i> Steven	Правий берег р. Південний Буг, навпроти с. Гур'івка, Миколаївський район, Миколаївська область	47,108192	31,858147	10.06.18	Угрупування асоціації <i>Stipetum (tirsae) festucosum (valesiacaе)</i>	Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
- // -	Правий схил долини р. Стовпова, нижче с. Миролубівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,788306	32,365000	17.06.13	Угрупування асоціації <i>Stipetum (tirsae) stipetosum (dasyphyllae)</i>	Винокуров Д.С.
<i>Stipa ucrainica</i> P. Smirn.	Правий схил долини р. Інгулець, окол. с. Наталине, Високопільський район, Херсонська обл.	47,490217	33,260996	05.05.18		Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І.
- // -	Правий берег р. Південний Буг, навпроти с. Гур'івка, Миколаївський район, Миколаївська область	47,105725	31,858713	10.06.18		Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
- // -	Балка в системі р. Громокля, окол. с. Кашперо-Миколаївка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,410183	32,218086	17.06.11	Угрупування асоціації <i>Stipetum (ucrainicae) botriochloosum (ischaemi)</i>	Винокуров Д.С., Кучеревський В.В., Баранець М.О., Провоженко Т.А.

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Свобода, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,370981	32,255019	17.06.11	Угруповання асоціації <i>Caraganelum (scythicae) botriochloosum (ishaemi)</i>	- // -
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Привільне, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,446053	32,288633	01.08.11		Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Новопетрівка, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,559467	32,320714	02.08.11		- // -
- // -	Зайчівська балка, окол. с. Зайчівське, Вітовський район, Миколаївська обл.	47,048064	32,092397	02.06.11	Угруповання асоціації <i>Stipetum (ucrainicae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Балка в системі р. Інгул, навпроти с. Пелагеївка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,741981	32,401739	10.06.12	Угруповання асоціації <i>Stipetum (ucrainicae) festucosum (valesiacaе)</i>	- // -
- // -	Схили долини р. Інгулець, окол. с. Ясна Поляна, Білозерський район, Херсонська обл.	46,819582	32,792135	14.05.12		Винокуров Д.С., Дембіч І., Мойсієнко І.І.
- // -	Бургунська балка, Бериславський район, Херсонська обл.	46,858996	33,210552	18.05.12	Угруповання асоціації <i>Stipetum (ucrainicae) festucosum (valesiacaе)</i>	Винокуров Д.С., Мойсієнко І.І., Суднік-Войциховська Б.
- // -	Новокаїрська балка, окол. с. Новокаїри, Бериславський район, Херсонська обл.	47,013220	33,610640	11.06.13	Угруповання асоціації <i>Stipetum (ucrainicae) carecosum (supinae)</i>	Винокуров Д.С., Дембіч І., Мойсієнко І.І.
<i>Tulipa gesneriana</i> L. s.l.	Правий схил долини р. Дніпро, окол. с. Микільське, Білозерський район, Херсонська обл.	46,717750	32,861460	08.05.18		Винокуров Д.С.
- // -	Лівий схил долини р. Інгул, окол. с. Старогорожене, Баштанський район, Миколаївська обл.	47,475060	32,336444	18.04.09		- // -
<i>Tulipa biebersteiniana</i> Schult. f. s.l.	Лівий схил долини р. Інгулець, окол. с. Микільське, Білозерський район, Херсонська обл.	46,711360	32,830460	08.05.18		- // -
- // -	Арбузинський каньйон, окол. с. Актове, Вознесенський район, Миколаївська область	47,705436	31,438038	09.06.18		Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.
- // -	Балка в системі р. Інгул, окол. с. Лаврівка, Долинський район, Кіровоградська обл.	48,221836	32,520219	03.06.12		Винокуров Д.С.
- // -	Правий схил долини р. Інгул, окол. с. Інженерівка, Компаніївський район, Кіровоградська обл.	48,196311	32,494525	07.06.12		- // -

Назва виду	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Правий берег долини р. Інгул, окол. с. Олександрівка, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,941453	32,434286	08.06.12		- // -
- // -	Лівий берег долини р. Інгул, окол. с. Завтурове, Устинівський район, Кіровоградська обл.	47,838244	32,402047	09.06.12		- // -
- // -	Правий схил долини р. Сагайдак, окол. с. Розанівка, Новобузький район, Миколаївська обл.	47,791467	32,370017	15.06.13		Винокуров Д.С., Ємельянова С.М.

Література

1. *Зелена книга України*. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Альтерпрес, 2009, 448 с.
2. *Червона книга України. Рослинний світ*. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.
3. *Revised Annex 1 of Resolution 6 (1998) of the Bern Convention listing the species requiring specific habitat conservation measures (year of revision 2011)*, available at: <http://eunis.eea.europa.eu/references/2443/species> (accessed 20 October 2018).

Вірченко Віталій Михайлович
Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного
НАН України, м. Київ

ЗНАХІДКИ РІДКІСНИХ ПЛАУНОПОДІБНИХ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

Наприкінці минулого та на початку XXI століття в околицях м. Калинівки Вінницької обл. на території Медвідської лісової дачі автором було знайдено низку рідкісних судинних рослин. Це три занесені до Червоної книги України види *Lycopodium annotinum* L., *Huperzia selago* (L.) Bernh. ex Schrank & C. Mart. і *Gladiolus imbricatus* L., а також *Gymnocarpium dryopteris* (L.) Newman та *Drosera rotundifolia* L. (Вірченко, 1997; Вірченко, Гапон, 2002). Якщо *G. imbricatus* вказується для Вінниччини у третьому виданні ЧКУ, то згадані плауни – ні. Між тим, *L. annotinum*

наводився для Медвідської дачі ще П. С. Погребняком до Другої світової війни (Погребняк, 1931). Нами він виявлений у 1984 р. і, з того часу, реєструвався тут майже щорічно. Вид росте на борівій терасі р. Півд. Буг по краю блюдцеподібного болітця в посадках сосни з домішкою листяних порід. У цьому ж локалітеті 2014 року було знайдено і другий рідкісний плаун, *Huperzia selago*. Обидва види потерпають від засипання опалим листям, а в останні роки – і від посухи. Сподіваємося, що ці відомості стануть в пригоді при підготовці нового видання Червоної книги України.

Вид	Місце знахідки	X	Y	Дата	Автор
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	Вінницька обл., окол. м. Калинівка, Медвідська лісова дача, кв. 13	49,2516	28,2814	04.05.2016	Вірченко В.М.
<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank & C.Mart.	Вінницька обл., окол. м. Калинівка, Медвідська лісова дача, кв. 13	49,2516	28,2814	04.05.2016	Вірченко В.М.

Література

1. Вірченко В.М. Цікавий осередок бореальної флори на Поділлі. *Четверті Каришинські читання*. Ч.1. Полтава, 1997, с. 41–42.
2. Вірченко В.М., Гапон С.В. Мохоподібні деяких заповідних об'єктів низького рангу Лісостепу України. У зб.: *Ю. Д. Клепов та сучасна ботанічна наука: матер. читань, присвячених 100-річчю з дня народження Ю. Д. Клепова* (Київ, 10–13 листопада 2002 р.). Київ: Фітосоціоцентр, 2002, с. 159–163.
3. Погребняк П.С. Лісорослинні умови Поділля. *Праці ВНДІ лісового госп-ва та агролісомеліорації*, 1931, 10: 5–120.

Воробйов Євген Олександрович
Чорнобильський радіаційно-екологічний біосферний заповідник

ЗНАХІДКИ ВИДІВ РОСЛИН З ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В ПІВНІЧНІЙ ЧАСТИНІ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Вид	Місце знахідки	Широта	Довгота	Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soó, <i>D. fuchsii</i> × <i>incarnata</i>	Лісова галявина (екотон) пд. с. Поташня, Поташнянське л-во	50,689000	29,751500	12.06.2015	≥250 генеративних особин	Воробйов Є.О., Баранський О.Р.
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó	Діляночка лук пн. с. Нова Буда (локально)	50,678500	29,737600	14.06.2016	≥20 генеративних особин, у вологому зниженні	Воробйов Є.О.
- // -	Масив лук (перелогів) зх. с. Нова Буда (локально)	50,654000 (приблизно)	29,705000 (приблизно)	14.06.2016	≥20 генеративних особин, у вологому зниженні	- // -
- // -	Масив осушених лук пд. с. Нова Буда (весь масив)	50,660000	29,760000	05.06.2017	≥1000 генеративних особин, переважно в пн. частині масиву	Воробйов Є.О., Баранський О.Р., Лоя В.В.
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	Масив осушених лук пд. с. Нова Буда	50,661440 (приблизно)	29,756760 (приблизно)	03.06.2016	1 генеративна особина, в наступному році не відзначена	Воробйов Є.О.
- // -	Масив осушених лук пд. с. Нова Буда	50,662853 (приблизно)	29,758152 (приблизно)	25.05.2018	1 генеративна особина	- // -
<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.	Чорнобильський радіаційно-екологічний біосферний заповідник, середньовіковий світлий дубовий ліс на багатих ґрунтах (Д3), у зниженні до струмка	51,148923	29,529087	11.05.2018	1 генеративна особина	Воробйов Є.О., Вишневський Д.О.
- // -	Чорнобильський радіаційно-екологічний біосферний заповідник, старий тінистий дубово-вільхово-осиковий ліс на багатих ґрунтах (Д4)	51,146286	29,523145	11.05.2018	1 ювенільна особина	- // -
- // -	Чорнобильський радіаційно-екологічний біосферний заповідник, старий широколистяний ліс	51,140320 (приблизно)	29,529840 (приблизно)	21.06.2018	1 генеративна особина	Коломійчук В.П., Вишневський Д.О.

Вид	Місце знахідки	Широта	Довгота	Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Succisella inflexa</i> (Kluk) G. Beck	Масив осушених лук пд. с. Нова Буда, кілька метрів на південь від канави	50,661900 (приблизно)	29,760330 (приблизно)	18.07.2018	1 генеративна особина гарної життєвості, обстеження масиву інших знахідок виду не дало	Воробйов Є.О.
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill.	Сосновий ліс на пн. від с. Поташня	50,750000 (приблизно)	29,700000 (приблизно)	13.04.2015	≤20 генеративних особин (по всьому масиву по піщаних грядках та обочинах доріг таких локалітетів помічено до 10, їх кількість та рясність за словами лісників зменшилась у декілька раз за останні 2-3 десятиліття)	- // -
- // -	Сосновий ліс на сх. від с. Пісківка, Пісківське л-во	50,687000	29,665000	18.04.2015	≤10 генеративних особин	Воробйов Є.О., Баранський О.Р.
<i>Iris sibirica</i> L.	Діляночка лук союзу <i>Molinion</i> на городі с. Нова Буда	50,663800	29,761500	20.05.2018	2 генеративні багатоквіткові куртини	Воробйов Є.О.
<i>Betula humilis</i> Schrank	На пд. від м. Ірпінь, НПП «Голосіївський», ур. Романівське болото	50,484700	30,268400	21.06.2015	1 (можливо, їх декілька) пригнічена особина серед <i>Betula pubescens</i> , <i>Frangula alnus</i>	Баранський О.Р., Мельник В.І., Левон О.Ф., Воробйов Є.О.
<i>Silene lithuanica</i> Zapal.	10-кілометрова зона ЧАЕС	51,316700 (поширений і поряд)	30,094400 (поширений і поряд)	02.08.2018	Просіка під ЛЕП, багато сотень генеративних особин	Воробйов Є.О., Вишневський Д.О., Паскевич С.А., Борсук О.А.
- // -	10-кілометрова зона ЧАЕС	51,325970	30,053675	02.08.2018	Заростаючий сосною переліг, поодинокі (десятки особин)	Воробйов Є.О., Вишневський Д.О., Паскевич С.А., Борсук О.А.
<i>Carex umbrosa</i> Host	Чорнобильський радіаційно-екологічний біосферний заповідник, середньовіковий світлий дубовий ліс на багатих ґрунтах (ДЗ), у зниженні до струмка	51,148683	29,529141	11.05.2018	Створює покриття до 7 % на площі 2-3 сотих гектара	Воробйов Є.О., Вишневський Д.О.
<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	Чорнобильський радіаційно-екологічний біосферний заповідник, розширене і поглиблене русло р. Ілля	51,2875612	29,808460	29.08.2018	Покриває площу декілька квадратних метрів	Воробйов Є.О., Вишневський Д.О., Євдокимова С.О., Борсук О.А.
- // -	Біля пішохідного мосту через старе русло р. Прип'ять в м. Чорнобиль	51,281441	30,217600	30.07.2018	Покриває площу декілька десятків квадратних метрів	Воробйов Є.О., Борсук О.А.

Вовк Олександра Григорівна,
Надточій Ганна Семенівна,
Журавель Микола Юхимович,
Клочко Петро Васильович

ТОВ «СВНЦ Інтелект-сервіс, LTD», м. Харків

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В ОБЛАСТЯХ ЛІСОСТЕПОВОЇ ЗОНИ

Матеріал зібраний під час експедицій, які проводилися у 2009–2018 роках. Мета польових експедиційних досліджень – моніторинг впливу виробничої діяльності підприємств нафтогазовидобувної промисловості в деяких районах Полтавської, Дніпропетровської, Сумської та Харківської областей на довкілля, зокрема, на стан рослинного покриву, рослинних угруповань і популяцій рідкісних видів рослин. Дослідження здійснювалися на територіях гірничих відвідів і суміжних із ними територіях.

За результатами проведених досліджень опубліковано відомості про рідкісну флору та рослинність об'єктів природно-заповідного фонду: заказники загальнодержавного значення Приорізький ландшафтний, Андріяшівсько-Гудимівський, Біловодський і Середньосульський гідрологічні та ботанічні заказники місцевого значення: Дикунова балка і Балка Поповиця.

Виявлено локалітети популяцій 21 виду рослин Червоної книги України, що наведено у таблиці.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		широта	довгота		
<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank et Mart.	Південна околиця с. Мельники: сосновий ліс	50,583282	33,359021	06.09.2017; 06.06.2018; 20.09.2018	Вовк О.Г., Надточій Г.С.
<i>Diphasiastrum complanatum</i> (L.) Holub	- // -	50,583241	33,357052	06.09.2017; 06.06.2018; 20.09.2018	- // -
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	- // -	50,583316	33,357234	06.09.2017; 06.06.2018; 20.09.2018	- // -
<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	Східна околиця с. Нехвороща: р. Оріль	49,146871	34,757868	29.09.2010; 22.07.2014	- // -
- // -	Західна околиця с. Гудими, урочище Горіле озеро: купинно-осокове болото на надзаплавній терасі р. Сула ГЗ Андріяшівсько-Гудимівський	50,545584	33,289562	19.09.2018	- // -
- // -	м. Лохвиця: р. Суха Лохвиця	50,359221	33,258510	05.09.2017; 18.09.2018	- // -
<i>Adonis vernalis</i> L.	2 км на схід від с. Базилівщина: схил балки БЗ Дикунова балка	49,455760	34,918296	29.04.2011; 01.04.2014; 06.05.2014; 23.07.2014	- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Безсали: схили балки, лівобережжя долини р. Суха Лохвиця	50,368408	33,158898	28.04.2015; 28.04.2016; 20.04.2017	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		широта	довгота		
<i>Adonis wolgensis</i> Steven ex DC.	2 км на схід від с. Базилівщина: схил балки, БЗ Дикунова балка	49,461730	34,928456	29.04.2011; 01.04.2014; 06.05.2014	- // -
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l	Північно-східна околиця с. Бербениці: схили балки, БЗ Балка Поповиця	50,456701	33,025029	15.04.2014	- // -
- // -	Північна околиця с. Яхники, балка Стінка: схили східної та західної експозицій	50,442572	33,165933	20.05.2014; 07.04.2015; 28.04.2015; 04.06.2015; 28.04.2016; 19.04.2017	- // -
- // -	1 км на захід від с. Яхники: схили степової балки	50,414723	33,113000	20.05.2014; 07.04.2015; 28.04.2015; 04.06.2015; 27.04.2016; 19.04.2017	- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Безсали: схили балки, лівобережжя долини р. Суха Лохвиця	50,368405	33,158823	19.05.2014; 28.04.2015; 28.04.2016; 20.04.2017	- // -
- // -	Північна околиця с. Безсали: степовий схил на лівобережжя р. Суха Лохвиця	50,381426	33,149322	19.05.2014; 28.04.2015; 20.04.2017	- // -
<i>Fritillaria meleagroides</i> Partin ex Schult. et Schult. f.	Східна околиця с. Нехвороща: заплавні луки р. Оріль	49,145927	34,754828	05.05.2008; 12.05.2009; 05.05.2014	- // -
- // -	Північна околиця с. Чернеччина: заплава р. Оріль ЛЗ Приорільський	49,138381	34,755979	05.05.2014; 05.05.2014	- // -
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz	Південно-східна околиця с. Нехвороща:, заплавні солонцюваті луки р. Оріль	49,144994	34,751867	05.05.2008; 12.05.2009; 27.04.2011	- // -
- // -	Південно-східна околиця с. Нехвороща: заплавні солонцюваті луки правобережжя р. Оріль	49,153998	34,762313	27.04.2011	- // -
- // -	1 км на схід від м. Мерефа: широколистяний ліс, плато та схил південної експозиції	49,822115	36,080900	04.05.2012; 27.03.2015; 01.04.2016; 04.04.2017; 17.04.2018	- // -
- // -	2,4 км на північний захід від с. Верхня Озеряна: широколистяний ліс, плато	49,853240	36,976400	27.03.2015; 01.04.2016; 04.04.2017; 17.04.2018	- // -
<i>Ornithogalum bouscheanum</i> (Kunth) Asch.	Між с. Гупалівка і Чернеччина, поблизу озера Козачий лиман: заплавні луки	48,118480	34,751745	05.05.2008; 12.05.2009	- // -
- // -	Південно-східна околиця с. Нехвороща: заплавні луки р. Оріль, ЛЗ Приорільський	49,145783	34,759552	05.05.2008; 12.05.2009	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		широта	довгота		
<i>Allium ursinum</i> L.	1,6 км на схід від с. Мокра Рокитна: урочище Капонівка: балка в широколистяному лісі	49,852600	35,965700	04.05.2012; 01.04.2016; 04.04.2017; 17.04.2018	- // -
<i>Gladiolus tenuis</i> M. Bieb.	Західна околиця с. Світлівщина: солонцюваті луки	49,192913	49,192913	16.05.2012; 07.08.2012; 23.07.2014	- // -
- // -	Північна околиця с. Лугове: солонцюваті луки	49,224474	34,498555	16.05.2012	- // -
- // -	Північна околиця с. Тернова, урочище Сапжок: солонцюваті луки на правобережжі р. Роганка	49,842033	36,443465	07.06.2011; 05.06.2013; 26.05.2015; 25.05.2016; 25.05.2017; 19.07.2018	- // -
<i>Anacamptis laxiflora</i> (Lam.) R.M. Bateman, Pridqeon et M.W. Chase	Північна околиця с. Мельники: заплавні луки р. Сула з вільшняками, ГЗ Андріяшівсько-Гудимівський	50,587071	33,354329	06.06.2018	- // -
- // -	Південно-західна околиця с. Попівка: заплавні луки р. Хорол	49,768239	33,339515	31.05.2011; 07.06.2012; 29.05.2013; 30.05.2014; 03.06.2015; 03.08.2016	- // -
- // -	Західна околиця с. Світлівщина: вологі й заболочені луки	49,196904	34,545536	16.05.2012	- // -
- // -	Південно-західна околиця с. Довга Пустош: вологі луки	49,221944	34,529153	16.05.2012	- // -
- // -	Північна околиця с. Тернова, урочище Кочки: купинно-осокове болото на правобережжі р. Роганка	49,828257	36,443049	07.06.2011; 05.06.2013; 30.05.2014; 26.05.2015; 25.05.2016; 25.05.2017	- // -
<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridqeon et M.W. Chase	Західна околиця с. Сурмачівка: заболочені луки лівобережжя р. Сула, ГЗ Біловодський	50,624386	33,357707	05.06.2018	- // -
- // -	Північна околиця с. Мельники: заплавний чорновільховий ліс заплави р.Сула, ГЗ Андріяшівсько-Гудимівський	50,587047	33,354249	01.06.2010; 06.06.2012; 06.06.2018	- // -
- // -	Західна околиця с. Мельники: заплавні луки р. Сула, ГЗ Андріяшівсько-Гудимівський	50,584823	33,346261	28.05.2013	- // -
- // -	Західна околиця с. Світлівщина: солонцюваті заболочені луки	49,207854	34,540214	14.06.2011; 16.05.2012; 07.08.2012; 06.05.2014; 23.07.2014	- // -
- // -	Західна околиця с. Світлівщина: солонцюваті заболочені луки	49,828257	36,443049	14.06.2011; 16.05.2012; 07.08.2012; 06.05.2014; 23.07.2014	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		широта	довгота		
- // -	Південно-західна околиця с. Довга Пустош: заболочені луки	49,221944	34,529153	16.05.2012	- // -
- // -	Північна околиця с. Гупалівка: заплавні луки р. Оріль, ЛЗ Приорільський	49,130424	34,730345	05.05.2014	- // -
- // -	Північна околиця с. Мехедівка, урочище Громове озеро: болотисті луки навколо заболоченого урочища	50,418988	33,017036	21.05.2014	- // -
- // -	Північна околиця с. Яшники, урочище Мостище: заплавні луки р. Сула	50,443968	33,258757	21.05.2014	- // -
- // -	Північна околиця с. Тернова, урочище Сапожок: вологі луки навколо болота на правобережжі р. Роганка	49,843417	36,441105	07.06.2011; 05.06.2013; 30.05.2014; 26.05.2015; 25.05.2016; 25.05.2017; 19.07.2018	- // -
- // -	Північна околиця с. Тернова, урочище Кочки: купинно-осокове болото на правобережжі р. Роганка	49,828257	36,443049	07.06.2011; 05.06.2013; 30.05.2014; 26.05.2015; 25.05.2016; 25.05.2017; 19.07.2018	- // -
- // -	Північна околиця с. Тернова, урочище Олех: болотисті луки та заболочені пониззя навколо чорновільхового лісу на правобережжі р. Роганка	49,829676	49,829676	07.06.2011; 05.06.2013; 30.05.2014; 26.05.2015; 25.05.2016; 25.05.2017; 19.07.2018	- // -
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó s.l.	Північна околиця с. Чернеччина: заплавні луки р. Оріль, ЛЗ Приорільський	49,147126	34,768690	05.06.2013; 05.05.2014; 22.07.2014	- // -
- // -	Північна околиця с. Мехедівка, урочище Громове озеро: заболочені луки навколо болота	50,418301	33,018713	26.05.2015; 06.06.2917	- // -
- // -	Північна околиця с. Яшники, балка Стінка: заболочений тальвег балки	50,442131	33,164045	06.06.2017	- // -
- // -	Західна околиця с. Мельники: заплавні луки р. Сула, ГЗ Андріяшівсько-Гудимівський	50,586290	33,342965	04.06.2015; 08.06.2017; 06.06.2018	- // -
- // -	Північна околиця с. Мельники: заплавний чорновільховий ліс р. Сула ГЗ Андріяшівсько-Гудимівський	50,586274	33,353417	06.06.2018	- // -
- // -	Західна околиця с. Сурмачівка: заплавні луки р. Сула, ГЗ Біловодський	50,626002	33,361749	07.06.2017; 05.06.2018	- // -
- // -	Північна околиця с. Тернова, урочище Сапожок: низинні луки навколо болота на правобережжі р. Роганка	49,839570	36,442569	26.05.2015; 25.05.2016	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		широта	довгота		
- // -	Північна околиця с. Тернова, урочище Кочки: купинно-осокове болото на правобережжі р. Роганка	49,828257	36,443049	30.05.2014; 26.05.2015; 25.05.2016	- // -
- // -	Північна околиця с. Тернова, урочище Олех: вологі луки навколо заболоченого вільшнякового лісу на правобережжі р. Роганка	49,829676	49,829676	30.05.2014; 26.05.2015; 25.05.2016	- // -
<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó s.l.	Західна околиця с. Сурмачівка: заплавні луки р. Сула, ГЗ Біловодський	50,626002	33,361749	28.05.2013; 07.06.2017; 05.06.2018	- // -
- // -	Північна околиця с. Мельники: заплавні луки р. Сула з вільшняками, ГЗ Андріяшівсько-Гудимівський	50,586308	33,353428	08.06.2017; 06.06.2018	- // -
- // -	Північна околиця с. Мехедівка, урочище Громове озеро: заболочені луки навколо болота	50,417470	33,015791	19.05.2014; 27.04.2016; 19.04.2017; 06.06.2017	- // -
- // -	Північна околиця с. Тернова, урочище Сапожок: болото на правобережжі р. Роганка	49,839402	36,442668	07.06.2011; 26.05.2015; 25.05.2016	- // -
- // -	Північна околиця с. Тернова, урочище Олех: заболочені пониззя навколо вільшнякового лісу на правобережжі р. Роганка	49,829676	49,829676	07.06.2011; 26.05.2015; 25.05.2016	- // -
- // -	Північна околиця с. Тернова, урочище Кочки: купинно-осокове болото на правобережжі р. Роганка	49,828257	36,443049	26.05.2015; 25.05.2016	- // -
<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F. Hunt et Summerhayes s.l.	Західна околиця с. Сурмачівка: заплавні луки р. Сула, ГЗ Біловодський	50,626212	33,361749	28.05.2013; 07.06.2017; 05.06.2018	- // -
- // -	Західна околиця с. Мельники: заплавні луки р. Сула, ГЗ Андріяшівсько-Гудимівський	50,586290	33,342965	28.05.2013	- // -
- // -	Північна околиця с. Тернова, урочище Сапожок: сирі луки навколо болота на правобережжі р. Роганка	49,843405	36,441099	01.06.2010; 26.05.2015	- // -
- // -	Північна околиця с. Тернова, урочище Кочки: купинно-осокове болото на правобережжі р. Роганка	49,828257	36,443049	07.06.2011; 05.06.2013; 30.05.2014; 26.05.2015; 25.05.2016	- // -
- // -	Північна околиця с. Тернова, урочище Олех: болотисті луки та заболочені пониззя навколо стариць і вільшняків на правобережжі р. Роганка	49,829676	49,829676	07.06.2011; 26.05.2015; 25.05.2016	- // -
- // -	Північна околиця с. Мехедівка, урочище Громове озеро: сирі луки навколо болота	50,418277	33,018656	06.06.2017	- // -
- // -	Північна околиця с. Чернечина: заплавні луки р. Оріль, ЛЗ Приорільський	49,147126	34,768690	05.05.2014	- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	Північна околиця с. Нехвороща: Мовчанівська балка, степові схили	49,157460	34,680140	21.10.2010; 26.04.2011; 16.05.2012	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрітній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		широта	довгота		
- // -	Північна околиця с. Нехвороща: Мовчанівська балка, степові схили	49,166360	34,678290	21.10.2010; 26.04.2011; 16.05.2012	- // -
- // -	Західна околиця с. Мала Нехвороща: степові схили Малонехворощанської балки	49,199650	34,723101	28.04.2011; 26.04.2012; 16.05.2012	- // -
- // -	Північна околиця с. Бурти: степова рослинність на крутосхилах правобережжя р. Оріль	49,148410	34,643517	24.06.2010; 21.09.2010; 28.04.2011; 24.06.2012; 07.05.2014; 23.07.2014	- // -
- // -	Південно-західна околиця с. Коновалівка: степова рослинність на крутосхилах правобережжя р. Оріль	49,186828	34,774194	24.04.2012; 24.06.2012	- // -
- // -	2 км на схід від с. Базилівщина: схили балки, БЗ Дикунова балка	49,462384	34,930559	24.06.2010; 29.04.2011; 15.06.2011; 01.04.2014; 06.05.2014; 23.07.2014	- // -
- // -	Поблизу с. Базилівщина: степові схили Єлизаветівської балки	49,459000	34,895800	21.09.2010; 28.04.2015	- // -
- // -	Північна околиця с. Нехвороща: схили балки	49,172395	34,723804	22.09.2010; 17.05.2012	- // -
- // -	Південно-західна околиця с. Яхники: схили степової балки	50,414886	33,113402	21.09.2010; 19.05.2014; 28.04.2015; 02.06.2015; 27.04.2016; 19.04.2017	- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Безсали: схили балки на лівобережжі р. Суха Лохвиця	50,367799	33,160625	28.04.2015; 28.04.2016; 20.04.2017	- // -
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr.	2 км на схід від с. Базилівщина: схили балки, БЗ Дикунова балка	49,457496	34,925645	24.06.2010; 15.06.2011; 06.05.2014	- // -
- // -	Північна околиця с. Нехвороща: степова рослинність на схилах балки	49,172395	34,723804	21.09.2010; 26.04.2012; 17.05.2012	- // -
<i>Stipa pennata</i> L.	Південно-західна околиця с. Коновалівка: степова рослинність на крутосхилах правобережжя р. Оріль	49,186828	34,774194	24.04.2012; 24.06.2012	- // -
<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch	Північна околиця с. Гупалівка: схил насипу вздовж каналу Дніпро-Донбас, ЛЗ Приорільський	49,145003	34,768829	12.05.2009; 05.05.2014; 22.07.2014	- // -

Примітка: Скорочення: ЛЗ – ландшафтний заказник, ГЗ – гідрологічний заказник, БЗ – ботанічний заказник.

Головко Оксана Вікторівна,
Кальчук Галина Володимирівна,
Лисюк Валентин Михайлович,
Столяр Наталія Володимирівна

Національний природний парк «Дермансько-Острозький», м. Острозь

ЗНАХІДКИ РОСЛИН І ГРИБІВ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, НА ТЕРИТОРІЇ ТА В ОКОЛИЦЯХ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «ДЕРМАНСЬКО-ОСТРОЗЬКИЙ»

Національний природний парк (НПП) «Дермансько-Острозький» розташований на території Здолбунівського та Острозького районів Рівненської області на площі 5448,3 га (Придюк, 2016). За фізико-географічним районуванням України територія НПП розміщується в межах трьох областей західноукраїнського краю зони широколистяних лісів. Північна частина належить до Волинської височинної області (Повчансько-Мізоцький район), центральна – до Малого Полісся (Смігівсько-Славутський район), південна – до Середньоподільської височинної області (Кременецький район) (Маринич та ін., 2007).

Метою роботи було узагальнення інформації про знахідки на території та в околицях НПП видів рос-

лин, занесених до Червоної книги України (Червона..., 2009). Для аналізу використано результати польових досліджень за період функціонування НПП, проведених як його співробітниками, так і з залученням фахівців з інших установ й організацій (Літопис природи..., 2013–2018). Варто відмітити, що в Проекті організації (Проект організації, 2013) для НПП вказується 44 види рослин, занесених до Червоної книги. Відомості про частину з них наведені за літературними даними, тому наразі потребують уточнення. Окрім того, за результатами досліджень виявлено 5 видів, які раніше не наводились для НПП. Загалом, протягом 2011–2018 рр. достовірно відмічено 37 видів рослин, занесених до Червоної книги України.

Знахідки видів рослин, занесених до Червоної книги України (2009), на території та в околицях НПП «Дермансько-Острозький» у 2011–2018 рр.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Allium ursinum</i> L.	БЗ «Бушанський». Сирий вільховий ліс.	50,296389	26,279167	29.04.2013	50–60 % ППТ	Головко О., Кальчук Г.
- // -	ГЗ «Мізоцький кряж». Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 28. Кленово-грабовий ліс.	50,305833	26,278333	08.05.2013		Головко О., Кальчук Г.
- // -	ЗУ «Пекло». Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 76. Біля струмка в кленово-грабовому лісі.	50,271944	26,200000	09.05.2013*	25–30 ос.	Головко О., Кальчук Г.
- // -	Остр. ЛГ, В. л-во, кв. 42. Дубово-грабовий ліс.	50,301764	26,301483	21.06.2013*	5–10 % ППТ	- // -
- // -	ГЗ «Мізоцький кряж» Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 31. Дубово-грабовий ліс з домішкою клена.	50,304652	26,297925	15.05.2017		Головко О.
<i>Betula humilis</i> Schrank	Ок. с. Буца. БЗ «Бушанський». Карбонатне болото.	50,297989	26,242186	08.08.2012*	40 % ППТ	- // -
<i>Botrychium multifidum</i> (S.G. Gmel.) Rupr.	ЗУ «Мостівське». Остр. ЛГ, М. л-во, кв.51, вид. 14. Узлісся грабово-соснового лісу.	50,291676	26,220988	16.07.2014*	1 ос.	- // -
<i>Bovista paludosa</i> Lév.	Ок. с. Святе. БЗ «Болото Кругляк». Карбонатне болото.	50,306043	26,161429	27.06.2015		[8]

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Carex davalliana</i> Smith.	БЗ «Заплава річки Збитинка». Карбонатне болото.	50,299510	26,204540	14.08.2011		Данилик І., Борсукевич Л., Сосновська С.
- // -	Ок. с. Святе. БЗ «Болото Кругляк». Карбонатне болото.	50,302703	26,166420	01.07.2012	10-15 % ППТ	Головко О.
- // -	- // -	50,305428	50,305428	27.06.2015	2-3 % ППТ	Головко О., Вірченко В.
- // -	Ок. с. Дермань. ПП «Дерманська». Осушене карбонатне болото.	50,378000	26,282389	04.08.2015	1 % ППТ	Головко О., Кальчук Г.
<i>Carex dioica</i> L.	Ок. с. Буца, БЗ «Буцанський». Карбонатне болото.	50,294033	26,256240	14.08.2011	поод.	[11]
<i>Carex hostiana</i> DC.	БЗ «Заплава річки Збитинка». Карбонатне болото.	50,298479	26,204977	27.07.2012	10 % ППТ	Головко О., Дацюк В.
- // -	Ок. с. Буца, БЗ «Буцанський». Карбонатне болото.	50,297454	26,240740	08.08.2012	поод.	Головко О.
- // -	Ок. с. Дермань. ПП «Дерманська». Осушене карбонатне болото.	50,378000	26,282389	04.08.2015	поод.	Головко О., Кальчук Г.
<i>Cephalanthera rubra</i> (L.) Rich	Здолб. СЛАП, кв. 70, вид. 38. ЛЗ «Вільхава». Скельнодубовий ліс.	50,273889	26,155833	05.06.2013*	42 ос. (21 генер., 21 вег.)	Якушенко Д., Головко О.
<i>Cladium mariscus</i> (L.) Pohl s.l.	Ок. с. Дермань. ПП «Дерманська». Очеретяне болото серед вільхового лісу.	50,374781	26,288746	18.08.2015	50-60 % ППТ	Головко О., Кальчук Г.
- // -	Ок. с. Дермань. ПП «Дерманська». Осушене карбонатне болото.	50,376219	26,288188	18.08.2015	15 % ППТ	- // -
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soo	БЗ «Заплава річки Збитинка». Карбонатне болото.	50,298110	26,203640	27.07.2012	поод.	Головко О., Дацюк В.
- // -	БЗ «Буцанський». Очеретяно-осоково-гіпнове болото.	50,297220	26,245603	25.06.2015	1 ос.	Головко О.
- // -	Ок. с. Буца, БЗ «Буцанський». Карбонатне болото.	50,297640	50,297640	27.05.2012*	масово	Головко О., Дацюк В.
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soo	БЗ «Заплава річки Збитинка». Карбонатне болото.	50,298110	26,203640	27.07.2012*	поод.	Головко О., Дацюк В.
- // -	Ок. с. Буца. Волога заплавна лука.	50,32167	26,33278	04.06.2013*	поод.	Якушенко Д., Головко О.
- // -	Ок. закинутого хутора Подобанка. Заболочена лука.	50,299548	26,325261	27.05.2014	3 ос.	Лисюк В., Похвалюк С.
- // -	Ок. с. Новомалин. Лука на березі водосховища.	50,296581	26,349687	13.06.2015*		Головко О.
- // -	Ок. с. Святе. БЗ «Болото Кругляк». Карбонатне болото.	50,303910	26,163013	27.06.2015	поод.	Головко О., Вірченко В.
- // -	Ок. с. Дермань. ПП «Дерманська». Осушене карбонатне болото.	50,378000	26,282389	04.08.2015		Головко О., Кальчук Г.
- // -	Ок. с. Буца. Сінокісна лука, по правому березі р. Буцанка.	50,302134	26,239146	30.05.2017		Головко О.
<i>Dactylorhiza majalis</i> (Reichenb.) P.F. Hunt et Summ.	Ок. с. Святе. БЗ «Болото Кругляк». Карбонатне болото.	50,306589	26,161031	27.06.2015	поод.	Головко О., Вірченко В.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Ок. с. Новомалин. Лука на березі водосховища.	50,296581	26,349687	19.05.2016*		Головко О.
- // -	Остр. ЛГ, Н. л-во, кв. 68. Осокове болото.	50,286161	26,309448	29.05.2017		- // -
- // -	Ок. с. Буца. Сінокісна лука, по лівому березі р. Буцанка.	50,302134	26,239146	30.05.2017		- // -
- // -	Остр. ЛГ, Н. л-во, кв. 68. Вологий вільховий ліс.	50,286943	26,306166	29.05.2017		- // -
- // -	Ок. с. Ілляшівка. Лівий берег р. Збитинка. Сінокісна лука.	50,295441	26,286561	10.05.2018		- // -
<i>Daphne sneorum</i> L.	БЗ «Буцанський», березово-очеретяне угруповання	50,45028	26,33667	13.05.2014	куртина 1,5×2 м	Головко О., Кальчук Г., Лисюк В.
- // -	БЗ «Буцанський». Рідколісся на межі карбонатного болота.	50,293497	26,239270	13.05.2014 20.05.2017	2 куртини 0,5×0,5 м та 1,5×1 м	- // -
<i>Dianthus pseudoserotinus</i> Blocki	Ок. с. Ілляшівка. Остр. ЛГ, Н. л-во, кв. 68, вид. 32. Сосновий ліс, схил пагорба.	50,287355	26,284023	24.06.2016*	1 куртина	Володимирець В., Головко О.
<i>Drosera intermedia</i> Hayne	БЗ «Буцанський». Карбонатне болото.	50,297640	26,242989	25.06.2015		Головко О., Вірченко В.
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	ГЗ «Мізоцький кряж». Ок. с. Буца. Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 27. Грабово-сосновий ліс.	50,306350	26,266395	26.05.2012	3 ос.	Головко О., Дацюк В., Яковишина М.
- // -	Остр. ЛГ, В. л-во, кв. 41. Грабово-сосновий ліс.	50,312045	26,330469	26.05.2012	3 ос.	- // -
- // -	ЗУ «Зіньків камінь». Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 63. Грабово-кленовий ліс.	50,286418	26,193227	27.05.2012*	поод.	- // -
- // -	ЗУ «Турова могила». Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 65, вид. 5. Грабово-березово-дубовий ліс.	50,284705	26,219617	27.07.2012*	6 ос.	Головко О., Дацюк В.
- // -	ЗУ «Пекло». На схилах пагорбів, грабово-кленовий ліс.	50,270647	26,204704	27.07.2012	поод.	- // -
- // -	Здолб. СЛАП, кв. 65, вид. 29. Узлісся дубово-соснового лісу.	50,290172	26,171431	28.07.2012	4 ос.	- // -
- // -	ЛЗ «Вільхава». Здолб. СЛАП, кв. 70. Понад дорогою Грабовий ліс	50,273889	26,155833	28.07.2012	поод.	- // -
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 65. Дубово-грабовий ліс.	50,283889	26,213333	05.06.2013*	поод.	Головко О., Якушенко Д.
- // -	ЛЗ «Вільхава». Здолб. СЛАП, кв. 70, вид. 38. В освітленій діброві.	50,38806	26,24861	05.06.2013*	38 ос.	- // -
- // -	Ок. с. Півче, вздовж дороги.	50,349529	26,115683	30.07.2013	1 ос.	Головко О., Якушенко Д., Токарюк А.
- // -	Ок. с. Буца, схил Мізоцького кряжу. Узлісся соснового лісу.	50,307404	26,242633	31.07.2013	1 ос.	- // -
- // -	ЛЗ «Вільхава». Здолб. СЛАП, кв. 63. Березо-во-грабовий ліс.	50,29861	26,42111	12.06.2014	76 ос.	Головко О., Лисюк В., Кальчук Г.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Остр. ЛГ, Н. л-во, кв 19. Узлісся грабово-соснового лісу.	50,281562	26,378863	23.06.2015	1 ос.	Головко О.
- // -	Закинутий хутір Подобанка, на узліссі вздовж дороги	50,300499	26,316741	24.06.2016	5 ос.	Володимирець В., Головко О.
- // -	Остр. ЛГ, Н. л-во, кв. 20, вид. 22. Узлісся понад дорогою.	50,58527	26,71833	06.07.2016	26 ос., 12 квітучих	Головко О., Столяр Н.
- // -	Остр. ЛГ, Н. л-во. Грабово-сосновий ліс.	50,61277	26,87638	06.07.2016	14 ос., 1 квітуча	- // -
- // -	Урочище «Гурби». Грабовий ліс.	50,271714	26,108530	31.05.2017		Головко О.
<i>Epipactis palustris</i> (L.) Crantz.	Ок. с. Буца, БЗ «Буцанський». Карбонатне болото.	50,297454	26,240740	08.08.2012*	масово	- // -
- // -	БЗ «Заплава річки Збитинка». Карбонатне болото.	50,298537	26,204901	08.08.2012*	1-2 % ППТ	- // -
- // -	БЗ «Болото Кругляк», Карбонатне болото.	50,298852	26,207187	08.08.2012	1-2 % ППТ	- // -
- // -	БЗ «Болото Кругляк». Карбонатне болото.	50,306043	26,161429	27.06.2015	масово	Головко О., Вірченко В.
- // -	Ок. с. Дермань. ПП «Дерманська». Осушене карбонатне болото.	50,378000	26,282389	04.08.2015		Головко О., Кальчук Г.
<i>Galanthus nivalis</i> L.	ЗУ «Пекло». Грабово-кленовий ліс.	50,271944	26,200000	25.03.2012*		Головко О.
- // -	ЗУ «Будки». Здолб. СЛАП, кв. 66. Схил пагорба в березово-грабовому лісі.	50,287707	26,171488	25.03.2012*		- // -
- // -	ЗУ «Турова могила». Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 65, вид. 5. Грабово-березово-дубовий ліс.	50,284705	26,219617	27.05.2012*		Головко О., Дацюк В.
- // -	Ок. с. Батьківці. Грабовий ліс.	50,286337	26,263095	09.05.2013	1-2 %	Головко О.
- // -	Ок. с. Буца (хутір Залісся). Остр. ЛГ, М. л-во, кв.25, вид. 25.	50,313300	26,262744	15.04.2014	поод.	[3]
- // -	Остр. ЛГ, В. л-во, кв. 5. Грабовий ліс.	50,387331	26,350214	29.03.2017		Головко О.
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 73, вид. 8. Дубово-грабовий ліс.	50,280750	26,187867	12.05.2017	масово	- // -
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 76, вид. 21. Грабово-березовий ліс з домішкою дуба, клена гостролистого.	50,267184	26,198204	12.05.2017	масово	- // -
<i>Gladiolus imbricatus</i> L.	Ок. с. Буца. БЗ «Буцанський». Карбонатне болото.	50,297935	26,240479	30.06.2012	поод.	- // -
- // -	Остр. ЛГ, Н. л-во. Вологе узлісся.	50,277634	26,369884	21.06.2013	поод.	Головко О., Кальчук Г.
<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.	Ок. с. Буца. БЗ «Буцанський». Карбонатне болото.	50,297220	26,245603	06.07.2013*	35 генер. ос.	Головко О.
<i>Hyperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank et Mart.	ЗУ «Мостівське». Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 52, вид. 10. Березово-сосновий ліс.	50,295759	26,220859	20.07.2012	куртина площею 1 м ²	[4]
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 50. Сирий вільховий ліс з домішкою берези.	50,295380	26,225760	14.09.2012*	мозаїчно по кварталу	- // -
- // -	Ок. с. Батьківці. БЗ «Буцанський». Сосновий ліс.	50,290315	26,263642	09.05.2013	куртина 0,5×1 м	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Ок. с. Ступно. Відпрацьоване торфовище, молоді соснові культури.	50,291642	26,032475	30.09.2015	поод.	- // -
- // -	Остр. ЛГ, Н. л-во, кв 24, вид 4. Сосновий ліс чорницевий.	50,287903	26,319230	04.03.2015		- // -
- // -	БЗ «Буцанський». Вільшняк на межі з очеретяним болотом.	50,294167	26,239444	20.05.2017		Головко О.
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 51, вид 1. Вологий вільховий ліс.	50,296714	26,203740	29.05.2017		- // -
<i>Iris sibirica</i> L.	Остр. ЛГ, Н. л-во. Вологе узлісся.	50,277634	26,369884	21.06.2013	поод.	Головко О., Кальчук Г.
<i>Ligularia bucovinensis</i> Nakai	Ок. с. Буца, БЗ «Буцанський». Карбонатне болото.	50,297217	26,240621	27.05.2012*	мозаїчно, по болоту	Головко О., Дацюк В.
- // -	БЗ «Заплава річки Збитинка». Карбонатне болото.	50,298649	26,204849	08.08.2012*	1-2 % ППТ	Головко О.
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 50. На межі карбонатного болота і вільхового лісу.	50,300705	26,223481	10.07.2017	поод.	Головко О., Кальчук Г., Столяр Н.
<i>Lilium martagon</i> L.	ЗУ «Зіньків камінь». Березово-грабовий ліс.	50,287425	26,192384	27.05.2012*	8 екз	Головко О., Дацюк В.
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 65, вид. 4. Грабово-березовий ліс.	50,282222	26,212778	27.05.2012*	3 екз	- // -
- // -	ЗУ «Будки». Здолб. СЛАП, кв. 66. Березово-грабовий ліс.	50,287229	26,171343	28.07.2012	3 екз	Головко О., Дацюк В.
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 28. ГЗ «Мізоцький кряж». Грабовий ліс з домішкою ясена.	50,305000	26,279444	08.05.2013	500-1000 ос.	Головко О.
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 77, вид. 1. Урочище «Пекло». В ярі між каменоломнями.	50,270647	26,204704	09.05.2013	поод.	- // -
- // -	ЛЗ «Вільхава». Здолб. СЛАП, кв. 67, вид. 18. Дубово-грабовий ліс.	50,277493	26,168822	25.05.2013	4 ос.	- // -
- // -	Здолб. СЛАП, кв. 70, вид. 38. ЛЗ «Вільхава». Узлісся скельнодубового лісу.	50,275000	26,154722	05.06.2013*	поод.	Головко О., Якушенко Д.
- // -	Остр. ЛГ, Н. л-во. Вздовж дороги в дубово-сосновому лісі.	50,276558	26,375446	21.06.2013	поод.	Головко О., Кальчук Г.
- // -	Остр. ЛГ, В. л-во, кв. 43. Грабовий ліс.	50,42028	26,55833	21.06.2013	поод.	Головко О., Кальчук Г.
- // -	Остр. ЛГ, Н. л-во. Грабово-сосновий ліс.	50,275789	26,379439	06.07.2016	13 ос.	Головко О., Столяр Н.
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 63, вид. 37. Березово-грабовий ліс з домішкою клена.	50,280698	26,197163	12.05.2017	10 ос.	Головко О.
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 76, вид. 21. Грабово-березовий ліс з домішкою дуба, клена гостролистого.	50,265566	26,197924	12.05.2017	2 ос.	- // -
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 50, вид. 5. Грабово-сосновий ліс.	50,293596	26,223004	30.05.2017	1 ос.	- // -
<i>Liparis loeselii</i> (L.) Rich.	БЗ «Заплава річки Збитинка». Карбонатне болото.	50,299318	26,205588	25.06.2015	5 ос.	Головко О., Вірченко В.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Listera ovata</i> (L.) R.Br.	ЗУ «Мостівське». Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 52. Вільхово-березово-сосновий ліс.	50,295556	26,222500	27.05.2012*	3 ос.	Головко О., Дацюк В.
-// -	Ок. с. Буца, БЗ «Буцанський». Вологий вільховий ліс.	50,296381	26,239603	27.05.2012*	7 ос.	-// -
-// -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 50. Заболочений вільховий ліс.	50,296953	26,227390	08.05.2013*	більше 1000 ос.	Головко О.
-// -	БЗ «Буцанський». Окраїна болота вздовж соснового лісу на підвищенні.	50,294722	26,242222	13.05.2014	поод.	Головко О., Кальчук Г., Лисюк В.
-// -	Ок. с. Новомалин. На межі соснового лісу і болота.	50,300691	26,326256	20.04.2017	1 ос.	Головко О.
-// -	Остр. ЛГ, Н. л-во, кв. 66. Рідколісся на межі карбонатного болота.	50,293600	26,239113	20.05.2017	3 ос.	-// -
-// -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 51. Вологий вільховий ліс.	50,296714	26,203740	29.05.2017	спорадично по кварталі	-// -
<i>Lunaria rediviva</i> L.	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 63. ЗУ «Зінків камінь». На крутих схилах в грабово-кленовому лісі.	50,286880	26,198609	27.05.2012*	50 % ППТ	Головко О., Дацюк В.
-// -	ГЗ «Мізоцький кряж». Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 31. Сирий дубово-грабовий ліс.	50,301764	26,301483	15.05.2017	на значній площі, 20 % ППТ	Головко О.
-// -	Остр. ЛГ, В. л-во, кв. 42, вид. 15. Дубово-грабовий ліс.	50,301440	26,302036	21.06.2013*	40% ППТ	Головко О., Кальчук Г.
-// -	Ок. с. Буца, Остр. ЛГ, В. л-во. Схил яру.	50,316316	26,292558	12.04.2017		Савчук Р., Головко О.
-// -	Ок. с. Новомалин. Остр. ЛГ, В. л-во. Нижня частина яру.	50,304399	26,315132	20.04.2017		Головко О.
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	БЗ «Буцанський». Сосновий ліс.	50,296368	26,225113	27.05.2012*	5 % ППТ	Головко О., Дацюк В.
-// -	ЗУ «Будки». Схил пагорба в березово-грабовому лісі.	50,287983	26,171028	28.07.2012	поод.	-// -
-// -	Ок. с. Батьківці. БЗ «Буцанський». В сосновому лісі.	50,290315	26,263642	9.05.2013		Головко О.
-// -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 50. У вільшняку.	50,297669	26,217744	30.08.2013*	1-2 % ППТ	Головко О.
-// -	ЛЗ «Вільхавя». Дубово-сосновий ліс.	50,272222	26,165278	12.03.2014		-// -
-// -	Остр. ЛГ, М. л-во кв 48, вид. 9. Сосновий ліс чорницево-зеленомоховий.	50,297484	26,179900	27.06.2015		-// -
-// -	Остр. ЛГ, Н. л-во, кв 38. Сосновий ліс чорницево-зеленомоховий.	50,286389	26,277778	10.08.2015		-// -
-// -	Ок. с. Ступно. Відпрацьоване торфовище, молоді соснові культури.	50,291642	26,032475	30.09.2015	20 % ППТ	Головко О., Лисюк В.
-// -	Остр. ЛГ, Н. л-во, кв 24, вид 4. Сосновий ліс чорницевий.	50,287903	26,319230	04.03.2015		Головко О.
-// -	Остр. ЛГ, Н. л-во, кв. 68, вид. 9. Сосновий ліс.	50,291737	26,286866	24.06.2016		-// -
-// -	Остр. ЛГ, Н. л-во. Сосновий ліс.	50,276558	26,375446	06.07.2016		Головко О., Столяр Н.
-// -	Остр. ЛГ, Н. л-во, кв. 66. Сосновий ліс чорницево-зеленомоховий.	50,293635	26,232385	20.05.2017		Головко О.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	Ок. с. Буца. Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 27. Грабово-сосновий ліс.	50,306350	26,266395	26.05.2012	поод.	Головко О., Дацюк В.
- // -	Остр. ЛГ, В. л-во, кв.40. Грабовий ліс.	50,312045	26,330469	26.05.2012	10 ос.	Головко О., Дацюк В.
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 65. Грабовий ліс.	50,283829	26,213259	27.05.2012*	спорадично	- // -
- // -	ЗУ «Будки». Здолб. СЛАП, кв. 66. Березово-грабовий ліс.	50,287720	26,172025	28.07.2012	поод.	- // -
- // -	Здолб. СЛАП, кв. 67, вид. 18. Дубово-грабовий ліс.	50,277493	26,168822	25.05.2013	2 ос.	Головко О.
- // -	Здолб. СЛАП, кв. 70. ЛЗ «Вільхава». Скельнодубовий ліс, узлісся.	50,275338	26,155278	05.06.2013*	поод.	Головко О., Якушенко Д.
- // -	Остр. ЛГ, В. л-во, кв. 43. Грабовий ліс.	50,306944	26,306111	21.06.2013	2 ос.	Головко О., Кальчук Г.
- // -	Остр. ЛГ, В. л-во, кв. 5. Грабовий ліс.	50,377857	26,341951	09.04.2015	3 ос.	Головко О.
- // -	Остр. ЛГ, В. л-во, кв. 3, вид. 7.	50,380811	26,333693	09.04.2015	10 ос.	- // -
- // -	Остр. ЛГ, В. л-во, кв. 4.	50,386435	26,339097	19.03.2016		- // -
- // -	Остр. ЛГ, В. л-во, кв. 13. Дубово-грабовий ліс.	50,376195	26,358397	19.03.2016		- // -
- // -	Ок. с. Михайлівка. На дні яру	50,369609	26,382919	19.03.2016		- // -
- // -	Остр. ЛГ, В. л-во. Грабовий ліс.	50,306433	26,313836	20.04.2017		- // -
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 52. Грабовий ліс.	50,289260	26,216803	16.05.2017	7 ос.	- // -
<i>Paludella squarrosa</i> (Hedw.) Brid.	БЗ «Буцанський». Вздовж стежки по краю карбонатного болота.	50,297640	26,242989	17.07.2014 25.06.2015	мозаїчно	[1]
- // -	Ок. с. Святе. БЗ «Болото Кругляк». Карбонатне болото.	50,305428	26,162832	27.06.2015	куртина 140×40см	- // -
<i>Pinguicula vulgaris</i> L.	Ок. с. Буца, БЗ «Буцанський». Карбонатне болото.	50,297474	26,241848	27.05.2012*	поод.	Головко О., Дацюк В.
- // -	БЗ «Заплава річки Збитинка». Карбонатне болото.	50,299318	26,205588	08.08.2012*	поод.	Головко О.
- // -	Ок. с. Святе. БЗ «Болото Кругляк». Карбонатне болото.	50,305428	26,162832	27.06.2015	поод.	- // -
<i>Platanthera bifolia</i> Rich.	БЗ «Буцанський». Осиково-березовий ліс.	50,297133	26,239043	27.05.2012*	2 ос.	Головко О., Дацюк В.
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 65. Дубово-грабовий ліс.	50,282222	26,212778	27.07.2012*	40 ос.	- // -
- // -	ЛШЗ «Північно-Мостівський». Здолб. СЛАП, кв. 60. Грабовий ліс.	50,311588	26,201172	28.07.2012	поод.	Головко О.
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 50. Сирий вільховий ліс.	50,296235	26,221757	08.05.2013*	1 ос.	- // -
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 65. Дубово-грабовий ліс.	50,286743	26,218731	09.05.2013*	більше 50 ос.	- // -
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 63. ЗУ «Зіньків камінь». Кленово-грабовий ліс.	50,287860	26,192840	05.07.2013	4 ос.	- // -
- // -	БЗ «Буцанський». Березово-вільховий ліс на межі з очеретяним болотом.	50,294167	26,239444	13.05.2014 20.05.2017	більше 200 ос.	Головко О., Лисюк В., Кальчук Г.
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 73, вид 39. Грабово-березовий ліс з домішкою клена, ясена.	50,272517	26,195001	17.06.2015	1 ос.	Головко О.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Остр. ЛГ, Н. л-во, кв 19. Узлісся грабово-соснового лісу.	50,281562	26,378863	23.06.2015	11 ос.	- // -
- // -	Остр. ЛГ, Н. л-во, кв. 41.	50,278438	26,249228	23.06.2015	4 ос.	- // -
- // -	Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 51, вид 1. Вологий вільховий ліс.	50,296714	26,203740	29.05.2017		- // -
<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Reichenb	ЛЗ «Вільхава». Здолб. СЛАП, кв. 70, вид. 38. Скельнодубовий ліс, на узліссі.	50,275162	26,154792	05.06.2013*	4 ос.	Головко О., Якушенко Д.
- // -	Хутір Подобанка, на узліссі вздовж дороги	50,300499	26,316741	24.06.2016	2 ос., квітучі	Головко О., Володи-мирець В.
<i>Schoenus ferrugineus</i> L.	БЗ «Заплава річки Збитинка». Карбонатне болото.	50,298649	26,204849	27.07.2012*	10 % ППТ	Головко О., Дацюк В.
- // -	Ок. с. Буца, БЗ «Буцанський». Карбонатне болото.	50,297340	26,243539	27.05.2012*	10 % ППТ	Головко О.
- // -	Ок. с. Святе. БЗ «Болото Кругляк». Карбонатне болото.	50,306714	26,159555	27.06.2015	70-75 % ППТ	Головко О., Вірченко В.
- // -	Ок. с. Дермань. ПП «Дерманська». Осушене карбонатне болото.	50,376219	26,288188	18.08.2015	55-65 % ППТ	Головко О., Кальчук Г.
<i>Scopolia carniolica</i> Jacq	Ок. с. Буца Остр. ЛГ, М. л-во, кв. 25, вид. 25.	50,313300	26,262744	15.04.2014*	5 % ППТ	[3]
- // -	Ок. с. Буца, ДП Острозький лісгосп», В. л-во. Схил яру.	50,316316	26,292558	12.04.2017		Головко О., Савчук Р.
- // -	ДП Острозький лісгосп», В. л-во. Дубово-грабовий ліс.	50,309998	26,303357	20.04.2017	мозаїчно на значній площі	Головко О.
<i>Swertia perennis</i> L.	Ок. с. Буца, БЗ «Буцанський». Карбонатне болото.	50,297474	26,241848	08.08.2012*	2-3 % ППТ	[2]
- // -	БЗ «Заплава річки Збитинка». Карбонатне болото.	50,298649	26,204849	08.08.2012*	спорадично на значній площі	- // -
- // -	Ок. с. Святе. БЗ «Болото Кругляк». Карбонатне болото.	50,306043	26,161429	27.06.2015	мозаїчно, місцями до 10 % ППТ	Головко О., Вірченко В.
<i>Utricularia intermedia</i> Hayne	БЗ «Буцанський». Перехідне болото.	50,297217	26,233990	4.06.2013	поод.	Головко О., Якушенко Д.
- // -	БЗ «Буцанський». Карбонатне болото.	50,297896	26,242545	31.07.2013	поод.	Головко О.
- // -	БЗ «Заплава річки Збитинка». Карбонатне болото.	50,299847	26,206239	30.08.2013 27.06.2015	поод.	- // -
- // -	Ок. с. Святе. БЗ «Болото Кругляк». Карбонатне болото.	50,306589	26,161031	27.06.2015	поод.	Головко О., Вірченко В.

Перелік скорочень таблиці: ЗУ – заповідне урочище, БЗ – ботанічний заказник, ЛЗ – лісовий заказник, ЛШЗ – ландшафтний заказник, ГЗ – геологічний заказник, ПП – пам'ятка природи, л-во – лісництво, кв. – квартал, вид. – виділ, ок. – околиця; ППТ – проективне покриття трав'яного ярусу, ос. – особин, поод. – поодинокі; Здолб. СЛАП – ДП СЛАП «Здолбунівський держспецілісгосп» (колишній); Остр. ЛГ – ДП «Острозьке лісове господарство», М. – Мостівське, Н – Новомалинське, В. – Верхівське.

Примітка: для дат, позначених «*», вказана дата першої реєстрації виду у вказаному місці авторами, після чого вид реєструвався щороку під час обліків.

Література

1. Вірченко В.М., Головка О.В. *Paludella squarrosa* (Hedw.) Brid. у національному природному парку «Дермансько-Острозький» (Рівненська обл., Україна). У зб.: *Рідкісні рослини і гриби України та прилеглих територій: реалізація природоохоронних стратегій: матер. IV Міжнародної конференції* (Київ, 16–20 травня 2016 р.). Київ: Паливода А.В., 2016, с. 180–181.
2. Головка О.В., Діхтярук В.М., Кальчук Г.В. Аналіз стану популяції *Swertia perennis* L. (Gentianaceae) на території національного природного парку «Дермансько-Острозький». *Труди Гос. Никит. бот. сада*, 2013, 135: 132–137.
3. Лисюк В.М., Головка О.В., Кальчук Г.В. *Scopolia carniolica* Jacq. (Solanaeae) на території національного природного парку «Дермансько-Острозький». У зб.: *Природа Волині і Поділля: дослідження та охорона: матер. I міжнародної науково-практичної конференції* (Броди, 3–5 червня 2015 р.). Львів: Ліга-Прес, 2015, с. 49–53.
4. Лисюк В.М., Кальчук Г.В., Базан О.О., Головка О.В. Поширення *Huperzia selago* (Huperziaceae) на території національного природного парку «Дермансько-Острозький». *Біологічні дослідження – 2016: Збірник наукових праць*. Житомир: ПП «Рута», 2016, с. 352–354.
5. *Літопис природи національного природного парку «Дермансько-Острозький»*. Т. 1–6. Острого, 2013–2018.
6. Маринич О.М., Пархоменко Г.О., Пашченко В.М., Петренко О.М., Тищенко П.Г. *Фізико-географічне районування. Національний атлас України*. Київ: ДНВП «Картографія», 2007, с. 228–229.
7. Пашкевич Н.А., Блінкова О.І., Козиняк Т.А. Еколого-ценотичні особливості популяції *Schoenus ferrugineus* L. на території Дермансько-Острозького національного природного парку. *Заповідна справа в Україні*, 2013, 19 (1): 86–88.
8. Придюк М.П. Нова знахідка занесеного до Червоної книги України гриба *Bovista paludosa* (Agaricaceae). У зб.: *Рідкісні рослини і гриби України та прилеглих територій: реалізація природоохоронних стратегій: матер. IV Міжнародної конференції* (Київ, 16–20 травня 2016 р.). Київ: Паливода А.В., 2016, с. 192–194.
9. Про створення національного природного парку «Дермансько-Острозький»: Указ Президента України від 11 грудня 2009 року № 1039/2009. Офіційний вісник України. 2009: 97, с. 66.
10. *Проект організації території національного природного парку «Дермансько-Острозький», охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів та об'єктів*. Київ, 2013, 406 с.
11. Сосновська С.В., Данилик І.М. Еколого-ценотична приуроченість *Сагex dioica* (Cyperaceae) в Україні. *Науковий вісник Чернівецького університету. Біологія (Біологічні системи)*, 2015, 7(1): 82–92.
12. *Червона книга України. Рослинний світ*. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.

Гребенщиків Володимир Олександрович
Національний природний парк «Черемоський»,
Чернівецька область, смт Путила

ЗНАХІДКИ ГРИБІВ З ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ» ТА НА СУСІДНІХ ТЕРИТОРІЯХ ПУТИЛЬСЬКОГО РАЙОНУ

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		x	y			
<i>Lactarius lignyotus</i> Fr.	НПП «Черемоський». Південний край хребта Чорний Діл. Поруч <i>Picea abies</i> . На ґрунті, серед моху.	47,78	24,96	09.09.2016	2 плодові тіла	Гребенщиків В.О.
- // -	НПП «Черемоський». Північний край хребта Чорний Діл. Поруч <i>Picea abies</i> . На ґрунті, серед моху.	47,80	24,95	19.09.2017	2 плодові тіла	- // -
- // -	НПП «Черемоський». Північно-західний схил г. Млаковата. Молодняк <i>Picea abies</i> , заростаючий зруб. На ґрунті, серед трави та моху.	47,80	24,96	21.09.2017	2 плодові тіла	- // -
- // -	сmt Путила. Західне узлісся пасовища Прочерть. Поруч <i>Picea abies</i> . На ґрунті, в мосі.	47,98	25,07	23.10.2016	1 плодове тіло	- // -
- // -	сmt Путила. Північно-східний край пасовища Прочерть. На ґрунті, серед моху.	47,99	25,08	16.09.2017	2 плодові тіла	- // -
- // -	с. Паркулин Путильської селищної ради. Схил північної експозиції. Поруч <i>Picea abies</i> . На ґрунті з хвойним опадом.	47,99	25,15	23.07.2018	3 плодові тіла	- // -
<i>Catathelasma imperiale</i> (Quél.) Singer	НПП «Черемоський». На ґрунті, серед моху. Поруч <i>Picea abies</i> .	47,77	24,99	24.09.2017	3 плодові тіла	- // -
- // -	с. Паркулин Путильської селищної ради. Поруч <i>Picea abies</i> . На ґрунті з хвойним опадом.	47,99	25,16	02.09.2018	4 плодові тіла	Платановський М.П., Пахарь Є.Ю.
<i>Clathrus archeri</i> (Berk.) Dring	Путильський район, багаторазові знахідки на територіях Підза-харичівської, Сергіївської, Плосківської, Селятинської ОТГ. У траві, на ґрунті на сінокосах тагородах.			Липень – вересень, 2013 – 2018 роки	Від одиничних знахідок до груп з 5-8 плодкових тіл	Кочерган Г.О., Михайлюк Т.І., Гребенщиків В.О., Поліщук Ю.Г., Драганов Д.М.
- // -	Путильський район, с. Сергії. Приватний город. На ґрунті. Поряд з картоплею та іншою городиною.	47,97	25,12	10.08.2016	Масове плодоношення. Приблизно 80 одиниць	Кочерган Г.О., Гребенщиків В.О.

Література

1. Гребенщиків В.О. Рідкісні види макроміцетів НПП «Черемоський» та прилеглих територій. У зб.: 10-річчя створення національного природного парку «Прип'ять-Стохід»: матер. науково-практичної конференції (Любешів, 16–18 серпня 2017 р.). Луцьк: Ініціал, 2017. С. 68–73.

2. Гребенщиков В.О. Рідкісні макроміцети Путильського району. У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин: матер. V Міжнародної конференції* (Херсон, 25–28 червня 2018 р.). Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 2018. С. 112–115.
3. Пахарь У.В., Михайлюк Т.І., Гребенщиков В.О. Особливості поширення *Anthurus archeri* (Berk.) E. Fisch. на території Путильського району. У зб.: *Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень: матер. III науково-практичної конференції* (Путила, Чернівці, 13–14 травня 2016 р.). Чернівці: Друк Арт, 2016. С. 182–183.
4. Гребенщиков В.О., Пахарь У.В., Михайлюк Т.І. Нова знахідка *Anthurus archeri* (Berk.) E. Fisch. в Україні. У зб.: *Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень: матер. IV науково-практичної конференції* (Путила, 28–29 квітня 2017 р.). Чернівці: Друк Арт, 2017. С. 73–76.

Гребенщиков Володимир Олександрович¹,
Пахарь Уляна Володимирівна²
¹Національний природний парк «Черемоський»
²Путильський РЦДЮТ
Чернівецька область, смт Путила

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, В НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ» ТА НА СУСІДНІХ ТЕРИТОРІЯХ ПУТИЛЬСЬКОГО РАЙОНУ

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		x	y			
<i>Carlina cirsioides</i> Klokov	Путильський район, НПП «Черемоський», с. Сарата, узлісся вздовж дороги	47,742	25,000	03.11.2016; 29.05.2018	До 3-х особин на 1 кв. м	Гребенщиков В.О.
- // -	смт Путила, південно-східний край пасовища Прочерть	47,987	25,084	04.08.2016; 27.07.2018	Поодинокі особини	- // -
- // -	смт Путила, пасовище Прочерть	47,987	25,082	07.09.2017	Поодинокі особини	Пахарь У.В.
<i>Corallorhiza trifida</i> Châtel.	НПП «Черемоський». Урочище Верещиха, підйом на Яровицю.	47,787	24,992	23.06.2016	1 локалітет чисельністю до 10 особин	Гребенщиков В.О.
- // -	НПП «Черемоський». Північно-східне підніжжя Жупан.	47,741	24,976	20.07.2016	1 локалітет чисельністю до 7 особин	- // -
<i>Cortusa matthioli</i> L.	НПП «Черемоський». Кортузінський водоспад.	47,793	24,968	31.05.2017	До 6-ти особин на 1 кв. м	- // -
- // -	НПП «Черемоський». Підніжжя г. Млаковата.	47,803	24,962	31.05.2017; 29.05.2018	Поодинокі особини	- // -
- // -	НПП «Черемоський». Урочище Верещиха.	47,784	24,984	01.06.2017	Поодинокі особини	- // -
<i>Crocus heuffelianus</i> Herb.	НПП «Черемоський». Східний край хребта Чорний Діл.	47,794	24,967	12.04.2016	Масово	- // -
- // -	НПП «Черемоський». Луки вздовж р. Сарата.	47,796	24,966	13.04.2016	Масово	- // -
- // -	НПП «Черемоський». г. Томнатик.	47,762	25,031	03.05.2018	Практично весь відцвів	- // -
<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.)	НПП «Черемоський». Урочище Верещиха.	47,783	24,983	31.05.2017	Поодинокі особини	- // -
- // -	смт Путила, пасовище Прочерть.	47,986	25,083	16.06.2017	Поодинокі особини	- // -
- // -	НПП «Черемоський». Луки. Підніжжя г. Млаковатої.	47,802	24,960	29.05.2018	Поодинокі особини	- // -
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	смт Путила, західний край пасовища Прочерть.	47,986	25,081	06.07.2016; 30.08.2018	Поодинокі особини	Гребенщиков В.О., Пахарь У.В.
- // -	НПП «Черемоський». Північно-східне підніжжя хребта Жупани.	47,741	24,976	20.07.2016	Поодинокі особини	Гребенщиков В.О.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		x	y			
<i>Galanthus nivalis</i> L.	НПП «Черемоський». Північний край хребта Чорний Діл.	47,904	24,957	13.04.2016	Поодинокі особини	- // -
<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.	сmt Путила, пасовище Прочерть	47,986	25,083	08.06. 2016	Поодинокі особини	Пахарь У.В.
- // -	сmt Путила, західний край пасовища Прочерть.	47,985	25,081	17.06.2016; 16.06.2017	Поодинокі особини	Гребенщиков В.О.
- // -	НПП «Черемоський». Урочище Верещиха.	47,792	24,996	23.06.2016	Поодинокі особини	- // -
- // -	НПП «Черемоський». Луки вздовж дороги Перкалаб-Сарата.	47,795	24,997	04.07.2017	Поодинокі особини	- // -
- // -	НПП «Черемоський». Полонина Млаковата.	47,804	24,968	05.07.2017	Поодинокі особини	- // -
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	НПП «Черемоський». Північний край хребта Чорний Діл.	47,799	24,958	29.05.2018	Поодинокі особини	- // -
- // -	С.м.т. Путила, південно-західний край пасовища Прочерть	47,984	25,079	21.08.2016; 27.07.2018	Поодинокі особини	Гребенщиков В.О. Пахарь У.В.
<i>Ligularia sibirica</i> Cass.	НПП «Черемоський». Урочище «Білий потік».	47,786	24,978	17.08.2016, кілька разів на рік	Приблизно 300 особин, популяція не зменшується	Гребенщиков В.О.
<i>Lilium martagon</i> L.	НПП «Черемоський». Північно-східне підніжжя хребта Чорний Діл, заростаючий зруб.	47,799	24,961	04.07.2017	До 25 особин	- // -
- // -	сmt Путила, ліс в околицях х. Паркулина	47,999	25,159	23.07.2018	Поодинокі особини	- // -
- // -	сmt Путила, молодий ліс вище пасовища Прочерть	47,983	25,075	27.07.2018	Поодинокі особини	- // -
<i>Pedicularis exaltata</i> Besser	НПП «Черемоський». Луки коло північно-східного краю хребта Чорний Діл.	47,794	24,968	23.06.2016; 05.07.2017; 29.05.2018	Поодинокі особини	- // -
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	сmt Путила, західний край пасовища Прочерть	47,986	25,082	17.06.2016; 16.06.2017; 08.07.2018	Поодинокі особини	Гребенщиков В.О., Пахарь У.В.
- // -	НПП «Черемоський». Урочище Верещиха.	47,789	24,986	23.06.2016	Поодинокі особини	Гребенщиков В.О.
<i>Traunsteinera globosa</i> (L.) Rchb.	НПП «Черемоський». Урочище Верещиха.	47,788	24,985	23.06.2016	Поодинокі особини	- // -
- // -	НПП «Черемоський». Північно-східне підніжжя хребта Жупани.	47,741	24,983	20.07.2016	Поодинокі особини	- // -
- // -	НПП «Черемоський». Луки вздовж дороги Перкалаба-Сарата.	47,795	24,967	05.07.2017	Поодинокі особини	- // -

Автори висловлюють щирю вдячність професорові І. І. Чорнею та доценту В. В. Буджаку (Чернівецький національний університет) за допомогу у визначенні деяких видів родини Зозулинцеві (Orchidaceae).

Гриб Олександр Васильович
снт Миропіль, Житомирська обл.

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ, В ЖИТОМИРСЬКІЙ ТА ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТЯХ

Представлені дані про знахідки 16 видів рослин, занесених до Червоної книги України (2009), на території Житомирської (Баранівський, Любарський, Пулинський, Романівський та Чуднівський райони) та Хмельницької (Полонський та Шепетівський райони) областей в 2010–2018 роках.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lycopodiella inundata</i> (L.) Holub	Окол. с. Залужне, піщаний берег водойми	50,230455	27,971372	08.07.2017	Невелика куртина	Гриб О.В.
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	Окол. снт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 43), ялиново-сосновий та сосново-дубовий ліс	50,136097	27,696354	28.06.2015	- // -	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	03.06.2016	- // -	- // -
- // -	- // -	50,135669	27,691161	09.07.2017	- // -	- // -
- // -	Окол. снт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 21), мішаний ліс	50,153747	27,674967	03.06.2018	- // -	- // -
- // -	Окол. с. Межиричка, сосновий ліс	50,225275	28,171339	06.05.2017	- // -	- // -
- // -	Окол. с. Вила, сосново-березовий ліс	50,236612	28,156651	06.05.2017	- // -	- // -
- // -	Окол. с. Голубин, заказник «Тішевки», Романівське л-во (кв. 34), сосново-дубовий ліс	50,211908	27,903503	29.04.2018	- // -	- // -
- // -	Окол. с. Голубин, заказник «Собачий Зуб», Бинівське л-во (кв. 52), молодий березовий ліс	50,233546	27,924668	29.04.2018	- // -	- // -
- // -	Окол. с. Залужне, заказник «Собачий Зуб», Бинівське л-во (кв. 54), сосновий ліс	50,233325	27,938403	14.07.2018	- // -	- // -
- // -	Окол. м. Баранівка, заказник «Баранівський», Баранівське л-во (кв. 35), сосновий ліс	50,276208	27,706779	10.06.2017	Невеликі куртини	- // -
- // -	- // -	50,283578	27,712158	12.05.2018	- // -	- // -
- // -	Окол. м. Баранівка, заказник «Баранівський», Баранівське л-во (кв. 36-37), просіка	50,283378	27,723462	10.06.2017	Невелика куртина	- // -
- // -	Окол. м. Баранівка, заказник «Баранівський», Баранівське л-во (кв. 37), сосновий ліс	50,275440	27,725131	10.06.2017	Невеликі куртини	- // -
- // -	- // -	50,278939	27,732847	12.05.2018	- // -	- // -
- // -	- // -	50,284508	27,727647	12.05.2018	- // -	- // -
- // -	- // -	50,283908	27,723683	12.05.2018	- // -	- // -
- // -	Окол. снт Полянка, Баранівське л-во (кв. 65), сосновий ліс	50,258486	27,736131	12.05.2018	Куртина кілька десятків м ²	- // -
- // -	Окол. с. Ожгів, Довбиське л-во (кв. 91), сосновий ліс	50,290190	27,948266	02.06.2018	Невелика куртина	- // -
- // -	Окол. с. Будисько, сосновий ліс	50,230365	27,734720	09.06.2018	- // -	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 103), сосновий ліс	50,156571	27,467013	25.06.2017	- // -	- // -
- // -	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 100)	50,166730	27,442076	25.06.2017	- // -	- // -
- // -	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 109), дубовий ліс	50,153973	27,416494	25.06.2017	- // -	- // -
- // -	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 47), молодий березовий ліс	50,194529	27,424192	30.07.2017	- // -	- // -
- // -	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 65), дубовий ліс	50,181147	27,432844	22.07.2018	- // -	- // -
- // -	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 96), дубовий ліс	50,163669	27,416786	22.07.2018	- // -	- // -
- // -	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 93), сосново-дубовий ліс	50,167764	27,388236	22.10.2018	Куртина кілька десятків м ²	- // -
- // -	Окол. с. Савичі, РЛП «Мальованка», Мальованське л-во (кв. 66, 82), ліс навколо болота	50,205268	27,264245	26.05.2018	2 невеликих куртини	- // -
- // -	Окол. смт Понінка, Понінківське л-во (кв. 26), молодий березовий ліс	50,174069	27,580092	26.10.2018	Невелика куртина	- // -
- // -	Окол. с. В'юнки, Новозаводське л-во (кв. 94), ялиновий ліс	50,272438	28,221409	30.09.2018	- // -	- // -
<i>Allium ursinum</i> L.	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 36), дубовий ліс	50,148741	27,727197	09.05.2016	Кілька особин	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	05.05.2018	- // -	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 27), дубовий ліс на правому березі р. Кам'янка	50,151694	27,726728	01.04.2018	Масово	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	21.04.2018	- // -	- // -
<i>Galanthus nivalis</i> L.	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 35), дубовий ліс	50,147819	27,718054	12.03.2017	Близько 15 ос. на площі менше 1 м ²	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	01.04.2018	- // -	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 44-46), ліс вздовж р. Фастівка	50,139694	27,700033	01.04.2017	Місцями масово, місцями поодинокі особини	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	01.04.2018	- // -	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 27), дубовий ліс на правому березі р. Кам'янка	50,151694	27,726728	01.04.2018	Масово	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 37), вільховий ліс на лівому березі р. Кам'янка	50,149547	27,730547	11.03.2018	Масово	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	01.04.2018	- // -	- // -
<i>Gladiolus imbricatus</i> L.	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 30), узлісся	50,143818	27,673732	25.06.2010	1 ос.	- // -
- // -	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 84), галявина	50,167508	27,445045	25.06.2017	7 ос.	- // -
- // -	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 97), світлий дубовий ліс	50,166556	27,422512	25.06.2017	5 ос.	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Окол. смт Вакулечук, Чуднівське військо-ве л-во (кв. 21-22, 38-40), в т.ч. заказник «Кормошка», світлий дубовий ліс	49,946364	28,261280	28.06.2017	Поодинокі особини	- // -
<i>Iris sibirica</i> L.	Окол. с. Котюржинці, лука	50,164432	27,599106	06.06.2015	1 куртина	- // -
- // -	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 98), дубовий ліс	50,165622	27,426136	21.05.2018	1 куртина	- // -
- // -	Окол. с. Мальованка, РЛП «Мальованка», узлісся	50,185397	27,308986	26.05.2018	Кілька десятків особин	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, л/г ділянка 10 ТВУЗ (кв. 1), галявина та світлий дубовий ліс	50,142669	27,633394	25.05.2018	2 невеликих куртини в кожному локалітеті	- // -
- // -	- // -	50,140786	27,639603	25.05.2018		- // -
<i>Erythronium dens-canis</i> L.	Окол. с. Голубин, заказник «Довгий Брід», Романівське л-во (кв. 18), дубовий ліс	50,224076	27,934504	03.04.2016	Десятки особин	- // -
	Окол. с. Залужне, заказник «Собачий Зуб», Биківське л-во (кв. 42), листяний ліс	50,246283	27,945506	02.04.2017	Десятки особин	- // -
<i>Lilium martagon</i> L.	Окол. с. Мала Козара, Миропільське л-во (кв. 15), грабово-дубовий ліс	50,158982	27,747795	24.06.2017	3 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 19), грабово-дубовий ліс	50,159524	27,698639	02.07.2017	8 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 18), грабово-липовий та дубовий ліс	50,161691 50,163478	27,695376 27,692158	02.07.2017 24.06.2018	8 ос. 2 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 46), березово-дубовий ліс	50,131295	27,713981	09.07.2017	10 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 37), дубовий ліс	50,146189	27,737050	19.05.2018	1 ос.	- // -
- // -	- // -	50,144794	27,735875	19.05.2018	6 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 20), дубовий ліс	50,146567	27,663475	03.06.2018	13 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, л/г ділянка 10 ТВУЗ (кв. 3), дубовий ліс	50,137214	27,632350	25.05.2018	3 ос.	- // -
- // -	Окол. с. Голубин, заказник «Довгий Брід», Романівське л-во (кв. 18), грабово-дубовий ліс	50,221778	27,936881	15.05.2018	1 ос.	- // -
- // -	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 98), дубовий ліс	50,163300	27,429879	25.06.2017	3 ос.	- // -
- // -	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 108), дубовий ліс	50,155395	27,409686	25.06.2017	12 ос.	- // -
- // -	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 97), осиково-березовий ліс	50,163078	27,419231	25.07.2018	5 ос.	- // -
- // -	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 65), дубовий ліс	50,183378	27,428272	25.07.2018	1 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Вакулечук, Чуднівське військо-ве л-во (кв. 13), грабово-дубовий ліс	49,937468	28,324705	28.06.2017	2 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Вакулечук, Чуднівське військо-ве л-во (кв. 39), ліс	49,935252	28,257437	28.06.2017	1 ос.	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Окол. смт Вакулечук, Богданівське л-во (кв. 53), грабовий ліс	49,925407	28,277148	28.06.2017	7 ос.	- // -
- // -	Окол. с. Борушківці, пам'ятка природи «Деревицькі модрина», Любарське л-во (кв. 12), дубовий ліс	49,965578	27,632967	11.05.2018	4 ос.	- // -
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soó	Окол. с. Котюржинці, волога лука	50,168586	27,642143	06.06.2015	Близько 50 ос.	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	05.06.2016		- // -
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó	Окол. смт Миропіль, правий берег р. Фастівка, заплавні луки	50,137490	27,746126	30.05.2016	До 100 ос.	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	19.06.2017	- // -	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, правий берег р. Кам'янка, лука	50,150337	27,741410	24.06.2017	1 ос.	- // -
- // -	Окол. с. Романівка, заплавні луки біля рр. Руда та Будичина	50,066450	27,979475	01.06.2015	Кілька сотень особин	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	23.05.2016	- // -	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	01.06.2017	- // -	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	28.05.2018	- // -	- // -
- // -	Окол. с. Нова Чорторя, правий берег р. Случ, пасовище	50,020494	27,706998	20.05.2016	Кілька сотень особин	- // -
- // -	с. Карпівці, правий берег р. Тетерів, заплавні луки	49,952570	28,110246	04.06.2016	Кілька особин	- // -
- // -	с. Бейзимівка, лівий берег р. Тетерівка, заплавні луки	49,959212	28,160921	04.06.2016	- // -	- // -
- // -	Окол. с. Троща, правий берег р. Тетерів, лука	49,899581	28,104764	28.05.2017	- // -	- // -
- // -	Окол. с. Мала Козара, волога лука біля ставу	50,153862	27,762145	05.06.2017	5 ос.	- // -
- // -	Окол. м. Баранівка, лука	50,294438	27,711905	10.06.2017	Кілька особин	- // -
<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 100-84), просіка	50,167030	27,443249	25.06.2017	2 ос.	- // -
<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F. Hunt & Summerhayes	Окол. смт Миропіль, меліоративний канал	50,117095	27,719545	20.05.2011	3 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, правий берег р. Фастівка, заплавні луки	50,137490	27,746126	18.05.2016	Кілька сотень особин	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	19.05.2018	До 50 ос.	- // -
- // -	Окол. с. Романівка, лівий берег р. Руда, заплавні луки	50,069293	27,961917	23.05.2016	Кілька особин	- // -
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	Окол. смт Любар, заказник «Чернеча», Любарське л-во (кв. 29), узлісся	49,952168	27,820302	26.06.2016	- // -	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 46), листяний ліс	50,130227	27,713888	01.07.2016	- // -	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	09.07.2017	- // -	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 27), дубовий ліс на правому березі р. Кам'янка	50,151694	27,726728	16.06.2017	Близько 100 ос.	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Окол. с. Мала Козара, Миропільське л-во (кв. 15), дубовий ліс	50,161311	27,739077	24.06.2017	2 ос.	- // -
- // -	Окол. с. Мала Козара, узлісся	50,166531	27,747244	03.07.2016	Кілька особин	- // -
- // -	Окол. с. Мала Козара, на краю лісосмуги	50,149250	27,764908	05.07.2018	1 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Романів, Романівське л-во, кв. 63, узлісся	50,159067	27,916922	27.06.2017	6 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Вакулечук, Богданівське л-во (кв. 50-51), грабовий ліс, просіка	49,923733	28,322540	28.06.2017	1 ос.	- // -
- // -	Окол. с. Блідні, на краю лісосмуги біля дороги	50,094146	27,611823	18.06.2017	4-5 ос.	- // -
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	Окол. с. Нова Чорторя, узлісся заплавного вільхового лісу	50,019858	27,709653	20.05.2016	2 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 27), дубовий ліс на правому березі р. Кам'янка	50,151694	27,726728	29.05.2017	Кілька особин	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	19.05.2018	13 ос.	- // -
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 47), дубовий ліс	50,132144	27,727286	14.05.2016	1 ос.	- // -
- // -	- // -	50,138536	27,731825	19.05.2018	3 ос.	- // -
- // -	- // -			19.05.2018	1 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 37), дубовий ліс	50,141567	27,733272	30.05.2016	3 ос.	- // -
- // -	- // -	50,147175	27,730794	19.05.2018	6 ос.	- // -
- // -	Окол. с. Мала Козара, Миропільське л-во (кв. 15), дубовий ліс	50,158758	27,744400	24.06.2018	1 ос.	- // -
- // -	- // -	50,156714	27,737058	24.06.2018	1 ос.	- // -
- // -	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 108), дубовий ліс	50,157118	27,409871	21.05.2018	1 ос.	- // -
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	Окол. смт Миропіль, правий берег р. Фастівка, заплавні луки	50,137490	27,746126	30.05.2016	Десятки особин	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	19.06.2017	Десятки особин	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	19.05.2018	До 10 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 32), узлісся	50,147917	27,690272	01.06.2016	1 ос.	- // -
- // -	- // -	50,142616	27,690315	31.05.2018	5 ос.	- // -
- // -	- // -			31.05.2018	1 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 27), дубовий ліс на правому березі р. Кам'янка	50,151694	27,726728	16.06.2017	18 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 30), дубово-сосновий та дубовий ліс	50,142314	27,679344	31.05.2018	1 ос.	- // -
- // -	- // -	50,139822	27,677942	31.05.2018	12 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 41), сосновий ліс	50,139386	27,675878	31.05.2018	4 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 20), дубовий ліс	50,152053	27,659992	03.06.2018	7 ос.	- // -
- // -	- // -	50,150817	27,667025	03.06.2018	1 ос.	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	- // -	50,149189	27,665908	03.06.2018	1 ос.	- // -
- // -	- // -	50,146550	27,661658	03.06.2018	1 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, Миропільське л-во (кв. 21), дубовий ліс	50,151878 50,153417	27,667017 27,667575	03.06.2018 03.06.2018	1 ос. 1 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Миропіль, л/г ділянка 10 ТВУЗ (кв. 5), узлісся	50,135525	27,648686	25.05.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Окол. с. Камінь, лісосмуга	50,123557	27,828302	22.06.2017	5 ос.	- // -
- // -	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 97), дубовий ліс	50,166559	27,423971	25.06.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 64), дубовий ліс	50,177970	27,419127	25.06.2017	3 ос.	- // -
- // -	Окол. м. Полонне, РЛП «Мальованка», Полонське л-во (кв. 85), дубовий ліс	50,175664	27,449484	25.06.2017	1 ос.	- // -
- // -	Окол. с. Савичі, РЛП «Мальованка», Мальованське л-во (кв. 82), сосновий ліс	50,205268	27,263771	26.05.2018	Кілька десятків особин	- // -
- // -	Окол. с. Котюржинці, дубовий ліс	50,154381	27,668072	03.06.2018	18 ос.	- // -
- // -	- // -	50,154903	27,666344	03.06.2018	42 ос.	- // -
- // -	Окол. с. Михайлючка, узлісся	50,272386	27,338336	11.06.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Окол. смт Вакуленчук, заказник «Кормошка», Чуднівське військове л-во (кв. 21), дубовий ліс	49,946364	28,261280	28.06.2017	6-8 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Вакуленчук, Чуднівське військове л-во (кв. 43), ліс	49,933319	28,287836	28.06.2017	1 ос.	- // -
- // -	Окол. смт Вакуленчук, Чуднівське військове л-во (кв. 39), ліс	49,929548	28,258428	28.06.2017	Кілька особин	- // -

Губанов Володимир Володимирович,
Степанок Микола Андрійович
Нижньодністровський національний природний парк,
Одеська область

ЗНАХІДКА ВИДУ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В МЕЖАХ МІСТА ОДЕСА

Ornithogalum boucheanum (Kunth) Asch. – вид, занесений до Червоної книги України, знайдений в історичній частині міста Одеса, що відома під назвою Малий Фонтан. Разом з ним відмічено низку раритетних видів, що входять до Європей-

ського Червоного списку, Червоної книги Чорного моря, Червоного списку Одеської області. Результати обстеження лягли в основу обґрунтування створення ботанічного заказника «Мис Малий Фонтан».

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Автори знахідки
		С	В		
<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	Мис Малий Фонтан (м. Одеса)	46,44053	30,77061	2016,	Губанов В.В., Степанок М.А., Товстуха Н.І.
		46,43927	30,77032	2017, 2018	

Література

1. Губанов В.В., Степанок М.А. Щодо створення ботанічного заказника місцевого значення на території Гідрометеорологічного центру Чорного та Азовського морів. *Вісник гідрометцентру Чорного та Азовського морів*, 2017, 1(20): 3–7.

Губарь Любов Максимівна
ДУ «Інститут еволюційної екології НАН України», м. Київ

Кочнов Сергій Олександрович
Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди,
природничо технологічний університет,
м. Переяслав-Хмельницький

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ НА ПІВНОЧІ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА В АР КРИМ

Впродовж 2002-2004 років при проведенні дисертаційного дослідження для території східної частини Малоого Полісся нами було зафіксовано знахідки рослин Червоної книги України (Gubar, Yuglichek, 2005; Губарь 2011). До видання Червоної книги України 2009 року дані знахідки не подава-

лись. У 2018 році для уточнення їх наявності був здійснений експедиційний виїзд з уточненням розмноження, чисельності та координат. У таблиці подаємо лише нові дані та ті точки, які підтвердились.

Також подаємо ряд точок, які ми знайшли випадково.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lilium martagon</i> L.	Північна околиця м. Шепетівка, Хмельницька обл., ліс	50,210187	27,061230	28.08.2018	Зрідка по всьому лісу	Губарь Л.М.
- // -	Західні околиці м. Славути, Хмельницька обл., ліс	50,307460	26,836655	27.08.2018	Зрідка по всьому лісу	- // -
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó	Околиці с. Сохужинці Ізяславського р-ну, Хмельницької обл.	49,944564	26,728765	17.08.2017	0,7 га, на болоті	Губарь Л.М., Кочнов С.О.
<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó	м. Нетішин, Хмельницької обл.	50,319842	26,589080	27.08.2018	Спорадично у заплаві р. Горинь, 5 га	- // -
<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F. Hunt et Summerhayes	м. Нетішин, Хмельницької обл.	50,350234	26,602785	27.08.2018	Спорадично на болоті, 3-3,5 га	- // -
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	м. Нетішин, Хмельницької обл.	50,308392	26,665510	27.08.2018	Зрідка, до ста особин в лісовому насадженому лісі	- // -
- // -	м. Шепетівка, Хмельницької обл.	50,199169	27,078178	28.08.2018	Зрідка, до 30 особин в лісі	Губарь Л.М.
- // -	с. Кропивна, Ізяславського р-ну, Хмельницької обл.	49,954956	26,820850	19.08.2017	Дуже рідко, на узліссі, 25 особин	- // -
<i>Liparis loeselii</i> (L.) Rich.	м. Нетішин, Хмельницької обл.	50,349177	26,600779	27.08.2018	На болоті, до 20 особин	Губарь Л.М., Кочнов С.О.
<i>Carex davalliana</i> Smith	м. Нетішин, Хмельницької обл.	50,348341	26,598599	27.08.2018	0,8 га	- // -
- // -	Околиці с. Сохужинці Ізяславського р-ну, Хмельницької обл.	49,943891	26,730992	11.08.2018	0,5 га	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	АР Крим, мис Айя, г. Куш-Кая, підніжжя гори	44,433070	33,700929	30.04.2007; 01.05.2012	Спорадично по всьому підніжжю	Губарь Л.М.
<i>Cephalanthera rubra</i> (L.) Rich.	АР Крим, мис Айя, г. Куш-Кая, підніжжя гори	44,431649	33,694048	30.04.2007; 01.05.2012	Зрідка по всьому підніжжю	- // -
<i>Orchis purpurea</i> Huds.	АР Крим, мис Айя, г. Куш-Кая, підніжжя гори	44,434656	33,703743	30.04.2007; 01.05.2012	Зрідка по всьому підніжжю	- // -
<i>Orchis simia</i> L.	АР Крим, мис Айя, г. Куш-Кая, підніжжя гори	44,434458	33,697367	30.04.2007; 01.05.2012	Спорадично по всьому підніжжю	- // -

Література

- Gubar L., Yuglichek L. Rare species of urban floras of Netishyn, Slavuta and Shepetovka (Ukraine). V International Conference «Anthropization of rural settlements. Flora and vegetation». Proceedings of the Conference. Kyiv: M.G. Kholodny Institute of Botany, 2005, p. 43–47.
- Губарь Л.М. Редкие виды урбанофлоры Нетишина (Малое Полесье, Украина). В сб.: *Ботанические чтения: матер. научно-практической конференции*. Ишим: ИГПИ им. П.П. Ершова, 2011, с. 27–28.

Давидов Денис Анатолійович

Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України, м. Київ

ЗНАХІДКИ ВИДІВ РОСЛИН З «ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ» НА ТЕРИТОРІЇ ЛІВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ У 2009–2018 РР.

У зв'язку з детальним вивченням флори та рослинності Лівобережжя України в межах лісостепової зони у 2009–2018 рр. автором було проведено низку експедиційних виїздів на територію Київської, Полтавської, Харківської, Чернігівської та Черкаської областей та зібрано численні відомості про поширення окремих рідкісних видів, уключених до «Червоної книги України» (Червона..., 2009). Усього особисто автором було знайдено у природних умовах 202 локалітети 32 видів судинних рослин. Ці відомості узагальнені в таблиці, наведеній нижче. Назви видів та порядок їх розташування повністю відповідають тим, які прийняті в «Червоній книзі України». У межах одного виду локалітети розташовані за алфавітом назв адміністративних областей, на територіях яких вони були знайдені, в межах однієї області – за алфавітом назв адміністративних районів. У колонці «Місце знахідки» назви адміністративних областей та районів подані скорочено: КВ – Київська область: Бариш – Баришівський район, Борисп – Бориспільський район, Бров – Броварський район, ПерХм – Переяслав-Хмельницький район, Ягот – Яготинський район; ПЛ – Полтавська область: ВБaг – Великобагачанський район, Дик – Диканський район, Зінк – Зінківський район, Коб – Кобеляцький район, Котел – Котельський район, Луб – Лубенський район, Маш – Машівський район, НСанж – Новосанжарський район,

Полт – Полтавський район (для знахідок у межах міста Полтави та його околиць не вказується), Решет – Решетилівський район, Чут – Чутівський район, Шиш – Шишацький район; ХР – Харківська область: Валк – Валківський район, Зм – Зміївський район, Колом – Коломацький район, Краснок – Краснокутський район, НВодол – Нововодолазький район. Також у цій колонці використані такі скорочення: бот. зак. – ботанічний заказник, з.п. – залізнична платформа, кв. – квартал лісу, ланд. зак. – ландшафтний заказник, л-во – лісництво, м. – місто, окол. – околиці, р. – річка, с. – село, смт – селище міського типу, ур. – урочище; експозиції схилів вказані латинськими літерами: Е (східний схил), N (північний), NE (північно-східний), SE (південно-східний). Координати місцезнаходжень були встановлені за допомогою онлайн-сервісу Google Maps. Фіксувалася також чисельність особин виду у виявленому локалітеті: дуже рідко – 1–5 особин, зрідка – 6–20 особин, спорадично – 21–50 особин, часто – понад 50 особин.

Більшість виявлених у ході польових досліджень локалітетів рідкісних видів підтверджена гербарними зразками, які передані до гербаріїв Полтавського національного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка (PWU; збори 2009–2013 рр.) та Інституту ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України (KW; збори 2014–2018 рр. та дублети деяких більш давніх зборів).

Назва виду	Місце знахідки	Координати		Дата	Автор	Чисельність
		широта	довгота			
<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	КВ, Борисп, осокове болото біля військового полігону «Дівички»	50,039268	31,220262	06.10.2018	Давидов Д.А., Локтев В.Г.	Часто
- // -	ПЛ, ВБaг, за с. Матяшівка, озеро Вузьке у заплаві р. Псел (правий берег)	49,859074	33,889332	25.05.2010	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Коб, між смт Білики і с. Жирки, заплавне болото на лівому березі р. Ворскла	49,267710	34,285706	10.08.2018	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Коб, смт Білики, у р. Ворскла біля її правого берега	49,258769	34,284279	10.08.2018	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, окол. м. Полтави (Левада), гирло р. Коломак біля шосе Київ-Харків	49,559290	34,599155	23.09.2010	Давидов Д.А.	Зрідка

Назва виду	Місце знахідки	Координати		Дата	Автор	Чисельність
		широта	довгота			
- // -	ПЛ, окол. м. Полтави (Левада), у штучно створеній притоці р. Ворскли (правий берег)	49,559053	34,589886	23.09.2010	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, окол. м. Полтави (с. Вакулєнці), у р. Ворскла біля її лівого берега вище дамби	49,643176	34,600732	25.08.2015	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, окол. м. Полтави (с. Залізничників), гирлова частина р. Коломак неподалік з.п. «Пост-Ворскла»	49,563145	34,603211	31.08.2018	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, окол. м. Полтави (с. Залізничників), у р. Ворскла біля її лівого берега	49,563187	34,596516	31.08.2018	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, Полт, біля с. Тернівщина, у невеликому струмку-притоці р. Ворскла на її лівому березі	49,642897	34,600973	25.08.2015	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ХР, Зм, біля с. Лісне, лівий берег р. Сіверський Дінець	49,739977	36,540814	21.06.2012, 22.06.2012	Давидов Д.А., Яроцька М.О.	Зрідка
- // -	ХР, Зм, біля с. Лісне, озеро Біле на другій терасі р. Сіверський Дінець	49,747417	36,546447	22.06.2012	Давидов Д.А., Яроцька М.О.	Зрідка
<i>Allium ursinum</i> L.	ПЛ, Полт, за с. Розсошенці, ур. «Зарості цибулі ведмежої», дубовий ліс	49,525974	34,494415	15.05.2010, 04.05.2015	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ХР, Зм, за с. Мохнач, кленово-ясеневодубовий ліс на схилі правого берега р. Сіверський Дінець	49,744407	36,533402	21.06.2012	Давидов Д.А., Яроцька М.О.	Часто
<i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker Gawl.) Spreng.	ПЛ, Полт, за с. Рожайівка, бот. зак. «Рожайівський», схил балки	49,576239	34,328837	05.04.2010	Давидов Д.А., Павленко-Баришева В.С. [2]	Зрідка
<i>Carex secalina</i> Willd. ex Wahlenb.	КВ, Ягот, с. Панфили, правий берег р. Супій біля мосту на шосе Київ-Харків	50,210612	31,788168	07.05.2016	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, Полт, за с. Абазівка, берег затоки р. Полузір'я	49,594238	34,349660	09.06.2018	Давидов Д.А., Давидова А.О.	Зрідка
- // -	ПЛ, Решет, між с. Прокопівка і с. Білоконі, ур. «Щербакі», канава у заплаві р. Говтва (правий берег)	49,617889	34,088097	03.06.2013	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, Чут, окол. смт Чутове, піщана ділянка на зниженні лівого берега р. Коломак	49,724505	35,160711	27.05.2010	Давидов Д.А.	Зрідка
<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	ПЛ, НСанж, біля с. Писарівка, берег стариці р. Тагамлик	49,426631	34,592717	03.05.2009	Давидов Д.А.	Дуже рідко
. - // -	ПЛ, Полт, за с. Головач, заплавні луки лівого берега р. Ворскла	49,451933	34,596044	10.05.2009	Давидов Д.А., Павленко-Баришева В.С.	Спорадично
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	ПЛ, Дик, окол. с. Водяна Балка, степовий схил балки (Е експозиція)	49,910280	34,474854	27.03.2014	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Полт, біля с. Жуки, степові схили балок	49,682967	34,477887	04.04.2009	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Полт, за с. Абазівка, степові схили біля соснових насаджень	49,589110	34,340896	05.04.2010	Давидов Д.А., Павленко-Баришева В.С. [2]	Спорадично
- // -	ПЛ, Полт, за с. Бугайівка, степові схили балок	49,659235	34,307528	07.04.2010	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Полт, за с. Микільське, ур. «Триби», дубовий ліс біля залізниці (Чалівське л-во, кв. 46)	49,547567	34,668410	31.03.2010	Давидов Д.А.	Дуже рідко

Назва виду	Місце знахідки	Координати		Дата	Автор	Чисельність
		широта	довгота			
- // -	ПЛ, Полт, між с. Ватажкове і с. Ключники, дубово-сосновий ліс на борівій терасі р. Ворскли	49,488616	34,617347	27.03.2015	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Полт, між с. Головач і с. Ватажкове, на узліссі соснового лісу	49,481061	34,625287	27.03.2015	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Полт, між с. Носівка і с. Червона Долина, степові схили балок	49,627110	34,344972	22.04.2011	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Полт, с. Витівка, схил балки неподалік залізниці	49,611983	34,319083	07.04.2010	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Полт, с. Носівка, на остепненому узліссі Носівського лісу	49,635741	34,371987	22.04.2011	Давидов Д.А.	Зрідка
<i>Gladiolus tenuis</i> M. Bieb.	ПЛ, ВБaг, за с. Матяшівка, заплавні луки правого берега р. Псел	49,860429	33,892551	25.05.2010	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Дик, за с. Писарівщина, на узліссі вільхового лісу у заплаві р. Ворскла	49,844086	34,633770	16.06.2009	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, НСанж, за с. Ключівка, заплавні луки лівого берега р. Ворскла	49,348293	34,344484	20.05.2010	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, окол. м. Полтави (с. Вакуленці), по краях осокового болота на уступі другої тераси р. Ворскла	49,638076	34,600239	02.06.2018	Давидов Д.А., Давидова А.О.	Зрідка
- // -	ПЛ, окол. м. Полтави (с. Лісок), на заплавних луках лівого берега р. Коломак	49,582890	34,621107	10.06.2011	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Полт, за с. Косточки, заплавні луки правого берега р. Полузир'я	49,567345	34,276189	06.06.2010	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Полт, між с. Абазівка і с. Рожайівка, на степовому схилі лівого берега р. Полузир'я	49,591238	34,335381	09.06.2018	Давидов Д.А., Давидова А.О. [2]	Зрідка
- // -	ПЛ, Решет, за с. Прокопівка, заплавні луки правого берега р. Говтва	49,591857	34,080930	07.07.2016	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Решет, між с. Лучки і с. Писаренки, заболочені луки правого берега р. Вільхова Говтва	49,652166	34,182221	21.07.2018	Давидов Д.А.	Зрідка
<i>Iris pineticola</i> Klokov	ПЛ, НСанж, між с. Руденківка і с. Собківка, дубово-сосновий ліс на другій терасі р. Ворскли	49,354262	34,451107	22.04.2014	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Полт, за с. Микільське, ур. «Триби», на пагорбі в сосновому лісі	49,551034	34,652145	31.03.2014	Давидов Д.А.	Дуже рідко
<i>Iris sibirica</i> L.	КВ, Баріш, за с. Перемога, лучні ділянки між полями	50,508836	31,227127	09.08.2016	Давидов Д.А.	Часто
- // -	КВ, Борисп, окол. с. Проців (Сальків), вологі луки заплави р. Дніпро	50,217290	30,802063	04.06.2015	Давидов Д.А., Тимошенко П.А.	Спорадично
- // -	КВ, Бров, за с. Русанів, зниження між полями на лівому березі р. Трубіж	50,512056	31,199704	13.05.2016	Давидов Д.А.	Часто
<i>Fritillaria meleagris</i> L.	ПЛ, Котел, за с. Велика Рублівка, заплавні луки лівого берега р. Мерла	49,940264	34,821418	28.04.2011	Давидов Д.А.	Часто
<i>Fritillaria meleagroides</i> Patrin ex Schult. et Schult. fil.	ПЛ, ВБaг, за с. Матяшівка, заплавні луки правого берега р. Псел	49,860429	33,892551	25.05.2010	Давидов Д.А.	Часто

Назва виду	Місце знахідки	Координати		Дата	Автор	Чисельність
		широта	довгота			
- // -	ПЛ, НСанж, біля с. Писарівка, берег стариці р. Тагамлик	49,426631	34,592717	03.05.2009	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, НСанж, за с. Ключівка, заплавні луки лівого берега р. Ворскла	49,348293	34,344484	20.05.2010	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Полт, за с. Головач, заплавні луки лівого берега р. Ворскла	49,451933	34,596044	10.05.2009	Давидов Д.А., Павленко-Баришева В.С.	Часто
- // -	ПЛ, Полт, за с. Заворскло, заплавні луки правого берега р. Тагамлик	49,444288	34,628874	03.05.2009	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Решет, біля с. Прокопівка, заплавні луки правого берега р. Говтва	49,591857	34,080930	23.04.2014	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, Решет, за с. Лучки, заплавні луки лівого берега р. Вільхова Говтва	49,639870	34,186362	21.07.2018	Давидов Д.А.	Спорадично
<i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.	ПЛ, НСанж, між с. Руденківка і с. Собківка, дубовий ліс на другій терасі р. Ворскли	49,356191	34,452631	22.04.2014	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Полт, за с. Копили, сосновий ліс біля шосе Київ-Харків	49,563122	34,625913	01.05.2010	Давидов Д.А., Павленко-Баришева В.С., Агаркова К.Ю.	Спорадично
- // -	ПЛ, Полт, за с. Микільське, ур. «Триби», дубовий ліс біля залізниці	49,547567	34,668410	01.05.2010	Давидов Д.А., Павленко-Баришева В.С., Агаркова К.Ю.	Спорадично
- // -	ПЛ, Чут, за с. Сторожове, на верхівці схилу у байрачному дубовому лісі	49,681317	34,890774	26.03.2014	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ХР, Зм, окол. с. Першотравневе, дубовий ліс біля дороги	49,672330	36,138138	30.03.2017	Давидов Д.А.	Дуже рідко
<i>Lilium martagon</i> L.	КВ, Борисп, між с. Проців і с. Вишеньки, грабово-дубовий ліс у підніжжя схилу корінного берега р. Дніпро	50,258518	30,753676	10.08.2013	Давидов Д.А., Дацюк В.В.	Дуже рідко
- // -	КВ, Бров, за с. Русанів, осиково-дубовий ліс	50,506052	31,199318	13.05.2016	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	КВ, ПерХм, за с. Дівички, ліщинник біля військового містечка	50,046365	31,243254	29.05.2017, 04.06.2017	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	КВ, ПерХм, між с. Дівички і с. Ковалин, дубовий ліс біля р. Карань	50,041294	31,224504	05.06.2017	Давидов Д.А.	Дуже рідко
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz	ПЛ, Дик, за с. Михайлівка, ур. «Парасоцький ліс», на узліссі грабово-дубового лісу на схилі правого берега р. Ворскла	49,798484	34,612527	20.04.2010	Давидов Д.А., Павленко-Баришева В.С.	Спорадично
- // -	ПЛ, Зіньк, між с. Миські Млини і с. Діброва, кленово-дубовий ліс на схилі правого берега р. Ворскла	49,931673	34,620913	18.05.2010	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, м. Полтава, дубовий ліс біля ставка у Дендропарку біля поля Полтавської битви	49,619076	34,556541	25.03.2015	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, м. Полтава, Пушкарівський ліс	49,582911	34,496653	03.04.2017	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, окол. м. Полтави (біля с. Червоний Шлях), на схилі Монастирської гори, дубовий ліс	49,594255	34,575766	22.04.2010	Давидов Д.А.	Часто

Назва виду	Місце знахідки	Координати		Дата	Автор	Чисельність
		широта	довгота			
- // -	ПЛ, окол. м. Полтави, дубовий ліс на залісненому схилі між з.п. «328 км» і з.п. «Червоний Шлях»	49,598177	34,573406	04.04.2012, 02.05.2014	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Полт, біля с. Жуки, байрачний листяний ліс	49,677163	34,485591	04.04.2009	Давидов Д.А.	Спорадично
	ПЛ, Полт, за с. Великий Тростянець, дубовий ліс	49,500794	34,547161	19.04.2010	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Полт, за с. Розсошенці, ур. «Зарості цибулі ведмежої», дубовий ліс	49,525974	34,494415	15.05.2010, 04.05.2015, 03.04.2017	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Полт, с. Носівка, дубовий ліс	49,636505	34,374369	22.04.2011	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Решет, між с. Демидівка і с. Нова Диканька, листяний ліс у заплаві р. Вільхова Говтва	49,562735	34,206365	03.05.2011	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Чут, біля с. Верхні Рівні, на схилі в дубовому лісі	49,767082	35,170240	06.05.2014	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Чут, за с. Іскрівка, в дубових лісах	49,824389	35,195086	18.04.2009, 06.05.2014, 05.05.2015	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Чут, за с. Сторожове, байрачний дубовий ліс	49,681734	34,893778	26.03.2014	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ХР, Колом, за с. Нагальне, дубовий ліс	49,841348	35,216806	01.05.2014	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ХР, Колом, між с. Шелестове і с. Гуртовівка, дубовий ліс	49,838310	35,232988	01.05.2014, 05.05.2015	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ХР, Краснок, за с. Володимирівка, НПП «Слобожанський», на пагорбі в дубово-сосновому лісі	50,080791	35,291355	11.05.2015	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	ХР, Краснок, між с. Водяне і с. Сонцедарівка, ур. «Дублянський ліс», дубовий ліс	49,937418	35,350623	10.05.2015	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ХР, НВодол, за с. Палатки, дубовий ліс	49,596104	35,754171	06.04.2015	Давидов Д.А.	Часто
<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman et al.	ПЛ, ВБог, за с. Матяшівка, заплавні луки правого берега р. Псел	49,860429	33,892551	25.05.2010	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, Дик, за с. Михайлівка, заплавні луки правого берега р. Ворскла	49,796850	34,613042	10.06.2010	Давидов Д.А., Павленко-Баришева В.С.	Зрідка
- // -	ПЛ, НСанж, за с. Мала Перещепина, ур. «Велике Болото», заболочені луки	49,368083	34,492585	21.06.2009	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, Полт, за с. Абазівка, осокове болото біля затоки р. Полузір'я	49,594544	34,349875	09.06.2018	Давидов Д.А., Давидова А.О.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, Полт, за с. Березівка, заболочені луки у заплаві р. Свинківка	49,699542	34,700869	16.07.2009	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, Полт, за с. Витівка, вологі луки в заплаві р. Дідова Балка	49,610523	34,325198	25.05.2009	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Полт, за с. Головки, заболочені луки	49,745149	34,697878	28.05.2009	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Полт, с. Зінці, заболочена ділянка біля дороги на с. Микільське	49,537089	34,626535	19.06.2009	Давидов Д.А., Павленко-Баришева В.С.	Дуже рідко

Назва виду	Місце знахідки	Координати		Дата	Автор	Чисельність
		широта	довгота			
- // -	ПЛ, Решет, за с. Дмитренки, заплавні луки лівого берега р. Говтва	49,634096	34,095221	07.07.2016	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Решет, за с. Лучки, заплавні луки лівого берега р. Вільхова Говтва	49,639870	34,186362	21.07.2018	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, Чут, окол. смт Чутове, заплавні луки лівого берега р. Коломак	49,723479	35,161162	27.05.2010, 03.07.2016	Давидов Д.А.	Часто
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó	КВ, Борисп, окол. с. Проців (Сальків), берег озера Навальнище	50,215120	30,806312	04.06.2015	Давидов Д.А., Тимошенко П.А.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, Зіньк, біля с. Глинське, на узліссі вільхового лісу	50,022693	34,665287	29.05.2013	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, Котел, за с. Милорадове, заболочені луки у заплаві р. Ковжижа	49,826571	34,743011	22.05.2009	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, Полт, за с. Березівка, заболочені луки у заплаві р. Свинківка	49,699542	34,700869	16.07.2009	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, Полт, за с. Витівка, вологі луки в заплаві р. Дідова Балка	49,610523	34,325198	25.05.2009	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Полт, за с. Головки, заболочені луки	49,745149	34,697878	28.05.2009	Давидов Д.А.	Зрідка
<i>Epiactis helleborine</i> (L.) Crantz	КВ, ПерХм, за с. Гречаники, ліщинник біля р. Карань	50,063710	31,318038	27.05.2018	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	КВ, ПерХм, за с. Студеники, дубово-сосновий ліс біля дороги	50,160715	31,562738	11.07.2018	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Полт, біля с. Сапожине, дубовий ліс	49,456781	34,499418	04.07.2009	Давидов Д.А., Павленко-Баришева В.С.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, Полт, за с. Заборяни, березовий ліс	49,691505	34,666601	16.07.2009	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Полт, між с. Кованьківка і с. Заборяни, зниження у сосновому лісі	49,685210	34,674884	16.07.2009	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Чут, за с. Іскрівка, дубовий ліс	49,824389	35,195086	20.07.2009, 12.07.2014	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Чут, за с. Сторожове, байрачний дубовий ліс на схилі правого берега р. Коломак	49,668348	34,904077	26.07.2009	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ХР, Колом, за с. Гуртовівка, дубовий ліс	49,825708	35,234401	12.07.2014	Давидов Д.А.	Дуже рідко
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	ПЛ, Дик, за с. Михайлівка, ур. «Парасоцький ліс», заболочений ліс у підніжжя схилу правого берега р. Ворскла	49,798235	34,613599	20.04.2010, 10.06.2010	Давидов Д.А., Павленко-Баришева В.С.	Зрідка
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	ХР, Зм, за с. Лісне, березово-сосновий ліс на борівій терасі р. Сіверський Дінець	49,748054	36,546812	22.06.2012	Давидов Д.А., Яроцька М.О.	Дуже рідко
<i>Stipa borysthena</i> Klokov ex Prokudin	КВ, Борисп, на пісках борівій терасі р. Дніпро біля військового полігону «Дівички»	50,031074	31,250528	02.05.2016, 04.06.2017, 18.06.2017	Давидов Д.А.	Часто
- // -	КВ, Борисп, на пісках по березі р. Карань навпроти с. Ковалин	50,045380	31,181735	03.05.2016	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	КВ, ПерХм, за с. Гречаники, на піскуватих луках біля р. Карань	50,068393	31,323445	27.05.2018	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	КВ, ПерХм, за с. Дівички, піщані ділянки на борівій терасі р. Дніпра	50,063325	31,267555	31.05.2015, 28.05.2018	Давидов Д.А.	Часто

Назва виду	Місце знахідки	Координати		Дата	Автор	Чисельність
		широта	довгота			
- // -	КВ, ПерХм, за с. Ковалин, піщана ділянка	50,049024	31,187919	03.05.2016, 18.06.2017	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	КВ, ПерХм, між с. Дівички і с. Ковалин, піскувата ділянка на узліссі дубового лісу біля р. Карань	50,041384	31,225384	05.06.2017	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Зіньк, біля с. Глинське, відслонення пісковиків на схилі правого берега р. Ворскла	50,016737	34,671038	29.05.2013	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Зіньк, біля с. Глинське, піскуваті луки між р. Ворскла та її старим руслом – р. Солом'яник	50,018392	34,680394	29.05.2013	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Полт, за с. Копили (Вовківка), на узліссі дубово-соснового лісу	49,553657	34,637693	01.05.2010	Давидов Д.А., Павленко- Баришева В.С., Агарнова К.Ю.	Зрідка
- // -	ПЛ, Полт, с. Ковалівка, піщана ділянка при дорозі біля житла	49,609927	34,709795	20.05.2009	Давидов Д.А.	Дуже рідко (мабуть, випадково занесено з купою піску)
- // -	ПЛ, Шиш, за с. Ярьськи, піщана ділянка на узліссі соснового лісу біля залізниці	49,796811	33,907949	13.05.2013	Давидов Д.А.	Часто
<i>Stipa capillata</i> L.	КВ, ПерХм, за с. Дівички, ур. «Три Брати», схил кургану	50,095084	31,308012	14.06.2018	Давидов Д.А.	Часто
- // -	КВ, Ягот, за с. Засупоївка, верхів'я схилу до озера Супій поруч з залізницею	50,237272	31,734695	07.08.2018	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	КВ, Ягот, окол. м. Яготин, пагорб біля залізничного мосту на р. Супій	50,241362	31,756346	31.07.2018	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Котел, за с. Лихачівка, ур. «Розрита Могила», схил кургану	49,946250	34,756809	15.07.2010	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Луб, с. Терни, схил правого берега р. Сула біля залізниці	49,975958	33,007073	15.07.2009, 13.05.2010, 27.09.2010	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Маш, біля с. Сахнівщина, на пагорбі коло залізниці між з.п. «34 км» і роз'їздом «Сухий»	49,436239	34,984491	02.08.2009	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Маш, між смт Машівка і с. Селещина, на схилі правого берега р. Тагамлик неподалік залізниці	49,452395	34,861882	09.08.2009, 27.08.2016	Давидов Д.А.	Зрідка
	ПЛ, Маш, окол. с. Сахнівщина, верхів'я схилу балки (N експозиція)	49,440928	34,991658	06.05.2013	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Полт, біля с. Витівка, схил до залізниці біля з.п. «303 км»	49,612427	34,315650	25.07.2009, 21.07.2018	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Полт, за с. Абазівка, на степовому схилі балки відразу за дачами	48,587750	34,342720	03.04.2014, 20.08.2015, 09.06.2018	Давидов Д.А. [2]	Часто

Назва виду	Місце знахідки	Координати		Дата	Автор	Чисельність
		широта	довгота			
- // -	ПЛ, Полт, за с. Рожаївка, бот. зак. «Рожаївський», степові схили балок	49,576239	34,328837	17.07.2018	Давидов Д.А. [2]	Часто
- // -	ПЛ, Полт, західні окоп. с. Бугаївка, степовий схил балки біля ставка	29,662499	34,313150	08.07.2009	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Полт, між с. Абазівка і с. Рожаївка, на степових схилах біля соснових посадок	49,589110	34,340896	03.04.2014, 20.08.2015, 17.07.2018	Давидов Д.А., Гордійчук А.Д. [2]	Часто
- // -	ПЛ, Полт, між с. Малі Козуби і с. Михайлики, схил балки	49,492873	34,324277	17.07.2009	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Полт, між с. Носівка і с. Червона Долина, степовий схил балки	49,627110	34,344972	28.06.2010	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Полт, між с. Рожаївка і с. Васьки, схил балки на лівому березі р. Полузір'я	49,572788	34,316928	17.07.2018	Давидов Д.А. [2]	Часто
- // -	ПЛ, Полт, між с. Уманцівка і с. Бугаївка, схили балок	49,647177	34,287702	08.07.2009	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Полт, с. Косточки, степові схили балок на правому березі р. Полузір'я	49,590476	34,270508	06.06.2010, 20.08.2015, 20.07.2018	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Решет, за с. Дмитренки, пологий степовий схил лівого берега р. Говтва	49,627119	34,108353	07.07.2016	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Решет, за с. Шкурупії, степовий схил правого берега р. Говтва	49,659077	34,090714	07.05.2015	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Решет, між с. Прокопівка і с. Білоконі, ур. «Щербакі», на остепненому узліссі байрачного лісу на правому березі р. Говтва	49,614775	34,085221	03.06.2013, 23.04.2014	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Решет, окоп. с. Нова Диканька, бот. зак. «Новодиканський», степові схили балок	49,579044	34,229325	06.06.2010	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Решет, с. Андріївка, схил правого берега р. Полузір'я біля кладовища	49,552017	34,253014	06.06.2010	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Решет, смт Решетилівка, остепнена ділянка по вул. Чумацькій	49,576756	34,094607	21.07.2010	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, Чут, між смт Чутове і с. Черняхівка, ланд. зак. «Лизняна Балка», степові схили	49,733549	35,161634	27.05.2010, 07.08.2010	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Чут, смт Скороходове, на пагорбі біля залізниці	49,775969	35,062392	20.07.2009, 24.07.2011, 09.08.2018	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Шиш, за с. Сагайдак, пагорби біля залізниці у напрямку станції «Братешки»	49,701672	34,013821	22.07.2010, 23.07.2018	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Шиш, між с. Сагайдак і с. Федунка, на пагорбах біля залізниці	49,748086	33,957559	23.07.2018	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ХР, Колом, за с. Вдовичине, степовий схил правого берега долини р. Коломак	49,798867	35,234101	12.07.2014	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ХР, Колом, між с. Гуртовівка і с. Вдовичине, схил балки	49,804884	35,233865	12.07.2014	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ХР, НВодол, за с. Нова Мерефа, степові схили балок біля з.п. «Липкуватівка»	49,736315	35,982325	09.07.2018	Давидов Д.А.	Часто
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr.	ПЛ, Чут, між смт Чутове і с. Черняхівка, ланд. зак. «Лизняна Балка», степові схили	49,733923	35,159746	27.05.2010	Давидов Д.А.	Часто

Назва виду	Місце знахідки	Координати		Дата	Автор	Чисельність
		широта	довгота			
<i>Stipa pennata</i> L.	КВ, ПерХм, за с. Дівички, степовий схил балки між полями	50,092296	31,298281	06.05.2016, 14.06.2018	Давидов Д.А.	Часто
- // -	КВ, ПерХм, за с. Дівички, схил до ставка на північ від села	50,091759	31,296822	14.06.2018	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Маш, біля с. Сахнівщина, на пагорбі коло залізниці між з.п. «34 км» і роз'їздом «Сухий»	49,436239	34,984491	06.05.2013, 27.08.2018	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Решет, між с. Андріївка і с. Демидівка, схили балки біля ставка	49,556165	34,232372	06.06.2010	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Чут, за с. Петрівка (Чапаєве), на пагорбі біля залізниці між з.п. «Сторожовий» і станцією «Кочубеївка»	49,729055	34,958408	11.05.2014	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ХР, Валк, за с. Високопілля, на пагорбах біля залізниці між з.п. «Мар'їне» і станцією «Ков'яги»	49,921461	35,507691	11.05.2014, 09.08.2018	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ХР, Валк, між смт Ков'яги і с. Гринців Ріг, остепнені ділянки біля залізниці	49,923036	35,582879	11.05.2014	Давидов Д.А.	Спорадично
<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch	ПЛ, Полт, між с. Абазівка і с. Рожайівка, на степовому схилі лівого берега р. Полузир'я	49,591238	34,335381	09.06.2018	Давидов Д.А., Давидова А.О. [2]	Часто
- // -	ПЛ, Полт, с. Витівка, схил балки NE експозиції	49,611983	34,319083	25.05.2009	Давидов Д.А.	Спорадично
<i>Crambe maritima</i> L.	ПЛ, Маш, за с. Калинівка, на насипі залізниці біля мосту між з.п. «32 км» і з.п. «34 км»	49,438332	34,937327	12.05.2015	Давидов Д.А.	Зрідка (адвентивна популяція)
<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	КВ, ПерХм, за с. Дівички, ур. «Три Брати», схил кургану	50,095084	31,308012	14.06.2018	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, Полт, біля с. Витівка, схил балки SE експозиції	49,610161	34,321722	27.05.2009	Давидов Д.А., Куземко А.А., Русина С.	Зрідка
- // -	ПЛ, Полт, за с. Рожайівка, бот. зак. «Рожайівський», схил балки	49,575738	34,323730	17.07.2018	Давидов Д.А. [2]	Дуже рідко
- // -	ПЛ, Полт, між с. Малі Козуби і с. Михайлики, схил балки	49,492873	34,324277	17.07.2009	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Полт, с. Косточки, степовий схил правого берега р. Полузир'я	49,585523	34,267761	06.06.2010, 03.05.2011, 20.07.2018	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Решет, за с. Шкурупії, степовий схил правого берега р. Говтва	49,659077	34,090714	07.05.2015	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Решет, окол. с. Нова Диканька, бот. зак. «Новодиканський», степові схили балок	49,579044	34,229325	06.06.2010, 03.05.2011	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Решет, с. Андріївка, схил правого берега р. Полузир'я біля кладовища	49,552017	34,253014	06.06.2010	Давидов Д.А.	Спорадично
<i>Securigera elegans</i> (Pančić) Lassen	ПЛ, Зіньк, між с. Міські Млини і с. Діброва, на узліссі кленово-дубового лісу	49,931673	34,620913	18.05.2010, 13.07.2010	Давидов Д.А. [1]	Зрідка

Назва виду	Місце знахідки	Координати		Дата	Автор	Чисельність
		широта	довгота			
<i>Adonis vernalis</i> L.	ПЛ, Полт, біля с. Бугаївка, узлісся байрачного липово-дубового лісу	49,656596	34,302121	08.07.2009, 07.04.2010, 24.06.2014, 06.05.2015	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Полт, біля с. Витівка, схил до залізниці біля з.п. «303 км»	49,612427	34,315650	01.05.2009, 07.05.2015	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Полт, за с. Абазівка, степові схили біля соснових насаджень	49,589110	34,340896	05.04.2010, 03.04.2014	Давидов Д.А., Павленко-Баришева В.С. [2]	Спорадично
- // -	ПЛ, Полт, між с. Абазівка і с. Рожайівка, на степовому схилі лівого берега р. Полузир'я	49,591238	34,335381	09.06.2018	Давидов Д.А., Давидова А.О. [2]	Спорадично
- // -	ПЛ, Полт, між с. Носівка і с. Червона Долина, степовий схил балки	49,627110	34,344972	25.05.2009, 22.04.2011	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ПЛ, Полт, між с. Рожайівка і с. Васьки, схил балки на лівому березі р. Полузир'я	49,572788	34,316928	17.07.2018	Давидов Д.А. [2]	Спорадично
- // -	ПЛ, Полт, с. Витівка, схил балки НЕ експозиції	49,611983	34,319083	25.05.2009, 07.04.2010	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Полт, с. Носівка, на остепненому узліссі Носівського лісу	49,635741	34,371987	28.06.2010, 22.04.2011	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Полт, за с. Рожайівка, бот. зак. «Рожайівський», схил балки	49,576239	34,328837	05.04.2010, 03.04.2014	Давидов Д.А., Павленко-Баришева В.С. [2]	Зрідка
	ПЛ, Решет, між с. Андріївка і с. Демидівка, схили балки біля ставка	49,556165	34,232372	03.05.2011	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Решет, окол. с. Нова Диканька, бот. зак. «Новодиканський», степові схили балок	49,579044	34,229325	03.05.2011	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Решет, с. Андріївка, схил правого берега р. Полузир'я біля байрачного лісу	49,560236	34,258851	03.05.2011	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ХР, Валк, за с. Гвоздьове, на степовому схилі правого берега р. Коломак	49,887409	35,355256	24.07.2011	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ХР, Колом, за с. Вдовичине, степовий схил правого берега долини р. Коломак	49,798867	35,234101	12.07.2014, 05.05.2015	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ХР, Колом, між с. Гуртовівка і с. Вдовичине, схил балки	49,804884	35,233865	12.07.2014, 05.05.2015	Давидов Д.А.	Часто
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill.	ПЛ, Полт, за с. Зінці, сосновий ліс біля дороги на с. Микільське	49,537200	34,630183	31.03.2014	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Полт, за с. Копили (Вовківка), дубово-сосновий ліс біля залізниці (Чалівське л-во, кв. 38)	49,553796	34,638101	01.05.2010	Давидов Д.А., Павленко-Баришева В.С., Агаркова К.Ю.	Зрідка
- // -	ПЛ, Полт, за с. Микільське, ур. «Триби», сосновий ліс	49,551034	34,652145	31.03.2014	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	ПЛ, Полт, між с. Терешки і с. Микільське, на вирубці соснового лісу	49,547219	34,641802	31.03.2014	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ХР, Зм, біля с. Лісне, сосновий ліс на борівій терасі р. Сіверський Дінець	49,743964	36,543185	20.06.2012	Давидов Д.А., Яроцька М.О.	Зрідка
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill.	КВ, Баріш, за с. Коржі, пагорб у сосновому лісі біля дороги на с. Дернівка	50,349644	31,353513	27.07.2016	Давидов Д.А.	Дуже рідко

Назва виду	Місце знахідки	Координати		Дата	Автор	Чисельність
		широта	довгота			
- // -	КВ, Борисп, на пісках та в соснових лісах біля військового полігону «Дівички»	50,031074	31,250528	03.09.2015, 02.05.2016, 06.10.2018	Давидов Д.А.	Спорадично
- // -	КВ, Борисп, окол. с. Вишеньки, сосновий ліс на схилі корінного берега р. Дніпро	50,267626	30,747668	27.07.2012	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	КВ, ПерХм, за с. Дівички, на піщаному узліссі соснового лісу	50,050816	31,246913	17.04.2016, 19.06.2016, 15.04.2017, 18.06.2017, 07.04.2018	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, НСанж, між с. Руденківка і с. Собківка, дубово-сосновий ліс на другій терасі р. Ворскли	49,354262	34,451107	22.04.2014	Давидов Д.А.	Дуже рідко
- // -	ПЛ, Полт, за с. Заборяни, у соснових лісах Руднянського л-ва (кв. 72, 73, 82, 83)	49,694295	34,665507	05.05.2009	Давидов Д.А.	Зрідка
- // -	ПЛ, Полт, за с. Копили (Вовківка), сосновий ліс біля залізниці	49,554075	34,637500	01.05.2010	Давидов Д.А., Павленко- Баришева В.С., Агаркова К.Ю.	Спорадично
- // -	ПЛ, Полт, за с. Копили, на узліссі соснового лісу біля шосе Київ-Харків	49,563122	34,625913	01.05.2010	Давидов Д.А., Павленко- Баришева В.С., Агаркова К.Ю.	Зрідка
- // -	ПЛ, Полт, між с. Носівка і с. Червона Долина, степовий схил балки	49,627110	34,344972	25.05.2009	Давидов Д.А.	Часто
- // -	ХР, Зм, біля с. Лісне, сосновий ліс на боровій терасі р. Сіверський Дінець	49,743964	36,543185	20.06.2012	Давидов Д.А., Яроцька М.О.	Зрідка
- // -	ХР, Нводол, між с. Ватутіне і с. Рокитне, сосновий ліс борової тераси р. Мож	49,785208	35,958529	06.07.2018	Давидов Д.А.	Зрідка
<i>Salix starkeana</i> Willd.	КВ, Бров, за с. Вільне, заболочене узлісся березово-дубового лісу	50,598488	30,991093	14.09.2018	Давидов Д.А., Винокуров Д.С., Ширяєва Д.В.	Зрідка
<i>Scrophularia vernalis</i> L.	ПЛ, Дик, за с. Михайлівка, ур. «Парасоцький ліс», грабово-дубовий ліс на схилі правого берега р. Ворскла	49,798484	34,612527	20.04.2010, 10.06.2010, 02.05.2015	Давидов Д.А.	Зрідка

Варто згадати також, що в гербарії Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України (KW) зберігається один зі зразків, зібраний автором і визначений як *Cypripedium calceolus* L. з такою етикеткою: «Полтавська обл., Полтавський р-н, зах. окол. с. Бугаївки, на узліссі байрачного липово-дубового лісу. Дуже рідко. Єдина сучасна знахідка у Лівобережному Ліссестепу. 08.VII.2009». Нещодавно цей зразок, що має інвентаризаційний номер 00109891, був процитований у статті В. І. Мельника зі співавторами (Мельник та ін. ..., 2018). Спочатку ця рослина була визначена нами як *Platanthera bifolia* (саме під цією назвою вона зазначена в одній з наших попередніх публікацій

(Давидов, 2011)), що, безперечно, є помилковим. Під час неодноразових відвідувань цього локалітету у 2009, 2014 і 2017 рр. нам траплялися тільки вегетуючі особини, тому ми досі не зовсім впевнені у правильності їхньої видової ідентифікації. Можливо, насправді цитований зразок належить не до *Cypripedium calceolus*, а до *Veratrum nigrum* L. чи *V. album* L. (= *V. lobelianum* Bernh.).

Найбільшою кількістю місцезнаходжень представлені *Stipa capillata* (31 локалітет), *Tulipa quercetorum* (19), *Adonis vernalis* (15), *Salvinia natans* (12), *Anacamptis palustris*, *Pulsatilla pratensis*, *Stipa borysthonica* (по 11), *Crocus reticulatus* (10 локаліте-

тів) – можна стверджувати, що в даному регіоні ці види є одними з найпоширеніших серед созологічно цінних. Натомість, поодинокі (в єдиному місцевостанні) за період досліджень зафіксовані *Bulbocodium versicolor*, *Fritillaria meleagris*, *Listera ovata*, *Ornithogalum boucheanum*, *Platanthera bifolia*, *Salix starkeana*, *Scrophularia vernalis*, *Securigera elegans*, *Stipa lessingiana*, локальність трапляння цих видів,

безперечно, обумовлена не тільки скороченням чисельності їхніх популяцій, а й іншими причинами (недостатньо повне вивчення нами усіх областей та районів, обмежена кількість виїздів у весняний період тощо). Тому вивчення особливостей поширення видів з «Червоної книги України» на території Лівобережного Лісостепу в майбутньому необхідно продовжувати.

Література

1. Давидов Д.А. Нові види для флори лісів Роменсько-Полтавського геоботанічного округу. *Укр. бот. журн.*, 2011, 68(2): 195–204.
2. Давидов Д.А., Гомля Л.М. Анований список флори Рожайського ботанічного заказника та прилеглих до нього степових ділянок (Полтавська обл.). *Вісник проблем біології і медицини*. 2016, 4(1): 83–87.
3. Мельник В.І., Шиндер О.І., Несин Ю.Д. Поширення *Surgipedium calceolus* (Orchidaceae) в Україні. *Укр. бот. журн.*, 2018, 75(1): 20–32.
4. *Червона книга України. Рослинний світ*. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.

Давидова Анастасія Олександрівна
 Інститут ботаніки імені М. Г. Холодного НАН України, м. Київ

РОСЛИНИ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ НА ТЕРИТОРІЇ НПП «ДЖАРИЛГАЦЬКИЙ» (ХЕРСОНЬСЬКА ОБЛ.)

Дані щодо місцезростань перерахованих нижче видів з Червоної книги України було отримано під час збору матеріалів для літопису природи НПП «Джарилгацький» у період із 2014 до 2018 року. Всього наводимо 9 видів, які зафіксовано у 59 локаціях. З них 7 видів (56 локалітетів) зафіксовано у межах острова Джарилгач і тільки 2 види (3 локалітети) – на материкових ділянках парку. Декілька видів з материкової частини, видові назви яких не були з'ясовані за браком матеріалу для визначення або наводилися за усними повідомленнями, було вирішено не подавати в цей перелік. Існуючі матеріали щодо видів ЧКУ, які було вказано саме для острова Джарилгач, але не підтверджені гербарними зборами, фотомате-

ріалами або координатами, в цій публікації також не враховувалися з огляду на необхідність висвітлення дійсного сучасного стану раритетної фракції флори НПП. Матеріали досліджень було використано для аналізу синтаксонів, у складі яких були види з ЧКУ, як діагностичних або супутніх (Шапошникова, 2017).

У таблиці ми використовуємо такі скорочення: 33 – заповідна зона; S – площа, яку займає угруповання (при неможливості підрахувати окремо особини); * – інформація щодо багаточисельного для НПП виду вказується тільки у вигляді чотирьох крайніх точок розповсюдження; ос. – особини (кількість вказано приблизно ≈ або точно у випадку незначної кількості особин).

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигвинній системі		Дата знахідки	Кількість особин/S	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Anacamptis coriophora</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon & M.W. Chase	о. Джарилгач, 33	46,027470	32,976530	22.05.2015	≈60 ос.	Давидова А.О. Дзеркаль В.М.
- // -	- // -	46,022600	32,990070	22.05.2015	17 ос.	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	18.05.2016	5 ос.	Давидова А.О.
- // -	- // -	- // -	- // -	18.05.2016	≈20 ос.	- // -
- // -	- // -	46,021860	32,991020	18.05.2016	7 ос.	- // -
- // -	- // -	46,021830	32,991106	18.05.2016	10 ос.	- // -
- // -	- // -	46,021050	32,997320	18.05.2016	4 ос.	- // -
<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon & M.W. Chase	Біля будинку лісників	46,019421	33,014836	07.06.2015 25.05.2016 09.06.2017 10.06.2018	20 ос. 8 ос. 3 ос. 6 ос.	- // -
- // -	- // -	46,019533	33,014509	07.06.2015 25.05.2016 09.06.2017 10.06.2018	≈30 ос. ≈60 ос. ≈20 ос. ≈35 ос.	- // -
- // -	Біля ставків лісників	46,018561	33,013538	25.05.2016	14 ос.	- // -
- // -	- // -	46,017603	33,014069	25.05.2016	6 ос.	- // -
- // -	За південною межею 33	46,014785	33,003067	25.05.2017	3 ос.	- // -
<i>Chrysopogon gryllus</i> (L.) Trin*	о. Джарилгач, найпівнічніша точка	46,027900	32,962000	01.08.2014	Декілька дес. ос.	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Кількість особин/S	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Найпівденніша точка	46,008792	33,023116	25.05.2017	Деякі дес. ос.	- // -
- // -	Найзахідніша точка	46,024963	32,820821	22.07.2018	1 ос.	- // -
- // -	Найсхідніша точка	46,013011	33,046876	09.07.2018	S≈15 ос.	- // -
<i>Cladium mariscus</i> Pohl subsp. <i>martii</i> (Roem. & Schult.) T.V. Egorova	о. Джарилгач, біля коси Глибока (приморська частина)	46,015430	32,949200	03.07.2017	S≈ 25 м ²	Давидова А.О., Давидов Д.А.
- // -	- // -	46,01517	32,946767	09.07.2017	S≈ 30 м ²	- // -
- // -	- // -	46,01472	32,939683	- // -	S≈ 10 м ²	- // -
- // -	- // -	46,01578	32,93535	- // -	S≈ 50 м ²	- // -
- // -	- // -	46,01543	32,94920	- // -	S≈ 12 м ²	- // -
- // -	33	46,02042	32,99140	- // -	S≈ 10 м ²	- // -
- // -	33	46,02050	32,994283	- // -	S≈ 10 м ²	- // -
- // -	Напроти коси Синя (з боку моря)	46,012169	33,026270	07.08.2018	S≈ 70 м ²	Давидова А.О., Орлова К.С.
- // -	Біля будинку лісників	46,018844	33,015413	12.07.2016	S≈ 15 м ²	Давидова А.О.
<i>Crambe maritima</i> L.	Р-н маяків, східна окраїна	46,014212	33,067933	11.09.2014	5 ос.	- // -
- // -	- // -	46,013244	33,064006	11.09.2014	3 ос.	- // -
- // -	- // -	46,014361	33,075851	10.07.2015	5 ос.	Давидова А.О., Дзеркаль В.М., Захарова М.Я.
- // -	- // -	46,013676	33,062697	- // -	7 ос.	- // -
- // -	- // -	46,014530	33,081005	- // -	10 ос.	- // -
- // -	Коса Глибока	46,042642	46,042642	03.08.2015 (остання дата знахідки, зруйновано місцезростання)	5 ос.	Давидова А.О.
- // -	- // -	46,045101	32,940329	02.07.2018	8 ос.	Давидова А.О., Давидов Д.А.
- // -	- // -	46,035861	32,916226	03.08.2017	4 ос.	Давидова А.О.
<i>Frankenia pulverulenta</i> L.	Околиці с. Лиманське, Скадовський р-н	46,10393	32,671783	13.07.2017	≈100 ос.	Давидова А.О., Давидов Д.А.
- // -	Околиці с. Красне, Скадовський р-н	46,115616	32,793616	14.07.2017	≈100 ос.	- // -
<i>Stipa borysthena</i> Klokov ex Prokudin	о. Джарилгач, за південною межею 33	46,014414	32,978810	23.05.2015	≈100 ос.	Давидова А.О., Дзеркаль В.М.
- // -	- // -	46,01432	32,97896	22.05.2015	≈50 ос.	- // -
- // -	- // -	46,01375	32,98048	23.05.2015	≈50 ос.	- // -
- // -	- // -	46,01405	32,98070	23.05.2015	≈110 ос.	- // -
- // -	- // -	46,01311	32,97545	23.05.2015	5 ос.	- // -
- // -	- // -	46,01389	32,97399	23.05.2015	≈30 ос.	- // -
- // -	- // -	46,01456	32,97376	23.05.2015	≈60 ос.	- // -
- // -	- // -	46,01561	32,97233	23.05.2015	≈40 ос.	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Кількість особин/S	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Біля коси Глибока (приморська частина)	46,01302	32,93615	25.05.2016	≈80 ос.	Давидова А.О.
- // -	- // -	46,019567	32,935737	20.07.2018	≈40 ос.	- // -
- // -	Найзахідніша точка широкої частини	46,022647	32,851422	21.07.2018	7 ос.	- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	Околиці м. Скадовськ	46,122300	32,869000	13.08.2017	≈80 ос.	- // -
<i>Trachomitum venetum</i> (L.) Woodson s.l. (<i>T. venetum</i> subsp. <i>russanovii</i> (Pobed.) Yena et Moysienko)	Р-н маяків, східна окраїна	46,013530	33,064807	11.09.2014	≈40 ос.	- // -
- // -	- // -	46,013676	33,062697	11.09.2014	≈10 ос.	- // -
- // -	- // -	46,011605	33,049704	11.09.2014	≈500 ос.	- // -
- // -	- // -	46,013602	33,072835	25.07.2016	≈30 ос.	
- // -	Біля будинку лісників	46,019672	33,014606	25.05.2016	≈50 ос.	- // -
- // -	- // -	46,010133	33,019754	25.05.2016	≈20 ос.	- // -
- // -	Біля коси Глибока (приморська частина)	46,012660	32,933033	12.07.2016	≈10 ос.	- // -
- // -	Найзахідніша точка широкої частини острова	46,023666	32,828183	21.07.2018	≈200 ос.	- // -
- // -	Коса	46,034563	32,744173	07.08.2017	≈100 ос.	- // -
- // -	- // -	46,046206	32,678813	10.08.2017	≈10 ос.	- // -
- // -	- // -	46,046206	32,678813	10.08.2017	≈100 ос.	- // -
- // -	- // -	46,046907	32,676807	10.08.2017	≈30 ос.	- // -

Література

1. Шапошникова А.О. Синфітосозологічні дослідження рослинності острова Джарилгач. *Чорноморськ. бот. ж.*, 2017, 13(3): 278–294 с.

Данько Ганна Вікторівна

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, м. Чернігів

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В ЧЕРНІГІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Дані, представлені в таблиці, зібрано під час виїздів з 2014 по 2018 роки. Виїзди здійснювали в ході навчально-польової весняно-літньої практики студентів НУЧК ім. Т. Г. Шевченка; керівник практики – д. б. н., професор Лукаш Олександр Васильович (Національний університет «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка). Значну допомогу в проведенні практики надав Попруга Володимир Михайлович (вчитель Семаківської ЗОШ І-ІІ ступенів Ріпкинського району).

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		широта	довгота		
<i>Galanthus nivalis</i> L.	За 3 км на південь від с. Красне Чернігівського р-ну Чернігівської обл.	51,260410	31,282828	24.04.17	Лукаш О. В., Данько Г. В.
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	Ліс сосновий чорничний за 3,5 км на захід від с. Зубахи Ріпкинського р-ну Чернігівської обл.	51,747732	30,756688	30.05.18	Данько Г. В., Попруга В. М.
<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	Р. Снов, біля Седнівської ГЕС, Чернігівської обл.	51,630699	31,580880	27.09.17	Данько Г. В.
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soó	Сирий мішаний ліс за 1,5 км на північний захід від с. Мохначі Ріпкинського р-ну Чернігівської обл.	51,748091	30,762408	25.05.18	Данько Г. В., Попруга В. М.
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó	Вологе зниження біля с. Петрики Ріпкинського р-ну Чернігівської обл.	51,728935	30,831898	16.06.17	Данько Г. В.
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	1,5 км на північний захід від с. Мохначі Ріпкинського р-ну Чернігівської обл.	51,749273	30,758807	06.06.14, 30.05.18	Данько Г. В.
<i>Diphasiastrum complanatum</i> (L.) Holub	Сосновий ліс на околиці с. Коробки Ріпкинського р-ну Чернігівської обл.	51,740088	30,707335	30.05.18	Данько Г. В., Попруга В. М.
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	1,5 км на північ від с. Мохначі Ріпкинського р-ну Чернігівської обл.	51,752206	30,773789	20.06.14	Данько Г. В., Лукаш О. В., Попруга В. М.
<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.	Мішаний ліс за 2 км на північний захід від с. Зубахи Ріпкинського р-ну Чернігівської обл.	51,759062	30,781187	20.06.14	Данько Г. В., Лукаш О. В., Попруга В. М.
<i>Cypripedium calceolus</i> L.	Мішаний ліс на схід від с. Кратинь Ріпкинського р-ну Чернігівської обл.	51,780637	30,856103	30.05.18 (дата останнього спостереження)	Відкрив популяцію – Попруга В. М.
<i>Iris sibirica</i> L.	Волога лука при в'їзді до лісу на південний схід від с. Кратинь Ріпкинського р-ну Чернігівської обл.	51,777317	30,846634	30.05.18	Данько Г. В., Лукаш О. В., Попруга В. М.

Дзеркаль Вікторія Миколаївна,
Пономарьова Альона Анатоліївна
Національний природний парк «Нижньодніпровський»,
м. Херсон

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, В НПП «НИЖНЬОДНІПРОВСЬКИЙ» ТА НА ПРИЛЕГЛИХ ТЕРИТОРІЯХ

Дані щодо поширення рослин, які включено до дніпровський» були зібрані під час польових досліджень 2017-18 рр. Червоної книги України, на території НПП «Нижньо-

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		широта	довгота		
<i>Anacamptis coriophora</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Окол. с. Виноградне	46,48716	32,16571	16.05.17	Дзеркаль В.М., Пономарьова А.А.
<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Окол. с. Виноградне	46,49662	32,11821	16.05.17	- // -
<i>Anacamptis picta</i> (Loisel.) R.M. Bateman	Окол. с. Виноградне	46,48584	32,1649	16.05.17	- // -
<i>Crambe maritima</i> L.	Ланшафтний заказник «Олександрівський»	46,63339	32,01286	13.05.17	Дзеркаль В.М.
<i>Leucojum aestivum</i> L.	Ботанічний заказник «Шаби»	46,49631	32,12071	16.05.17	- // -
- // -	Окол. с. Геройське	46,50317	31,93518	16.05.17	- // -
<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	Окол. с. Виноградне	46,49529	32,12614	16.05.17	- // -
- // -	- // -	46,49558	32,12038	16.05.17	- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	Ботанічний заказник «Софіївський»	46,59777	32,23762	13.05.17	Дзеркаль В.М., Пономарьова А.А.
- // -	- // -	46,59251	32,23956	18.05.18	Дзеркаль В.М.
- // -	Ланшафтний заказник «Олександрівський»	46,63741	32,00853	13.05.17	Дзеркаль В.М., Пономарьова А.А.
- // -	Окол. с. Микільське	46,72506	32,85925	31.03.17	Дзеркаль В.М.
- // -	- // -	46,72904	32,85776	31.03.17	- // -
<i>Stipa lesingiana</i> Trin. et Rupr.	Окол. с. Микільське	46,72353	32,85855	31.03.17	- // -
<i>Tulipa hypanica</i> Klokov et Zoz	Окол. с.Понятівка	46,73755	32,88866	31.03.17	- // -
- // -	Окол. с. Тягинка	46,76699	33,0417	31.03.17	- // -
- // -	- // -	46,76518	33,0424	19.05.18	- // -
- // -	Окол. с. Микільське	46,72398	32,85839	31.03.17	- // -
- // -	- // -	46,72291	32,85911	31.03.17	- // -
- // -	- // -	46,72592	32,85953	31.03.17	- // -

Драбинюк Галина В'ячеславівна
 Регіональний ландшафтний парк «Приінгульський»,
 Новобузький район, Миколаївська область

ВІДОМОСТІ ПРО МІСЦЕЗРОСТАННЯ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В РЛП «ПРИІНГУЛЬСЬКИЙ»

Сучасний перелік судинних рослин, занесених до Червоної книги України, що зростають на території РЛП «Приінгульський» та джерела інформації про їх наявність на території парку опубліковані раніше (Драбинюк, 2017). Нижче наведені дані про нові місцезростання та підтверджені вже відомі місцезнаходження рідкісних видів, виявлені під час маршрутних обстежень території парку протягом 2016–2018 рр.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker Gawl.) Spreng.	Схили балки Табірна в околицях с. Софіївка	47,682995	32,383076	6.06.2016; 21.03.2017; 13.04.2018	Локалітет на площі близько 5 га, щільність на різних ділянках від 5-10 до 50-100 особин на 1 м ²	Драбинюк Г.В., Шепель О.В.
- // -	Схил балки, яка впадає у ставок біля с. Новоантонівка	47,755681	32,451176	13.04.2018	Локалітет на площі близько 0,3 га, щільність на різних ділянках від 5-10 до 50 особин на 1 м ²	Драбинюк Г.В., Шовковий С.С.
- // -	Схили балки в околицях с. Щасливе	47,686340	32,329506	7.06.2016	Локалітет на площі 0,02 га, зростає розріджено	Драбинюк Г.В., Алексенко О.
<i>Iris pontica</i> Zapal.	Схил балки, яка впадає в р. Інгул в околицях с. Софіївка	47,696662	32,383542	13.04.2018; 5.05.2018	Локалітет на площі 0,07 га	Драбинюк Г.В.
- // -	- // -	47,718447	32,391026	16.05.2017; 30.05.2018	Локалітет на площі 0,04 га	- // -
- // -	Схил правого берега р. Інгул на південь від с. Пелагеївка	47,722894	32,342586	6.06.2016	Локалітет на площі 0,01 га	Драбинюк Г.В., Шепель О.В.
- // -	Схил лівого берега р. Інгул між балками Гадюча та Сагайдак	47,741136	32,381982	25.07.2018	Локалітет на площі 0,01 га	Драбинюк Г.В.
<i>Eremogone cephalotes</i> (M. Bieb. Fenzl.	Схил балки Сагайдак	47,744351	32,400850	25.07.2018	Малочисельний локалітет до 20 особин на площі 0,02 га	Драбинюк Г.В., Козаченко С.В.
<i>Gymnospermium odessanum</i> (DC.) Takht.	На схилах балки в околицях с. Щасливе	47,684612	32,330171	21.03.2017; 12.04.2018	Куртини площею 0,5–2 м ² та більші ділянки зі щільністю до 165 різновікових особин на 1 м ² на загальній площі 0,05 га	Драбинюк Г.В., Шепель О.В., Алексенко О.
- // -	На правому березі р. Інгул в околицях с. Пелагеївка	47,728018	32,345565	16.05.2017	Локалітет на площі 0,015 га	Шепель О.В., Драбинюк Г.В.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	На правому березі р. Інгул між сс. Пелагеївка та Софіївка	47,719855	32,344877	16.05.2017	Локалітет на площі 0,01 га	Драбинюк Г.В., Шепель О.В.
<i>Caragana scythica</i> (Kom.) Pojark.	На схилі виярку на лівому березі річки Інгул	47,709828	32,375581	30.05.2018	Локалітет на площі 0,02 га	Драбинюк Г.В.
- // -	На схилі балки Сагайдак	47,744086	32,401066	5.06.2016; 28.05.2017; 25.07.2018	Локалітет на площі 0,02 га	- // -
- // -	- // -	47,753405	32,427591	29.05.2018	Зростає розріджено на ділянці площею 0,02 га	Драбинюк Г.В., Козаченко С.В.
- // -	- // -	47,748935	32,423854	29.05.2018	Зростає розріджено на ділянці площею 0,01 га	Драбинюк Г.В.
- // -	- // -	47,746348	32,408333	29.05.2018	Розріджено на ділянці площею 0,01 га	- // -
<i>Chamaecytisus graniticus</i> (Rehmann) Rothm.	На схилі балки на лівому березі р. Інгул в околицях с. Розанівка	47,780872	32,384430	24.07.2018	2 куртини на ділянці площею 0,01 га	Драбинюк Г.В., Завірюха В.М.
<i>Astragalus odessanus</i> Besser.	Схил балки околицях с. Пелагеївка	47,725247	32,333266	6.06.2016	4 особини на площі 0,01 га	Драбинюк Г.В.
- // -	На схилі лівого берега р. Інгул в околицях с. Софіївка	47,683459	32,375242	7.06.2016	1 особина	- // -
- // -	Схили балки в околицях с. Щасливе	47,685931	32,328930	7.06.2016	До 10 особин на ділянці площею 0,06 га	- // -
- // -	На схилі лівого берега річки Березівка	47,797258	32,415845	15.05.2017	6 особин на ділянці площею 0,05 га	Драбинюк Г.В.
<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.)	На правому березі р. Інгул (Рябчуків сад)	47,772944	32,379229	3.05.2018	20 генеративних особин на площі 0,01 га	Драбинюк Г.В., Римчук А.С.
- // -	У тальвезі балочки на правому березі р. Інгул в околицях с. Новорозанівка	47,752625	32,359409	3.05.2018	5 генеративних особин	- // -
- // -	На лівому березі р. Інгул в околицях с. Розанівка	47,796941	32,380690	4.05.2018	2 генеративні особини	Драбинюк Г.В.
<i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.	У тальвезі балочки на правому березі р. Інгул в околицях с. Новорозанівка	47,752625	32,359409	3.05.2018	25 генеративних особин	Драбинюк Г.В., Римчук А.С.
- // -	На лівому березі р. Інгул (біля балки Воронові ворота)	47,766139	32,372095	4.05.2018	Біля 50 генеративних особин на ділянці 0,01га	Драбинюк Г.В., Завірюха В.М.
<i>Genista scythica</i> Pacz.	На схилах балки в околицях с. Щасливе	47,683035	32,332036	7.06.2016; 29.05.2017; 30.05.2018	Локалітет на площі близько 1 га, на окремих ділянках із проективним покриттям до 30 %	Драбинюк Г.В.
- // -	Схили балки Табірна в околицях с. Софіївка	47,682292	32,380687	29.05.2017	Розріджено на ділянці 0,01 га	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Схил лівого берега р. Березівка	47,794799	32,398952	10.10.2017	Локалітет на площі 0,01га	- // -
<i>Stipa graniticola</i> Klokov	Скелі на лівому березі р. Березівка	47,798951	32,400106	28.05.2017	Локалітет на площі 0,015 га	Дідух Я.П., Драбинюк Г.В.
- // -	Скелі на південь від с. Розанівка	47,772784	32,381868	28.05.2017	Локалітет на площі 0,02 га	- // -
- // -	Гирло Гадючої балки	47,745315	32,372,540	28.05.2017	Локалітет на площі близько 0,1 га	- // -
<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch	Схил Гадючої балки	47,748451	32,375291	28.05.2017	Локалітет на площі близько 0,2 га	- // -
<i>Tulipa hyranica</i> Klokov & Zoz.	На схилі лівого берега р. Інгул в околицях с. Софіївка	47,680673	32,371934	7.06.2016 12.04.2018	На площі біля 7 га, щільність на деяких ділянках 100–200 різновікових особин	Драбинюк Г.В.
- // -	На схилі правого берега р. Інгул в околицях с. Цясливе	47,681628	32,333282	7.06.2016 12.04.2018	Локалітет на площі близько 3,5 га, щільність на деяких ділянках від 160 до 250 різновікових особин	- // -
- // -	На схилі правого берега р. Інгул в околицях с. Пелагеївка	47,725257	32,343805	6.06.2016	Локалітет на площі близько 0,1 га	- // -

Література

1. Драбинюк Г.В. Рослини Червоної книги України у регіональному ландшафтному парку «Приінгульський» (Миколаївська область). У зб.: *Заповідна справа у Степовій зоні України (до 90-річчя від створення Надморських заповідників): матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції* (Урзуф, 14–15 березня 2017 р.). Серія «Conservation Biology in Ukraine». Вип. 2, т. 2. Київ, 2017, с. 69–71.

Дьякова Ольга Василівна,
Дьяков Віктор Анатолійович
Національний природний парк «Святі Гори»,
Святогірськ, Донецька обл.

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

Матеріал зібраний у ході інвентаризації флори національного природного парку «Святі Гори» у 2009–2018 роках, а на решті території Донецької області – у 2018 році під час обстеження ділянок, пропонує для створення об'єктів ПЗФ місцевого значення. За результатами обстежень подані наукові обґрунтування необхідності заповідання територій.

Вид	Місце знахідки	X	Y	Дата	Автор / автори
<i>Matthiola fragrans</i> Bunge	Крейдяні схили правого берега р. Біленька поблизу с. Марково Костянтинівського р-ну	48,654803	37,770484	11.08.2018	Дьякова О.В., Дьяков В.А.
<i>Caragana scythica</i> (Ком.) Pojark.	Схили правого берега р. Калка поблизу с. Анадоль Волноваського р-ну	47,459294	37,563821	18.08.2018	- // -
<i>Onosma tanaitica</i> Klok.	Крейдяні схили правого берега р. Біленька поблизу с. Марково Костянтинівського р-ну	48,654803	37,770484	11.08.2018	- // -
<i>Artemisia hololeuca</i> Bieb. ex Bess.	Крейдяні схили правого берега р. Біленька поблизу с. Марково Костянтинівського р-ну	48,654803	37,770484	11.08.2018	- // -
<i>Iris pineticola</i> Klok.	Поблизу с. Богородичне Слов'янського р-ну	49,025847	37,516279	4.05.2016	Трискиба С.Д., Дьякова О.В., Дьяков В.А.
<i>Anacamptis coriophora</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase s.l.	Поблизу м. Святогірськ	49,028756	37,593796	31.05.2010	Дьякова О.В.
- // -	Поблизу с. Богородичне Слов'янського р-ну	49,027106	37,517368	2.06.2010	- // -
<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Поблизу м. Святогірськ	49,029157	37,551126	9.06.2015	Дьяков В.А., Дьякова О.В.
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	Поблизу с. Богородичне Слов'янського р-ну	49,018423	37,531869	14.06.10	Бронсков О.І., Дьякова О.В.
<i>Stipa capillata</i> L.	Урочище Граничне на схід від с. Некременне Олександрівського р-ну	48,824745	37,156296	4.08.2018	Дьякова О.В., Дьяков В.А.
- // -	Схили правого берега р. Сухий Торець поблизу м. Слов'янськ	48,823707	37,505973	4.08.2018	Дьякова О.В., Дьяков В.А.
- // -	Крейдяні схили правого берега р. Біленька поблизу с. Марково Костянтинівського р-ну	48,654803	37,770484	11.08.2018	- // -
- // -	Схили балки в околицях м. Костянтинівка	48,567119	37,650074	11.08.2018	- // -
- // -	Схили правого берега р. Суха Плотва в околицях с. Спорне Бахмутського р-ну	48,818334	38,238087	11.08.2018	- // -
- // -	Схили балки на північному сході від станції Виймка Донецької залізниці (Бахмутський р-н)	48,794884	38,163861	11.08.2018	- // -

Вид	Місце знахідки	X	Y	Дата	Автор / автори
- // -	Схили балки на північ від с. Дубово-Василівка Бахмутського р-ну	48,680785	37,920804	11.08.2018	- // -
- // -	Схили правого берега р. Калка поблизу с. Анадоль Волноваського р-ну	47,459294	37,563821	18.08.2018	- // -
- // -	Схили правого берега р. Кальчик на північ від села Лазарівка Волноваського р-ну	47,488530	37,456955	18.08.2018	- // -
- // -	Схили берегів р. Малий Кальчик поблизу с. Новоолексіївка Волноваського р-ну	47,390348	37,583888	18.08.2018	- // -
- // -	Схили правого берега р. Кальчик поблизу с. Сонячне Волноваського р-ну	47,405105	37,428706	18.08.2018	- // -
- // -	Балкові схили на південь від села Удачне Покровського р-ну	48,219617	37,007048	18.08.2018	- // -
- // -	Балкові схили на південному заході від с. Майдан Слов'янського р-ну	48,809237	37,219059	7.10.2018	- // -
- // -	Схили р. Казенний Торець поблизу м. Дружківка	48,568755	37,519048	7.10.2018	- // -
<i>Stipa lessingiana</i> Tren. et Rupr.	Схили балки на північному сході від станції Виймка Донецької залізниці (Бахмутський р-н)	48,794884	38,163861	11.08.2018	- // -
<i>Stipa ucrainica</i> P. Smirn.	Схили правого берега р. Черкаська на південь від с. Новомиколаївка Слов'янського р-ну	48,867228	37,364910	4.08.2018	- // -
- // -	Крейдяні схили правого берега р. Біленька поблизу с. Марково Костянтинівського р-ну	48,654803	37,770484	11.08.2018	- // -

Література

1. Дьякова О.В. Нове місцезнаходження *Iris pineticola* Klok. в НПП «Святі Гори». У зб.: *Заповідна справа у Степовій зоні України (до 90-річчя від створення Надморських заповідників): матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції* (Урзуф, 14–15 березня 2017 р.). Серія «Conservation Biology in Ukraine». Вип. 2, т. 2. Київ, 2017, с. 72–74.

Іванець Вікторія Юрївна
Український Антарктичний центр, м. Київ

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ І ВИДІВ, ЗАНЕСЕНИХ ДО РЕЗОЛЮЦІЇ 6 БЕРНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ, В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ ТА АР КРИМ

Деякі знахідки рідкісних рослин в околицях Києва,
Сумській області та Криму в період 2012- 2018 рр.

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
<i>Trapa natans</i> L.	50,449	30,569	м. Київ , пляж Довбичка	27.06.2018	Іванець В.Ю.
<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	50,467	30,545	м. Київ, озеро Бабине	10.07.2017	- // -
<i>Utricularia intermedia</i> Hayne	51,370	33,690	Сумська обл., система оросильних каналів, заблочені, біля села Спадщина	10.07.2018	- // -
- // -	50,207	30,695	Київська область, Козинський заказник, озеро	15.07.2016	- // -
<i>Nymphoides peltata</i> (S.G. Gmel.) O. Kuntze	52,333	33,307	м. Грем'яч, Чернігівська область	10.09.2018	- // -
- // -	50,207	30,695	Київська область, Козинський заказник, озеро	15.07.2017	- // -
<i>Anacamptis pyramidalis</i> (L.) Rich.	45,008	35,378	АР Крим, біля Феодосії	06.06.2012	- // -
<i>Lobaria pulmonaria</i> (L.) Hoffm.	44,782	34,469	АР Крим, Північне Демерджи, на початку спуску в Генеральське, на деревах	25.04.2012	- // -
<i>Paeonia tenuifolia</i> L.	44,798	34,457	АР Крим, біля с. Генеральське, лівий берег річки Учан Су	25.04.2012	- // -
<i>Pulsatilla taurica</i> Juz.	44,798	34,457	АР Крим, біля с. Генеральське, лівий берег річки Учан Су	25.04.2012	- // -
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill	50,566	30,451	м. Київ	26.04.2018	- // -
- // -	50,217	30,638	Київська обл., заказник Обухівський	19.04.2016	- // -
<i>Jurinea cyanooides</i> (L.) Rchb.	51,235278	33,913333	Путівльський р-н	05.07.2018	- // -

Ільмінська Любов Олександрівна

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ВКЛЮЧЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Наведені знахідки рідкісних видів рослин в околицях села Дзензелівка (Маньківський район, Черкаська область).

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигнній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		широта	довгота		
<i>Galanthus nivalis</i> L.	Околиці с. Дзензелівка, широколистяний ліс	48,956014	30,215297	01.04.2018	Ільмінська Л.О.
<i>Scopolia carniolica</i> Jacq.	- // -	48,955630	30,212179	05.05.2018	- // -
<i>Allium ursinum</i> L.	- // -	48,999984	30,229435	04.05.2018	- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	Околиці с.Юрпіль, схил р. Гірський Тікич	48,998406	30,533185	20.08.2018	- // -

Конякін Сергій Миколайович

Державна установа «Інститут еволюційної екології НАН України», м. Київ

ЗНАХІДКИ РАРИТЕТНИХ ВИДІВ РОСЛИН НА ТЕРИТОРІЇ ЧЕРКАСЬКОЇ І КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

Наведені знахідки реєстрації рідкісних та зникаючих видів рослин, які включені до Червоної книги України (Червона ..., 2009) та зростають на територіях двох адміністративних областей України: Черкаської (м. Сміла, села Гуляйгородок, Плоске, Мале Старосілля, Сунки, Тернівка Смілянського р-ну; с. Бучак Канівського р-ну; м. Кам'янка, с. Райгород Кам'янського р-ну; м. Чигирин Чигиринського р-ну; м. Черкаси Черкаського р-ну) та Київської (м. Київ, с. Хотів Києво-Святошинського р-ну).

Результати експедиційних досліджень, які проводилися в 2009–2011 р., увійшли до науково-дослідної роботи Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління Міністерства екології та природних ресурсів України: «Наукове опрацювання

описів, схем, розроблення концепцій Дністровського, Південно-Українського, Сіверсько-Донецького, Бузького, Галицько-Слобожанського природних коридорів» (2011 р., № Д/Р 0111U005209), а також були використані при написанні дисертаційної роботи (Конякін, 2015).

Наведено місцезростання дев'яти видів вищих судинних рослин, а саме представників родин *Alliaceae* Borkh. (*Allium ursinum* L.); *Orchidaceae* Juss.: (*Neottia nidus-avis* (L.) Rich, *Dactylorhiza maculata* (L.) Soo., *D. incarnata* (L.) Soo.); *Poaceae* Barnhart: (*Stipa pennata* L., *S. capillata* L.); *Fabaceae* Lindl.: (*Astragalus dasyanthus* Pall.); *Iridaceae* Juss.: (*Crocus reticulatus* Steven ex Adams.); *Ranunculaceae* Juss.: (*Pulsatilla pratensis* (L.) Mill. s.l.).

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
Черкаська область						
<i>Allium ursinum</i> L.	с. Сунки, Смілянський р-н, лісові екосистеми	49,226459	32,032283	20.05.2011	400 м ²	Конякін С.М.
– // –	Заповідне урочище «Юрова гора», с. Плоске, Смілянський р-н, лісові екосистеми	49,272600	31,826355	08.05.2010	17 м ²	– // –
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	Заповідне урочище «Юрова гора», с. Плоске, Смілянський р-н, лісові екосистеми	49,272627	31,826014	23.08.2015	1 м ² (9 особин)	– // –
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l.	ДП «Смілянське лісове господарство», околиці с. Залевки, Смілянський р-н, галявина	49,246447	31,926491	21.04.2011	12 м ² (11 особин)	– // –
– // –	Дахнівське лісництво, Черкаський р-н, борві екосистеми	49,471299	31,964260	17.04.2017	46 особин	– // –
<i>Stipa pennata</i> L.	Заповідне урочище «Шаєва гора», с. Гуляйгородок, Смілянський р-н, степові екосистеми	49,267617	32,108223	08.05.2011	1402 м ²	– // –
– // –	с. Бучак, околиці Бучацького озера, Канівський р-н, степові екосистеми	49,866773	31,434632	12.05.2012	480 м ²	– // –
<i>S. capillata</i> L.	с. Тернівка, Смілянський р-н, петрофітні екосистеми р. Гнилий Ташлик	49,136373	31,844590	15.07.2011	2 м ²	– // –
– // –	м. Кам'янка, петрофітні та степові екосистеми Тясминського каньйону	49,041334	32,083596	25.07.2011	3500 м ²	– // –

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
- // -	м. Чигирин, парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва Замкова гора, степові екосистеми	49,073291	32,660311	10.07.2013	Локус № 1 4725 м ²	- // -
- // -	- // -	49,073391	32,659623	- // -	Локус № 2 240 м ²	- // -
- // -	- // -	49,073624	32,659583	- // -	Локус № 3 336 м ²	- // -
- // -	- // -	49,073642	32,661013	- // -	Локус № 4 4800 м ²	- // -
- // -	- // -	49,073694	32,659942	- // -	Локус № 5 10 м ²	- // -
- // -	- // -	49,074521	32,65786	- // -	Локус № 6 70000 м ²	- // -
- // -	с. Райгород, Кам'янський р-н, степові екосистеми	49,107760	31,983193	06.08.2013	38 м ²	- // -
- // -	Південна околиця м. Чигирин, скіфський курган	49,060414	32,661846	11.08.2014	28 м ²	- // -
- // -	м. Сміла, урочище Козиреве, степові екосистеми	49,214312	31,934242	07.09.2014	Локус № 1 15,87 м ²	- // -
- // -	- // -	49,21432	31,934452	- // -	Локус № 2 21,02 м ²	- // -
- // -	- // -	49,214391	31,934263	- // -	Локус № 3 32,76 м ²	- // -
- // -	- // -	49,214442	31,934205	- // -	Локус № 4 8,4 м ²	- // -
- // -	- // -	49,214354	31,934092	- // -	Локус № 5 12 м ²	- // -
- // -	- // -	49,214662	31,934143	- // -	Локус № 6 650 м ²	- // -
- // -	- // -	49,214453	31,933867	- // -	Локус № 7 4 м ²	- // -
- // -	- // -	49,214502	31,933777	- // -	Локус № 8 28 м ²	- // -
- // -	- // -	49,214935	31,933027	- // -	Локус № 9 384 м ²	- // -
- // -	- // -	49,214563	31,93325	- // -	Локус № 10 6 м ²	- // -
- // -	- // -	49,214926	31,932457	- // -	Локус № 11 37,5 м ²	- // -
- // -	- // -	49,214942	31,932298	- // -	Локус № 12 24,4 м ²	- // -
<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	м. Чигирин, ППСМ Замкова гора, степові екосистеми	49,07453	32,65786	10.07.2013	1 м ² (6 особин)	- // -
- // -	м. Сміла, урочище Козиреве, степові екосистеми	49,21492	31,93237	03.08.2018	1 м ² (3 особини)	- // -
- // -	- // -	49,21489	31,93257	- // -	1 м ² (5 особин)	- // -
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams.	с. Мале Старосілля, Смілянський р-н, галявина	49,279610	31,691711	02.04.2018	15 м ²	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
– // –	м. Сміла, урочище Козиреве, степові екосистеми	49,214933	31,932989	08.04.2018	3 м ² (9 особин)	– // –
Київська область						
<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soo	с. Хотів, лучні екосистеми струмка Віта	50,328877	30,486606	04.06.2018	5 м ² (3 особини)	Конякін С.М., Жигаленко О.А.
– // –		50,328647	30,485279	– // –	1 м ² (1 особина)	– // –
<i>D. incarnata</i> (L.) Soo	с. Хотів, лучні екосистеми, струмка Віта	50,328877	30,486606	– // –	13 м ² (8 особин)	Конякін С.М., Жигаленко О.А.
– // –	– // –	50,328647	30,485279	– // –	3 м ² (2 особини)	– // –
<i>N. nidus-avis</i> (L.) Rich.	м. Київ, ППСПМ «Феофанія», лісові екосистеми	50,336032	30,491216	21.05.2018	25 м ² (11 особин)	Конякін С.М.

Література

1. Червона книга України. Рослинний світ. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.
2. Конякін С.М. Регіональна екомережа Черкаської області: географічні засади формування і розвитку: дис. ... канд. геогр. наук: спец. 11.00.11 «Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів». Одеса, 2015, 381 с.

Красова Ольга Олександрівна,
Шоль Галина Назарівна,
Баранець Микола Олександрович
Криворізький ботанічний сад НАН України,
м. Кривий Ріг

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ВКЛЮЧЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, У ПРАВОБЕРЕЖНОМУ СТЕПУ

Основу цього повідомлення становлять матеріали, зібрані під час експедицій співробітниками відділу природної флори Криворізького ботанічного саду НАН України (КБС), які проводились у 2009–2018 роках у рамках виконання бюджетних науково-дослідних робіт – «Дослідження рідкісних та зникаючих видів рослин Правобережного степового Придніпров'я (хорологія, еколого-біологічні особливості, інтродукція)», «Дослідження флори та популяцій рідкісних видів рос-

лин на природних та антропогенно змінених територіях у басейні річки Інгулець та стан їх охорони», «Цено-тичні, флористичні зміни та морфоструктурні адаптації видів у природних і штучних угрупованнях посушливого Правобережного Степу в зв'язку з глобальним потеплінням». Також використані дані О.О. Красової, отримані в ході виконання дисертаційної роботи «Природна флора та рослинність схилів причорноморської частини басейну р. Інгулець».

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигратній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Allium savranicum</i> Besser	Дніпропетровська обл., смт Широке, сосновий ліс, на пісках по лів. бер. р. Інгулець	47,696201	33,242084	02.08.2003 06.08.2015	галявина в сосновому насадженні на арені, 0,1 га	Кучеровський В.В. (KRW) (Кучеровський, Шоль, 2010); Красова О.О.
<i>Allium scythicum</i> Zoz	Миколаївська обл., Єланецький р-н, заповідник «Єланецький степ»	47,542095	32,038146	15.06.2011		Кучеровський В.В., Провоженко Т.А., Баранець М.О. (KRW)
<i>Astragalus henningii</i> (Steven) Boriss.	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, мікрорайон Східний-2, оз. Солоне, степові схили	47,939568	33,455965	27.04.2000; 30.04.2018	культивується в КБС	Кучеровський В.В., Шоль Г.Н., Красова О.О. (KRW) (Кучеровський, 2004; Кучеровський, Шоль, 2010); Баранець М.О., Шоль Г.Н.
--/--	Дніпропетровська обл., Широківський р-н, ок. с. Червона Поляна (1,5 км на південний захід), б. Зелена	47,852123	33,176398	21.06.2012; 17.05.2018	схил прав. борту балки; близько 3 га	Красова О.О.; Красова О.О., Шоль Г.Н., Павленко А.О.
--/--	Миколаївська обл., Березнегуватський р-н, ок. с. Велике Артакове (1 км на півн. захід), б. Найденова	47,229154	33,055800	30.04.2005; 26.04.2013	виположена прибалкова ділянка, близько 20 особин	Сметана О.М., Красова О.О. (KRW) (Кучеровський, Шоль, 2010); Красова О.О.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Astragalus odessanus</i> Besser	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, мікрорайон Східний-2, оз. Солоне, степові схили	47,939378	33,458508	27.04.2000; 30.04.2018		Кучеровський В.В., Шоль Г.Н., Красова О.О., (KRW) (Кучеровський, Шоль, 2010); Баранець М.О., Шоль Г.Н.
--	Кіровоградська обл., Долинський р-н, ок. с. Першотравневе, б. Грекова, степові схили	48,140997	32,824500	13.05.2014		Кучеровський В.В., Шоль Г.Н., Баранець М.О., Красноштан О.В.
--	Дніпропетровська обл., Криворізький р-н, ок. с. Терноватка – ок. с. Іскрівка Петровського р-ну Кіровоградської обл., схили по прав. бер. р. Інгулець	48,155155	33,355875	11.07.1990; 23.06.1994; 08.06.2016		Кучеровський В.В., Приймачук В.В., Кучеровський В.В., Томчук Г.Н. (KRW) (Кучеровський, Шоль, 2010); Баранець М.О., Шоль Г.Н., Красова О.О.
--	Дніпропетровська обл., Криворізький р-н, ок. с. Недайвода, схили по лів. бер. р. Інгулець	48,120298	33,330641	18.04.2012		Кучеровський В.В., Шоль Г.Н., Баранець М.О., Провоженко Т.А. (KRW)
--	Дніпропетровська обл., Софіївський р-н, ок. с. Володимирівка, круті схили по прав. бер. р. Базавлук	48,049484	34,163282	08.06.2011		Кучеровський В.В., Шоль Г.Н., Провоженко Т.А., Сіренко Т.В. (KRW)
--	Миколаївська обл., Казанківський р-н, с. Сергіївка (0,8 км на південь), схил прав. бер. р. Висунь	47,455618	32,946552	11.05.2013	кілька десятків особин у трав'яних угрупованнях між заростями терену	Красова О.О.
--	Миколаївська обл., Бащтанський р-н, ок. с. Свобода, бас. р. Громоклії	47,383235	32,228084	16.06.2011		Кучеровський В.В., Баранець М.О., Провоженко Т.А. (KRW)
--	Миколаївська обл., Бащтанський р-н, ок. с. Привільне, бас. р. Громоклії	47,449629	32,292420	17.06.2011		--
* <i>Astragalus ponticus</i> Pall.	Дніпропетровська обл., П'ятихатський р-н, ок. с. Богдано-Надіївка	48,404832	33,559441	27.06.2013	степові схили; культивується в КБС	Кучеровський В.В., Шоль Г.Н., Кондратенко Ю.В. (KRW) (Кучеровський та др., 2013; Кучеровський та ін., 2016б)
--	Дніпропетровська обл.: ок. с. Демурино-Варварівка П'ятихатського р-ну – с. Новомихайлівка Софіївського р-ну	48,245742- 48,237719; 48,241763	33,689308- 33,686057; 33,689292	09.06.2016	степові та лучно-степові схилі угруповання	Баранець М.О., Шоль Г.Н. (Баранець, Шоль, 2017)

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
--	Дніпропетровська обл., Широківський р-н, ок. с. Ганнівка, б. Кобильня	47,526339	33,348953	07.07.1999 07.06.2016		Кучеревський В.В., Шоль Г.Н., Красова О.О. (KRW) (Кучеревський и др., 2013; Кучеревський та ін., 2016б); Красова О.О., Шоль Г.Н., Баранець М.О.
--	Дніпропетровська обл., Софіївський р-н: ок. с. Володимирівка, прав. бер. р. Базавлук	48,049125	34,162595	08.06.2011	круті схили	Кучеревський В.В., Шоль Г.Н., Провоженко Т.А., Сіренко Т.В. (KRW) (Кучеревський и др., 2013; Кучеревський та ін., 2016б)
<i>Caragana scythica</i> Pojark.	Миколаївська обл., ок. смт Березнегувате, лів. бер. р. Висунь	47,289291	32,859629	31.05.2010		Кучеревський В.В., Провоженко Т.А., Баранець М.О., Цуренков А.Д. (KRW)
--	Миколаївська обл., Баштанський р-н, ок. с. Свобода, бас. р. Громоклія	47,381208	32,230755	16.06.2011		Кучеревський В.В., Провоженко Т.А., Баранець М.О. (KRW)
** <i>Carex secalina</i> Willd. ex Wahlenb.	Кіровоградська обл., Петровський р-н, ок. с. Ганнівка, заплава р. Жовта	48,230531	33,425786	01.06.2016		Кучеревський В.В., Баранець М.О., Шоль Г.Н., Сіренко Т.В. (Баранець, Шоль, 2017)
<i>Centaurea paczoskii</i> Kotov ex Klokov	Херсонська обл., Велико-олександрівський р-н, північна ок. с. Новогродневе	47,160989	32,999814	12.07.2015	у демураційних піщано-степових угрупованнях на місці соснових насаджень, близько 2 га	Красова О.О.
*** <i>Chamaecytisus graniticus</i> (Rehmann) Rothm.	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, схил лів. бер. р. Саксагань	47,951661	33,428953	09.04.2013	відслонення вапняків і мергелів; участь виду 5–10 % проєктивного покриття	Красова О.О. (Красова, 2014)
--	Дніпропетровська обл., Широківський р-н, ок. с. Ганнівка, схил правого відгалуження б. Кобильня	47,524199	33,319024	06.1999; 20.09.2017	деградоване насадження сосни кримської	Кучеревський В.В., Шоль Г.Н., Красова О.О. (KRW); Красова О.О.
**** <i>Chrysocyathus wolgensis</i> (Steven ex DC.) Holub (<i>Adonis wolgensis</i> Steven)	Дніпропетровська обл., П'ятихатський р-н, ок. с. Демурино- Варварівка, балка по лів. бер. р. Демурина	48,243790	33,691784	09.06.2016		Шоль Г.Н., Баранець М.О.
--	Дніпропетровська обл., Криничанський р-н, ок. с. Надія, бас. р. Рекалова	48,255214	34,109574	05.04.2012		Кучеревський В.В., Шоль Г.Н., Сіренко Т.В., Провоженко Т.А. (KRW)

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
--/–	Дніпропетровська обл., Криворізький р-н, ок. с. Кудашівка	47,950819	33,086801	15.03.2014		Кучеревський В.В., Павленко А.О. (KRW)
--/–	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, б. Приворотна	48,147400	33,579247	04.05.2018	степові схили	Шоль Г.Н., Красова О.О., Баранець М.О.
***** <i>Colchicum versicolor</i> Ker-Gawl. (<i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker-Gawl.) Spreng.)	Дніпропетровська обл., Криворізький р-н, ок. с. Данилівка (колишне с. Кіровка)	47,920034	33,168039	01.04.2011	степові схили; вид культивується в КБС	Тротнер В.В., Кучеревський В.В., Цуренков А.Д. (KRW) (Кучеревський та ін., 2012)
--/–	Дніпропетровська обл., Криворізький р-н, ок. с. Кудашівка	47,950819	33,086801	15.03.2014		Кучеревський В.В., Павленко А.О. (KRW)
<i>Crambe maritima</i> L. (<i>C. pontica</i> Steven ex Rupr.)	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Першотравневий залізорудний відвал (Тернівський р-н)	48,125403	33,566797	1998 26.05.2011 2017	на територію Криворіжжя потрапив у результаті господарської діяльності людини з черепашником, поширюється на порушених землях та вздовж доріг; культивується в КБС	Кучеревський В.В., Томчук Г.Н. (Кучеревський, Шоль, 2010); Кучеревський В.В., Провоженко Т.А., Баранець М.О. (KRW); Баранець М.О., Красова О.О. (Павленко, Красова, 2018)
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	Дніпропетровська обл., Широківський р-н, східна ок. с. Радевичеве, схил лів. бер. р. Інгулець,	47,654263	33,245086	10.03.2013	близько 10 га, степові ценози	Красова О.О., Таран Я.В.
--/–	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, західна ок. сел. Зелене, схил правого борту б. Зелена	47,759484	33,203154	04.2015	кам'янистий степ	Красова О.О., Лисогор Л.П.
--/–	Дніпропетровська обл., Криворізький р-н, ок. с. Недайвода, лів. бер. р. Інгулець	48,120298	33,330641	18.04.2012		Кучеревський В.В., Шоль Г.Н., Провоженко Т.А., Баранець М.О. (KRW) (Сіренко, 2014б)
--/–	Дніпропетровська обл., Апостолівський р-н, ок. с. Адамівка, верхів'я р. Базавлук	48,317856	34,193343	25.03.2015	степові схили	Кучеревський В.В., Сіренко Т.В. (KRW)
--/–	Дніпропетровська обл., Криничанський р-н, ок. с. Надія, бас. р. Рекалова	48,255214	34,109574	05.09.2012		Кучеревський В.В., Шоль Г.Н., Провоженко Т.А., Сіренко Т.В. (KRW) (Сіренко, 2014б)

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
--	Дніпропетровська обл., Софіївський р-н, ок. с. Володимирівка	48,048840	34,164762	15.04.2009	степові схили	Кучеровський В.В., Шоль Г.Н., Провоженко Т.А., Баранець М.О., Цуренков А.Д. (KRW) (Сіренко, 2014б)
***** <i>Cymbosma borysthenica</i> (Pall. ex Schlecht.) Klokov et Zoz	Миколаївська обл., Баштанський р-н, ок. с. Свобода, басейн р. Громоклія	47,383765	32,227011	16.06.2011		Кучеровський В.В., Провоженко Т.А., Баранець М.О. (KRW)
--	Дніпропетровська обл., Апостолівський р-н, ок. с. Червоний Запорожець	47,692674	33,925916	13.07.2011		Кучеровський В.В., Баранець М.О., Сіренко Т.В. (KRW)
--	Дніпропетровська обл., Нікопольський р-н, ок. с. Криничувате, схили прав. бер. р. Солоня	47,911132	34,316590	12.07.2011		Кучеровський В.В., Сіренко Т.В., Провоженко Т.А., Баранець М.О. (KRW)
--	Дніпропетровська обл., Софіївський р-н, ок. с. Володимирівка, схили прав. бер. р. Базавлук	48,049197	34,162252	18.06.2011		Кучеровський В.В., Шоль Г.Н., Сіренко Т.В., Провоженко Т.А. (KRW)
--	Дніпропетровська обл., Широківський р-н, вище с. Шестірна, б. Комарова	47,590239	33,273776	11.05.2018		Красова О.О., Шоль Г.Н., Баранець М.О.
<i>Elytrigia stipifolia</i> (Czern. ex Nevski) Nevski	Херсонська обл., ок. с. Давидів Брід, вапнякові схили вздовж прав. бер. р. Інгулець	47,236328	33,132027	02.06.2009		Кучеровський В.В., Цуренков А.Д. (KRW)
<i>Eremogone cephalotes</i> (M. Bieb.) Fenzl.	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, сел. Зелене (3 км на північний захід); б. Зелена	47,753176	33,188261	12.05.2012; 08.06.2016; 28.07.2018	схил лівого відгалуження балки (нижче залізниці); культивується в КБС	Красова О.О. (Красова, 2012; Красова, Сметана, 2012); Красова О.О., Шоль Г.Н., Баранець М.О., Красова О.О., Лисогор Л.П.
--	Дніпропетровська обл., Широківський р-н, ок. с. Полтавка (2,5 км на північний схід), б. Зелена	47,787240	33,178133	22.06.2012	схил лівого відгалуження балки (вище залізниці)	Красова О.О. (Красова, 2012; Красова, Сметана, 2012)
--	Миколаївська обл., Баштанський р-н, ок. с. Свобода, басейн р. Громоклія	47,383765	32,227011	16.06.2011		Кучеровський В.В., Провоженко Т.А., Баранець М.О. (KRW)
<i>Genista scythica</i> Pacz.	Дніпропетровська обл., Широківський р-н, ок. с. Новолатівка, ПП «Відслонення аркозових пісковиків»	47,760023	33,228758	28.04.2015		Шоль Г.Н., Баранець М.О., Сищикова О.В. (Шоль та ін, 2015)

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
--	Миколаївська обл., Березнегуватський р-н, ок. с. Висунськ, прав. бер. р. Висунь	47,277085	32,816563	29.05.2003; 01.06.2010	вапнякові відслонення	Красова, Баранець (KRW) (Кучеревський, Шоль, 2010); Кучеревський В.В., Провоженко Т.А., Баранець М.О., Цуренков А.Д. (KRW)
--	Херсонська обл., Бериславський р-н, ок. с. Козацьке, б. Шилова	46,825467	33,322124	02.06.2011		Кучеревський В.В., Провоженко Т.А., Баранець М.О. (KRW)
--	Миколаївська обл., Баштанський р-н, ок. с. Привільне	47,449629	32,292420	17.06.2011		Кучеревський В.В., Провоженко Т.А., Баранець М.О. (KRW)
<i>Goniolimon graminifolium</i> (Aiton) Boiss.	Херсонська обл., Велико-олександрівський р-н, півд. ок. с. Благодатівка, лів. бер. р. Інгулець	47,166467	32,996300	12.07.2015	аренні піски	Красова О.О.
--	Миколаївська обл., Березнегуватський р-н, ок. с. Біла Криниця	47,214216	33,127359	05.08.2018	галявина в насадженні сосни на арені р. Інгулець	Красова О.О.
<i>Gymnospermium odessanum</i> (DC.) Takht.	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, пам'ятка природи «Сланцеві скелі»	47,941066	33,388566	1894; 1927; 27.04.2006; 11.04.2018	культивується в КБС	Акінф'єв І.Я. (Акинфиев, 1894; Кучеревський, 2004); Котов М.І. (Котов, 1927; Кучеревський, 2004); Кучеревський В.В. (Кучеревський, Шоль, 2010; Сметана та ін. 2014); Баранець М.О., Красова О.О., Шоль Г.Н.
<i>Iris pontica</i> Zapal.	Кіровоградська обл., Долинський р-н, б. Грекова в ок. с. Першотравневе	48,142314	32,825077	13.05.2014	степові схили	Кучеревський В.В., Шоль Г.Н., Баранець М.О., Красноштан О.В.
--	Дніпропетровська обл., Широкивський р-н, ок. с. Червона Поляна (2 км на півд. захід), б. Зелена	47,845502	33,175117	21.06.2012 17.05.2018	степові схили	Красова О.О. (Красова, 2013); Красова О.О., Шоль Г.Н., Павленко А.О.
--	Дніпропетровська обл., Широкивський р-н, вище с. Шестірня, б. Комарова	47,595051	33,273352	18.05.2015 11.05.2018		Красова О.О., Лисогор Л.П. (Красова, 2013); Красова О.О., Шоль Г.Н., Баранець М.О.
--	Дніпропетровська обл., Широкивський р-н, східна ок. с. Ганнівка, б. Кобильня	47,520064	33,310368	12.04.2012 20.09.2017		Красова О.О. (Красова, 2013); Красова О.О.
<i>Ornithogalum bousheanum</i> (Kunth) Asch.	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, заказник Балка Північна Червона	48,100669	33,521776	1992 24.05.2012	декілька особин	Кучеревський В.В. (Кучеревський, 1994); Красова О.О. (Лисогор, 2017)

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Palimbia salsa</i> (L. f.) Besser	Миколаївська обл., Казанківський р-н, с. Сергіївка (200 м на захід від села), прав. бер. р. Висунь	47,471163	32,933549	11.05.2013	схил бічного яру, відслонення мергелів; вид культивується в КБС	Красова О.О.
<i>Stipa borysthena</i> Klokov ex Prokudin	Херсонська обл., Високопільський р-н, с. Розівка (1 км на північ від села), пологий схил прав. бер. р. Інгулець	47,570840	33,220204	21.07.2015	супіски	--/–
--/–	Херсонська обл., Великоолександрівський р-н, півд. ок. с. Благодатівка, схил лів. бер. р. Інгулець	47,168000	33,003699	12.07.2015	аренні піски	--/–
--/–	Херсонська обл., Великоолександрівський р-н, ок. с. Лозове (2,5 км на півн. схід), лівий берег р. Інгулець	47,219634	33,085180	08.07.2017	залишки піщаного степу по краю соснового насадження	--/–
--/–	Миколаївська обл., Березнегуватський р-н, ок. с. Біла Криниця	47,214182	33,126477	05.08.2018	галявина в насаджених сосни на арені р. Інгулець	--/–
<i>Tulipa hypanica</i> Klokov et Zoz	Дніпропетровська обл., Криворізький р-н, ок.с. Недайвода	48,120298	33,330641	18.04.2012		Кучеревський В.В., Шоль Г.Н., Провоженко Т.А., Баранець М.О. (KRW)
--/–	Дніпропетровська обл., Криничанський р-н, с. Малософіївка, б. Мало-софіївська	48,180139	34,114996	15.04.2009		Кучеревський В.В., Шоль Г.Н., Провоженко Т.А., Баранець М.О. Цуренков А.Д. (KRW)
--/–	Дніпропетровська обл., Софіївський р-н, ок. с. Володимирівка	48,049003	34,164687	15.04.2009		Кучеревський В.В., Шоль Г.Н., Провоженко Т.А., Баранець М.О. Цуренков А.Д. (KRW)
--/–	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, сел. Зелене (3 км на північний захід), схил прав. борту б. Зелена	47,752577	33,197491	10. 04.2015	кам'янистий степ	Красова О.О., Лисогор Л.П.
--/–	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, пам'ятка природи «Сланцеві скелі»	47,941686	33,389473	11.04.2018		Баранець М.О., Красова О.О., Шоль Г.Н.
--/–	Херсонська обл., Високопільський р-н, ок. с. Миколаївка, ліве відгалуження б. Кобильня	47,524911	33,354593	12.04.2012	степовий схил	Красова О.О.

Примітки. У таблиці:

- 1) KRW – місцезнаходження підтвержене гербарним збором, який зберігається в КБС;
- 2) ок. с. – околиці села, прав. бер. – правий берег, лів. бер. – лівий берег, б. – балка;
- 3) * – *Astragalus ponticus* трапляється спорадично на території Правобережного степового Придніпров'я (ПСП). У гербарії КБС зберігаються збори з понад 30 місцезростань. Детально хорологію виду висвітлено в низці робіт (Кучеревський і др., 2013; Кучеревський та ін., 2016а, 2016б);

** – для *Carex secalina* відомо ще 6 місць трапляння на ПСП (Кучеревський, Шоль, 2010);

- *** – більше даних щодо поширення *Chamaecytisus graniticus* наведено в роботах (Кучеревський, Цуренков, 2010; Кучеревський, Провоженко, 2012);
- **** – у гербарії КБС зберігаються збори *Chrysocyathus wolgensis* із 15-ти оселищ на ПСП;
- ***** – дані щодо поширення *Colchicum versicolor* на ПСП та прилеглих територіях наведені в роботах (Шелегеда, Шелегеда, 2001, 2008; Кучеревський та ін., 2012);
- ***** – більш повні дані щодо поширення *Cymbophasma borysthena* наведені в роботах (Кучеревський, Сиренко, 2012; Сиренко, 2012).

Astragalus dasyanthus Pall. – у гербарії КБС НАН України зберігаються збори виду з 35-ти місць трапляння на ПСП.

Chrysocyathus vernalis (L.) Holub (*Adonis vernalis* L.) – у гербарії КБС НАН України зберігаються збори виду з понад 20 локалітетів на ПСП.

Pulsatilla bohémica (Skalicky) Tzvelev (*P. pratensis* subsp. *nigricans* (Stoerck) Zamels) – у гербарії КБС НАН України зберігаються збори виду з 20-ти місць трапляння на ПСП (Сиренко, 2014).

Загалом у нижній частині басейну р. Інгулець види Червоної книги України (2009) зафіксовані в низці геоботанічних описів: *Chrysocyathus wolgensis* – у 67 описах, *Chrysocyathus vernalis* – у 157, *Astragalus odessanus* та *Colchicum versicolor* – у 8, *Caragana scythica* – у 99, *Chamaecytisus gra-*

niticus – у 237, *Cymbophasma borysthena* – у 64, *Elytrigia stipifolia* – у 242, *Genista scythica* – у 158, *Gymnospermium odessanum* – у 14, *Pulsatilla bohémica* – у 23, *Stipa pulcherrima* K. Koch і *S. ucrainica* P. Smirn – у 6, *S. asperella* Klokov et Ossyczynjuk – у 96, *Stipa capillata* L. – у 668, *S. lessingiana* Trin. et Rupr. – у 370 описах.

Отже, в цій роботі ми наводимо відомості про знахідки рідкісних і зникаючих видів рослин, включених до Червоної книги України, на ПСП та прилеглих територіях упродовж 2009–2018 рр. Проте, на нашу думку, при підготовці четвертого видання Червоної книги України було б доцільно також вказати й більш ранні знахідки рідкісних і зникаючих видів на ПСП, які не були враховані в її третьому виданні, що є доречним для вивчення хорології видів.

Література

- Акинфиев И.Я. Краткий предварительный отчет о ботаническом исследовании Верхнеднепровского уезда в 1894 году. *Тр. о-ва испыт. природы Харьковского унта*, 1894, 28, с. 265–278.
- Баранець М.О., Шоль Г.Н. Нові місцезнаходження видів, включених до Червоної книги України, у басейні річки Інгулець. У зб.: *Заповідна справа у Степовій зоні України (до 90-річчя від створення Надморських заповідників): матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції* (Урзуф, 14–15 березня 2017 р.). Серія «Conservation Biology in Ukraine». Вип. 2, т. 2. Київ, 2017, с. 298–302.
- Котов М.І. Ботаніко-географічний нарис долини р. Інгульця. *Тр. с.-г. ботаніки*, 1927, 1(3): 17–61.
- Красова О.О. Знахідки *Eremogone cephalotes* (M. Bieb.) Fenzl на Криворіжжі і прилеглий території. У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин: матер. II міжнародної науково-практичної конференції* (Умань, 9–12 жовтня 2012 р.). Київ: ПАЛИВОДА А.В., 2012, с. 122–123.
- Красова О.О. Локальна популяція зіноваті гранітної (*Chamaecytisus graniticus*) в урбаністичному середовищі Кривого Рогу. У зб.: *Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень: матер. I міжнародної науково-практичної конференції*. Чернівці: Друк Арт, 2014, с. 50–52.
- Красова О.О. Оселища *Iris pontica* Zapal. у причорноморській частині басейну Інгульця. У зб.: *Від заповідання до збалансованого природокористування: матер. міжнародної наукової конференції* (Донецьк, 20–22 березня 2013 р., м.). Донецьк, 2013, с. 65–67.
- Красова О.О., Сметана О.М. Матеріали до оцінки перспективних степових компонентів екомережі Кривбасу («Балка Зелена»). *Чорноморськ. бот. ж.*, 2012, 8(4): 463–474.
- Кучеревський В.В., Сиренко Т.В. *Cymbophasma borysthena* (Pall. ex Schlecht.) Klokov et Zoz: особенности хорологии, биоморфологии и экологии. У зб.: *Актуальные проблемы современной биоморфологии*. Киров: ООО «Радуга-ПРЕСС», 2012, с. 135–141.
- Кучеревський В.В. *Конспект флори Правобережного степового Придніпров'я*. Дніпропетровськ: Проспект, 2004, 292 с.
- Кучеревський В.В. Раритетні види урбанofлори м. Кривий Ріг. *Укр. бот. журн.*, 1994, 51(1,2): 197–201.
- Кучеревський В.В., Баранець М.О., Сиренко Т.В., Шоль Г.Н. *Vulbocodium versicolor* (Ker.-Gawl.) Spreng. на Правобережному степовому Придніпров'ї (хорологія, біоморфологія, структура популяцій). *Вісті біосферного заповідника «Асканія Нова»*, 2012, 14: 456–464.
- Кучеревський В.В., Провоженко Т.А. *Chamaecytiseta granitici* – нова формація чагарникової рослинності Правобережного Злакового степу України. *Укр. бот. журн.*, 2012, 69(5): 644–651.

13. Кучеревський В.В., Сіренко Т.В., Баранець М.О., Ташев О.Н. Поширення, ценотична приуроченість, екологічні та морфолого-біологічні особливості *Astragalus ponticus* Pall. *Чорноморськ. бот. ж.*, 2016а, 12(2): 132–140.
14. Кучеревський В.В., Сіренко Т.В., Баранець М.О., Шоль Г.Н. Хорологічні, еколого-ценотичні, біоморфологічні та популяційні дослідження *Astragalus ponticus* Pall. на Дніпропетровщині. *Наук. вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць*, 2016б, 26(3): 105–112.
15. Кучеревський В.В., Цуренков А.Д. *Chamaecytisus graniticus* (Rehmann) Rothm. (Fabaceae): питання систематики, хорології, екологічної приуроченості. *Укр. бот. журн.*, 2010, 67(3): с. 417–424.
16. Кучеревський В.В., Шоль Г.Н. Види Червоної книги України на Правобережному степовому Придніпров'ї та в культурі Криворізького ботанічного саду. У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин: матер. Міжнародної наукової конференції* (Київ, 11–15 жовтня 2010 р.). Київ: Альтерпрес, 2010, с. 122–127.
17. Лисогор Л.П. Поширення *Omithogalum boucheanum* (Kunth) Asch. на території Правобережної Дніпропетровщини. У зб.: *Заповідна справа у Степовій зоні України (до 90-річчя від створення Надморських заповідників): матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції* (Урзуф, 14–15 березня 2017 р.). Серія «Conservation Biology in Ukraine». Вип. 2, т. 2. Київ, 2017, с. 119–122.
18. Павленко А.О., Красова О.О. Вікова структура *Crambe pontica* Stev. ex Rupr. в окремих локусах інтродукційної популяції на залізорудному відвалі. У зб.: *Теоретичні та прикладні аспекти вивчення, збереження та збагачення фіторізноманіття у науково-дослідних установах та навчальних закладах України: матер. науково-практичної конференції, присвяченої 5-річчю заснування Хорольського ботанічного саду*. Полтава: ФОП Гаража М.Ф., 2018, с. 79–82.
19. Сіренко Т.В. Особливості поширення, еколого-ценотична приуроченість, чисельність і вікова структура ценопопуляцій *Cymbocasma borysthena* (Pall. ex Schlecht.) Klokov et Zoz у басейні Базавлука (Дніпропетровська обл.). У зб.: *Наукові основи збереження біотичної різноманітності: матер. XI наукової конференції молодих учених* (Львів, 24–25 травня 2012 р.). Львів, 2012, с. 102–103.
20. Сіренко Т.В. Порівняльна характеристика чисельності та вікових спектрів ценопопуляцій *Pulsatilla pratensis* (L.) Mill. в околицях сіл Володимирівка та Недаїввода (Дніпропетровська обл.). У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин: матер. III міжнародної наукової конференції* (Львів, 4–7 червня 2014 р.). Львів, 2014а, с. 156–159.
21. Сіренко Т.В. Поширення, еколого-ценотична приуроченість та популяційна структура *Crocus reticulatus* Steven ex Adams у Правобережному степовому Придніпров'ї. *Флорологія та фітосоціологія*, 2014б, 3-4: 206–209.
22. Сметана О.М., Красова О.О., Долина О.О., Таран Я.В., Коржов Д.М. *Gymnospermium odessanum* (DC.) Takht. у басейні Інгульця: ценотична та едафічна приуроченість. *Заповідна справа*, 2014, 1(20): 55–59.
23. *Червона книга України. Рослинний світ*. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.
24. Шелегеда В.И., Шелегеда О.Р. *Експедиція «Первоцвєты Запорожська»*. Запорожжє: Друк-Уніон, 2001, 92 с.
25. Шелегеда В.И., Шелегеда О.Р. *Рідкісні і зникаючі рослини Запорізької області*. Запоріжжя: «Тандем Арт Студія», 2008, 96 с.
26. Шоль Г.Н., Баранець М.О., Сищикова О.В. *Genista scythica* Расз. на Криворіжжі: нова знахідка та збереження в культурі. У зб.: *Інтродукція рослин, збереження та збагачення біорізноманіття в ботанічних садах та дендропарках: матер. міжнародної наукової конференції, присвяч. 80-річчю від дня заснування НБС ім. М.М. Гришка* (Київ 15–17 вересня 2015 р.). Київ: Фітосоціоцентр, 2015, с. 274–275.

Куземко Анна Аркадіївна
 Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України, м. Київ
 Ukrainian Nature Conservation Group

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ ТА РЕЗОЛЮЦІЇ 6 БЕРНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ, В УГРУПОВАННЯХ ЛУЧНОЇ ТА СТЕПОВОЇ РОСЛИННОСТІ РІВНИННОЇ ЧАСТИНИ УКРАЇНИ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ UKRAINIAN GRASSLAND DATABASE)

Матеріал зібраний під час експедиційних досліджень трав'яної рослинності лісової та лісостепової зон рівнинної частини України, які проводились переважно у 2008–2009 роках у ході підготовки автором дисертаційної роботи «Лучна рослинність лісової та лісостепової зон рівнинної частини України: структура та антропогенна трансформація» (Куземко, 2012). Геоботанічні описи, виконані під час цих експедицій лягли в основу створення фітосоціоло-

гічної бази даних по трав'яній рослинності України – Ukrainian Grassland Database (Kuzemko, 2012), яка входить до провідних фітосоціологічних баз даних світу – GIVD (www.givd.info), sPlot (https://www.idiv.de/de/sdiv/arbeitsgruppen/wg_pool/splot/about_the_project.html) та EVA (<http://euroveg.org/eva-database>) і є цінним джерелом не лише фітосоціологічної та геоботанічної, але і фітосозологічної інформації (Куземко, 2016).

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Adonis vernalis</i> L.	Вінницька обл., Могилів-Подільський р-н, окол. с. Лядова, лівий берег р. Лядова, схил долини	48,491814	27,600995	14.08.2007	до 50 ос.	Куземко А.А.
- // -	Вінницька обл., Могилів-Подільський р-н, окол. с. Озаринці, схил долини р. Немія	48,503666	27,796647	15.08.2007	загальна чисельність популяції до 100 ос.	- // -
- // -	Вінницька обл., Могилів-Подільський р-н, окол. с. Озаринці, схил долини р. Немія	48,503009	27,798922	15.08.2007	та сама популяція	- // -
- // -	- // -	48,505116	27,798687	15.08.2007	- // -	- // -
- // -	- // -	48,507423	27,794444	15.08.2007	- // -	- // -
- // -	Вінницька обл., Могилів-Подільський р-н, між селами Садківці і Суботівка, лівий берег р. Дністер	48,331226	27,951656	15.08.2007	- // -	- // -
- // -	Кіровоградська обл., Благовіщенський р-н, окол. с. Йосипівка, заказник «Скалка»	48,349421	30,240733	29.04.2014	до 50 ос.	- // -
<i>Angelica palustris</i> (Besser) Hoffm.] = <i>Ostercicum palustre</i> (Besser) Besser	Полтавська обл., Хорольський р-н, окол. м. Хорол, правий берег р. Хорол, схил долини	49,767551	33,333788	30.05.2008	загальна чисельність популяції 300–500 ос.	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Полтавська обл., Хорольський р-н, окол. м. Хорол, правий берег р. Хорол, притерасна частина заплави	49,767196	33,333501	30.05.2008	та сама популяція	- // -
- // -	- // -	49,766919	33,333915	30.05.2008	- // -	- // -
- // -	Полтавська обл., Хорольський р-н, окол. м. Хорол, правий берег р. Хорол, прирусова частина заплави	49,765188	33,335117	30.05.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	49,765034	33,33528	30.05.2008	- // -	- // -
- // -	Харківська обл., Зміївський р-н, окол. с. Тимченки, прирусова заплава р. Мжа	49,746637	36,149445	20.06.2009	поодинокі екземпляри	- // -
<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	Кіровоградська обл., Благовіщенський р-н, окол. с. Кам'яний Брід, долина р. Синиця, правий берег водосховища	48,246971	30,175162	09.06.2010	загальна чисельність популяції до 20 ос.	Головко С.В.
- // -	- // -	48,246384	30,173614	09.06.2010	та сама популяція	- // -
<i>Carlina onopordifolia</i> Besser ex Szafer, Kulcz. & Pawł.	Вінницька обл., Чечельницький р-н, окол. с. Василівка, ур. Ромашкове	48,261188	29,270089	09.08.2006 07.08.2014	500-1000 ос., спостерігається коливання чисельності по роках	Яворська О.Г.
- // -	- // -	48,261188	29,270089	09.08.2006 07.08.2014	та сама популяція	- // -
- // -	Вінницька обл., Чечельницький р-н, окол. смт. Чечельник, ур. Терещуків Яр	48,20195	29,33077	09.08.2006 07.08.2014	200-500 ос., спостерігається коливання чисельності по роках	- // -
- // -	Вінницька обл., Чечельницький р-н, окол. с. Червона Гребля, ур. Бабійове	48,14592	29,33935	07.08.2014	до 200 ос.	Марківська Л.В.
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó	Сумська обл., Роменський р-н, окол. с. Вовківці, правий берег р. Ворскла, центральна заплава	50,803297	33,620308	01.06.2008	поодинокі екземпляри	Куземко А.А.
- // -	- // -	50,80354	33,620393	01.06.2008	- // -	- // -
- // -	Сумська обл., Роменський р-н, окол. с. Вовківці, правий берег р. Ворскла, притерасна заплава	50,804884	33,621178	01.06.2008	поодинокі екземпляри	- // -
- // -	Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, окол. с. Пирогівка, правий берег р. Десна, притерасна заплава	51,936422	33,240485	02.06.2008	загальна чисельність популяції до 200 ос.	- // -
- // -	Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, окол. с. Пирогівка, правий берег р. Десна, центральна заплава	51,935499	33,239562	02.06.2008	та сама популяція	- // -
- // -	- // -	51,93511	33,239678	02.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,934728	33,239563	02.06.2008	- // -	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, окол. с. Юхново правий берег р. Десна, центральна заплава	51,93443	33,239632	02.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,933991	33,23984	02.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,93295	33,240047	02.06.2008	- // -	- // -
- // -	Чернігівська обл., Носівський р-н, окол. с. Мрин, лівий берег р. Остер, центральна заплава	51,042517	31,52834	03.06.2008	поодинокі екземпляри	- // -
- // -	Волинська обл., Старовижівський р-н, окол. с. Брунетівка, правий берег р. Виживка, борова тераса	51,485053	24,520772	23.06.2008	поодинокі екземпляри	- // -
- // -	Волинська обл., Ковельський р-н, між селами Заріччя і Доротище, долина р. Турія, борова тераса	51,355973	24,797217	23.06.2008	поодинокі екземпляри	- // -
- // -	Волинська обл., Любешівський р-н, окол. с. Невір, лівий берег р. Прип'ять, центральна заплава	51,868266	24,991288	24.06.2008	спорадично по всій заплаві, загальна чисельність популяції до 500 ос.	- // -
- // -	- // -	51,861425	24,994582	24.06.2008	та сама популяція	- // -
- // -	- // -	51,86049	24,994113	24.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,860222	24,99421	24.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,859898	24,994169	24.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,859672	24,994256	24.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,859436	24,994307	24.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,859615	24,9952	24.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,859336	24,995718	24.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,85898	24,996254	24.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,858565	24,996948	24.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,857782	24,997892	24.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,857442	24,997968	24.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,857066	24,99795	24.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,855677	25,00069	24.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,854816	24,999289	24.06.2008	- // -	- // -
- // -	Волинська обл., Любешівський р-н, окол. с. Невір, правий берег р. Прип'ять, притерасна заплава	51,853061	25,00141	24.06.2008	та сама популяція	- // -
- // -	Житомирська обл., Народицький р-н, окол. с. Селець, лівий берег р. Жерев	51,18651	29,046284	27.06.2008	поодинокі екземпляри	- // -
- // -	Луганська обл., Кременський р-н, окол. с. Серебрянка, біля о. Чернікове	48,950703	38,132398	22.06.2009	загальна чисельність популяції до 100 ос.	Перегрим М.М.
- // -	- // -	48,950828	38,131553	22.06.2009	та сама популяція	- // -
- // -	- // -	48,950634	38,131414	22.06.2009	- // -	- // -
- // -	- // -	48,949979	38,130385	22.06.2009	- // -	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Вінницька обл., Немирівський р-н, окол. с. Олексіївка, лівий берег р. Південний Буг, центральна заплава	48,87166	28,667619	25.05.2006 22.06.2009	у 2006 році загальна чисельність популяції складала до 200 ос., у 2009 до 100	Куземко А.А.
- // -	Вінницька обл., Вінницький р-н, окол. с. Славне, низинна лука на терасі рівого берега р. Південний Буг	49,330725	28,500252	30.06.2006	поодинокі екземпляри	- // -
- // -	Хмельницька обл., Шепетівський р-н, окол. м. Шепетівка, біля залізничної колії, заплава р. Косецька	50,209608	27,043755	24.05.2007	до 200 ос.	- // -
- // -	Житомирська обл., Чудинівський р-н, окол. с. Дідківці, центральна заплава р. Тетерів	50,100528	28,160941	25.05.2007	500-1000 ос.	- // -
- // -	Хмельницька обл., Шепетівський р-н, окол. с. Гриців, центральна заплава р. Хомора	49,97908	27,225242	21.06.2007	загальна чисельність популяції до 500 ос.	- // -
- // -	- // -	49,978884	27,22586	21.06.2007	та сама популяція	- // -
- // -	Вінницька обл., Немирівський р-н, окол. с. Райгород, долина р. Південний Буг	48,876629	29,069005	червень 2012	поодинокі екземпляри	- // -
<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó	Житомирська обл., Олевський р-н, окол. с. Рудня Хочинська, заплава р. Уборть, притерасна заплава	51,422758	27,890602	26.06.2008	загальна чисельність популяції до 20 ос.	- // -
- // -	Житомирська обл., Олевський р-н, окол. с. Рудня Хочинська, заплава р. Уборть, притерасна заплава	51,422759	27,891164	26.06.2008	та сама популяція	- // -
<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F. Hunt & Summerhayes	Сумська обл., Роменський р-н, окол. с. Вовківці, правий берег р. Ворскла, центральна заплава	50,80354	33,620393	01.06.2008	поодинокі екземпляри	- // -
- // -	Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, окол. с. Пирогівка, правий берег р. Десна, центральна заплава	51,935499	33,239562	02.06.2008	поодинокі екземпляри	- // -
- // -	Волинська обл., Любешівський р-н, окол. с. Невір, лівий берег р. Прип'ять, притерасна заплава	51,871188	24,990445	24.06.2008	поодинокі екземпляри	- // -
- // -	Хмельницька обл., Шепетівський р-н, окол. м. Шепетівка, біля залізничної колії, заплава р. Косецька	50,209885	27,043675	24.05.2007	загальна чисельність популяції до 100 ос.	- // -
- // -	Хмельницька обл., Шепетівський р-н, окол. с. Кам'янка, заплава р. Цвітоха	50,251397	26,92379	24.05.2007	та сама популяція	- // -
- // -	- // -	50,25118	26,924059	24.05.2007	- // -	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Epipactis palustris</i> (L.) Crantz	Харківська обл., м. Харків, заплава р. Уди, біля залізниці	49,95789	36,19617	19.06.2009	загальна чисельність популяції до 100 ос.	Чорна Г.А., Куземко А.А., Перегрим М.М.
- // -	- // -	49,959257	36,196916	19.06.2009	та сама популяція	- // -
- // -	- // -	49,95572	36,19641	19.06.2009	- // -	- // -
<i>Fritillaria meleagroides</i> Patrin ex Schult. & Schult.f.	Харківська обл., Дворічанський р-н, окол. с. Кам'янка, лівий берег р. Оскол, прируслова заплава	49,970502	37,846016	21.06.2009	до 300 ос.	Куземко А.А., Перегрим М.М.
<i>Gladiolus tenuis</i> M. Bieb.	Полтавська обл., Великобагачанський р-н, між селами Красногорівка і Білоцерківка, лівий берег р. Псел, центральна частина заплави	49,675716	33,769101	30.05.2008	загальна чисельність популяції до 300 ос.	Куземко А.А.
- // -	- // -	49,676078	33,770375	30.05.2008	та сама популяція	- // -
- // -	Полтавська обл., Великобагачанський р-н, між селами Красногорівка і Білоцерківка, лівий берег р. Псел, притерасна частина заплави	49,676249	33,770674	30.05.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	49,676444	33,771124	30.05.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	49,676813	33,771783	30.05.2008	- // -	- // -
- // -	Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, окол. с. Пирогівка, правий берег р. Десна, притерасна заплава	51,936422	33,240485	02.06.2008	загальна чисельність популяції до 500 ос.	- // -
- // -	Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, окол. с. Пирогівка, правий берег р. Десна, центральна заплава	51,93511	33,239678	02.06.2008	та сама популяція	- // -
- // -	- // -	51,934728	33,239563	02.06.2008	- // -	- // -
- // -	Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, окол. с. Юхново правий берег р. Десна, центральна заплава	51,93443	33,239632	02.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,933991	33,23984	02.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,932497	33,240105	02.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,932143	33,240163	02.06.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	51,931711	33,240187	02.06.2008	- // -	- // -
- // -	Луганська обл., Кременський р-н, окол. с. Серебрянка, біля о. Чернікове	48,95051	38,13247	22.06.2009	поодинокі екземпляри	Пегррим М.М.
- // -	Луганська обл., Кременський р-н,	48,950177	38,1294	22.06.2009	поодинокі екземпляри	- // -
- // -	Луганська обл., Кременський р-н, окол. с. Дронівка, заплава р. Жеребець	48,93616	38,0323	22.06.2009	поодинокі екземпляри	- // -
- // -	- // -	48,93609	38,03156	22.06.2009	- // -	- // -
- // -	- // -	48,93763	38,03476	22.06.2009	- // -	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Iris hungarica</i> Waldst. & Kit.	Кіровоградська обл., Благовіщенський р-н, окол. с. Йосипівка, заказник «Скалка»	48,349421	30,240733	29.04.2014	поодинокі екземпляри	Головко С.В.
- // -	Вінницька обл., Немирівський р-н, окол. с. Райгород, долина р. Південний Буг	48,876869	29,067525	25.05.2006	поодинокі екземпляри	Куземко А.А.
<i>Iris pontica</i> Zapal.	Кіровоградська обл., Благовіщенський р-н, окол. с. Йосипівка, заказник «Скалка»	48,349421	30,240733	29.04.2014	загальна чисельність популяції до 100 ос.	Головко С.В.
- // -	- // -	48,348142	30,239278	29.04.2014	та сама популяція	- // -
- // -	- // -	48,349577	30,241597	29.04.2014	- // -	- // -
- // -	- // -	48,349686	30,241717	29.04.2014	- // -	- // -
<i>Iris sibirica</i> L.	Чернігівська обл., Чернігівський р-н, окол. с. Брусилів, правий берег р. Снов, притерасна заплава	51,561236	31,546088	03.06.2008	загальна чисельність популяції до 50 ос.	Куземко А.А.
- // -	- // -	51,5622	31,550375	03.06.2008	та сама популяція	- // -
- // -	Чернігівська обл., Чернігівський р-н, окол. с. Брусилів, лівий берег р. Снов, прируслова заплава	51,56233	31,551157	03.06.2008	- // -	- // -
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	Вінницька обл., Вінницький р-н, окол. с. Славне, низинна лука на терасі рівого берега р. Південний Буг	49,330617	28,500713	30.06.2006	поодинокі екземпляри	- // -
<i>Orchis coriophora</i> L.	Полтавська обл., Полтавський р-н, окол. с. Ковалівка, правий берег р. Коломак, центральна заплава	49,599138	34,692771	31.05.2008	загальна чисельність популяції до 300 ос.	Давидов Д.А.
- // -	Полтавська обл., Полтавський р-н, окол. с. Ковалівка, лівий берег р. Коломак, центральна заплава	49,597036	34,694287	31.05.2008	та сама популяція	- // -
- // -	- // -	49,596888	34,694393	31.05.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	49,596757	34,694514	31.05.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	49,595873	34,694899	31.05.2008	- // -	- // -
- // -	- // -	49,595483	34,694648	31.05.2008	- // -	- // -
- // -	Харківська обл., м. Харків, заплава р. Уди, біля залізниці	49,95789	36,19617	19.06.2009	загальна чисельність популяції до 100 ос.	Чорна Г.А.
<i>Orchis palustris</i> Jacq.	Полтавська обл., Хорольський р-н, окол. м. Хорол, заплава лівого берега р. Хорол	49,762795	33,337051	30.05.2008 25.05.2009	загальна чисельність популяції у 2008 р. до 500 ос., у 2009 р. – поодинокі особини	Куземко А.А.
- // -	Полтавська обл., Хорольський р-н, окол. м. Хорол, лівий берег р. Хорол, притерасна частина заплави	49,757935	33,343334	30.05.2008	та сама популяція	- // -
- // -	- // -	49,759743	33,34217	30.05.2008	- // -	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Полтавська обл., Великобагачанський р-н, між селами Красногорівка і Білоцерківка, лівий берег р. Псел, центральна частина заплави	49,675818	33,769267	30.05.2008	загальна чисельність популяції до 200 ос.	- // -
- // -	Полтавська обл., Великобагачанський р-н, між селами Красногорівка і Білоцерківка, лівий берег р. Псел, притерасна частина заплави	49,675879	33,769734	30.05.2008	та сама популяція	- // -
- // -	- // -	49,67595	33,770074	30.05.2008	- // -	- // -
- // -	Полтавська обл., Полтавський р-н, окол. с. Ковалівка, правий берег р. Коломак, центральна заплава	49,599784	34,693852	31.05.2008	загальна чисельність популяції до 300 ос.	- // -
- // -	Полтавська обл., Полтавський р-н, окол. с. Ковалівка, лівий берег р. Коломак, притерасна заплава	49,593431	34,695044	31.05.2008	та сама популяція	- // -
- // -	Сумська обл., Роменський р-н, окол. с. Вовківці, лівий берег р. Ворскла	50,801256	33,6199	01.06.2008	поодинокі екземпляри	- // -
- // -	Харківська обл., Зміївський р-н, окол. с. Тимченки, притерасна заплава р. Мжа	49,746846	36,151268	20.06.2009	загальна чисельність популяції до 300 ос.	Куземко А.А., Перегрим М.М.
- // -	- // -	49,746804	36,150775	20.06.2009	та сама популяція	- // -
- // -	Харківська обл., Зміївський р-н, окол. с. Тимченки, прируслова заплава р. Мжа	49,746665	36,15025	20.06.2009	- // -	- // -
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill.	Вінницька обл., Немирівський р-н, окол. с. Гвоздів лівий берег р. Південний Буг, схил долини	48,89283	28,640202	25.05.2006	до 100 ос.	Куземко А.А.
- // -	Вінницька обл., Немирівський р-н, окол. с. Анциполівка, правий берег р. Південний Буг, схил долини	48,794199	29,110918	26.05.2006	до 100 ос.	- // -
- // -	Вінницька обл., Тростянецький р-н, на південний схід від м. Ладизин, правий берег р. Південний Буг	48,648833	29,304209	27.05.2006	до 100 ос.	- // -
- // -	Вінницька обл., Бершадський р-н, окол. с. Крушинівка, правий берег р. Південний Буг, схил долини	48,501508	29,562712	27.05.2006	загальна чисельність популяції до 200 ос.	- // -
- // -	- // -	48,494321	29,583484	27.05.2006	та сама популяція	- // -
- // -	Вінницька обл., Могилів-Подільський р-н, окол. с. Озаринці, схил долини р. Немія	48,503009	27,798922	15.08.2007	загальна чисельність популяції понад 100 ос.	- // -
- // -	- // -	48,505116	27,798687	15.08.2007	та сама популяція	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	- // -	48,504427	27,800368	15.08.2007	- // -	- // -
- // -	- // -	48,507423	27,794444	15.08.2007	- // -	- // -
- // -	Вінницька обл., Могилів-Подільський р-н, між селами Садківці і Суботівка, лівий берег р. Дністер	48,336121	27,944088	15.08.2007	- // -	- // -
- // -	Кіровоградська обл., Благовіщенський р-н, окол. с. Синицівка, долина р. Синиця, лівий берег водосховища	48,22605	30,182592	09.06.2010	загальна чисельність популяції до 500 ос.	Головка С.В.
- // -	- // -	48,228657	30,179219	09.06.2010	та сама популяція	- // -
- // -	Кіровоградська обл., Благовіщенський р-н, окол. с. Йосипівка, долина р. Бондаруха, заказник «Скалка»	48,350541	30,248484	11.06.2011	- // -	- // -
- // -	- // -	48,350428	30,248314	11.06.2011	- // -	- // -
- // -	Вінницька обл., Гайсинський р-н, окол. с. Сокильці, лівий берег р. Південний Буг, схил долини	48,78016	29,11939	30.04.2013	загальна чисельність популяції до 200 ос.	Куземко А.А.
- // -	- // -	48,78002	29,11892	30.04.2013	та сама популяція	- // -
- // -	Вінницька обл., Тростянецький р-н, окол. с. Четвертинівка, правий берег р. Південний Буг	48,58176	29,32021	30.04.2013	загальна чисельність популяції до 100 ос.	Куземко А.А., Ворона Є.І.
- // -	- // -	48,58214	29,31963	30.04.2013	та сама популяція	Куземко А.А.
<i>Serratula lycopifolia</i> (Vill.) A. Kern.	Кіровоградська обл., Благовіщенський р-н, окол. с. В. Трояни	48,383305	30,218266	29.04.2014	до 50 ос.	- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	Вінницька обл., Чечельницький р-н, окол. с. Василівка, ур. Ромашкове	48,261188	29,270089	09.08.2006	загальна площа популяції становить близько 20 га	Дідух Я.П., Федорончук М.М., Чорна Г.А., Коротченко І.А., Куземко А.А.
- // -	- // -	48,261188	29,270089	09.08.2006	та сама популяція	- // -
- // -	- // -	48,261188	29,270089	09.08.2006	- // -	- // -
- // -	Вінницька обл., Могилів-Подільський р-н, окол. с. Озаринці, схил долини р. Немія	48,504427	27,800368	15.08.2007	загальна площа популяції становить близько 140 га	Куземко А.А.
- // -	- // -	48,507423	27,794444	15.08.2007	та сама популяція	- // -
- // -	Вінницька обл., Могилів-Подільський р-н, між селами Садківці і Суботівка, лівий берег р. Дністер	48,336121	27,944088	15.08.2007	популяція трансформована насадженнями сосни, поодинокі екземпляри	- // -
- // -	Кіровоградська обл., Благовіщенський р-н, окол. с. Синицівка, долина р. Синиця, лівий берег водосховища	48,225345	30,183833	09.06.2010	загальна площа популяції близько 6 га	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Кіровоградська обл., Благовіщенський р-н, окол. с. Кам'яний Брід, долина р. Синиця, правий берег водосховища	48,247157	30,174969	09.06.2010	близько 1 га	- // -
- // -	- // -	48,246971	30,175162	09.06.2010	та сама популяція	- // -
- // -	- // -	48,246716	30,174177	09.06.2010	- // -	- // -
- // -	- // -	48,246384	30,173614	09.06.2010	- // -	- // -
- // -	- // -	48,24595	30,172703	09.06.2010	- // -	- // -
- // -	Кіровоградська обл., Благовіщенський р-н, окол. с. Йосипівка, долина р. Бондаруха, заказник «Скалка»	48,350428	30,248314	11.06.2011	близько 0,1 га	- // -
<i>Stipa dasyphylla</i> (Czern. ex Lindem.) Trautv.	Кіровоградська обл., Благовіщенський р-н, окол. с. Синицівка, долина р. Синиця, лівий берег водосховища	48,22605	30,182592	09.06.2010	поодинокі екземпляри, популяція трансформована насадженнями дубу червоного	- // -
- // -	Кіровоградська обл., Благовіщенський р-н, окол. с. Кам'яний Брід, долина р. Синиця, правий берег водосховища	48,24595	30,172703	09.06.2010	та сама популяція	- // -
<i>Stipa pulcherrhima</i> K.Koch	Вінницька обл., Чечельницький р-н, окол. с. Аюutine, ур. Вишня	48,176471	29,341775	11.08.2006	0,2 га	- // -
- // -	Кіровоградська обл., Благовіщенський р-н, окол. с. Йосипівка, заказник «Скалка»	48,349211	30,24035	29.04.2014	0,1 га	- // -
<i>Tulipa hypanica</i> Klokov & Zoz	Кіровоградська обл., Благовіщенський р-н, окол. с. В. Трояни	48,383173	30,218164	29.04.2014	до 300 ос.	Головко С.В.

Література

1. Куземко А. А. *Лучна рослинність лісової та лісостепової зон рівнинної частини України: структура та антропогенна трансформація*: автореф. дис. ... д-ра біол. наук: спец. 03.00.05 «Ботаніка». Київ, 2012, 38 с.
2. Kuzemko A. *Ukrainian Grasslands Database. Biodiversity & Ecology. Special Volume: Vegetation databases for the 21st century*, Ed. Dengler J., Oldeland J., Jansen F., Chytrý M., Ewald J., Finckh M., Glöckler F., Lopez-Gonzalez G., Peet R.K., Schaminée J.H.J., 2012: 430 p.
3. Куземко А.А. Роль фітосоціологічних баз даних у підготовці нового видання Червоної книги України. У зб.: *Рідкісні рослини та гриби України та прилеглих територій: реалізація природоохоронних стратегій: матер. Міжнародної конференції* (Київ, 16–20 травня 2016 р.). Київ: Паливода А.В., 2016, с. 38–41.

Кульша Юлія Миколаївна,
Пруденко Марія Миколаївна,
Шевчик Василь Леонович,
Грищенко Віталій Миколайович,
Яблоновська-Грищенко Євгенія Дмитрівна
Канівський природний заповідник, м. Канів

ЗНАХІДКИ РІДКІСНИХ ВИДІВ ГРИБІВ У СЕРЕДНЬОМУ ПРИДНІПРОВ'І У 2009–2018 РР.

Постійні спостереження проводилися на території Канівського природного заповідника та в його околицях, деякі знахідки зроблені також під час експедицій у Канівському та Черкаському районах Черкаської області.

Знахідки грибів, занесених до Червоної книги України, у 2009–2018 рр.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Floccularia rickenii</i> (Bohus) Wasser	Нагірна частина Канівського заповідника (кв. 17)	49,7194	31,5357	05.06.2014		Ю.М. Кульша, М.М. Сухомлин, В.В. Джаган
<i>Galeropsis desertorum</i> Velen. et Dvor.	Нагірна частина Канівського заповідника (схил Мар'їної гори)	49,7198	31,5262	24.09.2018	Кілька груп по 3–4 шт.	Ю.М. Кульша
<i>Grifola frondosa</i> (Dicks.: Fr.) Gray	с. Свидівок Черкаського району	49,52	31,87	08.10.2018	4 плодкових тіла навколо вікового дуба	В.Л. Шевчик, В.М. Грищенко, Є.Д. Яблоновська-Грищенко
<i>Gyromitra slonevskii</i> Heluta	Нагірна частина Канівського заповідника (Мар'їн яр)	49,7212	31,5381	06.05.2009	1 плодове тіло	М.М. Пруденко
- // -	- // -	- // -	- // -	27.04.2011	3 плодкових тіла	М.М. Пруденко
- // -	- // -	- // -	- // -	кінець квітня 2012 р.	3 плодкових тіла	В.Л. Шевчик
- // -	- // -	- // -	- // -	10.04.2018	3 плодкових тіла	Ю.М. Кульша
<i>Hericum coralloides</i> (Fr.) Gray	с. Озериче Канівського району	49,83	31,61	19.10.2012	Велике плодове тіло	В.М. Грищенко, Є.Д. Яблоновська-Грищенко
- // -	Канівський природний заповідник	49,72	31,53	29.10.2013	Рясне плодоношення	В.Л. Шевчик
- // -	- // -	- // -	- // -	10.10.2014, 23.09.2015, 14.09.2017, 10.09.2018	Рясне плодоношення	Ю.М. Кульша
<i>Morchella steppicola</i> Zerova	Південна частина м. Канів	49,7415	31,4655	28.05.2017	5 плодкових тіл	Н.В. Рубан
<i>Mutinus caninus</i> (Huds.) Fr.	Нагірна частина Канівського заповідника (кв. 17)	49,7276	31,5269	17.06.2009, 04.06.2010	Рясне плодоношення	М.М. Пруденко
- // -	- // -	- // -	- // -	03.06.2014, 19.06.2015	Рясне плодоношення	Ю.М. Кульша

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Нагірна частина Канівського заповідника (кв. 16)	49,7275	31,5238	29.05.2016, 28.06.2018	Рясне плодоношення	Ю.М. Кульша
<i>Polyporus umbellatus</i> (Pers.) Fr.	Нагірна частина Канівського заповідника	49,72	31,52	19.06- 24.07.2009, 14.06- 27.07.2010, 16.06.2011, друга половина червня 2012 р.	Плодоносив у 2 шари	М.М. Пруденко
- // -	- // -	- // -	- // -	05.06.2014, 12.06- 06.08.2015, 10.06- 04.07.2016, 10.06.2017, 20.06.2018	Плодоносив у 2 шари	Ю.М. Кульша

Леонт'єв Дмитро Вікторович,
Кочергіна Анастасія Віталіївна

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди,
м. Харків

МІКОМІЦЕТИ В ЧЕРВОНІЙ КНИЗІ УКРАЇНИ: УТОПІЯ ЧИ НЕОБХІДНІСТЬ?

Одним з очевидних завдань Червоної книги України є забезпечення законних підстав для захисту окремих видів живих істот. Подібний захист має ґрунтуватися на дієвих заходах, таких як запровадження моніторингу виявлених популяцій, цілеспрямований пошук нових місцезнаходжень, конкретні дії щодо обмеження певних форм господарської діяльності тощо. Здійснення таких заходів покладе не переважно на фахівців-практиків: співробітників заповідників і національних парків, працівників лісового господарства, ентузіастів-аматорів, тобто людей з вимушено широким колом наукових інтересів і обмеженими навичками професійної ідентифікації видів. Тож об'єкти, до охорони яких повинні докласти зусилля ці шановні захисники природи, повинні відповідати двом мінімальним вимогам:

- мати макроскопічні розміри;
- попередньо ідентифікуватися *in oculo nudo*.

Складно уявити регулярні дієві заходи щодо захисту організмів, непомітних неозброєним оком або таких, що мають численних двійників, нерозрізненних без використання мікроскопу. Здійснення будь-яких охоронних дій без постійного моніторингу стану популяції охоронюваного виду, контролю його відповіді на різноманітні впливи, є непрофесійним і небезпечним. А оскільки подібний моніторинг у реальних умовах можуть здійснювати лише працівники природних резерватів (часто – одна людина, відповідальна за всі «ботанічні» об'єкти), то і очікувати від цієї людини контролю стану мікроскопічних, складних для ідентифікації істот майже неможливо. Звідси постає питання про доцільність присутності в Червоній книзі України видів мікроводоростей, нематод, веслоногих раків та інших істот, до дієвого захисту яких Червону книгу дуже складно залучити. Звичайно, існує практика одноразового виявлення певного рідкісного організму у добре окресленому

біотопі, скажімо водоймі, з подальшим обґрунтуванням охоронного статусу цієї водойми. Але чи є подібна практика науково бездоганною і вартою наслідування, або являє собою лише додатковий «туз у рукаві» природоохоронного товариства підчас його нерівного протистояння з чиновництвом?

З іншого боку, існують таксономічні групи, що цілком відповідають критеріям макроскопічності та відносної легкості ідентифікації, але з різних причин взагалі не представлені у ЧКУ. Це, в тому числі, міксоміцети (*Muchomycetes*) – одна з чотирьох груп наземних макроскопічних еукаріотів, існуючих на Землі. Інші три групи, *Embryophyta*, *Holomycota* і *Metazoa*, формують «кістяк» ЧКУ і представлені в ній десятками й сотнями видів. Міксоміцети ж не представлені взагалі. Своєрідна «дискримінація» цієї групи може мати декілька причин, як об'єктивних, так і суб'єктивних:

- відсутність в Україні великої наукової школи міксоміцетологів, яка б системно накопичувала знання щодо поширення міксоміцетів на території країни, популяризувала ідею охорони цих організмів та лобіювала їхнє включення до ЧКУ;
- відсутність якісної і зручної довідникової літератури українською мовою, що допомагала б ідентифікувати міксоміцети і сприяла б розумінню їхньої поширеності і значення у природних екосистемах;
- поширення в літературі 1960–1970-х рр. уявлень про космополітизм міксоміцетів і, відповідно, недоцільність охорони їхніх локальних популяцій. Однак нині це уявлення спростоване (Foissner, 2008). У міксоміцетів відомі приклади ендемізму, реліктових популяцій та диз'юнкцій ареалу. Для багатьох космополітичних, голарктичних та пантропічних видів показана рідкісність у світовому масштабі або розділення на географічні раси

з відмінними геофондами (Rojas, Stephenson, 2017). Остання обставина є особливо важливою, оскільки обґрунтовує необхідність охорони локальних популяцій космополітичних морфовидів. Показано, що такі популяції іноді демонструють між собою значні генетичні дистанції (до 25 % нуклеотидного складу маркерних генів!) та мають перспективи віднесення до самостійних видів (Leontyev et al., 2015).

Принаймні третина видів міксоміцетів, що зареєстровані на території України, характеризується макроскопічними розмірами, що дозволяє фіксувати їхню наявність у природі без використання спеціальних методів. Достатньо гарних фотографій і коротких описів, щоб співробітники природних резерватів та аматори-природоохоронці одержали можливість ідентифікувати вказані види в польових умовах та сприяти їхній системній, дієвій охороні та популяризації.

Але чи потребують міксоміцети охорони? Так, оскільки є чутливими до антропогенного впливу і кліматичних змін. Багаторічними спостереженнями доведено, що в умовах антропогенного навантаження видовий склад міксоміцетів суттєво збіднюється, а таксономічна структура біоти цих організмів зазнає принципових змін (Плотников, Фефелов, 2009). Серед факторів, що мають найбільш руйнівний вплив на різноманіття міксоміцетів слід назвати підкислення опадів промисловими викидами, руйнування підстилки внаслідок витоптування та знищення гнилої деревини внаслідок лісгосподарських заходів. Не викликає сумніву, що лише у спеціально відведених локалітетах, захищених від зазначених впливів, різноманіття міксоміцетів буде у безпеці (Леонтьєв та ін., 2011).

Перші спроби організувати заповідну територію спеціально для охорони міксоміцетів здійснив у Великій Британії професор Честерського коледжу Брюс Інґ (Леонтьєв та ін., 2011). Сьогодні міксоміцети внесені до червоних книг регіонів, де постійно працюють фахові міксоміцетологи: Ленінградської (20 видів), Тверської (16), Волгоградської (2), Астраханської (1) областей, м. Санкт-Петербург (1) (Землянська, 2015, 2017; Носков і др., 2000; Пилипенко і др., 2014; Смолякова, 2017). У каталозі Міжнародного мікологічного інституту (IMI, Велика Британія) наразі представлені 30 видів міксоміцетів, що потребують охорони (Krugovaz et al., 2010, 2012, 2017). Українські природоохоронці не мають бути осторонь цього процесу.

Чи достатньо даних щодо поширення міксоміцетів в Україні? Наразі міксоміцети відомі в усіх виділах мікологічного районування території України, окрім деяких невеликих степових ділянок на крайньому півдні (Кривомаз, 2010). Для широко розповсюджених видів накопичені відомості щодо місцезнаходження по всій території держави (Леонтьєв, 2010, 2013). Тож, відомості щодо рідкісності видів, принаймні таких, знаходження й ідентифікація яких не потребує спеціальних навичок, можна вважати обґрунтованими.

Серйозною проблемою охорони міксоміцетів є недостатня дослідженість хорології та популяційної біології цих організмів. Визначення їхньої приналежності до категорій МСОП залишається неможливим навіть у світовому масштабі. Тож для визначення кола видів, що у першу чергу заслуговують на внесення до Червоної книги, ми пропонуємо наступні *критерії* (таблиця), серед яких, окрім зазначених вище макроскопічних розмірів та легкості для ідентифікації включені також дані щодо поширення та рідкісності.

Нижче наведено перелік видів міксоміцетів, рекомендованих до включення в ЧКУ. Відповідність кожного виду запропонованим критеріям наведена в Таблиці. Загальне поширення видів наведено за онлайн-базами GBIF (www.gbif.org) та DiscoverLife (www.discoverlife.org).

***Colloderma oculatum* (C. Lippert) G. Lister, J. Bot. 48:312 (1910).**

Екологія: бріофільний міксоміцет: розвивається на печіночниках і мохах, що заселяють поверхні вапняних скель в глибоких тінистих розщелинах.

Поширеність у світі: Європа: Австрія, Бельгія, Великобританія, Німеччина, Данія, Ірландія, Іспанія, Італія, Литва, Нідерланди, Польща, Франція, Чехія, Швейцарія, Швеція; Російська федерація; Азія: Японія; Півн. Америка: Пуерто-Ріко, Канада, США; Австралія; Нова Зеландія.

Знахідки в Україні: Закарпатська область, Карпатський біосферний заповідник, Чорногірський заповідний масив (Krzemieniewska, 1934).

Коментар: космополітний вид. Усюди дуже рідкісний через специфічну нішу, що займає. Єдина знахідка в Україні зроблена понад 80 років тому, проте світове поширення виду дозволяє очікувати його збереження в Україні. Потрібний цілеспрямований пошук *C. oculatum* у сприятливих для неї біотопах. Вид внесений до червоної книги Ленінградської області (Носков і др., 2000).

Diderma meyerae H. Singer, G. Moreno, Illana & A. Sánchez, in Moreno, Singer, Illana & Sánchez, Cryptog. Mycol. 24(1):53 (2003).

Екологія: нівальний міксоміцет: розвивається у горах навесні, під час танення снігу, на залишках трав'янистих рослин та тонких пагонах кущів (*Rubus* spp., *Juniperus* spp., *Vaccinium* spp.).

Поширеність у світі: Європа: Австрія, Італія, Німеччина, Норвегія, Франція, Швейцарія.

Знахідки в Україні: Закарпатська область, Карпатський біосферний заповідник, Чорногірський заповідний масив, г. Шешул, (Arnould et al., 2008).

Коментар: європейський альпійський вид. У межах ареалу рідкісний; поза Європою невідомий. Єдина знахідка в Карпатах свідчить про присутність вказаного виду в Україні, причому тут він знаходиться на східній межі свого ареалу. Всі нівальні міксоміцети вважаються видами під загрозою зникнення через глобальні зміни клімату (Rojas, Stephenson, 2017).

Fuligo luteonitens L.G. Krieglst. & Nowotny, in Neubert, Nowotny & Baumann, Mухомусетен 2:213 (1995).

Екологія: ксилофільний міксоміцет. Розвивається влітку в темних, вологих ділянках широколистяних лісів, на мертвій, зазвичай ще вкритій корою деревині, часто на колодах, що лежать поперек понижень рельєфу.

Поширеність у світі: Європа: Франція, Нідерланди, Австрія, Німеччина, Російська федерація, Швеція, Фінляндія, Норвегія.

Знахідки в Україні: Харківська обл., НПП «Гомільшанські ліси» (Леонтьєв, 2006).

Коментар: європейський вид. У межах ареалу рідкісний; поза Європою невідомий. У НПП «Гомільшанські ліси» трапляється регулярно, на одних і тих самих ділянках у заповідній зоні парку. Ймовірна присутність в інших великих лісових масивах по всій території України.

Lamproderma aeneum Mar. Mey. & Poulain, in Poulain, Meyer & Bozonnet, Soc.Hist. Nat. Pays Montbéliard 2002:49 (2002).

Екологія: нівальний міксоміцет. Розвивається в горах навесні, під час танення снігу, переважно на залишках трав'янистих рослин.

Поширеність у світі: Європа: Австрія, Італія, Німеччина, Норвегія, Швейцарія, Франція; Азія: Японія; Півн. Америка: США, Канада; Півд. Америка: Аргентина.

Знахідки в Україні: Івано-Франківська обл., НПП «Карпатський», г. Говерла (Arnould et al., 2008).

Коментар: євразійсько-американський альпійський вид. У межах ареалу рідкісний. Єдина знахідка в Карпатах свідчить про присутність вказаного виду в Україні. Всі нівальні міксоміцети вважаються видами під загрозою зникнення через глобальні зміни клімату (Rojas, Stephenson, 2017).

Physarum albescens Ellis ex T. Macbr., N. Amer. Slime-moulds, ed. 2, 86 (1922)

Екологія: нівальний міксоміцет. Розвивається у горах навесні, під час танення снігу, переважно на живих трав'янистих рослинах.

Поширеність у світі: Європа: Австрія, Іспанія, Німеччина, Норвегія, Франція; Російська Федерація, Півн. Америка: США; Австралія, Нова Зеландія.

Знахідки в Україні: Закарпатська область, Карпатський біосферний заповідник, Свидовецький заповідний масив, г. Драгобрат; Івано-Франківська обл., НПП «Карпатський», г. Говерла, г. Хом'як (Arnould et al., 2008).

Коментар: космополітний альпійський вид. Повсюдно достатньо рідкісний. Регіональні популяції мають суттєві генетичні відмінності і можуть у подальшому набути статус самостійних видів (Novozhilov et al., 2017), що підіймає питання про необхідність охорони популяцій, розташованих на території України. Всі нівальні міксоміцети вважаються видами під загрозою зникнення через глобальні зміни клімату (Rojas, Stephenson, 2017).

Reticularia olivacea (Ehrenb.) Fr., Stirp. agrifemtion. 5:82 (1827)

Екологія: ксилофільний міксоміцет. Розвивається влітку у світлих рівнинних лісах, на мертвій деревині хвойних рослин.

Поширеність у світі: Європа: Бельгія, Велика Британія, Іспанія, Нідерланди, Німеччина, Франція, Швеція; Півн. Америка: Мексика, США; Півд. Америка: Аргентина.

Знахідки в Україні: Київська обл.: Бородянський р-н: Тетерівське лісництво (KW: Кривомаз, 1994); Одеська обл., Дунайський БЗ (Дудка, Кривомаз, 2010); Харківська обл.: НПП «Гомільшанські ліси» (Морозова, 2011); Черкаська обл.: Канівський ПЗ (KW: Кривомаз, 1994).

Коментар: космополітний вид. Всюди дуже рідкісний. Регіональні популяції мають суттєві генетичні відмінності і можуть у подальшому набути статус самостійних видів (Леонтьєв, 2016), що підіймає питання про необхідність охорони популяцій, розташованих на території України. Не зважаючи на те, що вид добре досліджений, має макроскопічні розміри (до

декількох сантиметрів) і дуже характерний вигляд, його знахідки в Україні залишаються одиничними. У цілому, *R. olivacea* репрезентує гарний приклад класичного, але дуже рідкісного міксоміцета.

***Stemonaria longa* (Peck) Nann.-Bremek., R. Sharma & Y. Yamam.,** in Nannenga-Bremekamp, Yamamoto & Sharma, Proc. Kon. Ned. Akad. Wetensch., С. 87(4):453.

Екологія: ксилофільний міксоміцет. Розвивається у широколистяних і мішаних лісах, на мертвій, сильно розкладеній деревині.

Поширеність у світі: Європа: Грузія, Нідерланди, Німеччина, Норвегія, Російська федерація, Франція, Швейцарія; Азія: Японія, Індонезія; Африка: Алжир, ДР Конго; Півн. Америка: Домініка, Канада, Коста Рика, Куба, Мексика, Панама, Пуерто Рико, США, Бразилія; Півд. Америка: Аргентина, Бразилія, Еквадор.

Знахідки в Україні: Київська обл.: НПП «Голосіївський» (Лавітська, 1949); м. Тараща (Підоплічка, 1932); Черкаська обл.: Канівський ПЗ (Леонтьєв, 2003); Харківська обл.: НПП «Гомільшанські ліси» (Леонтьєв, 2006); Донецька обл.: ПЗ «Кам'яні могили» (Dudka, Romanenko, 2006); Луганська обл.: Луганський ПЗ: Станічно-Луганське відділення (Дудка, 2005); АР Крим: Ялтинський гірсько-лісовий ПЗ (Дудка та ін., 1999).

Коментар: космополітний вид. Всюди рідкісний. Добре досліджений, має макроскопічні розміри та характерний габітус, але його знахідки в Україні залишаються дуже нечисленими. У НПП «Гомільшанські ліси», де моніторинг різноманіття міксоміцетів ведеться безперервно протягом 20 років, відома єдина знахідка цього виду. Вид внесений до червоної книги Ленінградської області (Носков и др., 2000).

***Trichia alpina* (R.E. Fr.) Meyl.,** Bull. Soc. Vaud. Sci. Nat. 53:460 (1921).

Екологія: нівальний міксоміцет. Розвивається у горах навесні, під час танення снігу, на залишках трав'янистих рослин.

Поширеність у світі: Європа: Австрія, Німеччина, Норвегія, Російська Федерація, Франція, Швейцарія; Азія: Індія, Японія; Півн. Америка: Канада, США.

Знахідки в Україні: Закарпатська обл.: Міжгірський р-н: г. Гимба; Івано-Франківська обл., НПП «Карпатський», г. Говерла, г. Хом'як; Львівська обл.: Сколевський р-н, г. Волосянка (Arnould et al., 2008).

Коментар: євразійсько-південноамериканський вид. Повсюдно достатньо рідкісний. Одиничні знахідки на території України представлені декількома

окремими спорокарпами. Всі нівальні міксоміцети вважаються видами під загрозою зникнення через глобальні зміни клімату (Rojas, Stephenson, 2017). Вид внесений до червоної книги Ленінградської області (Носков и др., 2000).

***Tubifera dudkae* (Leontyev & G. Moreno) Leontyev, G. Moreno & Schnittler,** in Leontyev, Schnittler & Stephenson, Mycologia 107(5):967 (2015)

Екологія: ксилофільний міксоміцет. Розвивається у широколистяних і мішаних лісах, на мертвій, сильно розкладеній деревині, вкритій мохоподібними.

Поширеність у світі: Європа: Російська Федерація (Ищенко Ю., перс. повідомл.), Україна; Австралія.

Знахідки в Україні: АР Крим, Ялтинський гірсько-лісовий ПЗ; Харківська обл., НПП «Гомільшанські ліси» (Leontyev et al., 2015).

Коментар: європейський вид. Описаний на території України, але відомий також за її межами. Матеріал, зібраний на о. Тасманія Сарою Дж. Ллойд (перс. повідомл.) має деякі морфологічні відмінності і потребує подальшого дослідження. Для цього виду розроблені рутинні методи молекулярного штрихкодуювання, що полегшить ідентифікацію сильно пошкоджених зразків (Leontyev et al., 2015).

Вид названий на честь провідного українського міколога Ірини Олександрівни Дудки (1934–2017).

***Tubifera montana* Leontyev, Schnittler & S.L. Stephenson,** Mycologia 107(5):967 (2015)

Екологія: ксилофільний міксоміцет. Розвивається у хвойних та мішаних, переважно гірських лісах, на мертвій, сильно розкладеній деревині, вкритій мохоподібними.

Поширеність у світі: Німеччина, Російська Федерація, Україна; Півн. Америка: США (Leontyev et al., 2015).

Знахідки в Україні: АР Крим, Ялтинський гірсько-лісовий ПЗ; Івано-Франківська обл., ПЗ «Горгани»; Чернівецька обл., НПП «Черемоський» (Leontyev et al., 2015).

Коментар: європейсько-американський вид. Описаний на території України, але відомий також за її межами, у т.ч. у США, однак у Європі на схід від України невідомий. В Україні поширений лише в західному регіоні, і, ймовірно, асоційований з гірськими ялиново-ялицевими лісами. Для *T. montana* виду розроблені рутинні методи молекулярного штрихкодуювання, що полегшить ідентифікацію сильно пошкоджених зразків (Leontyev et al., 2015).

Критерії внесення до ЧКУ	Вид									
	<i>Collocladula oculatum</i>	<i>Diderma meyeriae</i>	<i>Fuligo luteonitens</i>	<i>Lamproderma aeneum</i>	<i>Physarum albescens</i>	<i>Reticularia olivacea</i>	<i>Stemonaria longa</i>	<i>Trichia alpina</i>	<i>Tubifera dudkiae</i>	<i>Tubifera montana</i>
Орієнтовні розміри цілого плононошення (колонії спорокарпів, еталію), см	<0,5	1–3	2–5	2–10	2–10	0,5–5	2–20	0,2–1	2–5	2–8
Легкість визначення in oculo nudo в непошкодженому стані	+-	+-	+	+	+-	+	+	+	+	+
Обмежений ареал (не більше двох частин світу)	-	+	+	+	-	-	-	-	+	+
Рідкісний у межах ареалу	+	+	+	+	+-	+	+	+-	+	+
Місцезнаходження знаходяться під загрозою зникнення	+	+	-	+	+	-	-	+	-	-
Знахідки в Україні одиничні	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
В Україні вид знаходиться на межі відомого ареалу	-	+	+	-	-	-	-	-	-	+

Література

- Дудка І.О. Перші відомості про міксоміцети Луганського природного заповідника. *ЛНАУ «Біорізноманітність Луганського природного заповідника»*, 2005, 56 (79): 130–140.
- Дудка І.А., Кузуб В.В., Романенко Е.А. Міксоміцети Ялтинського горно-лесного заповідника. *Микологія і фітопатологія*, 1999, 33(5): 307–315.
- Дудка І.О., Кривомаз Т.І. Міксоміцети в екотопах і рослинних угрупованнях Дунайського біосферного заповідника. *Чорноморськ. бот. ж.*, 2010, 6(1): 54–66.
- Леонтьев Д.В., Дудка І.О., Кривомаз Т.І. До питання про включення деяких видів міксоміцетів до Червоної книги України. У зб.: *Українського ботанічного товариства: матер. XIII з'їзду* (Львів, 19–23 вересня 2011 р.). – Львів, 2011, с. 216.
- Землянская И.В. О целесообразности включения слизевиков в красные книги. В сб.: *Ведение региональных красных книг: достижения, проблемы и перспективы: матер. II Всероссийской научно-практической конференции*. Волгоград, 2015, с.14–16.
- Землянская И.В. Критерии отнесения миксомицетов к редким и исчезающим видам. В сб.: *Ведение региональных красных книг: достижения, проблемы и перспективы: матер. III Всероссийской научно-практической конференции*. Волгоград, 2017, с. 3–6.
- Лавітська З.Г. Матеріали до флори слизевиків (Mucorales) району Середнього Дніпра. *Пр. Канів. біогеограф. заповідн.*, 1949, 7: 47–49.
- Леонтьев Д.В. Новые находки миксомицетов из Каневского природного заповедника. У зб.: *Актуальні проблеми біології в дослідженнях молодих учених Харківського університету: матер. конференції* (Харків, 11–13 листопада 2003 р.). Харків, 2003, с. 17–19.
- Леонтьев Д.В. Видовой состав миксомицетов (Mucorales) национального природного парка «Гомольшанские леса» (Украина). *Микологія і фітопатологія*, 2006, 40(2): 101–107.
- Леонтьев Д.В. Миксоміцети родів *Stemonitis*, *Stemonitopsis* і *Stemonaria* в Україні: розповсюдження і ідентифікація. *Микологія і фітопатологія*, 2010, 44(5): 398–409.
- Леонтьев Д.В. Миксоміцети родів *Comatricha*, *Masbridgeola* і *Paradiacheopsis* в Україні: ідентифікація і розповсюдження. *Микологія і фітопатологія*, 2013, 47(3): 159–168.
- Леонтьев Д.В. *Міксоміцети родини Reticulariaceae: молекулярна філогенія, морфологія і систематика: автореф. дис. ... доктора біол. наук, 03.00.21, спец. «Мікологія»*. Київ, 2016, 44 с.
- Морозова І.І. Нові знахідки міксоміцетів *Comatricha filamentosa* Meyl. та *Reticularia olivacea* (Ehrend.) Fr. (Mucorales) в Україні. *Укр. бот. журн.*, 2011, 68(4): 618–623.
- Носков Г.А., Гагинская А.Р., Гельман Д.В., Кудерский Л.А. *Красная книга природы Ленинградской области*. Том 2. Растения и грибы. Санкт-Петербург, 2000, 672 с.
- Підопличка М.М. Критичні матеріали до флори міксоміцетів України. *Журн. Біоботанічного циклу АН УРСР*, 1932, 3,4: 69–102.
- Пилипенко В.Н., Лозовская М.В., Закутнова В.И., Лактионов А.П., Чуйков Ю.С. *Красная книга Астраханской области*. Астрахань: «Астраханский университет», 2014, 413 с.
- Плотников Б.С., Фелелов К.А. Миксоміцети Южної тайги Середнього Урала в градієнті промислового забруднення вибросами медеплавильного комбіната.

- Микологія і фітопатологія*, 2009, 43(1): 33–44.
18. Смолякова Ю.А. Проблемы и перспектив включения миксомицетов (Mycetozoa) в региональные красные книги. В сб.: *Ведение региональных красных книг: достижения, проблемы и перспективы: матер. III Всероссийской научно-практической конференции*. Волгоград, 2017, с. 113–115.
  19. Arnould C., Fefelov K., Fenouil T., Fiore-Donno A.M., Haugli K. Nivicolous Mycetozoa in Ukrainian Carpathians. *Abstracts of 6-th International congress on the Systematics and Ecology of Mycetozoa*. Yalta, 2008, p. 8.
  20. Dudka I.O., Romanenko K.O. Co-existence and interaction between mycetozoa and other organisms in shared niches. *Acta Mycologica*, 2006, 41(1): 99–112.
  21. Foissner W. Protist diversity and distribution: some basic considerations. *Biodiversity and Conservation*, 2008, 17: 235–242.
  22. Leontyev D., Schnittler M., Stephenson S. A critical revision of the *Tubifera ferruginosa* complex. *Mycologia*, 2015, 107(5): 959–985.
  23. Krivomaz T.I., Michaud A., Minter D.W. Nivicolous Mycetozoa. *IMI Description Sheets of Fungi and Bacteria*, 2010, 184: 1–37. 2010.
  24. Krivomaz T.I., Michaud A., Minter D.W. Mycetozoa of order Trichiales. *IMI Description Sheets of Fungi and Bacteria*, 2012, 192: 1–54.
  25. Krivomaz T.I., Minter D.W., Michaud A. Tropical mycetozoa species of genus *Physarum*. *IMI Description Sheets of Fungi and Bacteria*, 2017, 212: 1–52.
  26. Rojas C., Stephenson S.L. *Mycetozoa. Biology, Systematics, Biogeography and Ecology*. Elsevier, 2017, 474 p.
  27. Schnittler M., Shchepin O.N., Dagamac N.H., Borg Dahl M., Novozhilov Y.K. Barcoding mycetozoa with molecular markers: challenges and opportunities. *Nova Hedwigia*. 2017, 104 (1-3): 323–341.

Лилик Володимир Ігорович,
Юречко Ростислав Юрійович
Національний природний парк «Північне Поділля»
с. Підгірці, Бродівський р-н, Львівська обл.

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В МЕЖАХ НПП «ПІВНІЧНЕ ПОДІЛЛЯ»

Матеріал зібраний у результаті спостережень у польових умовах під час обстежень заповідних територій НПП «Північне Поділля», які проводились у 2017–2018 роках та були направлені на вивчення поширення рідкісних видів рослин. Отримано дані про 14 видів рослин та 1 вид грибів, занесених до Червоної книги України (2009). Ще один вид рослин – *Iris aphylla* ssp. *hungarica* (Waldst. & Kit.) Hegi, не занесений до Червоної книги України, але вказаний у Резолюції 6 Бернської конвенції.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Adonis vernalis</i> L.	Східна околиця с. Стінка, лучний схил	49,778626	24,744327	19.04.2017	Близько 0,001 га	Лилик В. І., Юречко Р. Ю.
- // -	Західна околиця с. Лука, лучний схил	49,778513	24,995899	30.04.2018	Близько 0,001 га	Лилик В. І.
- // -	Південна околиця с. Хватів, кам'янисті місця	49,957066	24,937721	20.06.2018	Кілька особин	- // -
<i>Anthurus archeri</i> (Berk.) Fischer	Південна околиця с. Вороняки, широколистяний ліс	49,762222	24,908544	09.08.2017	Близько 10 плодкових тіл	Yurechko et al., 2018
- // -	Околиці с. Тростянець, широколистяний ліс	49,812057	25,022128	04.08.2018	Близько 100 плодкових тіл	Легоцький В. П., Лилик В. І., Юречко Р. Ю.
<i>Carlina onopordifolia</i> Besser ex Szafer	Східна околиця с. Стінка, лучний схил	49,778626	24,744327	19.04.2017	Близько 0,01 га	Лилик В. І., Юречко Р. Ю.
<i>Cephalanthera damasonium</i> (Mill.) Druce	Околиці с. Єлиховичі, сосновий ліс	49,844835	24,952334	15.08.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Вороняки, широколистяний ліс	49,759715	24,923962	15.11.2017	Кілька особин	Лилик В. І.
- // -	Околиці с. Тростянець, буковий ліс	49,805916	25,058410	10.05.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Підлипці, буковий ліс	49,785672	25,031196	15.05.2018	Кілька особин	- // -
<i>Cypripedium calceolus</i> L.	Північна околиця с. Черемошня, гора Свята, мішаний ліс	49,901441	24,862650	28.04.2018	Близько 50 особин	Лилик В. І., Юречко Р. Ю.
<i>Daphne sneorum</i> L.	Східна околиця с. Стінка, лучний схил	49,777669	24,747021	19.04.2018 05.05.2018	Близько 1 га	- // -
- // -	Північна околиця с. Черемошня, гора Свята, узлісся	49,900586	24,862597	28.04.2018	Кілька особин	- // -
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	Околиці с. Єлиховичі, сосновий ліс	49,845004	24,957740	15.08.2017	Близько 0,1 га	- // -
- // -	Околиці с. Вороняки, широколистяний ліс	49,759715	24,923962	15.11.2017	Кілька особин	Лилик В. І.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
- // -	Західна околиця с. Лука, со- сновий ліс	49,778089	25,009843	15.06.2018	Кілька десятків особин	- // -
<i>Galanthus nivalis</i> L.	Околиці с. Митулин, буковий ліс	49,777447	24,631331	01.03.2017	Близько 1 га	Кушнір П. Ю.
- // -	Південна околиця с. Ясенівці, буковий ліс	49,803604	24,825744	14.03.2017	Близько 5 га	Лилик В. І., Юречко Р. Ю.
	Західна околиця с. Плугів, широколистяний ліс	49,903350	24,872097	17.03.2017	Близько 0,01 га	Лилик В. І.
- // -	Околиці с. Стінка, широколи- стяний ліс	49,773291	24,742633	19.04.2017	Близько 0,05 га	Лилик В. І., Юречко Р. Ю.
- // -	Північна околиця с. Черемош- ня, гора Свята, буковий ліс	49,903350	24,872097	16.03.2018	Близько 0,01 га	Лилик В. І.
<i>Iris aphylla</i> ssp. <i>hungarica</i> (Waldst. & Kit.) Hegi	Північна околиця с. Жуличі, гора Висока, лучно-степовий схил	49,871647	24,882643	28.04.2018	Близько 10 особин	Лилик В. І., Юречко Р. Ю.
<i>Leucojum vernum</i> L.	Околиці с. Зарваниця, буковий ліс	49,759427	24,982219	10.05.2017	Близько 0,01 га	Лилик В. І.
. - // -	Північна околиця с. Верховуж, долина р. В'ятина, волога лука, широколистяний ліс	49,891883	25,097827	17.05.2017	Близько 10 га	Лилик В. І., Юречко Р. Ю.
<i>Lilium martagon</i> L.	Околиці с. Стінка, широколи- стяний ліс	49,773291	24,742633	19.04.2017	Кілька особин	
- // -	Південна околиця с. Вороняки, широколистяний ліс	49,759315	24,900092	24.05.2018	Кілька особин	Лилик В. І.
- // -	Околиці с. Тростянець, буковий ліс	49,805916	25,058410	10.05.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Південна околиця с. Хватів, узлісся	49,956996	24,937968	20.06.2018	Кілька особин	- // -
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	Південна околиця с. Зарваниця, узлісся	49,760468	24,976695	10.05.2017	Близько 0,01 га	Лилик В. І.
- // -	Південна околиця с. Вороняки, широколистяний ліс	49,772723	24,900262	10.05.2018	Кілька особин	Лилик В. І.
<i>Orchis militaris</i> L.	Південна околиця с. Зарвани- ця, лучний схил	49,762449	24,981615	09.05.2017	Близько 0,01 га	Ковальчук Ю. Б., Лилик В. І.
- // -	Північна околиця с. Верховуж, долина р. В'ятина, узлісся	49,891872	25,100343	09.05.2017	1 особина	Лилик В. І., Юречко Р. Ю.
- // -	Північна околиця с. Жуличі, гора Висока, лучно-степовий схил	49,871428	24,884651	28.04.2018	Близько 0,03 га	- // -
- // -	Західна околиця с. Лука, лучний схил	49,778513	24,995899	30.04.2018	Кілька особин	Лилик В. І.
- // -	Південна околиця с. Вороняки, кам'янисті місця	49,771534	24,900929	10.05.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Східна околиця с. Тростянець, лучний схил	49,802840	25,051991	25.05.2018	Близько 0,1 га	- // -
- // -	Південна околиця с. Хватів, кам'янисті місця	49,957066	24,937721	20.06.2018	Кілька особин	- // -
<i>Pulsatilla grandis</i> Wender.	Північна околиця с. Жуличі, гора Висока, лучно-степовий схил	49,871577	24,884409	28.04.2018	Близько 10 особин	Лилик В. І., Юречко Р. Ю.
<i>Scopolia carniolica</i> Jacq.	Північна околиця с. Верховуж, яр на межі лісу	49,902749	25,061980	18.03.2017	Близько 0,0003 га	Лилик В. І.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Staphylea pinnata</i> L.	Околиці с. Стінка, широколистяний ліс	49,773291	24,742633	19.04.2017	Кілька особин	Лилик В. І., Юречко Р. Ю.
- // -	Північна околиця с. Черемошня, гора Свята, широколистяний ліс	49,900960	24,863018	28.04.2018	Близько 0,01 га	- // -

Література

1. Червона книга України. Рослинний світ. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.
2. Юречко Р. Ю., Лилик В. І., Баточенко В. М. *Anthurus archeri* (Berk.) Fischer – найбільш північна знахідка в Україні. У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі*

України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин: матер. V Міжнародної конференції (Херсон, 25–28 червня 2018 р.). Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 2018, с. 138.

Лисенко Геннадій Миколайович
Ічнянський національний природний парк, м. Ічня

ДИНАМІКА ПОПУЛЯЦІЇ *CAREX BOHEMICA* SCHREB. НА ТЕРИТОРІЇ ІЧНЯНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ

Систематичне положення *Carex bohemica* Schreb. (= *C. cyperoides* Murr.) є надзвичайно специфічним. Найвідоміший монограф роду Т. В. Егорова (Егорова, 1999) відносить осоку богемську до Subgenus *Vignea* (Beauv. ex Lestib.) Petern, Sectio *Cyperoideae*. Слід зазначити, що у світовій флорі до даної секції належить лише один надзвичайно близький за морфологічною будовою, екологією та життєвою стратегією вид – *C. sychnocephala* Carex з Північної Америки, що займає однотипні з *C. bohemica* місцезростання.

Вперше осоку богемську на території Ічнянського національного природного парку було виявлено у липні 2008 р. (Жигаленко, 2009). На той момент *C. bohemica* займала значні площі в найбільш обводненій центральній частині пересихаючого озера, причому її проективне покриття сягало 70 %. Починаючи з 2013 р. щорічні пошуки осоки богемської у вказаному у вище цитованій статті місці не давали результатів. Лише в серпні 2016 року нами було виявлено фрагмент популяції *C. bohemica* на території колишнього болота Гапине, втім у зовсім не типовому для даного виду місці – перехідній зоні між трав'янистими та чагарниковими формаціями (географічні

координати: N 50°45'38,6", E 32°18'17,5"). Особини осоки богемської розміщувались неширокою смугою від 0,5 до 7,2 м, довжина якої сягала 26 м. Загальна площа складає близько 100 м². На даній території після детальних підрахунків було виявлено 204 особини *C. bohemica*, які розміщувались шістьма групами що нараховували від 8 до 66 екземплярів. Відстань між локалітетами варіює від 2,7 до 17 м. У межах групи особини розміщуються дуже щільно, часто декілька екземплярів виходили з однієї точки.

У віковому спектрі популяція *C. bohemica* характеризується переважанням ювенільних особин, частка імагурних та віргінільних значно менша при незначному переважанні останніх. Генеративні особини представлені лише у двох групах і їх кількість не перевищує 5–7 %. За віталітетною структурою досліджувана популяція належить до депресивних, адже частка особин, що належить до нижчого класу віталітету (68,4 %) значно переважає показники середнього (23,7 %) а тим більше вищого (7,9 %) класів.

Слід розробити дієві заходи охорони з тим, щоб не втратити одне з небагатьох місцезростань осоки богемської у Лівобережній Україні.

Вид	Місце знахідки	X	Y	Дата	Автор / автори
<i>Carex bohemica</i> Schreb.	Околиці с. Буди Ічнянського району Чернігівської обл.	50,76072	32,30486	17.08.2016	Лисенко Г.М., Маломуж М.М.

Література

- Егорова Т.В. *Осоки (Carex L.) России и сопредельных государств (в пределах бывшего СССР)*. Санкт-Петербург: Санкт-Петербургская государственная химико-фармацевтическая академия, 1999, 772 с.
- Жигаленко О.А., Данилик І.М., Андрієнко Т.Л. Нова знахідка *Carex bohemica* Schreb. (Cyperaceae) з Лівобережного Лісостепу (Україна). *Укр. бот. журн.*, 2009, 66(4): 566–570.

Лисенко Геннадій Миколайович
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя,
м. Ніжин

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ НА ПІВДНІ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Під час маршрутних досліджень, проведених на території Талалаївського району Чернігівської області у 2017–2018 рр., було встановлено низку місцезростань видів рослин, занесених до останнього видання Червоної книги України (ЧКУ, 2009).

Територія регіону характеризується добре розвиненою яружно-балковою мережею, круті схили якої добре дреновані, що створює оптимальні умови для місцезростань вказаних у таблиці видів. Слід зазначити, що нами відмічено лише три компактно зростаючі куртини *Adonis wolgensis* Stev., одна з яких мала дев'ять генеративних пагонів, тоді як дві останні не квітували. Натомість, *Pulsatilla patens* (L.) Mill. s.l. у даному регіоні не є рідкісним видом, адже зростає навіть на території с. Стара Талалаївка (колишнє Сильченково) в різних місцях, навіть на цвинтарі. Площі під *Pulsatilla patens* коливаються у значних межах – від 3–7 до 150–200 м².

Угруповання з домінуванням *Stipa capillata* L. займають верхні третини та середину схилів південно-західної експозиції, адже плакори розорані та зайняті сільськогосподарськими культурами. Лише місцями ковила волосиста росте в лісосмузі з переважанням *Fraxinus excelsior* L. і незначною домішкою *Quercus robur* L. На відстані 500–550 м зустрічаються овальні плями *Stipa capillata*, розміри яких коливаються від 5–10 до 50–70 м. Дослідженнями 2018 р. встановлено, що площа популяції ковили волосистої збільшується за рахунок насінневого поновлення та заселення незайнятих рослинним покривом місцезростань. За віковою структурою в досліджуваній популяції *Stipa capillata* переважають генеративні особини.

Необхідно зазначити, що місцеве населення активно використовує балки як сіножаті та пасовища. Досить часто практикуються ранньовесняні пали.

Вид	Місце знахідки	X	Y	Дата	Автор / автори
<i>Adonis wolgensis</i> Stev.	Чернігівська обл., Талалаївський р-н, околиці с. Стара Талалаївка	50,788468	33,123830	8-10.04.2017	Лисенко Г.М.
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. s.l.	- // -	50,787939	33,122071	8-10.04.2017	- // -
- // -	- // -	50,796403	33,125483	8-10.04.2017	- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	Чернігівська обл., Талалаївський р-н, околиці с. Слобідка	50,747615	33,107523	12.08.2017 15.09.2018	- // -
- // -	- // -	50,747194	33,108681	12.08.2017 15.09.2018	- // -
- // -	- // -	50,748097	33,113606	12.08.2017 15.09.2018	- // -
- // -	- // -	50,748348	33,114056	12.08.2017 15.09.2018	- // -
- // -	- // -	50,748321	33,115934	12.08.2017 15.09.2018	- // -

Література

1. Червона книга України. Рослинний світ. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.

Ломако Микола Миколайович,
Кулішов Михайло Володимирович
Лисичанський міський краєзнавчий музей, м. Лисичанськ,
Національна спілка краєзнавців України

ЗНАХІДКА ВЕРОНИКИ ТІНЬОВОЇ (*VERONICA UMBROSA* M. ВІЕВ.) У ЛИСИЧАНСЬКУ

У статті Івана Герасимовича Зоза, уроженця с. Верхнє Бахмутського повіту (нині м. Лисичанськ), тоді ще аспіранта Харківського інституту народної освіти, а в майбутньому вченого-геоботаніка (Литвиненко, 2010), в науковому журналі «Вісник природознавства» № 5–6 травень–червень за 1928 р. в розділі «Дрібні наукові замітки» наведено відомості про рідкісну рослину в Лисичанську (Зоз, 1928). Автор робить висновки, що знахідка нових находищ *Veronica umbrosa* M. В. підтверджує старі дані І. Шмальгаузена, та звертає увагу на Донбас, як реліктовий центр.

Передісторія, цього відкриття належить до 1893 року, коли професор І. Ф. Шмальгаузен, виявив *Veronica umbrosa* M. Vieb. в Бахмутському повіті Катеринославської губернії, в околицях Лисичанська, в одну з останніх своїх експедицій, але несподівана смерть завадила йому внести цю знахідку в його працю «Флора Средней и Южной России, Крыма и Северного Кавказа». Ці відомості вперше надав Є. Бордзіловський у 1913 році, вивчаючи рукописи І. Шмальгаузена. За наступні 35 років ніяких інших відомостей щодо цього виду в літературі не з'являлося.

І. Зоз провів екскурсію в Лисичанському районі Артемівського округу у травні–серпні 1927 року. Він детально описав місця знахідки *Veronica umbrosa* і час знаходження. Цих місць виявилось п'ять: 1) Байрак «Голубове» – вогкий ліс, по схилах, 16.05.1927 р., зменшене цвітіння. 2) Байрак «Орлів» – вогкий ліс, по схилах, під скелями пермського пісковика, 16.05.1927 р., зменшене цвітіння. 3) Ліс «Високе» – положистий схил байрака, значно сухі-

ший ліс, 16.05.1927 р., кінець цвітіння. 4) Схили правого берега річки Дінця, між станціями Лисичанськ і Насвітевич, серед рідкого лісу, в кущах (*Rosa* sp.), 19.05.1927 р., останні квітки. 5) Байрак «Орлів» – вогкий ліс, по схилах, 7.08.1927 р., друге цвітіння.

Далі І. Зоз пояснює, що всі знахідки перебувають на відстанях у 3–5 верст від Лисичанська. У сучасних кордонах це центр м. Лисичанськ, райони «Чорноморка», «КХП». Він, посилаючись на С. Вульфа, каже, що ця цікава рослина зустрічається в тінистих лісах Криму і Кавказу, а в Україні тільки в зазначених місцях, але може мати і більший ареал. «Ця кримсько-кавказька, за своїм ареалом, рослина на Україні являє собою релікт давньої дольодовикової доби. <...> Присутність на Донбасі таких родів дозволяє визнавати останній за реліктовий центр, тобто таку місцевість, в якій представники передльодовикової (третинної) флори змогли переховатись до нашого часу».

Експедиція Лисичанського краєзнавчого музею 29.05.2017 р., в складі М. Ломако та Д. Ломако, пройшла по четвертому маршруту «схилами правого берегу річки Дінця, між станціями Лисичанськ і Насвітевич». Серед рідкого дубового лісу, в невеликому байраці, у 100 метрах від залізничного полотна, було виявлено дві невеликі галявини із квітучими особинами *Veronica umbrosa* M. В. Інших локалітетів не було виявлено.

Враховуючи невеликий ареал поширення виду в Україні, який крім іншого, має острівний характер на території Східної України, доцільним буде запропонувати включити його до нового видання Червоної книги України.

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор/Автори
<i>Veronica umbrosa</i> M. Vieb.	48,9287167	38,4249187	Центр м. Лисичанськ, на галявині рідкого дубового лісу, в невеликому байраці, у 100 метрах від залізничного полотна між станціями Лисичанськ і Насвітевич	29.05.2017	Ломако М.М., Ломако Д.С.

Література

1. Литвиненко В.І. Зоз Іван Герасимович. Енциклопедія Сучасної України (ЕСУ), available at: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=16890.
2. Зоз І.Г. Знахідка кримсько-кавказької рослини *Veronica umbrosa* М. В. в межах Донецького кряжу. *Вісник природознавства. Харківське наукове товариство*, 1928, 5-6: 304–305.

Маланюк Василь Богданович

Галицький національний природний парк, Івано-Франківська область,
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

ЗНАХІДКИ ГРИБІВ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ НА ТЕРИТОРІЇ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Матеріал зібрано, головним чином, на території Івано-Франківської області (Богородчанський, Надвірнянський, Косівський та Верховинський райони), в межах Карпатського НПП, НПП «Гуцульщина», Верховинського НПП та природного заповідника «Горгани».

У таблиці наведено дані щодо 10 видів грибів з Червоної книги України, з яких *Russula turci* і *Lactarius lignyotus* можна вважати звичайними видами темно-хвойних лісових природних комплексів Івано-Франківської області.

Знахідки грибів ЧКУ на території Івано-Франківської області.

Вид	Локалітет	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор знахідки
		широта	довгота			
<i>Polyporus umbellatus</i> (Pers.) Fr	Івано-Франківська обл., Богородчанський р-н, поблизу с. Грабовець, грабово-дубовий ліс	48.43	24.35	липень 2003 року	1 плодове тіло	Маланюк В.Б.
<i>Strobilomyces strobilaceus</i> (Scop.) Berk.	Івано-Франківська обл., Богородчанський р-н, поблизу с. Грабовець, грабово-дубовий ліс	48.433594	24.360347	впродовж липня-серпня 2007 року	3 плодівих тіла	- // -
<i>Butyriboletus regius</i> (Krombh.) D. Arora & J.L. Frank	Івано-Франківська обл., Богородчанський р-н, поблизу с. Грабовець, грабово-дубовий ліс з домішкою бука	48.43	24.36	12.07.2006	2 плодівих тіла	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Богородчанський р-н, поблизу с. Грабовець, буковий ліс	48.43	24.35	17.07.2007	1 плодове тіло	- // -
<i>Leucoagaricus nympharum</i> (Kalchbr.) Bon	Івано-Франківська обл., Богородчанський р-н, поблизу с. Грабовець, грабово-дубовий ліс	48.433584	24.360440	21.08.2005	1 плодове тіло	- // -
<i>Clavariadelphus pistillaris</i> (L.) Donk	- // -	48.434662	24.360170	26.08.2006	2 плодівих тіла	- // -
<i>Phaeolepiota aurea</i> (Matt.) Maire	Івано-Франківська обл., Богородчанський р-н, поблизу с. Грабовець, луки біля польової дороги	48.435163	24.364100	13.09.2005	1 плодове тіло	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., поблизу м. Яремче, ялиновий ліс, на узліссі біля дороги	48.252378	24.253064	14.08.2007	4 плодівих тіла	- // -
<i>Russula turci</i> Bres.	Івано-Франківська обл., Надвірнянський р-н, поблизу с. м.т Десятин, ботанічний заказник «Кливіський», ялицевий ліс	48.321172	24.363519	09.09.2008	4 плодівих тіла	- // -

Вид	Локалітет	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор знахідки
		широта	довгота			
- // -	Івано-Франківська обл., Надвірнянський р-н, поблизу с. Бистриця, природний заповідник «Горгани», буково-ялицевий ліс	48.274512	24.160113	впродовж серпня – вересня 2010 – 2011 років	1 плодове тіло	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Косівський р-н, поблизу с.Шешори, національний природний парк «Гуцульщина», буково-ялицевий ліс	48.195367	25.003238	серпень 2012 року	1-3 плодкових тіла	- // -
<i>Lactarius lignyotus</i> Fr.	Івано-Франківська обл., Надвірнянський р-н, поблизу смт Десятин, ботанічний заказник «Кливіський», ялицевий ліс	48.321257	24.361317	09.09.2008	1 плодове тіло	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Надвірнянський р-н, поблизу с. Бистриця, природний заповідник «Горгани», буково-ялицевий ліс	48.285044	24.172162	впродовж серпня – вересня 2010 – 2011 років	1-2 плодкових тіла	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Косівський р-н, поблизу с. Шешори, національний природний парк «Гуцульщина», буково-ялицевий ліс	48.195084	24.571710	серпень 2012 року	1 плодове тіло	- // -
<i>Gomphus clavatus</i> (Pers.) Gray	Івано-Франківська обл., Надвірнянський р-н, поблизу смт Десятин, ботанічний заказник «Кливіський», ялицевий ліс	48.323746	24.354345	09.09.2008	1 плодове тіло	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Надвірнянський р-н, поблизу с. Бистриця, природний заповідник «Горгани», буково-ялицевий ліс	48.285333	24.170359	серпень 2011 року	1 плодове тіло	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Верховинський р-н, поблизу с. Перкалаб, національний природний парк «Верховинський», ялиновий ліс	47.465458	24.563064	19.08 2013	1 плодове тіло	- // -
<i>Mutinus caninus</i> (Huds.) Fr.	Івано-Франківська обл., поблизу м. Яремче, Карпатський НПП, ялиновий ліс з домішкою берези та ліщини	48.264672	24.313397	12.09 2008	1 плодове тіло	- // -

Маланюк Василь Богданович

Галицький національний природний парк, Івано-Франківська область;

Заморока Андрій Михайлович

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ;

Леонт'єв Дмитро Вікторович

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, м. Харків;

Дудка Ірина Олександрівна

Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного, м. Київ

ЗНАХІДКИ ГРИБІВ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ НА ТЕРИТОРІЇ ГАЛИЦЬКОГО НПП

Матеріал зібрано, головним чином, у південній частині Івано-Франківської області в межах Галицького району на території Галицького національного природного парку.

У таблиці наведено дані щодо 14 видів грибів з Червоної книги України, з яких *Mutinus caninus*, *Polyporus umbellatus* та *Strobilomyces strobilaceus* можна вважати звичайними видами лісових при-

родних комплексів ГНПП. Представники лучно-степових ділянок, а саме *Melanoleuca tabularis* та *Morchella steppicola* відомі з 1-2 знахідок. *Hericium coralloides*, *Mutinus ravenelii*, *Aspidella solitaria* та *Lactarius chrysorrheus* також відмічені на території парку з одного місцезнаходження.

Автором майже всіх знахідок є Маланюк В.Б., начальник наукового відділу Галицького НПП, міколог.

Знахідки грибів ЧКУ в Галицькому НПП.

Вид	Локалітет	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор знахідки
		широта	довгота			
<i>Aspidella solitaria</i> (Bull.) E.-J. Gilbert	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Бовшів, грабово-дубовий ліс з домашньою ясена та черешні	49,134001	24,413130	25.08.2009	Одне плодове тіло	Маланюк В.Б.
<i>Leucocortinarius bulbiger</i> (Alb. et Schwein.) Singer	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, поблизу м. Галич, ур. Галич-Гора, молоде ялиново-соснове насадження	49,054996	24,430036	впродовж вересня – жовтня 2011 – 2015 років	Одне-шість плодових тіл	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, поблизу с. Крилос, ур. Діброва, грабово-дубовий ліс	49,053391	24,401983	01.10.2210	Два плодових тіла	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Височанка, ур. Глинний ліс, ялицево-буково-дубовий ліс	49,001124	24,352989	впродовж вересня – жовтня 2012 – 2013 років	Одне-два плодових тіла	- // -
<i>Agaricua tabulari</i> Peck	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Бовшів, ур. Касова гора, лучно-степова ділянка	49,133174	24,415316	08.06.2012	Два плодових тіла	- // -
<i>Phylloporus pelletieri</i> (Lév.) Quéf.	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Крилос, ур. Галич-Гора, грабово-дубовий ліс	49,054952	24,423761	05.07.2010	Одне плодове тіло	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Височанка, ур. Глинний ліс, ялицево-буковий ліс	49,004191	24,345869	19.08.2010	Два плодових тіла	Дудка І.І., Леонт'єв Д.В., Маланюк В.Б.

Вид	Локалітет	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор знахідки
		широта	довгота			
<i>Strobilomyces strobilaceus</i> (Scop.) Berk.	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Мединя, ур. Лази, буковий ліс	49,050012	24,342690	21.07.2010	Три плод-вих тіла	Маланюк В.Б.
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Блюдники, буковий ліс	49,075445	24,353461	03.08.2010	Два плод-вих тіла	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Острів, ур. Раків потік, буковий ліс	49,082561	24,362779	17.08.2010	Три плод-вих тіла	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Височанка, ур. Глинний ліс, ялицево-буковий ліс	49,004162	24,345955	впродовж серпня 2010 р.	1-4 плод-вих тіл	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Крилос, ур. Галич-Гора, грабово-дубовий ліс	49,055235	24,423794	08.08.2012	Три плод-вих тіла	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Медуха, ур. Сімлин, грабово-дубовий ліс	49,094076	24,510091	17.07.2016	Два плод-вих тіла	- // -
<i>Russula turci</i> Bres.	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Майдан, ур. Височанка, ялицевий ліс	49,012182	24,335338	впродовж серпня – жовтня 2011 – 2014 років	Одне-два плод-вих тіла	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Височанка, ур. Глинний ліс, молоде ялицево насадження	49,003294	24,350629	впродовж вересня – жовтня 2012 – 2015 років	1-6 плод-вих тіл	- // -
<i>Lactarius chrysorheus</i> Fr.	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля м. галич, ур. Галич Гора, насадження дуба червоного	49,054389	24,430914	30.10.2012	Два плод-вих тіла	- // -
<i>Mutinus ravenelii</i> (Berk. et M.A. Curtis) E. Fisch.	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Блюдники, буковий ліс	49,071955	24,354356	03.08.2010	Одне плод-ве тіло	- // -
<i>Mutinus caninus</i> (Huds.) Fr.	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Мединя, ур. Лази, буковий ліс	49,045956	24,342401	21.07.2010	- // -	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Острів, ур. Раків потік, буковий ліс	49,084348	24,354661	17.08.2010	- // -	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Крилос, ур. Галич-Гора, грабово-дубовий ліс	49,055161	24,424491	впродовж липня – жовтня 2010 – 2018 років	1-12 плод-вих тіл	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Височанка, ур. Глинний ліс, молоде ялицево насадження	49,003497	24,345911	16.06.2010	1-7 плод-вих тіл	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Височанка, ур. Глинний ліс, грабово-дубовий ліс із домішкою берези бородавчастої та ялиці білої	49,002355	24,352845	впродовж серпня – вересня 2010 – 2014 років	1-3 плод-вих тіла	- // -

Вид	Локалітет	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор знахідки
		широта	довгота			
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Медуха, ур. Сімлин, грабово-дубовий ліс	49,093823	24,505902	впродовж літа 2018 року	1-3 плод-вих тіла	- // -
<i>Morchella steppicola</i> Zerova	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Поділля, ур. Щовби, лучно-степова ділянка	49,155157	24,450190	23.04.2012	Одне пло-ве тіло	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Межигірці, ур. Камінь, лучно-степова ділянка	49,070873	24,481602	08.04.2016	4 плодови тіла	Маланюк В.Б., Заморока А.М.
<i>Polyporus umbellatus</i> (Pers.) Fr.	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Крилос, грабово-дубовий ліс	49,05	24,42	впродовж червня – серпня 2010 – 2012 років	1-2 плод-вих тіла	Маланюк В.Б.
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля м. Галич, грабово-дубовий ліс	49,05 49,05	24,43 49,42	впродовж червня – серпня 2011 – 2018 років	1-2 плод-вих тіла	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Височанка, молоде ялицеве насадження	49,0	24,35	19.08.2010	3 плод-вих тіла	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Височанка, буково-ялицевий ліс з домішкою берези бородавчастої	49,0	24,35	26.08.2012	1-4 плод-вих тіла	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, поблизу с. Крилос, грабово-дубовий ліс	49,05	24,05	14.07.2011	1 плодове тіло	- // -
<i>Hericium coralloides</i> (Scop.) Pers.	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Крилос, грабово-дубовий ліс з домішкою бука	49,05	24,42	20.09.2010	1 плодове тіло	- // -
<i>Grifola frondosa</i> (Dicks.) Gray	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Тимерівці, буковий ліс	49,06	24,34	серпень 2010 року	1 плодове тіло	- // -
- // -	Івано-Франківська обл., Галицький р-н, біля с. Крилос, грабово-дубовий ліс	49,05	24,43	впродовж серпня – вересня 2018 року	1-2 плод-вих тіла	- // -

Мартинюк Вікторія Олександрівна,
Карпенко Наталія Іванівна,
Костіков Ігор Юрійович

ННЦ «Інститут біології та медицини»

Київського національного університету імені Тараса Шевченка, м. Київ

КРИТИЧНІ ТАКСОНИ ТРИБИ *SILENEAE* DC. (*CARYOPHYLLACEAE*) У ЧЕРВОНІЙ КНИЗІ УКРАЇНИ

До Червоної книги України (2009) включено три критичних у систематичному відношенні таксони триби *Sileneae* DC. – *Atocion lithuanicum* (Zapał.) Tzvel. (бasionим *Silene lithuanica* Zapał.), *A. hypanicum* (Klok.) Tzvel. (bas. *S. hypanica* Klok.) та *S. sytnikii* Krytzka, Novosad et Protoporova. Поліський ендемік *A. lithuanicum* є морфологічно подібним до *A. armeria* (L.) Raf. і в деяких джерелах (Chater et al., 1993; Frajman et al., 2013) наводиться як його синонім. *Atocion hypanicum* – вузьколокальний південнобузький ендемік – є близьким до *A. compactum* (Fisch. ex Hornem.) Tzvel. та розглядається як його молодший синонім в західноєвропейських виданнях (Chater et al., 1993; Frajman et al., 2013). *Silene sytnikii* в одних джерелах (Федорончук, 1997) вважається близьким до *S. chlorantha* (Willd.) Ehrh., в інших (Новосад та ін., 1996) – до *S. frivaldszkyana* Hampe. Інколи *S. sytnikii* розглядають як молодший синонім *S. frivaldszkyana* (Цвелев, 2004). Кримський ендем *S. syreistschikowii* P. Smirn., що був включений до Червоної книги 1996 р. видання, також має спірний таксономічний статус, оскільки є близьким до *S. supina* M. Bieb. та інколи (Федорончук, 2016) наводиться як його синонім. Деякими авторами (Каліста, 2018) пропонується поновлення охоронного статусу цього виду.

Мета дослідження полягала в оцінюванні видового статусу критичних таксонів при порівнянні з близькими до них видами із застосуванням двох підходів – молекулярно-генетичного та мікоморфологічного. При проведенні молекулярно-генетичних досліджень нами використовувався аналіз вторинних структур послідовностей ITS1 та ITS2 кластеру ядерних рибосомальних генів, оскільки послідовність ITS1-5.8S-ITS2 є найпоширенішим молекулярним маркером рослин, який дозволяє розрізняти таксони різного таксономічного рангу (Coleman, 2003). Отримані нами нуклеотидні по-

слідовності ITS1-5.8S-ITS2 задепоновано до GenBank з наступними кодами доступу: KY989962, KY989963, KJ616753, KM975935, MN320790, MN333087, MN333090, MN341924, MN329676. Мікоморфологічні дослідження пилкових зерен, насінин та поверхонь листових пластинок проведено із залученням світлової та сканувальної електронної мікроскопії.

A. lithuanicum. За проведеним раніше молекулярно-генетичним аналізом (Martyniuk et al., 2018) *A. lithuanicum* відрізняється від близького *A. armeria* наявністю компенсаторної зміни основ (CBC), чотирьох напівкомпенсаторних замін (hCBC) та трьох замін, що призводять до порушення вторинної структури спіралей (sst) в ITS1-послідовності. Ці заміни є досить суттєвими і дозволяють розмежувати дані таксони. Крім того, види розрізняються деякими ознаками пилкових зерен (діаметром пори, кількістю скульптурних елементів на порі, скульптурою екзини, розмірами перфорацій) та насінин (розмірами, формою, розмірами клітин екзотести дистального ряду, кількістю та розмірами зубців антиклінальної стінки, наявністю папіл на латеральній поверхні) (Мартинюк та ін., 2015а). Тобто, ці таксони досить суттєво відрізняються між собою, а отже *A. lithuanicum* не може розглядатися як молодший синонім *A. armeria*.

A. hypanicum. Відповідно до молекулярно-генетичного аналізу (Martynyuk et al., 2014), *A. hypanicum* відрізняється від *A. compactum* наявністю лише однієї, проте суттєвої відміни в ITS1-послідовності – sst. Проведені мікоморфологічні дослідження (Мартинюк та ін., 2015б) також підтвердили наявність відмін між *A. hypanicum* та *A. compactum* (кількість мікроскульптурних елементів на порі пилкових зерен, міжпорова відстань, а також наявність папіл на латеральній поверхні насінин). Отже, *A. hypanicum* та

A. compactum є близькими таксонами, проте наявні відміни дозволяють розглядати *A. hypanicum* як окремий вид.

S. sytnikii. За послідовностями ITS1-5.8S-ITS2 *S. sytnikii* та *S. frivaldszkyana* розрізняються лише наявністю одонуклеотиного поліморфізму (SNP) в ITS1, що не вважається діагностичною ознакою видового рівня. За мікроморфологічними особливостями ці таксони розрізняються лише незначним варіюванням морфометричних показників (Мартинюк та ін., 2017). Натомість *S. sytnikii* як за мікроморфологічними, так і за молекулярно-генетичними особливостями досить суттєво відрізняється від *S. chlorantha*.

Тобто, суттєвих ознак, які б дозволили диференціювати *S. sytnikii* та *S. frivaldszkyana* нами не виявлено. Тому пропонується розглядати *S. sytnikii* як молодший синонім *S. frivaldszkyana*. Оскільки навіть в такому широкому розумінні *S. frivaldszkyana* має досить обмежене поширення на території України, що є

ізольованим від основного ареалу, то нами пропонується включення цього виду до наступного видання Червоної книги.

S. syreistschikowii. Згідно з проведеним аналізом (Мартинюк та ін., 2018), *S. syreistschikowii* та *S. supina* розрізняються лише сайтами, що містять SNP. Мікроморфологічні відміни між цими таксонами пов'язані лише з морфометричними показниками (діаметром пор пилоквих зерен, шириною екзотестальних клітин дистального ряду латеральної поверхні насінин та довжиною трихом листових пластинок). Тобто, досліджені таксони суттєво не відрізняються. Тому пропонується розглядати *S. syreistschikowii* як молодший синонім *S. supina*. Останній є досить поширеним на території України видом та охорони на потребує.

Таким чином, нами пропонується включити *A. lithuanicum*, *A. hypanicum* та *S. frivaldszkyana* до наступного видання Червоної книги України та не поновлювати охоронний статус *S. syreistschikowii*.

Література

1. Каліста М.С. Раритетний ендемічний флорофонд Карадагу: таксономічний, географічний, біоморфологічний та еколого-ценотичний аналізи. У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин: матер. В міжнар. конф.* (м. Херсон, 25–28 червня 2018 р.). Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 2018, с. 45–47.
2. Мартинюк В.О., Карпенко Н.І., Костиов І.Ю. Питання таксономічного статусу *Silene syreistschikowii* (Caryophyllaceae) за результатами аналізу вторинних структур ITS1 та ITS2 послідовностей. У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин: матер. В міжнар. конф.* (м. Херсон, 25–28 червня 2018 р.). Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 2018, с. 58–61.
3. Мартинюк В.О., Карпенко Н.І., Царенко О.М. Деякі мікроморфологічні особливості *Atocion lithuanicum* (Zarad.) Tzvel. та *A. armeria* (L.) Raf. флори України. *Біологічний вісник МДПУ*, 2015, 5(1): 8–23.
4. Мартинюк В.О., Карпенко Н.І., Царенко О.М. Мікроморфологічні особливості вузьколокального ендема *Silene sytnikii* (Caryophyllaceae) в порівнянні з близькими видами. *Вісник Київського нац. ун-ту. Серія: Біологія*, 2017, 73(1): 25–31.
5. Мартинюк В.О., Карпенко Н.І., Царенко О.М. Мікроморфологічні особливості пилоквих зерен, насінин та листової поверхні *Atocion hypanicum* (Klok.) Tzvel. та *A. compactum* (Fisch.) Tzvel. *Modern Phytomorphology*, 2015, 7: 95–101.
6. Новосад В.В., Крицька Л.І., Протопова В.В. Новий для науки ендемічний вид Гранітно-степового Побужжя (*Silene sytnikii* Krytzka, Novosad et Protoporova), його таксономічні, еколого-ценотичні, хорологічні, генезисні та центичні зв'язки. *Укр. бот. журн.*, 1996, 53(5): 578–585.
7. Федорончук М.М. *Silene* L. sensu lato в Україні: огляд роду *Silene* sensu stricto (Caryophyllaceae). *Укр. ботан. журн.*, 1997, 54(6): 557–564.
8. Федорончук М.М. Система родини Caryophyllaceae флори України. 2. Підродина Caryophylloideae. *Укр. ботан. журн.*, 2016, 73(1): 33–45.
9. Цвелев Н.Н. Смолевка – *Silene* L. В: Флора Восточної Європи. Ред. Н.Н. Цвелев, Москва–Санкт-Петербург: Тов-во науч. изд. КМК, 2004, т. 11, с. 233–247.
10. *Червона книга України. Рослинний світ*. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.
11. Chater A.O., Walters S.M., Akeroyd J.R. *Silene*. Flora Europaea. Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1993, vol. 1, p. 191–211.
12. Coleman A.W. ITS2 is a double-edged tool for eukaryote evolutionary comparisons. *Trends in Genetics*, 2003, 19(7): 370–375.
13. Frajman B., Tholleson M., Oxelman B. Taxonomic revision of *Atocion* and *Viscaria* (*Sileneae*, *Caryophyllaceae*). *Bot. J. Linn. Soc.*, 2013, 173: 194–210.
14. Martyniuk V.O., Karpenko N.I., Tarieiev A.S., Kostikov I.Yu. Differences of *Atocion lithuanicum* from *A. armeria* and their hybrid (*Sileneae*, *Caryophyllaceae*) by ITS1-ITS2 sequences and secondary structure of their transcripts. *Ukr. Bot. J.*, 2018, 75(4): 322–334.

15. Martynyuk V.O., Tyshchenko O.V., Karpenko N.I., Tarieiev A.S., Kostikov I.Yu. Taxonomic status of *Atocion hypanicum* (Klokov) Tzvelev (Caryophyllaceae) inferred from analysis of ITS1 and ITS2 secondary structure. *Chornomorski Bot. J.*, 2014, 16(4): 416–425.

ЗНАХІДКИ ВИДІВ ГРИБІВ ТА РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, НА ТЕРИТОРІЇ ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ

Матеріал зібраний автором-аматором, переважно під час мандрівок у межах Бродівського, Золочівського і Буського районів Львівської області та в деяких частинах Українських Карпат у 2009–2018 роках. Також проводилась фотофік-

сація видів, частина фото представлена на сайті Національної мережі інформації з біорізноманіття (UkrBIN) у профілі автора. Координати місць знахідок визначались за допомогою онлайн-сервісу GoogleMaps.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Mutinus caninus</i> Huds.	Околиці с. Підгірці, ліс	49,939061	24,994772	06.08.2017; 18.09.2018	26 особин	Морошан О.Р.
<i>Adonis vernalis</i> L.	Околиці с. Хватів, крейдяний схил гори	49,956766	24,937341	13.04.2015	22 особини	- // -
- // -	Околиці с. Підгірці, г. Менич	49,953556	24,966577	26.04.2016; 09.04.2017	Більше 100 особин	- // -
- // -	Околиці с. Жуличі, г. Висока	49,874645	24,878697	18.04.2017	Більше 100 особин	- // -
- // -	Околиці с. Жуличі, г. Жулицька	49,876820	24,847444	18.04.2017	Більше 100 особин	- // -
- // -	Околиці с. Гораївка, каньйон Дністра	48,577690	27,018474	01.06.2018	Близько 1 га	- // -
<i>Cephalanthera damasonium</i> Mill.	с. Підгірці, закинутий сад	49,943549	24,995054	25.05.2016; 26.05.2017; 28.05.2018	30 особин	- // -
- // -	с. Підгірці, волога лука	49,940183	24,995824	28.05.2018; 13.08.2018	5 особин	- // -
<i>Crocus heuffelianus</i> Herb.	Околиці с. Лавочне, хребет Бердо	48,816250	23,250482	20.04.2009	Близько 1 га	- // -
- // -	Околиці с. Дземброня, полонина	48,079642	24,643061	06.05.2018	Близько 1 га	- // -
<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó	с. Підгірці, волога лука	49,941461	24,994536	26.05.2018	1 особина	- // -
<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F. Hunt & Summerhayes	- // -	49,941046	24,993407	19.05.2015; 16.05.2017; 26.05.2018	30 особин	- // -
- // -	Околиці с. Ясенів	49,926682	25,028461	27.05.2018	20 особин	- // -
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soó	Околиці с. Ясенів	49,926682	25,028461	27.05.2018	1 особина	- // -
<i>Daphne cneorum</i> L.	Околиці с. Жуличі, г. Висока	49,873968	24,880875	18.04.2017	15 особин	- // -
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	с. Підгірці, закинутий сад	49,943549	24,995054	01.07.2016; 10.07.2017; 05.07.2018	3 особини	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Околиці с. Гутище	49,907270	24,912375	23.07.2017	12 особин	- // -
- // -	Околиці с. Підгірці, ліс	49,952238	24,957361	27.07.2018	28 особин	- // -
<i>Galanthus nivalis</i> L.	Околиці с. Бистрець, г. Шпиці	48,133355	24,570862	23.05.2010	5 особин	- // -
- // -	Околиці с. Хватів, ліс	49,954792	24,944679	13.04.2015	Більше 100 особин	- // -
- // -	Околиці с. Підгірці, г. Менич	49,954661	24,964410	04.04.2018	Близько 2 га	- // -
<i>Gentiana acaulis</i> L.	Чорногірський хребет	48,067773	24,627457	04.06.2009	18 особин	- // -
<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.	Околиці с. Біласовиця, г. Пікуй	48,831254	22,999151	27.06.2009	8 особин	- // -
<i>Lilium martagon</i> L.	Околиці с. Підгірці, г. Менич	49,955247	24,966094	14.08.2018	15 особин	- // -
- // -	Околиці с. Біласовиця, г. Пікуй	48,831254	22,999151	27.06.2009	2 особини	- // -
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	с. Підгірці	49,941136	24,995792	19.05.2015	Часто зустрічається на території 5 га	- // -
<i>Loiseleuria procumbens</i> (L.) Desv.	Околиці с. Бистрець, г. Шпиці	48,133355	24,570862	23.05.2010	Близько 0,5 м кв.	- // -
- // -	Околиці с. Дземброня, г. Смотрич	48,074770	24,642306	06.05.2018	Близько 10 м кв.	- // -
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	Околиці с. Підгірці, ліс	49,937010	24,999185	30.09.2015; 27.06.2017	Близько 2 м кв.	- // -
- // -	Околиці с. Дітківці, ліс	50,075447	25,216902	01.04.2017	Близько 20 м кв.	- // -
<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank & C. Mart.	Околиці с. Дземброня, г. Вухатий Камінь	48,073996	24,633937	04.06.2009	Близько 1 м кв.	- // -
- // -	Околиці с. Біласовиця, г. Пікуй	48,831254	22,999151	27.06.2009	Близько 5 м кв.	- // -
- // -	г. Піп Іван Чорногірський	48,051396	24,626513	06.05.2018	Близько 1 м кв.	- // -
<i>Orchis militaris</i> L.	Околиці с. Волюйки, ліс	49,934548	24,875757	01.06.2015	5 особин	- // -
- // -	Околиці с. Підгірці, на крейдяних горбах	49,943373	25,019953	02.05.2016; 22.05.2016	Більше 100 особин	- // -
- // -	Околиці с. Хватів, крейдяний схил гори	49,956566	24,937395	14.05.2017	Більше 100 особин	- // -
- // -	Околиці с. Підгірці, волога лука	49,941592	24,997412	19.05.2015; 21.05.2017; 10.05.2018	12 особин	- // -
- // -	Околиці с. Підгірці, г. Менич	49,953556	24,966577	21.05.2017	17 особин	- // -
<i>Pinus cembra</i> L.	Околиці с. Бистрець, урочище Гаджина	48,130720	24,578286	23.05.2010	15 особин	- // -
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	Околиці с. Волюйки, ліс	49,934548	24,875757	01.06.2015	3 особини	- // -
- // -	Околиці с. Ясенів	49,932217	25,034381	07.06.2015; 22.05.2016	7 особин	- // -
- // -	- // -	49,936596	25,032729	04.06.2016	Більше 100 особин	- // -
- // -	Околиці с. Переліски, ліс	49,941471	25,160123	12.06.2016	3 особини	- // -
- // -	Околиці с. Ясенів	49,926693	25,028067	18.06.2017; 27.05.2018	Більше 100 особин	- // -
- // -	с. Підгірці, лука	49,942579	24,993978	26.05.2016; 30.05.2018	5 особин	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Primula minima</i> L.	Околиці с. Дземброня, г. Вухатий Камінь	48,074684	24,633852	04.06.2009; 06.05.2018	Більше 100 особин	- // -
<i>Pulsatilla scherfelii</i> (Ullep.) Skalicky	Околиці с. Дземброня	48,073996	24,633937	04.06.2009	5 особин	- // -
- // -	Околиці с. Бистрець, г. Шпиці	48,126395	24,567514	23.05.2010	4 особини	- // -
- // -	г. Піп Іван Чорногірський	48,051396	24,626513	06.05.2018	15 особин	- // -
- // -	Околиці с. Дземброня, г. Смотрич	48,074770	24,642306	06.05.2018	23 особини	- // -
<i>Pulsatilla grandis</i> Wender.	Околиці с. Жуличі, г. Висока	49,871606	24,884308	18.04.2017	3 особини	- // -
<i>Rhododendron myrtifolium</i> Schott & Kotschy	Околиці с. Дземброня, г. Вухатий Камінь	48,075545	24,634753	04.06.2009; 06.05.2018	Близько 3 га	- // -
- // -	Околиці с. Дземброня, г. Смотрич	48,074770	24,642306	06.05.2018	Близько 1 га	- // -
<i>Schoenus ferrugineus</i> L.	Околиці смт Олесько, болото	49,975986	24,907276	14.05.2017	Близько 100 м кв.	- // -
<i>Sempervivum montanum</i> L.	Околиці с. Біласовиця, г. Пікуй	48,831254	22,999151	27.06.2009	Близько 20 м кв.	- // -
<i>Staphylea pinnata</i> L.	Околиці с. Підгірці, г. Менич	49,958064	24,959442	14.08.2018	Близько 2 га	- // -

Мостовий Павло Андрійович
 «НВК «Загальноосвітня школа I-II ступенів – ДНЗ»
 комунального закладу
 «Новов'язівська опорна загальноосвітня школа
 I-III ступенів» Юр'ївської районної ради
 с. Водяне Дніпропетровської області

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, В ОБЛАСТЯХ СТЕПОВОЇ ЗОНИ

Матеріал зібраний у балках під час екскурсій, які проводились поблизу сіл Новов'язівського, Водяного й Орловського у 2010-2018 для виявлення локалітетів рідкісних та зникаючих видів флори, фото яких використовується в якості наочності на уроках біології, географії, природознавства та в позакласній роботі.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	Балка Лозовата, с. Орловське	48,782993	35,867432	2012-2015	Південно-східний крутий схил балки	Мостовий П.А.
- // -	- // -	48,764561	35,864355	- // -	- // -	- // -
<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	Балки Макітри, с. Новов'язівка, балка Довга с. Водяне	48,764930	35,864442	2012-2015	Пониззя двох балок, невеликі групи	- // -
- // -	- // -	48,778944	35,864606	- // -	- // -	- // -
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill.	Балка Лозовата, с. Орловське	48,786238	35,867062	2012-2015	Північно-західний схил балки, зростає суцільними масивами.	- // -
- // -	- // -	48,788048	35,874652	- // -	- // -	- // -
<i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker Gawl.) Spreng.	Балка Лозовата, с. Орловське	48,786238	35,867062	2012-2015	Ростеє разом з <i>Pulsatilla patens</i> Mill	- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	Балки с. Новов'язівка	48,754473	35,833927	2012-2015	Схили балки	- // -
<i>Stipa tirsia</i> Steven	- // -	48,777492	35,842496	2012-2015	Круті схили балок	- // -
- // -	- // -	48,778590	35,858595	- // -	- // -	- // -
- // -	- // -	48,737001	35,888799	- // -	- // -	- // -
<i>Adonis vernalis</i> L.	Балка Лозовата, с. Орловське	48,786238	35,867062	2012-2015	Схили балки	- // -
<i>Iris pumila</i> L.	- // -	48,786238	35,867062	2012-2015	Північно-західний схил балки	- // -

Надточій Ганна Семенівна
Науково-дослідна установа
«Український науково-дослідний інститут екологічних проблем»
(УКРНДІЕП), м. Харків

ЗНАХІДКИ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДИНИ ЗОЗУЛИНЦЕВІ (ORCHIDACEAE) В ДОЛИНІ РІЧКИ УДИ (ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ)

Дослідження поширення рідкісних видів рослин родини Зозулинцеві (Orchidaceae), занесених до Червоної книги України (2009), проводили впродовж 2009–2018 рр. у долині р. Уди (права притока р. Сіверський Донець) у Харківському районі та в м. Харків. Виявлено локалітети популяцій 6 видів рослин, що наведено в таблиці.

Таблиця

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Anacamptis laxiflora</i> (Lam.) R.M. Bateman	Західна околиця с. Пісочин, купино-осокове болото на правобережній надзаплавній терасі р. Уди	49,959215	36,082682	01.06.2015 12.06.2016 28.05.2017 05.06.2018	Близько 300 м ²	Надточій Г.С.
- // -	м. Харків, північна околиця сел. Минутка, заплавні луки на правобережжі та лівобережжі р. Уди	49,966013	36,138150	30.05.2013 25.05.2014 24.05.2015 31.05.2016 29.05.2017 03.06.2018	Понад 3 га	- // -
<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman	Західна околиця сел. Пісочин, купинно-осокове болото на правобережній надзаплавній терасі р. Уди	49,959215	36,082682	01.06.2015 12.06.2016 28.05.2017 05.06.2018	Близько 200 м ²	- // -
- // -	м. Харків, північна околиця сел. Минутка, заплавні луки на правобережжі та лівобережжі р. Уди	49,966013	36,138150	16.06.2009 30.05.2013 25.05.2014 24.05.2015 31.05.2016 29.05.2017 03.06.2018	Понад 2 га	- // -
- // -	Західна околиця сел. Васищево, заплавні луки р. Уди	49,835562	36,281466	03.06.2009	Поодинокі	- // -
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó s.l.	Західна околиця с. Пісочин, купино-осокове болото на правобережній надзаплавній терасі р. Уди	49,959215	36,082682	01.06.2015 12.06.2016 28.05.2017 05.06.2018	Окремими куртинами	- // -
- // -	Південна околиця с. Надточії, заболочене пониження на правому березі р. Уди	49,965268	36,081663	02.06.2018	Поодинокі	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Південна околиця с. Надточії, заболочене пониження на лівобережжі водосховища (біля ТЕЦ-5) на р. Уди	49,968477	36,084270	25.05.2014 22.05.2015 22.05.2016 29.05.2017 18.05.2018	Близько 200 м ²	- // -
- // -	м. Харків, північна околиця с. Минутка, заплавні луки на правобережжі та лівобережжі р. Уди	49,966013	36,138150	16.06.2009 30.05.2013 25.05.2014 24.05.2015 31.05.2016 29.05.2017 03.06.2018	Понад 700 м ²	- // -
- // -	м. Харків, східна околиця с. Минутка, заболочене узбережжя Удянського гідропарку (лівий та правий берег).	49,965123	36,147570	25.05.2014 26.05.2016 01.06.2017 11.06.2018	Поодинокі	- // -
- // -	Західна околиця сел. Васищево, заплавні луки р.Уди	49,835562	36,281466	03.06.2009	Поодинокі	- // -
<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó s.l.	Західна околиця с. Пісочин, купино-осокове болото на правобережній надзаплавній терасі р. Уди	49,959215	36,082682	01.06.2015 12.06.2016 28.05.2017 05.06.2018	Окремими куртинами	- // -
- // -	Південна околиця с. Надточії, заболочене пониження на лівобережжі водосховища (біля ТЕЦ-5) на р. Уди	49,968477	36,084270	25.05.2014 22.05.2015 22.05.2016 29.05.2017 18.05.2018	Близько 200 м ²	- // -
- // -	м. Харків, північна околиця с. Минутка, заплавні луки на правобережжі та лівобережжі р. Уди	49,966013	36,138150	16.06.2009 30.05.2013 25.05.2014 24.05.2015 31.05.2016 29.05.2017 03.06.2018	Понад 1 га	- // -
- // -	м. Харків, східна околиця с. Минутка, заболочене узбережжя Удянського гідропарку (лівий та правий берег).	49,965123	36,147570	25.05.2014 26.05.2016 01.06.2017 11.06.2018	Поодинокі	- // -
<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F. Hunt et Summerhayes s.l.	м. Харків, північна околиця с. Минутка, заплавні луки на правобережжі та лівобережжі р. Уди	49,966013	36,138150	16.06.2009 30.05.2013 25.05.2014 24.05.2015 31.05.2016 29.05.2017 03.06.2018	Близько 300 м ²	- // -
<i>Epipactis palustris</i> (L.) Crantz	м. Харків, східна околиця с. Минутка, заболочене пониження на лівобережжі та правобережжі Удянського гідропарку (р. Уди)	49,965385	36,146787	05.07.2016 04.07.2017 06.07.2018	Близько 200 м ²	- // -

Ольшанський Ігор Григорович
Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, м. Київ

ЗНАХІДКИ ВИДІВ РОСЛИН, ЯКІ ВКЛЮЧЕНІ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ ТА БЕРНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ, В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ ТА МІСТІ КИЄВІ

Під час польових виїздів у 2006–2018 роках нам траплялися місцезростання видів, які включені до охоронних списків. Відомості про окремі з них вже опубліковані (Ольшанський, 2012, 2017, 2018; Футор- на та ін., 2016). Нині ми повідомляємо про знахідки на півночі Полтавщини та в м. Києві видів рослин, що включені до Червоної книги України (2009) та до Резолюції 6 Бернської конвенції.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта, N	довгота, E			
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó	Полтавська обл., Лохвицький р-н, околиці с. Бодаква, на заболочених луках біля р. Бодаква	50,279177	33,460987	29.05.2017		(Ольшанський, 2018)
<i>Iris hungarica</i> Waldst. et Kit.	Полтавська обл., Лохвицький р-н, околиці с. Пласківщина, схили біля залізничного насипу	50,268757	33,459347	29.05.2017		- // -
<i>Jurinea cyanooides</i> (L.) Rchb. s.l.	Полтавська обл., Лохвицький р-н, околиці с. Піски, на дамбі відстійників колишнього Лохвицького цукрового заводу, сухі піски	50,381760	33,420870	04.08.2018		Ольшанський І.Г.
<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	Київ, Долобецький острів, затока	50,457450	30,572090	08.09.2016	масово	- // -
-//-	Київ, Корчувате, Галерна затока	50,363690	30,560690	31.07.2018	траплялося близько 30 рослин на 1 м ² на ділянці понад 500 м ²	- // -
-//-	Київ, Жуків острів, озеро в лісі	50,362620	30,563450	31.07.2018	масово	- // -
<i>Stipa pennata</i> L.	Полтавська обл., Лохвицький р-н, околиці с. Пласківщина, на схилах залізничного насипу	50,268757	33,459347	29.05.2017		(Ольшанський, 2018)
<i>Trapa natans</i> L. s.l.	Київ, Труханів острів, Матвіївська затока	50,46398	30,54998	29.07.2018		Ольшанський І.Г.
-//-	Київ, Труханів острів, в невеликому безіменному озері	50,45416	30,56311	29.07.2018		- // -
-//-	Київ, р. Десенка (Чорторий)	50,45547	30,56627	29.07.2018	масово	- // -
-//-	-//-	50,45767	30,56503	29.07.2018	масово	- // -
-//-	Київ, Труханів острів, затока	50,46191	30,54122	29.07.2018		- // -
-//-	Київ, Корчувате, Галерна затока	50,363690	30,560690	31.07.2018	масово	- // -

Зображення деяких рослин нами було завантажено на сайт <http://ukrbin.com/> і їх можна побачити за посиланнями:

- *Jurinea cyanoides*: http://ukrbin.com/show_image.php?imageid=84724

- *Trapa natans*: http://ukrbin.com/show_image.php?imageid=84726

- *Salvinia natans*: http://ukrbin.com/show_image.php?imageid=84729

Література

1. Ольшанський І.Г. Рідкісні види Juncaceae Juss.: хорологія. У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин: матер. II міжнародної науково-практичної конференції* (Умань, 9–12 жовтня 2012 р.). Київ: ПАЛІВОДА А.В., 2012, с. 148–151.
2. Футорна О.А., Ольшанський І.Г., Жигалова С.Л. Нові дані про поширення *Stipa brachyptera* (Poaceae) в Україні. У зб.: *Рідкісні рослини і гриби України та прилеглих територій: реалізація природоохоронних стратегій: матер. IV міжнародної конференції* (Київ, 16–20 травня 2016 р.). Київ: Паливода А.В., 2016, с. 155–157.
3. Ольшанський І.Г. Регіонально рідкісні види рослин у Лохвицькому районі (Полтавська обл., Україна). У зб.: *Біорізноманіття: теорія, практика та методичні аспекти вивчення у загальноосвітній та вищій школі (присвячена 80-річчю з дня заснування кафедри ботаніки, екології та методики навчання біології Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка): матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції* (Полтава, 2–3 листопада 2017 р.). Полтава: ФОП Гаража М.Ф., 2017, с. 133–136.
4. Ольшанський І.Г. Рідкісні види рослин Лохвицького району (Полтавська область, Україна). *Біологія та екологія*, 2018, 4(1): 34–44.

Панченко Сергій Михайлович
Гетьманський національний природний парк,
Сумська область

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ НА ПІВНІЧНОМУ СХОДІ УКРАЇНИ

Матеріал зібраний під час експедицій, які про- водились у 2009–2018 роках у рамках досліджень природно-заповідних територій Сумської та Черні- гівської областей. Методи досліджень – маршрутні і напівстаціонарні.

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
<i>Adonis vernalis</i> L.	51,68705	34,08409	Глухівський р-н, с. Білогриве, ур. Дівоча гора	17.06.2013	Панченко С.М.
<i>Allium ursinum</i> L.	51,553694	33,845083	Глухівський р-н, с. Баничі	17.04.2010	- // -
- // -	50,82622	33,53329	Роменський р-н, с. Гаї	27.04.2013	- // -
- // -	50,23652	34,72251	Охтирський р-н, с. Журавне	07.05.2013	- // -
- // -	50,23652	34,72251	- // -	07.05.2013	- // -
- // -	52,202	33,81569	Середино-Будський р-н, с. Велика Берізка	29.04.2018	- // -
- // -	52,20426	33,81263	- // -	29.04.2018	- // -
<i>Botrychium multifidum</i> (S.G. Gmel.) Rupr.	52,130416	33,25827	Середино-Будський р-н, с. Улиця, на пн.-сх. Старогутський лісовий масив, кв 13	13.08.2009	- // -
- // -	52,326389	33,783444	Середино-Будський р-н, с. Стара Гута Старогутський лісовий масив	27.08.2011	- // -
- // -	52,14537	33,74874	Середино-Будський р-н, с. Пигарівка Кам'янське л-во, ур. Пигарівщина	16.08.2018	- // -
<i>Carex vaginata</i> Tausch	52,320389	33,794194	Середино-Будський р-н, Старогутський лісовий масив	10.07.2011	- // -
- // -	52,314417	33,628056	- // -	30.06.2012	- // -
- // -	52,32086	33,79413	Середино-Будський р-н, с. Стара Гута Старогутський лісовий масив	06.08.2016	- // -
- // -	52,307167	33,662833	Середино-Будський р-н, с. Улиця Старогутський лісовий масив	16.06.2010	- // -
<i>Crataegus ucrainica</i> Pojark.	51,17922	33,26577	Конотопський р-н, с. Коханівка хут. Парпурівка	26.06.2016	- // -
- // -	51,38597	33,46761	Конотопський р-н, с. Прилужжя РЛП «Сеймський»	30.05.2017	- // -
- // -	51,33438	33,18477	Конотопський р-н, с. Озаричі з-к «Озаричанський»	25.08.2017	- // -
- // -	51,28905	33,23534	Конотопський р-н, с. Сарнавщина РЛП «Сеймський»	30.10.2015	- // -
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó s.l.	50,397667	35,432111	Великописарівський р-н, с. Ямне Гетьманський НПП	13.07.2010	- // -
- // -	50,486	35,45175	Великописарівський р-н, с. Попівка	13.07.2010	- // -
- // -	52,178361	34,011917	Середино-Будський р-н, с. Сорочіне	01.07.2011	- // -
<i>Diphasiastrum zeilleri</i> (Rouy) Holub	52,28431	33,80849	Середино-Будський р-н, с. Голубівка Голубівське л-во, кв. 40	15.08.2018	- // -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	52,118167	33,98275	Середино-Будський р-н, с. Кам'янка ур. Ситновщина	17.06.2012	-// -
-// -	51,6837	34,07978	Глухівський р-н, с. Білогриве	17.06.2013	-// -
-// -	51,3462	33,73924	Путівльський р-н, с. Спадщина РЛП «Сеймський»	06.07.2016	-// -
-// -	52,32266	33,78214	Середино-Будський р-н,	26.08.2016	-// -
-// -	51,37302	33,73334	Путівльський р-н, с. Спадщина ур. Спадщанський ліс	05.07.2017	-// -
-// -	51,37106	33,74027	-// -	05.07.2017	-// -
-// -	51,37049	33,72716	-// -	05.07.2017	-// -
-// -	52,119361	33,979167	Середино-Будський р-н, с. Кам'янка ур. Ситновщина	17.04.2012	-// -
-// -	52,333861	33,690083	Середино-Будський р-н, Старогутський лісовий масив, кв. 84	16.06.2010	-// -
-// -	52,322472	33,767778	Середино-Будський р-н, Старогутський лісовий масив, кв. 108	27.08.2011	-// -
-// -	52,323417	33,83375	Середино-Будський р-н, Старогутський лісовий масив, кв. 98	27.08.2011	-// -
-// -	52,348306	33,8025	Середино-Будський р-н, Старогутський лісовий масив, кв. 19	27.08.2011	-// -
-// -	51,70388	33,47694	Шосткинський р-н, ст. Піротчине	16.06.2013	-// -
-// -	50,21914	34,73015	Охтирський р-н, с. Попелівщина	02.09.2016	-// -
-// -	50,21348	34,73264	-// -	02.09.2016	-// -
-// -	50,43911	34,98873	Охтирський р-н, сс. Рупине та Бакирівка	02.09.2016	-// -
-// -	52,119639	33,978889	Середино-Будський р-н, с. Кам'янка ур. Ситновщина	17.06.2012	-// -
-// -	52,14333	33,74383	Середино-Будський р-н, с. Пигарівка Кам'янське л-во, ур. Пигарівщина	16.08.2018	-// -
-// -	52,13699	33,74335	-// -	16.08.2018	-// -
-// -	52,15846	33,74449	-// -	16.08.2018	-// -
-// -	52,17049	33,75325	-// -	16.08.2018	-// -
-// -	52,14525	33,74852	-// -	16.08.2018	-// -
-// -	52,15197	33,74144	-// -	16.08.2018	-// -
-// -	52,15612	33,74431	-// -	16.08.2018	-// -
-// -	52,14537	33,74874	-// -	16.08.2018	-// -
-// -	52,12715	33,74003	-// -	16.08.2018	-// -
-// -	52,12906	33,74019	-// -	16.08.2018	-// -
-// -	52,15186	33,74414	-// -	16.08.2018	-// -
-// -	52,14984	33,74305	-// -	16.08.2018	-// -
-// -	52,13108	33,74353	-// -	16.08.2018	-// -
-// -	52,16587	33,74492	-// -	16.08.2018	-// -
-// -	52,13411	33,7442	-// -	16.08.2018	-// -
-// -	52,13075	33,74331	-// -	16.08.2018	-// -
-// -	52,13612	33,74151	-// -	16.08.2018	-// -
-// -	52,12606	33,73763	-// -	16.08.2018	-// -
-// -	52,12702	33,73941	-// -	16.08.2018	-// -
-// -	52,15268	33,73797	-// -	16.08.2018	-// -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
<i>Gladiolus tenuis</i> Bieb.	50,457139	35,49325	Великописарівський р-н, с. Олександрівка Гетьманський НПП	13.07.2010	- // -
- // -	50,486	35,45175	Великописарівський р-н, с. Попівка	13.07.2010	- // -
- // -	52,178361	34,011917	Середино-Будський р-н, с. Сорокіне	01.07.2011	- // -
- // -	52,178694	34,01175	- // -	09.06.2012	- // -
<i>Iris hungarica</i> Waldst. & Kit.	52,119639	33,978889	Середино-Будський р-н, с. Кам'янка ур. Ситновщина	17.06.2012	- // -
- // -	51,3462	33,73924	Путивльський р-н, с. Спадщина РЛП «Сеймський»	06.07.2016	- // -
- // -	51,36804	33,4363	Конотопський р-н, с. Новомутин РЛП «Сеймський»	24.05.2017	- // -
- // -	51,37238	33,43763	Конотопський р-н, с. Новомутин	30.05.2017	- // -
- // -	50,37427	34,90271	Охтирський р-н, с. Поділ	25.06.2017	- // -
- // -	51,34746	33,70429	Путивльський р-н, с. Спадщина ур. Спадчанський ліс	05.07.2017	- // -
- // -	52,119639	33,978889	Середино-Будський р-н, с. Кам'янка ур. Ситновщина	17.06.2012	- // -
- // -	51,70388	33,47694	Шосткинський р-н, ст. Піротчине	16.06.2013	- // -
<i>Iris sibirica</i> L.	52,088056	33,304944	Новгород-Сіверський р-н, с. Рогівка	18.07.2012	- // -
<i>Jovibarba globifera</i> (L.) J. Pam.	52,312	33,64149	Середино-Будський р-н, Старогутський лісовий масив	28.08.2013	- // -
<i>Jurinea cyanoides</i> (L.) Rchb.	51,28846	33,23184	Конотопський р-н, с. Сарнавщина	22.08.2013	- // -
- // -	51,30359	33,25025	- // -	22.08.2013	- // -
- // -	51,29986	33,25069	Конотопський р-н, с. Кузьки, РЛП «Сеймський»	15.08.2015	- // -
- // -	51,28877	33,22992	Конотопський р-н, с. Сарнавщина РЛП «Сеймський»	10.07.2016	- // -
- // -	51,30359	33,25025	Конотопський р-н, с. Сарнавщина	22.08.2013	- // -
- // -	51,28846	33,23184	- // -	22.08.2013	- // -
<i>Lilium martagon</i> L.	52,119639	33,978889	Середино-Будський р-н, с. Кам'янка ур. Ситновщина	17.06.2012	- // -
- // -	51,70352	33,50727	Глухівський р-н, с. Перемога	16.06.2013	- // -
- // -	52,1631	33,24251	Середино-Будський р-н, с. Очкине ур. Очкинська дача	30.07.2009	- // -
- // -	52,16682	33,25173	- // -	30.07.2009	- // -
- // -	52,16772	33,25111	- // -	28.04.2008	- // -
- // -	51,37193	33,7409	Путивльський р-н, с. Спадщина ур. Спадчанський ліс	05.07.2017	- // -
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	51,098111	33,292333	Конотопський р-н, с. Торговиця	22.04.2011	- // -
- // -	51,293833	33,104833	Конотопський р-н, с. Селище	22.04.2011	м
- // -	50,36872	34,96719	Охтирський р-н, с. Климентове ур. Литовський бір	20.04.2013	- // -
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	52,24093	33,8478	Середино-Будський р-н, с. Голубівка Голубівське л-во	15.08.2018	- // -
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	52,119639	33,978889	Середино-Будський р-н, с. Кам'янка ур. Ситновщина	17.06.2012	- // -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
- // -	51,29691	33,12222	Конотопський р-н, с. Вирівка, ур. Шпитове	20.04.2015	- // -
- // -	51,36693	33,7295	Путивльський р-н, с. Спадщина ур. Спадщанський ліс	23.04.2017	- // -
- // -	51,37106	33,74027	- // -	05.07.2017	- // -
- // -	51,37049	33,72716	- // -	05.07.2017	- // -
- // -	51,992028	33,876194	Ямпільський р-н, ст. Неплюєве	24.04.2010	- // -
- // -	51,981556	33,874	- // -	24.04.2010	- // -
- // -	52,119361	33,979167	Середино-Будський р-н, с. Кам'янка ур. Ситновщина	17.04.2012	- // -
- // -	52,119361	33,979167	- // -	17.04.2012	- // -
- // -	51,70552	33,46461	Шосткинський р-н, ст. Піротчине	16.06.2013	- // -
- // -	50,43911	34,98873	Охтирський р-н, сс.Рупине та Бакирівка	02.09.2016	- // -
- // -	51,992028	33,876194	Шосткинський р-н, ст. Неплюєве	24.04.2010	- // -
<i>Nymphoides peltata</i> (S.G. Gmel.) O. Kuntze	52,252194	33,351083	Новгород-Сіверський р-н, с. Рогівка	18.07.2012	- // -
<i>Orchis palustris</i> Jacq. (<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	50,394833	35,426917	Великописарівський р-н, с. Ямне Гетьманський НПП	13.07.2010	- // -
<i>Ostericum palustre</i> (Besser) Besser	52,178361	34,011917	Середино-Будський р-н, с. Сорокіне	01.07.2011	- // -
- // -	50,38433	35,073778	Тростянецький р-н, с. Кам'янка Гетьманський НПП	08.07.2012	- // -
- // -	50,37337	34,90606	Охтирський р-н	26.06.2017	- // -
<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.	51,336167	33,455306	Конотопський р-н, с. Бочечки, РЛП «Сеймський»	30.04.2010	- // -
- // -	52,119639	33,978889	Середино-Будський р-н, с. Кам'янка ур. Ситновщина	17.06.2012	- // -
- // -	51,37238	33,43763	Конотопський р-н, с. Новомутин	30.05.2017	- // -
- // -	51,37106	33,74027	Путивльський р-н, с. Спадщина ур. Спадщанський ліс	05.07.2017	- // -
- // -	51,36901	33,72884	- // -	05.07.2017	- // -
- // -	52,119361	33,979167	Середино-Будський р-н, с. Кам'янка ур. Ситновщина	17.04.2012	- // -
- // -	51,37549	33,73737	Путивльський р-н, с. Спадщина ур. Спадщанський ліс	05.07.2017	- // -
- // -	51,37642	33,73687	- // -	05.07.2017	- // -
- // -	50,43911	34,98873	Охтирський р-н, с. Рупине та Бакирівка	02.09.2016	- // -
- // -	52,23833	33,84535	Середино-Будський р-н, с. Голубівка Голубівське л-во	15.08.2018	- // -
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. s.l.	50,36379	34,95984	Охтирський	20.04.2013	- // -
- // -	52,333833	33,770306	Середино-Будський р-н, Старогутський лісовий масив, кв. 66	27.08.2011	- // -
- // -	52,336028	33,713083	Середино-Будський р-н, Старогутський лісовий масив, кв. 60	27.08.2011	- // -
- // -	52,334417	33,706583	Середино-Будський р-н, Старогутський лісовий масив, кв. 87	27.08.2011	- // -

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата	Автор
- // -	52,328778	33,711806	Середино-Будський р-н, Старогутський лісовий масив	27.08.2011	- // -
- // -	52,328778	33,711806	- // -	27.08.2011	- // -
- // -	51,992028	33,876194	Шосткинський р-н, ст. Неплюєве	24.04.2010	- // -
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill.	50,463861	35,534861	Великописарівський р-н, с. Олександрівка	16.08.2011	- // -
- // -	51,30359	33,25025	Конотопський р-н, с. Сарнавшина	22.08.2013	- // -
- // -	51,29831	33,24923	Конотопський р-н, с. Кузьки РЛП «Сеймський»	15.08.2015	- // -
- // -	51,29986	33,25069	- // -	15.08.2015	- // -
<i>Salix starkeana</i> Willd.	52,162306	33,331528	Середино-Будський р-н, с. Боровичі	15.08.2012	- // -
- // -	52,162306	33,331528	- // -	15.08.2012	- // -
- // -	52,34572	33,77277	Середино-Будський р-н, Старогутський лісовий масив, кв. 32	15.08.2012	- // -
- // -	52,34572	33,77277	- // -	15.08.2012	- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	50,463861	35,534861	Великописарівський р-н, с. Олександрівка	16.08.2011	- // -
<i>Stipa pennata</i> L.	51,68705	34,08409	Глухівський р-н, с. Білогриве ур. Дівоча гора	17.06.2013	- // -
<i>Tulipa quercetorum</i> Klok. et Zoz	50,24	34,72238	Охтирський р-н, с. Журавне	07.05.2013	- // -
- // -	50,23818	34,72398	- // -	07.05.2013	- // -
- // -	50,22996	34,72815	- // -	07.05.2013	- // -

Матеріал підготовлено в рамках виконання гранту Rufford Small Grants for Nature Conservation: «Study of the Rare Plants and Habitats Distribution in the Desnyan-sky Biosphere Reserve and Conducting Environmental Education Measures on its Territory».

Панчук Олександр Сергійович¹,
 Давиденко Ігор Валентинович²
¹Київський зоологічний парк, м. Київ
 ciconia@ukr.net

²Інститут зоології імені І.І. Шмальгаузена НАН України, м. Київ
 i_davidenko@ukr.net

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ В РІЗНИХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ

Матеріал зібраний під час експедицій, які проводились у 2007–2018 роках у Вінницькій (1 – в таблиці), Житомирській (2), Закарпатській (3), Івано-Франківській (4), Київській (5), АР Крим (6), Львівській (7), Одеській (8), Черкаській (9) та Чернігівській (10) областях.

Прийняті скорочення: вид. – виділ, кв. – квартал, л-во – лісництво, с. – село, смт. – селище міського типу, м. – місто, г. – гора, р-н – район, ур. – урочище, КБЗ – Карпатський біосферний заповідник, НППС – Національний природний парк «Синевир».

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори знахідки
		широта	довгота			
<i>Diphasiastrum alpinum</i> (L.) Holub	КБЗ. Пд-зх схил г. Брескул (Чорногірський хребет), Рахівський р-н (3)	48,14974	24,50354	05.08.2010	1 куртина	Панчук О.С.
- // -	Зх схил г. Климова (хребет Красна), на зх від с. Усть-Чорна Тячівського р-ну (3)	48,32805	23,83818	09.08.2018	Деякі куртин	- // -
<i>Diphasiastrum complanatum</i> (L.) Holub	16 вид. 62 кв. Пісківського л-ва Тетерівського лісгоспу. На сх від с. Мигалки Бородянського р-ну (5)	50,66694	29,59611	24.11.2009	2 куртини, загальною площею близько 20 м ²	Панчук О.С., Тимошенко О.А.
- // -	62 кв. Кодрянського л-ва Тетерівського лісгоспу. На зх від смт Кодра Макарівського р-ну (5)	50,589812	29,53788	24.11.2009	1 куртина	- // -
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	234 кв. Чернігівського військового лісгоспу, РЛП «Міжрічінський» (10)	51,20944	30,76913	12.04.2009	1 куртина	Панчук О.С.
- // -	27 кв. Липинського л-ва Городницького лісгоспу. На пн від с. Липине Новоград-Волинського р-ну (2)	50,92577	27,37263	20.05.2009	Багато куртин	- // -
- // -	36 кв. Броницького л-ва Городницького лісгоспу. На зх від с. Калининка Ємільчинського р-ну (2)	51,02265	27,35465	21.05.2009	Деякі куртин	- // -
- // -	163 кв. Дніпрово-Тетерівського лісгоспу. На пд від с. Богдани Вишгородського р-ну (5)	50,99383	30,25584	25.06.2009	Багато куртин	- // -
- // -	64 кв. Мирчанського л-ва Тетерівського лісгоспу. На зх від с. Стара Буда Бородянського р-ну (5)	50,72220	29,83107	27.04.2010	1 куртина	- // -
- // -	Східний схил г. Говерла, Верховинський р-н (4)	48,16730	24,52845	05.08.2010	Деякі куртин	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори знахідки
		широта	довгота			
- // -	Вершина г. Високий Верх, на сх від с. Волосянка Сколівського р-ну (7)	48,77472	23,47898	11.08.2014	Декалька куртин	- // -
- // -	Пн схил г. Ільза, смт Славське Сколівського р-ну (7)	48,83583	23,43795	12.08.2014	Декалька куртин	- // -
- // -	НППС. Гірський схил в с. Синевирська Поляна Міжгірського р-ну (3)	48,57653	23,67471	15.08.2014	Декалька куртин	- // -
- // -	- // -	48,56502	23,66003	06.08.2018	Багато куртин	- // -
- // -	НППС. Пн схил хребта Пішконя. Біля с. Синевир Міжгірського р-ну (3)	48,51778	23,68021	16.08.2014	Дуже багато куртин	- // -
- // -	Гірський схил в смт. Верховина (4)	48,15985	24,85666	11.08.2015	Декалька куртин	- // -
- // -	5 вид. 107 кв. Поташнянського л-ва Тетерівського лісгоспу. На пн від с. Нова Буда Бородяньського р-ну (5)	50,68341	29,74106	20.05.2016	1 куртина	- // -
- // -	Околиці с. Острохи, Козелецький р-н (10)	51,10711	30,80547	06.07.2016		Давиденко І.В.
- // -	Пд схил г. Синячка. На зх від м. Яремче (4)	48,47258	24,47774	21.06.2018	Декалька куртин	Панчук О.С.
<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank et Mart.	КБЗ. Пд-зх схил г. Брескул (Черногірський хребет), Рахівський р-н (3)	48,15087	24,50612	05.08.2010	Багато куртин	- // -
- // -	Пн схил г. Кук (Боржавський хребет). На зх від смт Міжгір'я (3)	48,50587	23,40800	10.08.2017	Декалька куртин	- // -
- // -	НППС. Гірський схил в с. Синевирська Поляна Міжгірського р-ну (3)	48,56614	23,65452	06.08.2018	Декалька куртин	- // -
- // -	Зх. схил г. Климова (хребет Красна), на зх від с. Усть-Чорна Тячівського р-ну (3)	48,32805	23,83818	09.08.2018	Декалька куртин	- // -
<i>Woodsia ilvensis</i> (L.) R. Br.	Пам'ятка природи «скеля Крашевського» на пн від с. Головенка Житомирського р-ну (2)	50,18250	28,54725	12.08.2007	14 особин	- // -
<i>Salvinia natans</i> (L.) All	М. Українка Обухівського р-ну (5)	50,14200	30,75581	02.08.2012		Давиденко І.В.
- // -	Місце впадіння Очаківського гирла р. Дунай в Чорне море. На сх. від м. Вилкове (8)	45,46044	29,77732	14.10.2012	Декалька сотень особин	Давиденко І.В., Панчук О.С.
- // -	Р. Ірша, околиці смт Чоповичі Малинського р-ну (2)	50,80831	28,96924	21.08.2014		Давиденко І.В.
- // -	Р. Дніпро, Осокорки, м. Київ	50,39362	30,59541	06.09.2014	Поодинокі екземпляри	- // -
- // -	Р. Уж, м. Коростень (2)	50,94827	28,64888	05.07.2015	Поодинокі екземпляри	- // -
- // -	Р. Жидок біля рибозплідних ставків. На зх від с. Сухолуччя Вишгородського р-ну (5)	50,93543	30,40474	11.09.2015	Декалька сотень особин	Панчук О.С.
- // -	Березняки, р. Дніпро, м. Київ	50,42305	30,59069	29.07.2017	Поодинокі екземпляри	Давиденко І.В.
- // -	Р. Ірша, околиці с. Українка Малинського р-ну (2)	50,75484	29,37393	13.08.2017	Поодинокі екземпляри	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори знахідки
		широта	довгота			
<i>Allium ursinum</i> L.	Ліс біля с. Бучак Канівського р-ну (9)	49,89312	31,41706	04.07.2018		- // -
<i>Crocus heuffelianus</i> Herb.	НПП «Карпатський». Сх. схил г. Говерла (Чорногірський хребет) (4)	48,16107	24,50260	02.05.2016	Тисячі особин на полонині	Панчук О.С.
<i>Gladiolus imbricatus</i> L.	НПП «Карпатський». Хребет «Чорногориця». На зх. від м. Яремче (4)	48,46877	24,54059	21.06.2018	Деякі десятки особин на полонині	- // -
- // -	Гірські схили у м. Яремче. На пн.-зх. від залізничної станції «Дора» (4)	48,48244	24,57342	21.06.2018	Більше сотні особин на полонині	- // -
<i>Lilium martagon</i> L.	10 вид. 63 кв. Обуховицького л-ва Іванківського лісгоспу. На сх. від с. Жерева Іванківського р-ну (5)	50,89122	29,77572	28.06.2008 02.07.2009 03.06.2018	4 квітучі особини	- // -
- // -	8 кв. Овруцького л-ва Овруцького лісгоспу. На пд.-зх. від с. Прилуки Овруцького р-ну (2)	51,43702	28,79260	08.07.2010	5 особин	Давиденко І.В., Панчук О.С.
- // -	20 вид. 56 кв. Кухарівського л-ва Тетерівського лісгоспу. На пд.-зх. від с. Блідча Іванківського р-ну (5)	50,79443	29,69897	29.06.2018	3 особини біля міжквартальної просіки, з них одна квітуча	Панчук О.С.
<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch.	Ліс в околицях с. Закерничне Рожнятівського р-ну (4)	48,75581	24,16262	28.05.2018	Поодинокі екземпляри	Давиденко І.В.
<i>Cypripedium calceolus</i> L.	НПП «Північне Поділля». Пам'ятка природи «Лиса гора» На зх. від с. Червоне Золочівського р-ну (7)	49,79653	24,71401	22.05.2015	Деякі десятки особин	Панчук О.С.
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soo	1 вид. 60 кв. Мирчанського л-ва Тетерівського лісгоспу. На зх. від с. Стара Буда Бородянського р-ну (5)	50,72559	29,79666	13.05.2010 04.06.2011 24.05.2018	Близько 20 особин, більшість з яких квітують	- // -
- // -	19 і 27 вид. 52 кв. Поташнянського л-ва Тетерівського лісгоспу. На зх. від с. Стара Буда Бородянського р-ну (5)	50,72594	29,78116	24.05.2018	До 50 особин, приблизно 30 з яких квітують	Панчук О.С., Тимошенко О.А.
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó s.l.	Ліс на сх. від с. Пряжів Житомирського р-ну (2)	50,199241	28,64345	07.06.2007	Більше 20 особин на галявині	Панчук О.С.
- // -	Ліс на пн м. Житомир біля залізничної станції «Старт» (2)	50,30577	28,61750	20.06.2008	У колишньому гранітному кар'єрі 83 особини, з них 57 квітують	- // -
- // -	Поле в с. Жеревпіль Іванківського р-ну (5)	50,90841	29,67458	26.06.2008 02.07.2009	214 квітучих особин біля асфальтованої дороги	- // -
- // -	Лука р. Згар на зх. від с. Микулинці Літинського р-ну (1)	49,25330	28,08414	06.06.2009 04.06.2012	1 квітуча особина	Давиденко І.В., Панчук О.С.
- // -	Лука р. Згар на пн. с. Микулинці Літинського р-ну (1)	49,26863	28,17736	07.06.2009 04.06.2012 09.07.2014	Більше 1000 квітучих особин	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори знахідки
		широта	довгота			
- // -	Берег р. Дніпро на пн.-зх. від с. Ровжі Вишгородського р-ну (5)	50,87897	30,57605	23.06.2009	37 квітучих особин	Панчук О.С.
- // -	Берег ставка в с. Забір'я Києво-Святошинського р-ну (5)	50,32835	30,21333	07.06.2016	3 квітучих особин	- // -
<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F. Hunt et Summerhayes s.l.	Лука р. Тетерів на пд. с. Тетерівка Житомирського р-ну (2)	50,23159	28,56735	31.05.2007 12.08.2007 21.06.2008 09.05.2009 17.09.2017	Близько 250 квітучих особин. В 2017 р. виявлено, що місце зростання популяції вже забудоване приватними будинками	- // -
- // -	Лука р. Гнилоп'ять на пд. с. Тетерівка Житомирського р-ну (2)	50,20564	28,55133	21.06.2008	3 квітучих особин	- // -
- // -	61 кв. Пісківського л-ва Тетерівського лісгоспу. На пн.-зх. від с. Нова Буда Бородяньського р-ну (5)	50,68040	29,71341	16.06.2015	Близько 50 квітучих особин вздовж залізничної колії	- // -
- // -	НПП «Карпатський». Хребет «Чорногориця». На зх від м. Яремче (4)	48,46911	24,53394	21.06.2018	Десяток особин на полонині	- // -
- // -	Пн схил г. Сіячка. На зх. від м. Яремче (4)	48,48221	24,47776	21.06.2018	Декілька десятків особин вздовж дороги	- // -
- // -	Схили г. Кливка та г. Прилученка. На зх. від м. Яремче (4)	48,49288	24,51547	21.06.2018	Декілька десятків особин вздовж дороги	- // -
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	Околиці с. Отрохи, Козелецький р-н (10)	51,09580	30,81819	06.07.2016	1 особина	Давиденко І.В.
- // -	Узлісся на пн.-зх. від с. Сувид Вишгородського р-ну (5)	50,90263	30,68442	30.07.2017	До 10 особин біля лісової дороги	Панчук О.С.
- // -	11 вид. 52 кв. Поташнянського л-ва Тетерівського лісгоспу. На зх. від с. Стара Буда Бородяньського р-ну (5)	50,73183	29,78239	12.07.2018	1 квітуча особина	- // -
- // -	Сх схил г. Лисак. На зх. від м. Яремче (4)	48,48548	24,49703	21.06.2018	Десяток особин вздовж дороги	- // -
<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R.Br.	НППС. С. Загорб Міжгірського р-ну (3)	48,55717	23,69935	17.08.2014	Багато рослин на сінокоші	- // -
- // -	НПП «Північне Поділля». Пам'ятка природи «Лиса гора» На зх. від с. Червоне Золочівського р-ну (7)	49,79653	24,71401	22.05.2015	Декілька десятків особин	- // -
- // -	НПП «Карпатський». Хребет «Чорногориця». На зх. від м. Яремче (4)	48,46838	24,54257	21.06.2018	До сотні особин на полонині	- // -
<i>Liparis loeselii</i> (L.) Rich.	Ліс на пн м. Житомир біля залізничної станції «Старт» (2)	50,30577	28,61750	20.06.2008	У колишньому гранітному кар'єрі більше 200 квітучих особин	- // -
- // -	15 кв. Ніжиловицького л-ва Макарівського лісгоспу. На сх. від с. Комарівка Макарівського р-ну (5)	50,50505	29,59316	22.06.2009	18 квітучих особин та 30 вегетативних	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори знахідки
		широта	довгота			
- // -	5 вид. 107 кв. Поташнянського л-ва Тетерівського лісгоспу. На пн. від с. Нова Буда Бородяньського р-ну (5)	50,68341	29,74106	20.05.2016	5 особин	- // -
<i>Neotinea ustulata</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Гірські схили у м. Яремче. На пн.-зх. від залізничної станції «Дора» (4)	48,48222	24,57200	21.06.2018	3 особини на полонині	- // -
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	21 кв. Ярунського л-ва Новоград-Волинського лісгоспу. На пд.-зх. від с. Ярунь Новоград-Волинського р-ну (2)	50,52248	27,39757	15.05.2009	Близько 10 особин	- // -
- // -	37 вид. 71 кв. Поташнянського л-ва Тетерівського лісгоспу. На зх. від с. Поташня Бородяньського р-ну (5)	50,70288	29,71501	19.02.2016	Минулорічні стебла 3 особин	- // -
- // -	4 вид. 8 кв. Плахтянського л-ва Київського лісгоспу. На пд.-сх. від с. Пороскотень Бородяньського р-ну (5)	50,54188	29,97370	27.05.2016	1 квітуча особина біля лісового джерела	- // -
- // -	НПП «Карпатський». Хребет «Чорногориця». На зх. від м. Яремче (4)	48,46859	24,54414	21.06.2018	5 особин	- // -
<i>Orchis militaris</i> L.	НПП «Північне Поділля». Пам'ятка природи «Лиса гора» На зх. від с. Червоне Золочівського р-ну (7)	49,79653	24,71401	22.05.2015	Деякі десятки особин	- // -
<i>Orchis pallens</i> L.	Демерджі-яйла, Алуштинська міськрада (6)	44,77633	34,42436	29.04.2012	Поодинокі екземпляри	Давиденко І.В.
- // -	Околиці перевалу Малі Ворота, Алуштинська міськрада (6)	44,86579	34,62664	02.05.2012	3 особини	- // -
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	Околиці с. Кожухівка Коростенського р-ну (2)	51,00551	28,57273	13.06.2009		- // -
- // -	2 кв. Ніжиловицького л-ва Макарівського лісгоспу. На сх. від с. Комарівка Макарівського р-ну (5)	50,50678	29,57549	22.06.2009	1 квітуча особина	Панчук О.С.
- // -	11 вид. 41 кв. Пісківського л-ва Тетерівського лісгоспу. На пн.-зх. від с. Нова Буда Бородяньського р-ну (5)	50,50733	29,57672	22.05.2018		
- // -	11 вид. 41 кв. Пісківського л-ва Тетерівського лісгоспу. На пн.-зх. від с. Нова Буда Бородяньського р-ну (5)	50,68441	29,68539	16.06.2015	4 особини	Панчук О.С., Тимошенко О.А.
- // -	61 кв. - // -	50,68040	29,71341	16.06.2015	1 особина	Панчук О.С.
- // -	2 і 17 вид. 52 кв. Поташнянського л-ва Тетерівського лісгоспу. На зх. від с. Стара Буда Бородяньського р-ну (5)	50,73199	29,78102	24.05.2018 12.07.2018	5 особин	- // -
- // -	Пн схил г. Синячка. На зх. від м. Яремче (4)	48,48371	24,47522	21.06.2018	1 особина біля дороги	- // -
<i>Traunsteinera globosa</i> (L.) Rchb.	НПП «Карпатський». Хребет «Чорногориця». На зх. від м. Яремче (4)	48,46877	24,54059	21.06.2018	До сотні особин на полонині	- // -
<i>Paeonia daurica</i> Andrews	Ур. Узунджа, Бахчисарайський р-н (6)	44,51070	33,92599	12.05.2010	Поодинокі екземпляри	Давиденко І.В.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори знахідки
		широта	довгота			
- // -	Ур. Чегенітра, Алуштинська міськрада (6)	44,83217	34,56688	01.05.2012	Поодинокі екземпляри	- // -
<i>Paeonia tenuifolia</i> L.	Ур. Узунджа, Бахчисарайський р-н (6)	44,50993	33,92265	12.05.2010	Поодинокі екземпляри	- // -
<i>Pulsatilla grandis</i> Wender.	НПП «Північне Поділля». Пам'ятка природи «Лиса гора» На зх. від с. Червоне Золочівського р-ну (7)	49,79653	24,71401	22.05.2015	Деякі десятки особин	Панчук О.С.
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. s.l	25 кв. Кухарівського л-ва Тетерівського лісгоспу. На зх. від с. Блідча Іванківського р-ну (5)	50,81246	29,72382	03.05.2009	Деякі особин на вирубці	Бондарчук Ю.М., Давиденко І.В., Панчук О.С.
- // -	103 кв. Поташнянського л-ва Тетерівського лісгоспу. На пн від с. Нова Буда Бородянського р-ну (5)	50,68434	29,73548	22.04.2011	10 особин вздовж асфальтованої дороги	Давиденко І.В., Панчук О.С.
- // -	Ліс в околицях смт Гранітне Малинського р-ну (2)	50,74774	29,36366	24.04.2011	Поодинокі екземпляри	Давиденко І.В.
- // -	НПП «Голосіївський». Біля смт Козин Обухівського р-ну (5)	50,26045	30,61892	21.03.2015	10 особин на узліссі біля Столичного шосе	Панчук О.С.
- // -	9 кв. Тетерівського л-ва Тетерівського лісгоспу. На сх. від с. Раска Бородянського р-ну (5)	50,754437	29,63653	01.06.2018	1 особина	- // -
<i>Pulsatilla taurica</i> Juz.	Масив Демерджи, Алуштинська міськрада (6)	44,75541	34,41241	28.04.2012	Поодинокі екземпляри	Давиденко І.В.
<i>Trapa natans</i> L. s.l.	Річка Тетерів біля с. Богдани Вишгородського р-ну (5)	51,03634	30,25467	25.06.2009	Багаточисельний локалітет	Панчук О.С.
- // -	Р. Дніпро, м. Українка Обухівського р-ну (5)	50,14200	30,75581	02.08.2012		Давиденко І.В.
- // -	Р. Дніпро, Березняки, м. Київ	50,42305	30,59069	29.07.2017	Поодинокі екземпляри	- // -
- // -	Водосховище на р. Ірша, с. Гамарня Малинського р-ну (2)	50,77552	29,17892	29.08.2018	Поодинокі екземпляри	- // -

Панчук Олександр Сергійович¹,
Плига Андрій Вікторович²,
Гриник Єгор Олександрович³,
Зикова Марія Олександрівна⁴,
Карпюк Тетяна Сергіївна⁵,
Бондарчук Юрій Михайлович⁶,
Попов Григорій Владленович⁷,
Давиденко Ігор Валентинович⁸,
Данілов Олександр Анатолійович⁹,
Шелестов Андрій Олександрович¹⁰,
Ковальов Максим Олегович¹¹,
Гнезділова Олена Олександрівна¹²,
Клюєва Катерина Вікторівна¹³,
Зінькевич Жанна Олегівна¹⁴,
Стопчик Василь Павлович¹⁵,
Волкова Ганна Миколаївна¹⁶,

¹Київський зоологічний парк, *ciconia@ukr.net*

²WWF Україна, Київ, *aplyha@wwfdcp.org*

³WWF Україна, Київ, *vereuxvereux@gmail.com*

⁴Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, Київ, *zykova.masha@gmail.com*

⁵WWF Україна, Київ, *tkarpiuk@wwfdcp.org*

⁶Житомир, *ardeco@ukr.net*

⁷Інститут зоології імені І.І. Шмальгаузена НАН України, Київ, *grigory.v.popov@gmail.com*

⁸Інститут зоології імені І.І. Шмальгаузена НАН України, Київ, *i_davidenko@ukr.net*

⁹Волонтер WWF в Україні, Київ, *junior4430@gmail.com*

¹⁰Волонтер WWF в Україні, Київ, *streamx3@gmail.com*

¹¹ТОВ «Зоопарк 12 Місяців», *kovalovheavy@gmail.com*

¹²Волонтер WWF в Україні, Київ, *olena.gnezdilova@gmail.com*

¹³Волонтер WWF в Україні, Київ, *katya.klu@gmail.com*

¹⁴Волонтер WWF в Україні, Київ, *haski796@gmail.com*

¹⁵Волонтер WWF в Україні, Київ, *vasil.stopchik@gmail.com*

¹⁶Національний університет «Києво-Могилянська академія», Київ, *volkova@ukma.edu.ua*

ЛІСОВІ ВИДИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Матеріал було зібрано під час досліджень дубових ділянок у лісах поліської частини Київської області. Робота виконувалась впродовж травня-серпня 2018 року в рамках проекту «Збереження старовікових дубових лісів Київського Полісся як оселищ видів Червоної книги України», виконуваного за підтримки фонду The Rufford Small Grants Foundation. Загалом робота була спрямована на збереження залишків старих дібров, площа яких постійно ско-

рочується в результаті суцільних вирубок. Метою ж даного проекту був пошук на дубових ділянках видів Червоної книги України, з подальшим поданням інформації до структур Державного лісового агентства України для забезпечення їх охорони. Нами було досліджено 190 ділянок (з них 115 – старі дубові) загальною площею близько 700 га. У підсумку було відмічено 9 видів рослин, занесених до Червоної книги України (2009), на 77 ділянках (з них 73 – старі

дубові) загальною площею близько 300 га. Проект показав цінність старовікових дубових ділянок у Київській області для збереження лісового біорізноманіття. Також до таблиці внесено знахідки з інших ділянок, які були зроблені під час експедицій в рам-

ках проекту (відмічені зірочкою * в колонці «місце знахідки»).

Скорочення: вид. – виділ, кв. – квартал, л-во – лісництво, с. – село, смт. – селище міського типу, р-н – район, пн – північ, пд – південь, зх – захід, сх – схід.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори знахідки
		широта	довгота			
<i>Allium ursinum</i> L.	23 і 29* вид. 17 кв. та 11* вид. 18 кв. Руднянського л-ва Димерського лісгоспу. На пн.-зх. від с. Андріївка Вишгородського р-ну	50,91797	30,18153	15.05.2018	Суцільний покрив площею до 2 га	Зикова М.О., Панчук О.С., Попов Г.В.
<i>Lilium martagon</i> L.	18 та 21 вид. 44 кв. Дібровського л-ва Клавдієвського лісгоспу. На сх. від с. Пороскотень Бородянського р-ну	50,55806	29,97333	20.05.2018	7 особин	Карпюк Т.С., Зикова М.О., Плига А.В.
- // -	16 вид. 45 кв. - // -	50,56056	29,97833	20.05.2018	1 особина	Карпюк Т.С., Зикова М.О., Плига А.В.
- // -	31 вид. 70 кв. Забуянське л-во Макарівського лісгоспу. На пд.-зх. від смт Кодра Макарівського р-ну	50,56122	29,50735	22.05.2018	Приблизно 150 особин, з них біля 40 з бутонами, вздовж лівого берега річки Кодра	Бондарчук Ю.М., Панчук О.С.
- // -	13 вид. 61 кв. Кам'янського л-ва Димерського лісгоспу. На пн.-зх. від смт Димер Вишгородського р-ну	50,81172	30,22569	24.05.2018	5 особин	Плига А.В., Гриник Є.О., Данілов О.А.
- // -	20* вид. 61 кв. Кам'янського л-ва Димерського лісгоспу. На пн.-зх. від смт Димер Вишгородського р-ну	50,80952	30,21992	24.05.2018	5 особин	- // -
- // -	8 вид. 62 кв. і 8 вид. 63 кв. - // -	50,81392 50,81502	30,23478 30,23463	24.05.2018	15 особин	- // -
- // -	1 вид. 27 кв. Литвинівського л-ва Димерського лісгоспу. На зх. від с. Тарасівщина Вишгородського р-ну	50,71732	30,15702	24.05.2018	4 особини	- // -
- // -	18 вид. 20 кв. - // -	50,71882	30,16517	24.05.2018	1 особина	- // -
- // -	11 вид. 110 кв. Мигальського л-ва Тетерівського лісгоспу. На пд.-зх. від с. Мигалки Бородянського р-ну	50,64879	29,51262	01.06.2018	1 особина	Панчук О.С.
- // -	9 вид. 41 кв. Жеревського л-ва Іванківського лісгоспу. На сх. від с. Жерева Іванківського р-ну	50,88050	29,74807	03.06.2018	Приблизно 20 особин	Бондарчук Ю.М., Давиденко І.В., Панчук О.С.
- // -	6 вид. 42 кв. - // -	50,87921 50,87919	29,75548 29,75649	03.06.2018	Приблизно 20 особин	Бондарчук Ю.М., Давиденко І.В., Панчук О.С.
- // -	2 вид. 44 кв. - // -	50,88015	29,76908	03.06.2018	Приблизно 10 особин	- // -
- // -	4 вид. 9 кв. Катюжанського л-ва Димерського лісгоспу. На пн. від с. Катюжанка Вишгородського р-ну	50,86252	30,16425	05.06.2018	4 особини	Карпюк Т.С., Шелестов А.О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори знахідки
		широта	довгота			
- // -	2 вид. 135 кв. Пісківського л-ва Тетерівського лісгоспу. На пд. від смт Пісківка Бородянського р-ну	50,65060	29,63953	29.06.2018	1 особина	Гриник Є.О., Зикова М.О., Карпюк Т.С.
- // -	35 вид. 59 кв. Поташнянського л-ва Тетерівського лісгоспу. На зх. від с. Поташня Бородянського р-ну	50,71468	29,72967	29.06.2018	11 особин	- // -
- // -	5 вид. 12 кв. Жеревського л-ва Іванківського лісгоспу. На пд.-сх. від с. Ставрівка Іванківського р-ну	50,91452	29,75211	13.07.2018	Приблизно 10 особин	Панчук О.С.
- // -	21 вид. 42 кв. Плахтянського л-ва Київського лісгоспу. На сх. від с. Плахтянка Макарівського р-ну	50,50589	29,97650	04.08.2018	1 особина	- // -
<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch.	17 та 22* вид. 19 кв. Руднянського л-ва Димерського лісгоспу. На пн.-зх. від с. Андріївка Вишгородського р-ну	50,91448	30,19103	11.05.2018	До 20 квітучих особин	Панчук О.С., Попов Г.В.
- // -	7 вид. 18 кв. - // -	50,91955 50,92132	30,18505 30,18459	15.05.2018	Приблизно 200 особин, з них половина квітучі	Зикова М.О., Панчук О.С., Попов Г.В.
<i>Cephalanthera rubra</i> (L.) Rich.	9 вид. 41 кв. Жеревського л-ва Іванківського лісгоспу. На сх. від с. Жерева Іванківського р-ну	50,88034	29,74736	03.06.2018	1 особина	Бондарчук Ю.М., Давиденко І.В., Панчук О.С.
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soó	15 вид. 39 кв. та 40 вид. 40 кв. Дніпровського л-ва Димерського лісгоспу. На пн. від с. Рови Вишгородського р-ну	50,90072	30,30750	15.05.2018	До 20 особин	Зикова М.О., Панчук О.С., Попов Г.В.
- // -	11 вид. 32 кв. Обуховицького л-ва Іванківського лісгоспу. На сх. від с. Ставрівка Іванківського р-ну	50,93108	29,77251	04.06.2018	5 особин на міжквартальній просіці	Бондарчук Ю.М., Давиденко І.В., Панчук О.С.
- // -	1 і 25 вид. 46 кв. Радинського л-ва Поліського лісгоспу. На пн. від с. Черемошна Поліського р-ну	51,21741 51,21698 51,21688	29,80899 29,81164 29,81124	07.07.2018	Приблизно десяток особин	Данілов О.А., Зикова М.О., Ковальов М.О., Плига А.В., Попов Г.В.
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	7 вид. 18 кв. Руднянського л-ва Димерського лісгоспу. На пн.-зх. від с. Андріївка Вишгородського р-ну	50,91936	30,18586	15.05.2018	2 особини	Зикова М.О., Панчук О.С., Попов Г.В.
- // -	9 вид. 41 кв. Жеревського л-ва Іванківського лісгоспу. На сх. від с. Жерева Іванківського р-ну	50,88050	29,74807	03.06.2018	Приблизно 50 особин	Бондарчук Ю.М., Давиденко І.В., Панчук О.С.
- // -	6 вид. 42 кв. - // -	50,87919	29,75649	03.06.2018	5 особин	- // -
- // -	5 вид. 35 кв. Обуховицького л-ва Іванківського лісгоспу. На пд. від с. Обуховичі Іванківського р-ну	50,93984	29,79398	04.06.2018	1 особина	- // -
- // -	3 вид. 37 кв. - // -	50,92760	29,76904	04.06.2018	Приблизно 10 особин	Панчук О.С.
- // -	4 вид. 9 кв. Катюжанського л-ва Димерського лісгоспу. На пн. від с. Катюжанка Вишгородського р-ну	50,86219	30,16212	05.06.2018	7 особин	Карпюк Т.С., Шелестов А.О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори знахідки
		широта	довгота			
- // -	24 вид. 98 кв. Поташнянського л-ва Тетерівського лісгоспу. На зх. від с. Поташня Бородянського р-ну	50,68715	29,69593	24.06.2018	6 особин	Карпюк Т.С., Ключева К.В.
- // -	1 та 13 вид. 134 кв. Пісківського л-ва Тетерівського лісгоспу. На пд. від смт Пісківка Бородянського р-ну	50,65275 50,65060	29,63302 29,63953	29.06.2018 11.07.2018	8 особин	Гриник Є.О., Зикова М.О., Карпюк Т.С., Шелестов А.О.
- // -	14 та 19 вид. 135 кв. і 1 вид. 143 кв. - // -	50,64835 50,65082	29,64428 29,64747	29.06.2018 11.07.2018	Приблизно 15 особин	- // -
- // -	4 вид. 120 кв. - // -	50,65715	29,63837	11.07.2018	5 особин	Гриник Є.О.
- // -	8 вид. 135 кв. - // -	50,65330	29,64677	11.07.2018	Деякі особини	- // -
- // -	6 вид. 104 кв. - // -	50,65988	29,64153	11.07.2018	4 особини	- // -
- // -	19 вид. 27 кв. Стещинського л-ва Поліського лісгоспу. На сх. від с. Омелянівка Поліського р-ну	51,17867	29,78919	07.07.2018	Більше десятка особин	Данілов О.А., Зикова М.О., Ковальов М.О., Плига А.В., Попов Г.В.
- // -	1 вид. 28 кв. - // -	51,17524	29,77068	07.07.2018	1 особина	- // -
- // -	3 вид. 29 кв. - // -	51,17496	29,78739	07.07.2018	Більше 5 особин	- // -
- // -	19 вид. 1 кв. Жеревського л-ва Іванківського лісгоспу. На сх. від с. Ставрівка Іванківського р-ну	50,92527	29,73533	13.07.2018	1 особина	Панчук О.С.
- // -	5 та 18 вид. 12 кв. - // -	50,91746 50,91719 50,91452	29,74652 29,75035 29,75211	13.07.2018	2 особини 6 особин 4 особини	- // -
- // -	12 вид. 134 кв. Довгобродівського л-ва Вищедубечанського лісгоспу. На пн. від с. Ровжі Вишгородського р-ну	50,89911	30,64959	15.07.2018	3 особини	- // -
- // -	5 вид. 56 кв. і 22, 26 та 27 вид. 57 кв. Плахтянського л-ва Київського лісгоспу. На сх. від с. Плахтянка Макарівського р-ну	50,50581 50,50044	29,97167 29,96989	04.08.2018	9 особин	Гриник Є.О.
- // -	2 вид. 55 кв. - // -	50,50983	29,96283	10.08.2018	2 особини	- // -
- // -	2, 6 та 9 вид. 40 кв. - // -	50,51525	29,96808	10.08.2018	10 особин	- // -
- // -	16 вид. 40 кв. і 10, 12, 21 та 26 вид. 41 кв. - // -	50,51289 50,51206 50,50878	29,97078 29,97817 29,97614	10.08.2018	13 особин	- // -
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	17 вид. 19 кв. Руднянського л-ва Димерського лісгоспу. На пн.-зх. від с. Андріївка Вишгородського р-ну	50,91553	30,19287	11.05.2018	15 квітучих особин	Панчук О.С., Попов Г.В.
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	20 вид. 121 кв. Мигальського л-ва Тетерівського лісгоспу. На пд. від с. Мигалки Бородянського р-ну	50,62198	29,54840	08.05.2018	3 особини	Бондарчук Ю.М., Панчук О.С.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори знахідки
		широта	довгота			
- // -	22* вид. 19 кв. Руднянського л-ва Димерського лісгоспу. На пн.-зх. від с. Андріївка Вишгородського р-ну	50,91448	30,19103	11.05.2018	6 квітуючих особин	Панчук О.С., Попов Г.В.
- // -	13 вид. 61 кв. Кам'янського л-ва Димерського лісгоспу. На пн.-зх. від смт Димер Вишгородського р-ну	50,80980	30,22405	21.05.2018	8 квітуючих особин та десяток минулорічних сухих квітконосів	Панчук О.С.
- // -	8 вид. 62 кв. - // -	50,81272 50,81416	30,23219 30,23348	21.05.2018 24.05.2018	20 квітуючих особин та близько 15 минулорічних сухих квітконосів	Панчук О.С., Плига А.В.
- // -	1 вид. 27 кв. Литвинівського л-ва Димерського лісгоспу. На зх. від с. Тарасівщина Вишгородського р-ну	50,71787	30,15392	24.05.2018	1 особина	Плига А.В., Гриник Є.О., Данілов О.А.
- // -	29 вид. 57 кв. Шибенського л-ва Клавдієвського лісгоспу. На сх. від с. Стара Буда Бородянського р-ну	50,73260	29,88460	28.05.2018	2 особини	Карпюк Т.С., Гнезділова О., Шелестов А.О.
- // -	9 вид. 43 кв. Дібрівського л-ва Клавдієвського лісгоспу. На сх. від с. Пороскотень Бородянського р-ну	50,56716	29,96868	29.05.2018	1 особина	Зінькевич Ж.О.
- // -	4 та 10 вид. 84 кв. Шибенського л-ва Клавдієвського лісгоспу. На зх. від с. Михайленків Бородянського р-ну	50,72102	29,92101	02.06.2018	7 особин	Карпюк Т.С., Волкова Г.М., Стопчик В.
- // -	9 вид. 41 кв. Жеревського л-ва Іванківського лісгоспу. На сх. від с. Жерева Іванківського р-ну	50,88066 50,88110	29,74877 29,75072	03.06.2018	Приблизно 20 особин	Бондарчук Ю.М., Давиденко І.В., Панчук О.С.
- // -	6 вид. 42 кв. і 1* вид. 43 кв. - // -	50,88082	29,75486	03.06.2018	4 особини	- // -
- // -	2 вид. 44 кв. - // -	50,87997	29,76912	03.06.2018	5 особин	- // -
- // -	27 вид. 25 кв. Обуховицького л-ва Іванківського лісгоспу. На пд. від с. Обуховичі Іванківського р-ну	50,94413	29,79701	04.06.2018	5 особин	Панчук О.С.
- // -	3 вид. 37 кв. - // -	50,92760 50,93052	29,76904 29,76869	04.06.2018	5 особин Приблизно 30 особин	- // -
- // -	1 та 13 вид. 134 кв. і 10 вид. 135 кв. Пісківського л-ва Тетерівського лісгоспу. На пд. від смт Пісківка Бородянського р-ну	50,65203 50,65015	29,64237 29,64002	29.06.2018	5 особин	Гриник Є.О., Зикова М.О., Карпюк Т.С., Шелестов А.О.
- // -	1 вид. 143 кв. - // -	50,64835	29,64428	29.06.2018	1 квітуюча та 1 минулорічна особини	Гриник Є.О., Зикова М.О., Карпюк Т.С.
- // -	9 вид. 133 кв. - // -	50,65142	29,63252	11.07.2018	1 квітуюча особина	Гриник Є.О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори знахідки
		широта	довгота			
- // -	5 вид. 12 кв. Жеревського л-ва Іванківського лісгоспу. На пд.-сх. від с. Ставрівка Іванківського р-ну	50,91719	29,75035	13.07.2018	10 особин	Панчук О.С.
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	7 вид. 18 кв. Руднянського л-ва Димерського лісгоспу. На зх. від с. Андріївка Вишгородського р-ну	50,91936 50,92015	30,18586 30,18281	15.05.2018	До 60 особин	Зикова М.О., Панчук О.С., Попов Г.В.
- // -	10* і 14* вид. 33 кв. - // -	50,90773	30,19624	15.05.2018	До 10 особин	- // -
- // -	1 і 4 вид. 47 кв. - // -	50,90386 50,90244	30,19687 30,20226	15.05.2018	До 50 особин	- // -
- // -	40 вид. 40 кв. Дніпровського л-ва Димерського лісгоспу. На пд.-зх. від с. Петрівське Вишгородського р-ну	50,89926	30,30817	15.05.2018	1 квітуча особина	- // -
- // -	18 вид. 44 кв. Дібрівського л-ва Клавдієвського лісгоспу. На сх. від с. Пороскотень Бородянського р-ну	50,55944	29,97500	20.05.2018	3 особини	Карпюк Т.С., Зикова М.О., Плига А.В.
- // -	31 вид. 70 кв. Забуянського л-ва Макарівського лісгоспу. На пд.-зх. від смт. Кодра Макарівського р-ну.	50,56279	29,50954	22.05.2018	2 особини	Бондарчук Ю.М., Панчук О.С.
- // -	18 вид. 20 кв. Литвинівського л-ва Димерського лісгоспу. На зх. від с. Тарасівщина Вишгородського р-ну	50,71945	30,16450	24.05.2018	7 квітучих особин	Плига А.В., Гриник Є.О., Данілов О.А.
- // -	11 вид. 72 кв. Шибенського л-ва Клавдієвського лісгоспу. На сх. від с. Стара Буда Бородянського р-ну	50,72905	29,89113	28.05.2018	1 особина	Карпюк Т.С., Шелестов А.О., Гнезділова О.
- // -	9 та 11 вид. 57 кв. - // -	50,73888	29,88347	28.05.2018	10 особин	- // -
- // -	9 вид. 41 кв. і 27* вид. 37 кв. Жеревського л-ва Іванківського лісгоспу. На сх. від с. Жерева Іванківського р-ну	50,88082 50,88065	29,74843 29,74928	03.06.2018	Більше 20 особин	Бондарчук Ю.М., Давиденко І.В., Панчук О.С.
- // -	6 вид. 42 кв. - // -	50,88082	29,75486	03.06.2018	Приблизно 10 особин	Бондарчук Ю.М., Давиденко І.В., Панчук О.С.
- // -	5* вид. 43 кв. і 2 вид. 44 кв. - // -	50,88126	29,76728	03.06.2018	Приблизно 15 особин	- // -
- // -	3 вид. 37 кв. Обуховицького л-ва Іванківського лісгоспу. На пд. від с. Обуховичі Іванківського р-ну	50,92847 50,93008	29,77004 29,77046	04.06.2018	2 особини 1 квітуча особина	Бондарчук Ю.М., Давиденко І.В., Панчук О.С.
- // -	4 та 14 вид. 9 кв. Катюжанського л-ва Димерського лісгоспу. На пн. від с. Катюжанка Вишгородського р-ну	50,85975 50,86218	30,16268 30,16240	05.06.2018	Більше 20 особин	Карпюк Т.С., Шелестов А.О.
- // -	28 вид. 87 кв. Поташнянського л-ва Тетерівського лісгоспу. На зх. від с. Поташня Бородянського р-ну	50,69547	29,71968	24.06.2018	5 особин	Карпюк Т.С., Ключева К.В.
- // -	6 вид. 104 кв. Пісківського л-ва Тетерівського лісгоспу. На пд. від смт. Пісківка Бородянського р-ну	50,65973	29,64197	11.07.2018	2 особини	Гриник Є.О.
- // -	11 вид. 110 кв. - // -	50,66090	29,68522	12.07.2018	4 особини	Гриник Є.О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори знахідки
		широта	довгота			
- // -	12 вид. 134 кв. Довгобродівського л-ва Вищедубечанського лісгоспу. На пн. від с. Ровжі Вишгородського р-ну	50,89911	30,64959	15.07.2018	Більше 30 особин	Панчук О.С.
- // -	28 вид. 57 кв. Плахтянського л-ва Київського лісгоспу. На сх. від с. Плахтянка Макарівського р-ну	50,49972	29,97300	04.08.2018	5 особин	Гриник Є.О.
- // -	2 вид. 55 кв. - // -	50,51069	29,96269	10.08.2018	1 особина	- // -
- // -	2 вид. 40 кв. - // -	50,51656	29,97086	10.08.2018	5 особин	- // -
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. s.l	100* кв. Поташнянського л-ва Тетерівського лісгоспу. На зх. від с. Поташня Бородянського р-ну	50,69137	29,71031	30.04.2018	1 особина на міжквартальній просіці	Зикова М.О., Панчук О.С.

Плига Андрій Вікторович¹,
Гриник Єгор Олександрович²,
Плющ Тимур Олександрович³,

¹WWF Україна, Київ,
aplyha@wwfdcp.org

²WWF Україна, Київ,
vereuxvereux@gmail.com

³Волонтер WWF в Україні, Київ,
tymur.pliushch@gmail.com

ДО ЗНАХІДОК ВИДІВ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В ЛІСАХ КИЇВСЬКОЇ ТА ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

До статті увійшли відомості про знахідки видів рослин, занесених до Червоної книги України, зібрані в Київській області (та в одному лісгоспі Житомирської області) в ході проекту WWF «Лісова варта», впродовж весни-літа 2017 року. Проект передбачав виявлення лісопорушень шляхом розбудови волонтерського руху небайдужих активістів, які сигналізуватимуть про знайдені імовірні пору-

шення. Київська область стала пілотною для реалізації одного з механізмів охорони видів, занесених до ЧКУ. Зокрема, ідентифіковані локалітети видів ЧКУ (передусім, у старих дібровах) були надані ВО «Укрдержліспроект» для створення охоронних зон, як це передбачено законодавством України. Механізм виявився дієздатним і всі подані ділянки набули статусу особливо захисних лісових ділянок.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори знахідки
		широта	довгота			
<i>Allium ursinum</i> L.	4,5,6 виділи 131 кварталу Довгобродівського лісництва Вищедубечанського лісгоспу	50,909344	30,671508	02.05.2017	Локалітет площею в декілька десятків квадратних метрів	Плига А.В
- // -	1 виділ 129 кварталу і 6 виділ 128 кварталу Довгобродівського лісництва Вищедубечанського лісгоспу	50,908872	30,652216	02.05.2017	- // -	- // -
- // -	11 і 13 виділи 130 кварталу Довгобродівського лісництва Вищедубечанського лісгоспу	50,906377	30,662990	02.05.2017	- // -	- // -
- // -	10 виділ 124 кварталу Довгобродівського лісництва Вищедубечанського лісгоспу	50,915322	30,660178		- // -	- // -
<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch.	10 виділ 46 кварталу Ніжиловецького лісництва Макарівського лісгоспу	50,473540	29,588593	25.05.2017	Один локалітет з кількох квітучих особин	- // -
- // -	3 виділ 46 кварталу, Ніжиловецького лісництва, Макарівського лісгоспу	50,479370	29,580493	25.05.2017	- // -	- // -
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	10 виділ 124 кварталу Довгобродівського лісництва Вищедубечанського лісгоспу	50,915322	30,660178	02.05.2017	Декілька особин	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори знахідки
		широта	довгота			
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	10 виділ 53 кварталу Кримоцького лісництва Радомишльського лісгоспу	50,545600	29,392000	17.04.2017	Декілька поодиноких особин	- // -
<i>Lilium martagon</i> L.	27 виділ 16 кварталу Ірпінського лісництва Київського лісгоспу	50,481150	30,069100	27.04.2017	Декілька особин	- // -
- // -	22 і 27 виділи 57 кварталу Плахтянського лісництва Київського лісгоспу	50,500826	29,972964	25.04.2017	Близько десятка особин	- // -
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	10 виділ 46 кварталу Ніжиловецького лісництва Макарівського лісгоспу	50,473540	29,588593	17.05.2017	Численні локалітети по всьому виділу	Плига А.В., Гриник Є.О., Плющ Т.О.
- // -	3 виділ 46 кварталу, 4 і 5 виділи 45 кварталу Ніжиловецького лісництва, Макарівського лісгоспу	50,479370	29,580493	17.05.2017	- // -	- // -
- // -	27 виділ 16 кварталу Ірпінського лісництва Київського лісгоспу	50,481117	30,068950	27.04.2017	Близько двох десятків особин	Плига А.В.
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	5 виділ 135 кварталу Довгобродівського лісництва Вищедубечанського лісгоспу	50,902389	30,658401	02.05.2017	Кілька локалітетів з поодинокими особинами	- // -
- // -	17 виділ 128 кварталу Довгобродівського лісництва Вищедубечанського лісгоспу	50,906746	30,647491	02.05.2017	Десятки особин по всьому виділу	- // -
- // -	8 виділ 3 кварталу Ніжиловецького лісництва Макарівського лісгоспу	50,510521	29,582720	17.05.2017	Кілька особин	Плига А.В., Гриник Є.О., Плющ Т.О.
- // -	4 і 5 виділи 2 кварталу Ніжиловецького лісництва Макарівського лісгоспу	50,506754	29,575907	17.05.2017	Близько десятка локалітетів з поодинокими особинами	- // -
- // -	10 виділ 46 кварталу Ніжиловецького лісництва Макарівського лісгоспу	50,473540	29,588593	17.05.2017	Численні локалітети з поодинокими особинами і групи рослин	- // -
- // -	3 виділ 46 кварталу, 4 і 5 виділи 45 кварталу Ніжиловецького лісництва, Макарівського лісгоспу	50,479370	29,580493	17.05.2017	- // -	- // -
- // -	22 і 27 виділи 57 кварталу Плахтянського лісництва Київського лісгоспу	50,500728	29,972139	25.04.2017	Декілька десятків особин	Плига А.В.
- // -	16 виділ 40 кварталу Плахтянського лісництва Київського лісгоспу	50,514174	29,973465	25.04.2017	Близько двох десятків особин	- // -
- // -	27 виділ 16 кварталу Ірпінського лісництва Київського лісгоспу	50,482069	30,068244	27.04.2017	Одна особина	- // -

Подпрятів Олександр Олексійович
Український степовий природний заповідник НАН України,
Донецька область

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, В ПІВНІЧНОМУ ПРИАЗОВ'І (ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ)

Північне Приазов'я є унікальним за багатством природних ресурсів регіоном степової зони України. Сприятливий клімат у поєднанні з родючими чорноземами забезпечили розвиток сільського господарства, а наявність корисних копалин забезпечили розвиток промисловості. За рахунок цих факторів Приазов'я стало промислово розвинутим урбанізованим з розвинутою системою комунікацій та високою щільністю населення регіоном. Внаслідок цього велике антропогенне навантаження на довкілля призвело до суттєвої трансформованості природних ландшафтів, особливо в Запорізькій області. Залишки природної рослинності трапляються в долинах річок та балках, на непридатних для господарської діяльності ділянках, а також на території об'єктів природно-заповідного фонду. Результати обстеження цих територій на наявність рідкісних видів рослин, занесених до діючого видання Червоної книги України (ЧКУ, 2009) представлено в цьому матеріалі.

***Adonis wolgensis* Stev.** Ростає на площі близько 0,5 га на правому березі р. Каратиш в околицях с. Луганське в районі дамби ставка, а також зустрічається нижче по течії Каратиша на правому схилі поряд з дамбою в кілометровій охоронній зоні відділення «Кам'яні Могили» (таблиця) (Подпрятів, 2017).

Спорадично трапляється на території ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Балка Антонівка».

Ростає на площі близько 3 га на лівому березі р. Кальчик в околицях с. Листвянка.

***Calophaca vulgarica* (L. f.) DC.** Найбільш цінним локалітетом майкарагана волзького в нашій країні є відділення «Хомутовський степ» Українського степового природного заповідника НАН України, де зосереджена велика частка популяції цього виду. Вид також наводився в 50-ті роки ми-

нулого сторіччя для флори ще одного відділення Українського степового ПЗ «Кам'яні Могили» (Флора, 1954) та був підтверджений гербарними зборами Донецького ботанічного саду (Остапко, 2012), але останні 30 років не зустрічається в заповіднику (Ткаченко, 1998). Тому цей вид треба вважати зниклим на території відділення «Кам'яні Могили» щонайменше 40 років тому. Найближча популяція цього виду була вперше відмічена за 3 км від заповідника в червні 2003 року у верхів'ях балки Чабанська на її правому схилі (басейн річки Каратиш) (Подпрятів, 2017). У червні 2017 року по тому схилу в напрямку до впадіння балки в річку Каратиш знайдено ще два місцезростання цього виду.

У червні 2018 року в околицях с. Антонівка, під час обстеження ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Балка Антонівка», яка знаходиться на лівому схилі балки Сухі Яли, у верхній частині еродованого схилу було знайдено новий локалітет цього виду, що складався із двох фрагментів. Рослини відновлювалися після степової пожежі восени 2017 року.

***Paeonia tenuifolia* L.** Локальна популяція до 10 клонів знаходиться в одному з відрогів лівого схилу Чабанської балки (басейн річки Каратиш). Чисельність стабільна, незважаючи на періодичне випалювання, в основному в ранньовесняний період, вид щорічно квітує та плодоносить. Про існування цієї популяції відомо з 60-х років минулого століття (Подпрятів, 2017).

Вид реінтродукований в «Кам'яних Могилах» близько 40 років тому з відділення «Хомутовський степ» (Генов, 2012). Ростає у двох місцях: у районі екскурсійної стежки західніше садиби відділення (Більмацький район Запорізької області) 11 клонів та 2 клони вздовж стежки на г. Жаба (Нікольський район Донецької області).

Нові локації рослин Червоної книги України в Північному Приазов'ї

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		N	E			
<i>Adonis wolgensis</i> Stev.	окол. с. Луганське. р. Каратиш, правий берег	472125,1	370535,0	01.03.2017	0,5 га	(Подпрятков, 2017)
– // –	правий берег р. Каратиш	471946,3	370436,0		10 га	– // –
– // –	окол. с. Листвянка, правий берег р. Кальчик	472442,6	371021,1	2018	5 га	Подпрятков О.О.
– // –	окол. с. Антонівка, б. Сухі Яли, ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Балка Антонівка»	473014,7	370210,9	05.06.2018	спорадично	– // –
<i>Calophaca wolgarica</i> (L. f.) DC.	окол. с. Першотравневе, правий схил б. Чабанська	472007,4	370304,2	2003	2003-2018 40 кущів	(Подпрятков, 2017)
– // –	– // –	472005,8	370312,6	15.06.2017	2017-2018	Яровий С.С.
– // –	– // –	472003,3	370324,4	15.06.2017	2017-2018	Лисенко Г.М.
– // –	окол. с. Антонівка, б. Сухі Яли, ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Балка Антонівка»	473014,7	370208,6	05.06.2018	30 кущів	Подпрятков О.О.
– // –	– // –	473009,7	370210,3		20 кущів	– // –
<i>Paeonia tenuifolia</i> L.	окол. с. Першотравневе, лівий схил б. Чабанська	472004,4	370358,2	з 60-х років	до 10 клонів	(Подпрятков, 2017)
– // –	відділення «Кам'яні могили»	471850,8	370428,4	реінтродукція	11	(Генов, 2012)
– // –	– // –	471833,0	370428,4		2	
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill.	на північний захід від «Кам'яних могил», правий берег р. Каратиш	471942,3	370546,7	– // –	0,2 га	(Лялюк та ін., 2012)
– // –	окол. с. Першотравневе, б. Безименна	472028,1	370410,8	2009	спорадично	(Подпрятков, 2017)
<i>Hyacinthella pallasiana</i> (Stev.) Losinsk.	окол. с. Першотравневе, правий схил б. Чабанська	471946,4	370442,4	– // –	спорадично	– // –
<i>Stipa capillata</i> L.	– // –	472007,0 471959,1	370353,9 370304,6	– // –	смугою	– // –
– // –	окол. с. Антонівка, б. Сухі Яли	472933,0	370150,3	15.06.2013	смугою	Подпрятков О.О.
– // –	– // –	473117,0	370305,9	– // –	– // –	– // –
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr.	окол. с. Першотравневе, правий схил б. Чабанська	472007,0	370353,9	– // –	смугою	(Подпрятков, 2017)
– // –	– // –	471959,1	370304,6	– // –	– // –	– // –
– // –	окол. с. Антонівка, б. Сухі Яли	472933,0	370150,3	15.06.201	смугою	Подпрятков О.О.
– // –	– // –	473117,0	370305,9	3	– // –	– // –
<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch.	окол. с. Першотравневе, схил б. Чабанська	472007,4	370304,2	15.06.2017	локально	(Подпрятков, 2017)

Pulsatilla pratensis (L.) Mill.. Трапляється спорадично в районі старого кар'єру (б. Безіменна) та на правому схилі на виходах гранітів б. Чабанської та в районі водоскиду поряд з дамбою на р. Каратиш вище «Кам'яних Могили».

Hyacinthella pallasiana (Stev.) Losinsk. Трапляється спорадично на правому схилі на виходах гранітів б. Чабанської та в районі водоскиду коло дамби ставка р. Каратиш Розівської Дослідної станції ААН України на північний захід від «Кам'яних Могили».

Stipa capillata L. Трапляється спорадично, а місцями виступає домінантом та субдомінантом рослинних асоціацій правого схилу б. Чабанської до дамби на Каратиші перед заповідником «Кам'яні Могили». По б. Безіменній трапляється спорадично, а місцями виступає домінантом та субдомінантом рослинних асоціацій на обох схилах. Спорадично трапляється від дамби ставка с. Луганське до дамби перед заповідником на обох берегах р. Каратиш.

Трапляється спорадично, а місцями виступає домінантом та субдомінантом рослинних асоціацій правого схилу б. Сухі Яли в околицях с. Антонівка.

Stipa lessingiana Trin. et Rupr. Переважно виступає домінантом та субдомінантом рослинних асоціацій правого схилу б. Чабанської до дамби на р. Каратиш на північний захід від «Кам'яних Могили». По б. Безіменній зустрічається постійно, часто виступає домінантом та субдомінантом рослинних асоціацій на обох схилах.

Stipa pulcherrima K. Koch. Виявлено в червні 2003 року в б. Чабанська. Росте разом з *Calophaca wolgarica*, описаним вище.

Наведений список рідкісних рослин свідчить про наявність нових локалітетів рідкісних рослин в Північному Приазов'ї на території Запорізької області (верхів'я р. Каратиш та Кальчик, балка Сухі Яли в околицях с. Антонівка) та стійкість популяцій цих рослин до впливу зовнішніх факторів, таких як випалювання та випас. Складний рельєф та виходи граніту не дозволяють розорювати ці ділянки, що забезпечило збереження цих видів на даній території. У подальшому плануються заходи з організації в місцях зростання цих видів об'єктів ПЗО України.

Література

1. Генев А. П. Итоги работы отделения «Каменные Могили» Украинского степного природного заповедника НАН Украины за 1971–2003 годы. У зб.: *Кам'яні Могили – минуле та сучасність: матер. науково-практичної конференції, присвяченої 85-річчю ювілею відділення Українського степового природного заповідника НАН України «Кам'яні Могили»*. Вип. 2. Ч. 1. Донецьк: Ноулідж, 2012, с. 58–62.
2. Коломійчук В.П. *Calophaca wolgarica* (L. F.) Fisch ex DC. (Fabaceae) у Запорізькій області. У зб.: *Заповідна справа у Степовій зоні України (до 90-річчя від створення Надморських заповідників): матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції* (Урзуф, 14–15 березня 2017 р.). Серія «Conservation Biology in Ukraine». Вип. 2, т. 2. Київ, 2017, с. 93–98.
3. Лялюк Н.М., Зацепина Д.Я., Хоботкова Л.Н., Качур Л.Ю., Осипова Л.М., Машталер О.В., Сафонов А.И. Популяционные исследования раритетных и эндемичных видов растений в заповеднике «Каменные Могили». У зб.: *Кам'яні Могили – минуле та сучасність: матер. науково-практичної конференції, присвяч. 85-річчю ювілею відділення Українського степового природного заповідника НАН України «Кам'яні Могили»*. Вип. 2. Ч. 1. Донецьк: Ноулідж, 2012, с. 172–179.
4. Остапко В.М. Роль відділення «Кам'яні Могили» Українського степового природного заповідника у ботанічних дослідженнях Донецького ботанічного саду НАН України. У зб.: *Кам'яні Могили – минуле та сучасність: матер. науково-практичної конференції, присвяченої 85-річчю ювілею відділення Українського степового природного заповідника НАН України «Кам'яні Могили»*. Вип. 2. Ч. 1. Донецьк: Ноулідж, 2012, с. 188–193.
5. Подпрятков О.О. Рослини Червоної книги України верхів'я річки Каратиш (Північне Приазов'я, Розівський район). У зб.: *Заповідна справа у Степовій зоні України (до 90-річчя від створення Надморських заповідників): матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції* (Урзуф, 14–15 березня 2017 р.). Серія «Conservation Biology in Ukraine». Вип. 2, т. 2. Київ, 2017, с. 133–135.
6. *Український природний степовий заповідник*. Рослинний світ. Ред. Я.П. Дідуха. Київ: Фітосоціоцентр, 1998, 280 с.
7. *Флора УРСР*. Ред. Д.К. Зерова. Київ: Вид-во. АН УРСР, 1954, с. 448.
8. *Червона книга України. Рослинний світ*. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.

Прилуцький Олег Владиславович¹,
 Леонтєв Дмитро Вікторович²,
 Бенгус Юрій Володимирович²

¹Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, м. Харків

²Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, м. Харків

ЗНАХІДКИ ГРИБІВ З ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ НА ТЕРИТОРІЇ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Нижче наведено відомості про місця знахідок гриби України, зроблені у період 2010-2018 рр. на території Харківської області України.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Leucocortinarius bulbiger</i> (Alb. & Schwein.) Singer	ок. с. Першотравневе Харківського р-ну Харківської обл., у плакорній діброві	49,85393	36,09459	17.10.2010	1 група плодових тіл	Прилуцький О.В.
<i>Polyporus umbellatus</i> (Pers.) Fr.	НПП «Слобожанський», Пархомівське ПОНДВ, с. Козіївка Краснокутського р-ну Харківської обл.	50,13	35,20	19.06.2013	1 група плодових тіл	Прилуцький О.В.
<i>Polyporus umbellatus</i> (Pers.) Fr.	НПП «Гомільшанські ліси», Копілівське ПОНДВ, Зміївський р-н Харківської обл.	49,62	36,32	11.06.2018	2 групи плодових тіл	Леонтєв Д.В., Бенгус Ю.В.
<i>Mutinus caninus</i> (Huds.) Fr.	НПП «Слобожанський», пам'ятка природи «Мурафська дача», ок. с. Мурафа Краснокутського р-ну Харківської обл.	50,07051	35,28920	30.06.2015	Одиничне плодове тіло	Прилуцький О.В.

Рало Василь Миколайович,
Юречко Ростислав Юрійович
Національний природний парк «Північне Поділля»
с. Підгірці, Бродівський р-н, Львівська обл.

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В МЕЖАХ НПП «ПІВНІЧНЕ ПОДІЛЛЯ»

Матеріал зібраний у результаті проведення польових досліджень під час обстеження територій НПП «Північне Поділля» у 2017–2018 роках та були направлені на вивчення поширення рідкісних видів

рослин. Отримано дані про 34 види рослин, занесених до Червоної книги України (2009). Ця інформація свідчить про значне різноманіття флори досліджуваної території.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Adonis vernalis</i> L.	Околиці с. Боратин, лучно-степовий схил	50,002433	25,147696	24.04.2018	Близько 10 особин	Рало В. М., Юречко Р. Ю.
- // -	Північна околиця с. Жуличі, гора Сторожиха, лучно-степовий схил	49,873254	24,894707	12.05.2018	Декілька особин	- // -
- // -	Північна околиця с. Підлисса, гора Підлиська, лучно-степовий схил	49,936552	24,843133	21.05.2018	Декілька особин	- // -
<i>Allium ursinum</i> L.	Околиці с. Боратин, буковий ліс	50,003173	25,149224	24.04.2018	Близько 1га	- // -
- // -	- // -	50,007283	25,152950	24.04.2018	Близько 1 га	- // -
<i>Anemone narcissiflora</i> L.	Східна околиця с. Лука, лучно-степовий схил	49,788840	25,032641	27.09.2017	Близько 50 особин	- // -
- // -	Західна околиця с. Пługів, гора Кузяріна, лучно-степовий схил	49,768728	24,999288	04.05.2018	Близько 0,05 га	- // -
<i>Betula humilis</i> Schrank	Околиці с. Верхобуж, осушене евтрофне болото	49,852477	25,099708	11.06.2017	Близько 5 м ²	- // -
<i>Carlina cirsioides</i> Klokov	Околиці с. Верхобуж, прирічкова псамофітна лука	49,851352	25,10187	11.06.2017, 26.06.2018	2 особини	- // -
<i>Cephalanthera damasonium</i> (Mill.) Druce	Околиці с. Ясенівці, буковий ліс	49,805729	24,806837	12.06.2017	Декілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Боратин, буковий ліс	50,002900	25,148383	24.04.2018	2 особини	- // -
- // -	Північна околиця с. Жуличі, буковий ліс	49,873390	24,893628	12.05.2018	Декілька особин	- // -
- // -	Західна околиця с. Трудовач, буковий ліс	49,773207	24,677205	04.07.2018	Декілька особин	- // -
<i>Cephalanthera rubra</i> (L.) Rich.	Східна околиця с. Червоне, буковий ліс	49,803813	24,803302	12.06.2017	Близько 10 особин	- // -
<i>Chamaecytisus albus</i> (Hacq.) Rothm.	Північна околиця с. Жуличі, гора Сторожиха, лучно-степовий схил	49,873727	24,894986	12.05.2018	Декілька особин	- // -
- // -	Східна околиця с. Підлисса, гора Підлиська, лучно-степовий схил	49,936522	24,841248	21.05.2018	Декілька особин	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Cladium mariscus</i> (L.) Pohl s.l.	Околиці с. Верхобуж, евтрофне болото	49,858862	25,06932	11.06.2017	Близько 0,1 га	- // -
<i>Cochlearia pyrenaica</i> DC.	Околиці с. Верхобуж, осушене болото	49,847326	25,107832	11.06.2017, 12.04.2018	Близько 0,1 га	- // -
<i>Cypripedium calceolus</i> L.	Північна околиця с. Жуличі, гора Сторожиха, лучно-степовий схил	49,900066	24,867894	12.05.2018	Близько 20 особин	- // -
- // -	Північна околиця с. Жуличі, гора Жулицька, мішаний ліс	49,876200	24,852262	12.05.2018	5 особин	- // -
- // -	Східна околиця с. Підлисса, гора Підлиська, зарості чагарників	49,935254	24,840244	21.05.2018	Близько 50 особин	- // -
- // -	Західна околиця с. Трудовач, узлісся	49,774116	24,678348	04.07.2018	Близько 15 особин	- // -
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó s.l.	Околиці с. Верхобуж, волога лука	49,855438	25,079021	11.06.2017	Близько 10 особин	- // -
<i>Dictamnus albus</i> L.	Околиці с. Підлипці, узлісся букового лісу	49,783105	25,038384	12.10.2017, 16.05.2018	Близько 10 м ²	- // -
<i>Dracocephalum austriacum</i> L.	Околиці с. Стінка, гора Сипуха, лучно-степовий схил	49,791778	24,716938	14.10.2017	Близько 3 м ²	- // -
<i>Dracocephalum ruyschiana</i> L.	Околиці с. Верхобуж, прирічкова псамофітна лука	49,851286	25,102171	11.06.2017	Декілька особин	- // -
<i>Epipactis atrorubens</i> (Hoffm. ex Bernh.) Besser	Північна околиця с. Жуличі, г. Сторожиха, узлісся	49,872178	24,893269	12.05.2018	Декілька особин	- // -
-//-	Західна околиця с. Трудовач, узлісся	49,772075	24,680989	04.07.2018	Декілька особин	- // -
- // -	Південна околиця с. Трудовач, узлісся	49,769342	24,690858	04.07.2018	Декілька особин	- // -
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	Околиці с. Ясенівці, широколистяний ліс	49,803743	24,825896	12.06.2017	Декілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Опаки, хвойний ліс	49,870935	25,038805	05.07.2017	1 особина	- // -
- // -	Західна околиця с. Трудовач, широколистяний ліс	49,773018	24,678388	04.07.2018	Декілька особин	- // -
- // -	Південна околиця с. Трудовач, узлісся	49,769286	24,690687	04.07.2018	Декілька особин	- // -
<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R.Br.	Західна околиця с. Трудовач, узлісся	49,772335	24,681210	04.07.2018	Близько 0,05 га	- // -
- // -	Південна околиця с. Новоселище, узлісся	49,785656	25,050270	28.09.2018	Декілька особин	- // -
<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank et Mart.	Північна околиця с. Колтів, сосновий ліс	49,852743	25,080277	12.04.2018	Одна куртина	- // -
<i>Iris sibirica</i> L.	Околиці с. Верхобуж, прирічкова псамофітна лука	49,851144	25,10221	11.06.2017	Декілька куртин	- // -
<i>Lathyrus laevigatus</i> (Waldst. et Kit.) Fritsch	Околиці с. Підлипці, широколистяний ліс	49,776315	25,038531	25.06.2017, 04.05.2018	Близько 10 особин	- // -
-//-	Околиці с. Підлипці, широколистяний ліс	49,781765	25,050390	18.10.2017	Близько 10 особин	- // -
<i>Leucojum vernum</i> L.	Північна околиця с. Колтів, чорно-вільховий ліс	49,856777	25,069200	12.04.2018	Близько 1 га	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
- // -	Північна околиця с. Опаки, широколистяний ліс	49,910494	25,058672	25.04.2018	Близько 3 га	- // -
<i>Lilium martagon</i> L.	Околиці с. Червоне, гора Лиса, широколистяний ліс	49,801777	24,720326	10.04.2018	Близько 10 особин	- // -
- // -	Північна околиця с. Жуличі, широколистяний ліс	49,873103	24,893161	12.05.2018	Декалька десятків особин	- // -
- // -	Східна околиця с. Трудовач, широколистяний ліс, окраїни широколистяного лісу	49,773018	24,678989	04.07.2018	Декалька особин	- // -
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	Околиці с. Червоне, широколистяний ліс	49,793616	24,785123	16.06.2017	Декалька особин	- // -
- // -	Північна околиця с. Жуличі, гора Висока, широколистяний ліс	49,876184	24,882567	12.05.2018	Декалька особин	- // -
- // -	Східна околиця с. Підлисса, гора Підлиська, лучний схил	49,936522	24,841248	21.05.2018	Декалька особин	- // -
- // -	Західна околиця с. Трудовач, узлісся	49,776653	24,674428	04.07.2018	Декалька особин	- // -
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	Околиці с. Сасів, сосновий ліс	49,85849	25,002016	05.07.2017	Близько 1 м ²	- // -
	Околиці с. Колтів, сосновий ліс	49,852883	25,081134	12.04.2018	Близько 0,001 га	- // -
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	Околиці с. Червоне, широколистяний ліс	49,803744	24,804945	12.06.2017	Декалька особин	- // -
- // -	Північна околиця с. Жуличі, гора Сторожиха, широколистяний ліс	49,873131	24,893719	12.05.2018	Декалька особин	- // -
- // -	Західна околиця с. Трудовач, узлісся	49,772420	24,680901	04.07.2018	Декалька особин	- // -
<i>Orchis militaris</i> L.	Околиці с. Червоне, узлісся	49,798838	24,785907	16.06.2017	Декалька особин	- // -
- // -	Околиці с. Жуличі, гора Сторожиха, лучно-степовий схил	49,873740	24,894995	12.05.2018	Декалька особин	- // -
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	Околиці с. Червоне, лісова лука	49,792095	24,780727	16.06.2017	Близько 1 га	- // -
<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.	Західна околиця с. Залісся, широколистяний ліс	49,791298	24,806414	12.06.2017	Близько 10 особин	- // -
- // -	Південна околиця с. Червоне, широколистяний ліс	49,785929	24,775955	16.06.2017	2 особини	- // -
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. s.l.	Західна околиця с. Червоне, гора Лиса, узлісся	49,797378	24,717952	10.04.2018	Близько 0,01 га	- // -
<i>Sesleria caerulea</i> (L.) Ard.	Околиці с. Підлипці, узлісся	49,782805	25,043428	18.10.2017	1 куртина	- // -
<i>Scopolia carniolica</i> Jacq.	Північна околиця с. Верховуж, хут. Верховузька гута, яр на межі лісу	49,902749	25,061980	25.04.2018	4 куртини	Лилик В. І., Рало В. М., Юречко Р. Ю.
<i>Staphylea pinnata</i> L.	Околиці с. Ясенівці, широколистяний ліс	49,805879	24,806615	12.06.2017	Близько 0,02 га	Рало В. М., Юречко Р. Ю.
- // -	Околиці с. Підлипці, широколистяний ліс	49,786331	25,035958	27.09.2017	Близько 1 га	- // -
- // -	Околиці с. Боратин, широколистяний ліс	49,997150	25,147658	14.04.2018	Близько 0,03 га	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
- // -	Південна околиця с. Трудовач, широколистяний ліс	49,769394	24,689220	04.07.2018	Близько 0,02 га	- // -
<i>Trifolium rubens</i> L.	Східна околиця с. Лука, лучно-степовий схил, узлісся	49,786298	25,030103	27.09.2017	Декілька особин	- // -

Література

1. Червона книга України. Рослинний світ. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.

Сіра Ольга Євгенівна
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
кафедра ботаніки та екології рослин, м. Харків

ЗНАХІДКИ ВИДІВ, ЩО ВКЛЮЧЕНІ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ, ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ І ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТЯХ

Вид	X	Y	Місце знахідки	Дата знахідки	Автори
<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank et Mart.	48,485847	24,285496	біля Горганського лісівництва, ПЗ «Горгани», Івано-Франківська обл.	02.05.2015	Сіра О. Є.
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	48,486839	24,285098	біля Горганського лісівництва, ПЗ «Горгани», Івано-Франківська обл.	02.05.2015	Сіра О. Є.
<i>Adonis vernalis</i> L.	49,398029	24,960343	околиці с. Посухів, Бережанський р-н, Тернопільська обл.	14.05.2016	Сіра О. Є.
<i>Anacamptis morio</i> (L.) R. M. Bateman, Pridgeon et M. W. Chase	49,401627	24,961652	околиці с. Посухів, Бережанський р-н, Тернопільська обл.	14.05.2016	Сіра О. Є.
<i>Orchis militaris</i> L.	49,401788	24,962508	околиці с. Посухів, Бережанський р-н, Тернопільська обл.	14.05.2016	Сіра О. Є.
<i>Galanthus nivalis</i> L.	49,503205	24,813191	околиці с. Нараїв, Бережанський р-н, Тернопільська обл.	16.04.2017	Сіра О. Є.
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz	50,079005	36,237435	околиці с. П'ятихатки, м. Харків	22.05.2017	Гамуля Ю. Г., Сіра О. Є.
<i>Allium ursinum</i> L.	49,611962	36,327558	біля біологічного стаціонару ХНУ ім. В. Н. Каразіна, НПП «Гомільшнські ліси», с. Гайдари, Зміївський р-н, Харківська обл.	27.06.2017	Сіра О. Є.

Скоробогатов Віктор Миколайович
Ukrainian Nature Conservation Group, м. Миколаїв

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, У ВОЗНЕСЕНЬСЬКОМУ ТА ВЕСЕЛИНІВСЬКОМУ РАЙОНАХ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Серед рослин, що підлягають охороні, одними з найуразливіших є «степанти» – види, які приурочені до степових біотопів. Це пояснюється тим, що степові екосистеми в Україні майже всі знищені. Вважається, що від первісного стану їх залишилось не більше 1 % (переважно заповідні об'єкти, військові полігони, схили долин річок та балок). Степова зона займає 40 % території України і є найбільш освоєною, деградованою та інсуляризованою екосистемою в Європі. Саме тому кожен третій рідкісний та зникаючий вид степовий. Слід зазначити, що, незважаючи на значну увагу до рослин, включених до Червоної книги України, багато їхніх місцезростань досі не враховані, оскільки дослідження кожного окремого виду потребує проведення спеціальних заходів з виявлення локалітетів цих видів. Тому дефіцит даних щодо біорізноманіття, особливо рідкісних та зникаючих видів, є однією із проблем, що роблять Червону книгу неповноцінною, зокрема в оцінці охоронної категорії. Інша проблема полягає у відсутності висококваліфікованих кадрів для дослідження конкретних охоронюваних рідкісних видів та нестачу коштів для проведення такої роботи.

Метою дослідження є пошук нових місцезростань рідкісних видів рослин, визначення стану їхніх популяцій та ризиків, що можуть призвести до їх зникнення. Дослідження рідкісних видів проводилося в балці Глибокій, що знаходиться в межах Вознесенського (Новосілівська сільська рада) та Веселинівського районів (Миколаївська сільська рада) Миколаївської області. Територія балки репрезентує типовий для степової зони ландшафт та розташовується на півночі Причорноморської низовини між с. Манне, с. Новосілка, с. Очаківське та с. Подолянка. Загальна площа території балки, що збереглася у природному та наближеному до природного стану становить близько 1000 га, 200 га з яких знаходяться в межах Миколаївської сільської ради Веселинівського району. Балка Глибока входить до водозабору басейну

річки Чичиклія, яка за довжиною та площею басейну відноситься до середніх річок.

Антропогене навантаження на схили та днище основної частини балки та її відрогів останнім часом є досить значним. Вздовж полів тут наявні протиерозійні лісонасадження, що займають вершини схилів та яри, розташовані поперек схилів, які були створені в 50-60-х роках минулого сторіччя. Також наявні молоді посадки лісу, але важко зрозуміти їх призначення, оскільки засаджено пологий схил та дно середньої та верхньої частин балки. Заліснення проводилось впродовж 2010-2015 років на виконання Державної цільової програми «Ліси України» 2010-2015. Також у 2018 році фіксувалися часті випадки захоплення земель у межах балки та відведення під городи, поля та сінокоси. Було розорано схили та днище балки у верхній та середній її частинах. Пасовищне навантаження в балці помірне. Враховуючи вплив зазначених антропогенних факторів, площа збережених у природному та наближеному до природного стану степових ландшафтів у балці Глибокій із 2010 по 2018 рік зменшилася на 40 % (2010 рік – близько 1000 га., 2018 рік – близько 600 га). Список рідкісних видів складено на основі багаторазового обстеження різних частин балки впродовж 2012-2018 років. При виявленні рідкісних рослин враховувалось третє видання Червоної книги України «Рослинний світ».

Встановлено, що флористичне багатство видів, занесених до Червоної книги України, на досліджуваній території нараховує 10 видів. Нижче подано відомості, що стосуються видів, які охороняються на національному рівні, оскільки занесені до «Червоної книги України».

Adonis vernalis L. (горицвіт весняний). Природоохоронний статус – вразливий. Ранньовесняний первоцвіт. Кривоцвіт. Багаторічна трав'яниста рослина 15-50 см. заввишки з товстим коротким кореневищем, яке розміщується на глибині 3-5 см. і

прямими надземними пагонами. Листки пальчатоторозсічені на вузькі ниткоподібні долі. Квітки поодинокі 2-3 см у діаметрі золотисто-жовтого кольору. Плід багатогорішок. Раніше всі популяції були континуальні, однак інтенсивний антропогенний вплив призвів до їх інсуляризації та трансформування в локальні.

Нами в балці Глибокій було знайдено 7 місцезростань з 2012 по 2016 роки. Горицвіт весняний росте в різнотравно-типчачово-ковиливих степах. Лише в декількох локалітетах спостерігається висока щільність цього виду і ці місцезростання є стабільними: 1 – N 47,484631, E 31,242380; 2 – N 47,497818, E 31,216211. У першому рослинні мають щільність 20 особин на м², у другому – 10 особин на м². Ці місцезнаходження є повночленими, присутнє як насіннєве, так і вегетативне поновлення. У всіх інших локалітетах чисельність виду дуже низька (від 6 до 100 особин у локалітеті), насіннєве поновлення відсутнє, вегетативне розмноження пригнічене. Причиною зникнення є заліснення та розорювання, внаслідок чого популяція в межах об'єкта розпалася на окремі локалітети. Також було відмічено 4 локалітети *Adonis wolgensis* Steven ex DC. (горицвіт волзький). Лише один локалітет займає площу 20 га з щільністю 5 особин на м². У всіх інших чисельність особин у локалітеті низька від 6 до 50 особин

Iris pontica Zapf. (півники понтичні). Родина – *Iridaceae*. В Червоній книзі зазначається статус «вразливий». Криптофіт. Багаторічна трав'яниста напіврозетка рослина. Кореневище потовщене, формує дернину, після вегетативного розмноження формується клон. Листки лінійні 10-25 см. завдовжки. Квітка одна, з синьо-фіолетовою оцвітиною, запашна. Плід коробочка. Розмножується насінням та вегетативно кореневищем.

Півники понтичні рослина, що характеризується пізньовесняним цвітінням (кінець квітня – перша половина травня). У межах об'єкта його ценопопуляція виявлена навесні 2012 року в 1,5 км на пн.-зх. від с. Манне. Локалітет виду займає площу близько 5 га і нараховує 60 клонів діаметром від 0,1 до 1,3 м². У локалітеті відбувається інтенсивне вегетативне розростання, а також насіннєве поновлення. У зв'язку зі збільшенням останнім часом пасовищного навантаження та проїздом сільськогосподарської техніки, а також відносною близькістю до полів, які лише з однієї сторони захищені лісосмугою, існує великий ризик зникнення місцезростання.

Crocus reticulatus Steven ex Adams (шафран сітчастий). Родина *Iridaceae*. Геофіт. Весняний ефемероїд. Багаторічна трав'яна рослина 8-30 см заввишки. Бульбоцибулина із грубінчасто-волокнистими оболонками. Листки 3-4, вузькі, шилоподібні. Квітки блідо-фіалкові з бузковими смужками, приймочка жовтогаряча. Цвіте в березні-квітні. Розмножується насінням та бульбоцибулинами. Нами було виявлено в балці Глибокій два локалітети шафрану сітчастого на території правого відгалуження основної частини балки. Перший локалітет (N 47,477977, E 31,235852) займає площу 7000 м² з щільністю 10 особин на м². Другий локалітет (N 47,483852, E 31,242247) займає площу близько 10 гектарів, особини видів мають дуже низьку щільність. Антропогенним фактором, який може призвести до знищення місцезростання, є розорювання, яке відбувається на цій території і регулярно весняні та осінні пали сухої рослинності.

Astragalus dasyanthus Pall. (астрагал шерстистоквітковий). Родина *Fabaceae*. Природоохоронний статус виду: вразливий. Крім Червоної книги України, вид також включено до Європейського червоного списку. Гемикриптофіт. Багаторічна трав'яна рослина завдовжки 10-40 см, зі слабо розвиненим стеблом, густо опушена м'якими волосками. Листки 10-20 см завдовжки, непарнопірасті, з 21-37 листочками. Квітки яскраво-жовті, зібрані в головчасті суцвіття. Цвіте в червні-серпні. Розмножується насінням. Астрагал шерстистоквітковий на схилах балки трапляється досить часто. Популяція стабільна та повночлenna, місцями з дуже щільною просторовою структурою. Загалом з 2012 по 2018 рік виявлено 7 локалітетів площею від 0,7 до 11 га. Відбувається інтенсивне насіннєве поновлення виду. Ризиком, який призводить до зменшення популяції в межах об'єкту є розорювання (приклад на фото №1), яке відбувається в балці. Таким чином було знищено частину місцезростання в правому відрозі середньої частини балки на площі майже 3 гектари, а також підготовлено до оранки ще одне місцезростання на правому схилі основної частини балки на площі близько 60 гектарів, де *Astragalus dasyanthus* спорадично зустрічається. Іншою такою загрозою є періодичне випалювання сухої рослинності навесні та восени.

Stipa lessingiana. Trin. & Rupr. Родина *Poaceae*. Природоохоронний статус виду неоцінений. Гемикриптофіт. Багаторічна трав'яна рослина 30-60 см

заввишки. Утворює щільні дернини. Стебла численні, голі. Листки щетиноподібні, ззовні шорсткі. Колоскові луски довгасто загострені. Остюк 13-26 см завдовжки, до другого коліна голий. Нижня квіткова луска густо опушена, з вінцем волосків під остюком. Цвіте у квітні–червні. Розмножується насінням. Плодоносить у травні–червні. Популяції, відмічені в балці, локальні, площею від декількох м² до 300 м². У межах об'єкту є характерним видом стопових угруповань. Відбулося зменшення площі популяції внаслідок розорювання схилів та днища основної частини балки.

Stipa capillata L. (ковила волосиста). Родина *Poaceae*. Природоохоронний статус виду неоцінений. Гемікриптофіт. Багаторічна трав'яна рослина 30-90 см заввишки, утворює щільні дернини. Стебло голе. Листки вузьколінійні, шорсткі 13-16 см завдовжки. Цвіте в липні–серпні. Розмножується насінням. У балці відмічено 6 локалітетів ковили волосистої. Популяція внаслідок заліснення основної частини балки стала менш стійкою, хоча в інших місцях є стабільною та повночленою. Локалітети виду займають площу від 100 м² до 50 га, насіннєве відновлення в нормі.

Stipa ucarinica P. Smirn. (ковила українська). Родина *Poaceae*. Гемікриптофіт. Багаторічна трав'яна рослина, утворює щільні дернини. Стебла 40-70 см заввишки, численні. Листки щетиноподібні, згорнуті, волоть небагатоквіткова. Остюк 30-40 см заввишки, біло-пірчастий. Цвіте у квітні–травні. Розмножується насінням. На досліджуваній території з 2012 по 2018 роки було знайдено 3 локалітети виду. Локалітети займають площу від декількох квадратних метрів до 100 м². Заліснення та розорювання, яке відбулося на цій території значно порушило стабільність популяції та знизило здатність до насіннєвого поновлення.

Morchella steppicola Zerova. (зморшок степовий). Родина *Morchellaceae*. Природоохоронний статус рідкісний. Гумусовий сапротроф. Плодове тіло заввишки до 15 см. Шапинка яйцеподібна, неправильнокульчаста, зростається з ніжкою, вкрита сіткою виїмок неправильної форми, брудно-буровато-сіра. Ніжка товста циліндрична, зморшкувата, біло-сірого кольору. При висиханні жовтувата порожниста. Плодоносить у березні–квітні. Під час обстеження території було виявлено 3 локалітети *Morchella steppicola*, де цей гриб трапляється досить часто і утворює кільця діаметром від 5 до

7 метрів. Один локалітет розміщується на плакорній ділянці верхівки балки, він знаходиться під загрозою зникнення через розорювання плакору верхньої частини балки Глибокої. Два інших ростуть у розрізаних лісопосадках.

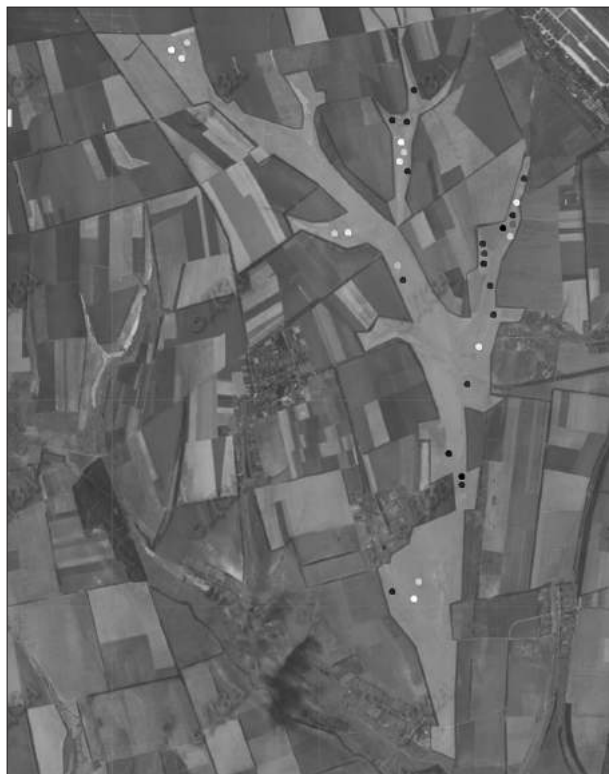
Pulsatilla pratensis Mill. s.l. (сон лучний). Родина *Ranunculaceae*. Природоохоронний статус нецінений. Гемікриптофіт. Багаторічна трав'яна рослина 10-40 см заввишки з товстим кореневищем і прямостоячим напіврозетковим стеблом. Листки тричі пірчаторозсічені, опушені, з'являються до цвітіння або під час цвітіння. Квітка поникла, вузька, 3-4 см у діаметрі, з темно-фіолетовими листочками оцвітини. Цвіте у квітні–травні. Розмножується насінням. У 2012 році було виявлено лише один локалітет у середині основної частини об'єкта на площі 10 га нараховувалось близько 100 особин. У 2017 році під час чергового обстеження території балки в місцезростанні нараховувалось близько 70 особин *Pulsatilla pratensis*. У 2018 році внаслідок розорювання локалітет сону лучного зник з території балки Глибока.

Tulipa schrenki Regel. (тюльпан Шренка). Родина *Liliaceae*. Природоохоронний статус вразливий. Багаторічна трав'яна рослина 10-40 см заввишки. Цибулина яйцеподібна з бурими товстошкірястими оболонками. Стебло голе. Листки (2-3) широко-ланцетні, хвилясті, сизі. Квітки поодинокі, завдовжки 2,5-5 см, частіше червоні, іноді жовті. Плід довгасто коробочка. Цвіте у квітні–травні, плодоносить в червні–липні. Розмножується цибулинами та насінням. На території об'єкта знайдено один локалітет, який росте на площі близько 10 га, щільність тюльпана Шренка 10 особин на м². Це місцезростання постраждало внаслідок заліснення степового схилу, але незважаючи на це відбувається інтенсивне вегетативне та насіннєве поновлення.

У таблиці наведено координати та перелік знахідок вказаних вище рідкісних видів.

Таким чином, у балці Глибокій нами виявлено 10 видів рослин, що занесені до Червоної книги України, і один вид *Astragalus dasyanthus* також включено до Європейського червоного списку.

З вищенаведеного випливає висновок про те, що подальше розорювання, яке відбулося навесні 2018 р. призведе до повної втрати популяції рідкісних рослин балки Глибокої.

Картохема поширення видів рослин, занесених до Червоної книги України. Умовні позначення розміщення локалітетів: червоні крапки – *Iris pontica*, зелені – *Adonis vernalis*, оранжеві – *Adonis wolgensis*, сині – *Crocus reticulatus*, жовті – *Stipa capillata*, блакитні – *Stipa ucrainica*, рожеві – *Pulsatilla pratensis* (зниклий локалітет), чорні – *Morchella steppicola*, фіолетові – *Tulipa schrenkii*, світло-зелені – *Stipa lessingiana*, коричневі – *Astragalus dasyanthus*.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятихній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Adonis vernalis</i> L.	Балка Глибока, окол. с. Манне	47,484631	31,242380	Березень–квітень 2012-2018	Дуже велика щільність. Площа локалітету близько 20 га.	Скоробогатов В.М.
- // -	Балка Глибока	47,477961	31,235759	Березень–квітень 2012-2018	Локалітет займає правий схил балки першого порядку б. Глибокої та нараховує 6 особин.	- // -
- // -	- // -	47,448626	31,231292	Березень 2018	Крутий схил правого берега долини балки. Близько 100 особин.	- // -
- // -	- // -	47,423070	31,221794	Квітень 2015	Правий схил балки ок. с. Подолянка.	- // -
- // -	- // -	47,497818	31,216211	Березень–квітень 2012-2013	Правий та лівий схил степової балки. Близько 200 особин.	- // -
<i>Tulipa schrenkii</i> Regel	- // -	47,449101	31,228936	Квітень 2017	Правий заліснений схил середньої частини балки.	- // -
<i>Adonis vernalis</i> L.	- // -	47,502070	31,221152	Квітень 2018	Правий схил степової балки.	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	- // -	47,500141	31,223631	Квітень 2018	Правий схил степової балки біля байраку.	- // -
- // -	- // -	47,866331	31,219646	Березень 2015	Крутий степовий схил балки, який навколо заліснений.	- // -
<i>Adonis wolgensis</i> Steven ex DC.	- // -	47,484631	31,231292	Квітень 2018	Правий схил степової балки ок. с. Манне.	- // -
- // -	- // -	47,448626	31,231292	Квітень 2018	Крутий степовий схил, який навколо заліснений.	- // -
<i>Iris pontica</i> Zapal.	- // -	47,483686	31,242341	Квітень 2012	Пологий степовий схил степової балки.	- // -
- // -	Ландшафтний заказник місцевого значення «Черталківський»	47,527602	31,177967	Травень 2018	Правий берег долини річки Чорталка.	Згідно відповіді на інформаційний запит щодо наукового обґрунтування створення ландшафтного заказника місцевого значення «Черталківський»
<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	Балка Глибока	47,485363	31,242846	Червень 2012	Правий та лівий схили степової балки.	Скоробогатов В.М.
- // -	- // -	47,499089	31,235522	Червень 2012	Правий схил степової балки.	- // -
- // -	- // -	47,473783	31,237377	Червень 2012	Лівий схил степової балки з глинистим ґрунтом.	- // -
- // -	- // -	47,470593	31,239281	Червень 2012	Високий та крутий степовий схил в ок. с. Манне.	- // -
- // -	- // -	47,470383	31,223723	Червень 2012	Правий степовий схил долини б. Глибокої.	- // -
- // -	- // -	47,461667	31,228488	Червень 2012	Правий та лівий степові схили основної частини балки в урочищі Новосілка.	- // -
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	- // -	47,477977	31,235852	Березень 2017	Правий пологий схил степової балки.	- // -
- // -	Ок. с. Сливине	47,027693	31,845028	Березень 2018	Схили правого берега р. Південний Буг.	- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	- // -	47,487780	31,243869	Травень 2012	Балка третього порядку басейну р. Чичиклія (б. Шкаралупська).	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	- // -	47,499044	31,238963	Травень 2012	Верхні відгалуження балки.	- // -
- // -	- // -	47,495462	31,219379	Травень 2012	Правий пологий схил балки.	- // -
- // -	- // -	47,482007	31,208038	Травень 2012	Плакор верхньої частини балки.	- // -
- // -	- // -	47,504532	31,195588	Травень 2012	Правий крутий схил балки.	- // -
- // -	- // -	47,507345	31,173534	Травень 2012	Лівий схил балки в ок. колишньої МТФ.	- // -
<i>Stipa ucrainica</i> P. Smirn.	- // -	47,466161	31,235870	Травень–червень 2015	Правий схил відгалуження б. Глибокої біля валу колишньої МТФ.	- // -
- // -	б. Дубки	47,458156	31,226796	Травень–червень 2015	Правий та частково лівий схили балки.	- // -
- // -	Балка Глибока	47,470732	31,241973	Травень–червень 2015	Лівий схил відгалуження балки Глибокої в північних околицях с. Манне.	- // -
<i>Morchella steppicola</i> Zerova	б. Дубки	47,483424	31,241371	Квітень 2018	Лівий схил балки поряд з штучно створеними лісовими насадженнями.	- // -
- // -	Балка Глибока	47,503007	31,174807	Березень 2012	Плакорна ділянка верхньої частини балки.	- // -
- // -	- // -	47,446286	31,229831	Березень 2012	Крутий степовий схил нижньої частини балки.	- // -
<i>Pulsatilla pratensis</i> Mill. s.l.	- // -	47,477635	31,218095	Квітень 2012–2010 У квітні 2013 вже не виявлено жодної рослини. Навесні 2018 локалітет розорали та засіяли. Таким чином цей локалітет остаточно зник.	Правий схил основної частини балки.	- // -
<i>Gymnospermium odessanum</i>	Східні околиці с. Курісове	46,979912	30,923192	Травень 2018	Середня частина лісосууги.	- // -
<i>Stipa lessingiana</i> et Rupr.	Балка Глибока	47,482401	31,209398	Квітень 2012	Правий та лівий схил відгалуження балки.	- // -
- // -	- // -	47,491923	31,218189	Травень 2017	Правий схил відгалуження балки розсіяно на площі близько 50 га.	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	- // -	47,508205	31,171910	Травень 2017	Плакорна ділянка верхівки балки на площі близько 15 га.	- // -
- // -	- // -	47,422975	31,222447	Травень 2017	Неподалік с. Очаківське (0,5 км). Розсіяно на площі 20 га.	- // -

Розорана плакорна ділянка, де ріс Astragalus dasyanthus Pall.

Література

1. Червона книга України. Рослинний світ. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.
2. Определитель высших растений Украины. Гол. ред. Ю.Н. Прокудин. Київ: Наук. думка, 1987, 548 с.
3. Вакаренко Л.П. Відновлення степів України: Проблеми, інституційні можливості та потреби. У кн.: Збереження і невиснажливе використання біорізноманіття України: Стан та перспективи. Київ: Хімджест, 2003, с. 177–187.

Скоробогатов Віктор Миколайович
Ukrainian Nature Conservation Group, м. Миколаїв

НОВІ ЗНАХІДКИ РІДКІСНИХ СТЕПОВИХ ВИДІВ РОСЛИН У МЕЖАХ ПРИЧОРНОМОРСЬКОЇ НИЗОВИНИ (ОДЕСЬКА ТА МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТІ)

Дослідження з картографуванням рідкісних видів проводилося під час експедицій у межах природно-заповідних об'єктів, включаючи природний заповідник «Єланецький степ» і території ландшафтного заказника «Михайлівський степ», за рахунок якої указом Президента України №214/2016 від 17 травня 2016 року було розширено заповідник. Крім того, тут зберігся цілинний степ вздовж малих річок і по деяких балках за межами заповідника. Також картографувалися випадкові знахідки під час експедицій,

зокрема в урбанізованій зоні, забудованій та відведених під дачні кооперативи між с. Сливине та Петрово-Солониха Миколаївського району Миколаївської області, де на крутих степових вапнякових схилах збереглася степова рослинність. Дуже цікавими є випадки знахідок червонокнижних видів у лісосушках. Один з таких випадків – це виявлений локалітет рідкісного оставника одеського (*Gymnospermium Odessanum* (DC.) Takt.) в межах Лиманського району Одеської області.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		широта	довгота		
<i>Adonis vernalis</i> L.	окол. м. Веселинове Балка Гадюча	47,335588	31,216448	15.04.2018	Скоробогатов В.М.
- // -	окол. с. Михайлівка балка Дівчина	47,392805	31,633649	25.04.2018	- // -
- // -	заказник Михайлівський степ, балка Кемлича	47,394722	31,646430	- // -	- // -
- // -	- // -	47,395756	31,625876	- // -	- // -
- // -	заказник Михайлівський степ, балка Дівчина	47,399387	31,627990	- // -- // -	- // -
- // -	- // -	47,403421	31,618672	- // -	- // -
- // -	- // -	47,409472	31,616678	- // -	- // -
- // -	заказник Михайлівський степ, балка Орлова	47,542797	32,074324	30.04.2018	- // -
- // -	заказник Антонівський байрақ, ок. с. Антонівка	47,525233	32,107849	- // -	- // -
- // -	- // -	47,520493	32,083111	- // -	- // -
- // -	- // -	47,519657	32,087138	- // -	- // -
- // -	заказник Михайлівський степ, балка Горскіна	47,425355	31,598553	02.05.2018	- // -
- // -	- // -	47,427046	31,596984	- // -	- // -
- // -	- // -	47,429626	31,590840	- // -	- // -
- // -	- // -	47,431886	31,584679	- // -	- // -
- // -	- // -	47,441119	31,599069	- // -	- // -
- // -	- // -	47,436373	31,607553	- // -	- // -
- // -	- // -	47,421123	31,611591	- // -	- // -
- // -	- // -	47,412926	31,612229	- // -	- // -
- // -	- // -	47,408607	31,611446	- // -	- // -
- // -	- // -	47,404802	31,611446	- // -	- // -
- // -	балка Дівчина	47,437850	31,637523	- // -	- // -
- // -	- // -	47,434530	31,640348	- // -	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		широта	довгота		
- // -	- // -	47,433469	31,633787	- // -	- // -
- // -	- // -	47,429854	31,628102	- // -	- // -
- // -	- // -	47,427581	31,637700	- // -	- // -
- // -	- // -	47,422107	31,632013	- // -	- // -
- // -	- // -	47,411501	31,623722	- // -	- // -
- // -	- // -	47,413958	31,629312	- // -	- // -
- // -	- // -	47,416832	31,622361	- // -	- // -
- // -	- // -	47,401005	31,622677	- // -	- // -
- // -	- // -	47,396727	31,622958	- // -	- // -
- // -	- // -	47,386403	31,618399	- // -	- // -
- // -	балка Кемлича	47,383766	31,632486	- // -	- // -
- // -	- // -	47,388555	31,644784	- // -	- // -
- // -	- // -	47,392420	31,652243	- // -	- // -
- // -	- // -	47,397389	31,660260	- // -	- // -
- // -	- // -	47,404162	31,660984	- // -	- // -
<i>Adonis wolgensis</i> Steven	- // -	47,391766	31,631949	- // -	- // -
- // -	- // -	47,390827	31,646807	- // -	- // -
- // -	балка Дівчина	47,404224	31,627746	- // -	- // -
- // -	- // -	47,398723	31,621607	- // -	- // -
- // -	- // -	47,405922	31,618648	- // -	- // -
- // -	- // -	47,421460	31,624675	- // -	- // -
- // -	балка Горскіна	47,410248	31,610548	- // -	- // -
- // -	- // -	47,420779	31,609608	- // -	- // -
- // -	- // -	47,425630	31,600807	- // -	- // -
<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	окол. с. Михайлівка	47,392521	31,632091	20.05.2018	- // -
- // -	- // -	47,387931	31,630161	- // -	- // -
- // -	- // -	47,384938	31,618148	- // -	- // -
- // -	- // -	47,382671	31,632822	- // -	- // -
- // -	- // -	47,388221	31,640676	- // -	- // -
- // -	- // -	47,393277	31,653550	- // -	- // -
- // -	- // -	47,398099	31,652821	- // -	- // -
- // -	- // -	47,393945	31,622523	- // -	- // -
- // -	- // -	47,396705	31,629861	- // -	- // -
- // -	- // -	47,403444	31,621750	- // -	- // -
- // -	- // -	47,406726	31,628230	- // -	- // -
- // -	- // -	47,406494	31,611880	- // -	- // -
- // -	- // -	47,422553	31,604326	21.05.2018	- // -
- // -	- // -	47,426792	31,606472	- // -	- // -
- // -	- // -	47,421450	31,626857	- // -	- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	- // -	47,383790	31,636030	12.07.2017	- // -
- // -	- // -	47,385127	31,615645	- // -	- // -
- // -	- // -	47,388613	31,644227	- // -	- // -
- // -	- // -	47,395935	31,648647	- // -	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		широта	довгота		
- // -	- // -	47,391054	31,631910	- // -	- // -
- // -	- // -	47,392216	31,626074	- // -	- // -
- // -	- // -	47,398026	31,629550	- // -	- // -
- // -	- // -	47,401599	31,620752	- // -	- // -
- // -	- // -	47,406101	31,626803	- // -	- // -
- // -	- // -	47,405608	31,611740	- // -	- // -
- // -	- // -	47,418505	31,606204	- // -	- // -
- // -	- // -	47,419170	31,623885	- // -	- // -
- // -	- // -	47,401686	31,617276	- // -	- // -
<i>Caragana scythica</i> (Ком.) Пожарк.	- // -	47,387248	31,631782	02.05.2018	- // -
- // -	- // -	47,390299	31,637403	02.05.2018	- // -
- // -	- // -	47,393988	31,647403	- // -	- // -
- // -	- // -	47,388672	31,628305	- // -	- // -
- // -	- // -	47,393849	31,628391	- // -	- // -
- // -	- // -	47,397213	31,622984	03.05.2018	- // -
- // -	- // -	47,402674	31,626889	- // -	- // -
- // -	- // -	47,404533	31,623542	- // -	- // -
- // -	- // -	47,411126	31,621868	- // -	- // -
<i>Astragalus ponticus</i> Pall.	- // -	47,388163	31,637511	20.05.2018	- // -
- // -	- // -	47,399666	31,624658	- // -	- // -
- // -	- // -	47,398956	31,624486	- // -	- // -
- // -	- // -	47,401135	31,624057	21.05.2018	- // -
- // -	- // -	47,404025	31,625301	- // -	- // -
- // -	- // -	47,402238	31,626481	- // -	- // -
- // -	- // -	47,405346	31,261675	- // -	- // -
- // -	- // -	47,410051	31,618242	- // -	- // -
- // -	- // -	47,416862	31,623370	- // -	- // -
- // -	- // -	47,408265	31,610946	- // -	- // -
<i>Crambe tataria</i> Sebeok	- // -	47,392826	31,632854	20.05.2018	- // -
- // -	- // -	47,391199	31,648132	- // -	- // -
- // -	- // -	47,40381	31,618263	- // -	- // -
- // -	- // -	47,399566	31,627361	- // -	- // -
- // -	- // -	47,419083	31,606247	- // -	- // -
- // -	- // -	47,419664	31,623241	- // -	- // -

Статива Анатолій Іванович
ДПТНЗ «Синівський професійний аграрний ліцей»,
с. Підставки, Сумська обл.

ЗНАХІДКИ ВИДІВ РОСЛИН, ВКЛЮЧЕНИХ ДО ТРЕТЬОГО ВИДАННЯ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, НА ПІВДНІ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Матеріалом для публікації послужили дані про знахідки деяких рідкісних видів рослин, зібрані протягом 2009-2018 років на території Липово-долинського та Лебединського районів Сумської області. Узагальнені матеріали представлені в таблиці.

Знахідки видів рослин, включених до III видання Червоної книги України, на півдні Сумської області у 2009-2018 роках

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Allium ursinum</i> L.	1 км на північ від с. Підставки, листяний ліс	50,542756	34,064492	23.04.2016	2 локалітети площею до 0,02 га	Статива А.І.
<i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker Gawl.) Spreng.	3 км на північ від с. Синівка, схил балки	50,585146	34,113609	09.03.2015	Близько 0,1 га	- // -
- // -	1 км на північ від с. Колядинець, схил балки	50,616703	34,010644	22.05.2016	Рослини із плодами, площа невідома	- // -
- // -	1-3 км на північний захід від с. Галаївець, схили балки	50,560330	33,907293	17.04.2011	3 ізольованих локалітети на схилах балки	- // -
<i>Gladiolus imbricatus</i> L.	Південна околиця смт Липова Долина, заплавна лука	50,553548	33,786830	14.06.2009	Розсіяно на площі до 4 га	- // -
<i>Gladiolus tenuis</i> M.Bieb	4 км на північний схід від с. Колядинець, узлісся	50,613359	34,090006	20.06.2015	Поодинокі особини	- // -
- // -	1 км на північний захід від с. Галаївець, схил балки	50,557753	33,908302	30.04.2018	До 0,01 га	- // -
<i>Iris furcata</i> M. Bieb	1 км на північний захід від с. Галаївець, схил балки	50,554876	33,904515	23.05.2015	Кілька куртин	- // -
<i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr	1 км на північний захід від с. Галаївець, схил балки	50,555401	33,905888	30.04.2018	Розсіяно на площі 0,03 га	- // -
	3 км на схід від с. Подільки, схил балки	50,563178	34,207336	03.05.2011	До 0,01 га	Статива А.І., Синенко В.А.
<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Південна околиця смт Липова Долина, заплавна лука	50,553548	33,786830	14.06.2009	Поодинокі особини	Статива А.І.
	Південна околиця с. Синівка, заплавна лука	50,526225	34,089265	20.06.2010	Поодинокі особини	- // -
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó s.l.	Південна околиця смт Липова Долина, заплавна лука	50,553548	33,786830	14.06.2009	Розсіяно на площі до 1 га	- // -
	Південна околиця с. Синівка, заплавна лука	50,526852	34,091035	20.06.2010	2 ізольовані локалітети	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	4 км на північний схід від с. Колядинець, узлісся	50,615211	34,090563	06.07.2013	Поодинокі особини	- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	1 км на захід від с. Зелений Гай, схил балки	50,535289	34,275177	19.04.2014	Близько 0,02 га	- // -
- // -	5 км на північ від с. Потопиха, схил балки	50,582559	50,582559	3.05.2011	Значні за площею локалітети	Статива А.І., Синенко В.А.
- // -	2 км на північ від с. Потопиха, схил балки	50,566642	34,214696	3.05.2011	Близько 0,02 га	Статива А.І.
- // -	Північна околиця с. Потопиха, схил балки	50,554537	34,196575	3.05.2011	2 локалітети площею до 1 га	- // -
- // -	4 км на північ від с. Синівка, схил балки	50,586145	34,111088	28.06.2010	Значний за площею локалітет	- // -
- // -	2 км на північ від с. Синівка, схил балки	50,563469	34,096459	28.06.2010	Близько 0,5 га	- // -
- // -	Північна околиця с. Синівка, схил долини р. Грунь	50,545037	34,089893	15.08.2009	До 1 га	- // -
- // -	1 км на північ від с. Підставки, схил балки	50,537966	34,069648	27.06.2012	Розсіяно на площі до 0,5 га	- // -
- // -	Північна околиця с. Підставки, схил долини р. Грунь	50,530792	34,062513	23.07.2011	Розсіяно на площі до 1 га	- // -
- // -	Південна околиця с. Підставки, схил долини р. Грунь	50,510130	34,045658	12.07.2015	Поодинокі особини	- // -
- // -	2 км на південний захід від с. Колядинець, схил балки	50,588215	33,990694	25.04.2009	Близько 0,02 га	- // -
- // -	1 км на північний захід від с. Галаївець, схил балки	50,554876	33,904515	17.04.2011	Розсіяно на площі до 2 га	- // -
<i>Stipa pennata</i> L.	3 км на північ від с. Потопиха, схил балки	50,578512	34,236497	30.05.2014	Значний за площею локалітет	- // -
- // -	1 км на південний захід від с. Олександрівка, схил балки	50,616323	34,219299	20.05.2013	Близько 0,02 га	- // -
- // -	1 км на північ від с. Підставки, схил балки	50,537966	34,069648	27.06.2012	Поодинокі особини	- // -
- // -	Північна околиця с. Підставки, схил долини р. Грунь	50,530792	34,062513	6.06.2015	Поодинокі особини	- // -
- // -	Південна околиця с. Підставки, схил долини р. Грунь	50,510130	34,045658	7.06.2015	Поодинокі особини	- // -
- // -	2 км на схід від с. Підставки, схил балки	50,508318	34,100561	3.06.2017	Розсіяно на площі до 2 га	- // -
- // -	2,5 км на південній захід від с. Галаївець, схил балки	50,533291	33,870685	21.05.2016	До 0,5 га	- // -
- // -	1-3 км на північний захід від с. Галаївець, схили балки	50,555047	33,904524	23.05.2015	4 ізольованих локалітети та розсіяно по схилах балки	- // -
<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	2 км на південний захід від с. Колядинець, схил балки	50,588537	33,996159	29.06.2009	Поодинокі особини	- // -
- // -	1 км на захід від с. Галаївець, схил балки	50,554260	33,899648	20.07.2011	Розсіяно на площі до 2 га	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	4 км на північ від с. Потопах, схил балки	50,581855	34,243545	16.06.2012	Розсіяно на площі до 1 га	- // -
- // -	4 км на північний схід від с. Колядинець, схил балки	50,616055	34,089071	6.07.2013	Поодинокі особини	- // -
<i>Adonis vernalis</i> L.	3,5 км на північ від с. Потопах, схил балки	50,576228	50,576228	3.05.2011	Поодинокі особини розсіяно по схилах	Статива А.І., Синенко В.А.
- // -	1 км на захід від с. Зелений гай, схил балки	50,535289	34,275177	19.04.2014	Близько 20 особин	Статива А.І.
- // -	1-2 км на захід від с. Галаївець, схили балки	50,559179	33,904434	23.04.2016	3 ізольованих локалітети на схилах балки по 10-30 особин	- // -
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l.	1,5 км на захід від с. Галаївець, схил балки	50,562351	33,904295	17.04.2011	Близько 1 га та розсіяно по схилах	- // -
- // -	4 км на схід від с. Колядинець, схил балки	50,599269	50,599269	13.05.2017	До 0,02 га	- // -
- // -	1 км на захід від с. Зелений гай, схил балки	50,535289	34,275177	19.04.2014	Близько 0,01 га	- // -
- // -	2,5 км на південній захід від с. Галаївець, схил балки			21.05.2016	Близько 0,02 га	- // -

Стороженко Жанна Вікторівна
Національний природний парк «Хотинський»

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ НА ТЕРИТОРІЇ НПП «ХОТИНСЬКИЙ» ТА ЙОГО ОКОЛИЦЬ

Матеріал зібраний під час експедицій 2017–2018 рр. згідно розробленого плану науково-дослідних робіт НПП «Хотинський». Проведено інвентаризацію флори, в тому числі локалітетів рідкісних видів рослин території парку та прилеглих ділянок (ЧКУ, 2009).

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
Рослини та гриби						
<i>Galanthus nivalis</i> L.	Пд. зх. окол. с. Блищадь Хотинського р-ну	48,501630	26,131708	31.03.18	близько 1 га	Стороженко Ж.В.
- // -	Зх. окол. с. Блищадь Хотинського р-ну	48,496796	26,142505	31.03.18	близько 1 га	- // -
- // -	Пд. схил р. Дністер окол. с. Гринячка Хотинського р-ну	48,527875	26,166155	31.03.18	близько 0,5 га	Стороженко Ж.В., Стороженко Ю.В.
- // -	Пд. схил р. Дністер окол. с. Дністрівка Кельменецького р-ну	48,563716	26,918649	10.04.18	близько 0,1 га	Стороженко Ж.В.
- // -	Пд. схил лісового масиву окол. с. Гаврилівці Кам'янець-Подільського р-ну.	48,573263	26,502199	08.04.18	близько 0,2 га	Стороженко Ю.В.
<i>Crocus heuffelianus</i> Herb.	Пд.-зх. окол. с. Шилівці Хотинського р-ну	48,456208	26,183981	31.03.18	близько 2 га	Стороженко Ж.В., Стороженко Ю.В.
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	Окол. с. Блищадь Хотинського р-ну	48,501515	26,137296	25.05.18	близько 0,1 га	Стороженко Ж.В., Стороженко Ю.В.
<i>Anacamptis morio</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Окол. с. Блищадь Хотинського р-ну	48,501472	26,137344	15.04.18	близько 0,1 га	- // -
- // -	- // -	48,500804	26,137582	15.04.18	близько 0,1 га	- // -
<i>Cephalanthera damasonium</i> (Mill.) Druce	Пд. схил р. Дністер окол. с. Гринячка Хотинського р-ну	48,526824	26,171639	09.06.18	2 особини	- // -
- // -	Пд.-зх. схил лісового масиву окол. с. Гаврилівці Кам'янець-Подільського р-ну	48,573414	26,497744	15.06.17	2 особини	Стороженко Ю.В.
<i>Cephalanthera rubra</i> (L.) Rich.	Пд.-зх. схил лісового масиву окол. с. Гаврилівці Кам'янець-Подільського р-ну	48,573414	26,497841	18.06.17	1 особина	- // -
<i>Listera ovata</i> (L.) R.Br.	Лісовий масив окол. с. Гринячка Хотинського р-ну	48,523598	26,172902	29.05.18	6 особин	Стороженко Ж.В., Стороженко Ю.В.
<i>Strobilomyces strobilaceus</i> (Scop.) Berk.	Лісовий масив окол. с. Блищадь Хотинського р-ну	48,500375	26,138676	22.07.18	2 особини	Стороженко Ю.В.
- // -	Лісовий масив окол. с. Блищадь Хотинського р-ну	48,500162	26,139756	22.07.18	3 особини	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Polyporus umbellatus</i> (Pers.) Fr.	Лісовий масив, окол. с. Блищадь Хотинського р-ну	48,50	26,14	16.08.18	1 особина	Стороженко Ж.В., Стороженко Ю.В.
<i>Morchella steppicola</i> Zerova	Окол. с. Гаврилівці Кам'янець-Подільського р-ну	48,573084	26,497249	05.05.17	2 особини	- // -
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	Лісовий масив, пн. окол. с. Гринячка Хотинського р-ну	48,524071	26,174005	29.05.18	2 особини	Стороженко Ж.В., Стороженко Ю.В.
- // -	Лісовий масив, пн. окол. с. Гринячка Хотинського р-ну	48,523615	26,172611		3 особини	- // -
- // -	Окол. с. Гаврилівці Кам'янець-Подільського р-ну	48,570234	26,499563	10.06.18	2 особини	- // -
<i>Lilium martagon</i> L.	Пн. схил лісового масиву в окол. с. Пригородок Хотинського р-ну	48,533860	26,434538	30.05.18	близько 1 га	Стороженко Ж.В., Білівська В.Ю.
<i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz	Лісовий масив в окол. с. Пригородок Хотинського р-ну	48,536573	26,442717	12.08.17	2 особини	Стороженко Ж.В.

Література

1. *Червона книга України. Рослинний світ*. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.

Тімошенкова Валентина Василівна
Національний природний парк «Гомільшанські ліси»,
Харківська область

ДЕЯКІ ВІДОМОСТІ ПРО РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ВИДІВ РОСЛИН, ВКЛЮЧЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, НА ТЕРИТОРІЇ ХАРКІВСЬКОЇ І ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

Наведені нижче дані про місцезнаходження видів рослин, включених до Червоної книги України (Червона книга..., 2009), зібрані нами під час польових досліджень за програмою Літопису природи у філії Луганського природного заповідника «Трьохізбенський степ» (Новоайдарський р-н Луганської обл.), в НПП «Гомільшанські ліси» (Зміївський р-н Харківської обл.), обстеження території в околицях заповідника і НПП та експедицій по збору матеріалу для екологічної експертизи території майбутнього розташування вітрових полів вітроелектростанцій Антрацит-1, Антрацит-2 та Лутугіно-1, Лутугіно-2 в Антрацитівському, Лутугінському та Перевальському районах Луганської обл.

Дані про нове місцезнаходження *Dactylorhiza incarnata* (L.) Soó на території НПП «Гомільшанські ліси» опубліковані у Віснику Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна (Тімошенкова, 2017).

За результатами досліджень території розташування вітроелектростанцій виділено ключові ділянки (Тімошенкова, 2017). На жаль, частина Луганської обл., де вони розташовані, не підконтрольна на даний час українській владі. Після звільнення території від окупації вказані ключові ділянки бажано взяти за основу створення об'єктів ПЗФ.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигратній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Adonis wolgensis</i> Steven	Між селами Селезнівка і Баштевич	48,377283	38,844583	травень 2013		Тімошенкова В.В.
- // -	На північ від с. Баштевич	48,384017	38,88	- // -		- // -
- // -	На схід від с. Мала Юрїївка	48,374233	38,989183	- // -		- // -
- // -	Між селами Ілірія і Камишеваха	48,426433	38,001383	- // -		- // -
- // -	На північний схід від с. Ілірія	48,416617	39,998883	- // -		- // -
- // -	На північний схід від с. Троїцьке	48,388483	38,881467	- // -		- // -
<i>Allium savranicum</i> Besser	Природний заповідник «Трьохізбенський степ», південно-західна частина	48,779843	38,925328	2011 – 2014 рр.		- // -
- // -	Північно-західна околиця с. Трьохізбенка	48,774868	38,920155	2011 – 2014 рр.		- // -
<i>Allium ursinum</i> L.	НПП «Гомільшанські ліси», Коропівське природоохоронне відділення	49,603517	36,374313	2015 – 2018 рр.		- // -
- // -	НПП «Гомільшанські ліси», Коропівське природоохоронне відділення	49,604310	36,334450	2015 – 2018 рр.		- // -
<i>Astragalus tanaiticus</i> K.Koch	Узбіччя дороги між с. Трьохізбенка (Калаус) і тубдіспансером	48,774772	38,911021	2012 – 2014 рр.	близько 20 особин	- // -
- // -	Околиця с. Трьохізбенка (Калаус), поблизу старих каналізаційних відстійників	48,776253	38,910640	2012 – 2014 рр.		- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Betula borys-thenica</i> Klokov	Природний заповідник «Трьохізбенський степ», південно-східна межа	48,779511	38,9441	2012 – 2914 рр.		- // -
<i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker Gawl.) Spreng.	Балка Семенова поблизу с. Верхній Бишкін	49,51153	36,35371	10.04.2018		- // -
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	Балка Скелевата	48,355767	38,844583	травень 2013		- // -
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó	НПП «Гомільшанські ліси», біля озера Перегін	49,585459	36,369237	26.05.2016	5 особин	- // -
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó (<i>Dactylorhiza cruenta</i> (O.F. Müll.) Soó)	Заплава Мжі на околиці с. Тимченки	49,747524	36,149973	05.06.2015	близько 40 особин на площі близько 0,12 га	- // -
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	НПП «Гомільшанські ліси», Задонецьке лісництво, субір	49,600927	36,357352	04.07.2018	близько 0,62 га	- // -
- // -	- // -	49,599555	36,360286	19.07.2018	близько 0,6 га	- // -
<i>Fritillaria meleagroides</i> Patrin ex Schult. et Schult. f.	НПП «Гомільшанські ліси», заплава С. Дінця на околиці с. Задонецьке	49,622931	36,340079	2015 – 2018 рр.	близько 8 га	- // -
- // -	НПП «Гомільшанські ліси», лука біля о. Коропове	49,599283	36,350727	31.05.2018	близько 2,5 га	- // -
<i>Gladiolus tenuis</i> M. Bieb.	НПП «Гомільшанські ліси», заплава С. Дінця на околиці с. Задонецьке	49,622931	36,340079	2015 – 2018 рр.	близько 8 га	- // -
- // -	НПП «Гомільшанські ліси», біля озера Перегін	49,586316	36,367471	26.05.2016	близько 1 га	- // -
- // -	НПП «Гомільшанські ліси», заплава С. Дінця між о. Білим і затокою Юсач	49,60994	36,34387	31.07.2018		- // -
<i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.	Узлісся заплавного лісу із пвденного сходу від о. Краснокутського поблизу с. Трьохізбенка	48,753590	38,908167	травень 2010		- // -
<i>Hyacinthella pal-lasiana</i> (Steven) Losinsk.	Курган із заходу від с. Ілірія	48,413883	38,95225	травень 2013		- // -
- // -	Між селами Селезнівка і Баштевич	48,377283	38,844583	- // -		- // -
- // -	На схід від с. Мала Юріївка	48,374233	38,989183	- // -		- // -
- // -	На північний схід від с. Ілірія	48,416617	39,998883	- // -		- // -
- // -	На схід від с. Михайлівка	48,388483	38,881467	- // -		- // -
<i>Iris pineticola</i> Klokov	НПП «Гомільшанські ліси», Задонецьке лісництво, культура сосни	49,627140	36,374313	10.05.2016	два скупчення: 0,35 м ² і 1,5 м ²	- // -
- // -	- // -	49,625958	36,375343	20.05.2016		- // -
- // -	НПП «Гомільшанські ліси», Задонецьке лісництво	49,609636	36,369859	25.05.2016		- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	НПП «Гомільшанські ліси», Коропівське природоохоронне відділення, біля затоки Черепаха	49,604310	36,334450	2016 – 2018 рр.	6 особин	- // -
<i>Onosma tanaitica</i> Klokov	Між селами Селезнівка і Баштевич	48,377283	38,844583	травень 2013		- // -
<i>Anacamptis laxiflora</i> (Lam.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	НПП «Гомільшанські ліси», заплава с. Дінця на околиці с. Задонецьке	49,6198247	36,3405306	07.06.2017	1 особина	- // -
- // -	- // -	49,62069	36,34124	30.05.2018	1 особина	- // -
- // -	- // -	49,624416	36,340996	06.06.2018	4 особини	- // -
<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	- // -	49,6198247	36,3405306	07.06.2017	1 особина	- // -
- // -	- // -	49,6202742	36,3397800	- // -	1 особина	- // -
- // -	- // -	49,62166	36,34165	30.05.2018	1 особина	- // -
- // -	- // -	49,62126	36,34143	- // -	1 особина	- // -
- // -	- // -	49,62126	36,34129	- // -	1 особина	- // -
- // -	- // -	49,62088	36,34140	- // -	1 особина	- // -
- // -	- // -	49,61985	36,34058	- // -	1 особина	- // -
- // -	- // -	49,61974	36,34077	- // -	1 особина	- // -
- // -	- // -	49,624416	36,340996	06.06.2018	1 особина	- // -
- // -	Заплава Мжі на околиці с. Тимченки	49,624232	36,149340	05.06.2015	близько 400 особин на площі близько 2,5 га	- // -
<i>Anacamptis palustris</i> × <i>Anacamptis laxiflora</i>	НПП «Гомільшанські ліси», заплава с. Дінця на околиці с. Задонецьке	49,624416	36,340996	06.06.2018	6 особин	- // -
- // -	- // -	49,624232	36,340504	- // -	2 особини	- // -
- // -	- // -	49,68098	36,33033	02.06.2018		- // -
- // -	- // -	49,61974	36,34077	30.05.2018	1 особина	- // -
<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	На північ від с. Шимшиновка	48,454167	38,987733	травень 2013		- // -
- // -	Убіччя дороги на краю с. Трьохізбенка (Калаус, вул. Гончарова)	48,771926	38,918515	травень 2010		- // -
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	НПП «Гомільшанські ліси», Гомільшанське лісництво	49,56646	36,23495	10.08.2018	5 особин	- // -
- // -	НПП «Гомільшанські ліси», Задонецьке лісництво, субір	49,602727	36,361132	03.06.2016	4 особини	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill.	НПП «Гомільшанські ліси», Задонецьке лісництво	49,621144	36,359962	25.05.2016		- // -
- // -	- // -	49,602557	36,360907	03.06.2016		- // -
- // -	- // -	49,60130	36,35707	04.07.2018		- // -
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill.	НПП «Гомільшанські ліси», Задонецьке лісництво	49,626068	36,347606	2015 – 2018 рр.		- // -
- // -	- // -	49,626176	36,359907	- // -		- // -
- // -	- // -	49,625759	36,366923	- // -		- // -
- // -	- // -	49,610043	36,370442	- // -		- // -
- // -	- // -	49,628726	36,368726	- // -		- // -
- // -	- // -	49,629699	36,377481	- // -		- // -
- // -	- // -	49,625828	36,363630	- // -		- // -
- // -	- // -	49,627343	36,349802	- // -		- // -
- // -	- // -	49,618347	36,364670	- // -		- // -
- // -	- // -	49,609838	36,369948	- // -		- // -
- // -	- // -	49,602989	36,361312	- // -		- // -
- // -	На північ від с. Дякове	47,964817	39,132933	червень 2013		- // -
- // -	Поблизу ставка біля с. Дякове	47,97075	39,13205	- // -		- // -
- // -	Степові схили біля балки Земляної	47,994183	39,101267	- // -		- // -
- // -	Степові схили на правобережжі р. Горіхової між селами Нижній Нагольчик і Горіхове	47,996333	39,128617	- // -		- // -
- // -	Зі сходу біля с. Нижній Нагольчик	48,005933	39,101267	- // -		- // -
- // -	Кам'яниста гряда біля заболоченого зниження між селами Нижній Нагольчик і Дякове	47,9938	39,087467	- // -		- // -
- // -	На південний схід від с. Нижній Нагольчик	47,990583	39,090383	- // -		- // -
- // -	Степові схили на захід від с. Горіхове	48,035033	39,157767	- // -		- // -
- // -	На північ від с. Ілїрія	48,425667	38,989283	травень 2013		- // -
- // -	Курган із заходу від с. Ілїрія	48,413883	38,95225	- // -		- // -
- // -	Між селами Селезнівка і Баштевич	48,377283	38,844583	- // -		- // -
- // -	На схід від с. Мала Юрїївка	48,374233	38,989183	- // -		- // -
- // -	На північний схід від с. Ілїрія	48,416617	39,998883	- // -		- // -
- // -	На схід від с. Михайлівка	48,388483	38,881467	- // -		- // -
- // -	На північний схід від с. Троїцьке	48,388483	38,881467	- // -		- // -
- // -	Природний заповідник «Трьохізбенський степ», південно-східна межа	48,782866	38,942388	2011 – 2014 рр.		- // -
<i>Scrophularia donetzica</i> Kotov	На північ від с. Дякове	47,964817	39,132933	червень 2013		- // -
- // -	Поблизу ставка біля с. Дякове	47,97075	39,13205	- // -		- // -
<i>Securigera elegans</i> (Pancić) Lassen	НПП «Гомільшанські ліси», Коропівське природоохоронне відділення	49,5954628	36,2953911	2015 – 2018 рр.	близько 0,6 га	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Stipa anomala</i> P. A. Smirn. ex Roshev.	Степові схили біля балки Земляної	47,994183	39,101267	червень 2013		- // -
<i>Stipa asperella</i> Klokov et Ossychnjuk	Поблизу ставка біля с. Дякове	47,97075	39,13205	- // -		- // -
- // -	Степовий схил балки з північного заходу від с. Шимшиновка	48,45445	38,9841	травень 2013		- // -
<i>Stipa borysthena</i> Klokov ex Prokudin	Природний заповідник «Трьохізбенський степ», південно-східна межа	48,781043	38,940305	2011 – 2014 рр.		- // -
- // -	Природний заповідник «Трьохізбенський степ», південно-західна межа	48,778268	38,920685	2011 – 2014 рр.		- // -
- // -	Природний заповідник «Трьохізбенський степ», центральна частина	48,789322	38,951918	2012 – 2014 рр.		- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	Околиця Змієва, Змієві вали	49,6625456	36,3564411	2017 – 2018 рр.	близько 0,02 га	- // -
- // -	На схід від с. Вишневе	48,00825	39,247483	червень 2013		- // -
- // -	На північ від с. Дякове	47,964817	39,132933	- // -		- // -
- // -	Поблизу ставка біля с. Дякове	47,97075	39,13205	- // -		- // -
- // -	Степові схили біля балки Земляної	47,994183	39,101267	- // -		- // -
- // -	Степові схили на правобережжі р. Горіхової між селами Нижній Нагольчик і Горіхове	47,996333	39,128617	- // -		- // -
- // -	Зі сходу біля с. Нижній Нагольчик	48,005933	39,101267	- // -		- // -
- // -	Кам'яниста гряда біля заболоченого зниження між селами Нижній Нагольчик і Дякове	47,9938	39,087467	- // -		- // -
- // -	На південний схід від с. Нижній Нагольчик	47,990583	39,090383	- // -		- // -
- // -	Степові схили на захід від с. Горіхове	48,035033	39,157767	- // -		- // -
- // -	Між селами Біле і Юрївка	48,474817	39,008617	травень 2013		- // -
- // -	Степовий схил балки з північного заходу від с. Шимшиновка	48,45445	38,9841	- // -		- // -
- // -	На північ від с. Ілїрія	48,425667	38,989283	- // -		- // -
- // -	Між селами Селезнівка і Баштевич	48,377283	38,844583	- // -		- // -
- // -	Балка Скелєвата	48,355767	38,844583	- // -		- // -
- // -	Між селами Ілїрія і Камишеваха	48,426433	38,001383	- // -		- // -
- // -	На північний схід від с. Троїцьке	48,388483	38,881467	- // -		- // -
- // -	На схід від с. Михайлівка	48,388483	38,881467	- // -		- // -
<i>Stipa dasyphylla</i> (Czern. ex Lindem.) Trautv.	На схід від с. Вишневе	48,00825	39,247483	червень 2013		- // -
- // -	На північ від с. Дякове	47,964817	39,132933	- // -		- // -
- // -	Поблизу ставка біля с. Дякове	47,97075	39,13205	- // -		- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Степові схили біля балки Земляної	47,994183	39,101267	- // -		- // -
- // -	Кам'яниста грядя біля заболоченого зниження між селами Нижній Нагольчик і Дякове	47,9938	39,087467	- // -		- // -
- // -	Степові схили на захід від с. Горіхове	48,035033	39,157767	- // -		- // -
- // -	Степовий схил балки з північного заходу від с. Шимшиновка	48,45445	38,9841	травень 2013		- // -
- // -	На північ від с. Ілїрія	48,425667	38,989283	- // -		- // -
- // -	Курган із заходу від с. Ілїрія	48,413883	38,95225	- // -		- // -
- // -	Між селами Селезнівка і Баштевич	48,377283	38,844583	- // -		- // -
- // -	Балка Скелевата	48,355767	38,844583	- // -		- // -
- // -	На північ від с. Баштевич	48,384017	38,88	- // -		- // -
- // -	На схід від с. Мала Юрїївка	48,374233	38,989183	- // -		- // -
- // -	Між селами Ілїрія і Камишеваха	48,426433	38,001383	- // -		- // -
- // -	На північний схід від с. Ілїрія	48,416617	39,998883	- // -		- // -
- // -	На північний схід від с. Троїцьке	48,388483	38,881467	- // -		- // -
<i>Stipa disjuncta</i> Klokov	Поблизу ставка біля с. Дякове	47,97075	39,13205	червень 2013		- // -
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr.	Курган із заходу від с. Ілїрія	48,413883	38,95225	травень 2013		- // -
- // -	На північ від с. Баштевич	48,384017	38,88	- // -		- // -
- // -	Між селами Бугаївка і Баштевич	48,388483	38,881467	- // -		- // -
- // -	На північний схід від с. Троїцьке	48,388483	38,881467	- // -		- // -
<i>Stipa maevotica</i> Klokov et Ossyczynjuk	На схід від с. Михайлівка	48,388483	38,881467	- // -		- // -
<i>Stipa pennata</i> L.	Степові схили на захід від с. Горіхове	48,035033	39,157767	червень 2013		- // -
- // -	На схід від с. Мала Юрїївка	48,374233	38,989183	травень 2013		- // -
<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch	На північ від с. Дякове	47,964817	39,132933	червень 2013		- // -
- // -	Поблизу ставка біля с. Дякове	47,97075	39,13205	- // -		- // -
- // -	Степові схили біля балки Земляної	47,994183	39,101267	- // -		- // -
- // -	Степові схили на правобережжі р. Горіхової між селами Нижній Нагольчик і Горіхове	47,996333	39,128617	- // -		- // -
- // -	Зі сходу біля с. Нижній Нагольчик	48,005933	39,101267	- // -		- // -
- // -	Степові схили на захід від с. Горіхове	48,035033	39,157767	- // -		- // -
- // -	На північ від с. Ілїрія	48,425667	38,989283	травень 2013		- // -
- // -	Курган із заходу від с. Ілїрія	48,413883	38,95225	- // -		- // -
- // -	Між селами Селезнівка і Баштевич	48,377283	38,844583	- // -		- // -
- // -	Балка Скелевата	48,355767	38,844583	- // -		- // -
- // -	На північний схід від с. Ілїрія	48,416617	39,998883	- // -		- // -
- // -	На схід від с. Михайлівка	48,388483	38,881467	- // -		- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Stipa ucrainica</i> P. A. Smirn.	На північ від с. Дякове	47,964817	39,132933	червень 2013		- // -
- // -	Поблизу ставка біля с. Дякове	47,97075	39,13205	- // -		- // -
- // -	Степові схили біля балки Земляної	47,994183	39,101267	- // -		- // -
- // -	Степові схили на правобережжі р. Горіхової між селами Нижній Нагольчик і Горіхове	47,996333	39,128617	- // -		- // -
- // -	Зі сходу біля с. Нижній Нагольчик	48,005933	39,101267	- // -		- // -
- // -	Кам'яниста гряда біля заболоченого зниження між селами Нижній Нагольчик і Дякове	47,9938	39,087467	- // -		- // -
- // -	На південний схід від с. Нижній Нагольчик	47,990583	39,090383	- // -		- // -
- // -	Між селами Селезнівка і Баштевич	48,377283	38,844583	травень 2013		- // -
- // -	На північ від с. Баштевич	48,384017	38,88	- // -		- // -
- // -	На північний схід від с. Ілірія	48,416617	39,998883	- // -		- // -
- // -	На схід від с. Михайлівка	48,388483	38,881467	- // -		- // -
<i>Stipa zalesskii</i> Wilensky	На схід від с. Мала Юріївка	48,374233	38,989183	- // -		- // -
<i>Tulipa ophiophylla</i> Klokov et Zoz	Степові схили на захід від с. Горіхове	48,035033	39,157767	червень 2013		- // -
- // -	Між селами Біле і Юріївка	48,474817	39,008617	травень 2013		- // -
- // -	Між селами Селезнівка і Баштевич	48,377283	38,844583	- // -		- // -
- // -	Балка Скелевата	48,355767	38,844583	- // -		- // -
- // -	На схід від с. Мала Юріївка	48,374233	38,989183	- // -		- // -
- // -	На північний схід від с. Ілірія	48,416617	39,998883	- // -		- // -
- // -	На схід від с. Михайлівка	48,388483	38,881467	- // -		- // -
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz	НПП «Гомільшанські ліси», Коропівське природоохоронне відділення, поблизу о. Білого	49,621197	36,335670	2015 – 2018 рр.	> 100 особин	- // -
- // -	- // -	49,620182	36,334825	06.04.2017	20 м ²	- // -
- // -	НПП «Гомільшанські ліси», поблизу о. Нижні Млини	49,556074	310423	07.04.2016	> 100	- // -
- // -	НПП «Гомільшанські ліси», Гомільшанське лісництво	49,564237	36,273430	- // -	близько 16 га	- // -
- // -	Околиця с. Гайдари	49,6178300	36,3035550	10.04.2017	30 м ²	- // -
- // -	НПП «Гомільшанські ліси», Коропівське природоохоронне відділення	49,599285	36,334212	27.04.2015		- // -
- // -	Дубовий ліс між Змієвом і с. Гайдари	49,658236	36,313986	квітень 2017	> 100 особин	- // -
- // -	- // -	49,654519	36,313896	квітень 2018		- // -
- // -	На північ від с. Шимшиновка	48,454167	38,987733	травень 2013		- // -

Література

1. Тимошенко В.В. Нові для території національного природного парку «Гомільшанські ліси» види родів *Rosa L.* і *Veronica L.* *Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна. Серія «Біологія»*, 2017, 28, с. 201–205.
2. Тимошенко В.В. Созологічна характеристика території розташування вітроелектростанцій Антрацит-1, Антрацит-2 та Лутугіно-1, Лутугіно-2 (Луганська обл.) У зб.: *Заповідна справа у Степовій зоні України (до 90-річчя від створення Надморських заповідників): матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції* (Урзуф, 14–15 березня 2017 р.). Серія «Conservation Biology in Ukraine». Вип. 2, т. 2. Київ, 2017, с. 153–157.
3. *Червона книга України. Рослинний світ*. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.

Томич Марія Василівна,
Держипільський Любомир Михайлович
Національний Природний парк «Гуцульщина», м. Косів

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, В НПП «ГУЦУЛЬЩИНА»

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	Схили г. Лисина Космацька	48,306676	24,734886	Червень- вересень 2009 - 2018	Вид поширений у смерекових і мішаних лісах середньогір'я	Томич М.В., Держипільський Л.М., [2]
- // -	г. Грегит	48,266183	24,767815	- // -	- // -	- // -
- // -	Гаршиця	48,342654	24,843677	- // -	- // -	- // -
<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. et Schrank et Mart	- // -	48,306676	24,734886	Червень- вересень 2009 - 2018	На скелях, у лісах	Томич М.В., Держипільський Л.М. [2]
- // -	- // -	48,266183	24,767815	- // -	- // -	- // -
- // -	- // -	48,342654	24,843677	- // -	- // -	- // -
<i>Pinus cembra</i> L.	г. Грегит	48,259332	24,764412	12.08.15	На кам'янистих розсипах	Погрібний О.О. [1]
- // -	Лисина Космацька	48,296011	24,732711	22.06.18	- // -	Держипільський Л.М. [2]
<i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz	Роженське лісництво	48,364638	25,113776	12.07.15		Погрібний О.О.
<i>Betula obscura</i> A. Kotula	Схили г. Лисина Космацька	48,291174	24,742191	Червень- вересень 2009 - 2018	Смерекові ліси середньогір'я	Томич М.В., Держипільський Л.М., Погрібний О.О.
- // -	окол. с. Космач, г. Грегит	48,269977	24,766832	- // -	- // -	- // -
<i>Thalictrum foetidum</i> L.	ур. Каменьць, с. Старі Кути	48,266839	25,143603	22.07.09	На скелях із про- шарками вапняків	Томич М.В., Держипільський Л.М., Данилик І.М., Сичак Н.М. [2]
<i>Lunaria rediviva</i> L.	хр. Каменистий;	48,325942	25,034687	17.05.18	Букові і ялицево- букові ліси	Держипільський Л.М., Томич М.В.
- // -	ур. Левади	48,288061	25,079533	14.07.17	- // -	Держипільський Л.М.
- // -	Яблунівське Лісництво	48,377227	24,927199	19.06.14	- // -	Держипільський Л.М., Погрібний О.О. [2] [3]
<i>Gentiana acaulis</i> L.	окл. с. Баня Березів, г. Штовба	48,416712	24,733358	19.07.06	- // -	Токарюк А.І.
- // -	- // -	- // -	- // -	06.05.10	- // -	Томич М.В.
<i>Gentiana laciniata</i> Kit. ex Kanitz	- // -	48,416712	24,733358	06.05.10	- // -	Томич М.В.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Atropa belladonna</i> L.	Ур. Гінзюрочка	48,293087	25,081680	17.08.18	- // -	Держипільський Л.М., Томич М.В.
- // -	г. Острий, біля Косова	48,308462	25,057036	10.09.13	- // -	Держипільський Л.М.; Фокшей С.І.
- // -	Ур. Каменець, с. Старі Кути	48,257654	25,156231	29.05.18	- // -	Погрібний О.О. [2]
<i>Pedicularis sylvatica</i> L.	окол. с. Баня Березів, г. Штовба	48,416712	24,733358	06.05.10	- // -	Томич М.В.
- // -	с. Космач	48,331800	24,764903	16.07.09	- // -	Томич М.В. [3]
<i>Carlina cirsioides</i> Klokov	Ур. Каменець, с. Старі Кути	48,266839	25,143603	22.07.09	На скелях із про- шарками вапняків	Данилик І.М., Томич М.В., Держипільський Л.М. [2]
<i>Colchicum autumnale</i> L.	Спорадично по всій території	48,293087	25,081680	червень – вересень 2009 - 2017	На вологих луках, узлісся	Держипільський Л.М., Томич М.В. [2]
- // -	- // -	48,291732	24,767667	- // -	- // -	- // -
- // -	- // -	48,361376	24,941582	- // -	- // -	- // -
<i>Lilium martagon</i> L.	Окол. с. Тюдів, ур. Вітряне	48,262299	25,140522	29.05.18	Грабово-скельно-дубові бучини, площа 100 м ²	Погрібний О.О., Фокшей С.І.
<i>Allium ursinum</i> L.	Східний схил хр. Каменистий	48,324242	25,024473	11.05.18	Буково-ялицевий ліс	Держипільський Л.М., Томич М.В., Токарюк А.І., Томич М.В. [2]
- // -	Окол. с. Баня Березів	48,416008	24,719486	19.07.06, 06.05.10	- // -	- // -
<i>Galanthus nivalis</i> L.	Східний схил г. Острий	48,307574	25,060044	04.04.18	Узлісся, край лісу	Держипільський Л.М.
- // -	хр. Брусний	48,312181	24,924052	07.04.11	Буковий ліс	Томич М.В., Гостюк З.В. [2]
<i>Leucojum vernum</i> L.	Діброви, Старокутське ПНДВ	48,292607	25,157456	18.04.18	Місцями утворює суцільне 70-100 % покриття	Держипільський Л.М., Томич М.В. [2]
- // -	с. Пістинь	48,304843	25,175742	18.04.18	- // -	- // -
		48,350609	25,007663	11.03.10		
<i>Crocus heufelianus</i> Herb.	с. Космач	48,267841	24,744184	06.05.10	Місцями утворює суцільне 70-100 % покриття	Держипільський Л.М., Томич М.В., Держипільський Л.М.
- // -	смт Яблунів	48,388828	24,945004	19.04.18	- // -	Томич М.В.
- // -	с. Пістинь	48,359027	25,009589	11.03.10	- // -	Савчук Г.В. [2]
- // -	ур. Лебедин	48,359581	24,947766	26.03.09	- // -	- // -
<i>Iris sibirica</i> L.	Лука біля Косова	48,305350	25,106759	22.07.09	- // -	Держипільський Л.М. Томич М.В. [2]
<i>Gladiolus imbricatus</i> L.	ур. Зілювата, с. Город	48,278592	25,064638	29.05.18	Луки	Держипільський Л.М., Фокшей С.І.
- // -	ур. Лебедин	48,359581	24,947766	20.06.12	- // -	Савчук Г.В., Томич М.В. [3]

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Anacamptis coriophora</i> (L.) R.M.Bateman, Pridgeon et M.W. Chase s.l.	Узліся і лука с. Соколівка	48,312544	25,037904	06.06.10	Сінокісні луки	Томич М.В. [3]
<i>Anacamptis morio</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	ур. Лебедин, лука	48,359581	24,947766	20.06.12.	Сінокісні і луки і пасовища	Савчук Г.В., Томич М.В.
- // -	с. Середній Березів, лука	48,420928	24,829385	15.05.12.	- // -	Томич М.В. [3]
<i>Cephalanthera damasonium</i> (Mill.) Druce	ур. Баранівка, Старокутське ПНДВ	48,300105	25,090354	06.06.13	Луки	Савчук Г.В.
<i>Cephalanthera longifolia</i> L.	ур. Баранівка	48,300105	25,090354	06.06.13	Листяні ліси	Савчук Г.В., Держипільський Л.М.
- // -	ур. Цуханівське	48,304843	25,175742	31.05.18.	- // -	Держипільський Л.М.
- // -	ур. Лебедин	48,359581	24,947766	30.05.10.	- // -	Савчук Г.В., Томич М.В. [2], [3]
<i>Corallorhiza trifida</i> Chatel	окол. с. Снідавка, ур. Кагла	48,229006	24,839755	15.07.09.	Смерековий старовіковий ліс	Держипільський Л.М., Томич М.В.
- // -	окол. с. Космач, ліс під пол. Прелуки	48,282037	24,788953	19.07.06	- // -	Чорней І. І., Держипільський Л.М., [2]
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó s.l.	с. Шешори, ур. Ганська	48,323595	24,921108	26.06.12.	Луки	Савчук Г.В. [3]
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soó	г. Михалкова	48,293103	25,064338	травень – червень 2009 - 2018	Луки	Томич М.В., Савчук Г.В. Держипільський Л. М. [2]; [3]
- // -	с. Ст. Кути, Дубина	48,292151	25,158663	- // -	- // -	- // -
<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó	г. Михалкова	48,292151	25,158663	07.06.12.	Луки	Савчук Г.В. Томич М.В. [2]; [3]
- // -	с. Космач, хр. Ріжі	48,275026	24,814752	19.06.09.	- // -	- // -
<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F. Hunt et Summerhayes	ур. Лебедин	48,359581	24,947766	07.06.12.	Луки	Савчук Г.В.
- // -	Старі Кути, за лісництвом	48,287953	25,188011	28.05.18.	- // -	Томич М.В. [3]
<i>Dactylorhiza sambucina</i> L. Soó	с. Теуча, ур. Якими	48,387028	24,771714	24.05.07.	Луки	Томич М.В. [2]
<i>Epipactis atrorubens</i> (Hoffm. ex Bernh.)	Околиця Косова, ур. Баранівка	48,300105	25,090354	06.06.13	Листяні ліси	Савчук Г.В.
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz.	Космач	48,285311	24,785653	02.07.10	Листяні ліси	Томич М.В.
- // -	ур. Голиця	48,300319	25,086837	19.06.13.	- // -	Савчук. Г.В.
- // -	ур. Ганська, Шешори	48,323595	24,921108	26.06.12.	- // -	Савчук Г.В. [2; 3]

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Epipactis palustris</i> (L.) Crantz.	с. Космач, Завоєли	48,280081	24,797389	19.06.09.	На болоті	Томич М.В.
- // -	Хр. Сокольський	48,272080	25,009075	20.06.17.	- // -	Держипільський Л.М. [2]
<i>Epipactis purpurata</i> Smith.	Космацьке л-во, 25 кв., ялинник, біля кринички з адоксою	48,270031	24,790159	19.07.06	Ялинник	Данилик І. М.
<i>Goodyera repens</i> (L.) R. Br.	Смерековий ліс під полониною Прелуки	48,278853	24,786510	19.07.06	Ялинник	Чорней І.І., Держипільський Л.М.
<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) Br.	хр. Сиглин	48,331278	24,856401	25.06.13.	Луки	Савчук Г.В.,
- // -	хр. Сокольський	48,270419	25,009920	22.06.10	- // -	Держипільський Л.М.
- // -	ур. Лебедин	48,359581	24,947766	20.06.12.	- // -	Томич М. В.
<i>Gymnadenia densiflora</i> (Wahlenb.) A. Dietr.	ур. Лебедин	48,359581	24,947766	20.06.12	Луки	Савчук Г.В.,
- // -	Окол. с. Космач, хребет Ріжі, лука	48,267936	24,771155	19.06.09.	- // -	Томич М.В.
<i>Gymnadenia odoratissima</i> (L.) Rich.	с. Космач	48,346651	24,806899	29.05.2007	Луки	Томич М.В.
<i>Listera ovata</i> R. Br.	Окол. с. Космач, полонина Прелуки	48,270031	24,790159	31.07.14.	Луки	Держипільський Л.М.
- // -	Ур. Голиця	48,273721	24,787060	19.06.13.	- // -	Савчук Г.В.
- // -	Ур. Лебедин	48,362109	25,949757	22.07.17	- // -	Томич М. В.
- // -	Ур. Ганска	48,300814	25,086837	26.06.12.	- // -	Савчук Г.В. [3]
<i>Malaxis monophyllos</i> (L.) Sw.	Ур. Лебедин	48,362109	24,949757	06.06.07	Луки	Буджак В. В. [2]
- // -	- // -	- // -	- // -	20.06.12	- // -	Савчук Г.В., Держипільський Л.М., [3]
<i>Neottia nidus-avis</i> L.	Окол. м. Косів, ур. Каменистий	48,322163	25,032682	17.07.18	Спорадично на всій території	Томич М.В.
- // -	Старі Кути, ур. Дубина	48,287317	25,166675	10.07.18	- // -	Савчук Г.В.,
- // -	Ур. Лебедин	48,359581	24,947766	20.06.12.	- // -	Держипільський Л.М.
<i>Neotinea ustulata</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Окол. с. Баня Березів, ур. Горган	48,420520	24,732337	19.07.06	Луки	Токарюк А. І., Томич М.В., Мотронюк О. І. [2]
<i>Orchis mascula</i> L.	Ур. Голиця	48,302305	25,545366	12.07.18	- // -	Томич М.В., Савчук Г.В.
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich	Снідавка, ур. Кагла	48,236094	24,545366	21.07.14.	- // -	Держипільський Л.М. Савчук Г. В.
-//-	Ур. Лебедин	48,359581	24,947766	20.06.08	- // -	Томич М. В. [2]
- // -	Ур. Голиця	48,302305	25,545366	19.07.18	- // -	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Pseudorchis albida</i> (L.) A. Löve et D. Löve	Окол. с. Космач хр. Піжі	48,267936	24,771155	19.06.09	Сінокісні і випасні луки	Томич М.В.
- // -	с. Шепіт	48,273162	24,855377	11.07.07	- // -	Савчук Г.В. [2]
- // -	с. Шешори, ур. Ганска	48,323595	24,921108	26.06.12.	- // -	- // -
<i>Traunsteinera globosa</i> (L.) Rcnb.	Ур. Лебедин	48,359581	24,947766	20.06.12.	Спорадично на всій території	Савчук Г.В., Томич М. В.
- // -	Хр. Сокольський	48,256418	25,046392	14.06.18.	- // -	Держипільський Л.М.
<i>Carex umbrosa</i> Host.	Лебедин, лука при виході до хат, вище фундаменту лука з пухівкою вверху і вправо	48,359581	24,947766	19.07.06	Луки	Данилик І.М.
<i>Utricularia australis</i> R. Br.	м. Косів, озеро Банське	48,315160	25,081767	16.09.10	Водойма	Данилик І. М., Соломаха В. А.
<i>Anacaptodon splehnoides</i> (Froel ex Brid) Brid	Діброва, ур. Цуханівське	48,303486	25,175458	15.09.11	Листяні ліси	Держипільський Л.М.
<i>Gyalecta truncigena</i> (Ach.) Hepp	г. Грегит і околиці	48,259792	24,767012	2012	- // -	Кондратюк С.Я.
<i>Lasallia pustulata</i> (L.) Mérat	- // -	48,259792	24,767012	2012	- // -	Кондратюк С.Я.
<i>Lichenomphalia hudsoniana</i> (H.S. Jenn.) Redhead, Lutzoni, Moncalvo & Vilgalys	- // -	48,259792	24,767012	2012	- // -	Кондратюк С.Я.
<i>Melanohalea elegantula</i> (Zahlbr.) O. Blanco et al.	- // -	48,259792	24,767012	2012	- // -	Кондратюк С.Я.
<i>Parmotrema perlata</i> (Huds.) M. Choisy	- // -	48,259792	24,767012	2012	- // -	Кондратюк С.Я.
<i>Tuckermanopsis oakesiana</i> (Tuck.) Hale	- // -	48,259792	24,767012	2012	- // -	Кондратюк С.Я.

Література

1. Відновлення корінних природних комплексів Косівщини. Шпарик Ю. С., Стефурак Ю. П., Лосюк В. П. Косів: Писаний камінь, 2015, 272 с.
2. Національний природний парк «Гуцульщина». Рослинний світ. Ред. В.А. Соломаха. Київ: Фітосоціоцентр, 2011, 360 с.

Тротнер (Приймачук) Вікторія Василівна
 Криворізький професійний гірничо-металургійний ліцей,
 Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг

ЗНАХІДКИ РІДКІСНИХ ВИДІВ РОСЛИН У СТЕПОВИХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ

Матеріали зібрані під час експедицій та маршрутних обстежень, які проводились автором із 2004 по 2018 роки на території Криворіжжя (Дніпропетровська обл.), а також під час експедицій у Кіровоградській, Миколаївській та Херсонській областях. У роботі використані власні збори (серед них за прізвиськом Приймачук В. В.). Гербарні зразки, зібрані під час цих досліджень, передані до гербаріїв: Інституту ботаніки імені М. Г. Холодного НАН України (KW), Дніпровського національного

університету ім. О. Гончара (DSU) та Криворізького ботанічного саду НАНУ (KRW*). Частина гербарних зразків зберігається у власному гербарії автора.

Насінневий та посадковий матеріал деяких видів рослин був переданий до Науково-дослідного інституту біології Дніпровського національного університету ім. О. Гончара та у відділ природної флори Криворізького ботанічного саду НАНУ (завідувачу відділу Кучеревському В. В.).

Вид	Місце знахідки	Координати в десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Adonis vernalis</i> L.	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Тернівський р-н, заказник загально-державного значення «Балка Північна Червона». Озеро поруч з відвалами Першотравневого кар'єру.	48,107243	33,516734	2004–2017	південний берег озера, близько 60 особин	Приймачук (Тротнер) В.В. [1,3]
- // -	Дніпропетровська обл., Широкивський р-н., балка Мала Свистунова між с. Новолатівка та с. Новоселівка	47,764669	33,267728	19.05.18	на всій території балки	- // -
- // -	Правий і лівий берег р. Боковенька від с. Щорбіно до с. Павлівка та пагорбу «Борисів лоб», лівий берег Кіровоградська обл., Долинський р-н., правий берег Дніпропетровська обл., Криворізький р-н	від 47,989208 до 47,990829	від 33,006828 до 33,029400	07.04.18, 14.04.18	- // -	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Криворізький р-н., балка Солонувата, південна околиця с. Павлівка	47,974282	33,020559	07.04.18, 14.04.18, 29.04.18	- // -	- // -
- // -	Миколаївська обл., межа із Дніпропетровською обл., ґрунтова дорога від залізничної станції Утішне до с. Великофедорівка (Щорбіно)	47,969467	32,987299	07.04.18, 29.04.18	правий схил дороги, поруч із лісосмугою, площа локалітету близько 680 м ²	- // -
- // -	Межа Миколаївської обл. із Дніпропетровською обл.; балка Вінницька, між с. Великофедорівка (Щорбіно) (Миколаївська обл., Казанківський р-н) та садовим кооперативом «Южний» (Дніпропетровська обл., Криворізький р-н)	47,984051	32,995754	07.04.18, 29.04.18	по всій території балки	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Дніпропетровська обл., Криворізький р-н, західна околиця с. Христофорівка, правий берег р. Боковеньки, біля греблі водосховища	47,985310	33,070791	07.04.18, 14.04.18	поодинокі екземпляри	- // -
<i>Adonis wolgensis</i> Steven ex DC.	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, південно-західна околиця с. Зелене, балка Візирна	47,728426	33,221713	01.05.18	по всій території	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Криворізький р-н., балка Солонувата, південна околиця с. Павлівка	47,975535	33,019236	29.04.18	лівий схил балки	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, північна околиця с. Зелене, балка Зелена, правий берег	47,744686	33,228982	05.05.18	по всій території поодинокі	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., південна частина Центрально-Міського району м. Кривого Рогу. Криворізький Гранд-каньйон, правобережний відвал Південного ГЗКа, правий берег р. Інгулець.	47,831009	33,281123	01.04.17	глинистий схил, поодинокі особини	Тротнер В.В. [7]
- // -	Дніпропетровська обл., Широківський р-н., північна околиця с. Новомиколаївка, балка Макушина	47,7832886	33,284626	01.04.17, 09.06.17	по всій території	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Широківський р-н., балка Мала Свистунова між с. Новолатівка та с. Новоселівка	47,766710	33,263749	09.06.18, 26.05.18	по правому схилу балки, поодинокі особини	Тротнер В.В.
- // -	Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг, Саксаганський р-н., Галковське кладовище	47,9483664	33,3821404	27.03.15	близько 20 особин	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг. Центрально-Міський р-н., сел. Карачуни, виходи гранітів і мігматитів на лівому березі р. Інгулець.	47,894154	33,281155	25.03.17	поодинокі особини	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Тернівський р-н, заказник загально-державного значення «Балка Північна Червона».	48,097395	33,519198	1989-2017	- // -	Приймачук (Тротнер) В.В. [1,3]
<i>Astragalus borysthenicus</i> Klokov	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, південно-західна околиця с. Зелене, балка Візирна	47,729388	33,223106	10.06.18	по всій балці рідко	Тротнер В.В.
- // -	Дніпропетровська обл., Широківський р-н., балка Мала Свистунова між с. Новолатівка та с. Новоселівка	47,766554	33,263876	09.06.18	по всій території	- // -
<i>Astragalus henningii</i> (Steven) Boriss.	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Довгинцівський р-н, Солоне озеро, степовий схил	47,938891	33,460502	28.05.18	поодинокі особини на північному схилі	- // -
- // -	Миколаївська обл., межа із Дніпропетровською обл., дорога від залізничної станції Утішне до с. Великофедорівка (Щорбіно)	47,970016	32,987883	29.04.18	правий схил дороги, поруч із лісо-смугою, близько 20 особин	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Центрально-Міський р-н., околиці селища Всебратьське, залишки старого вапнякового кар'єру, поруч з відвалом № 1 НКГЗК.	47,869131	33,272026	2009-2018	поодинокі особини на вапнякових відслоненнях	Приймачук (Тротнер) В.В.
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Тернівський р-н, заказник загально-державного значення «Балка Північна Червона»	48,101945	33,520975	2009-2017	на всій території балки	Приймачук (Тротнер) В.В. [1,3]
- // -	Дніпропетровська обл., Софіївський р-н, Макортовське водо-сховище, південний степовий схил, біля дамби	48,225317	33,773823	21.05.18	поодинокі особини	Тротнер В.В.
<i>Astragalus odessanus</i> Besser	Дніпропетровська обл., Широківський р-н. балка Мала Свистунова між с. Новолатівка і с. Новоселівка	47,4531,	33,16302	19.05.18, 26.05.18, 09.06.18	150 м ²	Тротнер В.В. [9]
- // -	- // -	47,45325	33,16252	- // -	102 м ²	- // -
- // -	- // -	47,45465	33,16196	- // -	1 207,27 м ²	- // -
- // -	- // -	7,45462	33,16168	- // -	94,38 м ²	- // -
- // -	- // -	47,45506	33,16035	- // -	540 м ²	- // -
- // -	- // -	47,45511	33,16017	- // -	305 м ² . Деякі особини мають висоту 175 см.	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Довгинцівський р-н, Солоне озеро, степовий схил	47,938891	33,460502	28.05.18	поодинокі особини на північному та південному схилах	Тротнер В.В.
<i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker Gawl.) Spreng	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Центрально-Міський р-н., околиці селища Всебратьське, залишки старого вапнякового кар'єру, поруч з відвалом № 1 НКГЗК.	47,868268	33,268418	2009, 2015	поодинокі особини на площі близько 15 м ²	Приймачук (Тротнер) В.В.
- // -	Дніпропетровська обл., Криворізький р-н, околиці с. Кіровка (з 2016 р. село називається Данилівка)	47,920034	33,168039	01.04.11	площа популяції близько 2 га (!)	Тротнер В.В. [4], Кучеревський В.В. [2]
<i>Caragana scythica</i> (Kom.) Rojark.	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, південно-західна околиця с. Зелене, балка Візирка	47,728630	33,224351	01.05.18	на правому схилі в гирлі балки.	- // -
- // -	- // -	47,729593	33,223028	10.06.18	на лівому схилі балки	Тротнер В.В.
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, західна околиця с. Зелене, залишки степового схилу поруч із залишками Катерининської залізниці	47,731703	33,225321	01.05.18	невеликий локалітет	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, північна околиця с. Зелене, балка Зелена, правий берег	47,744686	33,228982	05.05.18	великі локалітети	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, при в'їзді в м. Інгулець, урочище «Красна горка», правий берег р.Інгулець	47,717471	33,224576	09.05.18	площа локалітету 265,38 м ²	- // -
- // -	Межа Миколаївської обл. із Дніпропетровською обл.; дорога від залізничної станції Утішне до с. Великофедорівка (Щорбіно), балка Вінницька, поруч із садовим кооперативом «Южний» (Дніпропетровська обл.), правий схил балки	47,983804	32,996572	29.04.18	на правому схилі балки	- // -
<i>Chamaecytisus graniticus</i> (Rehmann) Rothm.	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, південна околиця с. Зелене, вул. Вереснева, степовий схил поруч з шосейною дорогою	47,722800	33,226898	01.05.18	2 невеликі локалітети на виходах вапняків	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, південно-західна околиця с.Зелене, балка Візирка, схили балки	47,43409	33,13251	01.05.18, 09.05.18, 13.05.18, 10.06.18	виходи вапняків, 1250 м ²	Тротнер В.В. [9]
- // -	- // -	47,4339,	33,13241	21.09.18	205 м ²	- // -
- // -	- // -	47,43378	33,13124	- // -	1117,5 м ²	- // -
- // -	- // -	47,726008	33,208222	- // -	6 810 м ² (на захід від Інгулецького сміттєзвалища)	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Широківський р-н., балка Мала Свистунова між с. Новоселівка та с. Новолатівка	47,45564	33,15536	05.05.18, 19.05.18,	50 м ²	Тротнер В.В.
- // -	- // -	47,46044	33,15355	26.05.18,	350 м ²	- // -
- // -	- // -	47,46057	33,15404	09.06.18	1865 м ²	- // -
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	Дніпропетровська обл., Широківський р-н., балка Макушина в околицях с. Новомиколаївка	47,783842	33,284936	25.03.18	поодинокі екземпляри	Тротнер В.В. [7]
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Інгулецький р-н, геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Скелеватські виходи»	47,825967	33,290386	11.03.17	близько 200 особин	Тротнер В.В.
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Тернівський р-н, заказник загально-державного значення «Балка Північна Червона»	48,100910	33,521506	2009-2018	по всій території рідко	Приймачук (Тротнер) В.В. [1,3]
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Саксаганський р-н, геологічна пам'ятка природи «Сланцеві скелі»	47,940513	33,388812	2005-2018	- // -	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Центрально-Миський р-н, геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Скелі МОДРу», лівий берег річки Інгулець	47,894388	33,308826	1989-2018	- // -	Тротнер (Приймачук) В.В. [1,3]

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Центральнo-Міський р-н., ж/м Карачуни, лівий і правий береги річки Інгулець, виходи гранітів і мігматитів	47,899943	33,283352	2005-2018	- // -	Приймачук (Тротнер) В.В.
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Центральнo-Міський р-н, правий і лівий береги р. Інгулець в районі «Гранд-каньйону»	47,829146	33,278279	2016-2018	на суглинках, поодинокі екземпляри	Тротнер В.В. [7]
- // -	Дніпропетровська обл., Криво-різький р-н, околиця с. Павлівка, правий і лівий береги р. Боковенька, пагорб Борисів лоб і балка Солонувата	правий берег від 47,985917 до 47,987936	правий берег від 33,010505 до 33,027261,	30.03.18	по всій території, щільність популяції сягає 72 особини на 1 м ²	Тротнер В.В.
- // -	- // -	лівий берег від 47,993572 до 47,990026	лівий берег від 33,023689 до 33,030371	07.04.18	- // -	- // -
- // -	Дніпропетровська область, Криво-різький р-н, західна околиця с. Христоворівка, правий берег р. Боковеньки, біля греблі водосховища	47,985310	33,070791	14.04.18	поодинокі екземпляри	- // -
<i>Cymbochasma borysthenica</i> (Pall. ex Schlecht.) Klokov et Zoz.	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, південно-західна околиця с. Зелене, балка Візирка, лівий схил балки	47,43404	33,13147	01.05.18	площа локалітету 735,29 м ² , максимальна кількість особин на 1 м ² – 75.	Тротнер В.В. [8]
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, урочище «Красна горка» на правому березі річки Інгулець	крайня північна точка 47,43019 крайня південна точка 47,4255	крайня північна точка 33,13261 крайня південна точка 33,13158	09.05.18, 13.05.18	площа 1-ї ділянки 809,25 м ² , 2-ї – 70 м ² , 3-ї – 84 м ² . Загальна площа – 963,25 м ² . Максимальна кількість особин на 1 м ² – 65.	Тротнер В.В. [8]
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, південно-західна околиця с. Зелене, балка Візирка, лівий схил балки, поруч з кар'єром «Візирка північна»	47,43354	33,12468	03.06.18, 10.06.18,	площа 20 м ²	Тротнер В.В. [8]
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, південно-західна околиця с. Зелене, балка Візирка, лівий схил балки	47,7260168	33,2183862	05.08.18	площа локалітету 75 м ²	- // -
<i>Genista scythica</i> Pacz.	Дніпропетровська обл., південна частина Центральнo-Міського району м. Кривого Рогу. Криво-різький Гранд-каньйон, правo-бережний відвал Південного ГЗКа, правий берег р. Інгулець	47,830386	33,279732	01.04.17, 26.07.17	оголення вапняків, поодинокі особини	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, південно-західна околиця с. Зелене, балка Візирна	47,729113	33,224030	01.05.18	лівий схил балки в гирловій частині, локалітет площею кілька м ²	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, південна околиця с. Зелене, вул. Вереснева, степовий схил поруч з шосейною дорогою	47,722800	33,226898	01.05.18	виходи вапняків, площа локалітету 59 040 м ²	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, північна околиця с. Зелене, балка Зелена, правий берег гирлової частини	47,744686	33,228982	05.05.18	виходи вапняків, площа 6 410 м ²	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Широківський р-н., геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Відслонення аркозових пісковиків», місцева назва «Біла скеля», геологічна назва «Латівські кварцити», правий берег р. Інгулець, на захід від с. Новолатівка	47,758685	33,229300	05.05.18	верхня частина схилу, виходи вапняків, площа локалітету близько 2 410 м ²	
<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Дзержинський р-н (з 2016 року – Металургійний р-н), між автотрасою і оптовим ринком	47,888663	33,379318	25.06.12	площа популяції 405 м ²	Тротнер В.В. [4]
<i>Gymnospermium odessanum</i> (DC.) Takht.	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Саксаганський р-н, геологічна пам'ятка природи «Сланцеві скелі»	47,939656	33,3879125	05.03.05; 07.05.07, 11.03.08, 19.03.08, 09.03.16	близько 44 м ²	Тротнер (Приймачук) В.В. [3,4,5,10]
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Саксаганський р-н, геологічна пам'ятка природи «Сланцеві скелі»	від 47,939656 до 47,9414025	від 33,3879125 до 33,3901012	2006-2015 рр. 10.04.17	знайдено і описано ще 7 локалітетів	Тротнер В.В. [4]
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Центрально-Міський р-н., ж/м Карачуни, лівий берег річки Інгулець, виходи гранітів і мігматитів	47,896564	33,2816219	25.03.17	5 особин	Тротнер В.В. [6]
<i>Iris pontica</i> Zapal.	Миколаївська обл., Снігурівський р-н, південна околиця села Афанасіївка, правий схил балки	47,015915	32,816262	13.07.16	кілька клонів	Тротнер В.В.
- // -	Миколаївська обл., Снігурівський р-н, південна околиця села Афанасіївка, лівий схил балки	47,016699	32,803506	13.07.16	популяція площею близько 2 407 м ²	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, південно-західна околиця с. Зелене, балка Візирна, лівий схил балки	47,729593	33,223028	01.05.18, 08.09.18	невеликі локалітети по всьому схилу	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, північна околиця с. Зелене, балка Зелена, правий берег	47,744686	33,228982	05.05.18, 10.06.18	по всій території поодинокі	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Дніпропетровська обл., Широківський р-н, балка Мала Свистунова між с. Новолатівка та с. Новоселівка	47,757806	33,277343,	19.05.18	невеликі локалітети у верхів'ях балки.	- // -
- // -	- // -	47,759742	33,270514	26.05.18	- // -	- // -
- // -	- // -	47,763044	33,270691	26.05.18	на правому схилі балки, біля насипної дамби через балку	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Широківський р-н, північна околиця с. Новомиколаївка, балка Макушина	47,7832886	33,284626	09.06.17	по всій території	Тротнер В.В. [7]
- // -	Межа Миколаївської та Дніпропетровської областей; балка Вінницька, між с. Великофедорівка (Щорбіно) (Миколаївська обл., Казанківський р-н) та садовим кооперативом «Южний» (Дніпропетровська обл., Криворізький р-н.)	47,983601	32,996263	29.04.18	правий схил балки, поодинокі особини	Тротнер В.В.
- // -	Кіровоградська обл., Петровський р-н, с. Іскрівка, правий берег греблі Іскрівського водосховища (на річці Інгулець)	48,207421	33,374045	07.10.18	Стежка від огорожі дамби водосховища вниз до джерела «Источник священо-мученика о. Николая», клон з 74 особин	- // -
<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Центральньо-Міський р-н, геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Скелі МОДРу», лівий берег річки Інгулець, поруч з природним джерелом	47,893485	33,307158	2004-2016	площа близько 10 м ²	Приймачук (Тротнер) В.В. [1,3]
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Саксаганський р-н, Саксаганський р-н, геологічна пам'ятка природи «Сланцеві скелі», правий берег старого русла р. Саксагань, у підніжжя скель	47,941038	33,388995	20.04.18	поодинокі особини	Тротнер В.В.
- // -	Дніпропетровська обл., Широківський р-н, геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Відслонення аркозових пісковиків», місцева назва «Біла скеля», геологічна назва «Латівські кварцити», правий берег р. Інгулець, на захід від с. Новолатівка	47,758933	33,230074	05.05.18	на протилежній від скелі стороні дороги, на узбіччі 3 екземпляри	
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l.	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Центральньо-Міський р-н, геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Скелі МОДРу», лівий берег річки Інгулець	47,894388	33,308826	1989-2018	по всій території	Тротнер (Приймачук) В.В. [1,3]

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Тернівський р-н, заказник загально-державного значення «Балка Північна Червона», на всій території заказника	Найбільший локалітет на правому березі балки 48,100545,	Найбільший локалітет на правому березі балки 33,509208,	2004, 2008, 2014, 2017	найбільший локалітет на правому березі у верхів'ях балки, ця територія не входить до складу заказника, але зарезервована під заповідання; площа 2,13 га	Приймачук (Тротнер) В.В. [1,3]
- // -	- // -	Менший локалітет на лівому березі балки біля дачного кооперативу 48,098732	Менший локалітет на лівому березі балки біля дачного кооперативу 33,525576		0,32 га	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Інгuleцький р-н, геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Скелеватські виходи»	47,825967	33,290386	11.03.17	близько 20 особин	Тротнер В.В.
- // -	Дніпропетровська обл., Криворізький р-н, правий берег р. Боковенька, північна околиця с. Павлівка пагорб «Борисів лоб»	47,987854	33,025225	07.04.18	по всій території	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Криворізький р-н., балка Солонувата, південна околиця с. Павлівка	47,975740	33,020421	07.04.18, 14.04.18	- // -	- // -
- // -	Межа Миколаївської обл. з Дніпропетровською обл., б. Вінницька, поруч із садовим кооперативом «Южний» (Дніпропетровська обл. Криворізький р-н). правий схил балки	47,983881	32,996144	07.04.18, 29.04.18	більше 1000 особин	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., південна частина Центрально-Міського району м. Кривого Рогу. Криворізький Гранд-каньйон, правобережний відвал Південного ГЗКа, правий берег р. Інгuleць.	47,830386	33,279732	01.04.17	поодинокі екземпляри, близько 20 особин	Тротнер В.В. [7]
- // -	Дніпропетровська обл., Широківський р-н., балка Мала Свистунова між с. Новолатівка та с. Новоселівка	47,759358	33,272890	19.05.18	у верхів'ях балки по лівому схилу	Тротнер В.В.
- // -	- // -	47,759810	33,271528		у верхів'ях площею близько 500м ²	- // -
- // -	- // -	47,758929	33,270548		у лівому відвершку балки площею близько 1240 м ²	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, південно-західна околиця с. Зелене, балка Візирка	47,728615	33,224423	10.05.18, 10.06.18	невеликий локалітет на правому схилі в гирлі балки	- // -
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr.	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Центрально-Міський р-н., околиці селища Всебратьське, залишки старого вапнякового кар'єру, поруч з відвалом № 1 НКГЗК. Територія постійно піддається засміченню побутовими відходами і періодично піддається випалюванню.	47,870021	33,270953		загальна площа популяції 25 444,89 м ² (2,54 га), локалітет 4 163,88 м ²	Приймачук (Тротнер) В.В.
- // -	- // -	47,869128	33,271211	- // -	3 119,35 м ²	- // -
- // -	- // -	47,868619	33,269156	- // -	3 729,26 м ²	- // -
- // -	- // -	47,869560	33,268026	- // -	13 290,01м	- // -
- // -	- // -	47,867492	33,268530	- // -	3 952,92м ²	- // -
- // -	- // -	47,867844	33,270553	- // -	918,73 м ²	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Центрально-Міський р-н., околиці житлового масиву Карачуни, лівий і правий береги річки Інгулець, виходи гранітів і мігматитів	47,897689	33,281947	2005-2018	невеликі локалітети	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Тернівський р-н, заказник загальнодержавного значення «Балка Північна Червона»	48,103265	33,521623	1989-2018	на всій території заказника	Приймачук (Тротнер) В.В. [1,3]
- // -	Дніпропетровська обл., Широківський р-н, геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Відслонення аркозових пісковиків», місцева назва «Біла скеля», геологічна назва «Латівські кварцити», правий берег р. Інгулець, на захід від с. Новолатівка	47,758685	33,229300	05.05.18	верхня частина схилу, виходи вапняків, поодинокі особини	Тротнер В.В.
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, південно-західна околиця с. Зелене, балка Візирка	47,728426	33,221713	10.05.18, 10.06.18, 15.08.18	на всій території	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, західна околиця с. Зелене	-47,730618	-33,225111	01.05.18	близько 680 м ² ,	- // -
- // -	- // -	47,725502	33,225772	- // -	6 260 м ²	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, північна околиця с. Зелене, балка Зелена, правий берег	47,744686	33,228982	05.05.18	на всій території поодинокі	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, при в'їзді в м. Інгулець, урочище «Красна горка»	47,717362	33,223792	09.05.18, 13.05.18	площа локалітету близько 10 480 м ²	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Широківський р-н., балка Мала Свистунова між с. Новолатівка та с. Новоселівка	47,768505	33,260843	19.05.18, 26.05.18, 09.06.18	на всій території поодинокі,	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	- // -	47,768447	33,261077	09.06.18	найбільший локалітет	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Криворізький р-н, балка Вінницька, між с. Велико-федорівка (Щорбіно) (Миколаївська обл., Казанківський р-н) та садовим кооперативом «Южний» (Дніпропетровська обл., Криворізький р-н)	47,983881	32,996144	29.04.18	правий схил балки, поодинокі екземпляри	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Довгинцівський р-н, Солоне озеро, степовий схил	47,938891	33,460502	28.05.18	поодинокі особини на північному та південному схилах	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., південна частина Центрально-Міського району м. Кривого Рогу. Криворізький Гранд-каньйон, правобережний відвал Південного ГЗКа, правий берег р. Інгулець.	47,827949,	33,276911	01.04.17	поодинокі особини по всій території	Тротнер В.В. [7]
- // -	Дніпропетровська обл., Широковський р-н., північна околиця с. Новомиколаївка, балка Макушина	47,7832886	33,284626	01.04.17, 09.06.17	по всій території	Тротнер В.В. [7]
- // -	Дніпропетровська область, Софіївський р-н, околиці села Макорти	48,229079	33,754568	20.05.06, 16.05.07, 21.05.18	близько 13 850 м ²	Тротнер В.В.
- // -	- // -	48,226069	33,766263	- // -	близько 19 870 м ²	- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Тернівський р-н, заказник загальнодержавного значення «Балка Північна Червона»	48,101923	33,521202	1989-2017	по всій території заказника	Приймачук (Тротнер) В.В. [1,3]
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Інгулецький р-н, геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Склеватські виходи»	47,825967	33,290386	11.03.17	близько 500 особин	Тротнер В.В.
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Інгулецький р-н, геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Оголення аркозових пісковіків», лівий берег р. Інгулець, напроти с. Матрьонівка	47,834021	33,339759	20.07.16	близько 100 особин	- // -
- // -	- // -	47,836480	33,337009	29.08.16	75 м ²	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Центрально-Міський р-н, геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Скелі МОДРу», лівий берег річки Інгулець	47,894388	33,308826	1983-2018	великі по всій території	Тротнер (Приймачук) В.В. [3]
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, південно-західна околиця с. Зелене, балка Візирка	47,729177	33,223387	01.05.18, 10.06.18 15.08.18, 02.09.18	по всій території,	Тротнер В.В.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	- // -	47,725858	33,207449	21.09.18	найбільший локалітет біля Інгулецького сміттєзвалища, площа 1567,83 м ²	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Інгулецький р-н м. Кривого Рогу, при в'їзді в м. Інгулець, урочище «Красна горка», правий берег р. Інгулець	47,717442	33,224624	09.05.18	виходи вапняків, поодинокі особини	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Широківський р-н, балка Мала Свистунова між с. Новолатівка та с. Новоселівка	47,766115	33,264885	26.05.18, 09.06.18	по правому схилу балки невеликі локалітети	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Центрально-Міський р-н, околиці ж/м Карачуни, лівий і правий береги річки Інгулець, виходи гранітів і мігматитів	47,903108	33,283754	2004-2018	по всій території	Тротнер (Приймачук) В.В.
- // -	- // -	47,903108	33,279397	- // -	- // -	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Центрально-Міський р-н, селище КДЗ, вул. Довженка, правий берег р. Інгулець	47,893722	33,279003	22.09.07, 18.07.13, 07.07.16, 19.07.17	площа локалітету 308 м ²	Тротнер В.В.
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Центрально-Міський р-н, дачний кооператив між селищем Всебратьське та селищем КДЗ, вул. Довженка, ділянка степового схилу біля дороги	47,881857	33,271292	22.09.07, 18.07.13, 19.07.17	площа локалітету 10 м ²	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Центрально-Міський р-н, затоплений гранітний кар'єр, південний борт, виходи гранітів, біля дороги	47,896787	33,281322	22.09.07, 18.07.13, 19.07.17	близько 30 особин	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Довгинцівський р-н, Солоне озеро, степовий схил	47,938891	33,460502	28.05.18	поодинокі особини на північному схилі	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Саксаганський р-н, Деконська петля, правий берег старого русла р. Саксагань	47,938289	33,388861	2004-2018	по всій території поодинокі	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., південна частина Центрально-Міського району м. Кривого Рогу. Криво-різький Гранд-каньйон, правобережний відвал Південного ГЗКа, правий берег р. Інгулець.	47,827096	33,277065	01.04.17,	по всій території поодинокі,	Тротнер В.В. [7]
		47,831197	33,282087	26.07.17	найбільший локалітет площею близько 278 м ²	
- // -	Дніпропетровська обл., Широківський р-н., північна околиця с. Новомиколаївка, балка Макушина	47,7832886	33,284626	01.04.17, 09.06.17	по всій території	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Кіровоградська обл., Петровський р-н, с. Іскрівка, правий берег греблі Іскрівського водосховища (на річці Інгулець)	48,205691	33,375417	07.10.18	північна околиця села, до 30 особин;	Тротнер В.В.
- // -	- // -	48,207668	33,374540	- // -	правий берег греблі Іскрівського водосховища, поодинокі особини	- // -
- // -	Кіровоградська обл., Петровський р-н, лівий берег річки Інгулець нижче греблі Іскрівського водосховища	48,207770	33,376739	07.10.18	в 125 м від греблі вниз по течії Інгульця	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Криворізький р-н, балка Солонувата, південна околиця с. Павлівка	47,975740	33,020421	14.04.18	по всій території	- // -
- // -	Дніпропетровська область, Криворізький р-н, західна околиця с. Христофорівка, правий берег р. Боковеньки, біля греблі водосховища	47,985310	33,070791	14.04.18	поодинокі екземпляри	- // -
- // -	Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг, Саксаганський р-н. Залізнична колія біля руїни навантажувального залізобетонного бункера, неподалік від шахти «Північна».	47,9451253	33,3914101	27.03.15	близько 20 особин на схилі залізничної колії	- // -
<i>Tulipa hypanica</i> Klokov et Zoz	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Центрально-Міський р-н, правий берег річки Інгулець, охоронна зона залізничного мосту Белелюбського, виходи залізистих кварцитів	47,8792701	33,3299956	09.05.18	близько 0,1 га	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Саксаганський р-н, геологічна пам'ятка природи «Сланцеві скелі», правий берег старого русла р. Саксагань	47,941977	33,392850	2004-2018	по всій території невеликі локалітети	- // -
- // -	- // -	47,942115	33,392800	- // -	найбільший локалітет неподалік «печери» – близько 300 екземплярів на 10 м ²	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., Центрально-Міський район м. Кривого Рогу, північно-східна околиця с. Рахманівка, виходи гірських порід	47,48345	33,15062	02.04.17	близько 30 екземплярів	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Тернівський р-н, балка Північна Червона	48,101923	33,521202	1989-2018	по всій території	Приймачук (Тротнер) В.В. [1, 3]
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Центрально-Міський р-н., околиці ж/м Карачуни, лівий берег річки Інгулець, виходи гранітів і мігматитів	47,896564	33,2816219	2004-2018	поодинокі особини	Тротнер В.В.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	- // -	47,903108	33,283754	25.03.17	поодинокі особини	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг. Центрально-Міський р-н., геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Скелі МОДРу», лівий берег річки Інгулець.	47,894388	33,308826	1983-2018	великі по всій території	Тротнер (Приймачук) В.В. [3]
- // -	- // -	47,888606	33,305432	- // -	найбільший локалітет, близько 500 особин	- // -
- // -	Дніпропетровська область, Криворізький р-н, правий берег р. Боковенька, північна околиця с. Павлівка	від 47,986059 до 47,987448	від 33,012979 до 33,024914	07.04.18	по всій території	Тротнер В.В.
- // -	Дніпропетровська область, Криворізький р-н, західна околиця с. Христофорівка, правий берег р. Боковеньки, біля греблі водосховища	47,985310	33,070791	14.04.18	поодинокі екземпляри	- // -
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Тернівський р-н, балка Північна Червона. Лісосмуга на лівому березі, у верхів'ях балки.	48,101292	33,508083	2009	площа популяції – кілька квадратних метрів	Приймачук В.В.
<i>Morchella steppicola</i> Zerova	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Жовтневий р-н, вул. Дишинського, буд. 17, приватна садиба поруч з шахтним вентилятором	47,985279	33,426600	01.04.17	поодинокі екземпляри на відвальних породах з безрудних кварцитів	- // -
- // -	Дніпропетровська обл., південна частина Центрально-Міського району м. Кривого Рогу. правобережний відвал Південного ГЗКа, Криворізький Гранд-каньйон	47,831582	33,283656	01.04.17	поодинокі екземпляри на суглинках	- // -

Література

1. Атлас природно-заповідного фонду м. Кривого Рогу. Кривий Ріг, 2017, 20 с.
2. Кучеревський В.В., Баранець М.О., Сіренко Т.В., Шоль Г.Н. *Bulbocodium versicolor* (Ker Gawl.) Spreng. на Правобережному степовому Придніпров'ї (хорологія, біоморфологія, структура популяцій). *Вісті біосферного заповідника «Асканія-Нова»*, 2012, 14: 456–464.
3. Приймачук В. *Навчальне краєзнавство в роботі сучасного вчителя*. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2007, 120 с.
4. Тротнер (Приймачук) В.В. Знахідки рідкісних видів рослин на Криворіжжі. *Питання степового лісознавства та лісової рекультивациі земель*, 2016, 45: 60–67.
5. Тротнер (Приймачук) В.В. Голонасінник одеський (*Guttoperitium odessanum* (DC.) Takht.) (Berberidaceae) на Дніпропетровщині. У зб.: *Заповідна справа у Степовій зоні України: праці Всеукраїнської науково-практичної конференції* (до 90-річчя від створення надморських заповідників, с. Урзуф, 14–15 березня 2017 р.). Київ, 2017, с. 165–169.
6. Тротнер (Приймачук) В.В. Нова знахідка *Gymnosperitium odessanum* (DC.) Takht. (Berberidaceae) у флорі Дніпропетровщини У зб.: *XIV з'їзд Українського ботанічного товариства* (Київ, 25–26 квітня 2017 р.). Київ, 2017, с. 27.
7. Тротнер В.В. Перспективні для заповідання території Південного Криворіжжя. У зб.: *Біорізноманіття: теорія, практика та методичні аспекти вивчення у загальноосвітній та вищій школі: матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 80-річчю з дня заснування кафедри ботаніки, екології та методики навчання біології Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Коро-*

- ленка (Полтава, 2–3 листопада 2017 р.). Полтава: ФОП: Гаража Ф.М., 2017, с. 197–200.
8. Тротнер В.В. Нові знахідки *Symbochasma borysthena* (Pall. ex Schlecht.) Klokov et Zoz на півдні Дніпропетровщини. У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин: матеріали V Міжнародної наукової конференції* (Херсон, 25–28 червня 2018 р.). Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 2018, с. 179–181.
9. Тротнер (Приймачук) В.В. Знахідки *Astragalus odessanus* Besser та *Chamaecytisus graniticus* (Rehmann) Rothm. на Дніпропетровщині. У зб.: *Фундаментальні та прикладні аспекти інтродукції рослин у реаліях євроінтеграції: матер. Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю Національної академії наук України*. Київ: Ліра-К, 2018, с. 138–139.
10. *Червона книга Дніпропетровської області. Рослинний світ*. Ред. А.П. Травлев. Донецьк, 2010, 242 с.

Тротнер (Приймачук) Вікторія Василівна
Криворізький професійний гірничо-металургійний ліцей,
Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг

ЗНАХІДКА РОСЛИНИ, ЗАНЕСЕНОЇ ДО РЕЗОЛЮЦІЇ 6 БЕРНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ, *ECHIAM RUSSICUM* J.F. GMEL. (BORAGINACEAE) У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Матеріали зібрані під час маршрутних обстежень, які проводились автором у 2018 році на території Криворіжжя (Дніпропетровська обл.).

Синяк руський (*Echium russicum* J.F. Gmel.) – причорноморський ендемік, Центральньо-Євразійський вид. Занесений до II та IV додатків Директиви 92/43/EEC (оселищної Директиви) та Резолюції 6 Бернської конвенції (Nowe stanowisko...). *E. russicum* поширений у Центральній та Східній Європі, на Балканському півострові, на Кавказі та в Анатолії (USDA, ARS, Національна програма генетичних ресурсів 2010). Зокрема, в таких європейських країнах – Австрія, Боснія і Герцеговина, Болгарія, Чеська Республіка, Угорщина, Польща, Російська Федерація (Центральньо-Європейська частина), Сербія, Словаччина. У Сербії росте на заході та на сході країни. У Польщі виявлений лише у двох локалітетах на річці Буг. У Словаччині цей вид зустрічається в 16 локалітетах. Нещодавно був знайдений в Австрії в одній місцевості біля кордону з Угорщиною (Biblioteka monitotingu...).

Занесений як вимираючий вид до польської Червоної книги (категорія CR) (Biblioteka monitotingu...; Nowe stanowisko...). У Сербії та Російській Федерації йому надана категорія «ймовірно під загрозою». В Угорщині вид занесений до переліку видів, що знаходяться під загрозою зникнення та захищений національним законодавством. У Болгарії цей вид вважається вразливим (категорія B2ab -III) і охороняється національним законодавством. У Чеській Республіці це вимираючий вид. В Австрії – зникаючий. В Словаччині – вимираючий вид, що росте в 9 сайтах Natura 2000 (Biblioteka monitotingu...). У 2015 році був знайдений у Греції (Vladimirov at all., 2015). Загрози існуванню *E. russicum* – випас худоби, інтенсифікація сільського господарства, видобуток корисних копалин, затоплення територій, викошування, руйнування ґрунтів. Необхідні належні заходи збереження та

охорони для запобігання подальшого зниження чисельності, особливо в північно-західній частині його ареалу (Бернхардт і др., 2011).

В Республіці Молдова трапляється рідко по всій території. Росте на степових схилах, галявинах та узліссях. Потребує включення до списку видів, що охороняються державою (Шабанова і др., 2013).

В Україні поширений майже по всій території. Лікарська, косметична, декоративна, медоносна, фарбувальна, кормова рослина. Занесений до Офіційних переліків регіонально рідкісних рослин 9 областей (Баточенко, 2015; Кагало, Скібіцька, 2002; Коротченко, Антоненко, 2015; Офіційні переліки..., 2012).

На Дніпропетровщині цей вид є зникаючим (Офіційні переліки..., 2012; Червона книга..., 2010). У літературних джерелах наведено наступні локалітети даного виду: Дніпропетровський р-н (ок. м. Дніпропетровська, Акінфієв, 1889), Новомосковський р-н (ок. с. Андріївка, Тарасов та ін., 1988, Таранець, 1995!), Криворізький р-н (балка «Приворотна», Кучеревський, 1985!), П'ятихатський р-н (ок. с. Волочаївка, Кучеревський, 1985!), Софіївський р-н (ок. с. Сергіївка, балка Петриківська, Кучеревський, 1985!). Популяції малочисельні, локальні, внаслідок руйнування місць зростання та рекреації. Потребує виявлення віцілих місцезнаходжень та їх заповідання.

Під час маршрутних обстежень 28.05.18 р. ми знайшли новий локалітет в межах м. Кривого Рогу Дніпропетровської області (Тротнер, 2018). Він знаходиться в Довгинцівському р-ні міста, на околиці селища Цементників, в верхів'ях балки Калетіна. Поодинокі особини на лівому схилі балки. Координати 47°56'18,8" N 33°27'37" E. Гербарні зразки передані до гербарію Інституту ботаніки імені М. Г. Холодного НАН України (KW). Частина гербарних зразків зберігається у власному гербарії автора. У колекції та гербарії Криворізького ботанічного саду НАНУ *E. russicum* відсутній.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Echium russicum</i> J.F. Gmel.	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Довгинцівський р-н, околиці селища Цементників, верхів'я балки Калетіна	47,56188	33,2737	28.05.18 р.	поодинокі особини на лівому схилі балки	Тротнер В.В.[6]

Література

1. Баточенко В.М. *Судинні рослини*. У кн.: Шовган Ю.А., Барнович Т.І., Баточенко В.М., Башта А.-Т.В., Пірогов М.В., Лобачевська О.В. *Літопис природи національного природного парку «Північне Поділля»*. Т. 3. Броди: НПП «Північне Поділля», 2015, с. 91–136.
2. Бернхардт К., Досталова А., Кіралі Г., Петрова А. *Echium russicum*. Червоний список загрозливих видів МСОП, 2011, available at: <http://www.iucnredlist.org/details/162105/1>.
3. Кагало О., Скібіцька Н. Флоросоцологічна оцінка каньйону р. Смотрич як частини заповідного ядра національного природного парку «Подільські Товтри». *Вісник Львівського університету. Серія біологічна*, 2002, 31: 55–65.
4. Коротченко І.А., Антоненко С.І. Аналіз переліків видів судинних рослин, які охороняються на території різних областей України. У зб.: *Рослинний світ у Червоній низі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин: матеріали V Міжнародної конференції* (Херсон, 25–28 червня 2018 р.). Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 2018, с. 7–10.
5. *Офіційні переліки регіонально рідкісних рослин адміністративних територій України (довідкове видання)*. Укладачі: Т.Л. Андрієнко, М.М. Перегрим. Київ: Альтер-прес, 2012, 148 с.
6. Тротнер В.В. Знахідки *Onosma macrochaeta* Klokov & Dobroc. та *Echium russicum* J.F. Gmel. (Boraginaceae) в Миколаївській і Дніпропетровській областях. У зб.: *Теоретичні та прикладні аспекти вивчення, збереження та збагачення фіторізноманіття у науково-дослідних установах та навчальних закладах України: матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 5-річчю заснування Хорольського ботанічного саду* (м. Хорол, 2018 р.). Полтава: ФОП Гаража М.Ф., 2018, с. 86–88.
7. *Червона книга Дніпропетровської області. Рослинний світ*. Ред. А.П. Травлев. Донецьк, 2010, 242 с.
8. Шабанова Г.А., Изверская Т.Д., Гендов В.С. Флора и растительность Буджакских степей в пределах Республики Молдова. В сб.: *Ботанические чтения*. Ишим: ИГПИ им. П.П. Ершова, 2013, с. 157–159.
9. *Biblioteka monitoringu srodowiska*, available at: http://siedliska.gios.gov.pl/images/pliki_pdf/publikacje/poje-dyncze_metodyki_dla_gat_roslin/mijowiecczerwony-Echium-russicum.pdf
10. *Nowe stanowisko zmiowca czerwonego Echium russicum J.F. Gmel. na Wyżynie Zachodniowołyńskiej*, available at: http://panel.iop.krakow.pl/uploads/wydawnictwa_artykuly/19ce711b7214b66ed29546d3c496481e698f329e.pdf
11. Vladimirov V., Dane F., Tan K. *Echium russicum* J.F. Gmel in Greece. New floristic records in the Balkans: 28. *Phytologia Balcanica*, 2015, 21(3): 397–399.

Трубко Тетяна Василівна
 Часовоярська загальноосвітня
 школа I-III ступенів № 15
 Бахмутської районної ради Донецької області

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В ОБЛАСТЯХ СТЕПОВОЇ ЗОНИ

Матеріал зібраний під час експедицій, які проводились у 2010–2018 роках у рамках виконання учнівських проектів Малої академії наук «Рідкісні та зникаючі види флори в м. Часів Яр Донецької області». Результатом експедицій стало створення у 2013 році та доповнене у 2018 році збірки «Червона книга м. Часів Яр (рослини)» та карти локалітетів рідкісних і зникаючих видів флори, яка використовується як наочний посібник на уроках біології та в позакласній роботі.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигратній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Crocus reticulatus</i> Stev. ex Adams	м. Часів Яр, мікрорайон «Східний», район залізничної зупинки «Вальянівка», ділянка вздовж залізної дороги Попасна-Краматорськ	48,604636 48,601933	37,881637 37,882419	01.03.2018	Ділянка площею 14 м ²	Трубко Т.В.
<i>Pulsatilla patens</i> Mill	с. Жемчужний (зараз вул. Жемчужна м. Часів Яр), район між рудником «Блок-9» та селищем Жемчужний, узлісся листяного лісу	48,543653	37,841974	25.04.2010 16.04.2018		Трубко Т.В.
<i>Anemone nemorosa</i> L.	Мікрорайон «Східний», балка Довга, східні ділянки виходу крейди на поверхню	48,582461	37,903152	25.04.2018	3 мікрорайону «Східний» йти до каналського лісу, від узлісся наліво до кінця лісу, далі праворуч до крейдяних гір, зліва третій розпадок. 18 особин на 1 м ²	Трубко Т.В., Кудрявих Т.Т.
<i>Fritillaria meleagroides</i> Patrin ex Schult. et Schult. f.	Мікрорайон «Східний», балка Довга, поляни байрачного лісу	48,582005	37,888069	12.06.2012 26.05.2018	2 особини на 1 м ²	Трубко Т.В.
<i>Stipa tirsia</i> Steven	Мікрорайон «Східний», кавальєр каналу «Сіверський Донець-Донбас»	48,592252	37,869429	Червень–липень 2018	Ділянка праворуч від мосту через канал «Сіверський Донець-Донбас», близько 50 м ²	- // -
	Ділянка степу справа від траси Часів Яр-Бахмут перед в'їздом у с. Хромове	48,601221	37,941613		Близько 2 га	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Adonis vernalis</i> L.	Мікрорайон «Східний», балка Довга, схили крейдяних гір	48,581298	37,895610	10.04.2014, 25.03.2018	Крейдяний схил площею 8×20 м ² . На цій ділянці у 2014 році виявлено 103 особини.	Трубeko Т.В., Кудрявих Т.Т., Кудрявих В.Т.
<i>Tulipa quercitorum</i> L.	Балка Довга, район оздоровчого табору «Часовоярець»; мікрорайон «Східний» – листяний ліс за ПТУ-77; район ботанічної пам'ятки природи «Рідкодуб'я»	48,578909	37,857627	20.05.2018	27 особин на 1м ²	Трубeko Т.В.
- // -	- // -	48,597545	37,887550	- // -	32 особини на 1м ²	- // -
- // -	- // -	48,605903	37,851576	- // -	30 особин на 1 м ²	- // -
<i>Tulipa biflora</i> Pall.	Район ботанічної пам'ятки природи «Рідкодуб'я»	48,604289	37,844657	26.05.2012	Розсіяно	Трубeko Т.В., Печериця М.І.
<i>Gladiolus tenuis</i> M.Bieb.	Мікрорайон «Східний», балка Довга, листяний ліс «Канальський»	48,580853	37,889112	16.05.2013	Поодинокі на галявинах	Трубeko Т.В.
<i>Paeonia tenuifolia</i> L.	Мікрорайон «Східний» балка Довга, ділянки виходу крейди на поверхню	48,580968	37,894663	10.05.2012 30.04.2018	З мікрорайону «Східний» йти до Канальського лісу, від узлісся ліворуч до кінця лісу, далі праворуч до крейдяних гір, праворуч по схилу крейдяних гір на узліссях байрачного лісу	Трубeko Т.В., Сітьков І.П.

Література

1. *Определитель высших растений Украины*. Гол. ред. Ю.Н. Прокудин. Київ: Наук. думка, 1987, 548 с.
2. Сытник К.М., Шеляг-Сосонко Ю.Р. *Редкие и исчезающие растения и животные Украины*. Киев: Наук. думка, 1988, 256 с.

Тупіков Андрій Ігорович
НПП «Дворічанський», смт Дворічна

ЗНАХІДКИ ВИДІВ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, В ХАРКІВСЬКІЙ ТА ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТЯХ

Публікація містить короткі відомості щодо зустрічей видів рослин, включених до третього видання Червоної книги України. Наведені дані були зібрані впродовж польових сезонів із 2003 по 2017 р.

Координати місць знахідок визначались різними методами. Власні дані щодо зустрічей видів у більшості збирались за допомогою ручного GPS-навігатора та мають географічну похибку місцезнаходження до

10 м. Щодо інших респондентів – визначення відбувалось за допомогою онлайн-сервісу GoogleMaps або QGIS та може містити похибку в географічному розташуванні до 500 м. Більша частина даних публікується вперше. Дані з території Дворічанського району Харківської області наведені у відповідних томах Літопису природи національного природного парку «Дворічанський».

Вид	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
	широта	довгота		
<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	38,042248	48,928775	2017	Тупіков А.
- // -	37,862819	48,886210	2017	- // -
- // -	37,756517	48,921444	2017	- // -
- // -	37,665458	49,019438	2017	- // -
- // -	37,404734	49,110270	2017	- // -
- // -	37,714343	49,856485	2017	- // -
- // -	37,665741	49,808555	2017	- // -
- // -	37,104880	49,281804	2017	- // -
- // -	36,340729	49,649078	2017	- // -
- // -	36,334506	49,604961	2017	- // -
<i>Hyacinthella pallasiana</i> (Steven) Losinsk.	37,717593	48,739261	2017	- // -
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	37,637808	48,773752	2017	- // -
- // -	37,646949	48,769566	2017	- // -
- // -	37,674587	48,759425	2017	- // -
- // -	37,725431	48,772288	2017	- // -
- // -	37,707734	48,758083	2017	- // -
- // -	37,689259	48,744346	2017	- // -
- // -	37,723130	48,740037	2017	- // -
- // -	37,761239	48,738763	2017	- // -
- // -	37,674786	48,664982	2017	- // -
- // -	37,445508	48,636733	2017	- // -
- // -	37,484508	48,666233	2017	- // -
<i>Fritillaria meleagroides</i> Patrín ex Schult. & Schult. f.	37,134104	49,296747	2017	- // -
- // -	37,131272	49,305381	2017	- // -
- // -	37,708762	49,849367	2017	- // -
- // -	37,700522	49,845963	2017	- // -
- // -	37,653075	49,797984	2017	- // -

Вид	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
	широта	довгота		
- // -	37,399707	49,109199	2017	- // -
- // -	37,404846	49,107836	2017	- // -
- // -	36,332838	49,626044	2017	- // -
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov & Zoz	37,758424	48,749093	2017	- // -
- // -	37,719629	48,693261	2017	- // -
- // -	37,731645	48,639522	2017	- // -
- // -	37,644269	48,680767	2017	- // -
- // -	37,547924	48,681418	2017	- // -
- // -	37,481954	48,666180	2017	- // -
- // -	37,440069	48,633858	2017	- // -
- // -	37,652897	48,709071	2017	- // -
- // -	37,676329	48,726116	2017	- // -
- // -	37,677101	48,783778	2017	- // -
- // -	37,507757	48,784004	2017	- // -
- // -	37,518057	48,772127	2017	- // -
- // -	37,513079	48,803201	2017	- // -
- // -	37,523378	48,945121	2017	- // -
- // -	37,570070	48,922398	2017	- // -
- // -	37,404846	49,009231	2017	- // -
- // -	37,356352	48,994591	2017	- // -
- // -	37,409332	49,093924	2017	- // -
- // -	37,109568	49,279413	2017	- // -
- // -	37,127979	49,303960	2017	- // -
- // -	36,324996	49,621684	2017	- // -
- // -	37,530018	49,368140	2017	- // -
- // -	37,533795	49,420205	2017	- // -
- // -	36,281314	50,087648	2017	- // -
- // -	37,579332	49,951293	2017	- // -
- // -	37,643447	49,902945	2017	- // -
- // -	37,649970	49,888017	2017	- // -
- // -	37,757774	49,980168	2017	- // -
- // -	36,563104	50,073758	2017	- // -
- // -	36,571773	50,092319	2017	- // -
- // -	36,115347	50,062905	2017	- // -
- // -	36,222635	50,085876	2017	- // -
- // -	37,713515	48,583963	2017	- // -
- // -	37,699954	48,454911	2017	- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	37,634186	48,579364	2017	- // -
- // -	37,678790	48,662362	2017	- // -
- // -	37,730546	48,667010	2017	- // -
- // -	37,772946	48,720719	2017	- // -
- // -	37,761016	48,739034	2017	- // -
- // -	37,747068	48,745119	2017	- // -
- // -	37,715997	48,738978	2017	- // -
- // -	37,698574	48,741270	2017	- // -

Вид	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
	широта	довгота		
-// -	37,680850	48,748797	2017	-// -
-// -	37,679820	48,756522	2017	-// -
-// -	37,692351	48,761869,	2017	-// -
-// -	37,710075	48,758021	2017	-// -
-// -	37,665529	48,736544	2017	-// -
-// -	37,656088	48,718369	2017	-// -
-// -	37,620377	48,685166	2017	-// -
-// -	37,486613	48,665701	2017	-// -
-// -	37,536435	48,807435	2017	-// -
-// -	37,563557	48,804835	2017	-// -
-// -	37,974643	48,748640	2017	-// -
-// -	37,813496	48,868786	2017	-// -
-// -	37,591916	48,995091	2017	-// -
-// -	37,637149	49,031120	2017	-// -
-// -	37,587539	49,028869	2017	-// -
-// -	37,394295	48,983118	2017	-// -
-// -	37,392192	48,993510	2017	-// -
-// -	37,140545	49,276866	2017	-// -
-// -	36,693796	49,453273	2017	-// -
-// -	36,560460	50,079521	2017	-// -
-// -	36,590801	50,085607	2017	-// -
-// -	37,705012	49,966669	2017	-// -
-// -	37,716363	49,950006	2017	-// -
-// -	37,682160	49,965661	2017	-// -
-// -	37,675079	49,996624	2017	-// -
-// -	37,623752	50,029635	2017	-// -
-// -	37,845195	50,008320	2017	-// -
-// -	37,798246	49,788664	2017	-// -
-// -	37,781959	49,774684	2017	-// -
-// -	37,652334	49,800895	2017	-// -
-// -	37,642217	49,846875	2017	-// -
-// -	37,481424	49,664029	2017	-// -
-// -	37,639074	49,241767	2017	-// -
-// -	37,677311	49,125888	2017	-// -
-// -	36,433071	50,104041	2017	-// -
-// -	36,103170	50,085306	2017	-// -
-// -	37,684188	48,442976	2017	-// -
-// -	37,675777	48,419769	2017	-// -
-// -	37,456974	48,635574	2017	-// -
-// -	37,536989	48,678607	2017	-// -
<i>Stipa pennata</i> L.	37,667884	48,725636	2017	-// -
-// -	37,665023	48,762366	2017	-// -
-// -	37,564687	48,805545	2017	-// -
-// -	37,641519	48,583048	2017	-// -
-// -	37,661689	48,719476	2017	-// -

Вид	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
	широта	довгота		
- // -	37,984112	48,748376	2017	- // -
- // -	37,669039	49,916908	2017	- // -
- // -	37,796755	49,788132	2017	- // -
- // -	36,610617	50,115095	2017	- // -
- // -	37,636623	49,797806	2017	- // -
- // -	37,663209	49,810367	2017	- // -
- // -	35,486561	49,390229	2017	- // -
<i>Artemisia hololeuca</i> M. Bieb. ex Besser	37,682842	49,994831	2017	- // -
- // -	37,674265	49,836164	2017	- // -
- // -	37,683932	48,659789	2017	- // -
- // -	37,707267	48,666415	2017	- // -
<i>Onosma tanaitica</i> Klokov	37,707527	48,666463	2017	- // -
- // -	37,686391	48,660369	2017	- // -
- // -	37,756488	48,717959	2017	- // -
- // -	37,718722	48,738511	2017	- // -
- // -	37,687823	48,744256	2017	- // -
- // -	37,683725	48,757130	2017	- // -
- // -	37,623815	48,774329	2017	- // -
- // -	37,668269	49,813102	2017	- // -
- // -	37,682152	49,994218	2017	- // -
- // -	37,726183	49,873739	2017	- // -
<i>Alyssum gymnopodium</i> P.Smirn.	37,726441	49,873801	2017	- // -
- // -	37,674341	49,836200	2017	- // -
- // -	37,684637	49,989957	2017	- // -
<i>Matthiola fragrans</i> Bunge	37,684562	49,990413	2017	- // -
- // -	37,681279	49,964663	2017	- // -
- // -	37,726318	49,873575	2017	- // -
- // -	37,675463	49,838146	2017	- // -
- // -	37,649783	49,800359	2017	- // -
- // -	37,686267	48,660172	2017	- // -
- // -	37,714076	48,666606	2017	- // -
- // -	37,720613	48,738439	2017	- // -
- // -	37,639302	48,767933	2017	- // -
- // -	37,495577	49,014128	2017	- // -
<i>Hyssopus cretaceus</i> Dubjan.	37,684277	48,660019	2017	- // -
- // -	37,719403	48,665773	2017	- // -
- // -	37,756043	48,717932	2017	- // -
- // -	37,722741	48,738937	2017	- // -
- // -	37,710381	48,736843	2017	- // -
- // -	37,689911	48,759197	2017	- // -
- // -	37,662187	48,760810	2017	- // -
- // -	37,619014	48,774020	2017	- // -
- // -	37,631155	49,780008	2017	- // -
- // -	37,643600	49,797491	2017	- // -
- // -	37,653428	49,804167	2017	- // -

Вид	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
	широта	довгота		
- // -	37,668191	49,813417	2017	- // -
- // -	37,675401	49,828175	2017	- // -
- // -	37,675444	49,838832	2017	- // -
- // -	37,726130	49,873357	2017	- // -
- // -	37,734198	49,884254	2017	- // -
- // -	37,679009	49,923227	2017	- // -
- // -	37,681326	49,965481	2017	- // -
- // -	37,683901	49,989713	2017	- // -
- // -	37,498237	49,016704	2017	- // -
<i>Adonis vernalis</i> L.	37,735787	49,889042	2017	- // -
- // -	37,726142	49,872862	2017	- // -
- // -	37,794120	49,786837	2017	- // -
- // -	37,782318	49,774450	2017	- // -
- // -	37,663185	49,810175	2017	- // -
- // -	37,647735	49,797240	2017	- // -
- // -	37,627780	49,918366	2017	- // -
- // -	37,577612	49,815742	2017	- // -
- // -	37,543194	49,886026	2017	- // -
- // -	37,480606	49,664360	2017	- // -
- // -	37,640530	49,246023	2017	- // -
- // -	37,974366	48,748666	2017	- // -
- // -	37,611173	48,960979	2017	- // -
- // -	37,591303	48,995765	2017	- // -
- // -	37,542981	48,990838	2017	- // -
- // -	37,360974	48,994456	2017	- // -
- // -	37,682453	48,747633	2017	- // -
- // -	37,688976	48,743926	2017	- // -
- // -	37,717343	48,740020	2017	- // -
- // -	37,732063	48,741987	2017	- // -
- // -	37,716291	48,724042	2017	- // -
- // -	37,763048	48,719526	2017	- // -
- // -	37,748435	48,710890	2017	- // -
- // -	37,675844	48,665195	2017	- // -
- // -	37,655502	48,679223	2017	- // -
- // -	37,656707	48,719004	2017	- // -
- // -	37,664281	48,727681	2017	- // -
- // -	37,666234	48,734645	2017	- // -
- // -	37,750048	48,664018	2017	- // -
- // -	37,537144	48,678426	2017	- // -
- // -	37,530021	48,660925	2017	- // -
- // -	37,521490	48,787595	2017	- // -
- // -	37,563590	48,804811	2017	- // -
- // -	37,593459	48,993774	2017	- // -
- // -	37,575692	49,006204	2017	- // -
- // -	37,629744	49,008991	2017	- // -

Вид	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
	широта	довгота		
- // -	36,611663	50,114824	2017	- // -
- // -	35,503126	49,395704	2017	- // -
<i>Adonis wolgensis</i> Steven	37,642361	48,767049	2017	- // -
- // -	37,672659	48,757374	2017	- // -
- // -	37,684547	48,746509	2017	- // -
- // -	37,698151	48,741188	2017	- // -
- // -	37,708107	48,668472	2017	- // -
- // -	37,664316	48,727662	2017	- // -
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill.	36,705859	49,499138	2017	- // -
- // -	37,307715	49,923587	2017	- // -
<i>Scrophularia cretacea</i> Fisch. ex Spreng.	37,682758	48,660507	2017	- // -
- // -	37,690010	48,662604	2017	- // -
- // -	37,702241	48,666317	2017	- // -
- // -	37,712438	48,667005	2017	- // -
- // -	37,720738	48,738263	2017	- // -
- // -	37,727604	48,739933	2017	- // -
- // -	37,687221	48,744595	2017	- // -
- // -	37,677039	48,755305	2017	- // -
- // -	37,689613	48,758714	2017	- // -
- // -	37,657255	48,760737	2017	- // -
- // -	37,621507	48,772533	2017	- // -
- // -	37,612312	48,995657	2017	- // -
- // -	37,647603	49,799083	2017	- // -
- // -	37,669790	49,815092	2017	- // -
- // -	37,675155	49,822983	2017	- // -
- // -	37,497079	49,01698	2017	- // -
<i>Morchella steppicola</i> Zerova	37,651059	48,766243	2017	- // -
- // -	37,684726	48,746410	2017	- // -
- // -	37,669448	48,670769	2017	- // -

Тюх Юрій Юрійович,
Нірода Тетяна Михайлівна
Національний природний парк «Синеvir»

ВИДИ РОСЛИН ТА ГРИБІВ, ВКЛЮЧЕНІ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, ЯКІ ЗНАЙДЕНІ ЗА ОСТАННІ ДЕСЯТЬ РОКІВ НА ТЕРИТОРІЇ НПП «СИНЕВИР»

Базовим кроком у забезпеченні охорони рідкісних видів рослин є інвентаризація цих видів та їх угруповань. Вирішення проблем охорони і ведення охоронного режиму неможливе без детального дослідження всіх компонентів біоценозів, у тому числі грибів [1]. Проблеми збереження та охорони живих організмів були і залишаються досить актуальними на сьогоднішній день, оскільки це регламентує міжнародне, національне та регіональне законодавство. Тому, виходячи з цих завдань, наводимо дані про місцезнаходження нових видів рослин і грибів, занесених до Червоної книги України, тобто національно-го рівня охорони.

Матеріали зібрані під час експедиційних досліджень у період 2011–2017рр. У 2011 році під час дослідження флори НПП «Синеvir» науковцями інституту ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України Зиман С. М., Булах О. В, та НПП «Синеvir» Тюх Ю. Ю. на г. Негровець було знайдено та досліджено два види рідкісних рослин: *Campanula kladniana* (Schur) Witasek, *Aquilegia transsilvanica* Schur.

Пізніше, у 2012–2013 рр. під час дослідження букових пралісів НПП «Синеvir» науковцями інституту ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України І. О. Дудкою, С. М. Зиман, П. М. Устименком, Д. В. Дубиною разом зі співробітником наукового відділу НПП «Синеvir» Яремою М. Ю. було досліджено ще два рідкісних види: *Gentiana laciniata* Kit ex Kanitz, *Coeloglossum viride* L.. Крім того, І. О. Дудкою знайдено та визначено рідкісний для НПП «Синеvir» вид гриба *Anthurus archeri* (Berk. et M.A. Curtis) E. Fish.

Щорічно в НПП «Синеvir» проводяться дослідження на постійних пробних площах, які закладені у 2012 р. по обліку шапкових грибів-макроміцетів. У 2014 році науковим співробітником Ніродою Т. М. знайдено рідкісний вид гриба на ППП № 1 *Strobilomyces strobilaceus* (Scop.) Berk, та у 2016 р. аспіранткою Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка Щербаквою Ю. В, яка проводила дослідження по вивченню грибів-дискомицетів на території НПП «Синеvir», підтвердила знахідку у Вільшанському ПОНДВ. Інші види рідкісної флори та мікобіоти, які вказані в таблиці були знайдені на ділянках території НПП «Синеvir».

Вид	Місце знахідки	X	Y	Дата	Автор/автори
<i>Anthurus archeri</i> (Berk. et M.A. Curtis) E. Fish	Квасовецьке ПОНДВ, ур Товстий	48,388490	23,744679	19.08.2013	Дудка І.О
<i>Mutinus ravenelii</i> (Berk. et M.A. Curtis) E. Fish	Син-Полянське ПОНДВ, ур. Канч	48,557893	23,723199	25.08.2013	Тюх С.
-//-	Негровецьке ПОНДВ ур. Береги, околиці с. Синеvir	48,481170	23,611170	29.08.2013	Нірода Т.М
<i>Strobilomyces strobilaceus</i> (Scop.) Berk	Квасовецьке ПОНДВ, ур. Фурино, буковий ліс	48,71778	24,15722	20.08.2014	Нірода Т.М
-//-	Вільшанське ПОНДВ, ур. Гуколаня, листяний ліс на ґрунті	48,39056	23,65472	21.09.2016	Щербаквою Ю.В
<i>Clavariadelphus pistillaris</i> (L.) Donk	Негровецьке ПОНДВ, ур. Васильова листяний ліс на ґрунті	48,483901	23,612886	21.08.2017	Нірода Т.М.,
<i>Campanula kladniana</i> (Schur) Witasek	НПП «Синеvir», г. Негровець	48,497951	23,713995	21.07.2011	Зиман С.М, Тюх Ю.Ю.

Вид	Місце знахідки	X	Y	Дата	Автор/автори
<i>Gentiana laciniata</i> Kit ex Kanitz	Колочавське ПОНДВ, г. Дарвайка	48,483303	23,765150	06.06.2012	Ярема М.Ю.
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich	Околиці турбази «Кам'янка»	48,541811	23,597823	13.06.2014	Тюх Ю. Ю.
<i>Coeloglossum viride</i> L.	Квасовецьке ПОНДВ, ур. Босова	48,388205	23,706957	26.07.2012	Устименко П.М., Дубина В.Д
<i>Aquilegia transsilvanica</i> Schur	г. Негровець	48,499414	23,697727	12.07.2011	Зиман С. М., Булах О. В., Тюх Ю. Ю.

Література

1. Ловас П.С. Рідкісні види грибів на території Закарпатської області. *Науковий вісник Ужгородського університету*, 2009, 26: 180–187.
2. *Червона книга України. Рослинний світ*. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.

Філатова Ольга Віталіївна
 Національний фармацевтичний університет, м. Харків
Надточій Ганна Семенівна
 Науково-дослідна установа
 «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем»
 (УКРНДІЕП), м. Харків
Вовк Олександра Григорівна
 Український науковий фармацевтичний центр
 якості лікарських засобів, м. Харків

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ У СТЕПОВІЙ ЗОНІ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Дослідження поширення рідкісних видів рослин, занесених до Червоної книги України (2009), проводили впродовж 2009–2018 рр. під час здійснення експедиційних виїздів при роботі над Кадастром заповідних територій Харківської області, оптимізацією меж заповідних територій, складанням проектною документації перспективних для заповідання об'єктів та територій, ство-

рення екологічної мережі Харківської області як складової екомережі України, обстеженні водно-болотних угідь Харківщини. Ці дослідження здійснювались співробітниками Українського науково-дослідного інституту екологічних проблем при роботі над відповідними науковими темами. Дані про місцезростання досліджених видів занесені в таблицю.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрітній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
<i>Adonis vernalis</i> L.	Південна околиця с. Копанки, схили балки, ЕЗ Круглий	49,076617	37,161629	15.05.2013	Поодинокі	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Північна околиця с. Новоукраїнка, степова балка, ЕЗ Добровільський	48,710176	36,524480	22.04.2016	Окремими куртинами по кілька десятків особин	- // -
- // -	Північна околиця с. Бугаївка, схили балок, БЗ Бугаївський	49,489769	37,427770	15.05.2013	Окремими куртинами	Філатова О.В., Надточій Г.С., Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Східна околиця с. Смирнівка, крутосхил лівого берега р. Бритаї, БЗ Гора Городовище	48,990603	36,444183	12.05.2012	Окремими куртинами	Філатова О.В., Надточій Г.С., Філатова, 2014; Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
<i>Adonis wolgensis</i> Steven ex DC.	Західна околиця с. Привілля, схили балки, ГЗ Берестовий	49,128120	36,562249	12.05.2012	Поодинокі	Філатова О.В., Надточій Г.С., Філатова, 2014
<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Західна околиця с. Вітрівка, заплавні луки р.Сів. Донець	49,318426	36,964376	26.05.2011	Досить численна популяція	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С., Філатова, 2013

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	Південна околиця с. Бесарабівка, схили балки, ЕЗ Бесарабівський	49,229837	35,804382	23.09.2010		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2014
<i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker-Gawl.) Spreng.	Північна околиця с. Новоукраїнка, степова балка, ЕЗ Добровільський	48,710176	36,524480	22.04.2016	На верхній положистій частині схилів, досить численна популяція	Філатова О.В., Надточій Г.С.
<i>Crambe aspera</i> M. Bieb.	Східна околиця с. Улянівка, балка серед полів, ЕЗ Шевченків Яр	49,046433	35,549482	23.09.2010	Поодинокі	Філатова О.В., Надточій Г.С.
<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F. Hunt et Summerhayes s.l.	Західна околиця с. Студенок, заплавні луки р. Сів. Донець	49,104271	37,432486	20.05.2011	Поодинокі	Вовк О.Г., Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2013
<i>Fritillaria meleagroides</i> Patrin ex Schult. et Schult. f.	Західна околиця сел. Савинці, заплавні луки р. Сів. Донець, ЛандЗ Савинська лісова дача	49,400410	36,961329	06.07.2009	Групами	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Західна околиця с. Займанка, заплавні луки р. Оріль, ОЗ Займанський	49,144264	35,200030	06.05.2010	Велике угруповання	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Південна околиця с. Зарічне, заплавні луки р. Оріль	49,176182	35,051152	06.05.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2013
- // -	Східна околиця с. Петрівське, р. Сів. Донець	49,174275	36,959537	17.05.2011		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2013
- // -	Західна околиця с. Студенок, заплавні луки р. Сів. Донець	49,104246	37,429793	20.05.2011		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2013
- // -	Західна околиця с. Вітрівка, заплавні луки р. Сів. Донець	49,319083	36,959677	26.05.2011		- // -
<i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.	Західна та північна околиці с. Семенівка, нагірна діброва на правому березі р. Сів. Донець, БЗ Караван	49,141780	37,153044	15.06.2012	На узліссі, окремими групами по декілька особин	Філатова О.В. Болехан, Філатова, 2009
<i>Gladiolus tenuis</i> M. Bieb.	Західна околиця с. Займанка, заплавні луки р. Оріль, ОЗ Займанський	49,144264	35,200030	01.06.2009		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Південна околиця с. Зарічне, заплавні луки р. Оріль	49,176182	35,051152	01.06.2009		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2013
- // -	Східна околиця с. Петрівське, р. Сів. Донець	49,174275	36,959537	20.05.2011		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2013
- // -	Західна околиця с. Студенок, заплавні луки р. Сів. Донець	49,098451	37,444728	20.05.2011		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2013

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
<i>Iris furcata</i> M. Bieb.	Східна околиця с. Бурбулатове, схили балки, БЗ Бурбулатівський	48,820304	36,661144	20.05.2011		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Денисова, 2015
- // -	Східна околиця с. Нурове, схили балки, БЗ Нурівський	49,533129	37,250071	23.04.2009		- // -
<i>Iris pineticola</i> Klokov	Південна околиця с. Рудневе, сосновий ліс, РЛП Ізюмська лука	49,268425	37,012335	30.05.2011	Невеликими групами, часто вздовж лісових просік і доріг на освітлених ділянках з піщаними ґрунтами	- // -
- // -	Західна околиця сел. Савинці, сосновий ліс, ЛандЗ Савинська лісова дача	49,397226	36,999154	06.07.2009	Невеликими групами, часто вздовж лісових просік і доріг на освітлених ділянках піщаних ґрунтів	- // -
<i>Pulsatilla grandis</i> Wender.	Північна околиця с. Новоукраїнка, степова балка, ЕЗ Добровільський	48,710176	36,524480	22.04.2016	Окремими куртинами	Філатова О.В., Надточій Г.С.
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l.	Західна околиця сел. Савинці, сосновий ліс, ЛандЗ Савинська лісова дача	49,397142	36,999903	06.07.2009	Поодинокі та групами по декілька екземплярів	- // -
- // -	Північна околиця с. Бугаївка, схили балок, БЗ Бугаївський	37,945342	37,379879	15.05.2013	У складі угруповань на площі декілька соток	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Східна околиця с. Смирнівка, крутосхил лівого берега р. Бритаї, БЗ Гора Городовище	48,990434	36,444097	12.05.2012	Окремими куртинами	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2014; Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Західна та північна околиці с. Семенівка, нагірна діброва на правому березі р. Сів. Донець, БЗ Караван	49,141780	37,153044	24.04.2009	Досить високий коефіцієнт зустрічей	Філатова О.В. Болехан, Філатова, 2009
<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	Західна околиця сел. Савинці, заплавні водойми і русло р. Сів. Донець, ЛандЗ Савинська лісова дача	49,398252	36,957095	08.08.2009	Численна в заплавних водоймах	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Східна околиця с. Петрівське, р. Сів. Донець	49,170782	36,970041	09.09.2015	- // -	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2013
- // -	Західна околиця с. Студенок, русло і заплавні водойми р. Сів. Донець	49,101394	37,424450	17.08.2010	- // -	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2013

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
<i>Stipa borysthenea</i> Klokov ex Prokudin	Західна околиця сел. Савинці, сосновий ліс, Ланд З Савинська лісова дача	49,397160	36,999925	06.07.2009	На узліссях та галявинах	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Західна та північна околиці с. Семенівка, нагірна діброва на правому березі р. Сів. Донець, БЗ Караван	49,141780	37,153044	20.06.2010	На узліссі, окремими дернинами по декілька особин	Філатова О.В. Болехан, Філатова, 2009
<i>Stipa capillata</i> L.	Північна околиця с. Надеждине, степові схили, ГЗ Надежденський	48,919139	36,543079	10.10.2009	Домінує в рослинному покриві	Філатова О.В, Надточій Г.С.
- // -	Північна околиця с. Зелений Клин, схили балки, частково терасовані та заліснені, ЕЗ Бджолиний-2	49,137912	36,005237	23.09.2010	Окремими куртинами на схилах	- // -
- // -	Південна околиця с. Копанки, схили балки, ЕЗ Круглий	49,076617	37,161629	30.09.2010	Окремими куртинами	- // -
- // -	Західна околиця с. Мала Комишуваха, схил балки північної експозиції, ЕЗ Запилювач	49,098139	37,163807	30.09.2010	Займає значні площі, утворює чисті, типчак-ковилі, різнотравно-ковилі угрупування	- // -
- // -	Північна околиця с. Новоукраїнка, схили яружно-балкової системи, ЕЗ Добровільський	48,710176	36,524480	10.07.2016	Утворює угрупування на значній площі	- // -
- // -	Північна околиця с. Бугаївка, схили балок, БЗ Бугаївський	49,496156	37,363673	20.07.2013	Домінує на площі декілька гектарів	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Північна околиця с. Бугаївка, схили балок, БЗ Бугаївський	49,492442	37,379412	20.07.2013	- // -	- // -
- // -	Західна околиця с. Смирнівка, крутосхил правого берега р. Бритаї, БЗ Гора Городовище	48,987562	36,408343	01.08.2013	- // -	Надточій Г.С., Філатова О.В. Філатова, 2014; Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
	Північна околиця с. Варварівка, схили балок правого берега р. Самара, ЕЗ Варварівський	48,644569	36,567685	16.07.2009		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Північно-західна околиця с. Протопопівка, схили балки з виходами крейди, загально-геологічний заказник Протопопівський	49,274172	36,871498	21.07.2011		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Південна околиця с. Бесарабівка, схили балки, ЕЗ Бесарабівський	49,229837	35,804382	23.09.2010		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2014

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
- // -	Західна околиця с. Привілля, схили балки, ГЗ Берестовий	49,128120	36,562249	01.08.2013		- // -
- // -	Східна околиця с. Залініне, схили правобережжя р. Оріль	49,176205	35,150511	01.06.2009	Домінує на площі декілька соток	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Західна околиця с. Миролубівка, схили Краснопавлівського водосховища	49,166645	36,444985	18.09.2014	Домінує на площі декілька гектарів	Надточій Г.С., Філатова О.В.
- // -	Південна околиця с. Бесарабівка, правий берег р. Багата, схили балки, ЕЗ Бесарабівський	49,242509	35,812139	23.09.2010	Займає значну площу, утворює чисті, молочайно-ковиліві з молочаєм степовим, злаково-ковиліві, різно-травно-ковиліві угруповання	- // -
<i>Stipa dasyphylla</i> (Czern. ex Lindem.) Trautv.	Північна околиця с. Бугаївка, схили балок, БЗ Бугаївський	49,496156	37,363673	20.07.2013	Окремими куртинами	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr.	Північна околиця с. Новоукраїнка, степова балка, ЕЗ Добровільський	48,710176	36,524480	10.07.2016	Схили яружно-балкової системи, утворює угруповання на змитих крутих схилах	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Північна околиця с. Бугаївка, схили балки, БЗ Бугаївський	49,496967	37,363643	20.07.2013	Домінує на крутих схилах	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Північна околиця с. Бугаївка, схили балки, БЗ Бугаївський	49,492501	37,379179	20.07.2013	- // -	- // -
- // -	Північна околиця с. Варварівка, схили балок правого берега р. Самара, ЕЗ Варварівський	48,644569	36,567685	16.07.2009		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Північно-західна околиця с. Протопопівка, схили балки з виходами крейди, загально-геологічний заказник Протопопівський	49,274172	36,871498	21.07.2011		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Південна околиця с. Бесарабівка, схили балки, ЕЗ Бесарабівський	49,229837	35,804382	23.09.2010		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2014
- // -	Західна околиця с. Привілля, схили балки, ГЗ Берестовий	49,128120	36,562249	01.08.2013		- // -
- // -	Східна околиця с. Залініне, схили правобережжя р. Оріль	49,176205	35,150511	01.06.2009	Домінує на верхніх частинах крутохилів на площі 1-2 сотки	Філатова О.В., Надточій Г.С.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
<i>Stipa pennata</i> L.	Північна околиця с. Бугаївка, схили балки, БЗ Бугаївський	49,496967	37,363643	20.07.2013	Окремими ділянками на незначній площі	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Південна околиця с. Бесарабівка, схили балки, ЕЗ Бесарабівський	49,229837	35,804382	23.09.2010		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2014
<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch	Північна околиця с. Бугаївка, схили балки, БЗ Бугаївський	49,492807	37,379586	20.07.2013	Окремими ділянками на незначній площі	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Північна околиця с. Варварівка, схили балок правого берега р. Самара, ЕЗ Варварівський	48,644569	36,567685	16.07.2009		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Південна околиця с. Бесарабівка, схили балки, ЕЗ Бесарабівський	49,229837	35,804382	23.09.2010		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2014
- // -	Західна околиця с. Привілля, схили балки, ГЗ Берестовий	49,128120	36,562249	01.08.2013		- // -
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz	Західна околиця сел. Савинці, заплавна діброва р. Сів. Донець, ЛандЗ Савинська лісова дача	49,396228	36,956711	28.04.2009	У заплавному діброві, окремими куртинами	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Західна та північна околиці с. Семенівка, нагірна діброва на правому березі р. Сів. Донець, БЗ Караван	49,144693	37,159889	23.04.2009	Окремими куртинами	Філатова О.В. Болехан, Філатова, 2009
- // -	Північно-західна околиця с. Студенок, заплавна діброва р. Сів. Донець	49,113092	37,433634	06.05.2009	- // -	Вовк О.Г., Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2013
- // -	Східна околиця с. Смирнівка, байрачна діброва на схилі правого берега р. Бритаї, БЗ Гора Городовище	48,991490	36,443893	12.05.2012	- // -	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2014; Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Північна околиця с. Нове Пекельне, заплавні луки р. Оріль	49,043703	35,400323	22.04.2010	Численний на заплавних луках	Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Західна околиця с. Займанка, заплавні луки р. Оріль, ОЗ Займанський	49,142783	35,200760	06.05.2010	Велике угруповання на заплавних луках	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Південна околиця с. Сколонівка, заплавні луки р. Оріль	49,163324	35,183868	06.05.2010	Численний на заплавних луках	
- // -	Південна околиця с. Зарічне, заплавні луки р. Оріль	49,176182	35,051152	06.05.2010	Досить рясно на заплавних луках	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2013
- // -	Південна околиця с. Залініне, заплавні луки р. Оріль	49,166476	35,128560	06.05.2010	- // -	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.

Примітки: Скорочення: ЛандЗ – ландшафтний заказник, ГЗ – гідрологічний заказник, БЗ – ботанічний заказник, ЕЗ – ентомологічний заказник, ОЗ – орнітологічний заказник місцевого значення.

Література

1. Болахан І.І., Філатова О.В. Вивчення фітобіоти ботанічного заказника «Караван» (Ізюмський район, Харківська область). У зб.: *Фундаментальні та прикладні дослідження в біології: матер. І Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених* (м. Донецьк, 23–26 лютого 2009 р.). Донецьк: Вебер, 2009, с. 17–18.
2. Філатова О.В. Фітосозологічна репрезентативність водно-болотних угідь Харківської області. У зб.: *Заповідники Крима. Біорізномобразие и охрана природы в Азово-Черноморском регионе: материалы VII Международной научно-практической конференции* (Симферополь, 24–26 октября 2013 г.). Симферополь, 2013, с. 264–270.
3. Філатова О.В. Флоросозологічна цінність малих за площею територій природно-заповідного фонду Харківщини. У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження глобальної стратегії збереження рослин: матеріали III Міжнародної наукової конференції* (Львів, 4–7 червня 2014 р.). Львів, 2014, с. 248–250.
4. Філатова О.В., Денисова О.С. Природні види *Iris* на Харківщині: in situ (природно-заповідний фонд) та ex situ (ботанічний сад ХДПУ ім. Г.С. Сковороди). У зб.: *VI-ий відкритий з'їзд фітобіологів Причорномор'я*. Херсон: ХДУ, 2015, с. 133–135.
5. Філатова О.В., Надточій Г.С., Гайдрих І.М. Перспективи і ботанічна обґрунтованість збільшення площі ПЗФ Харківщини. У зб.: *Рідкісні рослини і гриби України та прилеглих територій: реалізація природоохороних стратегій: матер. IV Міжнародної наукової конференції* (Київ, 16–20 травня 2016 р.). Київ, 2016, с. 152–155.

Філатова Ольга Віталіївна
 Національний фармацевтичний університет, м. Харків
Надточій Ганна Семенівна
 Науково-дослідна установа
 «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем»
 (УКРНДІЕП), м. Харків
Вовк Олександра Григорівна
 Український науковий фармацевтичний центр
 якості лікарських засобів, м. Харків

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, В ЛІСОСТЕПОВІЙ ЗОНІ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Поширення рідкісних видів рослин, занесених до Червоної книги України (2009), вивчали впродовж 2009–2018 рр. під час експедиційних виїздів при роботі над Кадастром заповідних територій Харківської області, оптимізацією меж заповідних територій, складанням проектної документації перспективних для заповідання об'єктів та територій, створення екологічної мережі Харківської області як складової екомережі України, обстеженні водно-болотних угідь Харківщини. Ці дослідження здійснювались співробітниками

лабораторії проблем заповідних територій та об'єктів особливої охорони Українського науково-дослідного інституту екологічних проблем при роботі над відповідними науковими темами. Частина локалітетів виявлена при проведенні польових практик студентів Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди та Національного фармацевтичного університету (м. Харків) та під час приватних виїздів у природні фітоценози. Дані про місцезростання досліджених видів наведені в таблиці.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
<i>Adonis vernalis</i> L.	Західна околиця с. Мала Вовча, схили на правому березі р. Вовча, БЗ ЗДЗ* Вовчанський	50,355456	37,234828	05.05.2009	На окремих ділянках навесні домінує у складі рослинного покриву, утворюючи злаково-горицвітові угруповання	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Північно-східна околиця с. Скорики, схили степової балки, БПП Скорики	50,384048	35,859930	24.04.2014		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Південна околиця с. Липкуватівка, схили балки	49,612787	36,301405	29.04.2015		Філатова О.В. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Північно-східна околиця с. Охрімівка, схили правого берега р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,056779	37,438984	05.05.2009		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
- // -	Північна околиця с. Бобрівка, схи-ли балки, БЗ Альошкина балка	50,049925	36,411098	28.04.2011 04.05.2012		Філатова О.В. Філатова, 2014б
- // -	Північна околиця с. Вільхівка, схили балки ЕЗ Попова Дача	50,006573	36,499024	04.05.2012		- // -
- // -	Західна околиця с. Кам'янка, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	49,993748	37,802090	11.05.2010	На схилах і при переході до плакору	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південно-східна околиця с. Винники, степова балка, ЕЗ Винники	49,618725	35,675612	06.05.2010	На площі понад 2 сотки у складі горицвітovo-шавлієвого угруповання з шавлією сухостеповою	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Гайдрих, 2016б
- // -	Північна околиця с. Новомиколаївка, схили балки, БЗ Новомиколаївський	49,763221	37,383697	29.04.2014		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2017;
- // -	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна, БЗ Колодязненський	49,992940	37,678325	07.05.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Західна околиця с. Зоряне, схили балки	49,451107	35,406930	25.04.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Східна околиця с. Мілове, схили степової балки, БЗ Міловський	50,137741	37,680969	12.05.2009		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Східна околиця с. Великий Бурлук, схили яружно-балкової системи, РЛП Великобурлуцький степ	50,056779	37,438984	12.05.2009		- // -
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Коробочкине	49,835741	37,674646	27.04.2010		- // -
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Крейдяний	49,816819	37,670713	27.04.2010		- // -
- // -	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Червоний	49,926652	37,762408	11.05.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південно-західна околиця с. Тополі, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	50,001754	37,893364	11.05.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
- // -	Північна околиця с. Калинове, схили балки	49,786823	37,631345	22.04.2011		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південно-західна околиця с. Федорівка, степові схили, ЕЗ Мерехнянський	49,498138	37,452640	13.05.2010		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2017
- // -	Західна околиця с. Червона Хвиля, схили степової балки, ЕЗ Мерешкувата дача	49,918599	37,227652	19.05.2013	Окремими куртинами	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016; Філатова, 20146
<i>Adonis wolgensis</i> Steven ex DC.	Північна околиця с. Бобрівка, схили балки, БЗ Альошкина балка	50,049925	36,411098	28.04.2011, 04.05.2012		Філатова О.В. Філатова, 20146
- // -	Північна околиця с. Новомиколаївка, схили балки, БЗ Новомиколаївський	49,763221	37,383697	29.04.2014		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2018
<i>Allium ursinum</i> L.	Північно-західна околиця с. П'ятницьке, нагірна діброва, ЛандЗ Печенізька лісова дача	49,943011	36,815041	24.04.2012	Домінує у трав'янистому ярусі діброви. Понижся балки, цвіте, плодоносить.	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Поблизу с. Сорокове, заплавна діброва, НПП Слобожанський	50,085142	35,270214	21.07.2016	Невеликі популяції в заплавній діброві на лівому березі р. Мерчик та у понижсях нагірної діброви	Філатова, Саидахметова, Климов, 2012
- // -	Південно-східна околиця с. Гайдари, нагірна діброва, НПП Гомільшанські ліси	49,611168	36,323833	16.06.2010	10 загальних локалітетів, популяції численні	Саидахметова, Філатова, Климов та ін., 2012
<i>Alyssum gym-nopodum</i> P. Smirn.	Північно-східна околиця с. Мала Вовча, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,374685	37,275508	30.07.2009		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Червоний	49,926652	37,762408	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південно-західна околиця с. Тополі, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	50,001754	37,893364	06.07.2010		- // -
<i>Anacamptis coriophora</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase s.l.	м. Харків, південна околиця с. Залютине, заплавні луки р. Уди, БПП Залютинська	49,972250	36,140032	30.05.2014	На луках, окремими куртинами	Філатова О.В. Філатова, Климов, 2013

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Західна околиця с. Кицівка, заплавні луки р. Велика Бабка, БЗ Кицівський	49,873124	36,808087	02.06.2015		Філатова О.В. Філатова, 2017
- // -	Північно-східна околиця с. Гришкове, заплавні луки р. Коломак БЗ Гришкове	49,790710	35,229495	07.06.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Гайдрих, 2017
- // -	Західна околиця с. Гуртовівка, заплавні луки р. Коломак, БПП Гуртовівка	49,814323	35,242016	07.06.2013		Філатова О.В. Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016; Філатова, 2015
- // -	Північна околиця с. Бахметівка, заплавні луки р. Мож	49,798698	35,825349	05.06.2014	Окремі особини	Філатова О.В. Надточій Г.С. Філатова, Гайдрих, 2016
- // -	м Харків, південна околиця с. Залютине, заплавні луки р. Уди, БПП Залютинська	49,972250	36,140032	30.05.2014	Окремими куртинами	Філатова О.В. Філатова, Клімов, 2013; Філатова, 2014
- // -	Північна околиця с. Лісове, заплавні луки р. Сів. Донець, БЗ Цикалове	49,753102	36,549466	24.05.2012	Окремі особини	Філатова О.В. Надточій Г.С. Філатова, 2014
- // -	Східна околиця с. Тернова, північна околиця с. Варварівка, чагарниково-осокове болото	50,198526	36,709373	04.06.2009	Окремими куртинами	Вовк О.Г., Надточій Г.С., Філатова О.В. Філатова, 2013
- // -	Східна околиця с. Соколове, заплавні луки р. Мож	49,713998	36,226768	08.06.2018	Окремими куртинами	Надточій Г.С.
<i>Anacamptis laxiflora</i> (Lam.) R.M. Bateman	Східна околиця с. Соколове, заплавні луки р. Мож	49,713998	36,226768	08.06.2018	Окремими куртинами	- // -
<i>Androsace koso-poljanskii</i> Ovcz.	Західна околиця с. Мала Вовча, крутосхили із крейдяними відслоненнями на правому березі р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,353863	37,242759	30.07.2009	На окремих невеликих ділянках площі 10-20м ² домінує у складанні рослинного покриву, утворюючи чисті угруповання	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Північно-східна околиця с. Мала Вовча, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,374685	37,275508	30.07.2009		- // -
- // -	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна, БЗ Колодязненський	49,990602	37,682950	13.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
- // -	Східна околиця с. Великий Бурлук, схили яружно-балкової системи, РЛП Великобурлуцький степ	50,056779	37,438984	09.07.2009		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Коробочкине	49,835741	37,674646	25.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Крейдянський	49,816819	37,670713	25.09.2013		- // -
- // -	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Червоний	49,926652	37,762408	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південно-західна околиця с. Тополі, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскілз, БЗ Конопляне	50,001754	37,893364	06.07.2010		- // -
- // -	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна, БЗ Колодязненський	49,990602	37,682950	13.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Північно-східна околиця с. Новомлинськ, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл	49,893246	37,737367	11.06.2010		- // -
<i>Artemisia hololeuca</i> M.Bieb. ex Besser	Північно-східна околиця с. Мала Вовча, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,374685	37,275508	30.07.2009		- // -
- // -	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна, БЗ Колодязненський	49,990602	37,682950	13.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Коробочкине	49,835741	37,674646	25.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Крейдянський	49,816819	37,670713	25.09.2013		- // -
- // -	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Червоний	49,926652	37,762408	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
- // -	Південно-західна околиця с. Тополи, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	50,001754	37,893364	06.07.2010		- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Новомлинськ, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл	49,893246	37,737367	11.06.2010		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна, БЗ Колодязненський	49,990602	37,682950	13.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
<i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker-Gawl.) Spreng.	Східна околиця с. Великий Бурлук, схили яружно-балкової системи, РЛП Великобурлуцький степ	50,056779	37,438984	09.07.2009		- // -
- // -	Південно-західна околиця с. Федорівка, степові схили, ЕЗ Балки	49,498138	37,452640	10.06.2012	Поодинокі	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2017; Філатова, Гайдріх, 2009
- // -	Північно-східна околиця с. Василенкове, крутосхили правого берега р. Великий Бурлук	49,793338	37,048346	15.06.2015		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2017; Філатова, Гайдріх, 2009
- // -	Південно-східна околиця с. Винники, степова балка, ЕЗ Винники	49,618725	35,675612	10.09.2014	Поодинокі	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Гайдріх, 20166
<i>Crocus reticulatus</i> Stev ex Adams	Західна околиця с. Зоряне, схили балки	49,451107	35,406930	25.04.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдріх, 2016; Філатова, 20146
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó s.l.	Північно-західна околиця с. Гетьманівка, заплавні луки р. Великий Бурлук	49,760965	37,090578	31.05.2012	Окремі особини	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2017; Філатова, Гайдріх, 2009
- // -	Північна околиця с. Дворічний Кут, заплавні луки р. Уди	50,047249	35,941648	27.05.2015	Досить численні на площі декілька соток	Філатова О. В., Надточій Г.С.
- // -	Західна околиця с. Кицівка, заплавні луки р. Велика Бабка, БЗ Кицівський	49,873124	36,808087	02.06.2015		Філатова О. В Філатова, 2017
- // -	Північна околиця с. Лісове, заплавні луки р. Сів. Донець, БЗ Цикалове	49,753102	36,549466	24.05.2012	Окремі особини	Філатова О. В., Надточій Г.С. Філатова, 20146

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
- // -	м. Харків, південна околиця с. Залютине, заплавні луки р. Уди, БПП Залютинська	49,972250	36,140032	30.05.2014	Окремими куртинами	Філатова О.В. Філатова, Клімов, 2013
- // -	Східна околиця с. Соколове, заплавні луки р. Мож	49,713998	36,226768	08.06.2018	Окремими куртинами	Надточій Г.С. Філатова, 2013
- // -	Східна околиця с. Тернова, північна околиця с. Варварівка, чагарниково-осокове болото	50,198526	36,709373	04.06.2009	Досить численні на площі декілька соток	Вовк О.Г., Надточій Г.С., Філатова О.В. Філатова, 2013
<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó s.l.	Північна околиця с. Дворічний Кут, заплавні луки р. Уди	50,047249	35,941648	27.05.2015	Досить численні на площі декілька соток	Філатова О. В., Надточій Г.С.
- // -	м. Харків, південна околиця с. Залютине, заплавні луки р. Уди, БПП Залютинська	49,972298	36,139875	30.05.2014	Поодинокі	Філатова О.В. Філатова, Клімов, 2013
- // -	Західна околиця с. Кицівка, заплавні луки р. Велика Бабка, БЗ Кицівський	49,873124	36,808087	02.06.2015		Філатова О.В. Філатова, 2017
- // -	Північна околиця с. Бахметівка, заплавні луки р. Мож	49,798698	35,825349	05.06.2014	Окремі особини	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Гайдрих, 2016
<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F. Hunt et Summerhayes s.l.	Північна околиця с. Дворічний Кут, заплавні луки р. Уди	50,047249	35,941648	27.05.2015	Досить численні на площі декілька соток	Філатова О. В., Надточій Г.С.
- // -	Північно-східна околиця с. Слобожанське, луки	49,611995	36,568793	21.05.2011	Окремими куртинами	Філатова О. В., Надточій Г.С. Філатова, 2013
- // -	Східна околиця с. Соколове, заплавні луки р. Мож	49,713998	36,226768	08.06.2018	Окремими куртинами	Надточій Г.С. Філатова, 2013
- // -	м. Харків, південна околиця с. Залютине, заплавні луки р. Уди, БПП Залютинська	49,972298	36,139875	30.05.2014	Поодинокі	Філатова О.В. Філатова, Клімов, 2013
<i>Diplotaxis cretacea</i> Kotov	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна, БЗ Колодязенський	49,990602	37,682950	13.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Східна околиця с. Мілове, крейдяні відслонення балки, БЗ Міловський	50,137741	37,680969	20.06.2010		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Коробочкине	49,835741	37,674646	20.06.2010		- // -
- // -	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна, БЗ Колодязенський	49,990602	37,682950	13.09.2013		- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
- // -	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Червоний	49,926652	37,762408	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південно-західна околиця с. Тополі, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	50,001754	37,893364	06.07.2010		- // -
<i>Eripactis hel-leborine</i> (L.) Crantz	Західна околиця с. Кицівка, заплавні луки р. Велика Бабка, БЗ Кицівський	49,873124	36,808087	11.07.2016		Філатова О.В. Філатова, 2017
- // -	Північно-західна околиця с. Гайдари, нагірна діброва, НПП Гомільшанські ліси	49,640893	36,286722	16.06.2010	3 екземпляри	Філатова О. В., Надточій Г.С.
- // -	м. Харків, південна околиця с. Залютине, заплавні луки р. Уди, БПП Залютинська	49,972250	36,140032	07.07.2014	На луках, угруповання декілька соток	Філатова О.В. Філатова, Клімов, 2013
- // -	Південна околиця с. Лиман, болотисті луки	49,576924	49,576924	05.07.2011	Численне угруповання на березі озера Чайка	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2013
<i>Erysimum ucranicum</i> J. Gay.	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Крейдяньський	49,816819	37,670713	25.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Червоний	49,926652	37,762408	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південно-західна околиця с. Тополі, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	50,001754	37,893364	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
<i>Fritillaria meleagroides</i> Patrin ex Schult. et Schult.f.	Північна околиця с. Гетьманівка, заплавні луки р. Великий Бурлук	49,763328	37,087928	31.05.2012		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2017; Філатова, Гайдріх, 2009
- // -	Західна околиця с. Аркадівка, заплава р. Беликий Бурлук	49,760086	37,220834	09.07.2013	Численні угруповання	Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдріх, 2016
- // -	Східна околиця с. Чернечина, заплава р. Мерло, ГЗ Чернечинський,	50,094332	35,239325	21.07.2016	Зрідка на заплавних луках	Філатова О.В. Філатова, Саїдахметова, Клімов, 2012; Філатова, Гайдріх, 2017
- // -	Північна околиця с. Лісове, заплавні луки р. Сів. Донець, БЗ Цикалове	49,753102	36,549466	24.05.2012		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2014б

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
- // -	Північна околиця с. Задонецьке, заплавні луки лівобережжя р. Сів. Донець	49,659127	36,367819	06.05.2015	На площі понад 10 га з великою рясністю	Надточій Г.С.
- // -	Північно-західна околиця с. Задонецьке, заплавні луки лівобережжя р. Сів. Донець, НПП Гомільшанські ліси	49,644022	36,347241	06.05.2015	На площі 3-4 га з великою рясністю. Популяції дуже численні (від 10 тис. до 150 тис. особин на 1 га).	Надточій Г.С. Саидахметова, Філатова, Клімов та ін., 2012
- // -	Східна околиця с. Гайдари, заплавні луки правобережжя р. Сів. Донець, НПП Гомільшанські ліси	49,627995	36,331713	11.05.2018	Численне угруповання	Надточій Г.С.
- // -	Північно-східна околиця с. Слобожанське, луки	49,611995	36,568793	21.05.2011	Численне угруповання	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2013
- // -	Південно-західна околиця с. Миророди, заплавні луки р. Мож	49,738764	36,177427	24.05.2010	Численні угруповання	Надточій Г.С. Філатова, 2013
<i>Gladiolus tenuis</i> M. Bieb.	м. Харків, околиці сел. Минутка, заплавні луки р. Уди	49,965605	36,141489	16.05.2009, 04.06.2013, 25.05.2014, 31.05.2016, 23.06.2017, 12.06.2018	У складі різнотравно-злакових угруповань. Численні, площа 3-4 сотки.	Надточій Г.С., Філатова О.В.
- // -	Східна околиця с. Гайдари, заплавні луки правобережжя р. Сів. Донець, НПП Гомільшанські ліси	49,628170	36,332462	03.06.2016 16.06.2017	Численне угруповання	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Північна околиця с. Задонецьке, заплавні луки лівобережжя р. Сів. Донець, НПП Гомільшанські ліси	49,641455	36,345608	16.06.2010	Від 10 тис. до 200 тис. особин на 1га, на сінокісних заплавних луках	Саидахметова, Філатова, Клімов та ін., 2012
- // -	Північна околиця с. Лісове, заплавні луки р. Сів. Донець, БЗ Цикалове	49,753102	36,549466	24.05.2012		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2014б
- // -	Північно-східна околиця с. Слобожанське, луки	49,611995	36,568793	21.05.2011	Чисельне угруповання	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2013
- // -	Південно-західна околиця с. Миророди, заплава р. Мож	49,738764	36,177427	24.05.2010	Численні угруповання	Надточій Г.С. Філатова, 2013
<i>Helianthemum canum</i> (L.) Hornem.	Північно-східна околиця с. Мала Вовча, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,374685	37,275508	30.07.2009		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Коробочкине	49,835741	37,674646	25.09.2013		- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
- // -	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Червоний	49,926652	37,762408	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південно-західна околиця с. Тополі, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	50,001754	37,893364	06.07.2010		- // -
<i>Hyssopus cretaceus</i> Dubjan.	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна, БЗ Колодязненський	49,990602	37,682950	13.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Північно-східна околиця с. Мала Вовча, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,374685	37,275508	30.07.2009		- // -
- // -	Західна околиця с. Мала Вовча, крутосхили із крейдяними відслоненнями на правому березі р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,353863	37,242759	30.07.2009	Розрідженими угрупованнями	- // -
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Коробочкине	49,835741	37,674646	25.09.2013		- // -
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Крейдяньський	49,816819	37,670713	25.09.2013		- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Новомлинськ, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл	49,893246	37,737367	11.06.2010		- // -
- // -	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна, БЗ Колодязненський	49,990602	37,682950	13.09.2013		- // -
- // -	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Червоний	49,926652	37,762408	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південно-західна околиця с. Тополі, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	50,001754	37,893364	06.07.2010		- // -
- // -	Північна околиця с. Калинове, схили балки	49,786823	37,631345	22.04.2011		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
<i>Iris furcata</i> M. Bieb.	Західна околиця с. Червона Хвиля, схили степової балки, ЕЗ Мерешкувата дача	49,918599	37,227652	19.05.2013	Окремими куртинами	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Південна околиця с. Ветеринарне, схил балки, ЕЗ Кущувате	50,377291	36,191794	21.06.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2014а; Філатова, 2014б; Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016; Філатова, Денисова, 2015
- // -	Північна околиця с. Вільхівка, схили балки, ЕЗ Попова Дача	50,006573	36,499024	20.05.2012		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2014б Філатова, Денисова, 2015
- // -	Південна околиці с. Роздольне, схили балки	49,541341	36,105490	22.06.2014		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Денисова, 2015
- // -	Північна околиця с. Бобрівка, схили балки, БЗ Альошкина балка	50,049925	36,411098	04.05.2012		Філатова О.В. Філатова, Денисова, 2015
- // -	Південно-західна околиця с. Доучаївське, схили балки, БЗ Рязанова балка	49,882963	36,434453	10.05.2018	Окремі куртини	Філатова, 2014а; Філатова, Денисова, 2015; Філатова, 2014б; Філатова, Філатов, Леженіна, Маркіна, 2017
- // -	Східна околиця с. Мартове, схили балки р. Гнилушка, РЛП Печенізьке поле	49,966733	37,034581	24.06.2014		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Денисова, 2015
<i>Iris pineticola</i> Klokov	Південно-східна околиця с. Лиман, сосновий ліс	49,552910	36,513836	20.08.2016		Філатова О.В.
- // -	Південна околиця с. Задонецьке, лівобережна піщана тераса, сосновий ліс, НПП Гомільшанські ліси	49,627821	36,364651	18.06.2010	Невеликими групами, часто вздовж лісових просік та доріг на освітлених ділянках піщаних ґрунтів	Саїдахметова, Філатова, Клімов та ін., 2012
- // -	Західна околиця с. Малинівка, сосновий ліс, ЛандЗ Малинівський	49,786069	36,628554	14.06.2014	Невеликими групами, часто вздовж лісових просік і доріг на освітлених ділянках піщаних ґрунтів	Філатова О.В. Філатова, Денисова, 2015

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
<i>Linaria creta- cea</i> Fisch. ex Spreng.	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Коробочкине	49,835741	37,674646	25.09.2013		- // -
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Крейдяний	49,816819	37,670713	25.09.2013		- // -
- // -	Південно-західна околиця с. Тополі, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	50,001754	37,893364	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Північно-східна околиця с. Мала Вовча, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,376136	37,288736	30.07.2009		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	Північна околиця с. Коропове, діброва, НПП Гомільшанські ліси	49,604691	36,334095	16.06.2010	Популяції мало-чисельні: від 2 до 25 особин	Саидахметова, Філатова, Клімов та ін., 2012
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	Околиця с. Качалівка, сосновий ліс НПП Слобожанський	50,079786	35,243102	21.07.2016	Спорадично, зрідка утворює незначні за площею угруповання	Філатова, Саидахметова, Клімов, 2012
<i>Matthiola fra- grans</i> Bunge	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна, БЗ Колодязненський	49,990602	37,682950	13.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Коробочкине	49,835741	37,674646	25.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Крейдяний	49,816819	37,670713	25.09.2013		- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Новомлинськ, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл	49,893246	37,737367	11.06.2010		- // -
- // -	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Червоний	49,926652	37,762408	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південно-західна околиця с. Тополі, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	50,001754	37,893364	06.07.2010		- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигнітній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
- // -	Північно-східна околиця с. Мала Вовча, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,376136	37,288736	30.07.2009		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Західна околиця с. Мала Вовча, крутосхили із крейдяними відслоненнями на правому березі р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,353863	37,242759	30.07.2009	Поодинок	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
<i>Mutinus caninus</i> (Huds.) Fr.	Південна околиця с. Гайдари, діброва, НПП Гомільшанські ліси	49,625473	36,319853	20.09.2014	2 екземпляри біла пенька	Філатова О.В.
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	Південно-східна околиця с. Миргороди, узлісся соснового лісу	49,734901	36,193376	11.06.2009	3 екземпляри	Надточій Г.С.
- // -	Західна околиця с. Коропове, діброва, НПП Гомільшанські ліси	49,585793	36,321961	16.06.2010	2 екземпляри в ур. Гомільшанська дача (Гомільшанське л-во): осичняк у нижній частині балкового схилу	Саїдахметова, Філатова, Клімов та ін., 2012
<i>Onosma tanaitica</i> Klokov	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Коробочкине	49,835741	37,674646	25.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Крейдяний	49,816819	37,670713	25.09.2013		- // -
- // -	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна. БЗ Колодязненський	49,990602	37,682950	13.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Червоний	49,926652	37,762408	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південно-західна околиця с. Тополі, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	50,001754	37,893364	06.07.2010		- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Мала Вовча, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,376136	37,288736	30.07.2009		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
- // -	Західна околиця с. Мала Вовча, крутосхили із крейдяними відслоненнями на правому березі р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,353863	37,242759	30.07.2009	На окремих невеликих ділянках на нижній частині схилів домінує в рослинному покриві, утворюючи угруповання з видами ковили	- // -
<i>Paeonia tenuifolia</i> L.	Південно-західна околиця с. Новогорівка, схили балки	49,833184	37,945342	25.05.2009	Окремими куртинами	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016; Філатова, 2014б
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Коробочкине	49,835741	37,674646	27.04.2010		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна, БЗ Колодязненський	49,990602	37,682950	07.05.2013		- // -
	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Червоний	49,926652	37,762408	11.05.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південно-західна околиця с. Тополі, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	50,001754	37,893364	11.05.2010		- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Мала Вовча, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,366234	37,273362	05.05.2009	Окремими куртинами	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	Південно-східна околиця с. Гайдари, нагірна діброва, НПП Гомільшанські ліси	49,627273	36,320663	16.06.2010	2 екземпляри на узліссі нагірної діброви	Саїдахметова, Філатова, Клімов та ін., 2012
<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.	Східна околиця с. Гайдари, кленово-липова нагірна діброва, НПП Гомільшанські ліси	49,626825	36,320843	12.06.2014 19.06.2015 14.06.2016	Узлісса, 2 екземпляри, цвіте	Філатова О.В., Надточій Г.С.
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Hill.	Північна околиця с. Качалівка, сосновий ліс, НПП Слобожанський	50,026386	35,207429	21.07.2016	Спорадично поодинокими особинами	Філатова, Саїдахметова, Клімов, 2012
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l.	Північна околиця с. Одрадне, крутосхили правого берега р. Великий Бурулук	49,761491	37,115458	31.05.2012	Окремими куртинами	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2017; Філатова, Гайдрих, 2009

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
	Південно-західна околиця с. Новогорівка, схили балки	49,833184	37,945342	25.05.2009	Окремими куртинами	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016; Філатова, 2014б
- // -	Західна околиця с. Зоряне, схили балки	49,451107	35,406930	25.04.2013	Окремими куртинами	- // -
- // -	Західна околиця с. Мартинівка, схил на правобережжі р. Берестова	49,317744	35,402465	11.06.2015	Окремими куртинами	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016; Філатова, Гайдрих, 2016а
- // -	Північна околиця с. Знам'янка, схили балки правого берега р. Івани	49,780965	35,756528	13.05.2014	Окремими куртинами	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Південна околиця с. Знам'янка, схили балки правого берега р. Івани	49,729783	35,745480	13.05.2014	Окремими куртинами	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Гайдрих, 2016б
- // -	Західна околиця с. Знам'янка, схили балки лівого берега р. Івани	49,777862	35,738868	13.05.2014	Окремими куртинами	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Червоний	49,926652	37,762408	11.05.2010	Окремими куртинами	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Північна околиця с. Дачне, сосновий ліс	49,664071	36,432436	12.09.2017	Спорадично на піщаних ґрунтах під пологом і на узбіччях у сосновому лісі	Філатова О.В.
- // -	Південно-західна околиця с. Кицівка, сосновий ліс	49,859511	36,805246	20.05.2017	Спорадично на піщаних ґрунтах під пологом і на узбіччях у сосновому лісі	- // -
- // -	Південно-східна околиця с. Кицівка, степові схили правого берега р. Сів. Донець	49,845093	36,856043	20.05.2017	Спорадично на піщаних ґрунтах під пологом і на узбіччях у сосновому лісі	Polchaninova, Karolinskiy, Filatova, Filatov, 2017; Філатова, 2017
- // -	Північно-східна околиця с. Скорики, схили степової балки,	50,384048	35,859930	24.04.2014		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Південно-східна околиця с. Лиман, сосновий ліс	49,552910	36,513836	10.10.2015		Філатова О.В.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
- // -	м. Харків, с. Григорівка, сосновий ліс, ЛЗ Григорівський бір	49,966541	36,175009	16.05.2012		Філатова О.В., Філатова, Клімов, 2013
- // -	Південно-західна околиця с. Федорівка, степові схили, ЕЗ Мерехянський	49,498138	37,452640	10.06.2012	Утворює соновотипчачово-ковилово угруповання з ковилою волосистою на незначній площі	Філатова О.В., Надточій Г.С., Філатова, 2017; Філатова, Гайдріх, 2009
- // -	Західна околиця с. Мала Вовча, схили на правому березі р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,355456	37,234828	30.07.2009	Окремими куртинами	Філатова О.В., Надточій Г.С., Філатова, 2012
- // -	Південно-західна околиця с. Докучаївське, схили балки, БЗ Рязанова балка	49,886644	36,441719	10.05.2018	Понад 1 га. Навесні аспектує.	Філатова, 2014а; Філатова, 2014б; Філатова, Філатов, Леженіна, Маркіна, 2017
- // -	Північна околиця с. Качалівка, сосновий ліс, НПП Слобожанський	50,026386	35,207429	21.07.2016	Спорадично поодинокими особинами	Філатова, Саїдахметова, Клімов, 2012
- // -	Південна околиця с. Задонецьке, сосновий ліс НПП Гомільшанські ліси	49,620027	36,362418	16.06.2010	Спорадично по лівобережній піщаній терасі (Задінецьке л-во), переважно у старих, сухих та свіжих борах і суборах	Саїдахметова, Філатова, Клімов та ін., 2012
- // -	Південно-східна околиця с. Лиман, сосновий ліс	49,548859	49,548859	10.10.2015 12.09.2016	Спорадично на піщаних ґрунтах під пологом і на узбіччях у сосновому лісі	Філатова О.В.
<i>Rhinanthus cretaceus</i> Vassilcz.	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна, БЗ Колодязненський	49,990602	37,682950	13.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С., Філатова, Надточій, Гайдріх, 2016
- // -	Східна околиця с. Мілове, крейдяні відслонення балки, БЗ Міловський	50,137741	37,680969	25.06.2009		Філатова О.В., Надточій Г.С., Філатова, 2012
- // -	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна, БЗ Колодязненський	49,990602	37,682950	13.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С., Філатова, 2012
- // -	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Червоний	49,926652	37,762408	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С., Філатова, 2012

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	Південна околиця с. Есхар, русло р. Сів. Донець та заплавні водойми	49,773080	36,577277	26.08.2009	Численна в заплавних водоймах	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Західна околиця с. Кицівка, р. Велика Бабка, БЗ Кицівський	49,873974	36,809696	28.08.2014	У руслі і затоках	Філатова, 2017
- // -	Околиця с. Коропове, русло і заплавні водойми р. Сів. Донець, НПП Гомільшанські ліси	49,598221	36,341037	01.09.2011	Масово в руслі, рукавах, заводях та прируслових частинах довгих заток	Саидахметова, Філатова, Клімов [та ін.], 2012
- // -	Південно-західна околиця с. Артюхівка, русло та заплавні водойми р. Мож	49,708191	36,248902	24.08.2010	Численне угруповання	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2013
- // -	Південна околиця с. Зідьки, заплава р. Сів. Донець	49,684880	36,385132	22.07.2010	Численна в заплавних водоймах	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Західна околиця с. Борова, р. Оскіл РЛП Червонооскільський	49,400434	37,553213	06.09.2012		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2013
<i>Scrophularia cretacea</i> Fisch. ex Spreng.	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Коробочкине	49,835741	37,674646	25.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Крейдяний	49,816819	37,670713	25.09.2013		- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Новомлинськ, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл	49,893246	37,737367	11.06.2010		- // -
- // -	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Червоний	49,926652	37,762408	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південно-західна околиця с. Тополі, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	50,001754	37,893364	06.07.2010		- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Мала Вовча, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,376136	37,288736	30.07.2009		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Західна околиця с. Мала Вовча, крутосхили із крейдяними відслоненнями на правому березі р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,353863	37,242759	30.07.2009	На крейді в розріджених угрупованнях	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
<i>Scutellaria cretica</i> Juz.	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна, БЗ Колодязенський	49,990602	37,682950	13.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Східна околиця с. Мілове, крейдяні відслонення балки, БЗ Міловський	50,137741	37,680969	16.06.2011		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Коробочкине	49,835741	37,674646	25.09.2013		- // -
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Крейдяний	49,816819	37,670713	25.09.2013		- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Новомлинськ, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл	49,893246	37,737367	11.06.2010		- // -
- // -	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Чрвоний	49,926652	37,762408	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південно-західна околиця с. Тополі, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	50,001754	37,893364	06.07.2010		- // -
- // -	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна, БЗ Колодязенський	49,990602	37,682950	13.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
<i>Stipa borys-thenica</i> Klokov ex Prokudin	Північна околиця с. Качалівка, сосновий ліс, НПП Слобожанський	50,026386	35,207429	21.07.2016	Невеликі групи (5-30 дернин), у псамофітних ценозах	Філатова, Саидахметова, Климов, 2012
- // -	Південно-східна околиця с. Задонецьке, сосновий ліс, НПП Гомільшанські ліси	49,621991	36,375445	16.06.2010	Зрідка, по-одинокі або маленькими групами від 2 до 20 дернин	Саидахметова, Філатова, Климов та ін., 2012
<i>Stipa capillata</i> L.	Західна околиця с. Червона Хвиля, схили степової балки, ЕЗ Мерешкувата дача	49,918599	37,227652	15.07.2010 19.06.2013	Ділянка декілька соток	Філатова О.В., Надточій Г.С. Гайдрих І.М. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016; Філатова, 2014б
- // -	Південно-східна околиця с. Криштопівка, схили балки вздовж лісосмуги, ЕЗ Тернівський	48,654302	36,308187	11.10.2009	На окремих ділянках домінує у складі рослинного покриву	Філатова О.В., Надточій Г.С.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
- // -	Південно-західна околиця. с. Федорівка, степові схили, ЕЗ Мерехнянський	49,498138	37,452640	16.09.2010 10.06.2012	Утворює угруповання на верхній та середній частині схилів на площі у декілька гектарів	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2014б
- // -	Східна околиця с. Петропілля, схили балки	49,651300	37,155796	07.07.2016		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2017; Філатова, Гайдріх, 2009
- // -	Західна околиця с. Шишківка, схили яружно-балкової системи	49,865072	37,278823	19.06.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2017; Філатова, Гайдріх, 2009
- // -	Північна околиця с. Іванівка, крутосхили правобережжя р. Плотва, ЕЗ Василівський	50,255815	37,278801	04.09.2013	Домінує на площі декілька гектарів	Філатова О. В., Надточій Г.С.
- // -	Північна околиця с. Василенкове, схили правобережжя р. Великий Бурлук	49,797759	37,046321	25.06.2009		Філатова О. В., Надточій Г.С. Філатова, 2017; Філатова, Гайдріх, 2009
- // -	Північна околиця с. Одрадне, крутосхили правого берега р. Великий Бурлук	49,761491	37,115458	25.06. 2009?		Філатова О. В., Надточій Г.С. Філатова, 2017; Філатова, Гайдріх, 2009
- // -	Північна околиця с. Аркадівка, крутосхили правого берега р. Великий Бурлук	49,799608	37,253752	09.07.2013	Численні угруповання	Надточій Г.С. , Філатова О.В. Філатова, 2017; Філатова, Гайдріх, 2009
- // -	Північно-західна околиця с. Аркадівка, крутосхили правого берега р. Великий Бурлук	49,771870	37,224876	09.07.2013	Численні угруповання	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдріх, 2016
- // -	Північно-західна околиця с. Сподобівка, схили балки	49,565100	37,418280	09.07.2013		Філатова О. В., Надточій Г.С. Філатова, Гайдріх, 2009
- // -	Північно-західна околиця с. Благодатне, балка південної та західної експозиції, ЕЗ Савранський	49,713884	35,389955	07.10.2010	Ковиліві та типчаково-ковиліві угруповання на незначній площі	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна, БЗ Колодязненський	49,994026	37,678325	13.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдріх, 2016

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
	Південно-західна околиця с. Новогорівка, схили балки	49,833184	37,945342	25.05.2009	Домінує на площі декілька соток	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016; Філатова, 2014б
- // -	Західна околиця с. Зоряне, схили балки	49,451107	35,406930	25.04.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016; Філатова, 2014б
- // -	Східна околиця с. Мілове, схили степової балки, БЗ Міловський	50,137741	37,680969	16.06.2011		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Східна околиця с. Великий Бурлук, схили яружно-балкової системи, РЛП Великобурлуцький степ	50,056779	37,438984	19.06.2009		- // -
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Коробочкине	49,835741	37,674646	25.09.2013		- // -
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Крейдяний	49,816819	37,670713	25.09.2013		- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Новомлинськ, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл	49,893246	37,737367	11.06.2010		- // -
- // -	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Червоний	49,926652	37,762408	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південно-західна околиця с. Тополі, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	50,001754	37,893364	06.07.2010		- // -
- // -	Північна околиця с. Калинове, схили балки	49,448769	37,490830	22.04.2011		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Західна околиця с. Мала Вовча, схили на правому березі р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,353863	37,242759	30.07.2009	Понад 1 га, на схилах і при переході до планору	- // -
- // -	Південно-східна околиця с. Кицівка	49,848330	36,846652	28.08.2014	Незначні за площею ділянки	Polchaninova, Karolinskiy, Filatova, Filatov, 2017; Філатова, 2017

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
- // -	Західна околиця с. Артемівка, схил берега Печенізького водосховища (р. Сів. Донець)	49,926787	37,011762	19.06.2013		Надточій Г.С. , Гайдрих І.М.
- // -	Південна околиця с. Липкуватівка, схили балки	49,612787	36,301405	29.04.2015		Філатова О.В. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Північна околиця с. Знам'янка, схил балки правого берега р. Івани	49,780938	35,756420	13.05.2014		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Західна околиця с. Знам'янка, схили балки лівого берега р. Івани	49,777862	35,738868	13.05.2014		- // -
- // -	Південна околиця с. Ветеринарне, схил балки, ЕЗ Кущувате	50,376230	36,196619	21.06.2013		- // -
- // -	Південно-східна околиця с. Винники, степова балка, ЕЗ Винники	49,618725	35,675612	10.09.2014		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Гайдрих, 2016б
- // -	Північна околиця с. Охрімівка, схили правого берега р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,347148	37,204196	30.07.2009		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Північна околиця с. Бобрівка, схили балки, БЗ Альошкина балка	50,049925	36,411098	12.06.2013		Філатова О.В. Філатова, 2014б
- // -	Південно-західна околиця с. Докучаївське, схили балки, БЗ Рзанова балка	49,888241	36,445423	10.05.2018	Окремими куртинами на схилах	Філатова, 2014а; Філатова, 2014б; Філатова, Філатов, Леженіна, Маркіна, 2017
- // -	Північна околиця с. Вільхівка, схили балки, ЕЗ Попова Дача	50,006573	36,499024	04.05.2012		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2014б
- // -	Західна околиця с. Кам'янка, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	49,985813	37,810390	06.07.2010	Понад 1 га, на схилах і при переході до плакору	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Північна околиця с. Новомиколаївка, схили балки	49,763221	37,383697	09.07.2015		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2017; Філатова, Гайдрих, 2009
- // -	Північно-східна околиця с. Скорики, схили степової балки	50,384048	35,859930	03.07.2011	Утворює шавлієво-ковилові угруповання з шавлією пониклою	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr.	Південно-східна околиця с. Криштопівка, схили балки вздовж лісосмуги, ЕЗ Тернівський	48,654302	36,308187	12.06.2016	На окремих ділянках домінує у складі рослинного покриву	Філатова О.В., Надточій Г. С.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
- // -	Південно-західна околиця с. Федорівка, степові схили, ЕЗ Мерехянський	49,498138	37,452640	16.09.2009 10.06.2012	На крутому змитому схилі, на площі декілька соток	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2017; Філатова, Гайдрих, 2009
- // -	Східна околиця с. Новомиколаївка, схили балки	49,762708	37,402827	09.07.2015		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2017; Філатова, Гайдрих, 2009
- // -	Західна околиця с. Аркадівка, яружно-балкова система правого берега р. Великий Бурлук	49,769663	37,226317	09.07.2013		Надточій Г.С. . Філатова О.В. Філатова, 2017
- // -	Східна околиця с. Кравцівка, схили балки, ЕЗ Кравцівський	49,568582	37,370491	14.07.2015		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2017; Філатова, Гайдрих, 2009
- // -	Західна околиця с. Сподобівка, схили балки	49,564240	37,417945	10.07.2012		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Гайдрих, 2009
- // -	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна, БЗ Колодязненський	49,990860	37,678303	13.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Коробочкине	49,835741	37,674646	25.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Крейдяний	49,816819	37,670713	25.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Північно-східна околиця с. Новомлинськ, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл	49,893246	37,737367	11.06.2010		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Червоний	49,926652	37,762408	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південно-західна околиця с. Тополі, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	50,001754	37,893364	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Західна околиця с. Зоряне, схили балки	49,451107	35,406930	25.06.2010		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 20146

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
- // -	Західна околиця с. Мала Вовча, крутосхили на правому березі р. Вовча, БЗ загальнодержавного значення Вовчанський	50,353863	37,242759	30.07.2009	Понад 1 га, на схилах	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Північна околиця с. Бобрівка, схили балки, БЗ Альошкина Балка	50,049925	36,411098	12.06.2013		Філатова О.В. Філатова, 2014б
- // -	Північна околиця с. Вільхівка, схили балки, ЕЗ Попова Дача	50,006573	36,499024	20.05.2012		Філатова О.В. Філатова, 2014б
- // -	Північна околиця с. Охрімівка, схили правого берега р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,347148	37,204196	30.07.2009		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Західна околиця с. Червона Хвиля, схили степової балки, ЕЗ Мерешкувата дача	49,918599	37,227652	15.07.2010 19.06.2013	На глинистих схилах домінує	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016; Філатова, 2014б
<i>Stipa pennata</i> L.	Західна околиця с. Червона Хвиля, схили степової балки, ЕЗ Мерешкувата дача	49,918599	37,227652	15.07.2010 19.06.2013	Окремими куртинами	- // -
- // -	Південно-західна околиця с. Новоогорівка, схили балки	49,833184	37,945342	25.05.2009	Окремими куртинами	- // -
- // -	Південно-західна околиця с. Тополі, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	50,001754	37,893364	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Червоний	49,926652	37,762408	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Північно-східна околиця с. Новомлинськ, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл	49,893246	37,737367	11.06.2010		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південно-західна околиця с. Федорівка, степові схили, ЕЗ Мерехнянський	49,498138	37,452640	10.06.2012		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2014б
- // -	Північна околиця с. Охрімівка, схили правого берега р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,347148	37,204196	30.07.2009		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Північна околиця с. Бобрівка, схили балки, БЗ Альошкина балка	50,049925	36,411098	12.06.2013		Філатова О.В. Філатова, 2014б
<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch	Західна околиця с. Кам'янка, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне, НПП Дворічанський	49,985813	37,810390	06.07.2010	На схилах та при переході до плакору	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Південно-західна околиця с. Федорівка, степові схили північно-східної експозиції, ЕЗ Мерехнянський	49,498786	37,448361	16.09.2010 10.06.2012	Утворює типчово-ковилові угруповання на незначній площі	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Гайдрих, 2009; Філатова, 2017

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
- // -	Західна околиця с. Аркадівка, яружно-балкова система правого берега р. Великий Бурлук	49,770747	37,228632	09.07.2013	Численні угруповання	Надточій Г.С., Філатова О.В. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016; Філатова, 2017
- // -	Західна околиця с. Колодязне, крутосхили із крейдяними відслоненнями правобережжя р. Верхня Дворічна, БЗ Колодязнянський, БЗ Колодязненський	49,990860	37,678303	13.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016
- // -	Західна околиця с. Червона Хвиля, схили степової балки, БЗ Мерешкувата дача	49,918599	37,227652	15.07.2010 19.06.2013	Домінує на площі декілька соток	Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, Надточій, Гайдрих, 2016; Філатова, 20146
- // -	Південно-західна околиця с. Тополі, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Конопляне	50,001754	37,893364	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південна околиця с. Красне Перше, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Червоний	49,926652	37,762408	06.07.2010		Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Південна околиця с. Дворічна, крутосхили із крейдяними відслоненнями правого берега р. Оскіл, БЗ Коробочкине	49,816819	37,670713	25.09.2013		Філатова О.В., Надточій Г.С. Філатова, 2012
- // -	Західна околиця с. Мала Вовча, схили на правому березі р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,353863	37,242759	30.07.2009	Понад 1 га, на схилах	- // -
- // -	Північна околиця с. Охрімівка, схили правого берега р. Вовча, БЗ ЗДЗ Вовчанський	50,347148	37,204196	30.07.2009		- // -
<i>Stipa tirsia</i> Steven	Північна околиця с. Бобрівка, схили балки, БЗ Альошкина балка	50,049925	36,411098	12.06.2013		Філатова О.В. Філатова, 20146
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz	Північно-західна околиця с. П'ятницьке, нагірна діброва, ЛандЗ Печенізька лісова дача	49,943163	36,813335	24.04.2012	Поодинокі	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	м. Харків, лісопарк, діброва, РЛП Сокольники-Помірки	50,042964	36,270966	20.04.2018	Окремими куртинами	Філатова О.В. Філатова, Клімов, 2013
- // -	- // -	50,045024	36,247953	20.04.2018	Окремими куртинами	Філатова О.В. Філатова, Клімов, 2013
- // -	Північна околиця с. Сорокове, заплавна діброва на лівому березі р. Мерчик, НПП Слобожанський	50,085142	35,270214	26.04.2011	Невелика популяція	Філатова, Саїдахметова, Клімов, 2012

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
		широта	довгота			
- // -	Південна околиця с. Гайдари, нагірна діброва, НПП Гомільшанські ліси	49,625473	36,319853	05.05.2011	Спорадично, переважно у старих, правобережних нагірних дібровах. Популяції чисельні.	Саїдахметова, Філатова, Клімов та ін., 2012
- // -	Північно-східна околиця с. Шарівка, діброва	49,934436	35,771353	08.04.2015, 28.04.2016, 21.04.2017	Велика площа із значною рясністю	Вовк О.Г.

Примітки: * – скорочення: НПП – національний природний парк, РЛП – регіональний ландшафтний парк, БЗ ЗДЗ – ботанічний заказник загальнодержавного значення; заказники місцевого значення: ЛандЗ – ландшафтний заказник, ЛЗ – лісовий заказник, ГЗ – гідрологічний заказник, БЗ – ботанічний заказник, ЕЗ – ентомологічний заказник, ОЗ – орнітологічний заказник; БПП – ботанічна пам'ятка природи

Література

- Денісова О.С., Філатова О.В. Попередні результати вивчення представників роду *Iris* L. у колекції ботанічного саду ХНПУ імені Г.С. Сковороди. У зб.: *Теоретичні та практичні аспекти дослідження лікарських рослин: матер. II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції*. Харків: НФаУ, 2016, с. 99.
- Саїдахметова Н.Б., Філатова О.В., Клімов О.В., Прилуцький О.В., Анулов О.Ю., Біатов А.П. Національний природний парк «Гомільшанські ліси». У кн.: *Фіторізноманіття заповідників і національних природних парків України. Ч.2. Національні природні парки*. Київ: Фітосоціоцентр, 2012, с. 152–175.
- Філатова О.В. Раритетна флора на крейдяних субстратах територій природно-заповідного фонду Харківщини. У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин: матер. II Міжнародної наукової конференції* (Умань, 9–12 жовтня 2012 р.). Київ, 2012, с. 181–183.
- Філатова О.В. Фітосозологічна репрезентативність водно-болотних угідь Харківської області. В зб.: *Заповідники Крима. Биоразнообразие и охрана природы в Азово-Черноморском регионе: материалы VII Международной научно-практической конференции* (Симферополь, 24–26 октября 2013 г.). Симферополь, 2013, с. 264–270.
- Філатова О.В. Щодо впливу режиму використання території на різноманіття рідкісної фітобіоти. У зб.: *Відновлення порушених природних екосистем: матер. V Міжнародної наукової конференції* (Донецьк, 12–15 травня 2014 р.). Донецьк, 2014, с. 129–130.
- Філатова О.В. Флоросозологічна цінність малих за площею територій природно-заповідного фонду Харківщини. У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження глобальної стратегії збереження рослин: матеріали III Міжнародної наукової конференції* (Львів, 4–7 червня 2014 р.). Львів, 2014, с. 248–250.
- Філатова О.В. Щодо доцільності збільшення площ наявних заповідних об'єктів Харківщини. У зб.: *Стан і біорізноманіття Шацького національного природного парку: матер. наукової конференції*. Львів: СПОЛОМ, 2015, с. 110–111.
- Філатова О.В. Збереження рідкісної фітобіоти в околицях с. Кицівка Печенізького району Харківської області. У зб.: *Матеріали XIV з'їзду Українського ботанічного товариства* (Київ, 25–26 квітня 2017 р.). Київ, 2017, с. 136.
- Філатова О.В., Гайдрих І.М. Охорона раритетної фітобіоти в мережі природно-заповідного фонду Шевченківського району Харківської області. У зб.: *Екологія – шляхи гармонізації відносин природи та суспільства: матер. міжсвузівської наукової конференції* (Умань, 23–24 квітня 2009 р.). Умань: УДАУ, 2009, с. 108–110.
- Філатова О.В., Гайдрих І.М. Збереження раритетної фітобіоти у ПЗФ Красноградського району Харківщини. У зб.: *Стан і біорізноманіття екосистем Шацького національного природного парку та інших природоохоронних територій: матер. наукової конференції* (Шацьк, 11–18 вересня 2016 р.). Шацьк, 2016, с. 95–97.
- Філатова О.В., Гайдрих І.М. Перспективи охорони фіторізноманіття на заповідних територіях Нововодоласького району Харківської області. У зб.: *Природоохоронні території в минулому, сучасному й майбутньому світі (до 130-річчя створення «Пам'ятки Пеняцької» – першої природоохоронної території у Європі): матер. II Міжнародної наукової конференції* (Львів–Броди–Паняки, 26–27 жовтня 2016 р.). Львів: Ліга-Прес, 2016, с. 238–240.
- Філатова О.В., Гайдрих І.М. Природно-заповідний фонд Коломацького району Харківщини та його ботанічна

- цінність. У зб.: *Природнича наука й освіта: сучасний стан і перспективи розвитку: матер. Міжнародної науково-практичної конференції* (Харків, 22–24 вересня 2017 р.). Харків: ХНПУ, 2017, с. 51–52.
13. Філатова О.В., Гайдрих І.М. Природно-заповідний фонд Краснокутського району Харківщини та його флористична цінність. У зб.: *Стан і біорізноманіття екосистем Шацького національного природного парку та інших природоохоронних територій: матеріали наукової конференції* (Шацьк, 7–10 вересня 2017 р.). Львів: СПОЛОМ, 2017, с. 116–117.
  14. Філатова О.В., Денисова О.С. Природні види *Iris* на Харківщині: *in situ* (природно-заповідний фонд) та *ex situ* (ботанічний сад ХДПУ ім. Г.С. Сковороди). У зб.: *VI-ий відкритий з'їзд фітобіологів Причорномор'я*. Херсон: ХДУ, 2015, с. 133–135.
  15. Філатова О.В., Клімов О.В. Мережа територій природно-заповідного фонду Харкова. У зб.: *Шляхи оптимізації природно-заповідного фонду міст України у період формування локальних екомереж: матер. Всеукраїнського науково-практичного семінару* (Київ, 14–15 лютого 2012 р.). Полтава: Дивосвіт, 2013, с. 9–13.
  16. Філатова О.В., Надточій Г.С., Гайдрих І.М. Перспективи і ботанічна обґрунтованість збільшення площі ПЗФ Харківщини. У зб.: *Рідкісні рослини і гриби України та прилеглих територій: реалізація природоохоронних стратегій: матеріали IV Міжнародної наукової конференції* (Київ, 16–20 травня 2016 р.). Київ, 2016, с. 152–155.
  17. Філатова О.В., Саїдахметова Н.Б., Климов О.В. Національний природний парк «Слобожанський». У кн.: *Фіторізноманіття заповідників і національних природних парків України. Ч.2. Національні природні парки*. Київ: Фітосоціоцентр, 2012, с. 486–495.
  18. Філатова О.В., Філатов М.О., Леженіна І.П., Маркіна Т.Ю. До питання вивчення зв'язку рідкісних видів флори та їх запилювачів на територіях, що охороняються (Україна, Харківська область). У зб.: *Наукові засади природоохоронного менеджменту екосистем Каньйонного Придністров'я: матер. II Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 170-ї річниці публікації праці Рудольфа Кенера, яка стала початком ґрунтовних палеонтологічних досліджень Дністровського каньйону* (Заліщики, 14–15 вересня 2017 р.). Чернівці: «Друк Арт», 2017, с. 75–77.
  19. Polchaninova N., Karolinskiy E., Filatova O., Filatov M. Sandy steppes of northeastern Ukraine as a prospective area of the European Emerald Network. In: *Semi-natural grasslands across borders: 14th Eurasian grassland conference* (Riga and Western Lithuania, 4–11 August 2017 y.). Riga: University of Latvia, 2017. – P. 47.

Філатова Ольга Віталіївна
Національний фармацевтичний університет, Харків
Надточій Ганна Семенівна
Науково-дослідна установа
«Український науково-дослідний інститут екологічних проблем»
(УКРНДІЕП), Харків
Вовк Олександра Григорівна
Український науковий фармацевтичний центр
якості лікарських засобів, Харків

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, НА ХАРКІВЩИНІ

У дану публікацію увійшли відомості про знахідки рідкісних видів рослин, занесених до Червоної книги України (2009), що були нами виявлені впродовж 2000–2008 рр. під час експедиційних виїздів при роботі над Кадастром заповідних територій Харківської області, оптимізацією меж заповідних територій, складанням проектної документації перспективних для заповідання об'єктів та територій, створення

проекту екологічної мережі Харківської області, обстеженні водно-болотних угідь Харківщини. Ці дослідження здійснювались співробітниками лабораторії проблем природних територій та об'єктів особливої охорони Українського науково-дослідного інституту екологічних проблем при роботі над відповідними науковими темами. Дані про місцезростання досліджених рідкісних видів рослин наведені в таблиці.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата	Автор знахідки
		широта	довгота		
<i>Adonis vernalis</i> L.	Південно-західна околиця с. Артільне, схили балки, БЗ Артільнецький	50,236071	37,598624	15.05.2008	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Південна околиця с. Червона Хвиля, схили балки, БЗ Зелений Гай	49,966389	37,320819	06.05.2004	- // -
- // -	Південно-західна околиця с. Нова Дмитрівка, Ланд З Новодмитрівський	48,952687	37,138035	17.05.2005	- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Дубові Гряди, ЗУ Дубові Гряди	48,987960	35,864151	04.05.2000	Філатова О.В.,
- // -	Південна околиця с. Синичине, схили яружно-балкової системи на правобережжі р. Сів. Донець	49,101133	37,379457	30.06.2005	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Західна околиця с. Нововасилівка, яружно-балкова система з крейдяними відслоненнями на правобережжі р. Верхня Дворічна	49,965027	37,673114	17.06.2008	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Західна околиця с. Петрівка, схили балки на правобережжі В'ялівського водосховища	50,105045	36,473791	25.05.2004	- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Хатне, схили балки	50,131600	37,607840	15.05.2008	- // -
- // -	Південно-західна околиця с. Покровське, степові схили яружно-балкової системи на правобережжі р. Берестова	49,424090	35,480676	09.07.2002	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата	Автор знахідки
		широта	довгота		
<i>Adonis wolgensis</i> Steven ex DC.	Східна околиця с. Бурбулатове, схили балки, БЗ Бурбулатівський	48,816917	36,680688	18.05.2004	- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Дубові Гряди, ЗУ Дубові Гряди	48,987960	35,864151	04.05.2000	Філатова О.В.,
- // -	Північно-східна околиця с. Хатнє, схили балки	50,131600	37,607840	15.05.2008	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Північна околиця с. Надеждівка, схили балки, ЕЗ Берестовий	49,145495	36,555166	17.05.2001	- // -
<i>Alyssum gymnopodium</i> P. Smirn.	Південна околиця с. Синичине, схили яружно-балкової системи з крейдяними відслоненнями на правобережжі р. Сів. Донець	49,101133	37,379457	30.06.2005	- // -
- // -	Північна околиця с. Довгеньке, схили яружно-балкової системи з крейдяними відслоненнями на правобережжі р. Сів. Донець	49,073995	37,286393	27.05.2006	- // -
<i>Anacamptis coriophora</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase s.l.	Північно-східна околиця с. Соколове, заплавні луки р. Мож	49,720743	36,210269	29.05.2008	- // -
<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Південна околиця с. Довжик, заплавні луки на лівобережжі Рогозянського водосховища (р. Уди)	50,191788	35,950766	31.05.2007	- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Мала Рогозянка, заплавні луки р. Уди	50,127232	35,936196	07.06.2007	- // -
- // -	Південна околиця с. Борщова, заплавні луки р. Харків	50,155307	36,408839	03.06.2003	- // -
- // -	Північна околиця с. Стара Водолага, заплавні луки р. Мож	49,791387	35,840109	25.05.2006	- // -
- // -	Південно-західна околиця с. Кравцове, заплавні луки р. Мож	49,756251	36,099183	05.06.2008	Надточій Г.С.
- // -	Північна околиця с. Колісники, заплавні луки р. Мож	49,749156	36,106293	05.06.2008	- // -
- // -	Південно-східна околиця с. Зарічне, заболочене пониження з озерами на надзаплавній терасі р. Сів. Донець	50,074448	36,871125	22.05.2001	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Північна околиця с. Хотімля, засолені луки заболоченого пониження на надзаплавній терасі р. Сів. Донець	50,044198	36,861421	29.05.2001	- // -
- // -	Західна околиця с. Базаліївка, заплавні луки р. Сів. Донець	49,830421	36,925304	29.05.2001	- // -
- // -	Південна околиця с. Зідьки, заплавні луки р. Сів. Донець	49,685251	36,409731	05.06.2007	- // -
- // -	Північна околиця с. Донець, заболочені луки, урочище Горіла Долина на надзаплавній терасі р. Сів. Донець	49,633280	36,556447	27.05.2003	- // -
- // -	Південно-східна околиця с. Крейдянка, заплавні луки р. Сів. Донець, ЛандЗ Крейдянська лісова дача	49,411363	36,803440	22.05.2008	Філатова О.В., Надточій Г.С.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата	Автор знахідки
		широта	довгота		
- // -	Північно-західна околиця с. Студенок, заплавні луки р. Сів. Донець	49,098967	37,443491	22.05.2002	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
<i>Androsace kosopoljanskii</i> Ovcz.	Західна околиця с. Нововасилівка, яружно-балкова система з крейдяними відслоненнями на правобережжі р. Верхня Дворічна	49,965027	37,673114	17.06.2008	- // -
<i>Artemisia hololeuca</i> M.Bieb. ex Besser	Західна околиця с. Нововасилівка, яружно-балкова система з крейдяними відслоненнями на правобережжі р. Верхня Дворічна	49,965027	37,673114	17.06.2008	- // -
<i>Astragalus cretophilus</i> Klokov	Західна околиця с. Калинове, яружно-балкова система з крейдяними відслоненнями на правобережжі р. Оскіл	49,777179	37,616594	20.06.2006	- // -
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó s.l.	Південна околиця с. Довжик, заплавні луки на лівобережжі Рогозянського водосховища (р. Уди)	50,191788	35,950766	31.05.2007	- // -
- // -	Північна околиця с. Феськи, заплавні луки на лівобережжі Рогозянського водосховища (р. Уди)	50,168737	35,936276	31.05.2007	- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Мала Рогозянка, заплавні луки р. Уди	50,127232	35,936196	07.06.2007	- // -
- // -	Південна околиця сел. Пересічне, заплавні луки р. Уди	50,004824	35,996744	04.06.2008	Надточій Г.С.
- // -	Північна околиця с. Кузьмівка, заплавні луки р. Мож, ГЗ Іллюхівський	49,849525	35,544095	28.05.2005	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Північна околиця с. Стара Водолага, заплавні луки р. Мож	49,791387	35,840109	25.05.2006	- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Погоріле, заплавні луки р. Мож	49,761174	36,078763	05.06.2008	Надточій Г.С.
- // -	Південна околиця с.Тимченки, заплавні дуки р. Мож	49,748046	49,748046	29.05.2008	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Південна околиця с. Миргороди, заплавні луки р. Мож	49,737091	36,181105	29.05.2008	- // -
- // -	Південно-східна околиця с. Лиман, купинно-осокове болото на надзаплавній терасі р. Сів. Донець	50,236571	36,896513	08.06.2000	- // -
- // -	Північна околиця с. Хотімля, засолені луки заболоченого пониззя на надзаплавній терасі р. Сів. Донець	50,044198	36,861421	29.05.2001	- // -
- // -	Північна околиця с. Донець, заболочені луки, урочище Горіла Долина на надзаплавній терасі р. Сів. Донець	49,633280	36,556447	06.06.2006	- // -
- // -	Західна околиця с. Бородярьське, болото на надзаплавній терасі р. Сів. Донець	49,435104	36,935775	14.06.2007	- // -
- // -	Північно-західна околиця с. Студенок, заплавні луки р. Сів. Донець	49,098967	37,443491	22.05.2002	- // -
<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó s.l.	Північна околиця с. Феськи, заплавні луки на лівобережжі Рогозянського водосховища (р. Уди)	50,168737	35,936276	31.05.2007	- // -
- // -	Північна околиця с. Погоріле, заплавні луки р. Мож	49,761174	36,078763	05.06.2008	Надточій Г.С.
- // -	Південна околиця с. Тимченки, заплавні луки р. Мож	49,748046	49,748046	29.05.2008	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата	Автор знахідки
		широта	довгота		
- // -	Південна околиця с. Миргороди, заплавні луки р. Мож	49,735836	36,184764	29.05.2008	- // -
- // -	Східна околиця с. Соколове, заплавні луки р. Мож	49,712212	36,218088	05.06.2008	- // -
- // -	Південно-східна околиця с. Лиман, купинно-осокове болото на надзаплавній терасі р. Сів. Донець	50,236571	36,896513	08.06.2000	- // -
- // -	Північна околиця с. Хотімля, засолені луки заболоченого пониззя на надзаплавній терасі р. Сів. Донець	50,044198	36,861421	29.05.2001	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Північна околиця с. Мартове, заболочене пониззя узбережжя Печенізького водосховища	49,957007	36,952793	27.05.2001	Надточій Г.С., Чаплигіна А.Б.
- // -	Північно-західна околиця с. Студенок, заплавні луки р. Сів. Донець	49,098967	37,443491	22.05.2002	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Північно-східна околиця с. Суха Гомільша, заплавні луки р. Гомільша, НПП Гомільшанські ліси	49,552620	36,357431	10.06.2004	- // -
<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F. Hunt et Summerhayes s.l.	Південна околиця с. Довжик, заплавні луки на лівобережжі Рогозянського водосховища (р. Уди)	50,191788	35,950766	31.05.2007	- // -
- // -	Північна околиця с. Феськи, 3 заплавні луки на лівобережжі Рогозянського водосховища (р. Уди)	50,168737	35,936276	31.05.2007	- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Мала Рогозянка, заплавні луки р. Уди	50,127232	35,936196	07.06.2007	- // -
- // -	Південна околиця с. Тимченки, заплавні луки р. Мож	49,748046	49,748046	29.05.2008	- // -
- // -	Південна околиця с. Миргороди, заплавні луки р. Мож	49,735836	36,184764	29.05.2008	- // -
- // -	Північна околиця с. Хотімля, засолені луки заболоченого пониззя на надзаплавній терасі р. Сів. Донець	50,044198	36,861421	29.05.2001	- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Леб'яже, заплавні луки р. Сів. Донець	49,816937	36,923731	12.06.2008	Філатова О.В., Надточій Г.С.
<i>Diplotaxis cretacea</i> Kotov	Південна околиця с. Синичине, яружно-балкова система з крейдяними осипами на правобережжі р. Сів. Донець	49,101133	37,379457	30.06.2005	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
<i>Fritillaria meleagroides</i> Patrin ex Schult. et Schult. f.	Південна околиця с. Капранське, заплавні луки р. Мерло, БЗ Капранський	49,951098	34,889936	04.06.2002	- // -
- // -	Північна околиця с. Малинівка, заплавні луки р. Сів. Донець, ЛандЗ Малинівський	49,810703	36,705433	10.05.2007	Філатова О.В. Надточій Г.С.
- // -	Північна околиця сел. Кочеток, заплавні луки р. Тетлега, ЛандЗ. Кочетоцька лісова дача	49,909940	36,715078	30.05.2006	- // -
- // -	Південна околиця с. Геніївка, заплавні луки р. Гнилиця, урочище Горіла Долина	49,632977	36,544607	06.06.2006	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Південно-східна околиця с. Крейдянка, заплавні луки р. Сів. Донець, ЛандЗ Крейдянська лісова дача	49,411363	36,803440	22.05.2008	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Південно-західна околиця с. Червоний Шахтар, заплавні луки р. Сів. Донець, РЛП Ізюмська лука	49,182210	37,042557	20.07.2000	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата	Автор знахідки
		широта	довгота		
- // -	Південна околиця с. Норцівка, заплавні луки р. Сів. Донець	49,292016	37,053243	08.07.2004	- // -
- // -	Східна околиця с. Пристін, заплавні луки р. Оскіл	49,591186	37,650839	12.05.2005	- // -
- // -	Південна околиця с. Багата Чернечина, заплавні луки р. Оріль	48,982556	35,590752	08.06.2006	- // -
- // -	Південна околиця с. Нове Мажарове, заплавні луки р. Оріль	35,590752	35,474205	08.06.2006	- // -
<i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.	Західна околиця с. Малинівка, заплавна діброва, ЛандЗ Малинівський	49,790464	36,628660	29.05.2007	Філатова О.В., Надточій Г.С.
<i>Gladiolus tenuis</i> M. Bieb.	Південна околиця с. Кравцове, заплавні луки р. Мож	49,754621	36,100758	05.06.2008	Надточій Г.С.
- // -	Південна околиця с. П'ятницьке, заплавні луки р. Велика Бабка	49,919434	36,808539	06.07.2000	Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Південно-західна околиця с. Андріївка, заплавні луки р. Нижня Дворічна	49,936295	37,504848	01.06.2006	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Північна околиця с. Малинівка, заплавні луки р. Сів. Донець, ЛандЗ Малинівський	49,809618	36,707164	29.05.2007	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Східна околиця сел. Печеніги, заплавні луки р. Сів. Донець	49,873877	36,984800	29.05.2007	- // -
- // -	Північно-західна околиця с. Шелудьківка, заплавні луки р. Сів. Донець	49,691475	36,509957	05.06.2003	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Південно-східна околиця с. Крейдянка, заплавні луки р. Сів. Донець ЛандЗ Крейдянська лісова дача	49,412698	36,807787	22.05.2008	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Західна околиця с. Червоний Донець, заплавні луки р.Сів. Донець, РЛП Ізюмська лука	49,314005	37,145497	20.07.2000	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Південна околиця с. Норцівка, заплавні луки р. Сів. Донець	49,292016	37,053243	08.07.2004	- // -
- // -	Північна околиця с. Красиве, заплавні луки р. Берега	49,292246	36,466291	22.05.2003	- // -
- // -	Східна околиця с. Дмитрівка, заплавні луки р. Берега	49,134596	36,709256	10.06.2003	- // -
- // -	Південна околиця с. Нове Мажарове, заплавні луки р. Оріль	35,590752	35,474205	08.06.2006	- // -
- // -	Південна околиця с. Багата Чернечина, заплавні луки р. Оріль	48,982556	35,590752	08.06.2006	- // -
<i>Hyssopus cretaeus</i> Dubjan.	Західна околиця с. Нововасилівка, яружно-балкова система з крейдяними відслоненнями на правобережжжі р. Верхня Дворічна	49,965027	37,673114	17.06.2008	- // -
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	Східна околиця с. Високопілля, байрачний ліс на схилах балки, ГЗ Коломачки	49,926010	35,463834	11.06.2002	- // -
- // -	Північна околиця сел. Кочеток, нагірна діброва, ЛандЗ. Кочетоцька лісова дача	49,899013	36,705313	30.05.2006	Філатова О.В., Надточій Г.С.
<i>Onosma tanaitica</i> Klokov	Південно-західна околиця с. Артільне, схили балки, БЗ Артільнецький	50,236071	37,598624	15.05.2008	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата	Автор знахідки
		широта	довгота		
- // -	Західна околиця с. Нововасилівка, яружно-балкова система з крейдяними відслоненнями на правобережжі р. Верхня Дворічна	49,965027	37,673114	17.06.2008	- // -
<i>Orchis militaris</i> L.	Східна околиця с. Високопілля, заплавні луки р. Коломак, ГЗ Коломачки	49,918406	35,459026	11.06.2002	- // -
<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	Північно-східна околиця с. Миколаївка Перша, схили балки, БЗ Миколаївський	49,883535	37,444326	29.06.2004	- // -
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. s.l.	Північна околиця с. Шляхове, схили балки	49,847740	35,415214	15.05.2003	- // -
- // -	Східна околиця с. Бурбулатове, схили балки, БЗ Бурбулатівський	48,816917	36,680688	18.05.2004	- // -
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l.	Північно-східна околиця с. Паризьке, схили балки, ЕЗ Парижанський	49,338422	36,286192	07.06.2005	- // -
- // -	Південно-західна околиця с. Артільне, схили балки, БЗ Артільнецький	50,236071	37,598624	15.05.2008	- // -
- // -	Південно-східна с. Крейдянка, сосновий ліс, ЛандЗ Крейдянська лісова дача.	49,430147	36,785866	22.05.2008	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Південно-східна околиця с. Гаврилівка, схили балки на правобережжі Червонооскільського водосховища (р. Оскіль)	49,392886	37,540314	25.08.2004	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Західна околиця с. Малинівка, сосновий ліс, ЛандЗ Малинівський	49,777408	36,633502	29.05.2007	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Північна околиця с. Новий Мерчик, схили балки	49,984109	35,660584	15.06.2006	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Південно-західна с. Джгун, схили балки витоку р. Джгун	49,669790	36,079513	19.05.2005	- // -
- // -	Північна околиця с. Руська Лозова, схил балки	50,177307	36,285156	22.04.2008	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Північно-східна околиця с. Нова Олександрівка, схили балки	49,934808	37,223414	19.08.2004	- // -
- // -	Західна околиця с. Підлиман, сосновий ліс, РЛП Червонооскільський	49,332862	37,576082	15.09.2004	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	Північно-східна околиця с. Нижній Бишкін, заплавні водойми та русло р. Сів. Донець, ЗУ Тюндик	49,536614	36,447977	10.10.2005	- // -
- // -	Південно-східна околиця сел. Дворічна, заплавні водойми та русло р. Оскіль	49,845157	37,693606	03.11.2005	- // -
- // -	Західна околиця сел. Борова, озеро на лівобережжі Червонооскільського водосховища, РЛП Червонооскільський	49,381756	37,565795	15.09.2004	- // -
- // -	с. Підлиман, торф'яне болото	49,335548	37,593143	15.09.2004	- // -
<i>Scrophularia cretacea</i> Fisch. ex Spreng.	Західна околиця с. Нововасилівка, яружно-балкова система з крейдяними відслоненнями на правобережжі р. Верхня Дворічна	49,965027	37,673114	17.06.2008	- // -
<i>Stipa borysthena</i> Klokov ex Prokudin	Південно-східна околиця с. Крейдянка, сосновий ліс, ЛандЗ Крейдянська лісова дача.	49,430147	36,785866	22.05.2008	Філатова О.В., Надточій Г.С.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата	Автор знахідки
		широта	довгота		
- // -	Північно-західна околиця с. Студенок, сосновий ліс	49,111531	37,455007	22.05.2002	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
<i>Stipa capillata</i> L.	Північна околиця с. Новий Мерчик, схили балки	49,984109	35,660584	29.05.2003	- // -
- // -	Західна околиця с. Нововасилівка, яружно-балкова система із крейдяними відслоненнями на правобережжі р. Верхня Дворічна	49,965027	37,673114	17.06.2008	- // -
- // -	Західна околиця с. Петрівка, степові схили балки на правобережжі В'ялівського водосховища	50,105045	36,473791	25.05.2004	- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Хатнє, схили балки	50,131600	37,607840	15.05.2008	- // -
- // -	Північна околиця с. Вітрівка, схил балки	49,326661	36,967145	11.05.2006	- // -
- // -	Південно-західна околиця с. Артільне, схили балки, БЗ Артільнецький	50,236071	37,598624	15.05.2008	- // -
- // -	Східна околиця с. Бурбулатове, схили балки, БЗ Бурбулатівський	48,816917	36,680688	18.05.2004	- // -
- // -	Північна околиця с. Мар'ївка, схили балки, БЗ Мар'ївський	49,136421	36,742048	10.06.2003	- // -
- // -	Південно-західна околиця с. Нова Дмитрівка, Ланд З Новодмитрівський	48,952687	37,138035	17.05.2005	- // -
- // -	Північна околиця с. Данилівка, схили балки, БЗ Данилівський	48,950194	36,879356	08.07.2006	- // -
- // -	Східна околиця сел. Старий Мерчик, схили балки, ГЗ Мерчицький	49,978286	35,809168	21.06.2007	- // -
- // -	Північно-західна околиця с. Кузьмівка, схили балки, ГЗ Іллюхівський	49,859285	35,535692	28.05.2005	- // -
- // -	Південна околиця с. Червона Хвиля, схили балки, БЗ Зелений Гай	49,966389	37,320819	19.08.2004	- // -
- // -	Західна околиця с. Кудіївка, схили балки, БЗ Кудіївський	50,291877	36,237819	24.06.2004	- // -
- // -	Північна околиця с. Миколаївка 1-ша, БЗ Миколаївський	49,885484	37,442646	13.06.2006	- // -
- // -	Південно-західна околиця с. Довжик, схили правобережжя р. Уди	50,185618	35,920718	26.06.2007	- // -
- // -	Південна околиця с. Синичине, схили балки на правобережжі р. Сів. Донець	49,101133	37,379457	30.06.2005	- // -
- // -	Північно-західна околиця с. Вдовичине, схили балки	49,805929	35,227303	10.07.2007	- // -
- // -	Північна околиця с. Довгеньке, схили балки	49,068765	37,311959	27.05.2006	- // -
- // -	Північно-західна околиця с. Бригадирівка, степові схили балки на правобережжі р. Волоська Балаклійка	49,545019	37,017479	07.06.2001 03.07.2003	- // -
- // -	Північна околиця с. Вище Солоне, схили балки	49,293633	37,750382	16.05.2005	- // -
- // -	Південно-східна околиця с. Гаврилівка, схили балки на правобережжі Червонооскільського водосховища (р. Оскіл)	49,392886	37,540314	25.08.2004	- // -
- // -	Західна околиця с. Гнилиця, схили балки	50,009954	37,230463	25.07.2002	Філатова О.В., Надточій Г.С.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата	Автор знахідки
		широта	довгота		
- // -	Західна околиця с. Кам'яна Яруга, схили балки	49,902314	36,566155	05.07.2005	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Східна околиця с. Дубові Гряди, схили правого берега р. Оріль	48,962454	35,836602	27.11.2003	Філатова О.В., Надточій Г.С.
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr.	Східна околиця с. Бурбулатове, схили балки, БЗ Бурбулатівський	48,816917	36,680688	18.05.2004	- // -
- // -	Південно-західна с. Джгун, схили балки витоку р. Джгун	49,669790	36,079513	19.05.2005	- // -
- // -	Південно-східна околиця с. Верхній Бишкін, схили балки	49,472142	36,349121	16.05.2006	- // -
- // -	Північна околиця с. Мар'ївка, схили балки, БЗ Мар'ївський	49,136421	36,742048	10.06.2003	- // -
- // -	Південно-західна околиця с. Нова Дмитрівка, Ланд З Новодмитрівський	48,952687	37,138035	17.05.2005	- // -
- // -	Північно-західна околиця с. Бригадирівка, схили балки на правобережжі р. Волоська Балаклійка	49,545019	37,017479	07.06.2001 03.07.2003	- // -
- // -	Східна околиця с. Дубові Гряди, схили правого берега р. Оріль	48,961265	35,834773	27.11.2003	- // -
- // -	Західна околиця с. Мечебилове, схил балки, ОЗ Куплеватське	49,063950	36,647624	01.06.2004	- // -
- // -	Західна околиця с. Нововасилівка, схили балки на правобережжі р. Верхня Дворічна	49,965027	37,673114	17.06.2008	- // -
- // -	Західна околиця с. Петрівка, степові схили балки на правобережжі В'ялівського водосховища	50,105045	36,473791	25.05.2004	- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Хатне, схили балки	50,131600	37,607840	15.05.2008	- // -
<i>Stipa pennata</i> L.	Північна околиця с. Мар'ївка, схили балки, БЗ Мар'ївський	49,136421	36,742048	10.06.2003	- // -
- // -	Південно-західна околиця с. Довжик, схили правобережжя р. Уди	50,185618	35,920718	26.06.2007	- // -
- // -	Північно-західна околиця с. Бригадирівка, степові схили балки на правобережжі р. Волоська Балаклійка	49,545019	37,017479	07.06.2001	- // -
- // -	Південно-східна околиця с. Гаврилівка, схили балки на правобережжі Червонооскільського водосховища (р. Оскіль)	49,392886	37,540314	25.08.2004	- // -
<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch	Південно-західна околиця с. Артільне, схили балки, БЗ Артільнецький	50,236071	37,598624	15.05.2008	- // -
- // -	Східна околиця с. Дубові Гряди, схили правого берега р. Оріль	48,961265	35,834773	27.11.2003	- // -
- // -	Південна околиця с. Синичине, схили яружно-балкової системи на правобережжі р. Сів. Донець	49,101133	37,379457	30.06.2005	- // -
- // -	Південно-східна околиця с. Гаврилівка, схили балки на правобережжі Червонооскільського водосховища (р. Оскіль)	49,392886	37,540314	25.08.2004	- // -
- // -	Північно-західна околиця с. Сподобівка, схили балки	49,564920	37,417072	09.06.2005	- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Хатне, схили балки	50,131600	37,607840	15.05.2008	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрітній системі		Дата	Автор знахідки
		широта	довгота		
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz	Південно-східна околиця с. Вітрівка, заплавна діброва	49,321049	36,989721	11.05.2006	- // -
- // -	Південна околиця с. Крейдянка, заплавна діброва, ЛандЗ Крейдянська лісова дача	49,433826	36,856743	17.05.2007	Філатова О.В., Надточій Г.С.
- // -	Південна околиця с. Рідний Край, нагірна діброва на правому березі Рогозянського водосховища (р. Уди)	50,149841	35,917076	06.05.2008	Філатова О.В., Вовк О.Г., Надточій Г.С.
- // -	Південна околиця с. Михайлівка та північна околиця с. Красиве, між селами заплавні луки р. Берека	49,297761	36,464831	29.04.2008	- // -
- // -	Західна околиця с. Коломак, діброва	49,844405	35,264130	26.04.2007	- // -
- // -	Західна околиця с. Малинівка, ЛандЗ Малинівський	49,778910	36,636380	24.04.2008	- // -
- // -	Північна околиця с. Орілька, заплавні луки р. Орілька	48,978711	36,028957	17.05.2001 29.04.2004	- // -
- // -	Північно-східна околиця с. Українське, заплавні луки р. Орілька	49,019677	36,087890	17.05.2001 29.04.2004	- // -
- // -	Західна околиця с. Аполлонівка, заплавні луки р. Оріль	49,041871	35,996728	17.05.2001	- // -
- // -	Західна околиця с. Зінківщина, заплавні луки р. Оріль	49,051252	35,350551	27.04.2006	- // -
<i>Tulipa schrenkii</i> Regel	Східна околиця с. Дубові Гряди, схил правого берега р. Оріль	48,960716	35,836511	04.05.2000	Філатова О.В.

Примітки: * – скорочення: НПП – національний природний парк, РЛП – регіональний ландшафтний парк; ЗУ – заповідне урочище; заказники місцевого значення: ЛандЗ – ландшафтний, ГЗ – гідрологічний, БЗ – ботанічний, ЕЗ – ентомологічний, ОЗ – орнітологічний.

Фокшей Стелла Ігорівна
Національний природний парк «Гуцульщина», м. Косів

ЗНАХІДКИ МАКРОМІЦЕТІВ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, В НПП «ГУЦУЛЬЩИНА»

Впродовж 2009–2018 рр. у Національному природному парку «Гуцульщина» тривали мікологічні експедиції, які охопили всю територію парку. Дослідження проводилися як співробітниками наукового відділу, так і науковцями з Інституту ботаніки НАН України ім. М.Г. Холдного НАН України та кафедри мікології Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. За цей період тут зареєстровано 14 макроміцетів, що включені до Червоної книги України та виявлені нові локалітети вже раніше відомих рідкісних видів (таблиця).

Рідкісні види грибів, що включені до ЧКУ на території НПП «Гуцульщина»

Вид	Місце знахідки	Координати в десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Anthurus archeri</i> (Berk.) E. Fischer	Окол. с. Шешори	48,342441	24,995297	13.08.2009	1 екз.	Держипільський Л.М. [2]
-//-	Хр. Каменистий	48,316376	25,052485	03.10.2012	1 екз.	Держипільський Л.М., Фокшей С.І. [3]
-//-	Пол. Росохата	48,332421	24,941112	15.07.2012	1 екз.	-//-
-//-	Окол. с. Космач	48,338512	24,816283	09.08.2013	1 екз.	Петричук Ю.В., Пасайлюк М.В. [7]
-//-	Хр. Голиця	48,286629	25,077700	20.11.2013 23.08.2015 27.09.2016 17.08.2018	1 екз.	Фокшей С.І. [13]
-//-	Окол. с. Бабин	48,274991	25,042646	08.07.2014	1 екз.	Петричук Ю.В., Пасайлюк М.В. [6]
-//-	Хр. Голиця Дзіндзюрічка	48,298916	25,081342	14.07.2014	1 екз.	Фокшей С.І.
-//-	с. Соколівка, прис. Моқрий (приватна садиба)	48,305400	25,032571	19.08.2014	5 м ² 7 екз.	Стефурак І.Л.
-//-	Окол. с. Вербовець	48,334097	25,133035	11.09.2014	2 екз.	Петричук Ю.В., Пасайлюк М.В. [6]
-//-	Прис. Завоєли Космацьке л-во	48,296152	24,816085	11.2014	2 екз.	-//-
-//-	с. Вербовець (приватна садиба)	48,330308	25,083818	18.07.2017	12 екз.	Боринська В.В.
-//-	Хр. Брусний (пд. схил)	48,301057	24,965333	01.07.2018 10.07.2018	100 м ² 22 екз.	Савчук Г.В. Фокшей С.І.
-//-	Хр. Сокольський	48,269084	24,997555	02.07.2018	2 екз.	Фокшей С.І.
<i>Boletus parasiticus</i> Fr.	Окол. с. Шепіт (пол. Веснарка)	48,237380	24,788908	08. 2010	1 екз.	Держипільський Л.М. [2, 4]
-//-	Прис. Завоєли Космацьке л-во	48,296152	24,816085	18.08.2013	2 екз.	Фокшей С.І. [10]
-//-	г. Грегіт	-//-	-//-	31.07.2014	1 екз.	Фокшей С.І. [10]

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Boletus regius</i> Krombh	Ур. Каменистий	48,31	25,05	14.06.2012	2 екз.	Фокшей С.І. [13]
-//-	Хр. Голиця, недалеко від МПП	48,30	25,07	23.09.2013 10.11.2016	5 екз.	Фокшей С.І. [12]
-//-	Кутське л-во	48,26	25,16	28.08.2014	2 екз.	Фокшей С.І. [10]
-//-	Хр. Голиця	48,31	25,07	09.10.2015	2 екз.	Петричук Ю.В.
<i>Catathelasma imperiale</i> (Fr.) Sing.	Окол. с. Космач Космацьке л-во	48,31	24,76	2010	1 екз.	Держипільський Л.М. і ін. [2]
-//-	-//-	-//-	-//-	12.07.2012 28.07.2013	1 екз. 1 екз.	Фокшей С.І. [13]
-//-	Окол. с. Снідавка	48,23	24,85	20.08.2014	1 екз.	Петричук Ю.В., Пасайлюк М.В. [6]
-//-	Пол. Крами	48,25	24,77	28.08.2014	1 екз.	Держипільський Л.М.
-//-	Кутське л-во	48,23	24,85	21.07.2014	2 екз.	Фокшей С.І. [12]
-//-	-//-	-//-	-//-	08.2015	1 екз.	Петричук Ю.В.
<i>Clavariadelphus pistillaris</i> (L.) Donk	Хр. Голиця Дзіндзюрничка	48,293657	25,079559	02.10.2010 18.10.2014 10.2016– 2017 17.08.2018	2 екз. 5 екз. 4 екз. 3 екз.	Держипільський Л.М. [2, 3, 4, 13]
-//-	Яблунівське л-во	48,421565	24,925995	09.2012	1 екз.	Держипільський Л.М., Фокшей С.І. [3]
-//-	Хр. Каменистий	48,315666	25,046893	11.09.2013	1 екз.	Гелюта В.П.
<i>Grifola frondosa</i> (Dicks.) Gray	Окол. с. Старі Кути	48,29	25,16	16.10.2015	1 екз.	Погрібний О.О.
-//-	Пам'ятка природи «Модрина»	48,31	25,18	26.11.2015	1 екз.	Погрібний О.О.
<i>Polyporus umbellatus</i> (Pers.) Fr.	Окол. с. Вербовець	48,34	25,11	06–08 2009–2018	1 екз.	Держипільський Л.М. [2]
-//-	-//-	48,34	25,12	-//-	1 екз.	Держипільський Л.М., Фокшей С.І. [3]
-//-	Окол. с. Люча	48,38	24,91	17.06.2014	1 екз.	Фокшей С.І. [12]
-//-	Окол. с. Вербовець	48,34	25,13	19.06.2014 24.06.2014	1 екз.	Пасайлюк М.В.
-//-	Окол. с.Хімчин	48,40	25,11	07.2011	1 екз.	Фокшей С.І. [13]
-//-	-//-	48,38	25,10	19.06.2014 27.06.2015 07.06.2018	1 екз. 1 екз. 1 екз.	Петричук Ю.В. Фокшей С.І. Гостюк З.В.
-//-	Хр. Каменистий	48,31	25,05	09.2014	1 екз.	Держипільський Л.М.
-//-	-//-	48,32	25,04	18.06.2018	1 екз.	Держипільський Л.М.
<i>Gomphus clavatus</i> (Pers.) Gray	Пол. Крами Космацьке л-во	48,252099	24,771519	31.07.2014 05.08.2015	9 екз. 3 екз.	Фокшей С.І.[12] Погрібний О.О.
<i>Hericium coralloides</i> (Fr.) Gray	Хр. Каменистий	48,32	25,04	09.2009– 2011	3 екз. 1 екз. 2 екз.	Держипільський Л.М. [2]
-//-	-//-	-//-	-//-	05.09.2012	3 екз.	Держипільський Л.М., Фокшей С.І. [3]
-//-	-//-	-//-	-//-	11.09.2013	1 екз.	Фокшей С.І. [13]

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
-/-	-/-	48,326460	25,045060	15.10.2013	1 екз.	Петричук Ю.В., Пасайлюк М.В. [6]
-/-	-/-	48,315399	25,051082	09.2014.	2 екз.	Фокшей С.І.
-/-	-/-	-/-	-/-	15.07.2015	2 екз.	Держипільський Л.М., Фокшей С.І.
				01.10.2015	3 екз.	
				06.2016 08.2016	1 екз.	
-/-	Окол. м. Косів	48,317034	25,073557	7.05.2014	1 екз.	Петричук Ю.В., Пасайлюк М.В. [6]
-/-	-/-	48,318785	25,076504	7.10.2014	1 екз.	-/-
-/-	Ур. Михалкова, пот. Кремениця	48,296838	25,075956	25.10.2010 13.10.2011	2 екз.	Держипільський Л.М., Фокшей С.І.
-/-	Маршрут Кляуза-Лисина Космацька	48,302492	24,752611	01.09.2013	1 екз.	Акулов О.Ю., Держипільський Л.М.
-/-	Окол. с. Город	48,317499	25,073269	07.10.2014	2 екз.	Петричук Ю.В., Пасайлюк М.В.
-/-	Ур. Керничний	48,309606	25,017066	15.10.2014 10.2017	1 екз.	Фокшей С.І. Держипільський Л.М.
-/-	Хр. Сокільський	48,257521	25,034622	10.2014 02.07.2018	1 екз.	Фокшей С.І.
<i>Lactarius lignyotus</i> Fr.	г. Грегит	48,254593	24,776062	19.08.2012	1 екз.	Фокшей С.І. [13]
-/-	Ур. «Кагла»	48,237720	24,837396	21.07.2014	1 екз.	Фокшей С.І. [12]
-/-	Під г. Грегит	48,259138	24,784689	31.07.2014	1 екз.	Фокшей С.І. [12]
-/-	ППП № 5, під г. Грегит	48,257202	24,767250	05.08.2015	1 екз.	Фокшей С.І.
<i>Leucocortinarius bulbiger</i> (Alb. et Schwein.) Singer	Шешорське ПНДВ	48,338790	25,001483	18.08.2012	2 екз.	Маланюк В.Б. [13]
<i>Macrolepiota puellaris</i> (Fr.) M.M. Moser	Хр. Каменистий	48,312473	25,055409	05.07.2018	1 екз.	Фокшей С.І.
<i>Mutinus caninus</i> (Huds.) Fr	Хр. Голиця, зліва від адмінкорпусу	48,302510	25,089416	18.06.2013 20.06.2018	1 екз.	Фокшей С.І.
-/-	Хр. Каменистий	48,319289	25,045427	01.08.2013	1 екз.	-/-
-/-	Шешорське ПНДВ	48,327560	24,934465	05.08.2013	1 екз.	Акулов О.Ю.
-/-	Яблунівське л-во	48,361576	24,923398	19.06.2014	5 екз.	Фокшей С.І. [12]
-/-	Хр. Голиця, Баранівка	48,299277	25,097028	15.06.2016	4 екз.	Фокшей С.І.
-/-	-/-	48,300553	25,092132	11.05.2018	2 екз.	-/-
-/-	Хр. Голиця, Дзіндзюрічка МПП Вище товкачика	48,294776	25,078734	19.06.2018	1 екз.	-/-
-/-	-/-	48,293862	25,079203	17.08.2018	9 екз.	-/-
-/-	-/-	48,294866	25,079625	17.08.2018	2 екз.	-/-
-/-	-/-	48,293657	25,079559	17.08.2018	1 екз.	-/-
-/-	г. Михалкова	48,298140	25,069924	21.06.2018	2 екз.	-/-
<i>Mutinus ravenelii</i> (Berk. & M.A. Curtis) E. Fisch.	Окол. с. Шашори (лівий берег р. Пістиньки)	48,342038	25,004186	06.08.2013	1 екз.	Акулов О.Ю.
<i>Phaeolepiota aurea</i> (Matt.) Maire	Окол. с. Вербоivecь	48,341133	25,140865	03.08.2015	1 м ² , 9 екз.	Фокшей С.І. [9]
-/-	-/-	-/-	-/-	10.08.2016	1 м ²	Пасайлюк М.В.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Phylloporus pelletieri</i> (Lév. apud Crouan) Quéél.	Шешорське ПНДВ	48,338073	25,000464	20.08.2012	1 екз.	Маланюк В.Б.
-/-	Хр. Сокольський,	48,222578	25,106755	20.06.2014	1 екз.	Фокшей С.І. [8]
-/-	Ур. Лебедин	48,368935	24,950131	21.07.2016	2 екз.	Фокшей С.І. [10]
<i>Russula turci</i> Bres.	Хр. Каменистий	48,323582	25,031913	15.08.2012	1 екз.	Маланюк В.Б.
<i>Sparassis crispa</i> (Fr.) Fr.	Ур. Каменистий	48,37	25,04	25.08.2009	2 екз.	Держипільський Л.М.
-/-	Ур. Гряда Косівське л-во	48,32	25,04	08.2010	-/-	Держипільський Л.М. і ін. [2]
-/-	Пол. Росохота	48,33	24,93	12.08.2012	-/-	Держипільський Л.М. [13]
<i>Strobilomyces strobilaceus</i> (Vahl. ex Fr.) P. Karst.	Хр. Голиця над цвинтарем	48,303712	25,103946	20.07.2009	1 екз.	Держипільський Л.М. [2]
-/-	Ур. Каменистий	48,330593	25,036608	21.07.2012 14.08.2012 17.08.2012 19.08.2014 20.07.2015 16.08.2016	1 екз.	Фокшей С.І. [3, 10]
-/-	Пот. Палицький Яблунівське л-во	48,361227	24,916522	19.06.2014	4 екз.	Фокшей С.І. [12]
-/-	Ур. «Овид»	48,257771	25,164776	21.08.2014	1 екз.	Фокшей С.І. [12]
-/-	Пол. Поляниця Шешорське ПНДВ	48,351080	24,890334	20.07.2016	1 екз.	Фокшей С.І.
-/-	Окол. с. Хімчин	48,378804	25,09705	29.06.2017	2 екз.	Фокшей С.І.
-/-	г. Михалкова	48,297998	25,071801	21.06.2018	1 екз.	Фокшей С.І.
-/-	Хр. Сокольський	48,265264	25,010488	02.07.2018	1 екз.	Фокшей С.І.
-/-	Хр. Голиця: сосни МПП Дзіндзюрочка	48,304018	25,070304	17.08.2018	2 екз.	Фокшей С.І.
-/-	-/-	48,303374	25,067937	-/-	6 екз.	-/-
-/-	-/-	48,294484	25,078156	-/-	1 екз.	-/-

Крім того на території НПП «Гуцульщина» виявлено 2 види грибів, які трапляються дуже рідко й не щорічно плодоносять. А саме: *Heridium cirrhatum* (Pers.: Fr.) Nikol. та *Sparassis nemecii* Pilát & Veselý. Тому ми пропонуємо ці види включити до наступного видання Червоної книги України.

Відділ Basidiomycota, клас Agaricomycetes, порядок Russulales, родина Hericiaceae.

***Heridium cirrhatum* (Pers.) Nikol.**

Сапротроф листяних деревних порід..

Поширення в Україні: Івано-Франківська обл., НПП «Гуцульщина», м. Косів, ур. Голиця, 433 м н. р. м., 48.300863° пн. ш., 25.089672° сх. д., 19.08.2013, збір. Держипільський Л. М., визн. Фокшей С. І.,

біля пол. Росохата, 771 м н. р. м., 48.335603° пн. ш., 24.947252° сх. д., 17.08.2016 р. Придюк М. П., хр. Каменистий, 629 м н. р. м., 48.314980° пн. ш., 25.044683° сх. д., 18.06.2018, Фокшей С. І., Карпати, Правобережне Полісся (Зерова, 1972; Фокшей, 2016).

Загальне поширення: Європа, Азія, Америка (*Heridium cirrhatum*...).

Вид трапляється дуже рідко, поодинокі, плодоносить не щорічно, включений до Червоних списків в багатьох країнах Європи (Фокшей, 2016; *Heridium cirrhatum*...).

Знахідки *Sparassis nemecii* Pilát & Veselý на території Парку є єдиними не тільки в Карпатському регіоні, але й в Україні. У вересні 2013 р. екземпляри *Sparassis*, виявлені в смереково-ялицевому лісі на

околиці с. Шешори під полониною Росохата на корінні старій ялиці білої та ідентифіковано Гелютою В. П., як *Sparassis nemecii* (Гелюта 2016). 05.07.2018 цей же вид було виявлено на хр. Каменистий у смереково-буковому лісі, біля основи ялиці.

Вид трапляється рідко, плодоносить не щорічно.

Відділ Basidiomycota, клас Agaricomycetes, порядок Polyporales, родина Sparassidaceae.

Sparassis nemecii Pilát & Veselý

Сaproтроф ялиці білої.

Поширення в Україні: Івано-Франківська обл., НПП «Гуцульщина», Шешорське ПНДВ, пол. Росохата, 552 м н. р. м., 48.328844 пн. ш., 24.935582 сх. д.,

09.2013, збір. Савчук Г. В., визн. Гелюта В. П., м. Косів, хр. Каменистий, 603 м. н. р. м., 48.322829 пн. ш., 25.039865 сх. д. (Гелюта 2016), 05.07.2018 Фокшей С. І.

Загальне поширення: Європа, Азія (*Sparassis nemecii*...).

В природі *Sparassis nemecii* трапляється дуже рідко, тому в більшості країн Європи й Азії він охороняється та включений до Червоних книг. У Польщі включений до Червоного списку і має статус суворої охорони, в Червоній книзі Сербії віднесений до категорії рідкісний. Це перші відомості про цей вид в Україні. Тому пропонуємо внести його до наступного видання Червоної книги України, як рідкісний вид (Гелюта 2016).

Література

1. Гелюта В.П., Фокшей С.І., Держипільський Л.М. *Sparassis Nemecii* Pilát & Veselý (Sparassidaceae) в національному природному парку «Гуцульщина». У зб.: *Рідкісні рослини і гриби України та прилеглих територій: реалізація природоохоронних стратегій: матер. IV Міжнародної наукової конференції*. Київ: Паливода А.В., 2016, с. 182–184.
2. Держипільський Л.М., Базюк І.В., Фокшей С.І. Мікофлора НПП «Гуцульщина» У кн.: *Національний природний парк «Гуцульщина». Рослинний світ*. Київ: Фітосоціоцентр, 2011, с. 182–193.
3. Держипільський Л.М., Фокшей С.І. До вивчення макроміцетів НПП «Гуцульщина». У зб.: *Матеріали XIII з'їзду Українського ботанічного товариства* (Львів, 19–23 вересня 2011 р.). Львів, 2011, С. 277.
4. Держипільський Л.М., Фокшей С.І., Фокшей Д.Л. Червонокнижні макроміцети національного природного парку «Гуцульщина» У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження глобальної стратегії збереження рослин: матер. II Міжнародної наукової конференції* (Умань, 9–12 жовтня 2012 р.). Умань, 2012, с. 204–206.
5. Зерова М.Я., Радзієвський Г.Г., Шевченко С.В. *Визначник грибів України. Базидіоміцети*. Т. 5, кн. 1. Київ: Наук. думка, 1972, 238 с.
6. Петричук Ю. В., Пасайлюк М.В. Нові місцезнаходження в Покутських Карпатах видів грибів, занесених до «Червоної книги України». *Укр. бот. журн.*, 2015, 72(4): 381–384.
7. Петричук Ю.В., Пасайлюк М.В., Сухомлин М.М. Збереження рідкісних видів грибів. Технологія *re situ*. У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впроваджен-*
8. *ня Глобальної стратегії збереження рослин: матер. III Міжнародної наукової конференції* (Львів, 4–7 червня 2014 р.). Львів, 2014, с. 231–234.
9. Фокшей С.І. Рідкісні та зникаючі макроміцети. У кн.: *Національний природний парк «Гуцульщина»*. Львів–Косів: НВФ «Карти і Атласи», 2013, с. 138–144.
10. Фокшей С.І. Нові знахідки *Phylloporus pelletieri* (Lev. arud Crouan) Quel. в Україні. У зб.: *Екологічна освіта і наука для сталого розвитку: матеріали I-го Міжнародного науково-практичного інтернет-семінару* (Київ, 30 травня 2015 р.). Київ: МЦАС, 2015, с. 43–44.
11. Фокшей С.І. Нова знахідка *Phaeolepiota aurea* (Matt.) Maire (Agaricaceae Chevall.) В сб.: *Актуальные научные исследования в современном мире: сб. научн. трудов*. Переяслав-Хмельницький, 2016, с. 17–20.
12. Фокшей С.І. Регіонально-рідкісні таксономикобіоти НПП «Гуцульщина» У зб.: *XXIII Міжнародний гуцульський фестиваль та відзначення 45-річчя програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера»: матер. Міжнародної науково-практичної конференції*. Хмельницький: ФОП Петришин, 2016, с. 305–310.
13. Фокшей С.І. Рідкісні види грибів у старовікових лісах і пралісах національного природного парку «Гуцульщина». *Укр. бот. журн.*, 2016, 73(1): 72–77.
14. Фокшей С.І., Погрібний О.О. Родина Boletaceae Chevall. (Basidiomycota) на території НПП «Гуцульщина». *Вісник Львівського університету. Серія біологічна*, 2016, 72: 66–74.
15. *Hericium cirrhatum*. *Encyclopedia of Life*, available at: <http://eol.org/pages/190918/maps>.
16. *Sparassis nemecii*. *Encyclopedia of Life*, available at: <http://eol.org/pages/189874/overview>.

Ходосовцев Олександр Євгенович¹,
Дармостук Валерій Вікторович^{1,2}

¹Херсонський державний університет, м. Херсон,

²Національний природний парк «Нижньодніпровський»

ЗНАХІДКИ ЛИШАЙНИКІВ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, У СТЕПОВІЙ ЗОНІ

Досліджуючи лишайники степової зони України, головним чином залишки степів, силікатні та карбонатні кам'янисті відслонення, ми намагалися фіксувати й види лишайників з Червоної книги України. Деякі з цих місцезнаходжень увійшли до ліхенологічних публікацій (Дармостук, 2015; 2016; Дармостук, Ходосовцев, 2014;

Наумович та ін., 2017; Ходосовцев, 2015; Ходосовцев та ін., 2011; 2013; 2014; 2018). Нижче ми подаємо інформацію (дані гербарної етикетки з географічними координатами) щодо 63 місцезнаходжень 11 видів лишайників, занесених до Червоної книги України, що були знайдені після її останнього видання у 2009 році.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		довгота	широта		
<i>Agrestia hispida</i> (Mereschk.) Hale & W.L. Culb.	окол. с. Бобровий Кут, Великоолександрівський р-н, Херсонська обл.	47,08252	32,92708	31.05.2017	Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В., Наумович Г.О. [4]
- // -	окол. с. Григорівка, Новотроїцький р-н, Херсонська обл.	46,24396	33,80911	06.07.2018	Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В.
<i>Aspicilia fruticulosa</i> (Eversm.) Flagey	лівий берег оз. Донузлав, Сакський р-н, АР Крим	45,44894	33,20538	27.05.2010	Ходосовцев О.Є., Ходосовцева Ю.А, Надєїна О.В. [7]
- // -	окол. с. Кормове, Первомайський р-н, АР Крим	45,30836	33,41997	28.05.2010	Надєїна О.В., Ходосовцев О.Є., Димитрова Л.В. [7]
- // -	с. Дозорне, Чорноморський р-н, АР Крим	45,50147	33,08547	27.05.2012	Ходосовцев О.Є., Наумович Г.О., Надєїна О.В. [7]
- // -	правий берег оз. Донузлав, Сакський р-н, АР Крим	45,26936	33,12322	30.05.2010	- // -
- // -	вздовж дороги на с. Оленівка, Тарханкутський п-ів, АР Крим	45,43025	32,68750	17.06.2010	Надєїна О.В., Наумович Г.О., Димитрова Л.В., Ходосовцев О.Є. [7]
- // -	окол. с. Новоіванівка, Чорноморський р-н, АР Крим	45,28233	33,08694	27.05.2012	Ходосовцев О.Є., Наумович Г.О., Надєїна О.В. [7]
- // -	урочище Джангуль, Чорноморський р-н, АР Крим	32,52313	32,52313	30.04.2012	Ходосовцев О.Є. [7]
<i>Fulgensia desertorum</i> (Tomin) Poelt	між с. Кателіно та Новобузьке, Очаківський р-н, Миколаївська обл.	46,75566	31,87971	02.08.2018	Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В.
<i>Lasallia pustulata</i> (L.) Merat	окол. с. Веселе, Нікольський р-н, Донецька обл.	47,21530	36,97056	29.04.2013	
- // -	заповідник «Кам'яні Могили», окол. с. Назарівка, Нікольський р-н, Донецька обл.	47,30427	37,07476	29.04.2013 08.07.2018	Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В. [6]

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигнітній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		довгота	широта		
- // -	НПП «Бузький Гард», Петропавліський каньйон, окол. с. Актове, Вознесенський р-н, Миколаївська обл.	46,63596	32,62943	01.05.2016	Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В.
- // -	НПП «Бузький Гард», Актовський каньйон, окол. с. Актове, Вознесенський р-н, Миколаївська обл.	47,71312	31,46156	27.05.2017	- // -
- // -	урочище Василева пасіка, НПП «Бузький Гард», окол. с. Трикрати, Вознесенський р-н, Миколаївська обл.	47,73193	31,42930	27.05.2017	- // -
<i>Leptogium schraderi</i> (Ach.) Nyl.	окол. с. Мала Олександрівка, Великоолександрівський р-н, Херсонська обл.	47,26855	33,32969	27.07.2014 04.05.2018	Дармостук В.В. [2]
- // -	окол. с. Вересаєво, Сакський р-н, АР Крим	45,30338	33,48702	28.04.2010	Надієна О.В., Ходосовцев О.Є., Димитрова Л.В. [7]
- // -	правий берег оз. Донузлав, Сакський р-н, АР Крим	45,44894	33,20538	27.05.2010	Ходосовцев О.Є., Ходосовцева Ю.А., Надієна О.В. [7]
- // -	окол. с. Кормове, Первомайський р-н, АР Крим	45,30836	33,41997	28.05.2010	Надієна О.В., Ходосовцев О.Є., Димитрова Л.В. [7]
- // -	с. Дозорне, Чорноморський р-н, АР Крим	45,50147	33,08547	27.05.2012	Ходосовцев О.Є., Наумович Г.О., Надієна О.В. [7]
- // -	вздовж дороги на с. Оленівка, Тарханкутський п-ів, АР Крим	45,43025	32,68750	17.06.2010	Надієна О.В., Наумович Г.О., Димитрова Л.В., Ходосовцев О.Є. [7]
- // -	окол. с. Тягинка, Бериславський р-н, Херсонська обл.	46,76791	33,04081	31.03.2017	Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В.
- // -	Михайлівський степ, окол. м. Нова Одеса, Новоодеський р-н, Миколаївська обл.	47,39893	31,62319	26.05.2017	- // -
- // -	окол. с. Пришиб, Березнігуватський р-н, Миколаївська обл.	47,21350	32,83748	31.05.2017	Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В., Наумович Г.О.
- // -	окол. с. Запоріжжя, Великоолександрівський р-н, Херсонська обл.	47,28838	33,21958	03.05.2018	Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В.
- // -	окол. Архангельське, Високопільський р-н, Херсонська обл.	47,41290	33,36177	03.05.2018	- // -
- // -	окол. с. Новогригорівка, Березнігуватський р-н, Миколаївська обл.	47,24479	33,1518	06.05.2018	- // -
- // -	окол. с. Біла Криниця, Березнігуватський р-н, Миколаївська обл.	47,22866	33,05976	06.05.2018	- // -
- // -	окол. с. Галоганівка, Снігурівський р-н, Миколаївська обл.	46,91599	32,85144	06.05.2018	- // -
<i>Ramalina canariensis</i> J. Steiner	урочище «Острів», окол. с. Буркути, Голопристанський р-н, Херсонська обл.	46,40197	32,81152	28.12.2018	Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В. [9]
<i>Seirophora lacunosa</i> (Rupr.) Frödén	вздовж дороги на с. Оленівка, Тарханкутський п-ів, АР Крим	45,43025	32,68750	17.06.2010	Надієна О.В., Наумович Г.О., Димитрова Л.В., Ходосовцев О.Є. [7]

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрітній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		довгота	широта		
- // -	окол. с. Покровське, Очаківський р-н, Миколаївська обл.	46,52969	31,58450	01.05.2010	Ходосовцев О.Є.
- // -	окол. м. Євпаторія, АР Крим	45,17063	33,45988	05.05.2010	Надієна О.В., Наумович Г.О., Ходосовцев О.Є. [7]
- // -	с. Димитровка, Кіровський р-н, АР Крим	45,56327	35,06977	08.06.2013	Ходосовцев О.Є.
<i>Squamarina cartilaginea</i> (With.) P. James	окол. с. Тягинка, Бериславський р-н, Херсонська обл.	46,76791	33,04081	31.03.2017	Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В.
<i>Squamarina lenti-gera</i> (Weber) Poelt	окол. с. Широка Балка, Білозерський р-н, Херсонська обл.	46,57643	32,18400	02.10.2015 30.05.2017	Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В. [5]
- // -	між с. Кателіно та Новобузьке, Очаківський р-н, Миколаївська обл.	46,75566	31,87971	02.08.2018	Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В.
- // -	правий берег оз. Донузлав, Сакський р-н, АР Крим	45,44894	33,20538	27.05.2010	Ходосовцев О.Є., Ходосовцева Ю.А, Надієна О.В. [7]
- // -	вздовж дороги на с. Оленівка, Тарханкутський п-ів, АР Крим	45,43025	32,68750	17.06.2010	Надієна О.В., Наумович Г.О., Димитрова Л.В., Ходосовцев О.Є. [7]
- // -	урочище Джангуль, Чорноморський р-н, АР Крим	32,52313	32,52313	30.04.2012	Ходосовцев О.Є. [7]
<i>Xanthoparmelia camtschadalis</i> (Ach.) Hale	Урочище Раків куточок, окол. с. Пролетарка, Олешківський р-н, Херсонська обл.	46,63628	33,02611	25.04.2011	Ходосовцев О.Є. [8]
- // -	правий берег оз. Донузлав, Сакський р-н, АР Крим	45,26936	33,12322	30.05.2010	Ходосовцев О.Є., Наумович Г.О., Надієна О.В. [7]
- // -	окол. с. Покровське, Очаківський р-н, Миколаївська обл.	46,52969	31,58450	01.05.2010	Ходосовцев О.Є. [7]
- // -	с. Дозорне, Чорноморський р-н, АР Крим	45,50147	33,08547	27.05.2012	Ходосовцев О.Є., Наумович Г.О., Надієна О.В. [7]
- // -	Кальміуське відділення УСЗ, окол. с. Майорове, Тельманівський р-н, Донецька обл.	47,51158	37,94098	28.04.2013	Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В. [3]
- // -	окол. с. Мала Олександрівка, Великоолександрівський р-н, Херсонська обл.	47,26855	33,32969	27.07.2014 04.05.2018	Дармостук В.В. [2]
- // -	Ландшафтний заказник Саги, Олешківський р-н, Херсонська обл.	46,60807	32,85170	08.10.2014	Дармостук В.В. [1]
- // -	окол. Олександрівка, Снігурівський р-н, Миколаївська обл.	46,85497	32,77696	02.05.2018	Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В.
- // -	окол. Гречанівка, Снігурівський р-н, Миколаївська обл.	46,93715	32,79675	-	- // -
- // -	окол. с. Запоріжжя, Великоолександрівський р-н, Херсонська обл.	47,28838	33,21958	03.05.2018	- // -
- // -	окол. Архангельське, Високопільський р-н, Херсонська обл.	47,41290	33,36177	03.05.2018	- // -
- // -	окол. с. Новогригорівка, Березнігуватський р-н, Миколаївська обл.	47,24479	33,1518	06.05.2018	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		довгота	широта		
- // -	окол. с. Галоганівка, Снігурівський р-н, Миколаївська обл.	46,91599	32,85144	06.05.2018	- // -
- // -	окол. с. Стульнево, Чернігівський р-н, Запорізька обл.	47,24338	36,04759	28.06.2018	- // -
- // -	окол. с. Григорівка, Новотроїцький р-н, Херсонська обл.	46,24396	33,80911	06.07.2018	- // -
- // -	Острів Бірючий, Генічеський р-н, Херсонська обл.	46,16172	35,18931	05.09.2018	Дармостук В.В.
<i>Xanthoparmelia gyssolea</i> (Ach.) O. Blanco, A. Crespo, Elix, D. Hawksw. & Lumbsch	берег оз. Донузлав, Сакський р-н, АР Крим	45,44894	33,20538	27.05.2010	Ходосовцев О.Є., Ходосовцева Ю.А., Надеїна О.В. [7]
- // -	окол. с. Вересаєво, Сакський р-н, АР Крим	45,30338	33,48702	28.04.2010	Надеїна О.В., Ходосовцев О.Є., Димитрова Л.В.
- // -	окол. с. Кормове, Первомайський р-н, АР Крим	45,30836	33,41997	28.05.2010	Надеїна О.В., Ходосовцев О.Є., Димитрова Л.В. [7]
- // -	правий берег оз. Донузлав, Сакський р-н, АР Крим	45,26936	33,12322	30.05.2010	Ходосовцев О.Є., Наумович Г.О., Надеїна О.В. [7]
- // -	вдвож дороги на с. Оленівка, Тарханкутський п-ів, АР Крим	45,43025	32,68750	17.06.2010	Надеїна О.В., Наумович Г.О., Димитрова Л.В., Ходосовцев О.Є. [7]
- // -	с. Дозорне, Чорноморський р-н, АР Крим	45,50147	33,08547	27.05.2012	Ходосовцев О.Є., Наумович Г.О., Надеїна О.В. [7]
- // -	окол. с. Новоіванівка, Чорноморський р-н, АР Крим	45,28233	33,08694	27.05.2012	- // -

Література

1. Дармостук В.В. Найпівденніша знахідка *Tuckermopsis chlorophylla* (Willd.) Hale в Україні. *Чорноморськ. бот. ж.*, 2015, 11(2): 230–233.
2. Дармостук В.В. Лишайники та ліхенофільні гриби Русової балки (Великоолександрівський район, Херсонська область). *Біологічні студії*, 2016, 10(2): 133–140.
3. Дармостук В.В., Ходосовцев О.Є. Лишайники та ліхенофільні гриби Кальміуського відділення Українського степового заповідника. *Чорноморськ. бот. ж.*, 2014, 10(3): 322–327.
4. Наумович Г.О., Дармостук В.В., Мельник Р.П., Дідух Я.П., Ходосовцев О.Є. Перша знахідка рідкісного лишайника *Agrestia hispida* (Megasporeaceae) у континентальній частині України. *Укр. бот. журн.*, 2017, 74(6): 556–561.
5. Ходосовцев О.Є. *Endocarpo-Xanthocarpion tominii* all. nov. та *Caloplacetum albolutescentis* ass. nov. – нові синтаксони лишайникових угруповань з лесових відслонень півдня України. *Чорноморськ. бот. ж.*, 2015, 11(3): 317–326.
6. Ходосовцев О.Є., Бойко М.Ф., Надеїна О.В., Ходосовцева Ю.А. Лишайникові та мохові угруповання нижньодніпровських арен: синтаксономія та індикація дефляційних процесів. *Чорноморськ. бот. ж.*, 2011, 7(1): 44–66.
7. Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В., Ходосовцева Ю.А., Наумович Г.О., Малюга Н.Г. Лишайники та ліхенофільні гриби Чалбаської ариї нижньодніпровських пісків (Херсонська область). *Чорноморськ. бот. ж.*, 2018, 14(1): 69–90.
8. Ходосовцев О.Є., Надеїна О.В., Громакова А.Б. Анотований список ліхенізованих та ліхенофільних грибів заповідника «Кам'яні Могили» (Україна). *Чорноморськ. бот. ж.*, 2013, 9 (4): 542–552.
9. Ходосовцев О.Є., Надеїна О.В., Ходосовцева Ю.А. Епігейні угруповання лишайників Рівнинного Криму (Україна). *Чорноморськ. бот. ж.*, 2014, 10(2): 202–223.

Чаплигіна Анжела Борисівна

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди,
м. Харків

Надточій Ганна Семенівна

Науково-дослідна установа

«Український науково-дослідний інститут екологічних проблем»
(УКРНДІЕП), м. Харків

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, В КАЗАНТИПСЬКОМУ ПРИРОДНОМУ ЗАПОВІДНИКУ

Під час експедиції у травні 2013 р. на території ні локалітети популяцій 3 видів рослин з Червоної Казантипського природного заповідника знайде- книги України, місцезростання наведені в таблиці.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Tulipa schrenkii</i> Regel	Північна околиця с. Мисове, мис Казантип, гірські схили, Казантипський природний заповідник	45,472115	35,841175	02.05.2013	Поодинокі	Чаплигіна А.Б., Надточій Г.С.
<i>Anacamptis morio</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Північна околиця с. Мисове, мис Казантип, гірські схили, Казантипський природний заповідник	45,470215	35,837994	03.05.2013	Численні	- // -
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. et Rupr.	Північна околиця с. Мисове, мис Казантип, ковиловий степ, Казантипський природний заповідник	45,468447	35,835730	01.05.2013	Деякі гектарів	- // -

Чусова Ольга Олександрівна
 Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України,
 м. Київ

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, В БАСЕЙНІ Р. КРАСНА

Матеріал зібрано під час експедицій, які проводились у 2013 – 2017 рр. у рамках підготовки дисертаційної роботи. Зібрані дані були використані при проектуванні території басейну р. Красна, що пропонується для включення в мережу Емеральд.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятиградусній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		широта	довгота		
<i>Alyssum gymnopodium</i> P. Smirn.	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили окол. с. Нижня Дуванка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,51115	38,13732	13.06.2013	Чусова О.О., Дідух Я.П., Яроцька М.О.
<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Заплава р. Кобилка, окол. с. Оборотнівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,5775	38,04065	05.06.2015	Чусова О.О., Польовий Є.В., Павленко-Баришева В.С.
-/-	Луки в межі с. Нижня Дуванка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,57848	38,17057	26.06.2017	Чусова О.О., Кучер О.О.
<i>Anemone sylvestris</i> L.	окол. с. Фомівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,5022	38,1348	14.06.2013	Чусова О.О., Дідух Я.П., Яроцька М.О.
-/-	Окол. с. Мілуватка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,34965	38,14819	07.05.2014	-/-
-/-	Окол. с. Гончарівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,47302	38,13674	13.05.2016	Чусова О.О., Польовий Є.В.
<i>Artemisia hololeuca</i> M. Bieb. ex Besser	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили, окол. с. Мілуватка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,34612	38,14758	12.06.2013	Чусова О.О., Дідух Я.П., Яроцька М.О.
-/-	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили, окол. с. Нижня Дуванка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,5646	38,1546	13.06.2013	Чусова О.О., Дідух Я.П., Яроцька М.О.
-/-	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили, окол. с. Мілуватка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,33826	38,14829	07.05.2014	-/-
-/-	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили, окол. м. Сватове, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,40376	38,12904	12.08.2015	-/-
-/-	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили, окол. с. Гончарівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,46947	38,13949	13.05.2016	Чусова О.О., Польовий Є.В.
<i>Carex pediformis</i> C.A. Mey.	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили окол. с. Гончарівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,54355	38,14812	13.06.2013	Чусова, Дідух, 2014
-/-	Окол. с. Фомівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,4695	38,1405	14.06.2013	-/-
<i>Gladiolus tenuis</i> M. Bieb.	Луки, Серебрянське лісництво, окол. м. Кременна, Луганська обл.	48,96068	38,12304	09.06.2013	-/-

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		широта	довгота		
-//-	Заплава р. Кобилка, окол. с. Оборотнівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,58061	38,03798	05.06.2015	Чусова О.О., Польовий Є.В., Павленко-Баришева В.С.
<i>Helianthemum canum</i> (L.) Hornem. s.l.	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили, окол. с. Фомівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,5026	38,13545	14.06.2013	Чусова, Дідух, 2014
-//-	Окол. с. Гончарівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,47612	38,13667	15.06.2013	-//-
<i>Hyssopus cretaceus</i> Dubjan.	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили, окол. с. Нижня Дуванка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,5646	38,1546	13.06.2013	Чусова О.О., Дідух Я.П., Яроцька М.О.
-//-	Окол. с. Фомівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,503	38,1364	14.06.2013	-//-
-//-	Окол. с. Новомикильське, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,3137	38,1496	24.06.2013	
-//-	Окол. с. Тарасівка, Троїцький р-н, Луганська обл.	49,6618	38,353	09.07.2013	
<i>Iris pineticola</i> Klokov	Правий крутий берег р. Кобилка, окол. с. Оборотнівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,58332	38,03453	08.06.2015	Чусова О.О., Польовий Є.В., Павленко-Баришева В.С.
<i>Koeleria talievii</i> Lavrenko	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили, окол. с. Гончарівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,46947	38,13949	13.05.2016	Чусова О.О., Польовий Є.В.
<i>Linaria cretacea</i> Fisch. ex Spreng.	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили, окол. с. Мілуватка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,3137	38,1496	24.06.2013	
<i>Matthiola fragrans</i> Bunge	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили, окол. с. Преображенне, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,35408	38,14652	13.06.2013	Чусова О.О., Дідух Я.П., Яроцька М.О.
-//-	Окол. с. Червонопопівка, Кременський р-н, Луганська обл.	49,1366	38,1553	18.06.2013	-//-
<i>Onosma tanaitica</i> Klokov	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили, окол. с. Нижня Дуванка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,55543	38,15483	13.06.2013	Чусова О.О., Дідух Я.П., Яроцька М.О.
-//-	Окол. с. Фомівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,5022	38,1348	14.06.2013	-//-
-//-	правий крутий берег р. Кобилка, окол. с. Оборотнівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,57751	38,04066	05.06.2015	Чусова О.О., Польовий Є.В., Павленко-Баришева В.С.
-//-	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили, окол. с. Гончарівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,46947	38,13949	13.05.2016	Чусова О.О., Польовий Є.В.
<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	Заплавна діброва, окол. м. Кременна, Луганська обл.	49,02679	38,25134	03.05.2013	
<i>Paeonia tenuifolia</i> L.	Правий крутий берег р. Кобилка, окол. с. Оборотнівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,57751	38,04066	05.06.2015	Чусова О.О., Польовий Є.В., Павленко-Баришева В.С.
-//-	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили, окол. с. Гончарівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,46947	38,13949	13.05.2016	Чусова О.О., Польовий Є.В.
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill.	Окол. м. Кременна, Луганська обл.	48,96042	38,11425	09.06.13	Чусова О.О., Дідух Я.П., Яроцька М.О.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		широта	довгота		
--/	--/	48,97826	38,13972	10.06.13	Чусова О.О., Дідух Я.П., Яроцька М.О.
--/	--/	48,9774	38,14071	10.06.13	--/
--/	--/	48,99189	38,13688	10.06.13	--/
--/	Окол. м. Кремінна (ст. Бунчужний), Луганська обл.	49,13891	38,21629	16.07.2015	
<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	Вільхове болото-блюдце, сосновий ліс, м. Кремінна, Луганська обл.	49,03692	38,23495	09.06.2013	Чусова О.О., Дідух Я.П., Яроцька М.О.
--/	Гідрологічний заказник «Кремінські Каптажі», м. Кремінна, Луганська обл.	49,03445	38,12693	10.06.2013	--/
--/	Русло р. Красна, с. Красноріченське, Кремінський р-н, Луганська обл.	49,21326	38,19342	13.06.2015	--/
--/	Русло р. Красна, с. Красноріченське, Кремінський р-н, Луганська обл.	49,19401	38,2023	25.06.2015	--/
--/	Вільхове болото-блюдце, сосновий ліс, м. Кремінна, Луганська обл.	49,04022	38,22862	16.07.2015	--/
--/	р. Красна, м. Кремінна, Луганська обл.	49,03792	38,27105	09.08.2015	Чусова О.О., Кучер О.О.
<i>Scrophularia cretacea</i> Fisch. ex Spreng.	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили, окол. с. Преображенне, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,35408	38,14652	13.06.2013	Чусова О.О., Дідух Я.П., Яроцька М.О.
--/	З. у. «Нижньодуванське», окол. с. Нижня Дуванка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,5646	38,1546	13.06.2013	--/
--/	З. у. «Нижньодуванське», окол. с. Нижня Дуванка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,5603	38,1494	13.06.2013	--/
--/	Окол. с. Фомівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,5022	38,1355	14.06.2013	--/
<i>Scutellaria cretica</i> Juz.	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили, з. у. «Нижньодуванське», окол. с. Нижня Дуванка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,5646	38,1546	13.06.2013	--/
--/	Правий крутий берег р. Кобилка, окол. с. Наугольне, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,53841	38,08081	05.06.2015	Чусова О.О., Польовий Є.В., Павленко-Баришева В.С.
<i>Silene cretacea</i> Fisch. ex Spreng.	Крейдяний схил, окол. м. Сватове, Луганська обл.	49,38414	38,13906	11.08.2015	Чусова О.О., Кучер О.О.
<i>Stipa borysthena</i> Klokov ex Prokudin	Псамофітна ділянка, лівий берег р. Красна, окол. с. Фомівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,4986	38,1583	14.06.2013	Чусова О.О., Дідух Я.П., Яроцька М.О.
--/	Окол. м. Кремінна (ст. Бунчужний), Луганська обл.	49,13581	38,21733	21.06.2015	--/
--/	--/	49,13473	38,21692	21.06.2015	--/
--/	--/	49,11554	38,21948	22.06.2015	--/
--/	Окол. м. Кремінна, Луганська обл.	48,97826	38,13972	10.06.2013	--/
--/	--/	48,9774	38,14071	10.06.2013	--/
--/	--/	48,99189	38,13688	10.06.2013	--/
<i>Stipa capillata</i> L.	Окол. м. Сватове, Луганська обл.	49,38257	38,13887	11.06.2013	--/
--/	Окол. с. Нижня Дуванка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,5704	38,15227	13.06.2013	--/

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		широта	довгота		
-/-	Окол. с. Фомівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,5032	38,136	13.06.2013	-/-
-/-	Окол. с. Фомівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,51115	38,13732	13.06.2013	-/-
-/-	Окол. с. Червонопопівка, Кремінський р-н, Луганська обл.	49,13702	38,15528	18.06.2013	-/-
-/-	Правий крутий берег р. Гнила. окол. с. Олександрівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,64337	38,17813	22.06.2013	-/-
-/-	Окол. с. Мілуватка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,32125	38,15282	24.06.2013	-/-
-/-	Окол. с. Красноріченське, Кремінський р-н, Луганська обл.	49,19643	38,19098	26.06.2013	-/-
-/-	с. Тарасівка, Троїцький р-н, Луганська обл.	49,6612	38,3528	09.07.2013	-/-
-/-	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили, окол. с. Гончарівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,4711	38,139	11.07.2013	-/-
-/-	Крейдяний схил, окол. м. Сватове, Луганська обл.	49,4095	38,126	15.07.2013	-/-
-/-	Правий крутий берег р. Кобилка, окол. с. Оборотнівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,58225	38,03768	05.06.2015	Чусова О.О., Польовий Є.В., Павленко- Барішева В.С.
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. & Rupr.	Окол. м. Сватове, Луганська обл.	49,38257	38,13887	11.06.2013	Чусова О.О., Дідух Я.П., Яроцька М.О.
-/-	Окол. с. Фомівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,51115	38,13732	13.06.2013	-/-
-/-	Окол. с. Фомівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,4959	38,1369	14.06.2013	-/-
-/-	Окол. с. Червонопопівка, Кремінський р-н, Луганська обл.	49,13702	38,15528	18.06.2013	-/-
-/-	Правий крутий берег р. Гнила. окол. с. Олександрівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,64297	38,17795	22.06.2013	-/-
-/-	Правий крутий берег р. Гнила. окол. с. Олександрівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,6364	38,1744	22.06.2013	-/-
-/-	Окол. с. Красноріченське, Кремінський р-н, Луганська обл.	49,19643	38,19098	26.06.2013	-/-
-/-	с. Тарасівка, Троїцький р-н, Луганська обл.	49,6612	38,3528	09.07.2013	-/-
-/-	Степовий схил, окол. м. Сватове, Луганська обл.	49,43766	38,15204	02.06.2015	Чусова О.О., Польовий Є.В., Павленко- Барішева В.С.
-/-	Балка, степовий схил, окол. м. Сватове, Луганська обл.	49,47345	38,08888	03.06.2015	-/-
-/-	Правий крутий берег р. Красна. Крейдяні схили, окол. с. Гончарівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,46942	38,13755	13.05.2016	Чусова О.О., Польовий Є.В.
-/-	Балка, степовий схил, північна експозиція, окол. с. Гончарівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,46512	38,13242	13.05.2016	-/-
-/-	Балка, степовий схил, південна експозиція, окол. с. Нижня Дуванка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,57617	38,13337	27.06.2017	Чусова О.О., Кучер О.О.
<i>Stipa pennata</i> L.	Балка, степовий схил, північна експозиція, окол. с. Фомівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,5032	38,136	14.06.2013	Чусова О.О., Дідух Я.П., Яроцька М.О.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятичній системі		Дата знахідки	Авторство знахідки
		широта	довгота		
<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch	Правий крутий берег р. Гнила. окол. с. Олександрівка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,64137	38,17747	22.06.2013	-/-
-/-	Степовий схил, окол. м. Сватове, Луганська обл.	49,43766	38,15204	02.06.2015	Чусова О.О., Польовий Є.В., Павленко- Барішева В.С.
-/-	Балка, степовий схил, окол. м. Сватове, Луганська обл.	49,47345	38,08888	03.06.2015	-/-
-/-	Правий крутий берег р. Кобилка, між с. Оборотно́вка та с. Наугольне, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,57751	38,04066	05.06.2015	-/-
-/-	Балка, степовий схил, окол. с. Нижня Дуванка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,57436	38,14835	27.06.2017	Чусова О.О., Кучер О.О.
-/-	Балка, степовий схил, північна експозиція, окол. с. Софіївка, Сватівський р-н, Луганська обл.	49,62457	38,03494	28.06.2017	-/-
<i>Stipa tirsa</i> Steven	Окол. с. Червонопопівка, Кременський р-н, Луганська обл.	49,13868	38,15212	18.06.2013	-/-
-/-	Степовий схил, окол. м. Сватове, Луганська обл.	49,4094	38,1242	15.07.2013	-/-
-/-	-/-	49,41413	38,12244	12.05.2016	-/-
<i>Stipa zalesskii</i> Wilensky	-/-	49,4094	38,1242	15.07.2013	-/-
<i>Tragopogon donetzicus</i> Artemcz.	Окол. м. Кременна (ст. Бунчужний), Луганська обл.	49,13866	38,21494	21.06.2015	-/-
-/-	Понад залізницю на Сватове, окол. м. Кременна, Луганська обл.	49,1285	38,21645	21.06.2015	-/-
-/-	-/-	49,11198	38,22025	21.06.2015	-/-
<i>Tulipa biebersteiniana</i> s.l.	Узлісся дубового лісу, окол. м. Сватове, Луганська обл.	49,40191	8,090203	14.05.2016	Чусова О.О., Польовий Є.В.
-/-	Узлісся лісу Довгий, біля траси, окол. м. Сватове, Луганська обл.	49,41148	38,08533	15.05.2016	-/-
<i>Utricularia minor</i> L.	Окол. м. Кременна, Луганська обл.	49,03692	38,23495	09.06.2013	Чусова О.О., Дідух Я.П., Яроцька М.О.

Таким чином, на території басейну р. Красна нами було відмічено 31 вид вищих рослин, занесених до Червоної книги України. Більшість з них приурочені до степових (13 видів) та крейдо-

вих (12 видів) ценозів. Також червонокнижні види зустрічаються у флорі лісових (2), лучних (2), водних (2) та псамофітних (1) ценозів.

Література

1. Дідух Я.П., Чусова О.О. Рідкісні ксерофітно-степові угруповання та біотопи долини р. Красна (Луганська обл.). *Укр. бот. журн.*, 2014, 71(3): 275–285.

Шевчик Василь Леонович
Канівський природний заповідник
ННЦ «Інститут біології та медицини»
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка, м. Канів

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ ТА РЕЗОЛЮЦІЇ 6 БЕРНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ, В УГРУПОВАННЯХ СЕРЕДЬНОГО ПРИДНІПРОВ'Я ТА ЗАХІДНОГО ПОЛІССЯ

Дані про локалітети видів судинних рослин на території Черкаської області приводяться на основі результатів досліджень, що виконувались співробітниками Канівського природного заповідника Навчально-наукового центру «Інститут біології та медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка впродовж останніх 10 років за бюджетними темами: «Вивчення видового та ценотичного різноманіття деяких груп біоти Середнього Придніпров'я. Виявлення типових та унікальних для

регіону природних комплексів» (№ держреєстрації 06 БП 054-01), «Моніторинг екосистем Канівського природного заповідника (за програмою «Літопису природи») та розробка заходів по збереженню рідкісних видів та цінних природних комплексів Придніпров'я» (№ держреєстрації 11БП 036-02) та «Моніторинг екосистем Канівського природного заповідника («Літопис природи») та рідкісного біорізноманіття об'єктів Смарагдової мережі Середнього Придніпров'я» (№ держреєстрації 18 БП036-04).

Вид	Місце знаходження	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автор знахідки
		широта	довгота			
<i>Angelica palustris</i> (Besser) Hoffman	Ур. Зміїні острови Канівського ПЗ	49,855381	31,546054	Спостерігається впродовж 1999–2018 рр	Популяція деградує через заростання лісовою рослинністю і представлена поодинокими особинами	Шевчик В.Л.
- // -	Післялісові луки між сс. Деньги- Хвильово-Сорочин, Золотоніський р-н Черкащина	49,733333	32,198889	2008	Площі до 10 ар із співдомінуванням цього виду та чемериці Лобелієвої	- // -
- // -	Поляни серед лісу на Золотоніщині	49,768333	32,122778	2008	Площі до 10 ар із домінуванням цього виду та співдомінуванням осоки гострої	- // -
<i>Botrychium matricariifolium</i> A. Braun ex Koch	Ур. Зміїні острови Канівського ПЗ	49,847137	31,548628	Спостерігається з 2004 р.	Останні десять років надземних частин рослини не відмічали	Шевчик В.Л.; Парнікоза, 2002
<i>Jurinea cyanooides</i> (L.) Reichenb	Михайлівський ліс	49,626391	31,497172	Спостерігається з 1990 р.	Стабільні, але малочисельні локальні популяції розкидані на великих площах цього урочища	Шевчик В.Л.; Борзняк та ін., 1990
- // -	Ур. Зміїні острови Канівського ПЗ	49,853709	31,546438	Спостерігається з 1989 р.	Стабільні, але мало чисельні локальні популяції	Шевчик В.Л.

Вид	Місце знаходження	Координати в десятигрітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автор знахідки
		широта	довгота			
<i>Liparis loeselii</i> (L.) Rich.	Ур. Зміїні острови Канівського ПЗ	49,845462	31,547116	Спостерігається з 1996 р.	Популяція повністю зникла в зв'язку із заростанням лісовою та чагарниковою рослинністю	Шевчик В.Л.; Шевчик, Бакалина, 1997
- // -	Ліпльавське лісництво Золотоніського ДЛГ	49,833501	31,544370	Останній раз спостерігалась у 2002 р.	Зустрічались поодинокі особини серед заболочених березових рідколісь та на рідкотравних осокових болотах по прибережжі Канівського водосховища	Шевчик В.Л.
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Miller.	Ур. Зміїні острови Канівського ПЗ	49,853713	31,546389	Спостерігається з 1996 р.	Стабільна популяція з періодичним насінневим відновленням	Шевчик В.Л.; Бакалина, 1997
- // -	Ліси між селами Дубіївка-Ірдинь	49,361574	31,767542	2007 р.	Поодинокі особини в сосново-дубових лісах	Шевчик В.Л.
<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne.	Ур. Зміїні острови Канівського ПЗ	49,855113	31,547075	Спостерігається впродовж 1991-2018 рр.	Стабільна популяція з періодичними змінами чисельності пагонів	Шевчик В.Л.
- // -	Ліпльавське лісництво Золотоніського ДЛГ	49,839748	31,541832	Спостерігається із 2014 р.	- // -	- // -
<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank & C. Mart.	Ур. Зміїні острови Канівського ПЗ	49,845483	31,547117	Дві розрізнені особини, що спостерігались із 1996 до 2004 р.	Популяція загинула через надмірно посушливе літо	Шевчик В.Л.; Шевчик, Бакалина, 1997
<i>Botrychium lunaria</i> (L.) Sw.	Ур. Зміїні острови Канівського ПЗ	49,846845	31,549886	Відмічався в 1998 р.	Три особини	Шевчик В.Л.
- // -	Правобережний масив Канівського ПЗ	49,723852	31,506742	Відмічався неодноразово (1999, 2001 рр.)	Поодинокі особини	Шевчик В.Л.; Шевчик та ін., 1991
<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	Острів Шелестів Канівського заповідника	49,717334	31,566436	Щороку відмічається розвиток великих заростей цього плейстофіта на поверхні старичних водойм	Загальна площа до 3 ар	Шевчик В.Л.; Шевчик та ін., 1991
- // -	Стариці в дельті р. Рось	49,662618	31,592897	Щороку відмічається розвиток великих заростей цього плейстофіта на поверхні старичних водойм. В останній раз спостерігали в 2017 р	Загальна площа, де вид спостерігався складала 5 га	Шевчик В.Л.

Вид	Місце знаходження	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автор знахідки
		широта	довгота			
- // -	У старичних озерах в пониззі р. Сула	повсюдно		Спостерігали в 2015-2018 рр	Дуже великі скупчення і на великих площах (десятки гектар), особливо на о. Жовнине, о. Добробут, в районі с. Наріжжя Семенівського р-ну Полтавщини	- // -
- // -	Затоки Кременчуцького вдсх. на пдн. від сіл Коробовка та Кедина гора Черкащина	49,589026	31,953254	Розрізнені лок. популяції що сукупно займають площі в десятки гектар	Прогресуючі популяції	- // -
<i>Allium ursinum</i> L.	Правобережний лісовий маси Канівського заповідника	повсюдно		Спостерігається із 1987 р.	Прогресуюча популяція	Шевчик В.Л.; Шевчик та ін., 1991
- // -	Холодноярський лісовий масив	повсюдно		Спостерігається із 1987 р.	- // -	Шевчик В.Л.
- // -	Сирі ліси між селами Деньги і Крутьки	49,585555	31,177833	Спостерігався у 2016 р.	- // -	Шевчик В.Л.; Шевчик та ін., 2017
<i>Galanthus nivalis</i> L.	Правобережний масив Канівського ПЗ	49,724203	31,529416	Кілька популяцій репатрійовано ще в 70-ті роки інші 5 у 2000-2005 рр.	Популяції (7 локалітетів) репатрійовані	Шевчик В.Л.; Шевчик та ін., 1991, Шевчик, Бакалина, 1993
- // -	На пн-зах від с. Грищенці Канівського р-ну Черкащини, ур. Красний яр	49,792307	31,305452	Обстежувалась у 2009 р.	Велика за площею популяція природного походження (до 10 га)	Шевчик В.Л.
<i>Iris sibirica</i> L.	Острів Шелестів Канівського заповідника	49,716173	31,568072	Спостерігається із 2000 р.	Поодинокі куртини	Шевчик В.Л.
- // -	Луки дельти Росі на пд.-сх. від с. Пекарі Канівського р-ну Черкащини	49,673839	31,581891	Виявлена популяція у 2016 р.	Загальна площа зростання більше 15 га. Стабільні і прогресуючі популяції	- // -
<i>Anacamptis coriophora</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase s.l.	Острів Шелестів Канівського заповідника	49,715461	31,569822	Спостерігається з 1990 р.	Поодинокі особини. Відмічені дуже різкі (від сотні особин що аспектують – до відсутності у травостоях) зміни чисельності та життєвості	Шевчик В.Л.; Шевчик та ін., 1991
- // -	Дельтова частина заплави Росі в околицях с. Пекарі	49,664103	31,597849	Спостерігається із 2000 р.	Поодинокі особини. Відмічені дуже різкі (від сотні особин, що аспектують – до відсутності у травостоях) зміни чисельності та життєвості	Шевчик В.Л.

Вид	Місце знаходження	Координати в десятигрітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автор знахідки
		широта	довгота			
<i>Anacamptis morio</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Дельтова частина заплави Удаю в околицях с. Тишки Лубенського р-ну Полтавщини	50,113781	33,142583	Спостерігали у 2018 р.	Дуже велика за площею (біля 2 га) популяція загалом до 240 ти. особин, із щільністю 12-15 шт. на 1 м ²	Шевчик В.Л.
<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Острів Шелестів Канівського запозвідника	49,719197	31,573730	Спостерігається з 1990 р.	Відсутня надземна частина рослин з 1998 року. Можливо дана лок. попул. зникла	Шевчик В.Л.; Шевчик та ін., 1991
- // -	На пдн. від с. Бубнівська слобідка Золотоніського р-ну Черокащини	49,670936	31,700781	Спостерігався у 2008 р.	Локальна популяція займала площу кілька гектар із щільністю особин 3-15 шт на 1 м ²	Шевчик В.Л.
<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch	Правобережний лісовий маси Канівського заповідника	49,718708	31,514010	Спостерігається з 1998 р.	Поодинокі особини	Шевчик В.Л.; Шевчик та ін., 1991
<i>Cephalanthera rubra</i> (L.) Rich.	Пд. берег оз. Новочервищанське Камінь-Каширський р-н Волині	51,620532	25,497756	Спостерігали в 1998 р.	Сотні особин серед рідкостійних березняків з лучними травостоями	Шевчик В.Л.; Шевчик, 2009
<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.	Пд. берег оз. Новочервищанське Камінь-Каширський р-н Волині	51,620532	25,497756	Спостерігали в 1998 р.	Поодинокі особини	Шевчик В.Л.; Шевчик, 2009
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó	Ур. Зміїні острови Канівського ПЗ	49,845483	31,547117	Спостерігається із 1996 р.	Популяція елімінує через заростання чагарниками	Шевчик В.Л.; Шевчик, Бакалина, 1997
- // -	Луки дельти Росі на пдн-сх від с. Пекарі Канівського р-ну Черкащини	49,673839	31,581891	Відмічався у 20017 р.	Поодинокі особини	Шевчик В.Л.
- // -	Зарості прибережноводної рослинності 3 км на південь від с. Придніпровське Чорнобаївського р-ну Черкащини	49,479895	32,367943	Відмічався у 2015 р.	- // -	- // -
<i>Epipactis hel-leborine</i> (L.) Crantz	Правобережний лісовий масив Канівського ПЗ	49,719972	31,512151	Спостерігається з 1998 р.	Поодинокі особини в лісах, що зустрічаються відносно часто	Шевчик В.Л.; Шевчик та ін., 1991
- // -	Ур. Зміїні острови Канівського ПЗ	49,845483	31,547117	Спостерігається з 1996 р.	Стабільна популяція з повним спектром особин різних вікових станів	Шевчик В.Л.; Шевчик, Бакалина, 1997.
- // -	- // -	49,480425	32,366398	Спостерігається з 1996 р.	Популяція елімінує через заростання чагарниками	- // -

Вид	Місце знаходження	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автор знахідки
		широта	довгота			
- // -	Зарості прибережно-водної рослинності 3 км на південь від с. Придніпровське Чорнобаївського р-ну Черкащини	49,480425	32,366398	Відмічався у 2015 р.	Дуже потужна популяція займає площу до кількох ар, в окремих місцях щільність особин до 30 шт. на 1 м ²	Шевчик В.Л.
<i>Liparis loeselii</i> (L.) Rich.	Ур. Зміїні острови Канівського ПЗ	49,845483	31,547117	Спостерігається з 1996 р.	Популяція елімінує через заростання чагарниками	Шевчик В.Л.; Шевчик, Бакалина, 1997
- // -	Побережжя Канівського вдсх. на схід від Канівської ГЕС	49,833340	31,541121	Спостерігається з 1996 р.	Популяція представлена розрізненими поодинокими особинами і елімінує через заростання чагарниками	Шевчик В.Л.; Шевчик, Полішко, 2000
- // -	Ур. Зміїні острови Канівського ПЗ	49,845483	31,547117	Спостерігається з 1996 р.	Популяція елімінує через заростання чагарниками	Шевчик В.Л.; Шевчик, Бакалина, 1997
- // -	Пд. берег оз. Новочервицанське Камінь-Каширський р-н Волині	51,620532	25,497756	Спостерігали в 1998 р.	Поодинокі особини	Шевчик В.Л.; Шевчик, 2009
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	Правобережний лісовий масив Канівського ПЗ	49,719970	31,512154	Спостерігається з 1998 р.	Поодинокі особини в лісах	Шевчик В.Л.; Шевчик та ін., 1991
- // -	Ліси на північ від с. Пастирське на межі Черкаської та Кіровоградської областей	49,123615	31,755556	2007 р.	Поодинокі особини	Шевчик В.Л.
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	Ур. Зміїні острови Канівського ПЗ	49,845483	31,547117	Спостерігається з 1996 р.	Кілька розрізнених локальних популяцій	Шевчик В.Л.; Шевчик та ін., 1991
<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.	Ур. Зміїні острови Канівського ПЗ	49,845483	31,547117	Спостерігається з 1996 р.	Кілька розрізнених локальних популяцій	Шевчик В.Л.
<i>Stipa borysthonica</i> Klokov ex Prokudin	Ур. Зміїні острови Канівського ПЗ	49,855113	31,547075	Спостерігається впродовж 1988-2018 рр.	Стабільна популяція	Шевчик В.Л.; Шевчик та ін., 1991; Шевчик, Полішко, 2000
- // -	Острів Шелестів	49,712948	31,571135	Спостерігається впродовж 1988-2018 рр.	Прогресуюча популяція	Шевчик В.Л.; Шевчик та ін., 1991
<i>Stipa capillata</i> L.	Околиці с Тулинці Миронівського р-ну Київщини	49,805069	31,166739	Спостерігається впродовж 1991-2018 рр.	Прогресуюча популяція	Шевчик В.Л.

Вид	Місце знаходження	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автор знахідки
		широта	довгота			
<i>Lathyrus venetus</i> (Mill.) Wohlf.	Правобережний лісовий масив Канівського ПЗ	49,708674	31,501783	Спостерігається з 1989 р.	До 50 стабільних локальних популяцій розрізаних у грабовій діброві заповідника	Шевчик В.Л.; Шевчик та ін., 1991
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill.	37 квартал Дубіївського лісництва, Черкаського ДЛГ			2013 р.	Поодинокі особини	Шевчик В.Л.
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill.	3 км північніше с. Хвильово-Сорочине Золотоніського р-ну, Черкащини	49,636145	32,077412	2008 р.	Поодинокі в сосново-дубовому лісі	Шевчик В.Л.
<i>Scrophularia vernalis</i> L.	Правобережний лісовий масив Канівського ПЗ	49,717138	31,501441	Спостерігається з 1997 р.	Відома єдина локальна популяція, друга лок. попул. репатрійована	Шевчик В.Л.
<i>Scopolia carniolica</i> Jacq.	Правобережний лісовий масив Канівського ПЗ	49,717138	31,501441	Спостерігається з 1997 р.	Дві поступово «затухаючі» локальні популяції без насіннєвого відновлення	Шевчик В.Л.; Шевчик та ін., 1991
<i>Trapa natans</i> L. s.l.	Ур. Зміїні острови Канівського ПЗ	49,84770	31,548349	Кілька десятків особин	Стабільна популяція	Шевчик В.Л.
- // -	Затоки Кременчуцького вдсх. на пд. від сіл Коробівка та Кедина гора	49,589026	31,953254	Розрізнені лок. популяції що сукупно займають площі в десятки гектар	Прогресуючі популяції	- // -
<i>Daphne genkwa</i> L.	Ліси між селами. Дубіївка-Ірдинь	49,36157	31,767542	2007 р.	Окремі куртини в сосново-дубових лісах	Шевчик В.Л.
<i>Euonymus alatus</i> M. Bieb.	Ліси на північ від с. Пастирське на межі Черкаської та Кіровоградської областей	49,123615	31,755556	2007 р.	Співдомінує у трав'яному ярусі на площі кілька гектар	Шевчик В.Л.
- // -	Холодний яр	49,184132	32,282547	2002 р.	Співдомінує у трав'яному ярусі на площах кілька десятків кв. м.	- // -
<i>Iris hungarica</i> Waldst. & Kit.	3 км північніше с. Хвильово-Сорочине Золотоніського р-ну, Черкащини	49,636145	32,077412	2008 р.	Поодинокі в сосново-дубовому лісі	Шевчик В.Л.
<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	Ур. Гора Варшавка в околицях с. Пилява Канівського р-ну Черкащини	49,678935	31,318044	Спостерігається із 2005 р.	Велика (площею до 1 га) стабільна популяція з ознаками прогресивного відтворення в окремі роки	Шевчик В.Л.; Шевчик та ін., 2006
<i>Pedicularis sylvatica</i> L.	Пн околиці с. Полиці Камінь-Каширський р-н Волині	51,581597	25,141948	Спостерігали у 2006 р.	Сотні розрізнено-поодиноких особин серед пасовищ на торф'янистих луках	Шевчик В.Л. Шевчик, 1987, 2011
<i>Hydrocotyle vulgaris</i> L.	Пн околиці с. Полиці Камінь-Каширський р-н Волині	51,581597	25,141948	Спостерігали у 2016 р.	Сотні розрізнено-поодиноких особин серед пасовищ на торф'янистих луках та серед заростей верби сірої	Шевчик В.Л.

Вид	Місце знаходження	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автор знахідки
		широта	довгота			
<i>Lycopodiella inundata</i> (L.) Holub	На пд. від с. Келеберда Канівського р-ну Черкащини	49,730368	31,568552	2005	Колонії площею кілька м ² по днищу піщаного кар'єру	Кучерява та ін., 2006
- // -	Західніше с. Нові Червища Камінь-Каширський р-н Волині	51,569208	25,372177	1997	Колонії площею кілька м ² по вологому піщаному днищу в кюветі дороги	Шевчик, 1987

Література

1. Бакалина Л.В. Онтогенез і структура популяцій сонів широколистої та чорничючої в екосистемах Канівського природного заповідника. *Заповідна справа в Україні*, 1997, 3(2): 16–22.
2. Бакалина Л.В., Шевчик В.Л. Вікова структура ценопопуляцій *Galanthus nivalis* околиць Канівського заповідника. У зб.: *Підсумки 70-ти річної діяльності Канівського заповідника та перспективи розвитку заповідної справи в Україні: матер. конференції* (Канів, вересень 1993 р.). Канів, 1993, с. 34–35.
3. Бортняк М.М., Любченко В.М., Войтюк Ю.О. Рідкісні види флори Середнього Придніпров'я у флорі Михайлівського соснового лісу на Черкащині. *Укр. бот. журн.*, 1990, 47(4): 70–73.
4. Кучерява Л.Ф., Шевчик В.Л., Тищенко О.В. *Lycopodiella inundata* (L.) Holub у Канівському Придніпров'ї. *Укр. бот. журн.*, 2006, 63(1): 37–40.
5. Любченко В.М., Бакалина Л.В., Войтюк Ю.О., Шевчик В.Л. Стан охорони видів рослин, занесених до Червоної книги, у Канівському державному заповіднику. *Укр. бот. журн.*, 1991, 48(1): 79–84.
6. Парнікоза І.Ю. Знахідка *Botrychium matricariifolium* A.Br. ex Koch (Ophioglossaceae) в Середньому Придніпров'ї. *Укр. бот. журн.*, 2002, 59(6): 728.
7. Шевчик В.Л. Нові дані про поширення деяких рідкісних видів флори Західного Полісся. *Укр. бот. журн.*, 1987, 44(6): 38–42.
8. Шевчик В.Л. Фітосозологічна характеристика оз. Червище (Волинська обл.). У зб.: *Збереження та відтворення: матер. Міжнародної науково-практичної конференції*. Рівне, 2009, с. 311–320.
9. Шевчик В.Л. Про зростання *Pedicularis sylvatica* L. на Західному Поліссі. У зб.: *Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся і суміжних територій (до 25-річчя аварії на ЧАЕС): матер. Міжнародної науково-практичної конференції* (Ніжин, 26–28 квітня 2011 р.). Ніжин, 2011, с. 244–247.
10. Шевчик В.Л., Бакалина Л.В. Унікальне місцезростання рідкісних видів рослин на Зміїних островах (Канівський природний заповідник, Україна). *Заповідна справа в Україні*, 1997, 3(1): 20–22.
11. Шевчик В.Л., Бакалина Л.В., Полішко О.Д. Ценотичні та хорологічні особливості *Astragalus dasyanthus* Pall. на півночі Придніпровського Лісостепу та перспективи його збереження. *Заповідна справа в Україні*, 2006, 12(2): 17–21.
12. Шевчик В.Л., Полішко О.Д. Нова перспективна територія для створення ботанічного заказника у Середньому Придніпров'ї. *Заповідна справа в Україні*, 2000, 6(1–2): 101–102.
13. Шевчик В.Л., Спрягайло О.В., Спрягайло О.А., Ширяєва Д.В. Поширення та ценотичні особливості *Allium ursinum* L. на лівобережжі Черкаської області. *Вісник Черкаського університету. Серія: Біологічні науки*, 2017, 2: 93–100.

Ширяєва Дарія Володимирівна,
Винокуров Денис Сергійович
Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАНУ, м. Київ

Коломієць Ганна Валеріївна,
Артамонов Владислав Альбертович
Національний природний парк «Бузький Гард»,
с. Мигія Миколаївської області

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, НА ТЕРИТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «БУЗЬКИЙ ГАРД» ТА ПРИЛЕГЛИХ ДІЛЯНКАХ

Найцінніші ділянки Гранітно-степового Побужжя з виходами південних відрогів Українського кристалічного щита є частиною Національного природного парку (НПП) «Бузький Гард» і його околиць, а також входять до Смарагдової мережі Європи як об'єкт UA0000040 «Bugzkyi Gard National Nature Park».

Дослідження ендемічних і рідкісних видів рослин регіону розпочалися з праць дослідників-флористів XIX століття. А. Андржейовський наводить опис нового ендемічного виду гвоздики, описаного з гранітних відслонень в «окр. Богополя (зараз – м. Первомайськ) и Константиновки» – *Dianthus hypanicus* Andr. (Андржиевський, 1860). Детальну характеристику гранітної флори регіону містять роботи Й. Пачоського (Пачоский, 1917), який вивчав рослинність Прибужжя (Ананівський і Єлизаветський повіти), охарактеризував поширення на цій території ендемічних видів та видів з диз'юнктивним ареалом – *Dianthus hypanicus*, *Leontice altaica* Pall. (зараз – *Gymnospermium odessanum* (DC.) Takht.), *Stachys angustifolia* M. Bieb., *Silene compacta* Fisch. ex Hornem.

Вже у другій половині XX ст. Гранітно-степове Побужжя стає місцем унікальних флористичних знахідок. Флористи описують нові для науки ендемічні види – *Silene hypanica* Klokov (Клоков, 1948), *Moehringia hypanica* Grynj et Klokov (Гринь, Клоков, 1950), *Cerasus klokovii* Sobko (Собко, 1972), *Silene sytnikii* Krytzka, Novosad et Protoropova (Новосад та ін., 1996). О. Деркач наводить для гранітного каньйону р. Південний Буг нижче за течією від с. Мигія десять видів роду *Stipa* L., при цьому *Stipa asperella* Klok. et Ossyczynjuk і *Stipa disjuncta* Klok. – вперше для Правобережної України

(Деркач, 1990). Флористичні дослідження, критичний перегляд літературних і гербарних відомостей щодо описаних з території Гранітно-степового Побужжя видів родини *Scrophyllaceae* проводить Л. Крицька (Крицька та ін., 1999).

Після 1990 р. територія активно досліджується у соціологічному аспекті. Автори у своїх публікаціях та колективних монографіях приділяють значну увагу питанням розвитку природно-заповідного фонду, екомережі, ключових ботанічних територій у місцях поширення рідкісних видів флори (Деркач та ін., 1994; Коломієць, Тарашук, 2003; Деркач, 2005; Драбинюк та ін., 2011; Коломієць, Мовчан, 2011; Південно-Бузький... 2007). У цей час відбуваються нові знахідки видів флори. Так, з території ур. Василева Пасіка і Лабіринт (окол. с. Трикрати) наводиться новий для Правобережної України вид *Delphinium sergii* Wissjul. (Барановський, Лоза, 2005).

У 2000-ні роки вивчають популяції видів Червоної книги України – *Pulsatilla pratensis* (L.) Mill., *Stachys angustifolia*, *Adonis vernalis* L., *Astragalus dasyanthus* Pall. (Мінарченко та ін., 2003; Щербакова, 2005; Щербакова та ін., 2010; Новосад, Щербакова, 2014). Багато дослідників рідкісних видів Гранітно-степового Побужжя зазначають, що популяції мають максимальну щільність в умовах незначного або помірного антропогенного навантаження і, як правило, приурочені до кам'янисто-щебенистих ґрунтів, навіть неспецифічні для цього субстрату види.

Територія НПП «Бузький Гард» є добре дослідженою у флористичному аспекті, проте станом на 2017 рік для території НПП фактично не публікувалися точні

GPS-координати для місцезростань рідкісних видів. Нами було розпочато детальну інвентаризацію і картування таких знахідок. У статті наведено поширення 29 видів рослин, занесених до чинного видання Червоної книги України (Червона..., 2009), два з яких – *Dianthus hypanicus* і *Moehringia hypanica* – також занесені до переліку Резолюції 6 Бернської конвенції (Revised..., 2011). Переважно більшість представлено в публікації матеріалу було зібрано під час експедицій 2017–2018 рр., за винятком кількох знахідок більш ранніх часів. Знахідки наших колег Артамонової С., Легкого С., Овсієнко Я. наведено за даними Літопису природи НПП «Бузький Гард» за 2015 рік (Літопис..., 2016).

Особливу увагу під час польових досліджень 2017–2018 рр. нами було приділено частині території НПП, якій загрожує затоплення внаслідок підвищення рівня Олександрівського водосховища, розташованого у руслі р. Південний Буг (Заява..., 2015). Зокрема, виявлено, що популяції двох видів рослин з переліку Резолюції 6 Бернської конвенції та 12 видів рослин, занесених до чинного видання Червоної книги України (2009), будуть безпосередньо знищені або постраждають внаслідок опосередкованих змін в разі підвищення рівня води в Олександрівському водосховищі до проектної відмітки 20,7 м (Артамо-

нов та ін., 2018). Занепокоєння викликає активне заростання чагарниковою рослинністю степових ділянок парку, в тому числі територій з унікальним різноманіттям видів роду *Stipa* L.: *Stipa asperella*, *S. capillata* L., *S. dasyphylla* (Czern. ex Lindem.) Trautv., *S. granitcola* Klokov, *S. lessingiana* Trin. & Rupr., *S. pennata* L., *S. tirsia* Steven, *S. ucrainica* P. Smirn. (Ширяєва, Коломієць, 2018).

Серед видів роду *Stipa* L., поширених на території парку, нами наведені GPS-координати для *Stipa asperella*, *S. dasyphylla*, *S. disjuncta*, *S. pennata*, *S. pulcherrima*, *S. tirsia* та *S. ucrainica*, як найбільш рідкісних. Водночас, інші види ковил є поширеними майже повсюдно на території НПП: *Stipa capillata* – на плакорних ділянках, верхніх частинах схилів долини р. Південний Буг, схилах яружно-балочних систем, *S. granitcola* – в місцях виходу гранітних відслонень, *S. lessingiana* – на верхніх частинах схилів долини р. Південний Буг, схилах яружно-балочних систем. Для цих видів ми не наводимо детальних GPS-координат у цій публікації. *Adonis vernalis*, *Astragalus dasyanthus*, *Crocus reticulatus* Steven ex Adams і *Pulsatilla pratensis*, для яких нами вказано окремі місцезнаходження, також є доволі поширеними на території парку поза наведеними ділянками.

Вид	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
<i>Adonis vernalis</i> L.	Актовський каньйон, долина р. Мертвовод	47,71514	31,46494	15.05.15		С. Легкий, С. Артамонова, Я. Овсієнко (Літопис..., 2016)
- // -	Схили правого берегу р. П. Буг	48,00905169	30,97285907	01.06.18	Понад 50 ос., ділянка заростає чагарниками	Д. Ширяєва
- // -	Схили правого берегу р. П. Буг, вище с. Львів	47,91241047	31,0664012	07.06.18	Понад 50 ос.	- // -
- // -	Схили правого берегу р. П. Буг, вище с. Львів	47,90747792	31,0721933	07.06.18	Понад 200 ос.	- // -
- // -	Верхня частина схилів лівого берегу р. П. Буг, околиці с. Мигія	48,01616325	30,97090059	09.05.18	Кілька десятків особин	- // -
- // -	Схили Дідової балки, лівий берег р. П. Буг, галявина	48,00968392	30,98677403	09.05.18	Кілька десятків особин	Д. Ширяєва, Д. Винокуров
- // -	Схил Дубової балки, правий берег р. П. Буг	48,00307253	30,98126903	01.06.18	Кілька десятків особин	Д. Ширяєва
- // -	Правий схил р. Велика Корабельна	47,97193473	31,04322841	11.05.18	Кілька десятків особин	Д. Ширяєва, Д. Винокуров

Вид	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	Петропавлівський каньйон р. Мертвод	47,71821	31,47916	15.05.15	13 ос.	С. Легкий, С. Артамонова, Я. Овсієнко (Літопис..., 2016)
- // -	Схили правого берегу р. П. Буг, між с. Грушівка і базою «Дубрівка»	48,02436709	30,95301351	31.05.18	Понад 300 ос.	Д. Ширяєва
- // -	Нижня частина схилу правого берегу р. П. Буг, с. Грушівка, біля переправи на о. Великий	48,02946364	30,94713751	31.05.18	Поодинокі особини	Д. Ширяєва
- // -	Схили правого берегу р. П. Буг	48,00705833	30,97592485	18.05.18	Понад 100 ос., ділянка заростає чагарниками	- // -
- // -	Схили правого берегу р. П. Буг, галявини між лісонасадженнями	47,98496554	31,01696507	02.06.18	Кілька десятків особин, ділянка заростає чагарниками	Д. Ширяєва, Г. Коломієць
- // -	Схили правого берегу р. П. Буг, вище с. Львів	47,91525652	31,06347346	07.06.18	Близько 20 особин	Д. Ширяєва
- // -	- // -	47,907941	31,07425477	07.06.18	Кілька десятків особин	- // -
- // -	Схили балки в околицях с. Куріпчине, лівий берег р. П. Буг	47,99777093	31,00688792	30.05.18	Кілька десятків особин	- // -
- // -	Плакорна ділянка на правому березі р. П. Буг, с. Богданівка	47,80865963	31,1694915	12.05.18	Кілька десятків особин	Д. Ширяєва
- // -	Околиці с. Богданівка, правий берег р. П. Буг	47,80338614	31,166879	12.05.18	Кілька сотень особин	Д. Ширяєва, Д. Винокуров
- // -	Плакорна ділянка на правому березі р. П. Буг, нижче с. Богданівка	47,79392226	31,16495872	13.05.18	Кілька десятків особин	- // -
<i>Astragalus ponticus</i> Pall.	Плакорна ділянка у верхній частині схилу, правий берег р. П. Буг	47,92261947	31,05259093	07.06.18	Близько 10 особин	- // -
<i>Cerasus klokovii</i> Sobko	Схили Дідової балки, лівий берег р. П. Буг	48,00814767	30,98613785	16.05.18	Близько 100 особин	Д. Ширяєва, Г. Коломієць, Д. Винокуров
- // -	Околиці с. Мигія, Протичанська скеля	48,023543	30,961524	Червень 2018		О. Деркач, Г. Коломієць
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	Пологий схил поблизу кромки води	47,796067	31,173096	03.04.18	Кілька тисяч особин, щільність до 30 ос./м ²	А. Куземко, Г. Коломієць
- // -	Схили правого берегу р. П. Буг, с. Грушівка	48,02753224	30,92123181	04.04.18	Поодинокі особини	Д. Ширяєва
- // -	Схили правого берегу р. П. Буг, вище автомобільного моста	47,9778385	31,02812032	05.04.18	Кілька сотень особин	- // -
- // -	Верхня частина схилів лівого берегу р. П. Буг, околиці с. Мигія	48,01511683	30,97204839	04.04.18	Багаточисельна популяція, більше тисячі особин	- // -
- // -	Схили лівого берегу р. П. Буг, коло гирла р. Велика Корабельна	47,96709192	31,04162758	05.04.18	Кілька сотень особин	- // -

Вид	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Схили лівого берега р. П. Буг, навпроти с. Львів	47,89962597	31,09784503	05.04.18	Кілька сотен особин	- // -
- // -	Центральна частина о. Великий (Кривий)	47,8194646	31,16422175	06.04.18	Кілька сотень особин	- // -
- // -	Схили правого берега р. П. Буг, окол. с. Богданівка	47,79563039	31,17308741	07.04.18	Багаточисельна популяція, щільність 15-35 ос./м ²	- // -
- // -	о. Кременчук	47,74232067	31,18933353	07.04.18	Близько сотні особин	- // -
<i>Delphinium sergii</i> Wissjul.	Урочище Лабіринт, ліс, околиці с. Трикрати	47,711113	31,408427	27.06.16	Кілька сотень особин	С. Артамонова
<i>Dianthus hypanicus</i> Andr.	Острів Гардовий (Клепаній)	47,804017	31,175403	29.06.17	Близько сотні особин	А. Куземко, Г. Коломієць, Д. Ширяєва
- // -	Центральна частина о. Великий (Кривий)	47,82108997	31,16138201	06.04.18	Кілька десятків особин	Д. Ширяєва
- // -	м. Южноукраїнськ, Подорожжя о-ви	47,81240212	31,17748614	05.08.17	Кілька сотень особин, щільність до 15 ос./кв. м.	- // -
- // -	м. Южноукраїнськ, схили лівого берегу р. П. Буг	47,80563675	31,17831467	05.08.17	Кілька сотень особин	- // -
- // -	Околиці с. Богданівка, правий берег р. П. Буг, нижня частина схилів	47,80452942	31,17329943	06.08.17	Понад 1000 ос.	- // -
- // -	Скелі правого берегу р. П. Буг, навпроти Ташлицької ГАЕС	47,79390931	31,17432124	06.08.17	Кілька сотень особин	- // -
- // -	Правий берег р. П. Буг між сс. Богданівка і Виноградний Сад	47,77323081	31,1819608	06.08.17	Поодинокі особини	- // -
- // -	о. Кременчук	47,74194639	31,18964918	06.08.17	Декілька сотень особин	- // -
<i>Elytrigia stipifolia</i> (Czern. Ex Nevski) Nevski	Між гирлом р. Бакшала та смт Олександрівка, на рівні 20,7 м Ол. вдсх.	47,708163	31,197904	15.06.18	Зникне у разі підняття рівня вдсх. до 20,7 м	Г. Коломієць
<i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.	Урочище «Лівобережжя», узлісся на скелі	*48,002234	30,990873	23.04.18	Понад 300 ос.	В. Артамонов
- // -	Урочище «Полігон», північний схил Громової скелі	*48,002826	30,988027	19.04.18	Понад 100 ос.	С. Артамонова
- // -	Урочище «Лабіринт», 68 квартал 1 виділ, 66 квартал 4 виділ, правий берег р. Арбузинка	47,70506	31,42115	15.05.15	Понад 3000 ос.	С. Легкий, С. Артамонова, Я. Овсієнко (Літопис..., 2016)
<i>Gymnospermium odessanum</i> (DC.) Takht.	о. Великий	47,819395	31,165868	05.04.00		Г. Коломієць, Б. Войтюк
- // -	Центральна частина о. Великий (Кривий)	47,81937837	31,16536486	06.04.18	Понад 300 ос.	Д. Ширяєва

Вид	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Північна частина о. Великий (Кривий)	47,82011051	31,163939	06.04.18	Багаточисельна популяція, декілька тисяч особин	- // -
- // -	Лівий берег р. П. Буг нижче Ташлицької ГАЕС, нижні полиці гранітних скель коло води	47,78682926	31,17926323	07.04.18	Понад 300 ос.	- // -
- // -	Правий берег р. П. Буг між сс. Богданівка і Виноградний Сад, нижні полиці гранітних скель коло води	47,77898015	31,18002055	07.04.18		- // -
<i>Moehringia hypanica</i> Grynj et Klokov	Виходи гранітів на правому схилі балки Лідина	47,794958	31,172367	07.06.17	locus classicus, знайдено лише 54 особини, низька чисельність популяції викликає занепокоєння	Г. Коломієць
- // -	Виходи гранітів на правому схилі балки Лідина	47,794972	31,172026	12.05.18	Декілька десятків особин	Д. Ширяєва
- // -	м. Южноукраїнськ, гранітні стінки	47,804651	31,177241	15.07.18	Декілька десятків особин	Г. Коломієць, Д. Ширяєва
- // -	Гранітні стінки каньйону р. Мертвовод на ділянці с. Петропавлівка – с. Актове	*Від 47,713236 до 47,733271	Від 31,466448 до 31,484559	Червень 2015	Близько 5 тис. особин	С. Легкий, С. Артамонова, Я. Овсієнко (Літопис..., 2016)
<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	- // -	47,70580	31,42048	15.05.15	560 ос.	С. Легкий, С. Артамонова, Я. Овсієнко (Літопис..., 2016)
- // -	Урочище Лабіринт, ліс, околиці с. Трикрати	*47,711113	31,408427	Квітень 2018		С. Артамонова, Г. Коломієць
- // -	Схили струмка в нижній частині Циганової балки, лівий берег р. П. Буг	48,0099113	30,98078691	09.05.18	Кілька десятків особин	Д. Ширяєва, Д. Винокуров
- // -	Нижня частина Дідової балки, лівий берег р. П. Буг	48,00900067	30,98623174	09.05.18	Кілька десятків особин	- // -
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill	Петропавлівський каньйон р. Мертвовод	47,72587	31,48127	15.05.15	235 ос.	С. Легкий, С. Артамонова, Я. Овсієнко (Літопис..., 2016)
- // -	Схили правого берегу р. П. Буг, вище автомобільного моста	47,9776145	31,0283893	05.04.18	Поодинокі особини	Д. Ширяєва
- // -	Схили лівого берегу р. П. Буг, коло гирла р. Велика Корабельна	47,96680227	31,04111245	05.04.18	Кілька сотен особин	- // -
- // -	Схили лівого берегу р. П. Буг, навпроти с. Львів	47,89866739	31,09823172	05.04.18	Кілька десятків особин	- // -
- // -	Схили лівого берегу р. П. Буг, навпроти с. Львів	47,89300916	31,10148406	06.04.18	Кілька сотень особин	- // -
- // -	Схили правого берегу р. П. Буг	47,76909307	31,1817221	07.04.18	Кілька сотень особин	- // -

Вид	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Околиці с. Богданівка, правий берег р. П. Буг	47,80543465	31,1727868	07.04.18	Кілька сотень особин	Д. Ширяєва, А. Біатов
- // -	Правий берег р. П. Буг, схил між сс. Богданівка і Виноградний Сад	47,7947649	31,17244027	07.04.18	Кілька десятків особин	Д. Ширяєва
<i>Silene hypanica</i> Klok.	Правий берег р. П. Буг, скелі у верхній частині схилу	47,7938995	31,17431482	05.08.17	Кілька десятків особин	- // -
- // -	Правий берег р. П. Буг, схил між сс. Богданівка і Виноградний Сад	47,77324322	31,18201567	05.08.17	Поодинокі особини	- // -
- // -	о. Кременчук	47,74199295	31,19124791	05.08.17	2 особини	- // -
<i>Silene sytnikii</i> Krytzka, Novosad et Protopopova	Околиці с. Богданівка, правий берег р. П. Буг	47,80502601	31,17306045	05.08.17	Поодинокі особини	- // -
- // -	Правий берег р. П. Буг, схил між сс. Богданівка і Виноградний Сад	47,76725629	31,18180665	05.08.17	Поодинокі особини	- // -
<i>Stachys angustifolia</i> M. Bieb	м. Южноукраїнськ, біля пансіонату Іскра	*47,806519	31,180948	16.10.18	Поодинокі особини	Г. Коломієць
- // -	Околиці с. Богданівка, правий берег р. П. Буг	47,80479688	31,17091387	15.07.18	Кілька сотень особин	Д. Ширяєва
- // -	Схили правого берега р. П. Буг, між сс. Богданівка і Виноградний Сад	47,78928828	31,17578198	18.07.18	Кілька сотень особин	- // -
- // -	Схили лівого берега р. П. Буг, м. Южноукраїнськ	47,80482156	31,17797878	15.07.18	Кілька десятків особин	- // -
<i>Stipa asperella</i> Klokov et Ossyczynjuk	Схили Дідової балки, лівий берег р. П. Буг, галявина між лісонасадженнями	48,00968392	30,98677403	09.05.18	Кілька тисяч особин	Д. Ширяєва, Д. Винокуров
- // -	Схили балки в околицях с. Куріпчине, лівий берег р. П. Буг	47,99895975	31,00242634	10.05.18	Кілька сотень особин	Д. Ширяєва, Д. Винокуров
- // -	Схил Дубової балки, правий берег р. П. Буг	48,00307253	30,98126903	01.06.18	Кілька тисяч особин	Д. Ширяєва
<i>Stipa dasphylla</i> (Czern. ex Lindem.) Trautv.	Схили правого берегу р. П. Буг, балка Дубова	48,00443086	30,98184609	01.06.18	Кілька десятків особин, ділянка заростає чагарниками	Д. Ширяєва, Г. Коломієць
- // -	Схили правого берегу р. П. Буг, галявини між лісонасадженнями	47,98433448	31,02042682	02.06.18	Кілька десятків особин, ділянка заростає чагарниками	- // -
- // -	Схили Дідової балки, лівий берег р. П. Буг, галявина	48,00985624	30,98681226	09.05.18	Кілька сотень особин, ділянка заростає чагарниками	Д. Ширяєва, Д. Винокуров
- // -	Схили Дідової балки, лівий берег р. П. Буг, галявина між лісонасадженнями	48,01221194	30,98599286	09.05.18	Кілька десятків особин, ділянка заростає чагарниками	- // -
- // -	Схили балки в околицях с. Куріпчине, лівий берег р. П. Буг	47,99999917	31,00393863	10.05.18	Кілька сотень особин, ділянка заростає чагарниками	- // -

Вид	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Правий схил р. Велика Корабельна	47,97094511	31,04052314	11.05.18	Кілька сотень особин	- // -
<i>Stipa disjuncta</i> Klokov	Схили балки в околицях с. Куріпчине, лівий берег р. П. Буг	47,99888858	31,00379346	10.05.18	Кілька десятків особин, ділянка заростає чагарниками	- // -
<i>Stipa pennata</i> L.	Схили Дідової балки, лівий берег р. П. Буг, галявина між лісонасадженнями	48,00824248	30,98556563	16.05.18	Кілька сотень особин, ділянка заростає чагарниками	- // -
- // -	Околиці с. Куріпчине	47,9986734	31,0041452	10.05.18	Кілька сотень особин, ділянка заростає чагарниками	- // -
<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch	Схили балки в околицях с. Куріпчине, лівий берег р. П. Буг	48,00016394	31,00315289	10.05.18	Кілька десятків особин, ділянка заростає чагарниками	- // -
- // -	Схил Дубової балки, правий берег р. П. Буг	48,00447326	30,98038553	01.06.18	Кілька десятків особин, ділянка заростає чагарниками	Д. Ширяєва
- // -	Околиці с. Богданівка, правий берег р. П. Буг	47,80618609	31,17166429	12.05.18	Поодинокі особини	Д. Ширяєва, Д. Винокуров
<i>Stipa tirsa</i> Steven	Схили Дідової балки, лівий берег р. П. Буг, галявина між лісонасадженнями	48,01227004	30,98642421	09.05.18	Кілька особин, ділянка заростає чагарниками	- // -
- // -	Схили Дідової балки, лівий берег р. П. Буг, галявина між лісонасадженнями	48,01144943	30,98699067	16.05.18	Кілька сотень особин, ділянка заростає чагарниками	- // -
<i>Stipa ucrainica</i> P. Smirn.	Схили Дідової балки, лівий берег р. П. Буг, галявина між лісонасадженнями	48,01229191	30,98639961	09.05.18	Кілька особин, ділянка заростає чагарниками	- // -
- // -	Схили Дідової балки, лівий берег р. П. Буг, галявина між лісонасадженнями	48,00991577	30,98633856	16.05.18	Кілька десятків особин, ділянка заростає чагарниками	- // -
- // -	Околиці с. Куріпчине	47,9986734	31,0041452	10.05.18	Кілька десятків особин, ділянка заростає чагарниками	- // -
- // -	Околиці с. Богданівка, правий берег р. П. Буг	47,80312415	31,1674609	12.05.18	Кілька сотень особин	- // -
- // -	- // -	47,79581638	31,16823868	12.05.18	Кілька тисяч особин	- // -
- // -	Правий схил р. Велика Корабельна	47,97235449	31,04107812	11.05.18	Кілька сотень особин	- // -
- // -	о. Великий (Кривий), окол. м. Южноукраїнськ	47,81848481	31,16716156	21.05.18	Кілька десятків особин	Д. Ширяєва
<i>Thalictrum foetidum</i> L.	Правий берег р. П. Буг проти о. Кривий та м. Южноукраїнськ	*47,820014	31,158457	Квітень 2016		О. Деркач, Г. Коломієць
<i>Tulipa hypanica</i> Klokov et Zoz	Правий берег р. П. Буг, біля кромки води, між сс. Богданівка і Виноградний Сад	47,77343854	31,18229091	07.04.18	Кілька сотень особин	Д. Ширяєва
- // -	Схили лівого берегу р. П. Буг, навпроти с. Львів	47,89891767	31,0979456	05.04.18	Кілька десятків особин	- // -

Вид	Місце знахідки	X	Y	Дата	Додаткова інформація	Автор / автори
- // -	Петропавлівський каньйон р. Мертвовод	47,72522	31,48288	Травень 2015	12 ос.	С. Легкий, С. Артамонова, Я. Овсієнко (Літопис..., 2016)
<i>Tulipa quercetorum</i> Klok. et Zoz.	Схили струмка у нижній частині балки, лівий берег р. П. Буг	48,00992499	30,98084949	09.05.18	Кілька десятків особин	Д. Ширяєва, Д. Винокуров
- // -	Лівий берег р. П. Буг, байрачний ліс	*47,996336	30,998714	13.04.18	поодинокі	Г. Коломієць

Використані скорочення:

П. Буг – річка Південний Буг; о. – острів; о-ви – острови; ур. – урочище. * – зірочкою позначені орієнтовні координати.

Публікація містить результати досліджень, проведених при грантовій підтримці Держаного фонду фундаментальних досліджень за конкурсним проектом Ф83/53427.

Література

1. Андришевський А. Исчисление растений Подольской губернии и смежных с нею мест. В кн.: *Труды комиссии для описания губерний Киевского учебного округа*. Т. IV, вып. 1. Киев, 1860, с. 1–51.
2. Артамонов В.А., Біатов А.П., Коломієць Г.В., Куземко А.А., Ширяєва Д.В. Рідкісні види та оселища НПП «Бузький Гард» і прилеглих до нього ділянок, що знаходяться під загрозою зникнення за умови підвищення рівня Олександрівського водосховища до НПР 20,7 м. У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин: матер. V Міжнародної наукової конференції* (Херсон, 25–28 червня 2018 р.). Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 2018, с. 159–161.
3. Барановський Б.О., Лоза І.М. *Delphinium Sergii* Wissjul. (Ranunculaceae) – новий вид для Правобережної України. *Укр. бот. журн.*, 2005, 62(6): 833–836.
4. Гринь Ф.О., Клоков М.В. Новий вид мерингії з гранітів р. Південного Бугу. *Ботан. журн. АН УРСР*, 1950, 7(4): 55–60.
5. Деркач О.М. Доповнення до флори Правобережного степу України. *Укр. бот. журн.*, 1990, 47(6): 84–85.
6. Деркач О., Тарашук С., Холипенко В. Наукове обґрунтування необхідності створення регіонального ландшафтного парку «Гранітно-степове Побужжя». У зб.: *Оптимізація природно-заповідного фонду України*. Вип. 1. Київ: Інститут зоології НАН України, 1994, с. 80–87.
7. Деркач О.М. Ключові ботанічні території Миколаївщини: сучасний стан та проблеми збереження. У зб.: *Теорія і практика заповідної справи в Україні*. Київ, 2005, с. 167–173.
8. Драбинюк Г.В., Артамонов В.А., Андрусенко А.М. Біологічне та ландшафтне різноманіття національного природного парку «Бузький Гард». У зб.: *Природно-ресурсний потенціал збалансованого (сталого) розвитку України: матер. Міжнародної науково-практичної конференції*. Т. 1. Київ: Центр екологічної освіти та інформації, 2011, с. 125–128.
9. *Заява про наміри підвищення нормального підпірного рівня (НПР) Олександрівського водосховища на р. Південний Буг до позначки +20,7 м в рамках реалізації проекту «Завершення будівництва Ташлицької ГАЕС» (сканована копія)*, available at: https://www.sunppr.mk.ua/sites/default/files/documents/zayava_pro_namiri.pdf (accessed 20 October 2018 р.).
10. Клоков М.В. Нові матеріали до пізнання української флори. III. Нові види з родин гвоздичних, гречкових і хрестоцвітних. *Ботан. журн. АН УРСР*, 1948, 5(1): 20–31.
11. Коломієць Г.В., Мовчан Я.І. Гранітно-степове Побужжя в системі національної екомережі України. У зб.: *Другі наукові читання пам'яті Сергія Тарашука* (Миколаїв, 6–7 квітня 2011 р.). Миколаїв, 2011, с. 138–141.
12. Коломієць Г.В., Тарашук С.В. Огляд природно-заповідного фонду Миколаївської області у контексті збереження біотичного і ландшафтного різноманіття. У зб.: *Біорізноманіття як ключовий елемент збалансованого розвитку: регіональний аспект: матер. Всеукраїнської конференції молодих вчених* (Миколаїв, 30–31 жовтня 2003 р.). Миколаїв, 2003, с. 118–125.
13. Костюшин В., Куземко А., Онищенко В., Чорна Г., Тарашук С., Деркач О., Мішта А., Ворона Е., Матвеев М., Возний Ю., Куцоконь Ю., Кардаш С., Василюк А., Коломієць Г., Новак В., Тарасенко М., Козак М. *Південно-Бузький меридіональний екологічний коридор: стислий огляд біорізноманіття та найцінніші території*. Київ: Чорноморська програма Ветландс Інтернешнл, 2007, 92 с.
14. Крицька Л.І., Федорочук М.М., Царенко О.М., Шевєра М.В. Типіфікація видів судинних рослин, описаних з України: родина Caryophyllaceae Juss. (підродина Silenoideae A.Br.). *Укр. бот. журн.*, 1999, 56(4): 402–410.
15. *Літопис природи НПП «Бузький Гард»*. Том 6. Мигія, 2016.
16. Мінарченко В.М., Тимченко І.А., Драбинюк Г.В. Моніторинг популяції *Adonis vernalis* L. і *Astragalus dasyanthus* Pall. в регіональному ландшафтному парку «Гранітно-степове Побужжя». *Укр. бот. журн.*, 2003, 60(6): 679–690.

17. Новосад В.В., Крицкая Л.И., Протопопова В.В. Новый для науки эндемичный вид Гранитно-степового Побужья смilка Ситника (*Silene sytnikii* Krytzka, Novosad et Protodorova), його таксономічні, еколого-ценотичні, хорологічні, генезисні та созіологічні особливості. *Укр. бот. журн.*, 1996, 53(5): 578–585.
18. Новосад К.В., Щербакова О.Ф. Біоморфологічні особливості і демографічна структура популяцій *Pulsatilla bohemica* (Skalický) Tzvelev за умов різної флорокомплексної приуроченості та антропопресії. *Чорноморськ. бот. ж.*, 2014, 10(1): 90–100.
19. Пачоский И.К. Описание растительности Херсонской губернии. Вып. 2. Степи. В изд.: *Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии*. Херсон, 1917, 317 с.
20. Собко В.Г. Ендемічні та реліктові елементи флори гранітних відслонень Придніпровської височини. *Укр. бот. журн.*, 1972, 29(5): 624–630.
21. *Червона книга України. Рослинний світ*. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.
22. Ширяєва Д.В., Коломієць Г.В. Обґрунтування менеджменту степових ділянок особливої цінності на території національного природного парку «Бузький Гард». У зб.: *Основні шляхи збереження лучно-степових екосистем України: матер. Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 90-річчю Михайлівської цілини* (Суми, 20–22 червня 2018 р.). Суми: «Сумський національний аграрний університет», 2018, с. 91–95.
23. Щербакова О.Ф. Особливості популяційної структури чистецю вузьколистого *Stachys angustifolia* M. Bieb. в Гранітно-степовому Побужжі та проблеми його охорони. У зб.: *Актуальні проблеми ботаніки та екології*. Вип. 1. Київ, 2005, с. 96–104.
24. Щербакова О.Ф., Новосад В.В., Крицька Л.І. Раритетний флорофонд Кодимо-Еланецького Побужжя: популяційні та флоросоціологічні аспекти. У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин: матеріали Міжнародної наукової конференції* (Київ, 11–15 жовтня 2010 р.). Київ: Альтерпрес, 2010, с. 210–214.
25. *Revised Annex I of Resolution 6 (1998) of the Bern Convention listing the species requiring specific habitat conservation measures (year of revision 2011)*, available at: <http://eunis.eea.europa.eu/references/2443/species> (accessed 20 October 2018).

Штогрин Микола Олександрович,
Штогун Андрій Олександрович
Національний природний парк «Кременецькі гори»,
м. Кременець

НОВІ ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, НА ТЕРИТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «КРЕМЕНЕЦЬКІ ГОРИ»

Матеріал зібраний під час наукових експедицій та виїздів, які проводились у 2017–2018 роках у рамках роботи науково-дослідного відділу національного природного парку «Кременецькі гори». Предметом вивчення були природні місцезростання представників родини *Orchidaceae* урочища Барабан Білокриницького природоохоронного на-

уково-дослідного відділення Парку. Дослідження проводились маршрутним і стаціонарним методом. Гербарні зразки *Neottianthe cucullata* L. та *Goodyera repens* (L.) R. Br. із виявлених місцезнаходжень передані до гербарію Інституту екології Карпат НАН України.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигдинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Goodyera repens</i> (L.) R. Br.	Урочище Барабан	50,15647	25,79757	11.07.2017 р.	близько 4 га	Штогрин М. О.
<i>Neottianthe cucullata</i> L.	Урочище Барабан	50,15647	25,79757	11.07.2017 р.	близько 3 га	- // -

Юзик Діана Іванівна
НПП «Черемоський», Чернівецька обл.

ЗНАХІДКИ ВИДІВ РОСЛИН, ВКЛЮЧЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, В НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ» (ПУТИЛЬСЬКИЙ Р-Н, ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛ.) У 2017–2018 РОКАХ

Матеріал зібраний під час експедицій на тери- 2018 роках у рамках основної наукової теми Літопи-
торії НПП «Черемоський», які проводились у 2017- су природи.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигніній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Crocus heuffelianus</i> Herb.	Сарата	48,2447	25,64343	05.04.17	2 локалітети з початком цвітіння з-під снігу 11 та 21 особини	Юзик Д.І.
<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F. Hunt & Summerhayes	Перкалабське ПНДВ (кв. 1, вид. 2) на ППП № 3-3	48,34151	25,59607	27.06.17	Цвітіння понад 60 особин	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	19.06.18	Цвітіння понад 20 особин	- // -
- // -	- // -	48,23517	25,6204	20.06.18	Цвітіння 1 особини	- // -
<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó	Ур. Жупани (кв. 41)	48,23517	25,6204	20.06.18	Цвітіння 1 особини	- // -
<i>Gymnadenia densiflora</i> (Wahlenb.) A. Dietr	Перкалабське ПНДВ (кв. 1, вид. 1) неподалік фенопункту № 4	48,34182	25,59595	19.06.18	Цвітіння 1 особини	- // -
<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.	Ур. Жупани (кв. 41)	48,23517	25,6204	20.06.18	Цвітіння 1 особини	- // -

Умовні позначення:

ПНДВ – природоохоронне науково-дослідне відділення,

ППП – постійна пробна площа,

Ур. – урочище.

Юречко Ростислав Юрійович
 Національний природний парк «Північне Поділля»
 с. Підгірці, Бродівський р-н, Львівська обл.

ЗНАХІДКИ РІДКІСНИХ ВИДІВ РОСЛИН У МЕЖАХ ЛЬВІВСЬКОЇ ТА ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

Дані зібрані в результаті спостережень в польових умовах на території кількох районів Західної України у 2015–2018 рр. Також у 2017–2018 рр. проводились обстеження територій НПП «Північне Поділля» з метою вивчення поширення рідкісних видів рослин. Отримано дані про 44 види рослин

та 4 види грибів, занесених до Червоної книги України (2009). Ще два види рослин - *Iris aphylla* ssp. *hungarica* (Waldst. & Kit.) Hegi та *Echium rus-sicum* J. F. Gemlin, не занесені до Червоної книги України, але включені у списки Резолюції 6 Бернської конвенції.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Adonis vernalis</i> L.	Північна околиця с. Жуличі, гора Висока, лучно-степовий схил	49,870909	24,887270	05.04.2015, 13.04.2015	Близько 30 особин	Юречко Р. Ю.
- // -	Східна околиця с. Тростянець, лучний схил	49,797787	25,051815	31.03.2017	Близько 0,005 га	- // -
- // -	Північна околиця с. Жуличі, гора Жулицька, узлісся	49,877681	24,844318	12.04.2017	1 особина	- // -
- // -	Околиці с. Митулин, гора Вапнярка, узлісся	49,771081	24,627346	28.04.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Гологірки, лучний схил	49,769128	24,730878	05.05.2017	Близько 0,1 га	- // -
- // -	Околиці с. Підлипці, лучний схил	49,767422	25,038917	10.05.2017	Близько 0,005 га	- // -
- // -	Околиці с. Тростянець, лучний схил	49,801229	25,053576	12.05.2017	Близько 0,001 га	- // -
- // -	Околиці с. Бучина, гора Макітра, лучно-степовий схил	50,036751	25,26367	29.04.2018	Близько 10 особин	- // -
- // -	Околиці с. Підлипці, лучний схил	49,758936	25,043823	09.04.2018	Близько 0,003 га	- // -
- // -	Західна околиця с. Підгірці, лучний схил	49,953574	24,963346	12.08.2018	Кілька особин	- // -
<i>Allium ursinum</i> L.	Околиці с. Чорний ліс, широколистяний ліс	49,709154	25,750323	23.03.2015	Близько 0,05 га	- // -
- // -	Західна околиця с. Опаки, широколистяний ліс	49,889394	25,025464	03.05.2015	Близько 1 га	- // -
- // -	Околиці с. Колтів, широколистяний ліс	49,848378	25,091315	15.06.2015	Близько 1 га	- // -
- // -	Околиці с. Підлипці, широколистяний ліс	49,779735	25,032072	19.05.2017	Близько 0,1 га	- // -
- // -	Львів, яр у парку	49,827339	24,062930	03.04.2018	Кілька особин	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигнній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Anacamptis morio</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	Північна околиця с. Підлипці, лука біля широколистяного лісу	49,778483	25,059053	10.05.2017	1 особина	- // -
- // -	Околиці с. Кіндратів, волога лука біля чорно-вільхового лісу	49,75085	24,790668	15.05.2017, 14.09.2017	Більше 1 га	- // -
<i>Anemone narcissiflora</i> L.	Західна околиця с. Червоне, гора Лиса, лучний схил	49,801826	24,714389	05.05.2016, 04.06.2016, 05.05.2017	Близько 0,1 га	- // -
- // -	Західна околиця с. Плугів, гора Кузяріна, лучний схил	49,768728	24,999288	26.05.2017	Близько 0,05 га	- // -
<i>Anthurus archeri</i> (Berk.) Fischer	Південна околиця с. Вороняки, лучний схил	49,771841	24,903941	10.11.2017	Близько 10 плодкових тіл	[Юречко, Лилик, Баточенко, 2018]
- // -	Околиці с. Підгірці, широколистяний ліс	49,938084	24,948211	12.08.2018	Близько 100 плодкових тіл	Юречко Р. Ю.
<i>Betula humilis</i> Schrank	Околиці с. Верхобуж, узлісся	49,84650	25,111804	22.04.2018	Кілька особин	- // -
<i>Carlina cirsioides</i> Klokov	Західна околиця с. Червоне, гора Лиса, лучний схил	49,803687	24,717141	29.08.2015	Близько 0,02 га	- // -
- // -	Західна околиця с. Плугів, гора Кузяріна, лучний схил	49,768730	24,999515	26.05.2017, 17.07.2018	Близько 0,03 га	- // -
- // -	Західна околиця с. Трудовач, узлісся	49,772810	24,680603	19.09.2017	Близько 0,05 га	Кушнір Ю. П., Юречко Р. Ю.
- // -	Північна околиця с. Словіта, лучний схил	49,766471	24,588935	08.11.2018	Близько 50 особин	Юречко Р. Ю.
<i>Carlina onopordifolia</i> Besser ex Szafer	Західна околиця с. Червоне, гора Лиса, лучно-степовий схил	49,797982	24,713520	01.08.2015	Близько 4 га	- // -
- // -	Східна околиця с. Підлисся, гора Підлиська, лучно-степовий схил	49,937731	24,843743	28.08.2015	Близько 2 га	- // -
<i>Cephalanthera damasonium</i> (Mill.) Druce	Околиці с. Підлипці, окраїна букового лісу	49,785307	25,029298	19.05.2017	1 особина	- // -
- // -	Околиці с. Зарваниця, буковий ліс	49,761218	24,962135	06.06.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Зарваниця, окраїна мішаного лісу	49,761714	24,973430	06.06.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Північна околиця с. Черемошня, гора Свята, буковий ліс	49,896856	24,889477	09.06.2017	Кілька особин	- // -
- // -	- // -	49,901800	24,867566	09.06.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Копані, буковий ліс	49,839184	24,976392	09.08.2017, 11.08.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Східна околиця с. Обертасів, буковий ліс	49,824709	25,027057	17.10.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Підлипці, буковий ліс	49,783929	25,038090	16.05.2018	1 особина	- // -
- // -	Околиці с. Обертасів, буковий ліс	49,832163	25,014834	13.07.2018	1 особина	- // -
- // -	Південна околиця с. Зарваниця, буковий ліс	49,758192	24,977126	26.07.2018	1 особина	- // -
- // -	Західна околиця с. Підгірці, широколистяний ліс	49,954489	24,963736	12.08.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Хватів, буковий ліс	49,957222	24,960989	12.08.2018	Кілька особин	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
- // -	Східна околиця с. Митулин, буковий ліс	49,762908	24,638899	05.10.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Північні околиці с. Черемошня, буковий ліс	49,901682	24,873784	09.10.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Північна околиця с. Єлиховичі, мішаний ліс	49,853388	24,928774	27.10.2018	Кілька особин	- // -
- // -	- // -	49,851290	24,933117	27.10.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Східна околиця с. Словіта, буковий ліс	49,763066	24,613734	08.11.2018	Кілька особин	- // -
<i>Chamaecytisus albus</i> (Hacq.) Rothm.	Околиці с. Жуличі, вапняково-кам'янистий схил	49,862296	24,905979	23.06.2015	Кілька особин	- // -
<i>Cladium mariscus</i> (L.) Pohl s.l.	Околиці с. Княже, берег ріки	49,840951	24,780003	30.05.2017	Близько 0,05 га	- // -
<i>Cochlearia pyrenaica</i> DC.	Околиці с. Верхобуж, осушене болото	49,847326	25,107832	25.04.2015, 21.04.2016, 02.05.2017, 16.03.2018, 22.04.2018, 02.05.2018, 19.06.2018, 27.06.2018, 02.10.2018	Близько 0,1 га	- // -
<i>Crocus heuffelianus</i> Herb.	Околиці с. Підгородне, широколистяний ліс	49,544560	25,504019	15.03.2015	Близько 0,05 га	- // -
<i>Cypripedium calceolus</i> L.	Північна околиця с. Жуличі, гора Жулицька, буковий ліс	49,875966	24,865286	18.05.2015	Близько 10 особин	- // -
- // -	Західна околиця с. Червоне, гора Лиса, узлісся	49,803510	49,803510	05.05.2016, 05.05.2017	Близько 10 особин	- // -
- // -	Північна околиця с. Черемошня, гора Свята, буковий ліс	49,900066	24,867894	28.04.2018	Близько 10 особин	- // -
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó s.l.	Околиці с. Великий Глибочок, заплавна лука	49,615639	25,537390	10.06.2015	1 особина	- // -
- // -	Околиці м. Збарж, волога лука	49,664115	25,758031	15.06.2015	1 особина	- // -
- // -	Околиці с. Новоселище, серед чагарників	49,784426	25,059906	10.05.2017	2 особини	- // -
- // -	Околиці с. Зарваниця, волога лука	49,770741	24,994118	12.07.2018	1 особина	- // -
<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F. Hunt et Summerhayes s.l.	Околиці с. Чистилів, заплавна лука	49,613517	25,564549	12.06.2015	2 особини	- // -
- // -	Західна околиця с. Опаки, волога лука	49,884487	25,035487	24.05.2017	Близько 50 особин	Гасій В. Б., Юречко Р. Ю.
<i>Daphne cneorum</i> L.	Західна околиця с. Червоне, гора Лиса, лучний схил	49,798399	24,713196	05.05.2016, 22.02.2017	Близько 0,1 га	Юречко Р. Ю.
- // -	Східна околиця с. Троянець, лучний схил	49,802683	25,053030	12.05.2017	Близько 0,001 га	- // -
- // -	Східна околиця с. Підлисса, гора Підлиська, лучний схил	49,930384	24,838567	13.05.2017	Близько 0,001 га	- // -
<i>Echium russicum</i> J. F. Gemlin	Західна околиця с. Червоне, гора Сипуха, лучно-степовий схил	49,791431	24,716230	23.05.2016	Кілька особин	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигнній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	Південна околиця с. Зарваниця, широколистяний ліс	49,761218	24,962135	06.06.2017	Кілька особин	Ковальчук Ю. Б., Юречко Р. Ю.
- // -	Околиці с. Копані, хвойний ліс	49,840808	24,952516	06.06.2017	Одна особина	Юречко Р. Ю.
- // -	Південна околиця с. Червоне, хвойний ліс	49,785929	24,775955	11.09.2017	Одна особина	- // -
- // -	Південна околиця с. Новосілки, широколистяний ліс	49,769829	24,664560	19.09.2017	Одна особина	Кушнір П. Ю., Юречко Р. Ю.
- // -	Північна околиця с. Шпиколоси, широколистяний ліс	49,748828	24,846198	16.11.2017	Одна особина	Юречко Р. Ю.
- // -	Село Білий Камінь, сад	49,889137	24,838357	06.07.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Південна околиця с. Колтів, узлісся	49,835094	25,032904	13.07.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Північна околиця с. Обертасів, узлісся	49,832440	25,013375	13.07.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Зарваниця, узлісся	49,762620	24,982176	19.07.2018	Одна особина	- // -
- // -	Околиці с. Підгірці, широколистяний ліс	49,944075	24,949324	12.08.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Західна околиця с. Підгірці, широколистяний ліс	49,954489	24,963736	12.08.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Східна околиця с. Сасів, сосновий ліс	49,865732	24,980949	02.10.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Північні околиці с. Черемошня, гора Свята, буковий ліс	49,902239	24,873029	09.10.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Північна околиця с. Ушня, широколистяний ліс	49,909005	24,904551	09.10.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Східна околиця с. Побіч, буковий ліс	49,894879	24,989624	11.10.2018	Кілька особин	Сапожник В. А., Юречко Р. Ю.
<i>Epipactis palustris</i> (L.) Crantz	Околиці с. Зарваниця, болото	49,771784	24,996231	17.07.2018	Кілька особин	Юречко Р. Ю.
<i>Galanthus nivalis</i> L.	Околиці с. Петриків, грабовий ліс	49,526833	25,566491	15.03.2015	Близько 0,1 га	- // -
- // -	Околиці с. Прошова, широколистяний ліс	49,410744	25,661656	19.03.2015	5 м ²	- // -
- // -	Західна околиця с. Опакі, широколистяний ліс	49,887744	25,027776	12.03.2016	Близько 0,3 га	- // -
- // -	Околиці с. Баворів, широколистяний ліс	49,431416	25,706278	17.03.2016	Близько 0,3 га	- // -
- // -	Північна околиця с. Жуличі, широколистяний ліс	49,878354	24,858474	05.03.2017	Близько 0,2 га	- // -
- // -	Східна околиця с. Княже, широколистяний ліс	49,819679	24,816924	07.03.2017	Близько 0,1 га	- // -
- // -	Південна околиця с. Хмелева, широколистяний ліс	49,837992	24,994493	15.03.2017	Близько 0,05 га	- // -
- // -	Околиці с. Митулин, буковий ліс	49,770915	24,637759	28.04.2017, 03.05.2017	10 м ²	- // -
- // -	Східна околиця с. Побіч, буковий ліс	49,898132	24,987887	14.03.2018	Близько 0,4 га	Сапожник В. А., Юречко Р. Ю.
- // -	Околиці с. Верещиця, буковий ліс	49,965153	23,632822	31.03.2018	3 м ²	Юречко Р. Ю.
<i>Gladiolus imbricatus</i> L.	Околиці с. Лісові, волога лука	49,715692	24,734130	02.07.2017	8 особин	- // -
- // -	Околиці с. Верхобуж, волога лука	49,854975	25,093854	26.06.2018	20 особин	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Goodyera repens</i> (L.) R. Br.	Східна околиця с. Сасів, сосновий ліс	49,864833	24,982366	02.10.2018	3 генеративних, близько 30 прегенеративних особин	- // -
<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.	Західна околиця с. Червоне, гора Лиса, лучний схил	49,803362	24,716915	01.07.2015	Близько 0,3 га	- // -
- // -	Східна околиця с. Підлисся, гора Підлиська, лучний схил	49,931414	24,842654	27.05.2017, 04.06.2017	Близько 0,03 га	- // -
- // -	Західна околиця с. Трудовач, узлісся	49,772644	24,681060	19.09.2017	Близько 0,05 га	Кушнір Ю. П., Юречко Р. Ю.
- // -	Околиці с. Новосілки, узлісся	49,776553	24,674005	19.09.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Пługів, гора Кузяріна, лучний схил	49,769090	24,998099	17.07.2018	Кілька особин	Юречко Р. Ю.
<i>Hericium coralloides</i> (Scop.) Pers.	Околиця с. Трудовач, буковий ліс, на гнилій деревині бука	49,77	24,68	09.10.2017	10 плодкових тіл	- // -
- // -	Околиці с. Черемошня, гора Свята, буковий ліс, на гнилій деревині бука	49,90	24,87	09.10.2017	Близько 40 плодкових тіл	- // -
- // -	Околиця с. Побіч, буковий ліс, на гнилій деревині бука	49,90	25,00	11.10.2018	2 плодкових тіла	Сапожник В. А., Юречко Р. Ю.
<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank et Mart.	Північна околиця с. Руда-Колтівська, яр у буковому лісі	49,879495	25,019820	20.04.2015	Одна куртина	Юречко Р. Ю.
<i>Iris aphylla</i> ssp. <i>hungarica</i> (Waldst. & Kit.) Hegi	Північна околиця с. Жуличі, гора Висока, лучно-степовий схил	49,871647	24,882643	18.05.2015	Близько 10 особин	- // -
- // -	Західна околиця с. Стінка, гора Сипуха, лучний схил	49,791094	24,717151	05.05.2016, 04.06.2016, 05.05.2017	Близько 0,1 га	- // -
- // -	Околиці с. Підлипці, лучний схил	49,782826	25,038312	19.05.2017	Близько 0,01 га	- // -
- // -	Околиці с. Бучина, гора Макітра, лучно-степовий схил	50,037567	25,263922	29.04.2018	Близько 0,01 га	- // -
<i>Iris sibirica</i> L.	Околиці с. Верхобуж, волога лука	49,851144	25,102210	26.06.2018	Кілька куртин	- // -
<i>Jovibarba sobolifera</i> (Sims.) Opiz	Східна околиця с. Жуличі, сосновий ліс	49,854617	24,898853	20.07.2015	Близько 0,0003 га	- // -
- // -	Північна околиця с. Єлиховичі, піщане місце біля кладовища	49,834259	24,925779	05.08.2017	Близько 0,0005 га	- // -
<i>Lathyrus laevigatus</i> (Waldst. et Kit.) Fritsch	Околиці с. Підлипці, широколистяний ліс	49,781500	25,036491	26.05.2017	Близько 10 особин	- // -
<i>Leucojum vernum</i> L.	Західна околиця с. Жуличі, широколистяний ліс	49,864186	24,839356	14.03.2015, 13.04.2015	Близько 0,05 га	- // -
- // -	Північна околиця с. Колтів, чорно-вільховий ліс	49,855488	25,069483	17.04.2015, 09.03.2016	Близько 0,1 га	- // -
- // -	Західна околиця с. Опаки, широколистяний ліс	49,888519	25,026841	12.03.2016	Близько 5 га	- // -
- // -	Північна околиця с. Скварява, широколистяний ліс	49,901235	24,745513	11.03.2017	Близько 0,2 га	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
- // -	Околиці с. Княже, широколистяний ліс	49,819817	24,818641	17.03.2017	Близько 0,1 га	- // -
- // -	Північна околиця с. Побіч, широколистяний ліс	49,895651	24,968390	29.09.2017	Близько 0,01 га	Гасій В. Б., Юречко Р. Ю.
- // -	Східна околиця с. Побіч, буковий ліс	49,89726	24,98768	14.03.2018	Близько 0,1 га	Сапожник В. А., Юречко Р. Ю.
- // -	Північна околиця с. Колтів, чорно-вільховий ліс	49,855433	25,070212	16.03.2018	Близько 0,1 га	Юречко Р. Ю.
- // -	Північна околиця с. Колтів, широколистяний ліс	49,850034	25,086752	16.03.2018	Близько 0,05 га	- // -
- // -	Північна околиця с. Верхобуж, буковий ліс	49,878151	25,110107	27.04.2018	3 м ²	Гасій В. Б., Юречко Р. Ю.
- // -	Північна околиця с. Опаки, буковий ліс	49,883916	25,064495	27.04.2018	Близько 0,2 га	- // -
<i>Lilium martagon</i> L.	Околиці с. Руда-Колтівська, широколистяний ліс	49,876028	25,001829	21.04.2015	Кілька особин	Юречко Р. Ю.
- // -	Околиці с. Петриків, широколистяний ліс	49,528457	25,57049	25.04.2015	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Червоне, гора Лиса, широколистяний ліс та лучні схили	49,803237	24,716694	14.06.2015, 05.05.2017	Близько 10 особин	- // -
- // -	Східна околиця с. Підлисса, гора Підлиська, широколистяний ліс	49,932421	24,84961	21.04.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Західна околиця с. Підлипці, широколистяний ліс	49,772464	25,032932	10.05.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Лука, широколистяний ліс	49,779023	25,004423	12.05.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Західна околиця с. Пługів, гора Кузаріна, лучний схил	49,768464	24,999909	26.05.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Північна околиця с. Черемошня, широколистяний ліс	49,901855	24,862633	09.06.2017	Близько 20 особин	- // -
- // -	Західна околиця с. Пługів, широколистяний ліс	49,760344	25,000605	14.08.2017	Близько 15 особин	- // -
- // -	Східна околиця с. Червоне, широколистяний ліс	49,806035	24,806933	08.09.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Південна околиця с. Підлипці, окраїни широколистяного лісу	49,759227	25,048561	09.05.2018	2 м ²	- // -
- // -	Околиці с. Кругів, широколистяний ліс	49,845279	25,108213	26.06.2018	1 особина	- // -
- // -	Околиці с. Зарванця, широколистяний ліс	49,763080	24,990051	19.07.2018	6 особин	- // -
- // -	Околиці с. Хватів, буковий ліс	49,957222	24,960989	12.08.2018	Кілька особин	- // -
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	Околиці с. Підлипці, широколистяний ліс	49,768695	25,038511	10.05.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Зарванця, широколистяний ліс	49,761218	24,962135	06.06.2017	Кілька особин	Ковальчук Ю. Б., Юречко Р. Ю.
- // -	Околиці с. Зарванця, узлісся	49,761789	24,973200	06.06.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Північна околиця с. Верхобуж, широколистяний ліс	49,890744	25,091455	30.06.2017	Кілька особин	Юречко Р. Ю.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
- // -	Околиці с. Тріщуки, широколистяний ліс	49,957141	25,088855	20.04.2018	1 особина	Палюх І. М., Юречко Р. Ю.
- // -	Околиці с. Колтів, широколистяний ліс	49,848736	25,097816	20.05.2018	Кілька особин	Юречко Р. Ю.
- // -	Західна околиця с. Жуличі, широколистяний ліс	49,864522	24,841075	23.05.2018	Кілька особин	- // -
<i>Lunaria rediviva</i> L.	Околиці с. Колтів, широколистяний ліс	49,847570	25,099757	28.06.2015 02.05.2018	0,03 га	- // -
- // -	Західна околиця с. Червоне, гора Лиса, широколистяний ліс	49,800429	24,719560	22.02.2017	0,01 га	- // -
- // -	Південна околиця с. Хмелева, широколистяний ліс	49,834561	25,009172	13.03.2017	0,1 га	- // -
- // -	Околиці с. Обертасів, широколистяний ліс	49,829148	25,005992	31.05.2017	0,01 га	- // -
- // -	Околиці с. Кобилеччина, широколистяний ліс	49,76636	24,954727	06.11.2017, 09.05.2018	0,02 га	- // -
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	Околиці с. Лелехівка, мішаний ліс	49,958031	23,692983	05.04.2018	5 м ²	- // -
- // -	Околиці с. Колтів, сосновий ліс	49,853125	25,080173	26.06.2018	Близько 0,01 га	- // -
<i>Mutinus caninus</i> (Huds.) Fr.	Околиці с. Верховуж, буковий ліс	49,878265	25,113887	28.07.2018	1 плодове тіло	- // -
- // -	Околиці с. Верховуж, буковий ліс	49,891652	25,093540	28.07.2018	1 плодове тіло	- // -
- // -	Західна околиця с. Підгірці, широколистяний ліс	49,954806	24,963995	12.08.2018	Близько 40 плодівих тіл	- // -
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	Околиці с. Залужжя, широколистяний ліс	49,661172	25,750798	15.06.2015	Кілька особин	- // -
- // -	Північна околиця с. Копані, широколистяний ліс	49,833166	24,977057	13.03.2017, 31.05.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Підлипці, широколистяний ліс	49,768695	25,038511	10.05.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Зарваниця, широколистяний ліс	49,761218	24,962135	06.06.2017	Кілька особин	Ковальчук Ю. Б., Юречко Р. Ю.
- // -	Північна околиця с. Жуличі, гора Жулицька, широколистяний ліс	49,880197	24,857647	20.09.2017	Кілька особин	Юречко Р. Ю.
- // -	Околиці с. Трудовач, широколистяний ліс	49,902960	24,680539	26.09.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Північна околиця с. Черемошня, гора Свята, широколистяний ліс	49,769815	24,868331	09.10.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Південна околиця с. Червоне, широколистяний ліс	49,794238	24,766850	13.11.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Південна околиця с. Ясенівці, широколистяний ліс	49,799318	24,835299	17.11.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Східна околиця селища Івано-Франкове, мішаний ліс	49,917265	23,767186	03.04.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Південна околиця с. Тріщуки, широколистяний ліс	49,957141	25,088855	20.04.2018	Одна особина	Палюх І. М., Юречко Р. Ю.
- // -	Північна околиця с. Черемошня, гора Свята, широколистяний ліс	49,899915	24,870907	23.05.2018	Одна особина	Юречко Р. Ю.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
- // -	Північна околиця с. Опакі, широколистяний ліс	49,885025	25,065962	01.08.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Північна околиця с. Гутище, широколистяний ліс	49,926768	24,961556	12.08.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Північні околиці с. Черемoshня, гора Свята, мішаний ліс	49,895786	24,897170	09.10.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Східна околиця с. Побіч, буковий ліс	49,898058	24,999666	11.10.2018	Кілька особин	Сапожник В. А., Юречко Р. Ю.
- // -	Північна околиця с. Єлиховичі, мішаний ліс	49,853175	24,930793	27.10.2018	1 особина	Юречко Р. Ю.
- // -	Південно-східна околиця с. Сасів, урочище Городисько, буковий ліс	49,851538	24,955359	03.11.2018	1 особина	- // -
- // -	Східна околиця с. Словіта, буковий ліс	49,763066	24,613734	08.11.2018	1 особина	- // -
<i>Orchis militaris</i> L.	Західна околиця с. Червоне, гора Лиса, лучно-степовий схил	49,798977	24,711791	05.05.2016, 05.05.2017	Близько 0,1 га	- // -
- // -	Східна околиця с. Підлисса, гора Підлиська, лучно-степовий схил	49,926802	24,840828	06.05.2016	Близько 0,05 га	- // -
- // -	Північна околиця с. Обертасів, лучно-степовий схил	49,833322	25,012239	17.05.2016	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Зарваниця, покинуте пасовище	49,775055	24,987507	06.05.2017	Близько 20 особин	- // -
- // -	Околиці с. Підлипці, лучний схил	49,772668	25,027710	10.05.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Підлипці, дренаваний схил	49,780055	25,049642	26.05.2017	Близько 0,05 га	- // -
- // -	Околиці с. Тростянець, лучний схил	49,800699	25,054209	12.05.2017	Близько 0,05 га	- // -
- // -	Східна околиця с. Лука, лучний схил	49,786517	25,031420	17.05.2017	Близько 30 особин	- // -
- // -	Околиці с. Княже, покинуте пасовище	49,817016	24,799344	18.05.2017	Близько 30 особин	- // -
- // -	Околиці с. Новоселище, лучний схил	49,786009	25,061576	20.05.2017	3 особини	- // -
- // -	Західна околиця с. Опакі, лучний схил	49,887863	25,030623	24.05.2017	Близько 0,05 га	Гасій В. Б., Юречко Р. Ю.
- // -	Околиці с. Чемеринці, суходільна лука	49,651599	24,743550	18.04.2018	Кілька особин	Юречко Р. Ю.
- // -	Околиці с. Трішуки, покинуте пасовище	49,962153	25,100027	20.04.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Північна околиця с. Опакі, лучно-степовий схил	49,884821	25,055734	27.04.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Зарваниця, переліг	49,766571	24,964524	09.05.2018	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Підлипці, лучно-степовий схил	49,757727	25,045371	09.05.2018	Близько 0,1 га	- // -
- // -	Околиці с. Підгірці, узлісся	49,939111	24,957028	14.05.2018	1 особина	Сапожник В. А.
- // -	Південна околиця с. Золочівка, покинуте пасовище	49,799877	24,923160	06.06.2018	1 особина	Юречко Р. Ю.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Pinguicula vulgaris</i> L.	Околиці с. Зарванця, меліоративний канал	49,771735	24,994790	17.07.2018	Кілька особин	- // -
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	Околиці м. Тернопіль, узлісся	49,578880	25,520181	23.06.2015	Близько 10 особин	- // -
- // -	Північна околиця с. Верхобуж, узлісся	49,891552	25,096191	30.06.2017	Близько 30 особин	- // -
- // -	Західна околиця с. Гутище, узлісся	49,929511	24,948418	03.07.2017	Близько 0,05 га	- // -
- // -	Східна околиця с. Кіндратів, узлісся	49,751208	24,789921	25.05.2018	Близько 20 особин	- // -
<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.	Східна околиця с. Пługів, лучний схил	49,750676	25,050765	06.06.2016	2 особини	- // -
- // -	Північна околиця с. Верхобуж, широколистяний ліс	49,894665	25,112869	16.06.2016	1 особина	- // -
- // -	Північна околиця с. Черемoshня, гора Свята, буковий ліс	49,900688	24,872881	09.06.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Зарванця, широколистяний ліс	49,761218	24,962135	16.06.2017	Близько 10 особин	Ковальчук Ю. Б., Юречко Р. Ю.
<i>Polyporus umbellatus</i> (Pers.) Fr.	Околиці с. Верхобуж, широколистяний ліс	49,87	25,12	09.07.2017, 28.07.2018	1 плодове тіло	Юречко Р. Ю.
<i>Pulsatilla grandis</i> Wender.	Північна околиця с. Жуличі, гора Висока, лучно-степовий схил	49,871545	24,884286	13.04.2015, 16.05.2015, 14.03.2016	Близько 10 особин	- // -
- // -	Західна околиця с. Червоне, гора Лиса, лучний схил	49,799045	24,713316	05.05.2016, 01.03.2017, 13.04.2018	Близько 2 га	- // -
- // -	Східна околиця с. Підлисся, гора Підлисска, лучний схил	49,936344	24,842347	27.03.2017	Близько 0,03 га	- // -
- // -	Східна околиця с. Стінка, лучний схил	49,777146	24,749042	19.04.2017	Кілька особин	- // -
- // -	Околиці с. Підлипці, лучний схил	49,782826	25,038312	10.05.2017, 19.05.2017	Близько 0,1 га	- // -
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. s.l.	Околиці с. Жуличі, гора Висока, лучно-степовий схил	49,870854	24,887430	16.05.2015	Кілька особин	- // -
- // -	Західна околиця с. Червоне, гора Лиса, лучно-степовий схил	49,799353	24,713107	10.04.2016, 05.05.2016, 19.04.2017, 05.05.2017, 13.04.2018	Близько 2 га	- // -
- // -	Околиці с. Підлипці, лучний схил	49,786645	25,030209	19.05.2017	Близько 0,01 га	- // -
- // -	Околиці с. Бучина, гора Макітра, лучно-степовий схил	50,036034	25,264600	29.04.2018	Кілька особин	- // -
<i>Sesleria caerulea</i> (L.) Ard.	Південна околиця с. Золочівка, покинуте пасовище	49,80007	24,924106	15.04.2015, 08.04.2016, 17.04.2017, 28.04.2017, 04.05.2017, 24.04.2018, 30.04.2018	Близько 1 га	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигнній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
- // -	Околиці с. Зарваниця, осушена торфова лука	49,774355	24,989673	06.05.2017, 17.06.2017	Близько 0,03 га	- // -
- // -	Околиці с. Лука, лучний схил	49,772606	25,024155	05.10.2017	Близько 0,1 га	- // -
- // -	Околиці с. Підлипці, лучний схил	49,758906	25,044929	09.05.2018	Близько 0,1 га	- // -
<i>Schoenus ferrugineus</i> L.	Околиці с. Верхобуж, болото	49,85319	25,100605	15.06.2015	Близько 0,05 га	- // -
- // -	Околиці с. Зарваниця, болото	49,773198	24,990761	06.05.2017	Близько 10 м ²	- // -
<i>Staphylea pinnata</i> L.	Північна околиця с. Жуличі, гора Висока, широколистяний ліс	49,877998	24,848302	12.04.2017	Близько 0,03 га	- // -
- // -	Східна околиця с. Підлисса, гора Підлиська, буковий ліс	49,931742	24,849927	13.04.2017	Близько 0,002 га	- // -
- // -	Західна околиця с. Трудовач, широколистяний ліс	49,774023	24,674098	28.04.2017, 03.05.2017	Близько 1 га	- // -
- // -	Західна околиця с. Червоне, гора Лиса, широколистяний ліс	49,800602	24,716633	05.05.2017	Близько 0,01 га	- // -
- // -	Околиці с. Підлипці, широколистяний ліс	49,785108	25,032923	10.05.2017	Близько 1 га	- // -
- // -	Південна околиця с. Зарваниця, широколистяний ліс	49,758228	24,978570	06.06.2017	Близько 0,05 га	- // -
- // -	Північна околиця с. Черемошня, гора Свята, широколистяний ліс	49,902761	24,860935	09.06.2017 23.05.2018	Близько 0,1 га	- // -
- // -	Східна околиця с. Словіта, широколистяний ліс	49,763008	24,612398	08.11.2018	Близько 0,01 га	- // -
<i>Stipa pennata</i> L.	Північна околиця с. Жуличі, гора Сторожиха, лучний схил	49,872682	24,894394	18.05.2016	Близько 10 куртин	- // -
<i>Swertia perennis</i> L.	Околиці с. Верхобуж, осушене болото	49,852860	25,100408	01.08.2015	Кілька особин	- // -
<i>Tofieldia calyculata</i> (L.) Wahlenb.	Західна околиця с. Червоне, гора Лиса, лучний схил	49,804094	24,718294	01.08.2015	Близько 5 м ²	- // -
- // -	Околиці с. Зарваниця, меліоративний канал	49,771396	24,996402	17.07.2018	Кілька особин	- // -

Література

1. Червона книга України. Рослинний світ. Ред. Я.П. Дідух. Київ: Глобалконсалтинг, 2009, 900 с.
2. Юречко Р.Ю., Лилик В.І., Баточенко В.М. *Anthurus archeri* (Berk.) Fischer – найбільш північна знахідка в Україні. У зб.: *Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин: матер. V Міжнародної наукової конференції* (Херсон, 25–28 червня 2018 р.). Херсон: ФОР Вишемирський В.С., 2018, с. 138.

Яніш Євгенія Юріївна¹,
Яніш Юрій Вадимович²

¹ Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України,
tinel@ukr.net

² Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології
ім. Р. Є. Кавецького НАН України

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, В КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ ТА АР КРИМ

Впродовж 2009–2018 рр. у ході експедицій та поїздок авторами були зареєстровані види, занесені до діючого видання Червоної книги України. Окрім того, відмічені знахідки червонокнижних рослин на вка-

заній території і в попередні роки. Види рослин зареєстровані в Київській області, а також на території АР Крим (2010 р.). Узагальнені матеріали представлені в таблиці.

Знахідки видів рослин, що занесені до Червоної книги України, 2009–2018 рр.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигратинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	Київська обл., р. Дніпро, о-в Козачий	50,33013	30,595864	з 1990 по 2018 включно	Вид зустрічається в затоках з повільною течією та у внутрішніх озерах острова. Протягом 28 років реєструється на цій території щорічно.	Ю.В.Яніш, Є.Ю.Яніш
- // -	Київська обл., р. Дніпро, о-в Дикий	50,26195	30,67177	з 1990 по 2018 включно	- // -	- // -
- // -	Київська обл., р. Дніпро, о-в Рославський	50,25433	30,68874	з 1990 по 2018 включно	- // -	- // -
- // -	Київська обл., р. Дніпро, о-в Ольгін	50,50178	31,05443	з 1990 по 2018 включно	- // -	- // -
- // -	Київська обл., р. Дніпро, о-в Княжий	50,44098	31,12663	з 1990 по 2018 включно	- // -	- // -
<i>Trapa natans</i> L. s.l.	Київська обл., р. Дніпро, о-в Дикий,	50,26195	30,67177	з 1990 по 2018 включно	Вид зустрічається у прибережній акваторії та затоках з повільною течією. Протягом 28 років реєструється на цій території щорічно.	- // -
- // -	Київська обл., р. Дніпро, о-в Козачий	50,33013	30,59586	з 1990 по 2018 включно	- // -	- // -
- // -	Київська обл., р. Дніпро, о-в Рославський	50,25433	30,68874	з 1995 р. по 2018 включно	- // -	- // -
- // -	Київська обл., р. Дніпро, о-в Ольгін	50,50178	31,05443	з 1990 по 2018 включно	- // -	- // -
- // -	Київська обл., р. Дніпро, о-в Княжий	50,44098	31,12663	з 1995 р. по 2018 включно	- // -	- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Київська обл., р. Дніпро, о-в Покал	50,43314	31,20453	з 1995 р. по 2018 включно	- // -	- // -
- // -	Канівське вдсх., с. Українка	50,24274	31,27613	з 1995 р. по 2018 включно	Прибережна акваторія	- // -
<i>Pinus stankewiczii</i> (Sukacz.) Fomin	АР Крим, схили гори Сокіл, біля с. Новий Світ	45,40516	35,56783	2010 р.	Схили гори та її підніжжя зарослі даним видом	Є.Ю. Яніш, О.Є. Міклухіна
- // -	АР Крим, берегові схили біля с. Новий Світ	45,40166	35,57609	2010 р.	Берегові схили біля моря, неподалік с. Новий Світ	- // -

Ярова Тетяна Анатоліївна
 Приазовський національний природний парк,
 Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького,
 м. Мелітополь

ЗНАХІДКИ РІДКІСНИХ РОСЛИН СПІВРОБІТНИКАМИ НАУКОВОГО ВІДДІЛУ ПРИАЗОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ

Матеріал був зібраний під час експедиційних виїздів на території Приазовського національного природного парку (південь Запорізької області в межах Якімівського, Мелітопольського, Приазовського та Бердянського районів) за період 2011–2018 рр. та польової практики студентів хіміко-біологічного факультету Мелітопольського державного педагогічного університету

імені Богдана Хмельницького. Також здійснені виїзди в рамках проекту «The Quarry life award». Результати експедиційних виїздів викладені в томах Літопису природи Приазовського національного природного парку та публікаціях (Біологічний вісник..., 2012; Брен та ін., 2012, 2016; Літопис природи..., 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018; Ярова, 2017; Яровий, Ярова, 2015, 2016).

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Asparagus pallasii</i> Miscz.	Оголовок Бердянської коси, Степанівська коса	46,64404	36,77651	2012		Яровий С.О.
<i>Astragalus borysthenicus</i> Klokov	Морське узбережжя від с. Степок до о. Бірючий	46,266908	35,278860	20.05.2013, 19.06.2017, 17.05.2018	Від 262-267 стовпа 28 астрагалів, угруповання псамофітного степу за літоральним валом, угруповання <i>Artemisia arenaria</i>	Ярова Т.А.
- // -	Молочний лиман и гирлова зона р. Молочна	46,43652	35,44529	22.05.2017		Брен О.
<i>Astragalus henningii</i> (Stecen) Klokov	Степова ділянка біля Жовтокам'яньського кар'єру	47° 47' 21"	33° 49' 58"	2012, 2014		Яровий С.О., Брен О.Г.
<i>Astragalus reduncus</i> Pall.	Верхів'я лиману Сивашик	46,41244	35,10031	29.04.2013, 20.08.2013.		Ярова Т.А., Яровий С.О., Брен О.Г.
<i>Astrodaucus litoralis</i> (M. Bieb.) Drude	Степанівська коса, гирлова ділянка Молочного лиману	46,46648	35,46998	02.07.2016		- // -
- // -	Морське узбережжя від с. Степок до о. Бірючий	46,29183	35,30022	2012		- // -
<i>Crambe pontica</i> Steven ex Rupr.	Правий берег Молочного лиману	46,63691	35,27832	23.05.16		- // -
- // -	Правий берег Молочного лиману	46,54308	35,29634	23.05.16		- // -
- // -	Степанівська коса гирлова ділянка Молочного лиману	46,46544	35,46136	02.07.2016		- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Коса Пересип	46,3962	35,39831	15.0.2016	Літоральна рослинність, вздовж коси	- // -
- // -	Оголовок Бердянської коси	46,62862	36,75696	30.05.2012 18.08.2016		- // -
- // -	Молочний лиман і гирлова зона р. Молочна	46,44696	35,46486	18.08.2017		- // -
- // -	Молочний лиман і гирлова зона р. Молочна	46,43137	35,43991	16.09.2017		- // -
- // -	Утлюцький лиман	46,37644	35,254419	19.05.2017		- // -
- // -	Морське узбережжя від с. Степок до о. Бірючий	46,29183	35,30022	19.06.2017	Угрупування псамофітного степу за літоральним валом, угруповання <i>Artemisia arenaria</i>	Ярова Т.А.
- // -	Федотова коса	46,21853	35,23603	20.05.2013	Угрупування <i>Artemisia arenaria</i> + <i>Crambe pontica</i>	Ярова Т.А., Яровий С.О., Брен А.Г.
<i>Cymbosasma borysthenica</i> (Pall. ex Schlecht.) Klokov & Zoz	Верхів'я лиману Сивашик	46,34796	35,12939	29.04.2013, 20.08.2013, 19.04.2016.		- // -
- // -	Правий берег Молочного лиману	46,64383	35,27607	05. 2011		- // -
<i>Enteromorpha taeotica</i> Proschk.-Lavr.	Бердянська коса	46,76965	36,86594	30.05.2012		Ярова Т.А.
<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	Бердянська затока і коса Бердянська, гирло р. Берда	46,8183	36,86776	30.05.2012,		- // -
- // -	Гирлова зона р. Берда, Новопетровські плавні	46,81035	36,84486	15.06.2017		- // -
<i>Stipa borysthenica</i> Klokov ex Prokudin	Молочний лиман і гирлова зона р. Молочна	46,6177	35,29843	27.04.2017 23.05.16, 26.07.2016		Ярова Т.А., Яровий С.О., Брен А.Г.
- // -	Ландшафтний заказник «Сивашик»	- // -	- // -	- // -		Ярова Т.А.
<i>Stipa capillata</i> L.	Ландшафтний заказник «Сивашик»	46,34796	35,12939	19.04.2016		Ярова Т.А., Яровий С.О., Брен А.Г.
- // -	Молочний лиман і гирлова зона р. Молочна	46,61831	35,29878	27.04.2017		- // -
- // -	Лісопарк, околиці м. Мелітополь	46,87183	35,42568	10.10.2018		Ярова Т.А.
- // -	Молочний лиман і гирлова зона р. Молочна	46,64888	35,27852»	27.04.2017		Ярова Т.А., Яровий С.О., Брен А.Г.
- // -	Крутосили правобережжя, Алтагірська ділянка	46,61724	35,29762	29.03.2017		Ярова Т.А.
- // -	Гирлова зона р. Берда, Новопетрівські плавні	46,8058	36,8418	22.05.2017		- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигвинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Гирло Утлюцького лимана, правий берег малого Утлюка	46,5074	35,1774	5.10.2018		Ярова Т., Микитинець Г.
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. & Rupr.	Шелговський под	46,58237	35,27338	20.05.2011, 28.05.2012, 20.08.2013, 02.06.2017, 28.05.2018		- // -
- // -	Балка Кобиляча			22.05.2017,.		Ярова Т.А.
- // -	Долина р. Берди біля урочища Ближні Макорти на полігоні «Гирло р. Берди»	46,80851	36,84655	30.05.2012, 18.08.2016		- // -
- // -	Гирлова зона р. Берда, Ново-петрівські плавні	46,8058	36,8418	19.06.2017		- // -
- // -	Правий берег Утлюцького лиману	46,48286	35,16619	17.05.2018		- // -
- // -	Гирло Утлюцького лимана, правий берег малого Утлюка	46,5074	35,1774	5.10.2018		- // -
<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch	Правий берег Молочного лиману, Шелюговський под	46,58237	35,27338	20.05.2011, 28.05.2012, 20.08.2013, 02.06.2017, 28.05.2018		Ярова Т.А., Яровий С.О., Брен А.Г.
<i>Stipa ucrainica</i> P. Smirn.	Правий берег Молочного лиману Шелюговський под	46,58237	35,27338	20.05.2011, 28.05.2012, 20.08.2013, 02.06.2017, 28.05.2018		- // -
<i>Tamarix gracilis</i> Willd.	Степанівська коса і гирлова ділянка Молочного лиману			02.07.2016		- // -
- // -	Федотова коса	46,29133	35,29803	20.05.2013		- // -
- // -	Морське узбережжя від с. Степок до о. Бірючий	46°17'30,6"	36°54'18"	19.06.2017		Ярова Т.А.
- // -	Степовий схил біля с. Мирне	46,70475	35,28748	17. 05.2018		- // -
- // -	Атманайська дамба			17. 05. 2018		- // -
<i>Tulipa ophiophylla</i> Klokov	Шелюговський под, крутосхили правобережжя, Алтагірська ділянка	46,58237	35,27338	29.03.2017	32 особини, 12 бутонів, 2 майже розкрилися	- // -
- // -	Александрівська ділянка узбережжя	46,8058	36,8418	10.04.2017		- // -
- // -	Біля с. Кирилівка, Шелюговський под			29.03.2017		Ярова Т.А., Яровий С.О., Брен А.Г.
<i>Tulipa schrenkii</i> Regel.	Лиман Сивашик, трансекта, координати – кінець трансекти	46,40559	36,10633	29.04.2013, 19.04.2016	Зрілі – 16,7 %, старі – 83,3 %	- // -
- // -	Гирлова зона р. Берда, Ново-петрівські плавні	46,8058	36,8418	22.05.2017		Ярова Т.А.

Література

1. Брен О.Г., Яровий С.О., Ярова Т.А. Результати п'ятирічних ботанічних досліджень Приазовського національного природного парку. У зб.: *Збереження біологічного і ландшафтнього різноманіття як складова екологічного та патріотичного виховання населення України: матеріали науково-практичної конференції* (Святогірськ, 7–8 липня 2016 р.). Київ: Центр екологічної освіти та інформації, 2016, с. 143–145.
2. *Літопис природи Приазовського національного природного парку*. Т. I. Ред. Н.М. Барабоха. Приазовський національний природний парк, Мелітополь, 2012, 761 с. Деп. в ДНТБ України 06.03.2013, № 3, Ук 2013.
3. *Літопис природи Приазовського національного природного парку*. Т. II. Ред. Н.М. Барабоха. Приазовський національний природний парк, Мелітополь, 2013, 482 с. Деп. в ДНТБ України 24.09.2013, № 42, Ук 2013.
4. *Літопис природи Приазовського національного природного парку*. Т. III. Ред. Н.М. Барабоха. Приазовський національний природний парк, Мелітополь, 2014, 433 с. Деп. в ДНТБ України 05.01.2015, № 1, Ук 2015.
5. *Літопис природи Приазовського національного природного парку*. Т. IV. Ред. Н.М. Барабоха. Приазовський національний природний парк, Мелітополь, 2015, 372 с. Деп. в ДНТБ України 26.06.2015, № 8, Ук 2015.
6. *Літопис природи Приазовського національного природного парку*. Т. V. Ред. Н.М. Барабоха. Приазовський національний природний парк, Мелітополь, 2016, 632 с. Деп. в ДНТБ України 22.06.2016, № 7, Ук 2016.
7. *Літопис природи Приазовського національного природного парку*. Т. VI. Ред. Н.М. Барабоха. Приазовський національний природний парк, Мелітополь, 2017, 500 с.
8. *Літопис природи Приазовського національного природного парку*. Т. VII. Ред. Н.М. Барабоха. Приазовський національний природний парк, Мелітополь, 2018, 597 с. Деп. в ДНТБ України 2018, № 105, РІД(н)/Ук–2018.
9. Брен О.Г., Ярова Т.А., Барабоха Н.М., Барабоха О.П., Вовк О.А. Фіторізноманіття Жовтокам'янського кар'єру. *Біологічний вісник Мелітопольського ДПУ*, 2012, 2: 125–134.
10. Ярова Т.А. Ботанічні спостереження в квітні 2017 року на західному узбережжі Молочного лиману. У зб.: *Екологія – філософія існування людства: матер. IV Міжнародної науково-практичної конференції* (Мелітополь, 17 травня 2017 р.). Мелітополь, 2017, с. 180–182.
11. Яровий С.О., Ярова Т.А., Брен О.Г. Аналіз вивчення флори Приазовського національного природного парку за час його існування У зб.: *Екологія – філософія людства: зб. наук. пр. III Міжнародної науково-практичної конференції* (Мелітополь, 26 травня 2016 р.). Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2016, с. 90–92.

Яцюк Єгор Олександрович
Музей природи ХНУ імені В.Н. Каразіна, м. Харків,
НПП «Гомільшанські ліси», м. Зміїв, Харківська область

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, В МЕЖАХ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Матеріал був зібраний у період з 2012 по 2018 рр. області. Всі рослини були сфотографовані, визначення під час експедицій по старовікових лісах Харківської області було підтверджено Н.Б. Саїдахмедовою.

Вид	Місце знахідки	Y	X	Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Allium ursinum</i> L.	Ур. Чугуєво-Бабчанська лісова дача, Тетлізьке лісництво, 120 кв., 3 вид.	49,916959	36,7219215	03.06.2018	Поодинокі особини	Яцюк Є.
- // -	Ур. Чугуєво-Бабчанська лісова дача, Тетлізьке лісництво, 162 кв., 3 вид.	49,9065897	36,7063854	03.06.2018	Розріджена ценопопуляція на схилі яру	- // -
- // -	Ур. Чугуєво-Бабчанська лісова дача, Тетлізьке лісництво, 76, 77 кв.	49,92873	36,7662795	04.06.2018	Початок ценопопуляції у верхів'ях яру	- // -
- // -	- // -	49,9295496	36,777396	04.06.2018	Кінець ценопопуляції в нижній частині яру	- // -
- // -	Ур. Чугуєво-Бабчанська лісова дача, Тетлізьке лісництво, 60 кв., 1 вид.	49,9389911	36,7804909	04.06.2018		- // -
- // -	Ур. Чугуєво-Бабчанська лісова дача, Тетлізьке лісництво, 34, 40, 41, 42, 50, 57 кв.	49,938642	36,7583136	04.06.2018	Початок ценопопуляції у верхів'ях яру	- // -
- // -	- // -	49,9528151	36,7775755	04.06.2018	Кінець ценопопуляції в нижній частині яру	- // -
- // -	Біля с. Караван, Люботинське лісництво, 7 кв.	49,9283873	35,8361435	12.06.2018		- // -
- // -	Біля с. Караван. Люботинське лісництво, 6 кв. Територія ботанічного заказника місцевого значення «Дроб'янське».	49,9364952	35,8397917	15.06.2018	Початок ценопопуляції у верхній частині схилу яру	- // -
- // -	- // -	49,93378781	35,84182747	13.06.2017	Кінець ценопопуляції в нижній частині схилу яру	- // -
- // -	Біля с. Байрак, Люботинське лісництво, 23 кв.	49,8950484	35,9082783	15.06.2018		- // -
- // -	- // -	49,9003234	35,9108154	25.06.2018		- // -
- // -	Ур. Печенізька лісова дача, Печенізьке лісництво, 33 кв., 1 вид.	49,9398915	36,8610647	21.06.2018	Невелика ценопопуляція на дні яру	- // -

Вид	Місце знахідки	Y	X	Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
- // -	Ур. Печенізька лісова дача, Печенізьке лісництво, 20 кв., 5 вид.	49,9407914	36,8601068	21.06.2018	Невелика ценопопуляція на схилі яру	- // -
- // -	Ур. Печенізька лісова дача, Печенізьке лісництво, 6 кв., 1 вид.; Хотімлянське лісництво, 136 кв., 21 вид.	49,9586819	36,8476979	22.06.2018	Ценопопуляція на дні яру довшою близько 300 метрів	- // -
- // -	Скрипаївське лісництво, 31 кв., 3 вид.	49,77457	36,60236	13.04.2017	Ценопопуляція діаметром близько 5 метрів. Приблизна площа близько 25 м ²	- // -
- // -	Околиці Харкова, Дергачівське лісництво, 239 кв., 3 вид.	50,04415899	36,13255015	20.05.2017	Близько 10 генеративних особин на дні яру	- // -
- // -	НПП «Гомільшанські ліси», Коропівське лісництво, 12 кв., 1 вид.	49,60415	36,30259	02.05.2016	Ценопопуляція діаметром 15 метрів на плакорі. Приблизна площа 225 м ²	- // -
- // -	Ур. Чугуєво-Бабчанська лісова дача, Кочетоцьке лісництво, 164 кв., 3, 4, 9 вид.	49,905836	36,720697	07.07.2012	Розріджена ценопопуляція	- // -
- // -	Ур. Чугуєво-Бабчанська лісова дача, Кочетоцьке лісництво, 138 кв., 1 вид.	49,9115	36,69187	12.04.2014	Межі ценопопуляції по дну яру	Саїдахмедова Н.Б., Яцюк І.І.
- // -	- // -	49,9122	36,692	12.04.2014		- // -
- // -	Ур. Печенізька лісова дача, Печенізьке лісництво, 92 кв., 3, 4 вид.	49,922605	36,787047	13.04.2012		Вітер С.Г.
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	Ур. Чугуєво-Бабчанська лісова дача, Тетлізьке лісництво, 140 кв., 2 вид.	49,9087023	36,7083561	03.06.2018	Одна генеративна особина	Яцюк Є.
- // -	Ур. Чугуєво-Бабчанська лісова дача, Кочетоцьке лісництво, 186 кв., 3 виділ; 208 кв., 2 вид.	49,8985517	36,7159537	10.06.2018	Щонайменше 4 генеративних, 1 вегетативна особина	- // -
- // -	НПП «Гомільшанські ліси», Коропівське лісництво, 14 кв., 4 вид.	49,60652	36,33253	18.05.2015	Три генеративні особини	- // -
<i>Gladiolus tenuis</i> M. Bieb.	Околиці села П'ятницьке, заплава р. Велика Бабка	49,9434433	36,7886251	04.06.2018	Поодинокі рослини на луці	- // -
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	Ур. Чугуєво-Бабчанська лісова дача, Кочетоцьке лісництво, 186 кв., 3 вид.	49,8992716	36,7161567	10.06.2018	5 генеративних особин у вологих пониженнях на схилі яра	- // -
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	Біля с. Караван. Люботинське лісництво, 6 кв.	49,9394317	35,841005	15.06.2018	Не менше 20 особин у верхній частині схилу яру	- // -
- // -	Біля с. Караван. Люботинське лісництво, 7 кв.	49,9323746	35,841445	15.06.2018	1 генеративна особина на дні яру	- // -

Вид	Місце знахідки	Y	X	Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
- // -	Ур. Печенізька лісова дача, Печенізьке лісництво, 39 кв., 2 вид.	49,9373488	36,9061649	21.06.2018	13 генеративних особин	- // -
- // -	Біля с. Караван. Люботинське лісництво, 7 кв.	49,9285943	35,8357963	25.06.2018	22 генеративні особини на вологому пониженні, на схилі яру	- // -
- // -	Біля села Мокра Рокитна. Рокитнянське лісництво, 6 кв., 11 вид.	49,81395	35,91694	16.10.2017	2 генеративні особини	- // -
- // -	Краснокутський район, Пархомівське лісництво, 60 кв., 6 вид.	50,1140156	35,1290007	28.10.2017	1 генеративна особина	- // -
- // -	Краснокутський район, Пархомівське лісництво, 34 кв., 1 вид.	50,1343242	35,1112705	29.10.2017	Більше 100 особин. Більша частина генеративні	- // -
- // -	НПП «Гомільшанські ліси», Коропівське лісництво, 21 кв., 1 вид.	49,60233	36,33269	18.05.2015	Одна рослина біля лісової дороги	- // -
- // -	Краснокутський район, Пархомівське лісництво, 58 кв., 6 вид.	50,111477	35,104	07.01.2012	Одна генеративна, одна вегетативна особини	- // -
- // -	Ур. Печенізька лісова дача, Печенізьке лісництво, 67 кв., 3, 4 вид.	49,9120827	36,9389831	08.07.2018	3 генеративні особини біля джерела	- // -
- // -	Ур. Печенізька лісова дача, Печенізьке лісництво, 54 кв. 2, 4, 7 вид.	49,9210429	36,9268504	08.07.2018	Поодинокі генеративні особини в улоговинах по схилу яру	- // -
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill.	НПП «Слобожанський», Володимирівське лісництво, 41 кв., 4 вид.	50,07742	35,23778	30.03.2016		- // -
- // -	Скрипаївське лісництво, 96 кв., 2 вид.	49,75077	36,604412	12.04.2016		- // -
- // -	Скрипаївське лісництво, 113 кв., 6 вид.	49,750917	36,60929	12.04.2016		- // -
<i>Iris pineticola</i>	НПП «Гомільшанські ліси», Задонецьке лісництво, 102 кв., 5 вид.	49,602410	36,356750	10.05.2016		- // -
<i>Neottia nidus-avis</i>	Ур. Чугуєво-Бабчанська лісова дача, Кочетоцьке лісництво, 119 кв., 2 вид.	49,916437	36,713861	07.07.2012	Одна генеративна особина	- // -
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov & Zoz	НПП «Слобожанський», Пархомівське лісництво, 29 кв., 12 вид.; 43 кв., 2 вид.	50,128273	35,189456	04.07.2012		- // -
- // -	НПП «Слобожанський», Пархомівське лісництво, 76 кв., 1, 2, 3 вид.	50,110906	35,174042	04.08.2012		- // -
- // -	НПП «Слобожанський», Пархомівське лісництво, 77 кв., 14 вид.	50,107848	35,179218	04.08.2012		- // -

Товстуха Наталія Іванівна
 Нижньодністровський національний природний парк,
 Одеська область

ЗНАХІДКИ РОСЛИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, В НИЖНЬОДНІСТРОВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ПРИРОДНОМУ ПАРКУ (ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ)

У таблиці наведена інформація про види, які регулярно реєструються на території парку.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Автори знахідки
		С	В		
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	Урочище «Лиманське»	46,25094	30,19036	2014	Губанов В.В., Степанок М.А., Касим І.Р.
<i>Nymphoides peltata</i> (S.G. Gmel.) O. Kuntze	Ставки біля с. Маяки	46,4173	30,26001	2009–2016	- // -
- // -	Дністровський лиман	46,36231	30,22396	2012	- // -
- // -	- // -	46,32978	30,25398	2012	- // -
<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	Оз. Біле	46,4501	30,18459	2009–2018	Губанов В.В., Степанок М.А., Касим І.Р., Товстуха Н.І.
- // -	Оз. Кругле	46,45454	30,14214	- // -	- // -
- // -	Оз. Горіле	46,4689	30,09548	- // -	- // -
- // -	Ставки біля с. Маяки	46,4173	30,26001	- // -	- // -
- // -	Єрик на 51 км дороги Одеса-Рені	46,41064	30,16678	- // -	- // -
- // -	Єрик на 49 км дороги Одеса-Рені	46,4315	30,18874	- // -	- // -
- // -	Стариця Стоячий Турунчук	46,39192	30,25392	- // -	- // -
- // -	Оз Васильки	46,36746	30,25687	- // -	- // -
- // -	Оз. Вільхи	46,34574	30,28571	- // -	- // -
- // -	Оз. Сафроново	46,40356	30,22017	- // -	- // -
- // -	Оз. Тіора	46,39086	30,13309	- // -	- // -
- // -	Гирло Глибокого Турунчука	46,34198	30,2197	- // -	- // -
- // -	Гирло Дністра	46,29633	30,27615	- // -	- // -
- // -	Єрик вздовж «Water City»	46,41091	30,25776	- // -	- // -
- // -	Єрик Олександрівський	46,40452	30,25181	- // -	- // -
<i>Stipa capillata</i> L.	Урочище «Лиманське»	46,25094	30,19036	2014, 2016	Губанов В.В., Степанок М.А., Касим І.Р.
- // -	Степовий схил у районі очисних споруд м. Теплодар	46,38516	30,30363	- // -	- // -
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. & Rupr.	Урочище «Лиманське»	46,25094	30,19036	2014, 2016	- // -
<i>Trapa natans</i> L.	Оз. Тудорово	46,47224	30,06863	2009-2016	- // -
- // -	Оз. Біле	46,4501	30,18459	- // -	- // -
- // -	Оз. Горіле	46,4689	30,09548	- // -	- // -
- // -	Єрик оз. Біле – р. Дністер	46,43057	30,19903	- // -	- // -
- // -	Гирло Глибокого Турунчука	46,43057	30,22396	- // -	- // -
- // -	Гирло р. Дністер	46,29633	30,27615	- // -	- // -

Література

1. *Літопис природи Нижньодністровського Національного природного парку:*
Книга 4, держ.реєстр. № 0113U004756;
Книга 5, держ. реєстр. № 0113U005461;
Книга 6, держ. реєстр. № 0114U004264;
Книга 7, держ. реєстр. № 0115U004379.

СИСТЕМАТИЧНИЙ ПОКАЖЧИК ВИДІВ

Судинні рослини

Плауноподібні (Lycopodiophyta)

- Isoetes lacustris* L.: 14.
Diphasiastrum complanatum (L.) Holub: 53, 85, 90, 145, 197, 240, 306.
Diphasiastrum tristachyum (Pursh) Holub: 94.
Diphasiastrum zeilleri (Rouy) Holub: 95, 301.
Lycopodiella inundata (L.) Holub: 96, 216, 447.
Lycopodium annotinum L.: 24, 55, 85, 91, 94, 127, 194, 197, 208, 215, 216, 240, 294, 303, 306, 320, 327, 329, 353, 402, 465.
Huperzia selago (L.) Bernh. ex Schrank et Mart.: 24, 54, 194, 197, 206, 294, 307, 326, 329, 353, 442, 463.

Папоротеподібні (Pteridophyta)

- Woodsia ilvensis* (L.) R. Br.: 307.
Botrychium lunaria (L.) Sw.: 45, 89, 442.
Botrychium matricariifolium (A. Braun ex Döll) W.D.J. Koch: 441.
Botrychium multifidum (S.G. Gmel.) Rupr.: 9, 123, 203, 301.
Botrychium virginianum (L.) Sw.: 40.
Salvinia natans (L.) All.: 46, 57, 129, 150, 196, 197, 225, 240, 247, 299, 307, 376, 386, 406, 422, 437, 442, 469.

Голонасінні Pinophyta (Gymnospermae)

- Pinus cembra* L.: 9, 294, 353.
Pinus stankewiczii (Sukacz.) Fomin: 470.

Покритонасінні Magnoliophyta (Angiospermae)

Однодольні (Liliopsida)

- Allium lineare* L.: 77.
Allium obliquum L.: 25.
Allium savranicum Besser: 252, 345.
Allium scythicum Zoz: 252.
Allium strictum Schrad.: 25, 162.
Allium ursinum L.: 10, 25, 45, 51, 85, 89, 123, 198, 203, 217, 226, 248, 249, 301, 308, 313, 319, 325, 329, 340, 345, 354, 393, 443, 459, 475.
Galanthus nivalis L.: 14, 31, 54, 146, 206, 215, 217, 240, 248, 279, 294, 330, 343, 354, 443, 462.
Galanthus plicatus M. Bieb.: 54, 147.
Leucojum aestivum L.: 241.
Leucojum vernum L.: 33, 55, 279, 327, 354, 463.
Asparagus pallasii Miscz.: 471.
Bulbocodium versicolor (Ker Gawl.) Spreng.: 84, 98, 123, 143, 226, 242, 255, 296, 340, 346, 360, 384, 396.
Colchicum autumnale L.: 28, 354.

- Carex bohémica* Schreb.: 281.
Carex davalliana Smith: 27, 204, 223.
Carex dioica L.: 10, 204.
Carex hostiana DC.: 204.
Carex pediformis C.A. Mey.: 436.
Carex secalina Willd. ex Wahlenb.: 226, 254.
Carex umbrosa Host: 196, 357.
Carex vaginata Tausch: 301.
Cladium mariscus (L.) Pohl s.l.: 28, 204, 238, 326, 461.
Schoenus ferrugineus L.: 35, 210, 295, 468.
Hyacinthella pallasiana (Steven) Losinsk.: 49, 81, 119, 322, 346, 376.
Ornithogalum boucheanum (Kunth) Asch.: 17, 46, 82, 98, 198, 222, 226, 241, 243, 257, 296, 347, 364, 422, 437, 452.
Crocus angustifolius Weston: 52.
Crocus heuffelianus Herb.: 14, 52, 214, 293, 308, 343, 354, 458, 461.
Crocus reticulatus Steven ex Adams: 50, 79, 84, 98, 102, 123, 143, 156, 172, 226, 250, 255, 296, 334, 346, 361, 372, 376, 396, 450.
Crocus tauricus (Trautv.) Puring: 53.
Gladiolus imbricatus L.: 31, 54, 147, 157, 206, 217, 308, 340, 354, 462.
Gladiolus tenuis M. Bieb.: 16, 50, 102, 199, 227, 265, 303, 340, 346, 375, 385, 399, 421, 436, 476.
Iris furcata M. Bieb.: 22, 85, 126, 266, 279, 299, 303, 340, 386, 401, 446, 463.
Iris pineticola Klokov: 46, 86, 147, 227, 245, 346, 386, 401, 437, 477.
Iris pontica Zapal.: 176, 242, 257, 266, 334, 363.
Iris sibirica L.: 32, 54, 95, 127, 147, 196, 207, 218, 227, 240, 266, 303, 326, 354, 443, 463.
Juncus bulbosus L.: 95.
Juncus subnodulosus Schrank: 32.
Erythronium dens-canis L.: 54, 218.
Fritillaria meleagris L.: 54, 102, 146, 227, 421.
Fritillaria meleagroides Patrín ex Schult. et Schult. f.: 16, 46, 86, 198, 227, 265, 346, 372, 376, 385, 398, 420.
Fritillaria ruthenica Wikstr.: 16, 49, 54, 63, 86, 102, 157, 175, 228, 243, 340, 346, 385, 451.
Lilium martagon L.: 55, 90, 96, 127, 147, 207, 215, 218, 223, 228, 279, 294, 303, 308, 313, 320, 327, 344, 354, 464.
Tulipa biflora Pall.: 82, 375.
Tulipa graniticola (Klokov et Zoz) Klokov: 82.
Tulipa hypanica Klokov et Zoz: 241, 244, 258, 269, 369, 454.

- Tulipa ophiophylla* Klokov et Zoz: 49, 83, 351, 473.
Tulipa quercetorum Klokov et Zoz: 18, 46, 50, 75, 82, 87, 99, 153, 160, 198, 228, 305, 329, 351, 370, 375, 377, 388, 414, 425, 455, 477.
Tulipa schrenkii Regel: 50, 159, 192, 333, 425, 435, 473.
Anacamptis coriophora (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase s.l.: 45, 51, 148, 237, 241, 245, 266, 355, 384, 393, 418, 443.
Anacamptis laxiflora (Lam.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase: 199, 297, 347, 393.
Anacamptis morio (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase: 26, 51, 56, 329, 343, 355, 435, 444, 460.
Anacamptis palustris (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase: 16, 45, 51, 127, 142, 199, 224, 229, 237, 241, 245, 266, 297, 304, 340, 347, 384, 394, 418, 436, 444.
Anacamptis picta (Loisel.) R.M. Bateman: 52.
Anacamptis pyramidalis (L.) Rich.: 52, 241, 247.
Cephalanthera damasonium (Mill.) Druce: 27, 52, 143, 278, 293, 325, 343, 355, 460.
Cephalanthera longifolia (L.) Fritsch.: 28, 52, 143, 308, 314, 319, 355, 444.
Cephalanthera rubra (L.) Rich.: 28, 204, 224, 314, 325, 343, 444.
Coeloglossum viride (L.) C. Hartm.: 28, 52.
Comperia comperiana (Steven) Asch. et Graebn.: 52.
Corallorhiza trifida Châtel.: 214, 355.
Cypripedium calceolus L.: 20, 240, 278, 308, 326, 461.
Dactylorhiza cordigera (Fries) Soó: 53.
Dactylorhiza fuchsii (Druce) Soó: 53, 95, 124, 195, 204, 219, 240, 293, 308, 314, 355.
Dactylorhiza incarnata (L.) Soó s.l.: 14, 29, 45, 47, 53, 85, 89, 95, 124, 144, 195, 200, 204, 219, 223, 230, 240, 251, 262, 297, 299, 301, 308, 326, 340, 346, 355, 396, 419, 444, 461.
Dactylorhiza maculata (L.) Soó s.l.: 90, 201, 219, 223, 251, 264, 293, 298, 355, 397, 419, 458.
Dactylorhiza majalis (Rchb.) P.F. Hunt et Summerhayes s.l.: 16, 29, 201, 204, 214, 219, 223, 264, 293, 298, 309, 355, 384, 397, 420, 458, 461.
Dactylorhiza romana (Sebast.) Soó: 53.
Dactylorhiza sambucina (L.) Soó: 53, 355.
Epipactis atrorubens (Hoffm. ex Bernh.) Besser: 30, 145, 326, 355.
Epipactis helleborine (L.) Crantz: 14, 30, 47, 53, 87, 90, 125, 145, 205, 214, 219, 223, 230, 245, 278, 293, 302, 309, 314, 319, 326, 340, 346, 355, 398, 444, 462, 476.
Epipactis palustris (L.) Crantz: 16, 30, 45, 47, 53, 125, 146, 206, 265, 298, 356, 462.
Epipactis purpurata Smith: 356.
Goodyera repens (L.) R. Br.: 32, 94, 356, 457, 463.
Gymnadenia conopsea (L.) R. Br.: 10, 32, 54, 215, 294, 309, 326, 356, 444, 458, 463.
Gymnadenia densiflora (Wahlenb.) A. Dietr.: 356, 458.
Gymnadenia odoratissima (L.) Rich. (*Orchis odoratissima* L.): 356.
Herminium monorchis (L.) R. Br.: 10.
Liparis loeselii (L.) Rich.: 20, 91, 127, 148, 207, 223, 309, 442, 445.
Listera cordata (L.) R. Br.: 55.
Listera ovata (L.) R. Br.: 32, 46, 48, 55, 88, 127, 148, 208, 220, 230, 266, 279, 294, 303, 315, 327, 343, 347, 356, 402, 464, 476.
Malaxis monophyllos (L.) Sw.: 55, 356.
Neotinea tridentata (Scop.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase: 55.
Neotinea ustulata (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase: 55, 310, 356.
Neottia nidus-avis (L.) Rich.: 17, 34, 48, 55, 87, 92, 127, 148, 209, 220, 240, 249, 251, 303, 310, 315, 320, 327, 344, 356, 403, 421, 445, 465, 477.
Neottianthe cucullata (L.) Schlechter: 457.
Ophrys oestrifera M. Bieb.: 56.
Ophrys taurica (Aggeenko) Nevski: 56.
Orchis mascula (L.) L.: 356.
Orchis militaris L.: 17, 34, 47, 56, 279, 294, 310, 327, 329, 422, 466.
Orchis pallens L.: 10, 56, 310.
Orchis punctulata Steven ex Lindl.: 56.
Orchis purpurea Huds.: 56, 224.
Orchis signifera Vest: 56.
Orchis simia Lam.: 56, 224.
Platanthera bifolia (L.) Rich.: 35, 46, 56, 87, 92, 96, 128, 148, 195, 209, 215, 220, 230, 240, 294, 310, 317, 320, 327, 343, 347, 356, 383, 404, 445, 467, 476.
Platanthera chlorantha (Cust.) Rchb.: 35, 92, 148, 149, 195, 210, 240, 304, 327, 404, 445, 467.
Pseudorchis albida (L.) A. Löve et D. Löve: 10, 57, 356.
Spiranthes amoena (M. Bieb.) Spreng.: 36.
Steniella satyrioides (Spreng.) Schltr.: 57.
Traunsteinera globosa (L.) Rchb.: 58, 215, 311, 357.
Chrysopogon gryllus (L.) Trin.: 237.
Elytrigia stipifolia (Czern. ex Nevski) Nevski: 16, 62, 80, 174, 256, 451.
Festuca cretacea T. Pop. et Proskor.: 16.
Festuca heterophylla Lam.: 10.
Festuca pallens Host.: 31.
Koeleria talievii Lavrenko: 17, 59, 64, 437.

- Psathyrostachys juncea* (Fisch.) Nevski: 67.
Sesleria caerulea (L.) Ard.: 35, 327, 467.
Stipa adoxa Klokov et Ossycznjuk: 68.
Stipa anomala P. Smirn. ex Roshev.: 349.
Stipa asperella Klokov et Ossycznjuk: 178, 349, 453.
Stipa borysthena Klokov ex Prokudin: 87, 98, 129, 150, 179, 230, 238, 258, 349, 386, 408, 422, 445, 472.
Stipa capillata L.: 18, 59, 68, 87, 99, 105, 117, 120, 131, 150, 159, 179, 201, 231, 239, 241, 245, 248, 249, 268, 282, 296, 304, 322, 334, 338, 341, 349, 367, 378, 386, 408, 423, 438, 445, 472.
Stipa dasyphylla (Czern. ex Lindem.) Trautv.: 18, 70, 159, 184, 269, 349, 387, 453.
Stipa disjuncta Klokov: 350, 454.
Stipa granitcola Klokov 2: 184, 244.
Stipa lessingiana Trin. et Rupr.: 18, 70, 99, 152, 159, 185, 202, 232, 241, 246, 322, 335, 350, 366, 387, 411, 424, 435, 439, 472.
Stipa maeotica Klokov et Ossycznjuk: 350.
Stipa pennata L.: 18, 37, 72, 99, 132, 153, 191, 202, 233, 249, 299, 304, 341, 350, 379, 388, 412, 424, 439, 454, 468.
Stipa pulcherrima K. Koch: 18, 73, 99, 191, 202, 232, 244, 269, 322, 350, 387, 413, 424, 440, 454, 473.
Stipa tirsia Steven: 18, 74, 191, 296, 353, 374, 414, 440, 454.
Stipa ucrainica P. Smirn.: 75, 113, 117, 191, 246, 335, 336, 351, 454, 473.
Stipa zaleskii Wilensky: 75, 351, 440.
Scheuchzeria palustris L.: 10, 96.
Tofieldia calyculata (L.) Wahlenb.: 37, 458.
Hydrocotyle vulgaris L.: 446.
Astrodaucus littoralis (M. Bieb.) Drude: 471.
Bupleurum tenuissimum L.: 169.
Palimbia salsa (L. f.) Besser: 258.
Trachomitum venetum (L.) Woodson s.l.: 239.
Artemisia hololeuca M. Bieb. ex Besser: 16, 57, 60, 77, 100, 245, 379, 395, 419, 436.
Carlina cirsioides Klokov: 19, 27, 214, 325, 353, 460.
Carlina onopordifolia Besser ex Szafer, Kulcz. et Pawł.: 262, 278, 460.
Centaurea margaritacea Ten.: 171.
Centaurea margarita-alba Klokov: 171.
Centaurea paczoskii Kotov ex Klokov: 254.
Centaurea protomargaritacea Klokov: 171.
Centaurea taliewii Kleopow: 79, 156.
Ligularia glauca (L.) J. Hoffm.: 207.
Ligularia sibirica Cass.: 215.
Saussurea alpina (L.) DC.: 10.
Tragopogon donetzicus Artemcz.: 440.
Gymnospermium odessanum (DC.) Takht.: 242, 257, 335, 363, 451.
Betula borysthena Klokov: 346.
Betula humilis Schrank: 26, 196, 203, 325, 460.
Betula obscura A. Kotula: 27, 96, 353.
Onosma tanaitica Klokov: 17, 65, 81, 103, 157, 245, 347, 379, 403, 421, 437.
Alyssum gymnopodum P. Smirn.: 15, 379, 393, 418, 436.
Alyssum savranicum Andr.: 167.
Cochlearia pyrenaica DC.: 28, 326, 461.
Crambe pontica Steven ex Rupr.: 471.
Crambe aspera M. Bieb.: 384.
Crambe maritima L.: 45, 232, 238, 241, 255.
Crambe tataria Sebeók: 16, 172, 339.
Diplotaxis cretacea Kotov: 16, 61, 156, 397, 420.
Erysimum ucranicum J. Gay.: 16, 59, 62, 398.
Lunaria rediviva L.: 33, 208, 353, 465.
Matthiola fragrans Bunge: 17, 65, 245, 379, 437.
Campanula kladniana (Schur) Witasek: 382.
Lonicera caerulea L.: 33.
Dianthus hypanicus Andr.: 172, 451.
Dianthus pseudoserotinus Blocki: 205.
Eremogone cephalotes (M. Bieb.) Fenzl: 174, 242, 256.
Moehringia hypanica Grynj et Klokov: 452.
Silene cretacea Fisch. ex Spreng.: 18, 59, 68, 438.
Silene hypanica Klokov: 453.
Silene lithuanica Zapał.: 14, 57, 196.
Silene sytnikii Krytzka, Novosad et Protopopova: 453.
Euonymus nana M. Bieb.: 146, 446.
Helianthemum canum (L.) Hornem. s.l.: 17, 102, 399, 437.
Jovibarba sobolifera (Sims.) Opiz: 90, 303, 463.
Sempervivum marmoreum Griseb.: 10.
Sempervivum montanum L.: 295.
Succisella inflexa (Kluk) G. Beck: 196.
Drosera intermedia Hayne: 53, 95, 205.
Loiseleuria procumbens (L.) Desv.: 294.
Oxycoccus microcarpus Turcz. ex Rupr.: 96.
Rhododendron myrtifolium Schott et Kotschy: 295.
Euphorbia volhynica Besser ex Racib.: 31.
Astragalus arenarius L.: 89.
Astragalus borysthenicus Klokov: 359, 471.
Astragalus cretophilus Klokov: 61, 156, 419.
Astragalus dasyanthus Pall.: 100, 123, 142, 156, 167, 233, 250, 262, 334, 338, 341, 360, 446, 450.
Astragalus exscapus L.: 56.
Astragalus henningii (Steven) Boriss.: 78, 156, 168, 252, 359, 471.
Astragalus monspessulanus L.: 26.
Astragalus odessanus Besser: 168, 243, 253, 360.

- Astragalus ponticus* Pall.: 169, 253, 339, 450.
Astragalus tanaiticus K. Koch: 78, 345.
Calophaca wolgarica (L. f.) DC.: 61, 78, 322.
Caragana scythica (Kom.) Pojark.: 59, 78, 169, 243, 245, 254, 339, 340.
Chamaecytisus albus (Hacq.) Rothm.: 28, 325, 461.
Chamaecytisus graniticus (Rehmann) Rothm.: 171, 243, 254, 361.
Chamaecytisus rochelii (Wierzb.) Rothm.: 9.
Genista oligosperma (Andrae) Simonk.: 9.
Genista scythica Pacz.: 80, 175, 243, 256, 362.
Glycyrrhiza glabra L.: 80, 363, 472.
Hedysarum cretaceum Fisch.: 63.
Hedysarum ucrainicum Kaschm.: 63.
Lathyrus laevigatus (Waldst. et Kit.) Fritsch: 326, 463.
Lathyrus venetus (Mill.) Wohlf.: 446.
Securigera elegans (Pančić) Lassen: 9, 233, 348.
Trifolium rubens L.: 37, 328.
Frankenia pulverulenta L.: 238.
Gentiana acaulis L.: 9, 54, 294, 353.
Gentiana laciniata Kit. ex Kanitz: 353, 382.
Swertia perennis L.: 37, 210, 468.
Erodium beketowii Schmalh.: 80.
Dracocephalum austriacum L.: 20, 30, 326.
Dracocephalum ruyshiana L.: 30, 85, 326.
Hyssopus cretaceus Dubjan.: 17, 59, 63, 102, 379, 400, 421, 437.
Scutellaria cretica Juz.: 17, 408, 438.
Scutellaria verna Besser: 35, 178.
Stachys angustifolia M. Bieb.: 453.
Pinguicula alpina L.: 9.
Pinguicula vulgaris L.: 34, 209, 467.
Utricularia australis R. Br.: 357.
Utricularia intermedia Hayne: 96, 210, 247.
Utricularia minor L.: 85, 440.
Gonolimon graminifolium (Aiton) Boiss.: 257.
Nymphoides peltata (S.G. Gmel.) Kuntze: 247, 304.
Cymbophasma borysthenica (Pall. ex Schlecht.) Klokov et Zoz: 172, 256, 362, 472.
Pedicularis exaltata Besser: 215.
Pedicularis sylvatica L.: 354, 446.
Rhinanthus cretaceus Vassilcz.: 406.
Paeonia daurica Andrews: 56, 311.
Paeonia tenuifolia L.: 17, 66, 82, 98, 103, 158, 247, 311, 322, 375, 403, 437.
Atraphaxis replicata Lam.: 61.
Androsace koso-poljanskii Ovcz.: 16, 59, 394, 419.
Cortusa matthioli L. subsp. *pubens* (Schott, Nyman et Kotschy) Jáv.: 214.
Primula minima L.: 57, 295.
Adonis vernalis L.: 15, 25, 76, 116, 123, 142, 163, 197, 234, 261, 278, 295, 296, 301, 325, 329, 333, 337, 342, 358, 375, 380, 384, 391, 417, 449, 459.
Adonis wolgensis Steven ex DC.: 15, 60, 77, 100, 154, 165, 198, 254, 282, 322, 334, 338, 345, 359, 381, 384, 393, 418.
Anemone narcissiflora L.: 26, 52, 325, 460.
Aquilegia nigricans Baumg.: 9.
Aquilegia transsilvanica Schur: 383.
Delphinium sergii Wissjul.: 451.
Pulsatilla grandis Wender.: 20, 57, 279, 295, 311, 386, 467.
Pulsatilla patens (L.) Mill. s.l.: 17, 21, 57, 67, 85, 92, 96, 103, 128, 149, 196, 232, 234, 247, 282, 296, 304, 311, 318, 327, 348, 372, 404, 422, 442, 446, 447, 477.
Pulsatilla pratensis (L.) Mill. s.l.: 17, 50, 57, 67, 85, 98, 103, 116, 117, 128, 149, 158, 177, 198, 234, 249, 267, 305, 322, 335, 342, 348, 364, 381, 386, 404, 422, 437, 446, 452.
Pulsatilla scherfelii (Ullep.) Skalický: 295.
Pulsatilla taurica Juz.: 57, 247, 311.
Thalictrum foetidum L.: 353, 454.
Cerasus klokovii Sobko: 450.
Sorbus torminalis (L.) Crantz: 9, 36, 344, 353.
Dictamnus albus L.: 30, 326.
Salix lapponum L.: 35, 96.
Salix myrtilloides L.: 35, 96.
Salix starkeana Willd.: 235, 305.
Scrophularia cretacea Fisch. ex Spreng.: 18, 67, 82, 105, 381, 407, 422, 437.
Scrophularia donetzica Kotov: 68, 348.
Scrophularia vernalis L.: 235, 446.
Atropa belladonna L.: 354.
Scopolia carniolica Jacq.: 57, 150, 210, 248, 279, 327, 446.
Staphylaea pinnata L.: 36, 46, 280, 295, 327, 468.
Tamarix gracilis Willd.: 463.
Daphne cneorum L.: 29, 144, 205, 293, 446, 461.
Trapa natans L. s.l.: 132, 153, 247, 299, 311, 446, 469.
Linaria cretacea Fisch. ex Spreng.: 17, 64, 402, 437.

Червоні водорості (Rhodophyta)

Batrachospermum ectocarpum Sirodot: 87.

Зелені водорості (Chlorophyta)

Enteromorpha maeotica Proschk.-Lavr.: 472.

Стрептофітові водорості (Streptophyta)

Roya anglica G.S. West in Hodgetts: 87.

Мохи (Bryophyta)

Paludella squarrosa (Hedw.) Brid.: 209.
Anacamptodon splachnoides (Froel. ex Brid.) Brid.: 357.

Лишайники

Сумчасті гриби (Ascomycota)

Leptogium schraderi (Ach.) Nyl.: 432.
Gyalecta truncigena (Ach.) Hepp: 357.
Agrestia hispida (Mereschk.) Hale & W.L. Culb.: 431.
Aspicilia fruticulosa (Eversm.) Flag: 431.
Lobaria pulmonaria (L.) Hoffm.: 247.
Alloctetraria oakesiana (Tuck.) Randle & Thell: 357.
Cetraria steppae (Savicz) Kärnef.: 101, 117.
Melanohalea elegantula (Zahlbr.) O. Blanco et al.: 37, 357.
Xanthoparmelia ryssolea (Ach.) O. Blanco et al.: 434.
Parmotrema perlata (Huds.) M. Choisy: 357.
Xanthoparmelia convoluta (Krempelh.) Hale: 433.
Ramalina canariensis Steiner: 432.
Squamarina cartilaginea (With.) P. James in D. Hawksw. et al.: 433.
Squamarina lentigera (G.H. Weber) Poelt: 433.
Fulgensia desertorum (Tomin) Poelt: 431.
Seiophora lacunosa (Rupr.) Froden: 432.
Lasallia pustulata (L.) Merat: 357, 431.

Базидієві гриби (Basidiomycota)

Lichenomphalia hudsoniana (H.S. Jenn.) Redhead, Lutzoni, Moncalvo & Vilgalys: 357.

Сумчасті гриби (Ascomycota)

Gyromitra slonevskii Heluta: 270.
Morchella steppicola Zerova: 50, 103, 270, 289, 335, 344, 370, 381.
Tuber aestivum Vitt: 11.

Базидієві гриби (Basidiomycota)

Agaricus tabularis Peck: 287.
Leucoagaricus nympharum (Kalchbr.) Bon: 285, 428.
Amanita solitaria (Bull.) Fr.: 287, 344.
Galeropsis desertorum Velen. et Dvor: 270.
Boletus aereus Bull: 11.
Boletus parasiticus Fr.: 11, 426.
Boletus regius Krombh: 11, 285, 427.
Phylloporus pelletieri (Lév. apud Crouan) Quéll.: 287, 429.
Strobilomyces strobilaceus (Scop.) Berk.: 38, 285, 288, 343, 382, 429.
Catathelasma imperiale (Fr.) Sing.: 11, 212, 427.
Anthurus archeri (Berk.) Fischer: 37, 212, 278, 382, 426, 460.
Clavariadelphus pistillaris (L.) Donk: 285, 382, 427.
Leucocortinarius bulbiger (Alb. et Schwein.: Fr.) Singer: 287, 324, 428.
Gomphus clavatus (Pers. Fr.) Gray: 11, 286, 427.
Hericium coralloides (Fr.) Gray: 14, 37, 270, 289, 427, 463.
Bovista paludosa Lév.: 203.
Lycoperdon mammaeforme Pers.: 11.
Grifola frondosa (Dicks.: Fr.) Gray: 37, 270, 289, 427.
Mutinus caninus (Huds.) Fr.: 11, 37, 88, 270, 286, 288, 293, 324, 403, 465.
Mutinus ravenelii (Berk. et M.A. Curtis) E. Fish: 288, 382, 428.
Polyporus rhizophilus (Pat.) Sacc.: 11.
Polyporus umbellatus (Pers.) Fr.: 88, 271, 285, 289, 324, 344, 427, 467.
Lactarius chrysorrheus Fr.: 288.
Lactarius lignyotus Fr.: 11, 212, 286, 428.
Russula turci Bres.: 285, 288, 429.
Sparassis crispa (Wulfen) Fr.: 14, 429.
Floccularia rickenii (Bohus) Wasser: 270.
Phaeolepiota aurea (Matt.) Maire: 12, 428.

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК ВИДІВ

- Adonis vernalis* L.: 15, 25, 76, 116, 123, 142, 163, 197, 234, 261, 278, 295, 296, 301, 325, 329, 333, 337, 342, 358, 375, 380, 384, 391, 417, 449, 459.
- Adonis wolgensis* Steven ex DC.: 15, 60, 77, 100, 154, 165, 198, 254, 282, 322, 334, 338, 345, 359, 381, 384, 393, 418.
- Agaricus tabularis* Peck: 287.
- Agrestia hispida* (Mereschk.) Hale & W.L. Culb.: 431.
- Allium lineare* L.: 77.
- Allium obliquum* L.: 25.
- Allium savranicum* Besser: 252, 345.
- Allium scythicum* Zoz: 252.
- Allium strictum* Schrad.: 25, 162.
- Allium ursinum* L.: 10, 25, 45, 51, 85, 89, 123, 198, 203, 217, 226, 248, 249, 301, 308, 313, 319, 325, 329, 340, 345, 354, 393, 443, 459, 475.
- Allocetraria oakesiana* (Tuck.) Randlane & Thell: 357.
- Alyssum gymnopodium* P. Smirn.: 15, 379, 393, 418, 436.
- Alyssum savranicum* Andrz.: 167.
- Amanita solitaria* (Bull.) Fr.: 287? 344.
- Anacamptis coriophora* (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase s.l.: 45, 51, 148, 237, 241, 245, 266, 355, 384, 393, 418, 443.
- Anacamptis laxiflora* (Lam.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase: 199, 297, 347, 393.
- Anacamptis morio* (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase: 26, 51, 56, 329, 343, 355, 435, 444, 460.
- Anacamptis palustris* (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase: 16, 45, 51, 127, 142, 199, 224, 229, 237, 241, 245, 266, 297, 304, 340, 347, 384, 394, 418, 436, 444.
- Anacamptis picta* (Loisel.) R.M. Bateman: 52.
- Anacamptis pyramidalis* (L.) Rich.: 52, 241, 247.
- Anacamptodon splachnoides* (Froel. ex Brid.) Brid.: 357.
- Androsace koso-poljanskii* Ovcz.: 16, 59, 394, 419.
- Anemone narcissiflora* L.: 26, 52, 325, 460.
- Anthurus archeri* (Berk.) Fischer: 37, 212, 278, 382, 426, 460.
- Aquilegia nigricans* Baumg.: 9.
- Aquilegia transsilvanica* Schur: 383.
- Artemisia hololeuca* M.Bieb. ex Besser: 16, 57, 60, 77, 100, 245, 379, 395, 419, 436.
- Asparagus pallasii* Miscz.: 471.
- Aspicilia fruticulosa* (Eversm.) Flag: 431.
- Astragalus arenarius* L.: 89.
- Astragalus borysthenicus* Klokov: 359, 471.
- Astragalus cretophilus* Klokov: 61, 156, 419.
- Astragalus dasyanthus* Pall.: 100, 123, 142, 156, 167, 233, 250, 262, 334, 338, 341, 360, 446, 450.
- Astragalus exscapus* L.: 56.
- Astragalus henningii* (Steven) Boriss.: 78, 156, 168, 252, 359, 471.
- Astragalus monspessulanus* L.: 26.
- Astragalus odessanus* Besser: 168, 243, 253, 360.
- Astragalus ponticus* Pall.: 169, 253, 339, 450.
- Astragalus tanaiticus* K. Koch: 78, 345.
- Astrodaucus littoralis* (M. Bieb.) Drude: 471.
- Atraphaxis replicata* Lam.: 61.
- Atropa belladonna* L.: 354.
- Batrachospermum ectocarpum* Sirodot: 87.
- Betula borysthénica* Klokov: 346.
- Betula humilis* Schrank: 26, 196, 203, 325, 460.
- Betula obscura* A. Kotula: 27, 96, 353.
- Boletus aereus* Bull.: 11.
- Boletus parasiticus* Fr.: 11, 426.
- Boletus regius* Krombh.: 11, 285, 427.
- Botrychium lunaria* (L.) Sw.: 45, 89, 442.
- Botrychium matricariifolium* (A. Braun ex Döll) W.D.J. Koch: 441.
- Botrychium multifidum* (S.G. Gmel.) Rupr.: 9, 123, 203, 301.
- Botrychium virginianum* (L.) Sw.: 40.
- Bovista paludosa* Lév.: 203.
- Bulbocodium versicolor* (Ker Gawl.) Spreng.: 84, 98, 123, 143, 226, 242, 255, 296, 340, 346, 360, 384, 396.
- Bupleurum tenuissimum* L.: 169.
- Calophaca wolgarica* (L. f.) DC.: 61, 78, 322.
- Campanula kladniana* (Schur) Witasek: 382.
- Caragana scythica* (Kom.) Pojark.: 59, 78, 169, 243, 245, 254, 339, 340.
- Carex bohémica* Schreb.: 281.
- Carex davalliana* Smith: 27, 204, 223.
- Carex dioica* L.: 10, 204.
- Carex hostiana* DC.: 204.
- Carex pediformis* C.A. Mey.: 436.
- Carex secalina* Willd. ex Wahlenb.: 226, 254.
- Carex umbrosa* Host: 196, 357.
- Carex vaginata* Tausch: 301.
- Carlina cirsioides* Klokov: 19, 27, 214, 325, 353, 460.
- Carlina onopordifolia* Besser ex Szafer, Kulcz. et Pawł.: 262, 278, 460.
- Catathelasma imperiale* (Fr.) Sing.: 11, 212, 427.
- Centaurea margaritacea* Ten.: 171.
- Centaurea margarita-alba* Klokov: 171.
- Centaurea paczoskii* Kotov ex Klokov: 254.

- Centaurea protomargaritacea* Klokov: 171.
Centaurea taliewii Kleopow: 79, 156.
Cephalanthera damasonium (Mill.) Druce: 27, 52, 143, 278, 293, 325, 343, 355, 460.
Cephalanthera longifolia (L.) Fritsch.: 28, 52, 143, 308, 314, 319, 355, 444.
Cephalanthera rubra (L.) Rich.: 28, 204, 224, 314, 325, 343, 444.
Cerasus klokovii Sobko: 450.
Cetraria steppae (Savicz) Kärnef.: 101, 117.
Chamaecytisus albus (Hacq.) Rothm.: 28, 325, 461.
Chamaecytisus graniticus (Rehmann) Rothm.: 171, 243, 254, 361.
Chamaecytisus rochelii (Wierzb.) Rothm.: 9.
Chrysopogon gryllus (L.) Trin.: 237.
Cladium mariscus (L.) Pohl s.l.: 28, 204, 238, 326, 461.
Clavariadelphus pistillaris (L.) Donk: 285, 382, 427.
Cochlearia pyrenaica DC.: 28, 326, 461.
Coeloglossum viride (L.) C. Hartm.: 28, 52.
Colchicum autumnale L.: 28, 354.
Comperia comperiana (Steven) Asch. et Graebn.: 52.
Corallorhiza trifida Châtel.: 214, 355.
Cortusa matthioli L. subsp. *pubens* (Schott, Nyman et Kotschy) Jáv.: 214.
Crambe aspera M. Bieb.: 384.
Crambe maritima L.: 45, 232, 238, 241, 255.
Crambe pontica Steven ex Rupr.: 471.
Crambe tataria Sebedák: 16, 172, 339.
Crocus angustifolius Weston: 52.
Crocus heuffelianus Herb.: 14, 52, 214, 293, 308, 343, 354, 458, 461.
Crocus reticulatus Steven ex Adams: 50, 79, 84, 98, 102, 123, 143, 156, 172, 226, 250, 255, 296, 334, 346, 361, 372, 376, 396, 450.
Crocus tauricus (Trautv.) Puring: 53.
Cymbocasma borysthenaica (Pall. ex Schlecht.) Klokov et Zoz: 172, 256, 362, 472.
Cypripedium calceolus L.: 20, 240, 278, 308, 326, 461.
Dactylorhiza cordigera (Fries) Soó: 53.
Dactylorhiza fuchsii (Druce) Soó: 53, 95, 124, 195, 204, 219, 240, 293, 308, 314, 355.
Dactylorhiza incarnata (L.) Soó s.l.: 14, 29, 45, 47, 53, 85, 89, 95, 124, 144, 195, 200, 204, 219, 223, 230, 240, 251, 262, 297, 299, 301, 308, 326, 340, 346, 355, 396, 419, 444, 461.
Dactylorhiza maculata (L.) Soó s.l.: 90, 201, 219, 223, 251, 264, 293, 298, 355, 397, 419, 458.
Dactylorhiza majalis (Rchb.) P.F. Hunt et Summerhayes s.l.: 16, 29, 201, 204, 214, 219, 223, 264, 293, 298, 309, 355, 384, 397, 420, 458, 461.
Dactylorhiza romana (Sebast.) Soó: 53.
Dactylorhiza sambucina (L.) Soó: 53, 355.
Daphne cneorum L.: 29, 144, 205, 293, 446, 461.
Delphinium sergii Wissjul.: 451.
Dianthus hypanicus Andr.: 172, 451.
Dianthus pseudoserotinus Błocki: 205.
Dictamnus albus L.: 30, 326.
Diphasiastrum complanatum (L.) Holub: 53, 85, 90, 145, 197, 240, 306.
Diphasiastrum tristachyum (Pursh) Holub: 94.
Diphasiastrum zeileri (Rouy) Holub: 95, 301.
Diplotaxis cretacea Kotov: 16, 61, 156, 397, 420.
Dracocephalum austriacum L.: 20, 30, 326.
Dracocephalum ruyschiana L.: 30, 85, 326.
Drosera intermedia Hayne: 53, 95, 205.
Elytrigia stipifolia (Czern. ex Nevski) Nevski: 16, 62, 80, 174, 256, 451.
Enteromorpha maeotica Proschk.-Lavr.: 472.
Epipactis atrorubens (Hoffm. ex Bernh.) Besser: 30, 145, 326, 355.
Epipactis helleborine (L.) Crantz: 14, 30, 47, 53, 87, 90, 125, 145, 205, 214, 219, 223, 230, 245, 278, 293, 302, 309, 314, 319, 326, 340, 346, 355, 398, 444, 462, 476.
Epipactis palustris (L.) Crantz: 16, 30, 45, 47, 53, 125, 146, 206, 265, 298, 356, 462.
Epipactis purpurata Smith: 356.
Eremogone cephalotes (M. Bieb.) Fenzl: 174, 242, 256.
Erodium beketowii Schmalh.: 80.
Erysimum ucranicum J. Gay.: 16, 59, 62, 398.
Erythronium dens-canis L.: 54, 218.
Euonymus nana M. Bieb.: 146, 446.
Euphorbia volhynica Besser ex Racib.: 31.
Festuca cretacea T. Pop. et Proskor.: 16.
Festuca heterophylla Lam.: 10.
Festuca pallens Host.: 31.
Floccularia rickenii (Bohus) Wasser: 270.
Frankenia pulverulenta L.: 238.
Fritillaria meleagroides Patrin ex Schult. et Schult. f.: 16, 46, 86, 198, 227, 265, 346, 372, 376, 385, 398, 420.
Fritillaria ruthenica Wikstr.: 16, 49, 54, 63, 86, 102, 157, 175, 228, 243, 340, 346, 385, 451.
Fritillaria meleagris L.: 54, 102, 146, 227, 421.
Fulgensia desertorum (Tomin) Poelt: 431.
Galanthus nivalis L.: 14, 31, 54, 146, 206, 215, 217, 240, 248, 279, 294, 330, 343, 354, 443, 462.
Galanthus plicatus M. Bieb.: 54, 147.
Galeropsis desertorum Velen. et Dvor: 270.
Genista oligosperma (Andrae) Simonk.: 9.
Genista scythica Pacz.: 80, 175, 243, 256, 362.

- Gentiana acaulis* L.: 9, 54, 294, 353.
Gentiana laciniata Kit. ex Kanitz: 353, 382.
Gladiolus imbricatus L.: 31, 54, 147, 157, 206, 217, 308, 340, 354, 462.
Gladiolus tenuis M. Bieb.: 16, 50, 102, 199, 227, 265, 303, 340, 346, 375, 385, 399, 421, 436, 476.
Glycyrrhiza glabra L.: 80, 363, 472.
Gomphus clavatus (Pers.: Fr.) Gray: 11, 286, 427.
Goniolimon graminifolium (Aiton) Boiss.: 257.
Goodyera repens (L.) R. Br.: 32, 94, 356, 457, 463.
Grifola frondosa (Dicks.: Fr.) Gray: 37, 270, 289, 427.
Gyalecta truncigena (Ach.) Hepp: 357.
Gymnadenia conopsea (L.) R.Br.: 10, 32, 54, 215, 294, 309, 326, 356, 444, 458, 463.
Gymnadenia densiflora (Wahlenb.) A. Dietr.: 356, 458.
Gymnadenia odoratissima (L.) Rich. (Orchis odoratissima L.): 356.
Gymnospermium odessanum (DC.) Takht.: 242, 257, 335, 363, 451.
Gyromitra slonevskii Heluta: 270.
Hedysarum cretaceum Fisch.: 63.
Hedysarum ucrainicum Kaschm.: 63.
Helianthemum canum (L.) Hornem. s.l.: 17, 102, 399, 437.
Hericium coralloides (Fr.) Gray: 14, 37, 270, 289, 427, 463.
Herminium monorchis (L.) R. Br.: 10.
Huperzia selago (L.) Bernh. ex Schrank et Mart.: 24, 54, 194, 197, 206, 294, 307, 326, 329, 353, 442, 463.
Hyacinthella pallasiana (Steven) Losinsk.: 49, 81, 119, 322, 346, 376.
Hydrocotyle vulgaris L.: 446.
Hyssopus cretaceus Dubjan.: 17, 59, 63, 102, 379, 400, 421, 437.
Iris furcata M. Bieb.: 22, 85, 126, 266, 279, 299, 303, 340, 386, 401, 446, 463.
Iris pineticola Klokov: 46, 86, 147, 227, 245, 346, 386, 401, 437, 477.
Iris pontica Zapal.: 176, 242, 257, 266, 334, 363.
Iris sibirica L.: 32, 54, 95, 127, 147, 196, 207, 218, 227, 240, 266, 303, 326, 354, 443, 463.
Isoetes lacustris L.: 14.
Jovibarba sobolifera (Sims.) Opiz: 90, 303, 463.
Juncus bulbosus L.: 95.
Juncus subnodulosus Schrank: 32.
Koeleria talievii Lavrenko: 17, 59, 64, 437.
Lactarius chrysorheus Fr.: 288.
Lactarius lignyotus Fr.: 11, 212, 286, 428.
Lasallia pustulata (L.) Merat: 357, 431.
Lathyrus laevigatus (Waldst. et Kit.) Fritsch: 326, 463.
Lathyrus venetus (Mill.) Wohlf.: 446.
Leptogium schraderi (Ach.) Nyl.: 432.
Leucoagaricus nympharum (Kalchbr.) Bon: 285, 428.
Leucocortinarius bulbiger (Alb. et Schwein.: Fr.) Singer: 287, 324, 428.
Leucojum aestivum L.: 241.
Leucojum vernum L.: 33, 55, 279, 327, 354, 463.
Lichenomphalia hudsoniana (H.S. Jenn.) Redhead, Lutzoni, Moncalvo & Vilgalys: 357.
Ligularia glauca (L.) J. Hoffm.: 207.
Ligularia sibirica Cass.: 215.
Lilium martagon L.: 55, 90, 96, 127, 147, 207, 215, 218, 223, 228, 279, 294, 303, 308, 313, 320, 327, 344, 354, 464.
Linaria cretacea Fisch. ex Spreng.: 17, 64, 402, 437.
Liparis loeselii (L.) Rich.: 20, 91, 127, 148, 207, 223, 309, 442, 445.
Listera cordata (L.) R. Br.: 55.
Listera ovata (L.) R. Br.: 32, 46, 48, 55, 88, 127, 148, 208, 220, 230, 266, 279, 294, 303, 315, 327, 343, 347, 356, 402, 464, 476.
Lobaria pulmonaria (L.) Hoffm.: 247.
Loiseleuria procumbens (L.) Desv.: 294.
Lonicera caerulea L.: 33.
Lunaria rediviva L.: 33, 208, 353, 465.
Lycoperdon mammaeforme Pers.: 11.
Lycopodiella inundata (L.) Holub: 96, 216, 447.
Lycopodium annotinum L.: 24, 55, 85, 91, 94, 127, 194, 197, 208, 215, 216, 240, 294, 303, 306, 320, 327, 329, 353, 402, 465.
Malaxis monophyllos (L.) Sw.: 55, 356.
Matthiola fragrans Bunge: 17, 65, 245, 379, 437.
Melanohalea elegantula (Zahlbr.) O. Blanco et al.: 37, 357.
Moehringia hypanica Grynj et Klokov: 452.
Morchella steppicola Zerova: 50, 103, 270, 289, 335, 344, 370, 381.
Mutinus caninus (Huds.) Fr.: 11, 37, 88, 270, 286, 288, 293, 324, 403, 465.
Mutinus ravenelii (Berk. et M.A. Curtis) E. Fish: 288, 382, 428.
Neotinea tridentata (Scop.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase: 55.
Neotinea ustulata (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase: 55, 310, 356.
Neottia nidus-avis (L.) Rich.: 17, 34, 48, 55, 87, 92, 127, 148, 209, 220, 240, 249, 251, 303, 310, 315, 320, 327, 344, 356, 403, 421, 445, 465, 477.
Neottianthe cucullata (L.) Schlechter: 457.
Nymphoides peltata (S.G. Gmel.) Kuntze: 247, 304.

- Onosma tanaïtica* Klokov: 17, 65, 81, 103, 157, 245, 347, 379, 403, 421, 437.
Ophrys oestrifera M. Bieb.: 56.
Ophrys taurica (Ageenko) Nevski: 56.
Orchis mascula (L.) L.: 356.
Orchis militaris L.: 17, 34, 47, 56, 279, 294, 310, 327, 329, 422, 466.
Orchis pallens L.: 10, 56, 310.
Orchis punctulata Steven ex Lindl.: 56.
Orchis purpurea Huds.: 56, 224.
Orchis signifera Vest: 56.
Orchis simia Lam.: 56, 224.
Ornithogalum boucheanum (Kunth) Asch.: 17, 46, 82, 98, 198, 222, 226, 241, 243, 257, 296, 347, 364, 422, 437, 452.
Oxyccoccus microcarpus Turcz. ex Rupr.: 96.
Paeonia daurica Andrews: 56, 311.
Paeonia tenuifolia L.: 17, 66, 82, 98, 103, 158, 247, 311, 322, 375, 403, 437.
Palimbia salsa (L. f.) Besser: 258.
Paludella squarrosa (Hedw.) Brid.: 209.
Parmotrema perlata (Huds.) M. Choisy: 357.
Pedicularis exaltata Besser: 215.
Pedicularis sylvatica L.: 354, 446.
Phaeolepiota aurea (Matt.) Maire: 12, 428.
Phylloporus pelletieri (Lév. apud Crouan) Qué.: 287, 429.
Pinguicula alpina L.: 9.
Pinguicula vulgaris L.: 34, 209, 467.
Pinus cembra L.: 9, 294, 353.
Pinus stankewiczii (Sukacz.) Fomin: 470.
Platanthera bifolia (L.) Rich.: 35, 46, 56, 87, 92, 96, 128, 148, 195, 209, 215, 220, 230, 240, 294, 310, 317, 320, 327, 343, 347, 356, 383, 404, 445, 467, 476.
Platanthera chlorantha (Cust.) Rchb.: 35, 92, 148, 149, 195, 210, 240, 304, 327, 404, 445, 467.
Polyporus rhizophilus (Pat.) Sacc.: 11.
Polyporus umbellatus (Pers.) Fr.: 88, 271, 285, 289, 324, 344, 427, 467.
Primula minima L.: 57, 295.
Psathyrostachys juncea (Fisch.) Nevski: 67.
Pseudorchis albida (L.) A. Löve et D. Löve: 10, 57, 356.
Pulsatilla grandis Wender.: 20, 57, 279, 295, 311, 386, 467.
Pulsatilla patens (L.) Mill. s.l.: 17, 21, 57, 67, 85, 92, 96, 103, 128, 149, 196, 232, 234, 247, 282, 296, 304, 311, 318, 327, 348, 372, 404, 422, 442, 446, 447, 477.
Pulsatilla pratensis (L.) Mill. s.l.: 17, 50, 57, 67, 85, 98, 103, 116, 117, 128, 149, 158, 177, 198, 234, 249, 267, 305, 322, 335, 342, 348, 364, 381, 386, 404, 422, 437, 446, 452.
Pulsatilla scherfelii (Ullep.) Skalický: 295.
Pulsatilla taurica Juz.: 57, 247, 311.
Ramalina canariensis Steiner: 432.
Rhinanthus cretaceus Vassilcz.: 406.
Rhododendron myrtifolium Schott et Kotschy: 295.
Roya anglica G.S. West in Hodgetts: 87.
Russula turci Bres.: 285, 288, 429.
Salix lapponum L.: 35, 96.
Salix myrtilloides L.: 35, 96.
Salix starkeana Willd.: 235, 305.
Salvinia natans (L.) All.: 46, 57, 129, 150, 196, 197, 225, 240, 247, 299, 307, 376, 386, 406, 422, 437, 442, 469.
Saussurea alpina (L.) DC.: 10.
Scheuchzeria palustris L.: 10, 96.
Schoenus ferrugineus L.: 35, 210, 295, 468.
Scopolia carnolica Jacq.: 57, 150, 210, 248, 279, 327, 446.
Scrophularia cretacea Fisch. ex Spreng.: 18, 67, 82, 105, 381, 407, 422, 437.
Scrophularia donetzica Kotov: 68, 348.
Scrophularia vernalis L.: 235, 446.
Scutellaria cretica Juz.: 17, 408, 438.
Scutellaria verna Besser: 35, 178.
Securigera elegans (Pančić) Lassen: 9, 233, 348.
Seiophora lacunosa (Rupr.) Froden: 432.
Sempervivum marmoreum Griseb.: 10.
Sempervivum montanum L.: 295.
Sesleria caerulea (L.) Ard.: 35, 327, 467.
Silene cretacea Fisch. ex Spreng.: 18, 59, 68, 438.
Silene hypanica Klokov: 453.
Silene lithuanica Zapał.: 14, 57, 196.
Silene sytnikii Krytzka, Novosad et Protopopova: 453.
Sorbus torminalis (L.) Crantz: 9, 36, 344, 353.
Sparassis crispa (Wulfen) Fr.: 14, 429.
Spiranthes amoena (M. Bieb.) Spreng.: 36.
Squamarina cartilaginea (With.) P. James in D. Hawksw. et al.: 433.
Squamarina lentigera (G. H. Weber) Poelt: 433.
Stachys angustifolia M. Bieb.: 453.
Staphylaea pinnata L.: 36, 46, 280, 295, 327, 468.
Steveniella satyrioides (Spreng.) Schltr.: 57.
Stipa adoxa Klokov et Ossychnjuk: 68.
Stipa anomala P. Smirn. ex Roshev.: 349.
Stipa asperella Klokov et Ossychnjuk: 178, 349, 453.
Stipa borysthena Klokov ex Prokudin: 87, 98, 129, 150, 179, 230, 238, 258, 349, 386, 408, 422, 445, 472.
Stipa capillata L.: 18, 59, 68, 87, 99, 105, 117, 120, 131, 150, 159, 179, 201, 231, 239, 241, 245, 248, 249, 268, 282, 296, 304, 322, 334, 338, 341, 349, 367, 378, 386, 408, 423, 438, 445, 472.

- Stipa dasyphylla* (Czern. ex Lindem.) Trautv.: 18, 70, 159, 184, 269, 349, 387, 453.
- Stipa disjuncta* Klokov: 350, 454.
- Stipa granitcola* Klokov 2: 184, 244.
- Stipa lessingiana* Trin. et Rupr.: 18, 70, 99, 152, 159, 185, 202, 232, 241, 246, 322, 335, 350, 366, 387, 411, 424, 435, 439, 472.
- Stipa maeotica* Klokov et Ossyczjuk: 350.
- Stipa pennata* L.: 18, 37, 72, 99, 132, 153, 191, 202, 233, 249, 299, 304, 341, 350, 379, 388, 412, 424, 439, 454, 468.
- Stipa pulcherrima* K. Koch: 18, 73, 99, 191, 202, 232, 244, 269, 322, 350, 387, 413, 424, 440, 454, 473.
- Stipa tirsia* Steven: 18, 74, 191, 296, 353, 374, 414, 440, 454.
- Stipa ucrainica* P. Smirn.: 75, 113, 117, 191, 246, 335, 336, 351, 454, 473.
- Stipa zalesskii* Wilensky: 75, 351, 440.
- Strobilomyces strobilaceus* (Scop.) Berk.: 38, 285, 288, 343, 382, 429.
- Succisella inflexa* (Kluk) G.Beck: 196.
- Swertia perennis* L.: 37, 210, 468.
- Tamarix gracilis* Willd.: 463.
- Thalictrum foetidum* L.: 353, 454.
- Tofieldia calyculata* (L.) Wahlenb.: 37, 458.
- Trachomitum venetum* (L.) Woodson s.l.: 239.
- Tragopogon donetzicus* Artemcz.: 440.
- Trapa natans* L. s.l.: 132, 153, 247, 299, 311, 446, 469.
- Traunsteinera globosa* (L.) Rchb.: 58, 215, 311, 357.
- Trifolium rubens* L.: 37, 328.
- Tuber aestivum* Vitt: 11.
- Tulipa biflora* Pall.: 82, 375.
- Tulipa granitcola* (Klokov et Zoz) Klokov: 82.
- Tulipa hypanica* Klokov et Zoz: 241, 244, 258, 269, 369, 454.
- Tulipa ophiophylla* Klokov et Zoz: 49, 83, 351, 473.
- Tulipa quercetorum* Klokov et Zoz: 18, 46, 50, 75, 82, 87, 99, 153, 160, 198, 228, 305, 329, 351, 370, 375, 377, 388, 414, 425, 455, 477.
- Tulipa schrenkii* Regel: 50, 159, 192, 333, 425, 435, 473.
- Utricularia australis* R. Br.: 357.
- Utricularia intermedia* Hayne: 96, 210, 247.
- Utricularia minor* L.: 85, 440.
- Woodsia ilvensis* (L.) R. Br.: 307.
- Xanthoparmelia convoluta* (Krempelh.) Hale: 433.
- Xanthoparmelia rysssolea* (Ach.) O. Blanco et al.: 434.

ПОКАЖЧИК ВИДІВ РЕЗОЛЮЦІЇ 6 БЕРНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ

- Echium russicum* J.F. Gmel.: 22, 370, 461.
Jurinea cyanoides (L.) Rchb.: 85, 176, 247, 299, 303, 441.
Ostericum palustre (Besser) Besser
(*Angelica palustris* (Besser) Hoffm.: 177.
Angelica palustris (Besser) Hoffm.: 261, 304, 441.
Serratula lycopifolia (Vill.) A. Kern.: 268.
Thesium ebracteatum Hayne.: 442.
Iris furcata M. Bieb.: 22, 85, 126, 266, 279, 299, 303,
340, 386, 401, 446, 463.
Cypripedium calceolus L.: 20, 240, 278, 308, 326, 461.
Liparis loeselii (L.) Rich.: 20, 91, 127, 148, 207, 223,
309, 442, 445.
Steniella satyrioides (Spreng.) Schltr.: 57.
- Stipa zalesskii* Wilensky: 75, 351, 440.
Crambe tataria Sebeók: 16, 172, 339.
Dianthus hypanicus Andr.: 172, 451.
Moehringia hypanica Grynj et Klokov: 452.
Silene cretacea Fisch. ex Spreng.: 18, 59, 68, 438.
Astragalus tanaiticus K. Koch: 78, 345.
Paeonia tenuifolia L.: 17, 66, 82, 98, 103, 158, 247, 311,
322, 375, 403, 437.
Pulsatilla grandis Wender.: 20, 57, 279, 295, 311, 386,
467.
Pulsatilla patens (L.) Mill. s.l.: 17, 21, 57, 67, 85, 92, 96,
103, 128, 149, 196, 232, 234, 247, 282, 296, 304, 311,
318, 327, 348, 372, 404, 422, 442, 446, 447, 477.

ПОКАЖЧИК УСТАНОВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Біосферні заповідники:

Карпатський: 9, 51, 306.

Природні заповідники:

Єланецький степ: 163, 337.

Казантипський: 435.

Канівський: 270.

Кримський: 51, 306.

Луганський: 60.

Поліський: 94.

Український степовий: 321.

Національні природні парки:

Бузький Гард: 448.

Галицький: 285.

Голосіївський: 51.

Гуцульщина: 293, 353, 426.

Двурічанський: 15.

Дермано-Острозький: 203.

Деснянсько-Старогутський: 247, 301.

Джарилгацький: 237.

Залісся: 306.

Ічнянський: 281.

Кармелюкове Поділля: 457.

Карпатський: 51, 306.

Меотида: 76.

Нижньодніпровський: 241.

Нижньодністровський: 222.

Північне Поділля: 19, 51, 278, 325, 459.

Приазовський: 471.

Святі Гори: 245.

Синевир: 282, 306, .

Сколівські Бескиди: 306.

Слобожанський: 84.

Ужанський: 51.

Хотинський: 343.

Чарівна Гавань: 51.

Черемоський: 212, 214, 458.

Гетьманський: 301.

Регіональні ландшафтні парки:

Великобурлуцький Степ: 15.

Мальованка: 216.

Міжрічинський: 306.

Приінгульський: 242.

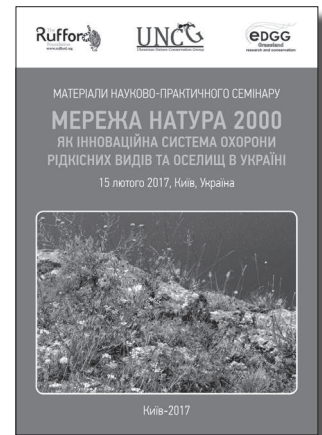
СЕРІЯ: «CONSERVATION BIOLOGY IN UKRAINE»

Серія збірок наукових праць під загальною назвою «Conservation Biology in Ukraine» була започаткована з метою стимулювати наукові та природоохоронні установи до збільшення кількості публікацій, присвячених практичним питанням охорони природи. Однією з найбільших проблем природоохоронних конференцій є недоступність їхніх матеріалів широкому колу читачів. Щороку в національних парках і заповідниках проводяться наукові конференції, проте ніхто не проводить збір всіх зазначених публікацій. Зазвичай їх немає і в бібліотеках (у т.ч. наукових). Знайти більшість таких збірок можливо лише знаючи про їх існування. Рейтинг таких видань вкрай низький, адже практично неможливо посилатись на недоступні публікації.

Серія включає видання, підготовлені за сприяння громадської організації «Українська природоохоронна група», присвячені теоретичним і практичним питанням охорони біорізноманіття та природно-заповідного фонду в Україні.

Мережа NATURA 2000 як інноваційна система охорони рідкісних видів та оселищ в Україні // Матеріали науково-практичного семінару (м. Київ, 15 лютого 2017 р.) / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 1. – Київ, 2017. – 240 с.

До збірки включені наукові праці учасників семінару «Мережа NATURA 2000 як інноваційна система охорони рідкісних видів та оселищ в Україні», що відбувся 15 лютого 2017 року в Києві. Всі праці, включені до збірника, мають природоохоронну тематику та є важливими для пізнання природи різних куточків України, як у флористичному, зоологічному, так і в екосистемному аспектах. Видання буде корисним для працівників установ природно-заповідного фонду, викладачів, студентів та аспірантів природничих спеціальностей, краєзнавців та спеціалістів з охорони природи.

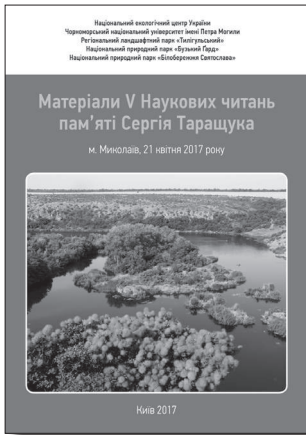

Заповідна справа у Степовій зоні України (до 90-річчя від створення Надморських заповідників) // Праці Всеукраїнської науково-практичної конференції (Урзуф, 14-15 березня 2017 року) / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 2, Т. 1. – Київ, 2017. – 304 с.

Заповідна справа у Степовій зоні України (до 90-річчя від створення Надморських заповідників) // Праці Всеукраїнської науково-практичної конференції (Урзуф, 14-15 березня 2017 року) / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 2, Т. 2. – Київ, 2017. – 336 с.

До збірки включені наукові праці учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Заповідна справа у Степовій зоні України», приуроченої до 90-річчя від створення Надморських заповідників (14-15 березня 2017 р., НПП «Меотида», Урзуф, Донецька область, Україна). Всі праці, включені до видання, мають природоохоронне спрямування та є важливими для пізнання природи заповідних територій Степової зони України, а також історії її вивчення. Видання буде корисним для працівників установ ПЗФ, викладачів та студентів природничих спеціальностей, краєзнавців та спеціалістів з охорони природи.

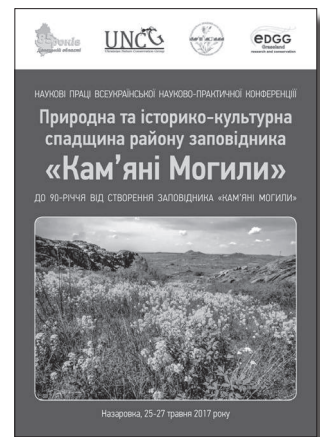

Матеріали V Наукових читань пам'яті Сергія Тарашука (м. Миколаїв, 21 квітня 2017 року) / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 3. – Київ, 2017. – 86 с.

До збірки включено праці учасників V Наукових читань пам'яті Сергія Тарашука, що присвячені збереженню Бузького Гарду, дослідженню екологічного стану р. Південний Буг у зв'язку з розбудовою Південно-Українського енергокомплексу, формуванню регіональних екомереж, створенню регіональних «червоних» списків флори і фауни, історичній спадщині та практичним аспектам управління територіями екомережі. Видання буде корисне особам, що приймають рішення у сфері управління об'єктами підвищеної екологічної небезпеки, зоологам, ботанікам, історикам і краєзнавцям, працівникам установ природно-заповідного фонду, спеціалістам у галузі туризму та рекреації, викладачам, студентам, громадським діячам.

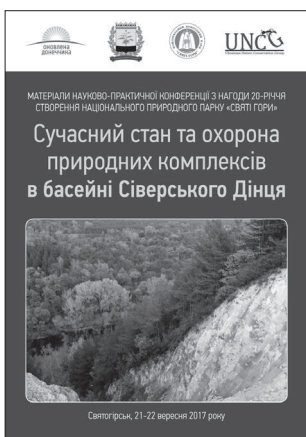
Природна та історико-культурна спадщина району заповідника «Кам'яні Могили» (до 90-річчя від створення заповідника «Кам'яні Могили») // Наукові праці Всеукраїнської науково-практичної конференції (с. Назарівка, Донецька область, 25-27 травня 2017 року) / Праці відділення «Кам'яні Могили» УСПЗ НАН України. – Вип. 4/ Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 4. – Київ, 2017. – 332 с.

До збірки включені наукові праці учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Природна та історико-культурна спадщина району заповідника «Кам'яні Могили», приуроченої до 90-ї річниці створення заповідника «Кам'яні Могили» (с. Назарівка, Донецька область, Україна, 25-27 травня 2017 року). Всі праці, включені до видання, є важливими для пізнання природи заповідних територій Степової зони України, а також історії її вивчення. Видання буде корисним для працівників установ ПЗФ, викладачів та студентів природничих спеціальностей, краєзнавців та спеціалістів з охорони природи.

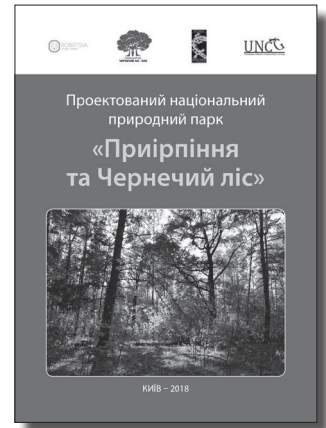
Сучасний стан та охорона природних комплексів в басейні Сіверського Дінця // Матеріали науково-практичної конференції з нагоди 20-річчя створення національного природного парку «Святі Гори» (21-22 вересня 2017 року) / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 5. – Святогірськ, 2017. – 170 с.

Видання здійснено Донецькою обласною державною адміністрацією та національним природним парком «Святі Гори», відповідно до розпорядження голови Донецької облдержадміністрації № 118 від 06.02.2017. До збірки включені наукові праці учасників науково-практичної конференції «Сучасний стан та охорона природних комплексів в басейні Сіверського Дінця», приуроченої до 85-річниці створення Донецької області та з нагоди 20-річчя створення національного природного парку «Святі Гори». Всі праці, включені до видання, є важливими для пізнання природи заповідних територій Степової зони України, а також історії її вивчення. Видання буде корисним для працівників установ природно-заповідного фонду, викладачів та студентів природничих спеціальностей, краєзнавців та спеціалістів з охорони природи.

Богомаз М. В., Василюк О. В., Заворотна Г. В., Кучма Т. Л., Некрасова О. Д., Перегрим М. М., Плига А. В., Полянська К. В., Пішняк Д. В., Прекрасна Є. П. **Проектований національний природний парк «Приірпіння та Чернечий ліс»**, видання 2-ге, доповнене і перероблене (під ред. Є. Прекрасної) / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 6. – К.: UNCG, Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена. – 2018. – 86 с., з дод.

Видання включає повний текст наукового обґрунтування щодо створення національного природного парку «Приірпіння та Чернечий ліс», що проектується групою науковців у центральній частині Київської області. Передусім брошура буде доречним довідником для всіх посадових осіб, що будуть залучені до процесу створення національного парку, а також громад та активістів неурядових організацій. Видання буде корисним для педагогів, студентів, учнів старших класів.

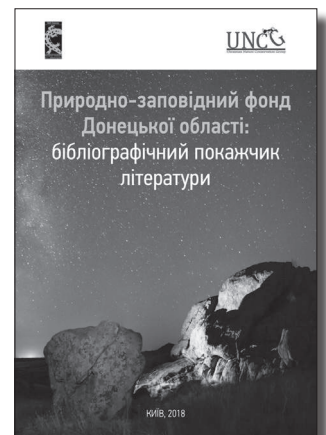
Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ: Інститут зоології імені І. І. Шмальгаузена НАН України, 2018. – 438 с.

Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ: Інститут зоології імені І. І. Шмальгаузена НАН України, 2018. – 450 с.

До збірки включені відомості про знахідки у 2009-2017 роках видів тварин, занесених до Червоної книги України, а також обґрунтування для внесення нових видів або виведення їх з Червоної книги України. Понад 170 авторів надали свої дані до збірки. Загальна кількість зібраних матеріалів становить 15 000 локалітетів, у яких було зроблено 29 000 знахідок видів Червоної книги України. Збірник розрахований на професійних зоологів, природоохоронців, працівників установ природно-заповідного фонду.

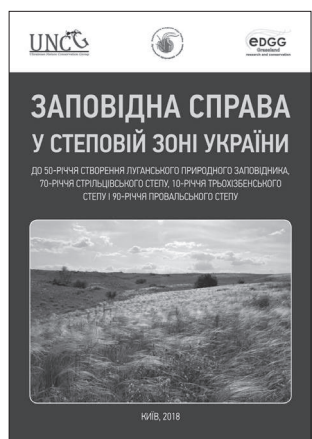
Природно-заповідний фонд Донецької області: бібліографічний показник літератури / Упор. Василюк О. В., Ластікова Л. М. / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 8. – К.: LAT & K, 2018 – 216 с.

Показник «Природно-заповідний фонд Донецької області: бібліографічний показник літератури» на сьогодні є найбільш повним зібранням відомостей про публікації, що містять інформацію щодо територій і об'єктів природно-заповідного фонду Донецької області. Показник включає інформацію про 2453 друковані видання, статті, тези конференцій та семінарів, а також популярні публікації, що містять інформацію про території і об'єкти природно-заповідного фонду Донецької області, створені до 01.07.2018 року. Показник розрахований на широке коло читачів-науковців, природоохоронців, працівників установ природно-заповідного фонду, студентів та викладачів природничих спеціальностей, вчителів, учнів та краєзнавців.

Котенко Тетяна Іванівна. Публікації про охорону природи Степової зони України / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 9. – Київ, 2018. – 426 с.

Видання містить повне зібрання публікацій видатного герпетолога Тетяни Іванівни Котенко, присвячених охороні природи у Степовій зоні України. Розглядаються концептуальні та прикладні питання формування мережі природно-заповідного фонду, плани дій по охороні конкретних природних об'єктів та перспективи створення нових заповідних територій, підходи до формування Червоної книги України, екомережі та інше. Більшість статей, зібраних у виданні, є рідкісними і до недавнього часу не були доступні ні в Інтернеті, ні в наукових бібліотеках. Збірка буде цікавою професійним природоохоронцям, працівникам установ природно-заповідного фонду, студентам та викладачам природничих спеціальностей, а також професійним герпетологам.

Заповідна справа у Степовій зоні України (до 50-річчя створення Луганського природного заповідника, 70-річчя Стрільцівського степу, 10-річчя Трьохізбенського степу і 90-річчя Провальського степу) / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 10. – К: Видавець Бихун В. Ю., 2018. – 350 с.

До збірки включені наукові статті, що стосуються різних аспектів заповідної справи у степовій зоні України. Збірка присвячена ювілейним датам Луганського природного заповідника НАН України – 50-річчя створення Луганського природного заповідника, 70-річчя Стрільцівського степу, 10-річчя Трьохізбенського степу і 90-річчя створення першої природоохоронної території у Провальському степу. Статті мають наукове і природоохоронне значення, містять результати дослідження біорізноманіття, розглядають актуальні проблеми степознавства, питання розбудови природно-заповідного, екомережі і смарагдової мережі, проблеми функціонування об'єктів ПЗФ та історії заповідної справи. Видання буде корисним для науковців, викладачів і студентів природничих спеціальностей, працівників установ ПЗФ, спеціалістів з охорони природи та краєзнавців.

Наукове видання

Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6)

Том 1

Редактор *Л. В. Звенигородська*
Технічні редактори *О. В. Василюк, А. О. Давидова, І. В. Скільський*
Макет *Н. В. Антонова*
Фото на обкладинці *М. В. Богомаз*
Впорядкування географічних координат *В. О. Горяїнова*
Підготовка до друку *В. М. Дворський*

Підписано до друку 11.05.2019. Формат 70×100/16.
Папір офсетний. Гарнітура PF Din Text Cond Pro. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 41,60. Тираж 175 прим. Зам. 190182.

Видавець і виготовлювач ТОВ «Друк Арт»
58018 Чернівці, вул. Головна, 198А, к. 5, т/ф 585-432
Ліцензія про державну реєстрацію ДК № 2741 від 15.01.2007 р.

